UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum Tractatuum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicationem Pagina Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Jesus Passus Per Centuriam Modorum Meditandi passionem Salvatoris nostri illustratus; cui accesserunt Meditationes In Passionem Domini XLVI. - Juxta numerum dierum Quadragesimæ

Drużbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066405

urn:nbn:de:hbz:466:1-45427

Visual Library

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Th. 2573.

J. VII
28.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

V. P.

GASPARIS DRUZBICKI

SOCIETATIS JESU,

JESUS PASSUS

Collegii PER S. J. Paderbornensis

CENTURIAM

ao 1732.

MODORUM

MEDITANDI

PASSIONEM

SALVATORIS

NOSTRI ILLUSTRATUS;

CUI ACCESSERUNT

MEDITATIONES

IN PASSIONEM DOMINI XLVI.

JUXTA

NUMERUM DIERUM

QUADRAGESIMÆ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

INDEX MODORUM MEDITANDI PASSIONEM DOMINICAM.

MODUS I. *Considerando Personas, Verba, Opera, quæ in Passione inveniuntur.*

2. *Considerando Circumstantias. Quis patitur? Qualis patitur? Quantus, &c.*

3. *Considerando Quid Passus sit Christus in sua Divinitate?*

4. *Considerando Quid sit Passus Christus in Anima, ejusque potentiis?*

5. *Considerando Quid sit Passus Christus in Corpore ejusque partibus?*

6. *Considerando Quid sit Passus Christus in singulis sensibus quinque?*

7. *Considerando Quid sit Passus Christus in bonis Animæ, Corporis, Fortunæ?*

8. *Considerando virtutes Christi in tota Passione exercitas.*

9. *Considerando in Passione Christi tota, morales, spiritualesque doctrinas, ex Susone.*

10. *Considerando sigillatim speciales quoque Christi cruciatus. v. g. singulas sanguinis profusiones, singulas Nudationes, singulas vias, &c.*

11. *Con-*

11. *Considerando varios Authores Passionis Christi.*
12. *Considerando instrumenta Passionis Christi.*
13. *Considerando varios Christi Domini situs in Passione.*
14. *Considerando injurias Christi nocturnas & diurnas.*
15. *Considerando Horas singulas octodecim, Passionis Christi, quid in singulis Passus Dominus.*
16. *Considerando Longitudinem, Latitudinem, Altitudinem, Profunditatem Passionis Christi.*
17. *Considerando Passionem Christi, ut Causam maximorum bonorum.*
18. *Considerando Passionem Christi, tanquam effectum & fructum peccatorum.*
19. *Considerando Comites Passionis Christi.*
20. *Considerando Opus, Modum, Causam Passionis Christi.*
21. *Considerando & comparando bona, quæ nobis Christus fecit, & mala quæ à nobis pertulit.*
22. *Considerando peccata nostra, & quæ pro eis Christus pertulit mala, expiationis causâ.*
23. *Considerando singulas peccatorum species: & quibus eæ pœnis Christi expiatæ.*
24. *Considerando* 1. *Passionem Christi.* 2. *Peccatum meum.* 3. *Virtutem eluceſcentem.*
25. *Considerando Passionem, ut mei Patronam apud Deum Judicem.*
26. *Considerando Dignationes Christi cum ejus Dignitatibus collatas.*
27. *Considerando Passionem Christi per applicationem ſenſuum meorum.*
28. *Considerando aliquas Scripturæ ſententias, & eis totam Passionem complecti.*

29. Considerando varias figuras Passionis Christi e veteri Testamento.
30. Considerando Passionem Christi, ita ut eam experiaris practicè quoad fieri potest.
31. Considerando, & faciendo sibi Balneum ex Passione Christi.
32. Considerando Christi Beatitudines in Passione sua.
33. Considerando Christum nunc quoque pati in corpore mystico, quæ passus est in reali, & proprio, seu physico.
33. Considerando miracula, quæ in Passione Christi facta sunt, & nunc Spiritualiter ab ea fiunt.
35. Considerando Passionem tanquam materiam gaudii & triumphi Christi.
36. Considerando in Passione Christi Laborem & Dolorem.
37. Considerando in quinque vulneribus Christi, Dolores internos. 2. Externos. 3. Virtutes. 4 Labores. 5. Charitatem Christi.
38. Considerando Passionem Christi, eamque recompensando Christo.
39. Considerando selectos JEsu Christi Dolores internos, & eorum Causas.
40. Considerando Selectos JESU Christi Dolores externos.
41. Considerando Passionem Christi in Compassione Beatæ Virginis MARIÆ.
42. Considerando Passionem Christi in virtutibus Beatæ Virginis Mariæ.
43. Considerando Passionem Christi in Sacrificio Missæ expressam.
44. C
Pa
45. C
pl
fic
46. C
47. C
ta
48. C
ta
49. C
cu
50. C
vu
51. C
pa
52. C
cu
à C
53. C
ge
ph
54. C
de
55. C
Ch
de
56. C
ria
gr
57. C
in

44. Considerando & repræsentando Patri Æterno Passionem Filii sui.
45. Considerando Passionem Christi tanquam exemplar Oblationis, Donationis, Dedicationis, Sacrificii, & Holocausti.
46. Conjungendo Passionem Christi cum Examine Conscientiæ.
47. Considerando Passionem Christi in Eucharistia tanquam in suo memoriali contentam.
48. Considerando Passionem Christi, ad ejusdem vitam, atque viventis mysteria collatam.
49. Considerando Passionem Christi, ut collatam cum extremo Judicio peccatorum.
50. Considerando instar Sancti Augustini hinc Christi vulnera, inde MARIÆ ubera.
51. Considerando Sex Gradus Passionis, & Compassionis Dominicæ alios aliis altiores.
52. Considerando & conferendo Peccatum Adami cum Passione Christi, per quam illud expiatum est à Christo.
53. Considerando Passionem Christi secundùm Evangelistas historice enarratam, & secundùm Prophetas propheticè prænuntiatam.
54. Considerando Patientem Christum collatum eidem Christo glorioso.
55. Considerando Passionem Christi per septem Affectus, qui in ejus consideratione excitari possunt ac debent.
56. Considerando Passionem Domini tanquam injurias acerbissimas, summis Dei beneficiis, ab ingratissimis hominibus repositas.
57. Considerando titulos, seu officia Christi, quæ ille in Passione sua abunde explevit.

58. Con-

58. Considerando ea, quæ à Christo in Passione sua geruntur, & tolerantur, & ex his discendo ea, quæ ab unoquoque, in mortis suæ negotio, gerenda, & vitanda sunt.

59. Considerando Passionem Christi, per Collationem Nati & Passi. Item Adulti & Passi, Item Glorioſi & Passi Christi.

60. Considerando Christum Dominum in Passione sua peccatorem alloquentem & expugnantem veluti per tot ora, per quot & vulnera.

61. Considerando Passionem Christi secundùm proprietates eorum Animalium, quibus Christus Passus in Scriptura Sacra comparatur, sive appellatur.

62. Considerando Passionem Christi, secundùm proprietates bestiarum, quibus inimici Christi in Scripturis comparantur.

63. Considerando Passionem Domini, tributum pro ea Deo Patri, & Christo Domino persolvere.

64. Considerando Passionem Domini, quasi audiamus Esdram, id est Christum, librum legis super gradum ligneum stando legentem & nobis denuntiantem.

65. Considerando Passionem Domini, per Oppositionem seu Contrapositionem Christi Domini tam Exteriorum quàm Interiorum partium dolorumque, cum Hominis meditantis Exterioribus, Interioribus multum oppositis.

66. Considerando Passionem Domini, quomodo Christus in Passione sua (quanquam & omni vita) omnem vilitatem, miseriamque conditionis Humanæ à se assumptæ ostendit & plane ostentavit: magnalia verò Divinitatis suæ abscondit oculis persecutorum.

67. Con-

67. Considerando Passionem Christi, per piam devotamque exprobrationem Christo Domino, eorum omnium, quæ ille pati dignatus est, & quomodo compellatus est, in omni sua vita, Passione, & morte, sive per Scripturarum oracula, sive per inimicorum virulentiam. Instituendo per hujusmodi probra affectuosas aspirationes, postulationes, laudationes, gratiarum actiones, consolationes.

68. Considerando Passionem Domini per Comparationem Christi, nos Passionis suæ humilitate ad ejusdem imitationem invitantis, cum diabolo nos superbiâ suâ ad ejusdem consectationem provocante.

69. Considerando Passionem Domini, per disceptationem de juris potioritate ad patiendum, inter Christum Dominum, & ipsummet Hominem.

70. Considerando Passionem Domini, secundùm admirandos atque paradoxos ejus fructus, quos illa protulit, profert, proferetque, in omni genere cordium v. g. Æterni Patris, Christi ipsius, Matris ejus, &c.

71. Considerando Passionem Domini, recognoscere, venerari, & aliis piis affectibus prosequi, in Passione & vulneribus Christi, ejusdem singulares aliquas perfectiones, ac in eis Passionis indignitates, nec non piissimas nostræ salutis per easdem operationes.

72. Considerando Passionem Domini, per admirabilem Christi Redemptoris, Hominis autem redempti concertationem, atque luctam; Christo invincibiliter Hominem sibi demerente; Homine contra, Christum pro se Patientem barbarissime repudiante.

73. Considerando Passionem Domini & in ea profu- 85
sissimam Christi in electos dilectionem, Hominum-
que fidelium vicariam in Christi amorem, & cul-
tum profusionem. 86
74. Considerando Passionem Domini, quomodo in
ea Christus perfecte servavit implevitque divina 87
omnia, præsertim Decalogi, præcepta.
75. Considerando Pasionem Domini, quomodo in 88
ea Christus perfecte consilia sua adimplevit.
76. Considerando Pasionem Domini, quomodo in 89
ea Dominus noster Pasiones seu affectiones nostri
concupiscibilis appetitûs erudivit.
77. Considerando Pasionem Domini, quomodo in 90
eadem Dominus noster affectiones nostri irascibilis
appetitûs informavit.
78. Considerando Pasionem Domini quomodo in ea 91
elucescant virtutes Theologicæ.
79. Considerando quomodo in Pasione Domini ex-
ercitæ virtutes Cardinales apparent. 92
80. Considerando, quomodo in Pasione suâ Chri-
stus Dominus opera misericordiæ Spiritualia ex-
ercuit.
81. Considerando, quomodo in Pasione sua idem 93
Dominus noster opera misericordiæ corporalia
implevit. 94
82. Considerando Pasionem Domini, scrutari qua-
liter in ea elucescant Spiritûs Sancti tam Dona,
quàm fructus. 95
83. Considerando, quomodo ex Pasione Domini
omnia Ecclesiæ Sacramenta promanaverit.
84 Considerando, quomodo Christus in Pasione sua 96
Angelicas perfectiones & expresit, & excesit.

85. Considerando, quomodo Christus Dominus in Passione sua Homines aptaverit ad reparandas Angelicas ruinas.
86. Considerando, quomodo Christi Passio gloriæ cælesti respondet meritorie.
87. Considerando, quomodo Christi Passio gloriæ cælesti respondet exemplariter.
88. Considerando, quomodo Christus in sua Passione possederit octo Beatitudines Evangelicas.
89. Considerando, quomodo in Christi Passione eluxerint Virtutes, Exemplares, Politicæ, Purgatoriæ, Purgati Animi.
90. Considerando, quomodo creationi primæ mundi respondeat Redemptio gèneris humani, & Passio Christi.
91. Considerando, quomodo Passio Domini & Redemptio nostra excedat statum primum Innocentiæ.
92. Considerando Passionem Domini tanquam quiddam Christo Deo, glorioſissimum & dignissimum, idque in ipsa sua enormitate atque indignitate.
93. Considerando fines & usus atque fructus, ex Passione Domini decerpendos.
94. Considerando Passionem Domini, apprehendere imaginatione, vel intellectu, ac etiam voluntate, Passionum Christi merita, iisque animam ditare.
95. Considerando Passionem Domini per varios Christi Passi intuitus, ex iis eliciendo salutares affectus Animæ, Christo autem placitos.
96. Considerando Passionem Domini, scrutari multa & varia mysteria & arcana, per eam nobis à Christo revelata.

97. Considerando Passionem Domini, cum variis modis compensandi eam Christo.
98. Considerando Passionem Domini, discere ex ea geminum Spiritum Christi, dediscere Spiritum mundi, Carnis.
99. Considerando Passionem Domini advertendo in ea quodammodo fuisse quatuor Anni tempora. Ver, Æstatem, Autumnum, Hyemem.
100. Considerando quomodo Christus in sua Passione & Morte tam per odium inimicorum suorum, quàm per Charitatem suam erga Patris Æterni honorem, nostramque salutem, annihilatus est totus.
CORONIS seu DISSERTATIO. De perpetua Cruce Christi Domini ab instanti Conceptionis, usque ad instans Mortis suæ.
Passionis & Orationis Dominicæ Accommodatio septuplex.

O.M.D.

O. M. D.

JESU CHRISTO DEI FILIO,

Hominum, inter Passionis Dolores & Crucis Mortem,

GENITORI.

Ultima humanæ plebis portio, Redemptorumque postremus, ac posthumus Filius.

HONORI ET GLORIÆ

DEI AC PATRIS SALVATORISQUE SUI

MINUTUM HOC OPPELLÆ SUÆ,

D. D. C. Q.

G. D.

PRÆ-

PRÆFATIO.

NOn tantùm causâ vitandi fastidii, quod ex semper uniformi ratione modoque recogitandi Passionem Domini contrahi facilè posset, verùm etiam propter intimiorem arcanorum mysteriorum ejusdem Passionis cognitionem, & insuper propter uberiorem maximorum fructuum, ex ejusdem Passionis meditatione perceptionem, operæ pretium mihi videtur fore, si varios Passionem Dominicam meditandi modos Lectori proposuero, quorum varietate cognita, atque gustatâ, fastidium quidem devitet, famem verò exacuat, delectationem acquirat, interiora Passionis Christi faciliùs subintret, & denique quod rei caput est, fructibus eximiis semper onustus prodeat, atque instar *boni Patrisfamilias*, *de thesauro suo*, nempè Dominica Passione, *nova & vetera proferat*. Cupio verò, ut Lector jam nunc intelligat, mihi propositum esse, explicare modos Passionem Dominicam recogitandi, meditandi, contemplandi, longiore quâdam morâ in eis mentem occupando. Nam illam instantaneam ac transitoriam Passionis Christi memoriam, circaque JEsum Passum, vel Patientem, animi, breviculam, & subinde repetitam, interruptamque

Matt. 13. 50.

ac

ac innovatam occupationem, qua devoti, perfectique viri, pro suo quisque, tum gradu, tum fervore, saluberrimè uti solent, hoc tempore ego pertractandam mihi non sumo. Deinde verò non Meditationes in Passionem describendos mihi statuo. Quanquam enim modis Paradigmata passim subjiciuntur, quæ etiam Meditationes sunt, hoc tamen nonnisi ideò agitur, ut modis ipsis major quædam lux apponatur. Igitur ut propositum meum exequar, sit jam Tractationis initium.

MODUS I.

Passionem Dominicam meditandi.

JUxta rationem meditandi à Sancto Patre nostro IGNATIO traditam, & à nostræ Societatis hominibus usurpari solitam, assumantur ad meditandum singula mysteria Dominicæ Passionis, juxta contextum historiæ, ab Evangelistis descriptæ: in eisque debitâ devotâque diligentiâ, recogitentur. 1. quidem Personæ, v. g. Christi, Matris ejus, discipulorum, persecutorum, Patris æterni, Angelorum, Dæmonum, expendendo singularum Personarum conditiones: ex eaque expensione documenta eruendo, affectûs eliciendo, proposita concipiendo. 2. autem Personarum verba, seu verè seu probabiliter dicta, dicendave attendendo, atque ex eorum ponderatione, doctrinas, & affectûs, propositaque propriæ meditantis conditioni idonea eliciendo. 3. Demum operationes Personarum singularum considerando, factâque reflexione super proprium statum, ac modum vivendi, documenta

cumenta similiter, affectûs, ac proposita com petentia exercendo: ac totum Meditationis ne gotium debitis postulationibus, atque colloquii cum Deo, & Christo &c. concludendo. Para digma hujus meditandi modi, proderit hoc loco subtexere: confectum ad instar ejus, quod San ctus Pater Noster IGNATIUS, in suo Exercitio rum libro, Hebd. 2. die 1. expressum habet, de JEsu Christi Incarnatione.

Oratio Præparatoria præmittenda Medita tioni erit, quâ petamus à Domino gratiam, ut vi res, operationesque nostræ omnes, sincerè ad ejus gloriam, & obsequium tendant.

PRÆLUDIUM I. erit. Proferre in medi um summariam Passionis Dominicæ (aut parti ejus) meditandæ historiam. Quomodo Domi nus noster JEsus Christus, quem æternus Pater ex ineffabili dilectione sua in mundum misit, u salvaretur mundus per ipsum: adveniente jam tempore præstituto, Jerosolymam (locum scili cet Passionis suæ futurum) venerit, inibi con summaverit omnia, quæ scripta fuerant de ille per Prophetas. *Traditus enim est gentibus, & illu sus, & flagellatus, & conspútus, & postea in Cruc occisus, per manus peccatorum.* Quæ dum suo in cumbebant sceleri, famulabantur Salvatori, & humani generis ministrabant redemptioni.

Luc. 18. 31.

PRÆLUDIUM II. erit. Imaginariè videre Hierosolymam universam, in cujus diversis locis Dominus noster, salutem nostram, per passio nem suam operatus est. Talis locus est Cœna culum, in quo lotis Apostolorum pedibus insti tuit Sacrificium, & Sacramentum altaris, suæ que memoriale Passionis: talis est Hortus Geth semani

semani, in quo usque ad sudorem sanguineum oravit: talis domus Annæ, Caiphæ, Pilati, Herodis, talis mons Calvarius, &c.

PRÆLUDIUM III. Continebit gratiæ postulationem, ut intime cognoscam, quo pacto Dei Filius Passus, Crucifixus, Mortuus sit pro *me*, proque humano genere universo, ut ardentiùs ipsum amem, & abhinc ei serviam, ipsumque imiter studiosius.

Punctum I. Speculabor Personas, quæ in Passione Christi partes suas habuerunt. Et *Primò*, universum genus humanum, in miserrima licet peccati & Diaboli captivitate positum, tamen nihil minus sentiens, aut cogitans, quàm lachrymabilem statum suum: sed omnes homines veluti conspiratione factâ, junctisque manibus, & passibus, & studiis, in tartara ruere. *Deinde* contemplabor Æternum Deum, tactum commiseratione cordis sui Divini intrinsecùs, Filium suum pro salute hominum ad mortem crucis mittentem, eumque propter scelus populi sui, duro Passionis flagello castigantem. *Præterea* contemplabor Dei Filium offerentem sese Passioni, ad instar Agni innocentissimi, ad victimam duci, fierique obedientem Patri, usque ad mortem, mortem autem crucis. *Insuper* Cogitabo Virginem Matremque JEsu Christi MARIAM, voluntati Divinæ devotissimam, etsi acerbissimè Passionem Filii sentientem, summa tamen cùm animi resignatione, filium suum Æterni Patris voluntati per omnia consignantem. Cogitabo post hæc rabiem, Luciperi, totiùsque potestatis tenebrarum, qua hostium Christi animos, in cruciatus, & necem ejusdem,

dem, quàm crudeliſſimam exſtimulavit: nunc mittendo in cor Judæ conſilium ejus vendendi, nunc in cor Judæorum, Principum propoſitum emendi, & fundendi ſanguinem illius, &c. Conſiderabo etiam, Principes Judæorum omnino obfirmatos in necem Chriſti, & nec ſumptibus, neque curis parcere, modò ſuum in Chriſtum odium exſatient: jamque paciſci cum Judâ, jam cogere, mittere, comitari cohortem, & miniſtros, ad eum capiendum, jam captum rapere, ad ſua conciliabula, inibi de eo quæſtiones habere, falſis teſtibus obruere, reum mortis proclamare, jam vinctum Pilato tradere, Herodi adducere, necem ejus apud Pilatum urgere, ſanguinem ejus ſuper ſe, ſuperque filios ſuos ultrò recipere. Contemplabor & Pilatum Præſidem, initio quidem pro Chriſto multùm ſatagere, innocentis mortem à ſe amoliri: ad extremum tamen, metu & clamoribus tumultuantium victum, poſt diram flagellationem mori Crucis Chriſtum addicere. Contemplabor & Herodem, viſo JEſu gaudentem primò, deinde eundem cum ſuo ſatellitio deſpicere; & illuſum veſte albâ Pilato remittere.

Inſuper, milites totos in Chriſti cruciatûs incumbentes attendam, vinculis, verberibus, pugnis, colaphis, raptationibus, flagellis, virgis, ſpinis, clavis cruce ſævientes. Denique contemplabor amicos Chriſti, quosdam procul, eo relicto fugere, quosdam præ metu abnegare, alios à longè ſtare, alios de malis ejus lamentari, Matrem cum Joanne juxtâ Crucem eſſe.

Ex his omnibus ſingulisque Perſonis conſideratis, aliquas doctrinas fructuoſas decerpen-

do,

do, affectûsque congruos excitando, ad me reflexionem faciam. v. g. de ruina cæcitateque hominum, & meâ propriâ dolebo ac lugebo. Mirabor & laudabo Dei misericordiam, Christi charitatem in nos, & in Patrem obedientiam. Matris amplectar resignationem in Dei placitum, execrabor Luciperi malitiam, Judæ cum avaritiâ perfidiam, Judæorum invidentiam, odium furorem, Herodis temeritatem, Pilati meticulosam ignaviam, iniquitatem, inconstantiam. Compatiar Christo inter crudeles ministrorum manus fatiscenti, sequar & lamentabor Christi injurias, adstabo ejus Cruci meque discipulum profitebor, fugam meam à Christo, & abnegationem toties factam deprecabor, & plangam, Matri compatiar, &c.

PUNCTUM II. erit. Auditu interno excipere verba, & sermones, jam recensitarum Personarum. Puta universorum hominum, pro varietate studiorum, & affectionum, quosdam ut terrena sapere, ita & loqui inter se: quosdam fana fabulari, alios fæda & absurda, alios mendacia, perjuria, blasphemias, maledicta, adulationes, convitia, calumnias ructare invicem, &c. Deum Patrem æternum contrà, loqui misericordiam, & pacem super filios hominum; dare præceptum mortis unigenito suo, pro salute humani generis. *Si tradideris pro peccato animam tuam, videbis semen longævum.* Isa. 53. 10. Rursus Filium Dei dicere ad Patrem. *Sacrificium & oblationem noluisti, aures autem perfecisti mihi Pater, & corpus aptasti. Holocaustum & pro peccato non postulasti,* non tibi placuerunt, tunc dixi. *Ecce venio, In capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam. Deus* Psal. 39. 7. Hebr. 10. 5.

Pſ.39. 8. Matt.26.42. *meus volui, & legem tuam in medio cordis mei. Pate mi, ſi non poteſt hic calix tranſire niſi bibam illum fiat voluntas tua.* Devotiſſimam quoque Chriſt Matrem audire licet dicentem, & benedicente Deum in conſilio ſuo, ſuper redimendo gener humano, per ſanguinem & mortem Filii ſui offerentem quoque Filium ipſum ſuum, & ſ unà cum Filio ſuo: ſi ita placitum foret ante Pa trem æternum, ad omnem cruciatum, ſupplici umque Crucis. Audiam etiam, Luciferum, & Judæos, veluti uno ore, uno certè furore, & Joan. 12. 19. odii ſpiritu dicentes. *Videtis quia nihil proficimu ecce totus mundus poſt eum abit: hic homo mult* Sap. 2. 15. *ſigna facit: contrarius eſt operibus noſtris: grav eſt nobis etiam ad videndum. Filium Dei ſe nomina* Hier. 11. 19. *venite circumveniamus eum: mittamus lignum i panem ejus. Contumeliâ & tormento interrogem eum. eradamus nomen ejus de terrâ viventium: & nomen ejus non memoretur amplius.* Pari modo Pi latum, Herodem, milites, audire licebit loquen tes adverſus Dominum, & adverſus Chriſtum ejus.

Atque ex his omnibus factâ reflexione ſupe me, elicitis affectibus, conceptisque propoſitis fructum ædificationis internæ decerpam, pr materiæ exigentiâ, & pro luminis interni di ctamine.

PUNCTUM III. erit. Actiones quoque at tendere, & expendere Perſonarum prædictarum Quomodo v. g. Homines per totum mundum inhabitantes, pars ſuis negotiis curisque diſtent agros colunt, domos ædificant, plantant vineas aucupiis, piſcatu, venatu, vitam agunt: eunt ali in viſcera terræ, alii faciunt operationes in aqu

multi

multis, alii mutuas in cædes ruunt, bellis, rapinis, furtis, latrociniis, rixis, commessationibus, lasciviis, vitam impendunt, omnes securi perditionis æternæ. Porrò æternus Pater, filium suum velut Abrahamus Isaacum, passioni & morti tradit, pro genere humano. Filius porrò obedientissimus, sicut mandatum dedit ei Pater, sic facit: & totum Passionis suæ calicem haurit, totumque opus redemptionis nostræ exequitur, & animam suam ponit pro ovibus suis. Nec quisquam tollit animam ejus ab eo, sed ipse sponte sua, ex dilectione nostri, ex obedientia erga Patrem cælestem, offertur, quia ipse voluit. Mater autem Christi, omnis Passionis ejus exteriùs comes, interiùs per omnia particeps, secundùm animam gladio doloris confixa, stetit sub cruce, stetit in fide, stetit in dilectione, non erubescens, sed deferens, & confitens opprobrium Filii sui crucifixi. Diabolus è contra, Judas, Principes Judæorum, Pilatus quoque & Herodes, nec non eorum ministri, astiterunt, & convenerunt in unum adversùs Dominum, & adversùs Christum ejus: vocesque Prophetarum, & figurarum, ignorantes, & malevolentes impleverunt.

Ex his omnibus, congruis, ut in prioribus, decerptis documentis, factâ super me reflexione, exercitis affectibus, elicitis propositis salutaribus, fructum meditationis colligam.

COLLOQUIUM postremò subjiciam, quo stultitiam, & perditionem hominum deplorabo; Divinam misericordiam, Christi charitatem, Matris ejus pietatem, admirans & laudans prædicabo, Hostium Christi odium, furorem, invidiam

crudelitatem, cæcitatem, deteſtabor, deflebo pro mea, totiusque generis humani redemptione gratias agam, ſalutis ſtudium, & curam, in me aliisque promovere, in Dei miſerationibus confidere, Chriſti obedientiam, humilitatem charitatem, patientiam, aliasque virtutes imitari, pro Chriſto laborare & pati, Paſſionis ejus affectûs, atque fructûs in me, & in proximo derivare conſtituam; ad idque auxilium à Patre æterno, per Chriſti merita, per Matris ejus, Sanctorumque interceſſionem petam. Meditationem demum oratione Dominicâ & ſalutatione Angelica concludam.

MODUS II.

ALter modus Paſſionem Dominicam meditandi eſt, expendere illam ſecundùm circumſtantias ejus; v. g. 1. Quis eſt qui patitur? 2. Qualis eſt qui patitur? 3. Quantus eſt qui patitur? 4. Qua de cauſa patitur? 5. Quali forma patitur? 6. Quanta ſit quæ patitur? 7. Quid ex hoc conſequitur quod patitur? Quæ omnia ſuaviſsimis verbis ſancti Bonaventuræ explicata cognoſcere, utile erit. ita igitur ille. *Tomo 2. opuſc. in opuſculo 26. In Parvo bono particul. Hoc opuſculum etiam vocatur. Incendium amoris.*

Primo, conſidera, quis eſt qui patitur, & „ſubdere per rationis aſſenſum, ut credas firmiter „ſimè ipſum veraciter eſſe Dei filium, omnium rerum principium, Salvatorem hominum, & retributorem meritorum omnium.

„*Secundò*, conſidera, qualis eſt qui patitur „& ei configurare per compaſſionis affectum

„ſcilic

scilicet ut compatiaris ei, tanquam innocentis-„
simo, mitissimo, nobilissimo & amantissimo.

Tertiò, considera, quantus est qui patitur?„ & ad ipsum egredere per admirationis aspe-„ ctum; & attende, quod ipse est immensus pote-„ state, speciositate, felicitate, & æternitate, igi-tur admirare, immensam potestatem annihilari, speciositatem decolorari, felicitatem tormentari, æternitatem mori.

Quartò, considera, qua de causa patitur? & „ te ipsum obliviscere per devotionis excessum; „ quia patitur pro tua redemptione, illuminatio-„ ne, sanctificatione, & glorificatione.

Quintò, considera quali formâ patitur? &„ ipsum induere per assimulationis amictum. „ Passus est enim sicut verus Agnus, libentissimè „ respectu proximi, severissimè respectu sui: obe-dientissimè respectu Patris, prudentissimè respe-ctu adversarii. Stude igitur ad habendum habi-tum, secundùm effigiem imitationis Christi sci-licet benignitatis, severitatis, humilitatis, & per-spicacitatis.

Sextò, considera, quanta sint quæ patitur?„ & crucem amplectere per Passionis desideri-„ um: ut sicut Christus passus est vincula, ut im-„ potens omnipotentia; convitia ut vilis bonitas; ludibria, ut stulta sapientia; & supplicia ut iniqua justitia: sic & tu considera, & amplectere Pas-sionem Crucis, hoc est Passionem plenam inju-riis in rebus, contumeliis in verbis ludibriis in sig-nis, suppliciis in tormentis.

Septimò, considera, quid ex hoc consequi-„ tur quod patitur? & veritatis radium intuere, „ per contemplationis oculum; quoniam ex hoc „

quod Agnus Passus est, septem libri signacula aperta sunt. Liber iste est universalis notitia rerum, in qua septem erant clausa homini, quæ quidem sunt per Passionis Christi efficaciam reserata. Scilicet 1. Deus admirabilis. 2. Spiritus intelligibilis. 3. Mundus sensibilis. 4. Paradisus desiderabilis. 5. Infernus horribilis. 6. Virtus laudabilis. 7. Reatus culpabilis.

Apoc. 5.

„ *Primò*, Deus admirabilis manifestatus est „ nobis per crucem, esse summæ & inscrutabilis „ sapientiæ, summæ & irreprehensibilis Justitiæ, summæ & inenarrabilis misericordiæ. Summâ enim sapientiâ suâ decepit diabolum, summâ suâ Justitiâ quæsivit Redemptionis pretium. Summâ suâ misericordiâ, pro nobis tradidit Filium suum; quæ si diligenter considerentur Deum nobis clarissimè & charissime manifestant.

„ *Secundò*, Spiritus intelligibilis nobis mani„ festatus est per crucem, secundùm differentiam „ triplicem: scilicet. Quantæ sit benignitatis, quantùm ad Angelos? Quantæ sit Dignitatis, quantùm ad homines? Quantæ sit crudelitatis, quantùm ad dæmones. Nam Angeli permiserunt crucifigi Dominum suum. Dei filius crucifixus est propter genus humanum, & hoc ad crudelem suggestionem dæmonum.

„ *Tertiò*, Mundus sensibilis nobis manifesta„ tus est per crucem: quoniam locus est tenebra„ rum plenus, in quo regnat cæcitas, quia lucem veram & summam non cognovit: regnat sterilitas, quia JEsum Christum, tanquam infructuosum despexit; & regnat impietas, quia Deum & Dominum suum, & amicum, & innocentem damnavit, ac interfecit.

„ *Quartò*,

Quartò, Paradisus desiderabilis nobis manifestatus est per crucem, in quo est fastigium totius gloriæ, speculum omnis lætitiæ, & promptuarium omnis opulentiæ. Unde Deus propter illam habitationem nobis restituendam, factus est pro nobis homo; scilicet vilis, miser, pauper, in quo Celsitudo abjectionem induit, Justitia reatum subiit, Opulentia egestatem suscepit. Nam altissimus Imperator, accepit servitutem abjectam, ut nos sublimaremur in gloriam. Justissimus Judex subiit reatum pænalissimum, ut justificaremur à culpa. Opulentissimus Dominus suscepit egestatem extremam, ut locupletaremur in copia.

Quintò, Infernus horribilis manifestatus est nobis per crucem. Locus utique plenus omni egestate & penuriâ, vilitate, & ignominiâ, & omni calamitate & miseriâ: unde si necesse fuit Christum hæc pati propter peccati deletionem, multò fortiùs hæc oportet pati damnatos, propter justam meritorum suorum retributionem.

Sextò, Virtus laudabilis est nobis manifestata per crucem, quantùm scilicet sit pretiosa, speciosa, & fructuosa. Verè pretiosa, quia Christus voluit potiùs vitam corporalem perdere, quam virtuti contraire. Verè speciosa, quæ in ipsis contumeliis relucebat. Verè fructuosa, quia unus actus perfectæ virtutis infernum spoliavit, cælum aperuit, & perdita restauravit.

Septimò, Reatus culpabilis manifestatus nobis est per crucem, scilicet quantùm sit detestabilis, cùm ad sui remissionem indigeat, tam magno pretio, tam grandi piaculo, & tam difficili medicamento. Ecce igitur habes, quomodo

„ in cruce omnia manifestantur (seu septem sig
„ nacula libri solvuntur.) Si benè ad hæc septe
„ reducantur. „] Hactenus S. Bonaventur
suo quidem modo cum multiplici distinctio
sed simul cum inflammata charitate, nec non cu
admirabili materiæ meditandæ fæcunditate.

Hic idem modus per circumstantias medi
tandi Passionem Dominicam, potest hac ratio
disponi.

Primò, Considera. *Quis patitur?* Deus Hom
Christus JEsus, quatenus Deus, Infinitæ Digni
tatis & Majestatis, sapientiæ, omnipotentiæ, bo
nitatis, cui omnis honor & gloria debebatur
omni creatura, propter excellentiam, propt
beneficentiam, propter omnipotentiam, pro
pter omnidominium & regnum, propter inde
pendentiam ab ulla re, omnium verò ab ipso de
pendentiam, propter plenitudinem, infinitud
nemque omnis perfectionis, propter immensit
tem essentiæ, &c. Quatenus homo, infinitæ iter
propter unionem Hypostaticam cum Verbo dig
nitatis, gratiarumq; tam naturalium quàm super
naturalium possessionis: utpote in quo plenitud
Divinitatis inhabitavit corporaliter, & omn
thesauri sapientiæ & scientiæ Dei reconditi fue
runt, accessit Dignitas Supremi inter Deum & ho
minem Mediatoris, Sumi item Sacerdotis atqu
Pontificis, Regis quoq; Regum, & Domini Domi
nantium, Primogeniti omnium creaturarum
earumque Hæredis, Judicis etiam vivorum a
mortuorum. Accessit præterea sanctitas no
per gratiam, sed per ipsius Divini Verbi sancti
tatem. Innocentia quoque & impeccabilitas
tum verò bonitas, omnis malitiæ & peccati ex

pers

pers. Beneficentia verò in omnes infirmos, & à diabolo oppressos. Accessit gratia Messiæ, Fundatoris & fundamenti Ecclesiæ Dei, Sancti quoque Sanctorum, Doctoris Justitiæ ac Veritatis, Principis pacis, & Patris futuri sæculi, Prophetæ, Magni consilii Angeli, Principii & finis; viæ veritatis, & vitæ ostii, Pastoris boni, pastorumque Principis ac legislatoris, morum, Sacramentorum, & sacrificiorum Institutoris. Accessit titulus Redemptoris, Amici Patrisfamilias, Sponsi, Patris, Fratris, Imperatoris, Præmiatoris, Exemplaris, Glorificatoris. Accessit denique nomen & res unigeniti Filii Dei, nec non in via, Comprehensoris tamen ac Beati. Hæc omnia erat, & est Christus qui patitur. Ex quo indignitas injuriositasque Passionis ejus in immensum excrescit. Qui enim summo honore, amore, observantia, deliciis, gloriâ fuit plusquam dignissimus, propter supra dicta bona sua: is omnia opposita, omnia extremè indigna ab hominibus patitur.

Secundò, Considera. *Quid patitur?* Patitur Ingratitudinem, Contemptionem, Conspirationem, Proditionem, Dolositatem, & Fraudulentiam, Calumnias, Contumelias, Mendacia, Convitia, Falsa testimonia, oppressionem, vim, Adjurationes, Execrationes, Odia, Ignominias, verbis, factis, signis expressas. Derelictionem & abnegationem, tormenta & dolores totius corporis, ejusque membrorum, percussiones, livores, vulnera, ereptionem bonorum, & spoliationem, usque ad omnimodam nuditatem, vincula, catenas, carceres, condemnationem ad supplicia & mortem, irrisiones, infamationes,

detractiones, insultationes, exprobrationes, blasphemias, exultationes de suis malis, mortem denique violentissimam, turpissimam, crudelissimam, tum ex suo genere, tum ex hostium exaggeratione.

Tertiò, Considera. *In quo patitur?* Patitur in Divinitate, non quidem ita, quasi Divinitas impatibilis & inviolabilis læsa sit. Sed quia humanitas patiens ac violata Personæ Divinæ hypostaticè unita, ob idque Theandrica est: ideo Humanitatis læsiones Personæ erant læsiones & ita passus, cruciatus, despectus, crucifixus, mortuus est Deus, non tantùm per redundantiam, & quasi concomitantiam, sed absolutè per identitatem Personalem Humanitatis & Verbi, Hominis cum Deo, seu potiùs Hominis Dei. Patitur ergo Christus in Divina sua Natura, Persona, Dignitate, Majestate, aliaque omni perfectione & excellentia. Patitur præterea in Humanitate, in corpore, in anima, in paupere facultatula, in amicis, & consanguineis, in Matre, & discipulis, & benefactoribus. In bona fama, in libertate, in omnibus partibus & sensibus corporis. In omnibus viribus potentiisque Animæ. In bonis fortunæ, & animi, in sanitate, & valetudine, in robore, & virtutibus, in rebus gestis, in beneficiis præstitis, in vita denique sibi crudeliter juxta & probrosè erepta.

Quartò, Considera. *Quomodo patitur?* Patitur sciens, volens, immo cupiens & ardens ex parte sua, patitur injustè, impiè ex odio & invidia, & contemptu sui apud hostes, homines, ac dæmones, quantùm ex parte ipsorum. Patitur ex amore Patris Æterni, & ex obedientiâ ac reveren-

ione- erentia erga ejus voluntatem, ex miseratione
orte quoque super nos omnes peccatores, & in-
rude ratos indignosque ac naturâ iræ filios, & dia-
ſtiu boli, atque peccati servos. Patitur ex ma-
itia nostrûm omnium, qui nostris sceleribus
tur ejus Passioni & morti causam (quantùm ex no-
impa bis planè necessariam, quia aliàs viribus creatis
man nullis unquam superabilem) dedimus ex parte
ſtati nostra. Patitur ex odio suo, quod immensum,
uma & quà Deus, & quà Homo, habet adversùs pec-
& ip catum, delerique illud & penitùs aboleri à facie
rtuu Dei desiderat, proque illo Justitiæ Paternæ ad ri-
qua gorem, quin etiam ad excessum satisfacit. Pati-
tate tur animo fortissimo, constantissimo, perseve-
s cu rantissimo, sitibundissimo, & planè in gratiam
erg Patris sui, inque amorem nostri insatiabilissimo.
gnita Patitur denique cum maximarum, atque adeò
& ex prorsus omnium virtutum heroico, & per nul-
e, in lam imitationem humanam adæquando exerci-
ami tio atque exemplo.

lis, & *Quintò*, Considera. *Quare patitur?* Patitur
te, in quidem sine ulla sua causa, seu culpa, sine coa-
om ctione ab aliquo, sine commodo aut necessitate
bonis propria: verumtamen patitur, pro totius mundi
e, in peccatis tollendis, æternisque pœnis abolendis,
nefi pro reconciliando nobis Patre æterno, pro ape-
juxt riendo nobis Paradiso, seu cælo, pro rabie dia-
boli reprimenda, & potestate, atque tyrannide
Pati expugnanda, pro obedientia erga Patrem, pro
ns ex nostro exemplo, pro figurarum & prophetiarum
invi expletione.
s, ac *Sextò*, Considera. *Pro quibus patitur?* Non
titur utique pro Angelis: *Neque enim Angelos appre-* *Hebr. 2. 16.*
c re *hendit, sed semen Abrahæ*, Patitur pro humano
eren genere

genere universo, patitur pro his, à quibus pu
tur; patitur pro sceleratis, pro ingratis, pro
dignis, ac vilissimis. Patitur pro ipsis etiam
antè damnatis & in inferno positis, atque
gratiis illis bonisque & auxiliis omnibus,
unquam in vita sua à Deo acceperunt, quibus
in contumeliam Dei, & in perditionem sue
sponte abusi sunt, & quæ respectu futuro
suorum meritorum ipsis concessa fuerunt, n
Patri exolvit pretium.

Isa. 53. 8. *Septimò*, Considera. *A quo patitur?* Pat
à Patre suo Æterno, à quo *propter scelus po*
sui tradtus est. Patitur à sua ipsius volunt
Isa. 53. 7. quoniam *oblatus est, quia ipse voluit.* Patitur
omnibus dæmonibus, & ab omni potestate te
brarum. Patitur ab omni hominum genere
conditione, statu, ætate; convenerunt en
Principes terræ adversùs Dominum, & adv
sùs Christum ejus. Patitur ab omnibus vi
mortuisque, quorum omnium peccatis cruc
xus est. Non enim pro aliquorum solùm,
etiam pro totius mundi peccatis & salute m
tuus est Christus. Patitur ab omni creatura
elemento.

Octavò, Considera. *Quando patitur?* Pa
tur in ætatis flore, & in annis vitæ maximè vi
dis. Tempore anni sacratissimo apud su
gentem, atque mysteriis solennissimo, de co
cursu frequentissimo. Horâ die meridianâ,
luce & oculis omnium. Tempore quo De
Hebræis sicut maxima præstiterat beneficia;
ab iisdem maximè laudari honorarique debu
rat, cujus loco, extremis est contumeliis, i
juri

puriisque, ac demum morte horrenda exceptus, & interfectus.

Nonò, Considera. *Ubi & quo loco patitur?* Patitur in loco Urbis & Regionis, & Orbis sacratissimo, celeberrimo, miraculis, figuris, prophetiis, cælestibus donis ornatissimo. Patitur ubi fuit Adam conditus, ubi Isaac immolatus, ubi sedes Regum, ubi Templum, ubi caput Religionis Sanctæ. Ubi stupendis miraculis Christus se celebrem fecerat & doctrinâ. Patitur in horto Montis Oliveti, in domo Annæ & Caiphæ, in carcere & obscuro fætidoque specu: patitur in prætorio Pilati, in Palatio Herodis, in plateis & foris Jerusalem. Patitur in Monte Calvario. Patitur denique in alta Crucis trabe, tanquam in totius terræ theatro, atque medio.

Decimò, Considera. *Quibus auxiliis patitur?* Patitur verò nullis auxiliis solatiisvé sublevatus; ne paternis quidem: quòd satis ostendit illa in horto Agonia, illa repulsio Petri ad sui defensionem prosilientis, cui dixit. *An putas, quia non possum rogare Patrem, & exhibebit mihi modò plusquam duodecim legiones Angelorum?* Ostendit verò eam omnis solatii privationem illa vox maximè ad Patrem *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* Quod etiam ipsi hostes imperant ei dicentes. *Confidit in Deo, liberet nunc si vult eum.* Ab omnibus ergo desertus patitur, etiam à semetipso, quoniam in pœnis suis, suâ etiam voluntate, atque virtute Divinâ, ad hoc solùm, & unum, se juvit, ut durare in pœnas posset, robur quidem conservans, sed solatium omne subtrahens, quod genus auxilii, ad majores tantum productioresque servivit cruciatus, non autem

Matt. 26. 53.

Matt. 27. 46.

Ibid. 43.

Marc. 15. 23. autem ad mitiores. *Unde nec vinum myrrha*
voluit bibere, & mulieres super se lamentantes re-
Luc. 23. 28. *vit à collachrymatione.* Et ita impletum est, qu
hac de re ab Esaia prædictum fuerat. *Circumsp*
Isa. 63. 5. *& non erat auxiliator, quæsivi & non fuit quid*
juvaret, & salvavit mihi brachium meum, & in
gnatio mea ipsa auxiliata est mihi.

Ex hisce omnibus Dominicæ Passionis c
cumstantiarum generibus, plurima morum
tutumque, tam documenta, quam exem
plurima omnis generis affectuum materia, p
rima propositorum postulationumque varie
& seges erui potest.

MODUS III.

TErtius Passionem Dominicam medita
modus est. Accepta Christi divinita
expendere quid in ea passus est, v. g. 1. Quid
Persona & natura sua Divina. 2. Quid in att
butis perfectionibusque suis Divinis. Nega
est enim esse verus Deus, verusque Dei Filiu
sed potiùs hoc illi crimini datum: & ob id
mortem damnatus est: Deinde creditus est De
ster quidam, falsique Dei, puta Jovis, aut Herc
lis filius, quæ opinio non minùs fuit injuriosa
probrosa Christo, quàm prior. Dignitate om
exutus est: & prorsus ita indignè tractatus, qu
modo nec vermis, nec canis mortuus tract
debuisset: ut verè dixerit de se Dominus.
Psal. 21. 7. *autem sum vermis & non homo*, multoque ma
non Deus: *opprobrium hominum, & abjectio p*
bis. Veritati & veracitati ejus mendacitas: ign
ratio, pseudoprophetia, impostura, & seduc
imp

imposita est; & cùm maximè veritatem fateretur, tam blasphemus, ac ob id reus mortis, à toto concilio, & summo Pontifice proclamatus est. Potentia in impotentiam, Vita in mortem, Sapientia in stultitiam, Sanctitas & bonitas in maliciam & impietatem, Misericordia in latrocinium & latronum principatum, Existentia in occisionem, & deletionem nominis ejus de terra ab inimicis ejus conversa & traducta est. Ex Beato miserrimus, ex Glorioso abjectissimus, ex Domino omnis creaturæ, mancipiorum mancipium, præda carnificum, pabulum denique volucrum rapacium in cruce factus est. Hæc, similiaque expendens, qui meditatur, advertat quantùm Dei Filius exinaniverit se in Passione propter nos, quàm absconditus fuerit vultus Deitatis ejus: quantum debeat annihilare se, & exinanire propter amorem honoremque DEI, homo, utique nihil & nihilum, & vermis, & vilitas ipsa; quàm inter se longè differant Deus & Homo. Deus humilis, & homo superbus, Deus contemptus, & homo contemnens, quid par sit, retribuere hominem Deo pro omnibus istis, quæ Deus subiit propter hominem?

MODUS IV.

QUartus Passionem Dominicam meditandi modus est. Accepta Christi Animâ, ejusque singulis potentiis, tam superioris, quam inferioris partis, quid in unaquaque earum, passus sit, considerare. Animæ Potentiæ sunt, Intellectus, Voluntas, Memoria, Judicium, deinde, Imaginativa seu Phantasia & Cogitativa, Passiones sive affectus Animæ sentientis, tum ipsa sensitiva

sitiva facultas, loco motiva etiam, nutriti
aliæque similes. Expendatur ergo, quid pa
sit aut patiatur Christus in Intellectu Sapienti
mo, & omni cognitione pleno? Quid in S
ctissima justissimaque, ac Dei voluntati sub
ctissima Voluntate? Quid in Memoria, cu
primo instanti conceptionis, & maximè Pas
nis, semper erant præsentissima omnia mala
leranda, & tolerata, cum omni eorum enor
tate. Judicabat & discernebat omnes ration
exaggerationes, excellentiasque pœnarum s
rum, & affectuum etiam studiorumque, qui
hostes sui omnes ferebantur ad se affligend

Hier. 11. 18. &c. 18. 23. Unde dicebat Dominus per Prophetam. *Do
tu ostendisti mihi studia eorum adversùm me in m
tem.* Imaginativa etiam Christi, afflicta est en
miter cogitatione præsentissimâ & vivaciss
furentium in se hostium: quidquid per sen
externos percepit, totum hoc etiam in inte
ribus cognovit atque pertulit. Certè in ho
adhuc antequam ad ipsam rem tormenta sua
nissent, ex sola eorum imaginaria apprehensio
illico cæpit pavere, tædere, contristari, & m
stus esse usque ad mortem: agonizavit etiam,
sanguineum sudorem, toto corpore fudit. N
que hæc Imaginativæ vehementia, passionu
ve æstus, per totam passionem reliquam ce
vit vel ad momentum, usque dum exspirare
Cruce, immo ex præsentia objectorum, re
scilicet præceptorum cruciatuum, crevit qu
maximè: adeò ut toto Passionis tempore pot
rit, immò debuerit connaturaliter sanguin
sudare, si non alia fuisset Christi de seipso
spositio. Ex tanta quoque sanguinis, tum in

dore, tum in flagellatione, tum in aliis occasionibus effusione, nec non ex atrociſſima immanium dolorum intenſione, extenſione, ac varietate, vehementer impedita fuit in Chriſto, vis nutritiva, inediâ, & ſiti, & fatigatione multiplici accedente. Vincula etiam, carceres, violentiſſimæ tractiones, & raptationes, alligationes ad columnam, tum crucifixio ad crucis trabem, ſummam ſanè violentiam libertati Chriſti, tàm internæ quàm externæ, quoad locum, & motum, & ſitum, intulêre. Denique quidquid ſenſit Chriſtus in corpore, id totum ſenſit prius, & magis in anima: tum quia Anima eſt ſola quæ dat ſenſum toti corpori, in omni perceptione, & ſenſatione; tum quia Anima non ſinebat in corpore Chriſti ſenſus obtundi, ſed eos in ſuo vigore conſervabat, totamque corporis temperiem per totum Paſſionis tempus imperturbatam retinebat: ex quo acrimonia accreſcebat, & corpori quidem, ſed magis ipſi Animæ.

Hæc omnia competenter meditationi ſubjecta plurimos in meditatore affectus, ſuper Chriſti Animam excitabunt, plurimas doctrinas, qualiter Anima ejus, ad inſtar Animæ Chriſti ſeſe debeat in omni occaſione, & præſertim in adverſitate gerere oſtendent.

MODUS V.

QUintus Paſſionem Dominicam meditandi modus eſt. Aſſumere Corpus Chriſti, externamque & ſenſibus ſubjectam ſubſtantiam ejus; & recogitare quid in toto corpore, quidve in omnibus, & ſingulis ejus partibus membrisque, ſit paſſus Dominus JEſus. De eo illud

Isa. 1. 6. verisimè dici potest. *A planta pedis usque ad v*
ticem non est in eo sanitas. Sic etiam spectatu
Isa. 53. 4. Prophetæ à se asserunt. *Putavimus eum quas*
prosum percussum à Deo & humiliatum.

Consideretur ergo, quid Christus passus in Sacrosancto capite suo, à spinea corona, tot percusionibus & pugnis à capillorum t ctionibus & vulsionibus ? Quid Passus sit fronte, genis, temporibus, malis, labris, fa maxillis, dentibus, lingua, faucibus; à punc ris spinarum, à vellicationibus, percussionib lacerationibus, consputationibus, concussio bus, pugnis, colaphis, alapis, siti, amaritie a ti & fellis ? Quid Passus sit in collo & cervic colaphis, catenis, pugnis ? Quid Passus sit in v tu, mento, gutture, à tot tantisque illusionib fædationibus, spurcitiis, inverecundis, tract nibus, suffocationibus ? Quid Passus sit in n bus, in auriculis, à tot percussionibus, cont sionibus, tractionibus, fætoribus ? Auricular vellicationes varias, ferunt fuisse triginta, n um viginti, dubio procul non absque sangu profluvio. Faciem Christi consputatam trad centies. Caput spineâ jam coronâ cinctum, c ditur quadragies, & quidem maximâ vi perc sum, cùm tamen vel levis percussio satis fu ad intolerabilem dolorem concitandum. Pe bus pulsatus Christus (eo modo quo canes, viliſſima quæque solent) creditur centies qu dragies. Livores porrò ex percussione cont xisse mille centum nonaginta novem. In flag latione corporis ad columnam, in Pilati præ rio, ad quinque millia plagarum Christus exc pit, nec mirabitur, qui audiet ipsum Christu

ap

apud Prophetam affirmantem *se totâ die flagellatum*, non quòd (quantùm ad tempus) totâ die flagellatus fuerit, sed quòd tam crudeliter, tantoque numero ictuum, ac vulnerum, ut videri posset totâ die flagellatio sua duraſſe. Quos dolores Chriſtus pertulerit, quas percuſſiones, & vulnera, in dorſo, pectore, ſcapulis, humeris, lateribus, ventre, genibus, cruribus, brachiis, manibus, atque pedibus, ipſisque plantis, ac oſſibus & nervis, atque muſculis, & viſceribus, explicare non eſt facilè, meditatione tamen hæc omnia ſunt expendenda, & commiſeratione proſequenda, inde etiam charitas Chriſti æſtimanda, & pretium Animæ, peccatorum odium, rigor juſtitiæ Divinæ, inſatiabilis hoſtium Chriſti furor, & debitum omnium noſtrum erga Chriſtum cognoſci & addiſci poterit. Prô quanti æſtimandus eſt à nobis is, qui tam viluit ipſi ſibi propter nos, quique tanti æſtimavit nos; *Sed & tu homo* quare *tibi tam vilis es, qui tam pretiosus Deo es?*

Pſal. 72. 14.

Chryſol. ſer. 143.

Libet tam huic quam præcedenti modo dare lucem à verbis Beati Petri Damiani, hujusmodi. [Excede paulisper ſenſum carnis, & irruentia corporearum phantaſmata voluptatum: & intuere Naturæ Divinæ bonitatem, ſuavitatem, dignationem. Meditare poſitionem Crucifixi Corporis. Vide ſi eſt aliquid in eo, quod non peroret pro te apud Patrem Divinum: illud Caput multiplici Spinarum denſitate denſatum: usque ad cerebri teneritudinem confixum eſt, *dum configitur ſpinâ. Spinis peccatorum ſuorum*, (ait Dominus per Prophetam) *circumdedit me populus iſte.* Ad quid hoc? Ne doleret Caput tuum: ne

B. Petrus Damianus ſerm. 1. de Exalt. S. Crucis.

Pſ. 31. 4.

tua vulneraretur intentio. Caligaverunt in mo
tem oculi ſui, & illa luminaria, quæ illumin
orbem, ad horam extincta ſunt. Nonne illis o
tenebrantibus, tenebræ factæ ſunt, ſuper univ
ſam terram, & illa duo magna luminaria, c
illis luminibus ſubmota ſunt? hoc autem to
Iſa. 6.3. factum eſt, *ut averterentur oculi tui, ne vide*
vanitatem, & ſi viderent, non adhærerent. Au
Joan. 8.48. illæ, quæ in cœlis audiunt, *Sanctus, Sanctus, S*
ctus, Dominus Deus Sabaoth: audierunt in te
Joan. 19. 6. Dæmonium habes: &, *Crucifige eum.* Ut q
iſtud? Ne aures tuæ obſurdeſcerent ad clam
rem pauperis, ne reciperent auditum vanum,
detractionis virus, apertis propitiisque auri
ſuſciperent. Specioſa illa facies, Specioſi
filiis hominum, ſputis illita eſt, afflicta colap
addicta deluſionibus, ſic namque ſcriptum
Matt. 26.67. *Cæperunt conſpuere in eum, & percutere faciem*
& illudere ei; dicentes, prophetiſa: quis eſt, q
percuſſit? Quare hoc? ut facies tua illuminare
illuminata confirmaretur, & diceretur de
1. Reg. 1. 18. *Vultus ejus non ſuut ampliùs in diverſa mutati.*
illud, quod docet Angelos, Homines inſtr
quod dixit, & factum eſt: parumper obmut
ut veritatem & judicium loqueretur os tuum
confiteretur Dominum ſuum. Manus illæ, q
fundaverunt cælos, extenſæ ſunt in Cruce cla
que transverberatæ duriſſimis, ut manus
extenderentur ad inopem: & dicere poſſ
Anima mea in manibus meis ſemper. Quod tene
in manibus, non facilè obliviſcimur: ſic &
Animam ſuam bonæ operationi imprimit,
tradit eam oblivioni. Pectus illud, in quod
omnes theſauri ſapientiæ, & ſcientiæ Dei
ſcond

sconditi, lanceâ militari perfossum est, ut pectus tuum, à pravis cogitationibus mundaretur, mundatum sanctificaretur, conservaretur sanctificatum. Pedes illi, quorum scabellum adorare debemus, quia sanctum est, durâ transfixione confixi sunt, ne pedes tui festinarent ad malum, sed currerent viam mandatorum Domini. Quid plura? foderunt manus ejus, & pedes, & dinumeraverunt omnia ossa sua: pro te carnem &„ Animam suam posuit, ut corpus & Spiritum„ tuum sibi vindicaret. Toto se; totum te com-„ paravit.„] Hactenus S. Cardinalis.

Cujus verba docent nos, in quosnam fines Dominus noster JEsus Christus passus sit tormenta sua: & quos vicissim fructus vitæ, seu, quæ, vivendi magisteria nos decerpere debeamus, ex spectaculo, ex fide, ex meditatione passionum ejus.

MODUS VI.

SExtus Passionem Dominicam meditandi modus est, assumere singulos Corporis Christi sensus externos, eorumque cruciatus sigillatim expendere. Quid nimirum Passus sit Christus in oculis, seu in Visu, in Auditu, in Gustu, in Olfactu, in Tactu? Visu Christus pertulit infandissima quæque, aspiciendo rabiem illam hostium & suorum. Quomodo cruciatus est, Judam ad osculum accedentem, & antesignanum impio-

Vide Ludovic. de Pont. Medit. 1. Punct. 2. n. 2.

rum omnium videns? quo dolore spectavit *tum ar*
gientes discipulos, irruentes, lictores capient*bus m*
ligantes, trahentes, raptantes, exultantes & i*& in*
sultantes? quo sensu spectavit æstuantes in
damnationem, oppressionemque seniores p
puli, milites ad cruciatum suum sese armant furen
& animantes, & furorem pectoris sui crude halan
depromentes, & in suam lanienam conatu m cturn
gno adnitentes? quo dolore vidit Barabbam in qu
præelectum dimitti, se ad pœnas rapi, se nud atque
absque ulla verecundia, & omnium in ocu rem
nudum statui? quo dolore spectavit de Cru quib
hostes in vicino insultantes, & blasphemant parti
atque illudentes, Matrem sub Cruce stantem ronat
tos à longè prospectantes? Hæc aliaque innum cruci
ra mala, oculis suis hausit Dominus JEsus A quo
ditu petulit & passus est clamores bestiarum il tradi
rum cum furore rapientium atque trahentiu cibus
Audivit probrosissima cognomina, falsa testim ribus
nia, adjurationes, blasphemationes, illusion puto
contemptiones, accusationes, ad Crucem pos verib
lationes, latronibus æquationes, condemnat Tact
nes, exprobrationes, insultationes, qui est re
omnibus immanem cordium suorum rabi bris
eructabant homines illi, furore diaboli illud
pleni. agon
sum

Gustu, Myrrhæ, fellis acetique amatore tis e
pertulit: siti deinde ac fame cruciatus est, cuj bris
cruciatûs magnitudinem, tum clamore in Cru affli
per Verbum *Sitio* testatus est, tum Propheta sit ab
pressit ejus nomine dicens. *Ossa mea sicut cre* viss

um aruerunt: & iterum. *adhæsit lingua mea fauci-* *Ps. 101. 4.*
bus meis; & iterum. *dederunt in escam meam fel,* *Ps. 21. 16.*
& in siti mea potaverunt me aceto. *Ps. 68. 22.*

Odoratu Dominus noster pertulit pædorem furentium illorum, & in os ejus spurcitias suas halantium lictorum: Item fætorem carceris nocturni, seu potiùs sentinæ, atque cloacæ illius, in quam detrusus dicitur Dominus pro nocte, atque in ea ad ortum diei servatus. Item fœtorem sputorum phlegmatumque sordidorum, quibus plane oneratus fuit vultus ille Divinus, partim in illa nocte apud Caipham, partim in coronatione Spinea, partim denique quando ad crucifigendum super crucem extensus jacuit. Quo solo tempore ter & septuagies consputa traditur facies Domini nostri, partim à carnificibus crucifigentibus, partim à Judæis spectatoribus. Pertulit quoque Dominus fœtorem & putorem montis Calvarii, putescentibus cadaveribus maleficorum sordidi atque horridi. In Tactu quid pertulerit Dominus, supervacuum est recensere, cùm constet, totius corporis membris fuisse concussum, saucium, ac laniatum; illud trihorium Christi in Cruce pendentis, atque agonisantis, ad excarnificandum lethaliter sensum Tactûs in Christo, per singula momenta satis efficax fuit. In quo tempore omnibus membris Christus sine ullo respirandi spatio mansit afflictissimus. Etenim supplicium Crucis, esto sit absque confixione clavorum, est tamen gravissimum: adeò ut tandem fiat intolerabile:

quantò magis si etiam manus pedesque cla
terebrantibus perrumpantur, in locis concu
sum nervorum omnem habentibus, ac per h
maxime ad sensum doloremque idoneis, &
tius corporis reliqui dolorem in se continen
bus: accedit convulsio pectoris, & costarum
pectore cohærentium, cujus partis dolor, n
verbis explicari, nec imaginatione cogitari p
test. Has omnes acerbitates cumulavit tot
corporis instar chordæ, aut nervi super arcu
Crucis distensio, quæ adeò valida intensaq
fuit, ut non dubitarit Dominus per Propheta
Ps. 21. 18. testari, tunc temporis *dinumerata fuisse omnia*
ossa, suisque sedibus emota. Ad quam in Dom
no nostro tractûs pœnam exaggerandam, t
tùm contulit teneritudo excellentiaque comp
xionis, ut ob eam solam, parvi alioqui, mo
ratique dolores sensus hujus, in Christo tam
fuerint maximi, intolerabiles, ac ferè letha
ac omnium Martyrum doloribus majores.
ejusdem quoque pœnæ exaggerationem, co
tulit illud longè plurimum, id quod in nullis a
viventium hic, doloribus tormentisque repe
ri potest: nimirum quia in Christo doloris veh
mentia non dissipabat spiritus ab iis partibus q
affligebantur, neque concursu vehementio
humorum principia nervorum, sive cerebr
præoccupabatur, sensusvè per hoc imped
batur: sed potiùs jugiter mansit illa sensuum
tegritas, illa cerebri vivacitas, illa spirituum abu
dantia, quæ ab initio Passionis fuit, vel salt
quæ necessaria fuit, non tantùm ad omnia q
inferebantur, sed etiam quæ inferri adhuc p

tuiss

tuissent tormenta vivacissimè perferenda, ita sustentante animâ corpusculum suum, ita Divinitate regente, ac protegente naturam assumptam humanam interius, ut ad patiendum dira omnia, virtum satis esset, & supereſſet, tam diu donec veniret hora, morti & discessui Animæ à corpore destinata: quo temporis puncto appetente, non est sensim ad extremam debilitatem perducta Christi Humanitas, sed vires hactenus necessarias conservatas subitò cessare permisit, & Animam in manus Patris tradidit. Atque ita Dominus noster supplicia sua perinde in fine, ac in exordio illorum vivaciter acerbissiméque sensit, totoque Passionis tempore toleravit. Quod non tantùm de solius tactûs doloribus, sed prorsus de omnium sensuum, membrorum, potentiarumque cruciatibus sentiendum est.

Ex horum omnium consideratione, quanta seges affectuum piorum, quanta heroicorum ad tolerandum patiendumque pro Christo resolutionum materia, immo necesitas meditandi assurgere possit, ac debeat: dicere nil opus arbitror.

MODUS VII.

SEptimus meditandi Passionem Dominicam modus est. Assumere ad meditandum bona Animi, Corporis & Fortunæ: expendereque quid, quomodo, & quantùm, in unoquoque

bonorum istorum genere Passus sit Domin
in quem etiam modum recidet expendere, qu
nam, & quanta, & quomodo passus sit Christ
in bonis Naturæ, Gratiæ, & Gloriæ.

Bona Animi Christi fuêre plurima & ma
ma v. g. Sanctitas, Justitia, Innocentia, Sapient
Scientia, Prudentia, Bonitas, Misericordia, P
tentia, Authoritas, Dominium, Virtutes om
generis, in gradu excellenti, Immunitas ab om
peccato, defectu, errore.

Bona Corporis Christi fuêre, Admirabi
forma & species præ filiis hominum, Valetud
Sanitas, Complexio, Temperamentumque
per omnia materialia melius, vires, propor
membrorum, & staturæ, oris, vultûs, sermon
vocisque dignitas, & gratia, Integritas, Immu
tas, ab omni defectu, morbo, dolore, inordin
tione fomitis & concupiscentiæ, atque passi
num, subordinatio perfecta, totius corporis,
mniumque membrorum, & facultatum & se
suum ad Animam.

Bona Fortunæ Christi, multa & multiplic
fuêre, in quibus, potest numerari primò & pr
mariè, Unió Hypostatica: quæ Humanita
Christi, à bona fortuna, hoc est, ab eximia Divin
Providentiæ ordinatione, atque peculiari, & ex
tra omnem ordinem, meritumque posito favor
concessa est, estò supposita Dei liberalitate gra
tuitâ, subsistantialiter ad componendum suppos
tum

um illud Theandricum acceſſerit. Ex hoc porrò Unionis Hypoſtaticæ unico bono, alia fluxêre bona fortunæ Chriſti, etſi tam in Anima, quàm in Corpore Chriſti, eorum pleraque reſederint v. g. Sanctitas ſubſtantialis, Gratiæ Immenſitas & Plenitudo, Gratia Capitis omnium creaturarum, & primogenitura, primatusque in eis omnibus, Dominium quoque abſolutum in omnes: Gratia miraculorum. Poteſtas Judiciaria ſuper vivos & mortuos, &c. His bonis acceſſit in Chriſto Poteſtas Regia, ſummi Pontificatûs, Sacerdotiique Dignitas, Legislatoris, Doctoris, Prophetæ, Meſſiæ authoritas. Acceſſit quoque his bonis prærogativa Comprehenſoris atque beati, omnisque dos animæ viſione beatificâ fruentis: quæ etiam locum in corpore habere debebat, niſi miraculosè Anima ſanctiſſima cohiberet ejus in infimam ſuam portionem efluxum: quem tamen interdum aliquantulùm relaxabat: ut in inceſſu ſuper aquas, in jejunio quadraginta dierum & noctium, in Thaborea Transfiguratione, in elapſu è manibus hoſtium lapidare vel præcipitare eum volentium: in nativitate ſua, ſalvâ integritate Genitricis ſuæ. In his omnibus bonis, multa ſuo modo Paſſus eſt Chriſtus: partim ea occultans, partim reprimens, partim in eis injurioſas hominum manus, opiniones, calumnias, contumeliasque ſuſtinens, propter Patris Æterni obedientiam, propterque noſtram redemptionem, propter dandum nobis exemplum, propter eludendum verſipellis diaboli ſuperbum ingenium; propter

ſuavi-

ſuaviter fortiterque per omnia attingendam
pientiæ ſuæ diſpenſationem ; propter omni
modis exaggerandam effundendamque n
nimiam charitatem ſuam.

Atque ex his facilè patent bona Natu
Gratiæ, & Gloriæ Chriſti, nec non eorum c
ſideratio.

MODUS VIII.

OCtavus meditandi Paſſionem Domini
modus eſt; Aſſumere pèculiares inſig
que Chriſti Domini virtutes, easque in tota
ſione à Domino exercitas & eluceſcentes v
gare, ac nobis ad imitandum proponere,
non gratias agere, pro earum exemplaribus a
heroicis nobis propoſitis. Virtutes ſunt
Charitas in Deum, eadem in nos propter De
Obedientia, Humilitas, Patientia, Manſuet
Taciturnitas, Modeſtia, Reſignatio, Perſeve
tia, Miſericordia, Liberalitas, &c. Hæ om
meditando expendi poſſunt, Ubi, Quàn
Quoties, Quomodo à Chriſto exercitæ
Quanta v. g. Humilitas Chriſti eluxit in lot
pedum diſcipulorum ſuorum, etiam Judæ
ditoris? quanta cùm oraret Patrem Æterni
poſitis in terram genibus, immo & facie
quantâ cum à turba captus eſt, ligatus, in ter
abjectus, pedibus hoſtium pulſatus, & calca
per viam violentiſſimè tractus raptatusque
quanta cum in domo Annæ examini ſe ſubd
& poſt reſponſum modeſtiſſimum, immani a
percuſſus, atque etiam reprehenſus, modeſtiſſ
totum ſuſtinuit? Atque hunc in modum, pro
di

di per totam Passionis seriem potest, ubique insignem humilitatem Domini agnoscendo, mirando, discendo, imitando. Etenim in omni Passionis suæ parte, Dominus JEsus, omnibus nobis videri potest dicere, tam verbo, quàm facto, illud suum. *Discite à me quia mitis sum & humilis corde.* *Matth. 11. 29.* Par de aliis virtutibus ratio. Nam in tota Passione sua, possumus audire Dominum JEsum nobis opere & veritate dicentem. *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo.* *Matt. 22. 37.* Et *ut cognoscat mundus quia diligo Patrem, & sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio.* *Joan. 14. 31.* Et. *In patientia vestra possidebitis animas vestras.* *Luc. 21. 19.* Et. *Ego sum Pastor bonus & animam meam pono pro ovibus meis.* *Joan. 10. 11.* Et. *Qui perseveraverit usque in finem hic salvus erit.* *Matt. 10. 22.* Et. *Qui vult venire post me tollat crucem suam.* *Luc. 9. 23.* Et. *Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, & vos faciatis.* *Joan. 13. 15.* Hæc audiet, hæc spectabit, hæc manu tanget meditator in Christo Patiente, ab his quàm ipse longè sit, quantoperè abhorreat, quàm sit dedicatus Martyr Christi cognoscet ac metietur, quid adhuc desit sibi ad id, quod perfectum Christi imitatorem, servum, sociumque decet? Hic faciet dignas Christo, dignas Christi exemplo, ac merito resolutiones: hic suam mollitiem, ignaviam, inconstantiam, pusillanimitatemque cognoscet, arguet, confundet, expellet, fervorem autem, & animi robur, ex ipso fonte meritorum Salvatoris hauriet. Qui ita faciet, experimento proprio discet, verissimum esse id quod expertus Bonaventura asseruit. *Si vis ô homo de virtute in virtutem, de gratia in gratiam, de bono in melius proficere: quotidie quantâ potes devotione, mediteris Domini Passionem.*

Nihil

Nihil enim in anima ita operatur universalem S
ctitatem, sicut meditatio Passionis Christi: præ
tim juxta hunc octavum modum instituta. D
cerpam aliquid ex optimo scriptore, quod
radigmatis loco fit. Is est Josephus Speran
cujus verba abbrevio ne longus sim. ait er

Josephus Speransa in selectis script. Puncto 54.

[Est præterea valde fructuosus meditandi mo
dus, qui ad virtutum imitationem tendit. H
licet omnes in tota vita Christi eminet: Pass
tamen ejus est velut summa & epitome om
nium perfectissimarum virtutum. Ut splen

Isa. 53. 3.

Humilitas: *Vidimus eum despectum, novissim*
virorum; Verè in novissimo loco recub

2. Reg. 6. 20.

dum inter latrones in cruce occubuit. *Q*
gloriosus fuit hodie Rex Israel, discooperien
ante ancillas servorum suorum? & nudatus
quasi nudatur unus de scurris. Si ad mensura
Dignitatis respondet Humilitas, quis metietu
Humilitatem Christi: quo sicut nemo sub
limior, ita & nemo despectior. *Novissimu*
(Hebr. cessatorem) *virum*, quasi Christu
ferè capacitatem hominis per humilitate
exhauserit: nec non ultra stante naturâ hu
manâ descendere potuerit: sed omnino ce

Psal. 21. 7.

re debuerit, juxta illud, *Ego autem vermi*
non homo. Heu! Heu! Filius DEI, ver
factus est per humilitatem, & homo putr
ac vermis, adeò per superbiam erigit
Discite ergo à me, discite, quia mitis sum
humilis corde. O quàm mitis! ineffab
certè, mansuetudo, dum inter quascun
injurias, nihil durum tortoribus suis respon

Isa. 53. 7.
Ps. 117. 27.

quasi Agnus coram tondente se, &c. *Constituite*
solennem in condensis usque ad cornu altaris. Pa

nus. *Ligate Agnum;* Chaldæus. *ligate puerum funibus usque ad cornua altaris; brachia Crucis.* In his omnibus non aperuit os suum, *ita ut miraretur Præses vehementer.*

Patientiam in alapa, quâ sacrilegus ille Divinam faciem percussit, mirans Augustinus; „ *Si inquit cogitaremus; quis acceperit alapam,* „ *nonne vellemus eum qui percussit cœlesti igne consumi, aut terrâ dehiscente sorberi, aut correptum* „ *à dæmonio volutari, aut hujusmodi quâlibet pœ-* „ *nâ, vel etiam graviore puniri? Quid enim horum per potentiam jubere non potuisset, per quem factus est mundus, nisi patientiam nos docere voluisset, quà vincitur mundus.* Pilatus JEsum flagellatum tradidit voluntati eorum. Non ex lege decrevit, sed voluntati hostium, voto, violentiæ, vinolentiæ tradidit; unde illud. *In me psallebant qui bibebant vinum.* Unde credibile, sævitum in eum omni æquitate latiùs, quæ omnia patientissimè pertulit. *August. Tr. 11. 3. in Io.* *Psal. 68. 13.*

Relucet *Obedientia,* quam ne perderet, perdidit vitam.

Relucet *Paupertas,* eaque talis, ac tanta, ut „ udus in Cruce non haberet ubi caput suum „ clinaret. Ita orbis Domino, totus negatus „ t orbis. Unde Ambrosius: *Recordare omnem vitam Salvatoris à partu virginis, usque ad patibulum Crucis, & non invenies nisi stigmata Paupertis illius, de qua in Threnis. Recordare Paupertis meæ.* *Bonaventura. Ambrosius. Thren. 3. 19.*

Sed ubi *Charitatem* relinquemus? *In hoc* „ *gnovimus charitatem Dei, quoniam ille pro* „ *bis animam suam posuit. Cornua in manibus* „ *is, ibi abscondita est fortitudo ejus.* Septua- „ ginta *1. Joan. 3. 10.*

ginta legunt. *Et posuit dilectionem robu*
fortitudinis suæ. Hinc ad suæ Charitatis os
sionem latus voluit sibi perforari, & cor ip
aperiri, quasi diceret. En quantùm vos dil
Cor ipsum videte. Hunc tibi amorem test
est, dum tam libenter pro te mortuus est.
tensione brachiorum suorum, & membro
ostendit, quòd tantùm diligere potuit.

Bernardus Serm. 1. de omnibus Sanctis Clemens Alex. 2. Pædag. cap. 6. Ludovicus Pontanus Medit. 1. Partis 4. Puncto 6.

Quid hinc fratres? *Christus passus est pro bis, vobis relinquens exemplum.* Pudeat, pu sectari gloriam membra, *quibus caput suum ta* glorium exhibetur, *non habens speciem neque d rem: pudeat sub spinoso capite membrum fieri catum.* Non coroner ego coronâ aureâ (in invictus ille Goffredus) ubi Servator meus ronatus est spineâ. Et quidem (ut Clemens à ratione alienum est, ut qui audivimus Do num spinis fuisse coronatum; ipsi venen Passioni Domini insultantes, habeamus c redimita floribus, dicamusque, *coronemus no sis.* Hactenus Speransa.

„ Universaliter sciendum & consideran
„ est, Christum Dominum in Passione sua,
„ nes præcipuas Christianæ & perfectæ vitæ
„ tutes exercuisse: & quidem singulas, q
„ tùm ad externos actus, in gradu hero
Multoque etiam in præstantiori, quantùm a
ternos actus, qui externos comitabantur.
jus causa fuit. *Prima*, Quòd ipse venisset ut
Magister exemplarque virtutum. ideò tem
Passionis voluit epilogum omnium earum
re, & singulare exemplum præbere. *Sec*
Quia suâ Passione promeriturus & impetra
nobis erat omnes virtutes, voluit etiam m

nostra, actuali earum exercitio inniti. *Tertia*, Ut a ratione virtutum ipsarum honorem & præstantiam tueretur. Valde enim jacebant in mundo: illæ præsertim, quæ mundi contemptum docent. *Quarta*, Ut testamento & ultimâ suâ voluntate, ipsâ morte confirmato, excellentes omnium virtutum actiones nobis relinqueret. Sicut enim in ultimo suo Sermone dixit. *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.* Ita licere potuit, opereque ipso dixit. Mandatum quoddam novum do vobis, ut humilietis vos, sicut ego me humiliavi, ut obediatis & sustineatis, sicut ego obedivi, & sustinui. *Joan. 13. 34.*

MODUS IX.

NOnus Modus Passionem Domini meditandi est, priori quidem, usu & efficaciâ similis, modo tamen diversus, quo singula circa Christum in Passione gesta, ad moralem spiritualemque doctrinam, meditationibus, reflexionibus, propositisque transferuntur, atque accommodantur. Modum hunc, quia exactè non minùs quàm devotè & copiosè prosecutus est, piissimus Æternæ Sapientiæ JEsu Christi Minister, Beatus Amirum Henricus Suso Ordinis Prædicatorum, in Dialogo Sapientiæ cum Ministro suo, per aliquot capita, ideo illum hic ejusmet verbis describam: ordine tantùm nonnihil immutato, hoc est, parallelicè per singula puncta Passionis Dominicæ, simul doctrinæ mysticæ ex iis erutæ digesto. Sic igitur apud Susonem *Dialog. cap. 2.* Æterna Sapientia Christus JEsus, primum suam propriam Passionem explanans, deinde discipuli amatorisque sui mysticam item Passionem, seu veram internamque suæ Passionis imitationem proponens, verbis tanquam propriis inducitur.

JEſus Chriſtus Patiens.

I. Poſt peractam cum diſcipulis meis c
nam ultimam, cùm in Monte me obtuliſſe
& reſignaſſem ad perferendum mortis hor
dæ ſupplicium: eamque mihi jam jam imp
dere ſentirem, præ anguſtia tenerrimi co
mei, ac totius corporis preſſura, ſanguin
ſudavi.

II. Deinde atrociter in horto captatus,
ligatus, miſerandum in modum abductus fu

III. Eâdem nocte, verberibus, ſputis, oc
rum obvelatione, indignè, & contumelioſè
tractarunt. Coram Caipha iniquè accuſatus
morti adjudicatus fui.

IV. Erat ſanè miſeria, Puriſſimam
trem meam ineffabili cordis dolore corre
cernere, ab eo tempore, quo me tantis
anguſtiis laborantem, donec eſſem in Cruc
ſpenſus.

V. Ad Pilatum ſumma cum ignomini
duxerunt, falsô detulerunt, & accusârunt,
tis ſententiâ plectendum cenſuerunt. Staba
coram me terribili aſpectu, non aliter quàm
maniſſimi Gigantes, & ego inter illos ut
manſuetiſſima aſſiſtebam.

VI. Apud Herodem ego licèt Æterna S
entia ſim, in alba veſte ridiculè deluſus ſum.

VII. Corpus meum elegantiſſimum,
delibus flagellorum ictibus miſerè conſciſſu
dilaceratum fuit.

VIII. Sa

Christianus JEsum Patientem exprimens.

I. Necesse est, ut Passionem meam omnem „ ipse quoque experiaris pro viribus. Sume igi- „ tur animum planè virilem. Certus crebras tibi „ perferendas cordis mortes, antequam possis „ naturam sub jugum mittere: atque etiam præ angoribus cruenti sudoris, quem multi juges acerbæ afflictiones, quibus te mihi præparatum efficiam, tibi expriment. Enimverò, hortum aromatum tuorum rubicundis aspergam floribus.

II. Contra morem tuum, & inolitas consue- „ tudines, vinculis implicaberis & constringêris. „

III. Ab adversariis meis, clandestinis sæpè „ vexabere calumniis, & propalam confunderis. „ Multa in te ferentur judicia temeraria.

IV. Passionem meam in tuo pectore, „ maternâ fide, & intimâ charitate circum- „ feres.

V. Complures perpeti habebis Religiosæ „ vitæ tuæ iniquos Judices & caluminatores, & „ eos quidem potentes, & hominum judicio „ magnos, nec nisi justè contra te insurgentes, & „ ex lege arguentes.

VI. Ita fiet, ut pia instituta tua, ab hominum „ vivendi consuetudine, crebrò tanquam fatua „ credantur, & irrideantur.

VII. Corpus tuum inexercitatum, durâ, & „ sperâ vivendi ratione flagelletur, & casti- „ getur.

VIII. Sacrosanctum Caput meum sp
confixerunt, & faciem meam gravissimam sp
& sanguis oppleverunt.

IX. Atque ita mortis sententia damnat
cum cruce me, turpiter ac miserabiliter;
ultimum ferendum supplicium eduxerunt. T
ribiles in me voces & rugitus dabant, ita ut p
cul audiretur, Crucifige, Crucifige homi
nefarium.

„X. Suspenso me ad sublimem Crucis st
„tem (quod equidem nimio ex amore, tu
„mortalium omnium causâ pertuli) tota cor
„ris mei habitudo vel species miserandum
modum immutata fuit: Illustres oculi mei, su
perdidêre lumen. Divinæ aures, ludibriis &
sphemiis complebantur. Præclarus olfactus,
trò urebatur odore. Os suavissimum, acc
cruciabat potio. Tactus tenerrimus, duris
quebatur plagis. Non erat mihi tunc ex toto c
terrarum ulla vel modica quies, ac refrigeri
Enimverò Sacrosanctum Caput meum præ
lore & incommodis hærebat pendulum. Col
formâ conspicuum, immitissimis contusum
verberibus. Nitidissimam faciem, putentia
turpârant phlegmata. Color integerrimus,
pallorem versus fuerat. Denique usque ad
decor omnis corporis mei extabuit, ut nihi
leproso differrem, immò quasi nunquam fu
viderer, cum essem Sapientia Sole spec
sior.

Christianus JEsum Patientem exprimens.

VIII. Atque nugatoriè coroneris Sanctæ„ Vitæ tuæ obtrectationibus, quibus ea pessum„ premetur.

IX. Inde verò mecum educêris & miserabi-„ le illud Crucis ferendæ iter conficies, ubi pro-„ priæ renuntiaveris voluntati, te ipsum abnega-„ veris, & à creaturis omnibus, usque adeò te„ servaveris liberum & expeditum, in iis, quæ pos-sunt æternæ tuæ saluti aliquid objicere impedimenti, ut aliquis jam jamque moriturus, & nihil post hac cum hac vita commercii habiturus.

X. Interdicito ergo tibi ipsi voluptate, curiosi aspectûs, & dissoluti auditus.

Dulcescat tibi & placeat ex amore, quod priùs ægrè ferebas.

Corporis oblectamenta respue.

In me Solo conquiescas.

Aliena mala feras suaviter & moderatè.

Tui contemptum desidera.

Frange appetitiones tuas, & voluntates omnes ac desideria pessum preme.

Hæc prima sunt elementa in Schola Sapientiæ, quæ in patenti & expanso Crucifixi Corporis mei volumine leguntur. Sed hic vide obsecro: etiamsi quis omnes intendat nervos suos, num talem se mihi præstare possit, qualis ego illi fuerim?

JEsus Christus Patiens.

Alio rursus loco idem Christus JEsus Pati
imitatione sui, hunc in modum informat.

„ Tot ego toto corpore meo Amoris s
„ dique vulneribus confecti corporis mei p
„ liari quâdam Amoris notâ insignita.

„ I. En dexteram manum meam cl
„ transfixerat; per sinistram itidem clavum
gerant.

„ II. Dextrum brachium meum dir
„ tenderant, sinistrum crudeliter expander

„ III. Pedem dextrum clavus perfo
„ lævus plagam horribilem acceperat.

„ IV. Hærebam Cruci meæ ceu plan
„ potens, nimiaque crurium lassitudine
„ gravatus.

„ V. Cuncta membra mea immobilit
„ illud ergastulum Crucis compressa & dist
„ erant. Et quod erat summe profectò vil
rum & miserabile, fervidus sanguis meus n
sitate compulsus, multis locis fortiter erump
totum cruentans moribundum corpus meu

VI. Atque (ô rem miserendam!) juven
floridum corpus meum, extabuit, exaruit,
palluit.

VII. D

Christianus JEsum Patientem exprimens.

i sibi, Christianum fidelem, in compassione, &

præ me tuli, ut nec acus unius acies, ullam un-culam pungere potuerit, quæ non esset pecu-

I. Te ipsum & omnia tua liberè mihi dedas, nec repetas unquam. Nihil attingas eorum, quæ necessaria non sunt. Sicque habebis manus cruci revera affixas.

II. Vires tum Corporis, tum Animi, vide ne ex tepore flaccescant, sed instar brachiorum meorum in cultu & famulatu meo semper sint intentæ.

III. Bona opera hilariter arripias, atque in is fortiter perseveres, ita fixus erit pes tuus si-nister.

Animum inconstantem, & vagabundas co-„ gitationes in me figas & constabilias, habitu-„ us hoc ipso dextrum quoque pedem cruci-„ ixum.

IV. Fragile, ac debile corpus tuum, in lau-„ lem crurium meorum, in spiritualibus exerci-„ iis crebro fatiges, nec illi permittas facultatem „ uis indulgendi affectibus.

V. Multi juges, raræ, nec passim cognitæ af-„ lictiones, te mihi adjungent, adducentque ad rgastulum Crucis meæ. Efficientque te, ad si-nilitudinem cruentum & miserabilem.

VI. Naturæ tuæ mortificatio atque arefa-tio, pristinum mihi reddet virorem. atque vi-gorem.

VII. Dorso tenerrimo, durum erat strat
Crucis asperitas.

VIII. Corpus, præ pondere suo, jugiter
orsum ferebatur.

IX. Denique totum corpus meum vuln
bus & livore confectum erat. Atque hæc om
corde amantissimo placidè perferebam.

Rursum alio loco, pergit Æterna Sapie
struere: hunc in modum.

„ I. Audi homo rem miserabilem, &c
„ patere mihi. Cùm suspensus coram hosti
„ meis, in Cruce hærerem, miserandu
„ modum, multivariâ illâ angustiâ, & m
„ doloribus circumseptus, stabant illi contr
„ scommatibus & sannis me afflictentes, m
„ irridentes, capitaque sua probrosè adver
„ me agitantes: denique in suis cordibus
„ me vilipendentes, quasi extremæ sortis
„ miculus essem, atque in his omnibus imm
„ ipse perseverabam, & pro eis Patrem m
„ attentissimè deprecabar.

„ II. Et cùm essem Agnus innocentissi
„ cum noxiis & scelleratis reputatus fui, q
„ rum alter me derisit, alter fidem mea
„ auxilium imploravit, quem absque mor

Christianus JEsum Patientem exprimens.

VII. Incommoda corporis tui ultò susceptа, dorso meo stratum parabunt gratissimum.

VIII. Virilis tua adversum peccata decertatio, meum levabit animum, cordis tui pietas & devotio, dolores meos omnes sublevabit, & mitigabit.

IX. Denique cordis tui fervor & flagratio, cor meum longè amantissimum inflammabit.

suum ministrum in suæ Passionis imitatione in-

I. Tu & quicunque alii mea vultis sectari vestigia, & venire post me, abnegetis vosmetipsos, & tollatis crucem vestram, & sequamini me. Quæ mihi vestra mortificatio & abnegatio, non minùs grata erit, quàm si tunc unà mecum mortem crucis sustinuissetis. Quo autem pacto quis mecum mori debeat, & crucem suam tollere, jam expono. Quando operam das, ut quoad capere potes, semper id agas, quod optimum sit, atque id in te alii cavillantur, & irrident, & erga te contumeliosè se gerunt, adeòque suis cordibus te vilipendunt, ut tam miserum te putent, qui nec possis, nec ausis te defendere, atque ipse interim, non solùm nihil moveris, sed etiam Patrem Cælestem ex animo pro illis rogas, ac benignè eos apud illum excusas, quoties hunc in modum ex amore meo moreris, toties mors mea in te revirescit, ac reflorescit.

II. Itaque cùm purè ac innocenter vivis, & tamen rectè facta tua, in tantum deprimuntur, ut inter reos & noxios numereris, idque libenti animo accipis, adeò ut ubi etiam illi ipsi, qui te

„ nignè ſuſcepi, condonatis illi omnibus pec
„ tis, ac cæleſtem illi Paradiſum patefeci.

„ III. Accipe rem omni lachrymarum fo
„ te plangendam, huc atque illuc oculos c
„ cumferens, cunctorum me mortalium o
„ miſerè deſtitutum comperi. Noti autem
„ amici mei, qui me ſecuti fuerant, pro
ſtabant, diſcipuli mei chariſſimi aufuger
Pendebam nudus, cunctis deſpoliatus veſtib
Eram planè ſine viribus, & quaſi in hoſtium p
teſtatem redactus. Tractabant me crudeli
ſine ulla miſericordia, ſed interim ut ovis tac
manſuetiſſimè me gerebam.

VI. Qu

affixerunt, abs te veniam petunt, tam promptus & paratus sis, ex animo illis ignoscere, quidquid unquam molestiæ ab illis perpressus es, ac si penitùs nihil passus esses, ac præter hoc etiam verbis & factis illis inservire, & prodesse niteris, quò meam imiteris benignitatem, quâ illis, qui me crucifixerant, facilè remisi: jam revera mecum pendes in Cruce.

III. Quando etiam omnium hominum familiaritati, commodis, & consolationi, nuntium remittis (nisi quantùm stricta & notabilis exigit necessitas) jam illa tui desolatio & destitutio, erga me illorum omnium supplet vicem, qui me in cruce deserverunt. Ubi verò mei amore cunctis amicis valefacis, ac si ad te nihil pertineant, idque in omnibus illis, quæ aliquod inter te, & me, possint medium vel impedimentum objicere: hoc ipso chariſſimum te mihi exhibes discipulum & fratrem, sub mea cruce consistentem, mihique compatientem. Dum cordis servas expeditam, & absolutam ab omnibus libertatem, eâdem ipsâ meam tegis & ornas nuditatem. Quando in quibuslibet adversis, tibi à quolibet proximo illatis, mei causâ ex amore nihil resistis, nihil te defendis, cunctorumque furorem, & excandescentiam, undecunq; ea accidit, & quamvis subita, & improvisa fuerit, quà jure, quà injuria concitata sit, tanquam ovis obmutescens, suaviter ac placidè accipis, adeò, ut cordis tui lenitate, verborum mansuetudine, & vultûs serenitate, aliorum vincas asperitatem & malitiam, jam revera similitudo mortis meæ in te perficitur. Hanc, ubi mihi datur, mortis meæ similitudinem, dici non potest, quantùm illic capiam voluptatem, quantum id & mihi, & Patri meo placeat.

JEsus Christus Patiens.

„ IV. Quocunque me vertissem, acer
„ cordis doloribus & angoribus conficieb
„ Juxta crucem stabat mœstissima Ge
„ mea, perferens medullitùs, in materno c
„ suo, quidquid ipse in corpore patiebar.
„ res piissimum cor meum vehementissimè
cutiebat, siquidem ego unus, immanissimos
dis ejus dolores funditus noveram. Cernen
stissimos gestus ejus, benignissimè eam con
bar. Jamque moriturus, & morte ab ea sepa
dus, commendabam eam charissimo disci
meo Joanni, ut quâ decet Matrem fidelitate,
prosequeretur, itemque discipulum, illius
ternæ curæ ac fidelitati commendabam.

Ad extremum eadem Sapientia Æte
sic informat. *Ibid. Cap.* 18.

„ I. Etsi audieris sæpè tristitia multa, se
„ hil unquam tristius ac calamitosius eo
„ quod jam relaturus sum. Anima qu
„ mea, secundùm vires supremas, Divi
„ tum haud secus, quàm modò contempla
„ essentiam: at vires infimæ interioris exteri
que hominis, in desolata penitus & omnis
solationis experte afflictione usque adeò
relictæ sibi ipsis, ad extremum usque in
acerbitatis articulum, ut nullus unquam e
terit huic similis cruciatus.

II. Cùm itaque plenè, omni ope destitu
ac undique derelictus penderem à Cruce,
distillantibus vulneribus lachrymantibus oc
distentis brachiis, ac distractis & diductis o

Christianus JEsum Patientem exprimens.

IV. Denique si acerbissimam mortem meam affixam tenueris corde tuo, & in precibus tuis commemoraveris, & factis expresseris, ac imitatus eris, eo ipso conformabis te doloribus, & fidelitati integerrimæ Matris meæ, & amantissimi discipuli mei.

discipulum suum ad suæ Passionis imitationem

I. Ut mihi pro Passione mea dignas utcunque gratias agas ô homo, crucem meam ob oculos crebro versabis, dirissimosque cruciatus meos, cum ingenti condolentia, tuo affiges animo, & quidquid tibi perpetiendum occurrerit, ad meæ Passionis similitudinem quandam adduces. Ubi afflictus fueris, nec tamen ullam tibi præstiterо consolationem, sed in mentis tuæ ariditate labescere, ac sine alicujus suavitatis infusione exarescere te permisero (quemadmodum me Pater meus dereliquit) non aucupaberis peregrinas consolatiunculas, sed lamentabiles dabis gemitus ad Patrem cælestem, cum abnegatione tui quoad delectationē attinet, pro illius paterna voluntate.

II. Tum verò quantò Crux interna fuerit acerbior, & intus ipse magis derelictus fueris, magisque resignatus, tantò propiùs ad meam accedes similitudinem, & Æterno Patri meo eris

um membrorum venis, mortis angoribus c
reptus, voce lamentabili ac miſerabili clama
Patrem meum, Deus meus, Deus meus ut q
dereliquiſti me? Interim tamen voluntas n
cum ſempiternæ voluntatis ejus decreto, &
cito omnino conſentiebat atque unita erat.

III. Porrò ſanguine meo, ſic prorſus ef
ſo, fractisque viribus præ mortis anguſtia,
vaſit me ſitis acerrima : ſed multò magis ve
mentior me obtinuit ſitis ſalutis mortalium
mnium. Atque ecce, dum ſic laborarem
intolerabili , fel & acetum ori meo obt
runt.

IV, Deinde peractis illis, quæ ad homi
inſtaurandam ſalutem pertinent: in hæc v
prorupi. *Conſummatum eſt*: ita Patri meo pe
ctam præſtiti obedientiam, ad mortem usqu

V. Cùmque dixiſſem Patri, in manus
commendo ſpiritum meum, præclariſſima
ma mea, ex Divino migravit corpore,
tamen ut nec ab illo, nec ab illa Divinitas
deret.

VI. Poſt hæc, lanceâ foderunt dextrum
tus meum, unde continuò exivit pretioſi ſan
nis rivulus, ſimulque fons aquæ vivæ.

VII. Ecce fili mi, hujusmodi labore ac
lore, teque & electos meos omnes repara
innoxii ſanguinis mei vitali ſacrificio, ab
na morte redemi.

eris c
amici

aliqu
cupa
ſpues
ſitibu
tione
pere
maxi

dam
ris.

mori
tuis
prori
manu
pora
quad
de hu
miſe
que

cord
ibiqu
rali il
nei r

oblig
gam.

eris charior. Siquidem hac ratione præcipui Dei amici potiſſimùm probantur.

III. Cùm te vehemens tenebit deſiderium, aliquam in re quapiam multùm delectabili, aucupandi & capiendi voluptatem, ex amore id reſpues meo, atque mortificabis, atque eo ipſo ſitibundum os tuum, ſicut & meum, amarâ portione cruciabitur. Cunctorum ſalutem, ſummopere ſities, eique curandæ, laboribus immori, pro maximo lucro, atque felicitate repones.

IV. Rectè facta tua ad perfectam capeſſendam vitam diriges, & ad mortem usque exequëris.

V. Subditam geres voluntatem prompteque morigeram, ac obtemperantem Superioribus tuis: Animamque omni proprietate nudam, prorſusque reſignatam in omnipotentis Patris manus, atque etiam ſpiritum, ex hac vita temporaria, in illam æternam commigrantem, pro quadam ſimilitudine extremæ illius deceſſionis de hujus vitæ curriculo. Ita fiet, ut Crux tua, miſerabili cruci meæ nonnihil conformis ſit, atque in ipſa præclarè perficiatur.

VI. In patulo lateris mei vulnere, in ipſo corde meo vulnere affecto, ſuaviter te includes, ibique morari & permanere diſces, atque ita vitali illâ aquâ, te expiabo, & purpurei ſanguinis mei roſeo colore, mirificè decorabo.

VII. Denique me tibi fortiter adſtringam, & obligabo, teque mihi perenni Unione conjungam.

Hacte-

Hactenus ex devotissimo Susone, desum
Passi JEsu Christi, ad eumque spiritualiter co
formati Christiani collatio: ex qua lector,
meditator Dominicæ Passionis, verum, solidu
& tam Christo gratissimum, quam sibi utili
mum, hauriet meditandæ, atque sibi applic
dæ Passionis Dominicæ modum.

MODUS X.

DEcimus Pasionem Dominicam medita
modus est. Assumere aliquem peculiar
cruciatum, vel contemptum injuriamve Do
ni JEsu, ejusque per totam Pasionem, inve
gationem instituere, atque meditando exp
dere: ubi, quando, quoties, quàm gravem
quam occasionem, sive ob cujus virtutis e
citium manifestationemve, illum dolorem,
juriamve illam sit perpessus? Exempli gr
Quoties Christus Dominus sanguinem fu
& ubi? & quare? &c. Fudisse autem inven
1. In horto per sudorem & agoniam. 2. In
mo Annæ, ubi accepit alapam cruentam.
domo Caiphæ, ubi innumeris colaphis, al
pugnisque percussus est. 4. Ibidem nocte eâ
piè creditur, flagellis cæsus. 5. In prætorio
lati, ad columnam dirè flagellatus. 6. In co
natione spinea, & alapis, percusioneque
tis. 7. In vestium propriarum detractione,
coronam & chlamidem coccineam sumend
8. In depositione coronæ, ad induendas ve
proprias, cùm crucem damnatus, bajulare
beret. 9. In depositione earundem vestium
crucifixionem: ubi & corona eidem rursus

racta est, cum 10. effusione sanguinis, aliter nim tunica inconsutilis & desuper contexta per otum detrahi non potuit. 11. In affixione ad rucem. 12. In statuitione & firmatione cruis: fuit enim & illa violenta, & cum corporis oncusione, proinde non absque sanguinis efusione. 13. In coronæ repositione, cum esset levandus adhuc vivens cum cruce in altum. 4. In lateris post mortem confixione.

Pari ratione, expendi possunt variæ manum Christi ligationes. 1. In Comprehensione. Apud Annam. 3. In domo Caiphæ, pro nocte. Manè ducendus ad Pilatum. 5. Ad columnam ausâ flagellationis. 6. Post Coronationem. 7. Cùm indutus suas vestes, crucem accepit. 8. Cùm est crucifixus, & clavis cruci illigatus: quæ mnes manibus Christi erant acerbissimæ, & moalia documenta servis Christi suppeditant.

Pari ratione expendi possunt nudationes Christi. 1. Harum creditur fuisse, nocte illâ in omo Caiphæ, ad torturam vel flagella. 2. In rætorio Pilati ad flagella quoque. 3. Ad chlaydem purpuream induendam. 4. Ad proprias estes induendas, ante bajulationem Crucis. 5. d crucifixionem, postquam deinceps mansit ependitque nudus, usque ad depositionem de ruce. 6. Si placet, addere possumus post tenebras illas meridianas depulsas, quibus cùm suo odo velatus fuisset Dominus; redditâ luce, item quasi exutus veste tenebrarum nudus aparuit.

Pari ratione expendi possunt itinera, quæ hristus confecit in Passione, & quid in ejus

Passus est? Iter ad hortum in quo cæpit pave
tædere, contristari, mœstus esse. Iter ad disci
los dormientes, quibus objicit dolens sic :
potuistis unâ horâ vigilare mecum? quod iter,
quoties repetiit. 3. Iter obviam Judæ, & coh
ti. 4. Iter captivi jam ad Annæ domum. 5.
ab Anna ad Caipham. 6. Iter à Caiphæ Conc
ad carcerem. 7. Iter matutinum è carcere,
concilium Caiphæ. 8. A Caipha ad Pilatum
Ab hoc, ad Herodem. 10. Ab Herode , ad P
tum ; apud quem aliquot stinera fuêre : à tri
nali, ad columnam in atrium ; ab hac, ad loc
coronationis ; ab hoc, ad locum è quo oste
populo à Pilato dicente : *Ecce Homo* : hinc a
teriorem partem prætorii , ubi examinatu
repetitò, secretius, diligentiúsque à Pilato,
ad locum tribunalis foras, ubi & damnatu
ad crucem juridice, hinc denique ad locum
crux ei imposita est. 11. Iter cum Cruce, u
ad locum crucifixionis. 12. Iter ad ipsam cru
13. Iter jam in Crucem affixi in altum. 14
de Cruce post mortem. 15. Iter ad sepulch

Pari ratione, expendi potest quoties Do
nus JEsus alapis & pugnis percussus est, qui
que locis. 1. In Captivitate, dum ligaretur
tusque traheretur. 2. In domo Annæ. 3. In
mo Caiphæ, ubi tumultuosissimè reus morti
nuntiatus undique percussus est. 4. In
itineribus cùm raptaretur, haud dubiè sæ
variè contusus est. 5. In coronatione, qua
illusoriè flexo genu salutabant, & conspue
& alapas dabant ei.

Ad hunc modum, consputationes multiplies possunt expendi: item accusationes apud Annam, apud Caipham vesperi, & manè, apud Pilatum, apud Herodem, iterum iterumque apud Pilatum, item in condemnatione & sententiæ promulgatione, item in titulo Crucis, item in blasphemiis illusionibusque objectis, jam Cruci affixo, item à latrone improperante.

In his singulis, Meditator devotus, repediet quo ad compassionem moveatur, quoque erudiatur ad Mansuetudinem, Patientiam, Constantiam, Humilitatem, Charitatem, Obedientiam, ad sui odium, vilificationem, accusationem, confusionem, internam externamque mortificationem, tum etiam ad gratiarum actionem, admirationem, compassionem, deprecationem, laudationem. *Vide infra modum XII.*

MODUS XI.

UNdecimus Passionem Dominicam meditandi modus est; Assumere & expendere varios Authores Passionis Christi. Horum Authorum aliqui erant justi & æqui: qualis fuit Pater Eternus. *qui sic dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret,* (ad pœnas, & mortem in carne subeundam,) *ut mundus salvetur per ipsum:* talis etiam fuit ipse Dominus JEsus, qui amore & obedientia erga Patrem ejusque gloriam: amore rem & commiseratione super nos, *exinanivit* *Joan. 3. 16.*

ſemetipſum factus obediens usq; ad mortem, mo
autem crucis: tales etiam authores fuere ſuo m
omnes Angeli Beati omnesque ſancti Patria
ante Chriſtum: ac in primis ipſa Beatiſſima
Mater. Omnes enim iſti deſideraverunt & o
verunt mortem Paſſionemque Chriſti, u
reparatricem ſalutis humanæ, abolitricem
cati ruinarum cæleſtium reſtauratricem, re
tricem paradiſi, gloriæ, charitatis, veritatis
ſtitiæ, miſericordiæ Dei manifeſtatricem, C
ſti ipſius exaltatricem heroicarum virtu
omnimodæque perfectionis Magiſtram, D
Eccleſiæ atque vitam, Sponſarum ſeu dilig
um dilectarumque Chriſti animarum emu
tricem, ditatricem, ornatricem, inflamm
cem, adglutinatricem, transformatricem, &
ſorptricem. Quocirca minime dubitandum
quin ſi ita placitum fuiſſet voluntati Dei, ipſ
geli atque Sancti, ipſa etiam Pretioſiſſima
noſtri Mater, Dominum JEſum ſuis man
tam illi, quàm iſta fuiſſent crucifixuri, ob
rem tantorum bonorum Dei, Chriſti, Ca
mundi, ex Paſſione Chriſti excreſcentium.

Alii Authores Paſſionis Chriſti fuêre in
& per omnia improbi, ac per hoc Deicidæ,
ximæque iniquitatum omnium iniquitatis
Tales fuere dæmones, omnisque poteſtas t
brarum. Talis Judas proditor, tales Judæo
Principes, & Sapientes; talis Pilatus & H
des, tales milites, aulici, carnifices, omnis
furioſa plebs à Principibus perſuaſa, & per
Inter hos authores, ſuo modo recenſeri po
diſcipuli Chriſti deſertores, Petrus negato

rator, reliqui in fide & spe collapsi. His annumerari authoribus etiam potest Barabbas Christo prælatus, latrones ambo. Præ omnibus autem, authores fuêre Passionis Christi, omnes & singuli homines, præteriti, præsentes, futuri, ab Adam primùm creato, ad ultimum nascitucum in fine mundi: & quidem omnibus & singulis suis peccatis mortalibus venialibusque, quorum quodlibet morte & sanguine Christi ad cui expiationem eguit, & quia eguit eandem exegit, quia exegit, etiam pro sua portione cauavit: pro sua portione inquam, non quia non quodlibet peccatum, aut non quilibet peccator, otius integræque Passionis Christi author sit: ed quia nec unum aliquod solum peccatum, nec unus aliquis solusque peccator, sed omnia & mnes. Alioqui, nisi hoc rum esset, quomo- *Isa. 53. 8.*
o diceret Pater Æternus *m suum percus-* *Ibid. 6.*
m, propter scelus populi sui? quomodo dicere- *Joan. 1. 29.*
r, *posuisse in filio iniquitates omnium nostrum?* *Apoc. 13. 8.*
uomodo diceretur Christus, *Agnus Dei, qui tol-* *Rom. 5. 10.*
t peccata mundi? quomodo diceretur, idem *gnus occisus esse ab origine mundi?*

Ah quanta mihi, quanta unicuique homium materia dolendi, lugendi, erubescendi? uanta obligatio pœnitendi, patiendi, redandi? quandoquidem videmus, quòd anteuam adhuc essemus, jam tamen inimici eramus, ec inimici solùm, sed etiam perduelles, & Deidæ, & nihilominus cum adhuc tales essemus, conciliati sumus Deo Patri, per Christum. Et dignamur nos, dæmonum in Christum malie, odimus Judaicam nequitiam, execramur Pitum, Herodem, Judam, aliosque: & non at-

tendimus, quòd nos magis ipsi simus odio, ...lba,
cratione, detestationeque digni, qui totius ...iis om
bolicæ, Judaicæ, aliorum omnium malitiæ ...& igne
mus causa, & insuper etiam horum omnium ...idera
scelere exsuperatores, atque transgres... is pos
adeò, ut nulla sit inter illorum nostramque ...um su
litiam proportio, quoniam etsi horum om... itudi
in Christum malitia non sæviſſet ; adhuc tr... piritu
nostra peccata sanguinis, & Passionis, &... T
tis Christi, & occasio, & causa, & admi... uobu
fuissent. Ita ut longè furiosiùs, longèque ...quam
stinatiùs, longè denique maligniſſimâ in... tiam
tentiâ efficaciùs, nostra scelera clamaverint ...um C
voces, *Crucifige*, *Tolle*, *Sanguis ejus super nos* ...que a
super filios nostros. O si hæc intimis sensibus ...aluth
dis nostri capere possemus! ô si intimâ ...estis
scelerum nostrorum omnium, singulorum ...liculu
cognoscere atque penetrare laboraremus ...
manitatem! ô si aliquando cogitationes ...Domi
obligatione nostrâ in JEsum, dignas ... Esu
JEsu erga nos, assumeremus, nec unquam ...rigid
poneremus! ...E

...unes
...lagæ
...b ho
...n pla
...Alap
...æ 118
...rura-
...tori a
...najor
...mpos
...ation
...ethal

MODUS XII.

DUodecimus Passionem Dominicam ...
tandi modus est: Assumere instru...
extrinseca Dominicæ Passionis, quæ servi...
ad dolores ignominiasque Christi. Ejus...
sunt funes, catenæ, lora, fustes, ligna, ...
faces, pugni, palmæ, ungues, sputa, cal...
genua, flagella, virgæ, spinæ, arundo, pur...
myrrha, fel, acetum, crux clavi, mallei, la...
titulus crucis, velum oculis obductum, ...

lba, aleæ seu sortes, spongia, hysoppus: ab is omnibus instrumentis, sua portio pœnarum & ignominiarum, Christo obvenit. Quæ consideratione expensa, fructum in anima meditantis possunt facere: tum excitando compassionem; um suadendo imitationem, tum exigendo gratitudinem; tum movendo admirationem; tum piritualem suggerendo instructionem.

Tam huic modo, quàm præcedentibus uobus, sequentibusque etiam tribus, dabit aliquam opinor, non solùm cogitationum, sed tiam affectionum materiem, indiculus pœnarum Christi Domini, quem hic ex piis probatisque authoribus subjicio. Igitur Bartholomæus aluthius Ordinis Minorum: vir piissimis & estis & scriptis hac ætate notissimus, talem inliculum collegit contexuitque.

[Devotæ revelationes Sanctissimæ Passionis Domini nostri JEsu Christi, factæ ab eodem Esu Christo, Beatæ Mechtildi, Elisabethæ, Brigidæ. *Barthol. Saluthius in Convivio Spirituali post Præfationem*

Elevatus est Dominus è terra per capillos, unes, -- 23. Angustiatus & cruciatus -- 170. lagæ ad columnam 6666. Lapsus in terram, b horto usque ad domum Annæ - 7. Lapsus n plateis cum tenderet ad montem Calvariæ, . Alapæ in faciem 102. Guttæ sanguinis effuæ 118225. Pugni in faciem 20. Verbera super rura - 32. Verbera lethifera - 19. Verbera petori atque capiti inflicta - 21. Verbera cæteris ajor - 72. Punctura ex frequentata Coronæ mpositione & detractione - 1000. Pedum pulationes - 140. Suspiria è pectore emissa 109. ethalis ad columnam allisio - 1. Lethiferæ alli-

siones - 3. Sputorum conspurcationes, humi jaceret super crucem extensus - 73. in Christum armati - 118. Horum è plebe clæ - 230. Vulnera livida - 1199. A quibu ductus & ligatus - 3. Per barbam tractus ceratus - 78.

„ Aliæ revelationes, de eadem Sancti Passione, factæ ab eodem JEsu, alteri de personæ.

Vulnera in Capite - 3. Pugni in oculo Pugni in genas atque os, per quos effl sanguis ex ore & naribus, quo ictu duo excussi dentes - 5. Percussa corona arundi & baculis, vi quàm maximâ - 40. Lapsa & posita corona est - 8. Spinæ, quæ perterebr cranium, & ad cerebrum usque infixæ sun Spinæ fractæ, quæ in ipsa morte cerebro remanserunt 3. Guttæ sanguinis ex spin puncturis rorarunt - 3000. Exsputationes „ ciem - 100. Vellicationes narium - 20. „ cationes auricularum - 30. Verbera in „ ces - 25.

Hactenus Saluthius in Convivio spi Amatoris JEsu post Præfationem.

A Landspergio verò hæc ita referun

[„ Legitur revelatum, Christum Dom „ percussum in facie alapis - 102. Punis - 1 ore præcipuè - 30. Calceis - 140. vicibus cussionibus in brachiis - 62. In pectore - In cruribus - 32. In humeris, & dorso - Consputum in facie - 63. Per terram tra capillis 27. In Capite transpunctum punct bus 1000. Flagellorum ictibus percussum

„Denique in toto corpore affectum vulneri-„
„bus- 5475.„

Hæc Landspergius, Sermone de præcipuis effectibus, & virtutibus, in Passione Christi nobis exhibitis, & apud Josephum Speransa Puncto 154. Script. Select.

MODUS XIII.

DEcimus tertius modus Passionem Domini meditandi est, assumere varios Christi Domini in Passione sua situs, & considerare quid unoquoque egerit, actumve cum illo fuerit, & passus sit. Consideretur, v. g. JEsus procumbens in genua, & prostratus in faciem suam inter orandum in Horto. Consideretur obviam Judæ, hostibusque prodiens, ad osculum admittens, hostes verbo prosternens. Consideretur JEsus captus, ligatus, ad Urbem & Annam tractus. Consideretur stans coram Anna, coram Caipha, coram Concilio, inter satellites, inter custodes, totâ nocte vinctus, abjectusque jacens, aut semipendens catenatus, compeditus. Consideretur stans rursum manè coram Concilio, coram Pilato, Herode, rursumque Pilato. Consideretur in viis istis vadens, rediens, à Caipha ad Pilatum, ab hoc ad Herodem. Consideretur ad columnam nudatus, ligatus, verecundus, tremens, cinctus carnificibus, ludibrium spectatorum, flagellis concisus. Consideretur religatus à columna, vestes suas hic inde sparsas, colligens, sanguineis glomis vestigia signans, vestes induens. Consideretur à militibus rursum raptus, exutus vestibus, sedere in frusto saxi aut

trunci juſſus, chlamyde intectus, ſpineo
redimitus, arundinem manu geſtans, ador
conſputus, colaphiſatus, ave Rex, ſalut
Conſideretur ultimùm, Barabbæ collatus,
poſtpoſitus, ultimâ ſententiâ capitis damn
cruce onuſtus ex urbe pergens, montem
ſcendens.

Conſideretur in monte jam ſtans, ex
veſtibus, in crucem abjectus, in ea expan
affixus, conſputatus, elevatus, conſtitutus.

Conſideretur in Cruce pendens, à Civ
averſus, omnia elementa commovens, ab
verſitate rerum planctus. Cum lachrym
clamore valido orans etiam pro inimicis, ex
me ſiti laborans, aceto tractatus, ſerpentinis
guis undique laceratus. Latroni Paradyſum
nans. Matris curam gerens. Patri anima
manus tradens, capite ad reverentiam inclin
Conſideretur lanceâ in latere poſt mortem
cius, ſanguinem & aquam effundens. Con
retur datâ licentiâ à Præſide, de Cruce ali
manibus depoſitus, unguentis unctus, li
mundo involutus, ſepulchro conditus, & ad
luto lapide clauſus. Omnia iſta immenſita
materiæ meditanti ſuggerunt, affectuum,
ctrinarum.

MODUS XIV.

DEcimus quartus modus meditandi Paſſ
nem Domini eſt. Aſſumere dolo
Chriſti injuriasque omnes, primùm, quas p
peſſus eſt totâ nocte ab horto usque ad Caip
num carcerem: ubi Chriſtus inter improbiſſ

mancipia miserabilem noctem transegit, usque ad lucem: postmodum, quas perpessus est, à prima luce, primoque matutino concilio, à quo iterum damnatus, vinctusque ad Pilatum ductus, demum sine ulla quiete, perpetuò cum doloribus, contumeliis, atque improbitate hostili conflictatus est, donec horâ nonâ Spiritum Patri Æterno tradidit, tandemque de Cruce depositus ac sepultus est. Potest ad hunc meditandi modum servire illa Pauli de se assertio. *Nocte & die in profundo maris fui.* Revera enim Christus in profundo mari Passionis suæ agitatus ac demum naufragium passus, à ceto mortis, tanquam Jonas, absorptus fuit: ut verè per Prophetam prædixerit. *Veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me.* Et. *Circumdederunt me aquæ usque ad animam: abyssus vallavit me*, &c.

1. Cor. 11. 25. Jonæ 2. 1.

Ps. 68. 3. Jonæ 2. 6.

MODUS XV.

DEcimus-quintus Passionem Domini meditandi modus, proximo vicinus est. Assumere omnes horas Passionis Christi, & expendere quid in singulis Passus sit. Numerantur universim horæ octodecim, quibus Passio Dominica duravit. Verùm ne minuta sit distributio, commode sic fieri poterit.

1. Circa mediam noctem Hortum ingressus oravit, sudavit, quievit. 2. Post medium noctis, osculo traditus, captus, ad Annam, Caiphamque deductus; reliquum noctis inter injurias spurcissimorum scurrarum insomnis transegit. 3. Manè Caiphæ, Concilioque ejus denuo præsentatus, damnatus, ligatusque est. 4. Hora prima

stetit

ſtetit coram Pilato, examen ſubiit & accuſ horiam
nes, Herodi miſſus, ab eodem illuſus, Pilat extò
miſſus eſt. 5. Horâ tertiâ flagellis cæſus, ſ oram
coronatus, ad mortem damnatus eſt. 6. ham ba
ſextâ ſeu meridianâ in crucem actus eſt. 7. erreis
nonâ, poſtquam tribus horis in cruce vivu nortis
orans, & lachrymans, à toto que viciſſim uni as. In
planctus eſſet, inclinato capite tradidit ſpir rædict
8. Circa veſpertinam horam, de cruce ſu oſſit d
manibus ſublatus, conditus aromatibus, ſe
tus eſt. Iſtas Paſſionis Chriſti horas, quo
in ſuis canonicis horis Eccleſia Catholica fe) Eci
amuſſim ſervat, recolitque, tam in majore m
cio, quàm in minoribus, proinde commodi ruplic
etiam meditationi deſervire hæc ipſa hor itudin

Tom. 3. ſer. 56. art. 4. 3tiæ part. Dom. Paſſ. 1. 4. Reg. 20. 10.

diſtinctio poterit. Sanctus Bernardinus Profi
nenſis, decem horas Paſſioni Dominicæ Lo
gnat, cujus verba proderit hoc loco appo temp
datura lucem ſupradictis. Sic igitur ait. „ ùm to
„ terea dicere poſſumus Chriſtum Paſſu tionis
„ Crucifixum, eſſe Horologium cordium mè co
„ gioſorum, diſtinguens horas diei & no ue ſen
„ quod quidem in Horologio Achas my circò
„ deſignatur: in quo ſol deſcendit decem li atus e
„ quia per decem horas humiliatus eſt Chr culoſa
„ pro nobis in ſua Sanctiſſima Paſſione ujus cr
„ cujus honorem decem dicuntur horæ. P eſſe t
„ Completorium in honorem venditionis orto,
„ *cundò* dicuntur matutinæ, quæ diſtingu ortem
„ in tres nocturnas: in rememorationem uine,
„ injuriæ, quæ facta eſt ei tribus locis in ill m di
„ cte. Scilicet in Horto, in domo Annæ, *laræor*
„ domo Caiphæ, conſpuendo, delude *mus P*
„ atque percutiendo. *Quintò* Laudes in einde,

mor

moriam Criminis impositi in fine noctis. „
extò Primam. In memoriam accusationis „
oram Pilato. *Septimò* Tertiam. In memo- „
iam bajulationis Crucis & Crucifixionis cum „
erreis clavis. *Nonò* Nonam. In memoriam „
nortis & apertionis lateris. *Decimò*. Vespe- „
as. In memoriam sepulturæ, ut in qualibet „
rædictarum horarum mens devota sentire „
ossit dulcedinem Dominicæ Passionis.]

MODUS XVI.

DEcimus sextus meditandi Passionem Dominicam, modus est: Expendere quadruplicem dimensionem Passionis ipsius, Longitudinem scilicet, Latitudinem, Altitudinem & Profunditatem.

Longitudo Passionis Christi, spectari potest tempore, quo duravit. Duravit autem, priùm toto vitæ ejus tempore, ab instanti conceptionis: Quia enim ab illo puncto, perfectissimè cognovit omnia, quæ passurus erat, eaque semper præsentia ob oculos mentis habuit, mysticò omnibus & singulis vitæ momentis cruciatus est acerbissimè: adeò, ut non nisi per miraculosam potentiam impediretur in eo effectus ejus cruciatus interioris, qui connaturaliter tam esse totâ vitâ ejus debuit, qualis fuit semel in ortu, quando tristis fuit ejus anima usque ad mortem, & quando factis in agonia sudavit sanguine. Id ipse Dominus expressit aliquando, illam dixit, *Baptismo habeo baptisari, & quomodo coarctor usque dum perficiatur?* Item. *Ecce ascendimus Hierosolymam, & filius hominis tradetur.* Deinde, actualis Passio Domini, in quibus Dominus

Vide Bellar. de gemitu columbæ lib. 2. c. 3.

Lucæ 12. 50. Luc. 18. 31.

minus nullam requiem habuit, nullam d
rum mitigationem, sed potiùs perpetuum in
mentum, prioribus durantibus, novis auter
cedentibus; una, & sola tam diuturna, pe
tuaque statio, & fatigatio ex perpetua agit
ne, raptationeque Domini, à loco ad locu
Judice ad Judicem, à supplicio ad supplic
sufficiebat exhaurire omnes Domini vires,
extrema adducere vitam ejus. Tum vero
guinis effusio tam larga, vulnerum multi
tanta, pœnarum simul afflictantium conc
confusio, varietasque studiorum, & affect
persecutorum furentium; Sitis etiam, &
tas viscerum, ex pœnis, ex fatigatione, ex
ribus, ex vulnerum strictura nascens, urens
ransque tanto tempore, quas non exhausis
res, quos non cruciatus cumulavit?

Latitudo Passionis Christi, spectari p
penes multitudinem varietatemque cruciat
dolorum, injuriarumque illius. Nam si
das corpus Christi, diffusa erat Passio per o
ejus membra, à planta ad verticem; cur
tum insuper etiam vulnus super vulnus; im
dolor dolori, tormentumque tormento sup
ditum. Ita nullum membrum Christi fui
cruciatu, corpus totum multis millibus v
rum, vulnerumque discissum fuit, ad ipsum
cerebrum sacri capitis, penetravit crudelita
gua, dentes, oculi, fauces, viscera, nervi,
musculi, quantumvis latentes habuêre suos
ciatus. Si attendas Animam Christi, o
Animæ potentiæ, omnia bona & dotes a
habuêre tantò majus tormentum suum, qu
Anima nobilius & puriùs est Principium

ndi, sentiendique mala; hinc tristitia, tædium, vor, mœror Christi fuit usque ad mortem, scilicet par morti, sufficientique ad causandam mortem. Si attendas externa & fortunæ bona: omnibus exutus est, & extrema in nuditate rerum omnium mortuus est, adeoq; ipso etiam aëre, quem iraret, privatus: sepulchro alieno conditus t. Si attendas virtutes morales, in omnibus noque passus est Christus, non eas amittendo; enim eas potiùs in perfectissimo gradu exercuit, sed quia illis caruisse creditus, & traductus t. Unde consequenter, si attendas honorem, famam, nomenque bonum, omni illo radiatus exutus est, & cum iniquis reputatus, & tonomasticè seductor, impostorque vocatus, ditiosus, ambitiosus, perduellis, & his omnibus major blasphemus, pseudopropheta. Si attendas instrumenta, quibus cruciatus est, ea tam ulta, quam dira fuêre, vincula, catenæ, palæ, pugni, calces, flagra, virgæ, spinæ, clavi. enique si attendas ipsa pœnarum genera, in merum non venient. Si à quibus Passus? omnes omnino res in Christi necem conspirarant; se etiam Pater Æternus, immo ipse Christus, pæne dicam, hic ipse solus, maximus sui fuit uciator, cruciatuumque, non solùm author, d etiam exactor, & irritator: licèt enim in potate habuit non mori, voluit tamen mori, licet in potestate habuit impedire pœnas, aut nsum earum, tollendo, vel minuendo, nihil rum fecit, sed potiùs & viribus pœnas, & pæs vires suas servavit æquavitque, insuperque pliores, novas, longiores sitivit. Accessêre

autho-

authores alii pænarum, dæmones ſcilicet, Ju
Gentiles, &c.

Altitudo Paſſionis Chriſti, ſpectari p
penes gravitatem acrimoniamque cruciatu
enaſcentem, tum ex pœnarum ipſarum im
nitate; tum ex carnis, & Animæ Chriſti p
ctione, ac ſubtilitate, complexionisque te
tudine, atque ad ſentiendum quidlibet m
ſtum, capacitate & vivacitate; tum ex am
ne omnis ſolatii, tum interni, tum externi,
ſe Chriſtus abſolutè privaverat atque exu
in nullo ſibi auxilium ferens, præterquam i
viriumque conſervatione, ad hoc unum
durare ſentireque poſſet pœnas usque ad fi
non permittendo in ſe obtundi ſenſus mol
lorum & acerbitate, ſed eandem ſenſibus t
endo vivacitatem in omni pœna, pœnaqu
tatione: tum ex Dignitate, Sanctitate. I
centia, Beneficentia, meritisque ſubjecti P
tis & Perſonæ: tum ex ſumma implacabili
ſatiabilique rabie hoſtium, rapientium
trahentium, ſanguinem, & dolorem, &
temptum, & mortem ſuam, tam ſitien
quàm inferentium, donec ſatiarentur
ejus: tum denique ex indignitate extrem
rum, à quibus, & pro quibus etiam patie
ex his capitibus atque fontibus, Paſſio C
pleniſſima fuit, incogitabilibus doloribus,
ut atteſtantibus Sanctis Patribus, Theologi
Paſſio Chriſti exceſſerit omnia tormenta M
rum, immo omnes dolores hujus vitæ.

Profunditas Paſſionis Chriſti, ſpectari
teſt penes puritatem ſinceritatemque dol
Chriſti. Fuit enim Paſſio purè, & pura P

purus dolor, purus cruciatus, sine admistione solatii, refrigerii, cessationis, immo cum incremento ab initio ad finem, non cessantibus prioribus, supervenientibus recentibus, quasi si fluctus fluctum truderet. Hanc Profunditatem seu Puritatem dolorum suorum, expressit Christus apud Prophetam dicens. *Torcular calcavi solus, & de gentibus non erat vir mecum. Consolantem me quæsivi, & non inveni. Considerabam ad dexteram, & ad sinistram, & non erat qui adjuvaret. Amici quoque & noti mei, recessérunt à me. Adversum me jurabant.* Quod si adfuêre aliqui, ad cumulum cruciatuum adfuêre. Ergo ex vehementia hujus puritatis dolorum suorum, exclamavit Dominus JEsus in Cruce : *DEUS, DEUS meus, ut quid dereliquisti me?* scilicet in doloribus istis, absque ulla consolatione. Etsi enim diligebatur à Patre, tanquam filius: etsi præsentem habebat, tanquam consubstantialem: non habebat eum tamen, tanquam consolatorem in malis: sed perinde ac si nihil pertineret ad eum de Christo, ac si Filius ejus non esset, ita permissus est demergi in cruciatibus, & demum etiam absorberi morte. Hæc omnia immensam exhibent meditanti materiam, condignorum affectuum, admirationis & stuporis, compassionis & commiserationis, doloris & planctûs pro se, & pro toto mundo. Erubescentiæ item ac pudoris de indignitate, de ingratitudine, de abusu tanti pretii, tantorumque laborum Christi pro nobis, de nullitate vilitateque nostrorum pro Christo; Amoris & Æstimationis, Gratiarum actionis, Deprecationis, &c.

Isa. 63. 8.
Ps. 68. 21.
Ps. 41. 5.
Ps. 87. 12.
Ps. 101. 9.

Matt. 27. 46.

Sanctus Bernardus, sive Anselmus, sermone

Serm. qui incipit JEſum Nazarenum. de Paſſione Domini; hanc quadruplicem menſionem Paſſionis Chriſti & Crucis: ſic plicat, & ſimul applicat per modum orati ad Chriſtum. [„ Illam diviniſſimam cru „ tuam humeris meis impone: cujus Latitu „ eſt charitas, cujus Longitudo, eſt æterni „ cujus ſublimitas, eſt omnipotentia, cujus P fundum, eſt inſcrutabilis Sapientia. Con illi manus meas, & pedes meos, & totum P ſioni tuæ conforma ſervum tuum Domine. obſecro mihi continere ab operibus carnis, odiſti, & facere juſtitiam, quam dilexiſti, & utroque tuam quærere gloriam, & ſiniſt quidem meam clavo temperantiæ, dextram juſtitiæ, in illa ſublimi trabe Crucis fixas tror. Da menti meæ jugiter meditari in lege & omnem cogitatum meum jactare in dextrum pedem meum, eidem ligno vitæ Prudentiæ affige. Da ut ſiniſtram ſpiritûs ſenſualitatem, non enervet labentis vitæ in feliciras, non conturbet præſentis vitæ inſ „ tas felix, & ſiniſter quoque pes meus, „ tudinis clavo in Cruce tenebitur.„] Vide ſequuntur.

Serm. 1. in Paſcha. Idem Sanctus Bernardus alio loco, eam Crucis, Paſſionisque Chriſti dimenſionem, tractat. „ Aliud tempus elegit (Chriſtus) „ fortandis diſcipulis, & aliud adverſariis „ futandis. Interim Patientiam magis exh „ Humilitatem commendat, Obedientiam plet, perficit Charitatem. His namque virtu gemmis, quatuor cornua Crucis ornantur eſt ſupereminentior Charitas, à dextris Ob entia, Patientia à ſiniſtris, radix virtutum H

as in profundo. His ditavit trophæum Crucis, onsummatio Passionis, cum ad Judæorum asphemias Humilis, ad vulnera Patiens intus nguis, foris clavis pungeretur: nam & Charis in eo perfecta est, quod pro amicis animam osuit, & obedientia consummata, cum incli-„ to capite tradidit Spiritum, factus obediens „ que ad mortem. „]

MODUS XVII.

DEcimus septimus Passionem Dominicam meditandi modus est: Considerare illam, est Causa maximorum bonorum. Quia enim ssione Christi Domini redempti sumus ac salti, ideo quidquid boni in salute redemptionee nostra est, eique conjunctum noscitur, vel eam requisitum, totum hoc à Domini Passiocausatum est.

Primò, Igitur consideranda est Passio Chri, tanquam Reconciliatio Patris Æterni, & satisctio Justitiæ ipsius, abolitio quoque injuriæ, dem à vilissima creatura illatæ, & ea quidem æquata, rigorosa, condigna, copiosa, superundans.

Secundò, Consideranda est Passio Christi quam Manifestatio, exhibitio, prædicatio, ressio, & (typographiæ instar) impressio, lgatioque immensæ charitatis, misericordiæ, eralitatisque, tam Dei Patris, quàm Christi ius. Dei quidem in nos, quos sic dilexit, ut ium suum unigenitum daret pro nostra salute; risti autem, tum in Patrem, tum propter Pam in nos: quos ille dilexit, quia in tantum

diligi à Patre vidit, & ſua vitâ, morte, ſangu
redimi velle, ſtatutumque ſcivit. Amore i
& reverentiâ in Patrem, commiſeratione &
mentiâ, in nos ductus, obtulit ſeſe, ad nos
ta licèt per ſua diſpendia, redimendos, Pat
reddendos.

Tertiò, Conſideranda eſt Paſſio Chriſti
quam ipſamet Redemptio, pretiumque om
noſtrûm pro nobis, à non inſipiente, nec
mercatore perſolutum. Item tanquam
tio & ablutio, & in mari rubro ſanguinis
ſti demerſio peccatorum noſtrorum. Iten
quam clavis Paradyſi cæleſtis. Item tan
debellatio trophæumque debellati infer
tyranni, mortis quoque, & inferni, & pec

Quartò, Conſideranda eſt Paſſio C
tanquam meritum ejusdem, quo meruit
quidem veniam & condonationem peccat
tam quoad reatum culpæ, quàm etiam
deinde, meruit nobis quoque gratiam &
am ſanctificantem, nec non cætera ſalutis
præterea, meruit nobis jus ad gloriam, ſeu
gloriam æternam, valoremque bonis
operibus, ut poſſint eſſe digna merendæ
gloriæque æternæ, nec non aliis donis ad
ſanctitatemque opportunis.

Quintò, Conſideranda eſt Paſſio
tanquam dos, & theſaurus indeficiens, in
que Eccleſiæ, in Sanctificationem anima
ablutionem peccatorum, in expiation
narum, in operationem virtutum, in acq
nem auxiliorum ad ſalutem neceſſariorum
efficacium.

Sextò, Consideranda est Passio Christi tanquam exaltatio, seu potiùs meritum exaltationis Christi. Meruit enim Passione suâ Dominus JEsus sibi gloriam corporis sui, exaltationem nominis JEsu, ut in eo omne genu flectatur. Potestatem quoque Judicis, & alia similia; quæ etsi naturaliter ex unionis gratia habuerat: habuit tamen & acquisivit eadem insuper ex merito passionis, juxta illas scripturas. *Oportuit hæc pati Christum, & sic intrare in gloriam suam.* Et *Causa tua velut impii judicata est, judicium & justitiam accipies.* Et *Dignus est Agnus qui occisus est, accipere virtutem, & Divinitatem, & Sapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam.* Et. *Si tradiderit pro peccato animam suam, videbit semen longævum.*

Luc. 24. 20.
Job. 36. 17.
Apoc. 5. 12.
Isa. 53. 10.

Septimò, Consideranda est Passio Christi, tanquam juge Sacrificium in Ecclesia, quod usque ad finem sæculi peragitur, & realiter repræsentatur in Sacrificio Missæ, omnibus diebus, incruentè, in cultum & honorem Dei, in gratiarum actionem pro beneficiis, in impetrationem bonorum tam Spiritualium, quam temporalium, nobis ac aliis, in satisfactionem pro peccatis vivorum & mortuorum fidelium, in commemorationem ejus ipsius cruentæ Passionis atque mortis Christi, semel à Christo peractæ seu susceptæ.

Horum similiumque bonorum causa est, meritque Christi Passio, usque ad consummationem sæculi, ex quorum consideratione hauriendа est æstimatio cordialis tum Passionis, tum Passi Christi; hauriendum studium imitationis, & usus ejus; studium participationis, & ad im-

pletionis ejus ex parte in corpore noſtro, ſuum
riendus pudor de vili æſtimatione, de ingr conſu
dine tanti boni, apud tam multos reſidentis ption
sè, ſteriliter, indignè; haurienda admiratio nari,
liberalitatis Chriſti, haurienda gratitudo, cato
gratiarum actio, hauriendus zelus den præte
tantam efficaciam Paſſionis Chriſti in proceptu
& in aliorum ſalutem. expia
juſtiti

MODUS XVIII. Patre

ute e

DEcimus-octavus Paſſionem Dominica morti
ditandi modus: Conſiderare illam, tandeò
effectum & fructum; Primò, quidem pe ponte
rum totius mundi: Non quòd noſtra propte
mori Chriſtum fecerint, coegerintque qu morte
lentem; ſic enim nemo poteſtatem in Chem n
habuit, ac multò minùs peccata. Sedit. Si
peccata Majeſtatem Dei læſerint, & conti onali
rint, voluntatem ejus violaverint, iram D Chriſti
vocaverint, & juſtitiam concitaverint, h liter a
que hominibus Deum fecerint, qui placa ngui
potuerit, nec voluerit, niſi per reparati , ef
læſæ violatæque Dignitatis, Voluntatis, ium.
ſuæ, & quidem adæquatè, condignè, a 2.
rem: id verò fieri nullis puræ creaturæ v usCh
ac meritis, non tantùm unius alicujus, 3.
que omnium ſimul potuerit, ſed neceſſe em Æ
parem Deo in dignitate perſonam recon m pr
cem, ſatisfactricemque ad id intervenire, 4.
nusquam exſtabat, niſi apud ſolum offe is, cl
læſumque Deum: hoc ſatis ſciens Pater ca riſti
miſericordia purâ ex ſeſe motus, ſuper ho 5.
pereuntes, perditosque æternaliter, dedit is erg

tro, ſuum unigenitum, coæqualem, coæternum, ingconſubſtantialem ſibi, dedit, inquam, in redementisptionem, & ſalutem mundi, fecit illum incarrationari, ſimilem hominum per omnia absque pecdo, cato fieri, eique impoſuit peccata totius mundi, denpræterita, præſentia, futura: dedit etiam illi præproceptum moriendi pro nobis, peccataque noſtra expiandi, Majeſtatem ſuam læſam, iramque & juſtitiam reparandi, ac placandi, nosque cum I. Patre in gratiam revocandi, ac de diaboli ſervitute eruendi, decretumque ac chirographum nicamortis reſcindendi. Cui Patris mandato usque n, tandeò Filius non contradixit, ut etiam ultro ac n peponte, propter amorem reverentiamque Patris, tra propter miſerationem & liberalitatem erga nos, e qumortem acceptaverit, ſubierit, omnemque ſalun Chem noſtram operatus ſit, atque conſummave- Sedit. Sic ergo peccata noſtra radicaliter & occaontionaliter occiderunt Chriſtum, ſic ſumus omnes m Dchriſticidæ, & rei ſanguinis ac mortis ejus, quia t, haliter aboleri peccata noſtra non poterant, niſi placanguine & morte ejus. Atque ita Paſſio Chriparati, eſt effectus peccatorum noſtrorum omtis, jium.

, ad 2. Eſt verò præterea Paſſio Chriſti, efferæ vjusCharitatis & miſerationisPaternæ ſuper nos.

us, fe 3. Eſt quoque effectus Voluntatis ejusceſſem Æterni Patris, quâ imperavit Chriſto morconcim pro nobis.

nire, 4. Eſt adhuc Paſſio Chriſti, effectus bonioffitis, charitatis, miſerationis, liberalitatis ipſius er cahriſti erga nos.

er hor 5. Obedientiæ autem & reverentiæ, & charedit Pis erga Patrem.

6. Est quoque effectus malitiæ & in
dæmonum, ac Judæorum: quorum m
dum suo incumbebant sceleri, famulata
Salvatori.

7. Super omnia porrò consideran
Passio Christi, secundùm quod est effectus
catorum meorum propriorum, etiam ho
quibus Christum offendo: ac per hoc nihil
ago, quàm quod non satis mihi sit fuisse
reum mortis Christi, nisi etiam hodie, &
die idem facinus repetam, iterumque &
Christum crucifigam. Ob quod, quantos
aquarum deducere debent oculi mei! Qu
bit capiti meo aquam, quæ flumina, fonte
maria satis erunt ad expiandam malitiam
peccatorumque meorum, nec dum cessan
Deicidio? & cùm jam Christus, per
statum mori non possit, adhuc tamen,
tùm ex mea recenti præsentique malitia,
tis meis quotidie & assiduè crucifigitu
omnes Passionis suæ calamitates per me
tas sustinet. Pro! quando tandem erit fi
quitatis meæ? quamdiu cras, cras? quan
modò, quare non statim etiam finis tu
dinis meæ, finis malitiæ meæ, finis ingrati
meæ?

maxim
qui su
comit
est, m
plum
junge
ta. Si
esse v
expe
expe
stra,
Christ
exem
desse
bo, &
digna

quid
gens
tueri
cæli
put r
pend
demu
Fuit
volu
nece
lius,
perv

igno
etian
vitan

MODUS XIX.

DEcimus nonus modus Passionem Chri
ditandi est; Patientis Christi Co
quos ille in omni quidem vita sua habuit,
tissimum in Passione sua individuè sibi co
ctos adhærentesque retinuit, idque non

maxima exaggeratione dolorum ſuorum, alioqui ſummè arduorum. Fruêre autem ejusmodi comites minimùm ſeptem, quos operæ pretium eſt, meditando cognoſcere, atque propter exemplum & amorem Chriſti Domini, ſibi quoq; adjungere, neq: unquam ſine illis eſſe, in tota hac vita. Si enim Chriſtus, absq; illis nec ad momentum eſſe voluit in hac vita: profectò & nobis valde expediet, eſſe comitatos illis, valde autem non expediet, eſſe deſertos ab illis. *Noſtra enim, noſtra, & omnibus profutura nobis, ſemper loquitur Chriſtus, & ob corrigendos nos, myſtica frequentat exempla Dominus.* Neque poteſt nobis non prodeſſe, quod ad inſtructionem noſtram, & verbo, & magis etiam exemplo ſuo, præcipere nobis dignatus eſt Magiſter noſter JEſus. *Chryſol. ſer. 2.*

Primus Comes Chriſti fuit Paupertas, ea quidem tanta, ut tam naſcens, quàm vitam agens, quàm denique moriens, verè dicere potuerit Chriſtus. *Vulpes foveas habent, volucres cæli nidos, Filius autem hominis, non habet ubi caput reclinet ſuum.* In Cruce ſiquidem moriens, pendulo capite, nudoque toto corpore mortuus, demum & alieno in ſepulchro conditus eſt. Fuit verò Chriſtus pauper, ſine dubio quidem voluntate, attamen voluit videri omninò pauper neceſſitate, etiam pauperculorum Parentum Filius, à quibus ſola ad eum Paupertatis hæreditas perveniret. *Matt. 8. 20.*

Secundus Comes Chriſti, fuit Contemptus, ignominiæ, probra; quem Comitem ſicut ſecum etiam ex materno viſcere extulit; ita per totam vitam reliquam, at maximè in Paſſione, & mor-

te, usque ad ſepulchrum ſecum circum
Voluit Dominus JEſus eſſe contemptiſſim
fuit: fuit autem ita, ut nihil non cecid
eum contemptionis, nihil infamiæ, dedeco
hil: in ipſo contemptu contemptibilis fui
Iſa. 53. 2. 3. nesque eum merito deſpici crediderunt.
mus eum deſpectum & noviſſimum virorum
apud Prophetam) *nec reputavimus eum;*
Pſ. 21. 7. reputaſſet eum, qui fuit *vermis & non*
opprobrium hominum: & abjectio plebis,
Abd. v. 2. *lus in gentibus, & contemptibilis valde.*
contemptibilius eo, qui reputatus eſt inſanu
rioſus, dæmoniacus, ſtultus, impoſtor,
dopropheta, ſeductor, mendax, ſcurra, ſe
ſus, blaſphemus, pejor latronibus, furcife
chipatibularius, ortu denique, opificio, vi
nere, morte, ſordidiſſimus, abjectiſſimus.

Tertius Comes Chriſti, fuit Dolor. C
Dominus JEſus & fuit, & agnitus eſt *vir*
rum, ac ſciens infirmitatem. Pilati quoque
Iſa. 53. 3. cio dictus eſt. *Ecce Homo*, quaſi doloriſſi
neque mirum, quando Deus in eo poſuit i
mitates, omnium noſtrûm, an verò pauca
totius mundi infirmitates quisque judicet.
ergo vir dolorum, bajulus dolorum, centru
locus, & ſedes dolorum. Dolores enim om
omnium noſtrûm pertulit in corpore ſuo,
Anima ſua. Idque potiſſimum in Paſſion
morte ſua, quæ non tam doloroſa, quàm d
ipſe exceſſusque doloris fuit. Unde clam
Thren. 1. 12. *O vos omnes qui tranſitis per viam, attendite*
dete, ſi eſt dolor, ſicut dolor meus.

Ezeb. 24. 12. *Quartus* Comes Chriſti, fuit Labor. Te
Gen. 3. 19. tur ipſe, vitam ſuam fuiſſe *in laboribus à juve*

ſua:
ſed n
omn
pecc
magi
exha
& ali
ratio
ſioni
labor
re ſua
noſtr
egre
pane
ſangu
Inuti
ſuæ ſ
potu
emit.
mun
tæ ſer
diequ
non
eum
& cr
men
virtu
De n
cioſa,
Paſſio
tum,
ſati re
ſtoru

sua: ac tota quidem Christi vita laboriosa fuit, sed maximè Passionis tempus, in quo Gigas ille omnes vires suas exhausit, & attrivit, portando peccata mundi, & laborando in peccatis nostris, magis etiam in peccatorum nostrorum pœnis exhauriendis. Ostendit hoc sudor sanguineus, & aliàs sæpiùs effusus cruor, violentissimâ sanè ratione, flagris, spinis, clavis, tunsionibus, fossionibus, quem certè non expressêre deliciæ, sed labor plusquam giganteus. *Multo* scilicet *labore sudatum est* à Christo, *ut exiret* ab unoquoque nostrûm, nimia *rubigo ejus:* & heu! necdum egressa est hactenus. Adam *in sudore vultûs, pane vesci jussus est;* at Christus, nec in sudore sanguineo satis potest.

Ezech. 24.12.

Gen. 3. 19.

Quintus Comes Christi fuit, Sterilitas atque Inutilitas. Etenim tam immanibus Passionis suæ sumptibus, quibus millia mundorum emere potuit, paucos solummodo electos, efficaciter emit. Moriens, vix unum fidelium habuit in mundo, ascendens in cælum 500. reliquit. Tantæ sementis, tantilla messis. Nec uberiorem hodieque messem habet Christus Passionis suæ; & non dico id de hominibus paucis, qui verè in eum credunt, sed dico etiam de credentibus ipsis, & credentibus quidem, ut videtur verè: qui tamen pauciſſimos atque steriliſſimos ei fructus virtutum, perfectionis, amorisque præsentant. De mille electis, vix una columba, vix una speciosa, vix una perfecta anima. Neque habuit in Passione sua Christus, ullum amariorem cruciatum, hac paucitate electorum, collatâ immensitati reproborum; & hac sterilitate ipsorum electorum, comparatione perfectorum. Propter quod

quod optabat & sitiebat alios novos cruc
ut augerentur saltem perfecti. O Anima!
cunque sortita es electionem! adde etiam
fectionem, & consummatam sanctitatem!

Sextus Comes Christi, fuit Ingrati
Quid enim fuit aliud Passio Christi, nisi
titudinis effectus? aut quam myrrham pr
messuit JEsus in horto suo, sanguine, pœn
rigato, & culto, nisi ingratitudinem? Om
laborum, meritorum, benefactorum Chris
fuit fructus, hæc messis: ingratitudo. N
id olim tantum, etiam nunc, nihil aliud
tat JEsus fructûs ex nobis pro suis meritis,
gratiis, nisi unam ingratitudinem. Colligi
Domine JEsu à me, & ex me aliùd nihil,
mala pro bonis, pessima pro optimis, ingr
dinem pro beneficiis, contemptum pro ho
odium pro amore, convitium pro laude.

Septimus Comes Christi fuit, Impedime
seu Præpeditio. Parùm enim erat quòd ip
reciperent Christum, etiam alios impedie
ne reciperent; immo cogebant, ut abneg
Claudebant cælum sibi & aliis, nec ipsi int
runt, & alios non permiserunt. Denique
Joan. 12. 52. sam procuratæ necis Christo, audi. V
(ajunt) *quia nihil proficimus, ecce mundus tot
eum abiit.* Ne ergo abiret post eum mu
statuerunt eum tollere de mundo. Et alias
dem *opprimebant os ejus*, aliàs repleti zelo
Luc. 11. 52. *cipitare* eum volebant, de montis supe
Luc. 4. 29. aliàs *Lapidare* tentaverunt, aliàs *Civitate su*
Joan. 10. 31. *cluserunt*, aliàs decreverunt omnes *eum fieri*
Luc. 4. 29. *Synagogam, qui confiteretur eum esse Chri*
Joan. 9. 22. tandem *negaverunt ante faciem Pilati*, p

sibi vi
vitæ i
cunqu
quitia
ejus d
in æte
piterr
tota c
rum,
guini
utina
nunc
legib
semp
secta
strum
tes h
qui p
bora
vulg
que
aliqu
cogi
bius,
mon
rore
Hos
nunt
quar
sti,
gnur
glori
agita

sibi virum homicidam dimitti, authorem autem vitæ interfici. Et fecerunt demum in eo, *quæcunque voluerunt*, id unum totis conatibus nequitiæ laborantes efficere, ut eraderetur nomen ejus de terra, & non memoraretur nomen illius in æternum, sed sepeliretur inter mortuos sempiternos. Ita Christi & vita, & Passio, & mors, tota contradictio fuit, tota impeditio, tota laborum, doctrinæ, exemplorum, meritorum, sanguinis, dolorum, & mortis fuit evacuatio. Quæ utinam etiam nunc non fit illi similis. Sed & nunc non minùs, quàm olim Christo, ejusque legibus, & moribus, & morti contradicitur. *Act. 3. 15.*

Hos comites etiam sibi assumere debent semper, & ubique, veri Christi discipuli, atque sectatores. *Non enim est discipulus supra magistrum, nec servus major Domino suo.* Hos comites habere coguntur vel nolentes omnes illi, qui pie vivere volunt in Christo, qui aliquid laborare pro gloria Christi, qui aliquatenus supra vulgum, altiùs vitæ perfectionem sanctitatemque attollere volunt, qui alienæ salutis bonum aliquod vel exiguum procurare, promovereque cogitant, illico enim talis quilibet, seminiverbius, turbator fratrum, seductor, novorum dæmoniorum annuntiator, illusus, insanus, in furorem versus, supplicio & cruce dignus, audiet. Hos comites, qui habere abnuit apud se, is renuntiavit Christo, is non est dignus Christo, nunquam induet vel modicam similitudinem Christi, nunquam vel modicum aliquid faciet, dignum suâ, vel proximi salute, ac perfectione, gloriâque Christi, sed erit semper arundo vento agitata, lepusculus, plebs invalida, inimicus Crucis *Matt. 10. 24*

cis Christi, & propemodum, immo revera, christus; dicente Domino ipso, de tali quoli
Matt. 12. 30. *Qui non est mecum, contra me est.* Proinde signum sit, omnibus meditatoribus Passi Christi, omnibusque profitentibus amore imitationem Christi, eatenus se utiliter & ge nè meditari Passionem Christi, si hunc spir medullitùs, reque ipsâ, ex ejus considerati hauserint, ut totum hunc Christi comitatu bi faciant gratum, reddant familiarem, hab perpetuum; *qui* hunc *spiritum Christi non h*
Rom. 8. 9. *hic non est ejus.*

MODUS XX.

VIgesimus Passionem Dominicam medit modus est; Expendere in ea 1. Opus Modum. 3. Causam. Expendit hoc suo n Bernardus, cujus verba proinde appono.

Per. 4. Hebdom. Pœnosæ. seu sanctæ, post initium. [In Domini igitur Passione Fratres, „ specialiter convenit intueri: Opus, Mod „ & Causam. Nam in opere quidem, Pa „ tia; in Modo, Humilitas; in Causa, Cha „ commendatur. *Patientia* autem singul quòd videlicet cùm supra dorsum ejus fabr rent peccatores, cùm sic extenderetur in lig ut dinumerarentur omnia ossa ejus, cum fort mum illud propugnaculum, quod custo Israël, undique foraretur, cum foderentur ma & pedes, sicut Agnus ad occisionem duct & tanquam ovis coram tondente non ape os suum: non adversùs Patrem murmuran quo missus fuerat: non adversùs human genus, pro quo, quæ non rapuit exsolveb

en denique contra populum ipsum peculia-
m sibi, à quo pro tantis beneficiis, tanta mala
cipiebat. Plectuntur aliqui pro peccatis suis,
humiliter sustinent: hoc ipsum tamen eis ad
atientiam reputatur. Flagellantur alii non
m purgandi, quàm probandi, coronandique,
major in eis Patientia comprobatur, & com-
endatur. Quomodo non maxima censetur
Christo, qui in funiculo hæreditatis suæ, ab
s quibus specialiter advenerat Salvator, cru-
elissimâ morte mulctabatur, sicut fur: nullum
mnino peccatum, nec actu proprio, nec con-
actu, sed nec in quo crescet, habens: Ita ergo
opere habes Patientiam.

Nam *Modum* ipsum si diligenter attendas.
on modo mitem, sed & humilem corde co- „
noscis. Nempe in Humilitate, Judicium „
us sublatum est, cùm nec ad tantas bla- „
hemias, nec ad falsissima, quæ sibi obji- „
ebantur crimina responderet. Vidimus „
nquit) eum, & non erat ei aspectus. Nec
eciosum formâ præ filiis hominum, sed op-
obrium hominum, & tanquam leprosum,
visssimum virorum, planè virum dolorum,
Deo percussum & humiliatum, ita, ut nulla
et ei species, neque decor. O novissimum
Altissimum! ô humilem & sublimem! ô
probrium hominum, & gloriam Angelorum.
mo illo sublimior, nemo humilior; denique
tis illitus est, opprobriis saturatus est, morte
pissimâ condemnatus est, cum sceleratis re-
tatus est. Nihilne merebitur vel ista Humili-
quæ hunc habet modum, immo quæ tam est

ultra

ultra modum? Sicut est Patientia singularis & Humilitas admirabilis, utraque sine exem

Utramque tamen, magnificè *Causa* commendat. Nimirum Charitas est. Pro nimiam siquidem charitatem suam, quâ xit nos Deus, ut servum redimeret, nec Filio, nec sibi Filius ipse pepercit. Verè miam, quia & mensuram excedit, mo superat, planè supereminens universis.

Joan. 15. *jorem* (inquit) *charitatem nemo habet, q animam suam ponat quis pro amicis sui* majorem habuisti Domine, ponens eam

Ad Rom. 5. pro inimicis. *Cùm enim adhuc inimici e* per mortem tuam, Tibi reconciliati su Patri. Quænam alia videbitur esse, vel vel fore huic similis charitati? vix pro jus moritur, tu pro impiis Passus es, morie pter delicta nostra, qui venisti gratis jus peccatores, servos faciens fratres, capti hæredes, exules Reges. Nec sanè aliud Patientiam hanc & humilitatem æquè il quàm quod tradidit in mortem animam su peccata multorum tulit, etiam pro transg ribus rogans, ut non perirent. Hactenu nardus.

Lib. 2. Theol. myst. Tr. de mortif. P. 2. cap. 16. Hæc etiam tria Capita, aliter exper proponit magnus Contemplator, Henricu phius; cujus verba sunt, quæ sequuntur „nardus ponit tres gradus exercendi se cir „sionem Domini, qui ab eo vocantur Opu „dus, Causa.

Primus gradus, *Opus* est. Ut recog „Opus Passionis, ad habendam compass „utque participes efficiamur Passionis e

toriæ, istud spectat, ad homines activos & in-
ipientes.

Secundus gradus, *Modus* est, recogitare Pas-
onis suæ modum: scilicet quâ abyssali humilitate
atientiâ, mansuetudine, & desiderio sit Passus,
ta, ut in ejus passione inveniamus perfectionem
omnium virtutum, quas ad imitandum in ipsa
onsiderare debemus, & istud respicit præcipuè
roficientes.

Tertius gradus, *Causa* est, recogitare causam
ropter quam Christus passus est, nempe im-
nensam Charitatem, quem per hoc nobis voluit
emonstrare. Et hanc meditari debemus, ut vi-
issim charitati charitate respondeamus, eâque
ehementer inflammemur. Et hoc præcipuè
ertinet ad perfectos. Licèt hunc Amorem o-
orteat in omnibus, & his, & aliis quibusque
xercitationibus exerceri, ab omnibus, qui in
ona vita, & in via Dei proficere volunt.] Huc-
sque Harphius.

MODUS XXI.

VIgesimus primus Passionem Dominicam me-
ditandi Modus est: Colligere & conferre
ona Christi, cum malis ejus: bona nimirum quæ
ecit nobis, cum malis, quæ pro eis pertulit à no-
is. Quem meditandi Passionem Christi mo-
um, ac ipsomet Domino traditum discimus,
uem apud Prophetam sic conquerentem sci-
us. *Retribuebant mihi* (inquit) *mala pro bonis,* *Ps. 34. 12.*
erilitatem animæ meæ. Revocanda ergo sunt
ona Christi, quæ ab eo accepimus, & vicissim
ala nostra, quæ illi intulimus, & ex hac colla-

tione, tum noſtri ſervatoris Patientiam, ſuetudinem, Bonitatemque, tum noſtr cum malitiam, ingratitudinem, injuſtitia agnoſcamus, ac defleamus, mala pro bo ipſi referentes ab aliis, æquanimiter tole ſcamus. Exhibeo totum hunc meditand dum verbis ſancti Gregorii. [„Admo

Greg. 3. P. Paſt. cap. 3. in fine.

„ſunt ægri, quatenus Patientiæ virtutem ſe „ut inceſſanter quanta Redemptor noſt „his quos creaverat, pertulit mala, conſid „quòd objecta convitiorum probra ſuſ quòd de manu antiqui hoſtis, captivorum mas quotidie rapiens, inſultantium alap ſcepit; quod aquâ ſalutis non abluens, a dorum ſputis faciem non abſcondit: quò catione ſuâ nos ab æternis ſuppliciis libera citus flagella toleravit; quòd inter Ange choros perennes nobis honores tribuens phos pertulit; quòd à peccatorum nos pu nibus ſalvans, ſpinis caput ſupponere no cuſavit: quòd æternâ nos dulcedine dech in ſiti ſua vellis amaritudinem accepit: pro nobis Patrem (quamvis Divinitate e qualis) adoravit, ſub irriſione adoratus t quòd vitam mortuis præparans, ad me (ipſe vita) pervenit. Cur itaque aſperum ditur, ut à Deo homo flagella toleret pro ſi tanta Deus ab hominibus pertulit mal bonis? Aut quis ſanâ intelligentiâ, de perc „ne ſuâ ingratus exiſtet, ſi ipſe hinc ſine „lo non exiit, qui hic ſine peccato vixit?„ Gregorius, & bonis Chriſti in nos mala noſ Chriſtum conferens, & ſimul quid ex hac latione utilitatis decerpendum ſit oſten

ſon e
torum
ontex
oſtra
os nih
emus
ænoſt
tum.

Vige
ta
n Deu
hriſtu
dole
itari e
oſtra
o exp
ores ſu
onis
im di
us vu
bluit,
em po
Pr
antùm
hriſti
atuſav
his Ch
iaveri
Se
omini
hriſti

Non est verò difficilè, majorem bonorum meorumque in nos Christi Domini catalogum contexere, iisque omnibus, mala in Christum nostra opposita, reperire. Quandoquidem & nos nihil boni, nisi à Christo, & ex Christo habemus impensum; & Christus nihil malum aut onosum, nisi ex nobis, & à nobis, persensit illatum.

MODUS XXII.

Vigesimus secundus Passionem Domini meditandi, modus est: Mala & peccata nostra in Deum commissa colligere, & quæ pro his Christus in suo corpore supplicia pertulit, devote dolenterque considerando, deplorare. Dubitari enim non debet, quod Christus scelera nostra, ita in suo corpore portavit, ut ea dolendo expiaret, & expiando tolleret: itaque debitores sumus Christo, & Passionis ejus, & expiationis nostræ, & quia ipse pro peccatis nostris, tam dira & tam indigna pertulit, & quia doloribus suis vulneribusque suis, nos à peccatis nostris voluit, abluendosque salvavit. Dupliciter autem potest consideratio ista fieri.

Primò quidem ita, ut is, qui meditatur, sua tantùm propria peccata contra ponat Passionibus Christi, expendatque quibus suis peccatis, quas asaverit Christi Passiones; & contra, quibus his Christus passionibus, quæ ipsius peccata exiaverit.

Secundò autem ita, ut peccata in genere, ab hominibus quibuscunque commissa, Passioni Christi componat, &c. Uterque modus, est

valde utilis; proinde utrumque exponere
hoc tamen loco tantùm priorem explicab
quenti modo, alterum reſervans, tum p
longitudinem vitandam, tum propter alic
quæ inter hunc, & illum invenitur diverſi
Porrò & ipſe iſte modus nunc tractandus
huc variè fieri poteſt. Poteſt enim quis au
tùm ſimpliciter propria ſua peccata conſid
iisque Paſſiones Chriſti, tanquam expiatri
fauatrices opponere, adjunctâ affectuum
gruorum varietate, aut easdem proprias i
tates, coram Chriſto confitendo, pro e
lendo, earum remedia ex Chriſti dol
meritisque, ſigillatim poſcere: aut etiam
ſtum ipſum has easdem iniquitates enum
tem objicientemque ſimul verò remedia, e
cruciatibus, iis aſſignantem, cum devo
cum gemitu, cum gratiarum actione
emendationis propoſito, audire: Exempl
rei affero lectori, ex revelationibus Piiſſim
tronæ, Beatæ ſcilicet Angelæ de Fulgino,
quodam loco ſic refert.

In ejus vitæ cap. 35. Conſiderabat & intelligebat Anima quòd medicina eſſet ſanguis Chriſti D qui quidem dat ſine pretio hanc medicina conſtat pluris peccatori infirmo, quàm qu ſponit ſe. „ Medicus autem Chriſtus, „ ſalutem, & ſanat infirmitatem. Animæ „ meæ oſtendebantur omnia peccata, & quòd omnia membra haberent infirm ſpiritualem. Et ideo conabatur oſtende mnia peccata, quæ cum diverſis membris poris, cumque potentiis ac viribus ſuis fe dicebatque. O Domine Magiſter, me

erne ſalutis, Deus meus: quique ſolâ flebili o-
tenſione infirmitatum mearum, ac morborum,
ne curare ac ſanare diſpoſuiſti; Domine cùm
m infirmiſſima, nec eſt aliquid in me non cor-
uptum, **non** infectum, oſtendo Tibi (heu mi-
eranda!) omnes infirmitates meas, omnia pec-
ata mea, omnium membrorum meorum. Do-
nine miſericors, Medice, reſpice caput meum,
uomodo illud ſignis ſuperbiæ frequenter orna-
i, capillos, torquendo deformavi, & alia mul-
a peccata feci. Reſpice Domine oculos miſe-
abiles impudicitiis plenos, invidia infectos, &c.
ic ſtudebam aſſignare & oſtendere Chriſto o-
nnia alia peccata mea, omnium membrorum
neorum.„

„Auditis his omnibus cum magna patien-„
ia Chriſtus, lætanter & cum jucunditate re-„
ondebat, & oſtendebat, quomodo per or-„
inem iſta omnia ſanabat, & multum animæ„
neæ compatiendo dicebat. Ne timeas, neque
eſperes filia, quoniam ſi mille morbis & mor-
bus infacta eſſes, ac mortua, medicina, quam
bi miniſtrabo, ſanari poteris, ſi tamen animæ
iæ & corpori ipſam applicare per devotionem
olueris. Infirmitatibus enim Capitis quas di-
iſti, & multipliciter oſtendiſti, propter quas
eo diſplices, atque doles in te, quas incurriſti
ectitando, lavando, unguendo, colorando,
rnando, crines torquendo, te efferendo, ſu-
erbiendo, vanam gloriam quærendo, propter
uæ in profundiſſimum inferni lacum dejici,
ique humiliari, & perpetuò tanquam viliſſima
putari debebas, egò ſatisfeci & pœnitentiam
gi, atque graviſſimam pœnam toleravi. Ca-

put enim meum fuit tractum, depilatum, s meu
acutissimis punctum, arundine percussum alsis te
tum sanguine cruentatum, omni ludibrio & xcusati
temptui viliter subjectum, & vili coronâ co EUM
tum. Infirmitatibus autem faciei, quas in em pra
sti, similiter lavando, unguendo, hominibu uo in
seris ostendendo, eorum gratiam quæro etores
ego medicinam confeci, & ordinavi, h er faci
pro peccatis hujusmodi satisfeci. Nam ro pe
sordidissimis vilissimorum hominum, to a, s
cies mea fuit inquinata, & deturpata, ala ontra
vissimis fuit funestata, panno viliss imo s um me
fuit velata. Pro oculis etiam tuis, quib eratun
spexisti vana, nociva, fuistique in ipso a orum t
multipliciter delectata contra Deum; Ego ontra
feci. Oculis enim meis amarissimas fu rucem
chrymas, illos velatos habui, sanguine de eccatis
à capite manante balneatos. Pro auribus us mul
quibus Deum offendisti, audiendo vana pera fo
civa, fuistique in talibus delectata: ego ansfix
mam pœnitentiam feci: nam auribus meis eum c
vi multa, quæ multam & maximam tris atis co
afferebant, scilicet falsas accusationes, detra diâ, tr
nes, insultationes, maledictiones, diris is, &
subsannationes, blasphemias, iniquam o eum
me sententiam, fletum Piissimæ Matris na val
mihi doloriss imæ condolentis. Pro pe ones a
oris tui, & gulæ tuæ, quâ delectata es in im ac
messatione, ebrietate, ciborum suavitate, amor
habui os, fame, jejuniis, sitique tabefactum istitias
ceto, myrrhâ, felle amaricatum. Pro pe m, qu
linguæ tuæ, quam ad detractiones, calum nbular
irrisiones, maledictiones, blasphemias, p osè n
ria, mendacia, & alia peccata laxasti; ego no C

m, s meum, & linguam coram Judicibus & ſum alſis teſtibus clauſum, nec habui in ore meo o & xcuſationem, ſed pro malefactoribus meis co DEUM toto corde rogavi, & ſemper verita- s in em prædicavi. Pro peccatis Odoratûs tui, ibu uo in floribus, & odoribus delectata es; ego ærc tores abominabiles ſputorum ſenſi, & ſu- h er faciem, oculos, naresque meas toleravi. am ro peccatis quæ feciſti cum collo tuo, illud to a, ſuperbiâ, & laſciviâ, agitando, & lap ontra DEUM extendendo; Ego habui col- o ſum meum, multiplicibus colaphis, & alapis ver- uib eratum. Pro peccatis ſcapularum & hume- o orum tuorum, quibus offendiſti Deum, diverſa Eg ontra Deum portando; Ego pœnitentiam feci. fu Crucem in qua ſuſpenſus fui, bajulando. Pro de eccatis manuum tuarum, & brachiorum, qui- ibu us multos amplexus malos, & tactus, & mala na pera feciſti. Ego habui manus, craſſis clavis go ransfixas, & in ligno affixas, & preſſas, totum nei eum corpus in patibulo ſuſtinendo. Pro pec- tri atis cordis tui, quo peccaſti irâ, iracundiâ, in- letr diâ, triſtitiâ, malo amore, malis concupiſcen- iriſ is, & cupiditatibus; Ego habui cor & latus m eum lanceâ acutâ transfixum, ex quo medi- ris na validiſſima ad curandas omnes cordis paſ- pe ones atque peccata ſufficienter manavit. Aqua in aim ad refrigerandum malas concupiſcentias, ate, amores, ſanguis ad remittendas iracundias, ſtum iſtitias, rancores. Pro peccatis pedum tuo- pe m, quibus peccaſti, choreando vanè & laſcive, lum nbulando & evagando; Ego habui pedes tor- s, p osè non ligatos, ſed transfixos, clavatosque in go no Crucis, & pro talaribus roſtratis & fene-

ſtratis,

ſtratis, ego habui pedes ſanguinolentos fa
pedum ipſorum, totiusque corporis in
fluente. Pro peccatis totius Corporis, qu
caſti, illud deliciis, ſomno, quieti dando,
verſimodè delectando ; Ego fui in Cru
xus, terribiliter verberatus, in modum pe
ctus, & extenſus, in Cruce, ſudore ſang
totus usque ad terram madidus , & du
ligno ſtrictiſſimè applicatus, tandemqu
ciſſimo tormento ibidem laborans, ch
ſuſpirans, flens, plorans, ejulans, mortu
& à crudeliſſimis interfectus. Pro peccat
rum ornamentorum, veſtium ſuperfluaru
narum, curioſarum ; Ego in Cruce nudat
viliſſimis hominibus veſtes meas, ſibi di
tibus, ludentibusque in oculis meis. Ego
ſicut de virgine natus ſum, frigori, ven
omnium hominum aſpectui in alto, ut
viderer, & magis irriderer, & verecundia
rer expoſitus ſum & expanſus. Pro p
tuarum divitiarum, quæ feciſti, malè acq
do, ipſas expendendo, & retinendo; Eg
per fui non habens palatium, neque dom
que tugurium, ubi naſcerer, ubi vivens
rem ; neque moriens ſepulchrum habu
ſed canibus & avibus fuiſſem dimiſſus, ni
dam pietatis intuitu, & meæ miſeriæ comp
me in ſuum ſepulchrum recepiſſet. Meu
guinem, meam vitam, hominibus peccat
ſum largitus, & adeò nihil mihi retinui,
vita & morte ſemper pauper eſſe volui &
manſi. Quid plura? nullum peccatum,
lum Animæ morbum aſſignare poteris, c
remedium non attulerim, pro omnibus ſ

erim
dolor
debeb
dolui
n neg
e no
dolea
rum,
ſocia
gela
Chri

V
rum
rum
ex P
ſpec
meti
fuga
mati
tiam
med
Berr
Agn
face
di.
inva
limi
am
plex
trah

erim sufficienter, & pro infinitis tormentis, ac doloribus, quos misera Anima tolerare in inferno debebat, pro supradictis peccatis, ego totaliter dolui, tormentatus sum, & cruciatus. Quod si in negligentia tua non remaneat, amplius dolere de non oportebit; dum tamen mecum hic condoleas, mihique compatiaris, & pœnarum mearum, ignominiarum, paupertatis, despectuum, socia, dum hic vivis, existas. „] Hæc beata Angela: seu potius, ad illam, & ad omnes nos, Christus.

MODUS XXIII.

VIgesimus tertius Modus Dominicam Passionem meditandi est: Assumptis peccatorum nostrorum singulis speciebus sigillatim, earum gravitatem, malitiam, periculum, pœnam ex Passionibus Christi, doloribusque, quibus eæ specialius expiatæ videri possunt, ponderare ac metiri, indeque ad scelerum quidem odium, & fugam, ad Christi autem, & dolorum ejus æstimationem, amorem, & gratitudinem, obedientiamque sese constanter provocare. Ad hunc meditandæ Passionis modum faciunt ista Divi Bernardi verba, quæ adduco. [„ Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere fortitudinem „ facere ad quod venit, tollere peccatum mundi. Ego autem dico peccatum triplex, quod „ invaluit super terram. Putatis quòd dicere velim concupiscentiam carnis, & concupiscentiam oculorum, & superbiam vitæ? funiculus triplex est, & difficile rumpitur, propterea multi trahunt, immo trahuntur hoc funiculo vanitatis,

Fer. 4. Hebdomad. Pœnosæ. seu de Passione Domin. num. 6.

ſed ille Paſſionis ternarius (Charitas ſcilicet inæſtimabilis, Humilitas tam admirabilis, Pa tia tam Inſuperabilis) non immeritò præv Electis. Quomodo enim non illius Pati recordatio, omnem arceat voluptatem; modo non illius Humilitatis conſideratio perbiam vitæ prorſus extundat, cum Ch illa planè digna ejus meditatione, ſic me occupet, ſic totam ſibi vendicet anima omninò vitium curioſitatis exſufflet ? igitur contra hæc Paſſio Salvatoris. Sed ego triplex æquè peccatum, quemadmo virtus Crucis expugnat, dicere cogitavi: fortè utiliùs audiatur. Primum quidem *Ori le*, ſecundum, *Perſonale*, tertium, *Singula* Originale quidem, maximum illud delictum catur, quod à primo Adam contrahimus, in peccavimus omnes, pro quo morimur un ſi. A primo homine usque ad noviſſimum tenditur, & in ſingulis quoque à planta p usque ad verticem diffunditur hoc vene Sed & aliter nihilominus, in univerſam dila ætatem, ab ea ſcilicet die, quâ ſuâ quem concipit, usque ad eam, quâ communis recipit mater, ut nobis illud ſancti Job ex parte poſſit aptari. Homo natus de mul brevi vivens tempore, repletur multis mise Nimirum ipſe quoque natus ex virgine, in factus ex muliere, ſed benedicta in mulieri etiam brevi vivens tempore ſuper terram, n ominus multis eſt repletus miſeriis, in illa vitate appetitus inſidiis, interrogatus contu liis, pulſatus injuriis, vexatus ſuppliciis, co tiis laceſſitus. Tunc hanc ſufficere dubites

lientiam, qua reatum omnem primæ prævati-
cationis absolvat? immò verò non sicut deli-
ctum, ita & donum? Nam peccatum ex uno in
condemnationem gratia autem ex multis deli-
ctis in justificationem. Et grave quidem omni-
nò delictum illud originale, quod non solùm
personam infecit, sed etiam naturam. Perso-
nale tamen cuique gravius est, cùm jam laxatis
habenis exhibemus undique membra nostra ar-
ma iniquitatis, peccato, non modò jam alieno,
sed & proprio crimine compediti. Singulare
verò, est gravissimum, quod commissum est in
Dominum Majestatis, cùm viri impii, virum
justum injustè occiderunt. Et sacrilegas ma-
nus in ipsum Dei Filium injecerunt, crudelissi-
mi homicidæ: (immo si fas est dicere) etiam
Deicidæ. Quid duo præcedentia, ad tertium?
Ad hoc expalluit, & expavit tota machina mun-
dialis, &c. Sic omne peccatum, quantum ad
hoc peccatum, est quasi non peccatum. Et ta-
men hoc peccatum in se pertulit, qui se ipsum
fecit peccatum, ut de peccato damnaret pecca-
tum; per hoc enim omne peccatum, tam origi-
nale, quàm personale deletum est, & ipsum„
quoque singulare, eliminatum est per seipsum„
Argumentum mihi est, à maximo, quòd duo„
minora sunt explosa.„]

Hactenus Bernardus, cujus verba alicubi interciſa sunt brevitatis causa, & videri apud eum possunt, reliqua quæ sequuntur.

Hunc in modum acceptis septem mortalibus peccatis, possunt in septem partes Passionis Christi opponi.

I. *Super-*

I. *Superbiæ*, & inani gloriæ, ambitio honorum. Humilitas Christi, in Horto P orantis, examen de doctrina & discipulis, eturnæ injuriæ, & blasphemiæ: illusoria co purpura, arundo, postpositio ad Barabbam dium inter latrones, Crux, & titulus Crucis

II. *Avaritiæ*, & Cupiditati bonorum norum, Paupertas usque ad nuditatem toti petitam, direptio vestium, sindon, aro sepulchrum, omnia aliena, & ex miseric tantùm impensa.

III. *Luxuriæ*, Deliciis, inverecundiæ, eturnæ apud Caipham pœnæ, flagellatio i nis, nudatio, ex ea confusio Christi, tam gellatione, quàm in aliis occasionibus, ac p mùm pendendo in alta Cruce, totius Co lacerationes ac vulnera.

IV. *Gulæ*, Fames & sitis Christi, acetu vinum myrrhatum felle mistum.

V. *Iræ*, Iracundiæ, impatientiæ, Mans do Christi, & occursus spontaneus hostibus est hora vestra. Injuriæ atque blasphemiæ tæ, vincula, verba, contemptus, dolores sa testimonia, iniquissimæ & malitiosæ con nationes. Obfirmatum in omnibus silen nullum querulosum, aut pungens, aut con dens verbum. Oratio pro inimicis, eorum excusatio apud Deum. Mors æquè iniquis ac crudelissima, probrosissimaque.

VI. *Invidiæ*, Tota Passio & mors, pro rundem ipsorum salute obita, à quorum sce manibusque obita. Dolor de peccatis, perd neque eorum qui in se peccabant. Oratio iisdem. Tota item Passio, ex invidia tum dia

im Judæorum, Chriſto conflata: quæ nec Pi-
tum latuit, ſciebat enim quòd per invidiam
adidiſſent eum, in manus ſuas. Inſultationes,
uas jam pendens in Cruce ſuſtinuit, à gauden-
bus de ſuis malis, inimicis omnibus ſuis. Mors
e nique & ſepultura, quibus quantùm ad
entem hoſtium, nomen ejus abolitum erat
unditus de terra.

VII. *Acediæ*, Pavor, mœror, tædium, agonia,
dor ſanguineus, oratio prolixior, ſomnus diſci-
ulorum, Simon dormis? ſic non potuiſtis unâ
orâ vigilare mecum? fuga diſcipulorum, fri-
us, & de longinquo ſequela Petri ejusdem trina
egatio: fervor furioſus, furorque fervidiſſi-
nus, & conſtantiſſima malitia Judæorum, in ſuæ
nortis ſiti & cura. Stabant conſtanter accu-
antes eum: at illi magis clamabant, invaleſce-
ant voces eorum, magis tumultus fiebat: de-
num univerſa multitudo exclamavit. Sanguis
jus ſuper nos, & ſuper filios noſtros. Fervor
Charitatis Chriſti, conſtantia, diligentiaque in
mnibus explendis conſummandisque ſcriptu-
is uſque ad Conſummatum eſt: immo uſque
d plurium malorum tolerandorum pro noſtra
alute, gloriaque & obedientia Patris ſitim; de-
ique usque ad ultimam ſpiritus traditionem in
nanus Patris Æterni.

Hunc in modum, etiam peccatis quinque
enſuum Corporis, peccatis Potentiarum Ani-
næ, peccatis in virtutes Theologicas, & Cardi-
nales, peccatis in decem præcepta, peccatis in
pera miſericordiæ, in octo beatitudines, con-
erri poſſunt aliæ aliæque portiones Paſſionis
Dominicæ, quibus & ipſæ cauſæ, & illa expiata

ſunt

sunt, per sapientissimam, misericordissi
efficacissimamque Christi Domini chari
Passionisque Dignitatem. Ex quorum on
consideratione: odium peccatorum, æsti
& amor Passionis, Patientisque Christi, G
do, Imitatio, aliorumque affectuum, ne
virtutum exercitatio discenda, proponen
exercenda, & omnibus peccatis nostris
cina desumenda erit. Ad quod etiam pr
tum, servit efficacissima illa Divi Augustin
ditatio. „ [Ostenditur (inquit) nobis
quam fragilitatem homo suâ culpâ perve
& ex qua fragilitate divino auxilio libere
Itaque, Filius Dei hominem assumpsit,
illo humana perpessus est. Hæc medi
hominum, tanta est, quanta non potest co
tari. Nam quæ superbia sanari potest,
militate Filii DEI non sanatur? Quæ a
sanari potest, si paupertate Fili Dei non sa
Quæ iracundia sanari potest, si Patienti
Dei non sanatur? Quæ impietas sanari pot
Charitate Filii Dei non sanatur? Postremo
timiditas sanari potest, si resurrectione Co
Christi non sanatur? Erigat spem suam H
num genus, & recognoscat naturam suam,
deat quantum locum habeat in operibus
Nolite vosmet ipsos contemnere, nolite
amare carnalia, nolite amare temporalia,
bene amarentur, amaret ea homo, quem
pit Filius Dei. Nolite timere contumelias
ces, & mortem, quia si nocerent homini, n
pateretur homo, quem suscepit Filius Dei,
hunc ipsum modum faciunt verba Divi G
rii Nazianzeni, omnibus malis nostris im

August. tom 3. de Agone Christiano cap. 11.

entisque salutis, medicinam in vita & Passione hristi assignantis, hoc modo.

Huc exinanita Deitas, huc assumpta caro, „ uc nova illa mixtio, Deus inquam & Homo, „ num ex utroque, & utrumque per unum. „ b hanc causam Deus animæ interventu carni „ nctus est, ac res inter se disjunctæ, ac dissi- ntes, per interpositæ rei, cum utraque earum, finitatem & cognationem, copulatæ sunt. tque omnia propter omnia, & pro uno illo, neris nostri principe, in unum coierunt. Ani- a nimirum propter eam, quæ præcepto Divi- , minimè paruit, Caro propter eam, quæ nimæ cupiditati obsecuta est, simulque con- mnata; Christus denique propter Adam, c est, propter eum, qui sub peccato factus t, is qui peccato sublimior ac præstantior erat. b hanc etiam causam, veteri novum substitu- m est, & per Passionem, is qui Passus fuerat, pristinum statum, revocatus: ac pro una- aque nostrarum, unaquæque res, ejus qui bis sublimior est, repensa, novumque my- rium factum est, illa quæ circa eum, qui ob obedientiam cecidit, per benignitatem con- it dispensatio. Idcirco generatio & virgo, irco præsepium & Bethleem; generatio ef- tionem, virgo propter mulierem, præsepium opter Paradisum, Bethleem propter Eden, res væ & conspicuæ, propter magnas & ab ocu- remotas.

Orat. 1. Apologetica.

„ Idcirco Angeli, cælestis primùm, ac de- nde terreni gloriam prædicantes: & Pasto- ob Agni, & Pastoris ortum, gloriam canen- & stella præiens, & Magi sese prosternentes,

ac

ac munera offerentes, ut ſcilicet idolorum
tus everteretur. Idcirco JEſus baptiſmi
tingitur; & ſuperno teſtimonio coronatu
jejunat, & tentatur, & eum, qui vicerat,
cit. Idcirco dæmones ejiciuntur, & mor
pelluntur, & magnæ prædicationis munu
vis hominibus committitur, & cum lau
miniſtratur. Idcirco gentes frementes
puli inania meditantes.

Idcirco lignum adverſus lignum, &
„ adversùs manum: illæ inquam forti
„ tenſæ, adversùs incontinenter exte
„ illæ clavis confixæ, atque conſtrictæ
„ versùs remiſſam & ſolutam, illæ orbi
conjungentes, adversùs eam, quæ Ad
è Paradiſo exturbavit.

Idcirco ſublimitas, adversùs lapſum
„ fel, adversùs guſtum; & ſpinea coron
„ versùs pravum imperium; & mors,
„ sùs mortem; & tenebræ, propter
„ & ſepultura, adversùs illam in terram
ſionem; & reſurrectio, propter reſur
nem.

„ Hæc omnia Divinæ cujusdam er
„ diſciplinæ loco erant, infirmitatisque
„ velut medicina quædam, veterem Ad
„ eò, unde exciderat reducens, & ad illud
vitæ adducens, à quo ſcientiæ lignum in
ſtivè & incommodè perceptum nos re
rat. „] Hæc Nazianzenus.

MODUS XXIV.

VIgeſimus quartus Modus Paſſionem D
nicam meditandi, eſt tripartitus, ſi

materiarum genera complectens, considerandaque assumens.

Materia I. sunt Christi Domini Passiones atque injuriæ, assumptæ eo ordine, quo ab Evangelistis, Christo describuntur irrogatæ.

Materia II. sunt vitia & peccata hominum, quæ specialiùs & directiùs videantur fuisse causa, male meritoria prædictarum Christi Passionum injuriarumque: & quæ sint iisdem Passionibus à Christo expiata.

Materia III. sunt virtutes in iisdem Passionibus, ac injuriis Christi, seu potiùs in ipso Christo eas Patiente, singulariùs eluceſcentes, nobisque ad exemplum, & doctrinam propositæ.

Harum Materiarum I. sic erit considerandа, ut præter alios affectus, effectusque, eliciatur amor, admiratio, gratiarum actio, erga Christum, qui nostras iniquitates, tantis suis ærumnis redimere ad rigorem Justitiæ, sit dignatus.

II. Materia sic erit considerandа, ut ejus enormitas, malitia, pœna, detestatio, odium, propositumque vitandi, & expiandi, validum concipiatur.

III. Materia sic erit considerandа, ut ejus heroica, & absoluta Perfectio in Christo Domino eluceſcens agnoscatur, ametur, desideretur, ad imitandum instanter & sine dilatione proponatur. Exemplis res aliquantùm declaranda est.

I. Christus cœpit pavere, tœdere, contristari, & mœstus esse, fuitque Anima ejus tristis usque ad mortem. Hæc Christus subiit propter nostras Passionum immortificationes, concu-

piſcentiarum rebelliones nobis familiares, finitorum peccatorum matrices. Timemus timenda, non timemus timenda, &c. In his nis elucet Chriſti dominium, in ſuas prop nes, & affectus: quibus ſemper uſus eſt, mine prævio rationis; ex rationibus æter voluntate Patris Cæleſtis, atque ita hic hab propoſitum ad imitandum exemplar mor tionis Paſſionum, & dominii affectuum n rum.

II. Oravit Chriſtus inter ſummas aff nes, tam præſentes, quàm mox imminen oravit conſtanter, inſtanter, repetitò, fle nibus, immo facie in terram: oravit modo ctiſſimo, cum omnimoda reſignatione.

Hoc Chriſtus egit, & ſubiit pro no orandum Deum tarditate, & raritate, pro in orando tepiditate, oſcitantia, incon diffidentia, pro noſtra in creaturis potiù cia, quàm in Dei auxilio, pro noſtris e dæmonum auxilium recurſibus, potiùs ad Deum, pro noſtris irreſignationibus orandum, pro noſtra in adverſis impa murmuratione in Deum.

Elucet in his heroicus modus, uſus, co fructus orandi, ad Deumque confugiendi diſcamus, & imitemur.

III. Chriſtus factus in agonia ſudat nem. Hoc Chriſtus ſubiit, pro noſtra la difficultatumque, & incommoditatum pro puſillanimitate, & mollitie, pro tep in agendo & patiendo: pro exiguitate tentiarum, & ſatisfactionum pro pecca noſtris conatibus, & fatigationibus in via

riæ voluntatis, & carnis, & diaboli, & omnis iniquitatis. Eluceſcit heroicus & admirandus onatus in laborando pro Dei gloria, pro noſtra roximorumque ſalute, pro vincendis tentatio- ibus, & impugnationibus, ut usque ad ſangui- em reſiſtamus, usque ad defatigationem, Chri- o ſerviamus.

IV. Chriſtus ab Angelo confortatur. No- ram retundens ſuperbiam, contumaciam, ar- gantiam, ſtultitiam, quâ dedignamur vel à ſa- entioribus majoribusque ipſis inſtrui, conſili- m petere, vel accipere: malumusque errare àm diſcere, pergere in erroribus, delictis præ- pitiisque, quàm videri ab aliquo inſtructi, vel icujus indigi fuiſſe.

Docet nos Chriſtus veram manſuetudinem, mititatem, humilitatemque cordis, quâ ſe et- m minoribus, etiam ſimplicioribus ſubmittit, nſumque ſuum facilè relinquit. Docet nos norem, gratitudinem, obedientiam, reveren- m, erga Angelos noſtros, quos Deus vel cu- diæ noſtræ ordinariæ, vel inſtructioni extra- dinariæ, deſtinare dignatur.

V. Chriſtus licèt ipſe afflictiſſimus, & an- ſtiatiſſimus, ad ſuos tamen reviſit, excitat eos- m, ad orandum, vigilandum, tentationibus iſtendum, adhortatur. Taxat, expiatque riſtus noſtram, tum de nobis ipſis, tum de ſtræ curæ commiſſis, ſupinam oſcitantiam; i cauſas relinquimus, ad noſtra ſtudia quoti- vacamus. Diſſimulamus, fratres, filios, pro- nos noſtros, perire. Cadit aſina, & eſt qui levet, cadit Anima, & non eſt qui reſpiciat. *ſuimus pulvillos*, & cubitis peccantium ſup- *Ezech. 13. 18.*

ponimus. Docet Christus sic contempla
& MARIÆ studiis vacare, ut Marthæ n
non negligantur: sic vacemus nobis, ut n
simus proximis, sed Deum etiam propter
aliquando relinquamus. Mansuetissimis
verbis & modis JEsus suos excitat: neq
ritativam monitionem asperitate verborum
rumpit. Ostendit etiam, non esse satis, u
pro nobis vigilet, aliive, nisi & nos vigil
& oremus: & operam nostram, opi Divin
jungamus.

VI. Christus hostibus obviam proced
neque in eam partem torquere dignamu
los, qua hostem comparere credimus.
noster, pusillusque in adversis, ac arduis,
tumlibet longè positis, animus à Christo
tur. Docet autem Dominus veram no
tudinem, in Deumque erectam fiduciam
minimis sese vincit, ad obsistendum etiam
difficultatibus, molestiisque animum, in
corpus firmat.

VII. Christus Judam proditorem, &
tionem agere sciens, & amici nomine, &
& paternâ dignatur monitione. Quoti
proditionis opera exercemus, in Christu
virtutem, in conscientiam, in nostram
sionem, inconstanter, malignè, tepidè, d
lanter agendo. Discamus invincibilem
suetudinem, & non vinci à malo, sed in
malum vincere, discamus etiam de des
simis filiis, subditis, proximis non des
sed eos in spiritu lenitatis ferre, sanare, n
pro eis orare, plus illorum malitia, qua
strâ injuria dolere: immo hanc nescire

medicinam possimus facere? Multos ægros occidunt medici corporales: sed non tot quod medici spirituales, ignorantiâ, ac præcipuè asperitate curationis. Ama, & dic quod vis.

VIII. Christi discipulus Judas, fit proditor Magistri: & per osculum quidem, atque Magistri salutationem. Habet suam hic effigiem hypocrisis, adulatio, ingratitudo, insinceritas, politicismus, perfidia, obstinatio in malo, & excæcatus cupiditate Animus. Tanti est minimarum rerum cupiditatibus non obstitisse; furrat Judas minutarum rerum, infidelisque dispensator commissorum fidei suæ; profecit ergo usque ad proditionem Magistri & Domini sui. O verè! *radix malorum cupiditas?* ô verè *qui volunt divites fieri, incidunt in laqueum diaboli, & desideria nociva.* Advertamus in sanctissima disciplina atque statu, in pessima proficere solere, qui in optima non nituntur. Ubi Joannes optimus fuit, ibi Judas pessimus evasit. Non ergo sanctitate status & professionis gloriemur, sed vitæ morum atque integritate, statum & professionem exæquemus, alioqui in professione sancta, vita mala, bis, immo ter mala est, quia ferè desperata est.

1. Tim. 6. 10.
1. Tim. 6. 9.

IX. Ad vocem Christi (ego sum) hostes abeunt & cadunt retrò. Quâ voce allici debuêre, ea repulsi sunt: quâ voce stabiliri solebant discipuli, eâ prostrati sunt inimici: illud (ego sum:) audivêre discipuli, & mansérunt: audiêre hostes, & abierunt, atque ceciderunt retrò. Hoc est scilicet habere cor durum: hoc est esse gravi corde: hoc est illud: *qui non colligit mecum, dispergit; qui non est mecum contra me est.*

Matt. 12. 30.

Obstinatio in malo, cæcitatis est mater, summatio perditionis.

Docet Christus adversitates in adve recidere, & iis maximè solisque graves ac les esse: Potest Deus amara nostra repelle solo verbo: si tamen id non facit, non impatientiam eundum est. Omni peccan cit Deus. *Ego sum.* Sed quidam ad Deu niunt, & proni cadunt, ut David, peccavi rere: quidam à Deo fugiunt, & retro cae ruunt: ut Caim, Saul, Judæi, Judas.

X. Christus data in se potestate, ca potestate tenebrarum. Omnis qui pecc Christum in potestatem tenebrarum fecu tradit: procul enim à luce est, qui in t est. Captivat Christum omnis, qui in scit in peccatis suis, & ex voluntate neces sibi peccandi inducit. Captivitate quoq Christus carpit inordinatam nostram libe ejusque amorem.

Docet subjectionem captivitate suæ nus. Si enim non dedecuit Christum nos capi, nec nos dedecet propter Ch subjici.

XI. Christo relicto discipuli fugiunt; Socii mensæ multi; & inconstantes facti socii vinculorum, compedum, Crucis nul Inconstantia, mutabilitas, cognatum hu fragilitati malum est: fugere à Christo humiliato, nobis quotidianum est. O miseri sunt profectus, quàm fragiles fir nostræ! si vel capiatur tantùm nobis Chri tantillùm solita nos deserat consolatio,

ræsentiæ gustus, continuò relicto Christo, fu-
imus omnes.

Audeamus aliquando sumptu nostro servi-
e Deo, subtracto etiam consolationis lacte: &
ondiscamus, tunc maximè adhærere Christo,
uando maximè instant, qui nos avellant à Chri-
to. Avellere ab illo nemo potest, nisi volentes
velli, nisi parùm bene adhærentes; infirmè ad-
ærent, qui spe tantùm successus adhærent: qui
uâ virtute nixi: qui proprii cujuspiam solatii,
onorisvè intuitu adhærent. Ille firmiter adhæ-
et, qui sibi diffisus, gratiæ autem innixus, non
ntùm pati vult cum Christo, sed etiam ideo pati
ult, quia adhæret Christo: maximè autem ille,
ui pati vult, tanquam non adhæreret Christo.

XII. Petrus gladio defendens Christum.

Hic zelus est non secundùm scientiam: hoc
st nescire cujus spiritus sis: hoc est noxiè pro
nocentia sua, alienavè zelare: hoc est nescire
mpora agendi & patiendi.

Zelus omnis, maxime autem justus man-
uetudine armandus est: hunc gladium si non
abet, ferire & perdere potest, sanare & sal-
are non potest. Pius Samarita, vinum oleo
mperat.

XIII. Examen Christi apud Annam de do-
rina, de discipulis.

Profunditatem cordis, & occultationem
ostri, redarguit Dominus: laboramus hoc ma-
& multi, & perniciosè; vulnera carnis nisi
teant, curam non habent: vulnera mentis nisi
anifestentur, ruinam animæ accelerant. Ne-
o sibi in sua causa sapiens satis est. Christus
sa sapientia examen subiit, nos qui filii stul-

torum, & ipsa stultitia sumus, à ratione reddenda abhorremus. Et quod miserius tiusque est: cùm alibi noxiè, & sine fruc malis nostris gloriemur, apud Christi Vi perditè erubescimus, & latere gaudemus.

Amare nos docet JEsus claritatem c entiæ, cordisque perspicuitatem. Nullâ ratione certiores sumus de regimine Dei dentiâque circa nos.

XIV. Alapa infligitur, respondenti J ministro assistente

Hæc alapa, adulationis, præcipita inscitiæ, temerarii judicii, procacitatis & eorum, qui quæcunque ignorant b mant; quid enim servulus iste de Christi r so judicaret?

Disceremus ô utinam! ab hac Chris riosa alapa, judicium nostrum frenare, co regere, & dum res non planè liquet, susp tenere. Omnibus diebus experimur, & etiam nos judicio nostro falli, aliamque consilii & facti alieni rationem, quam n nabamur deprehendimus fuisse, neque ab hac experimenti assiduitate, verecund dicii nostri discimus, frenumq; censuris po Discamus etiam pati censuras, & judicia al mansuetudine indignationem frenare. Q difficilius virtuti: ferre judicium ab aliis, ferre judicium de aliis, valde ambigi pot

XV. Falsis testibus Christus oppugna

Impotentia Iræ, ac odii, Invidentia boni, mendacia, calumniæ, convitia, p justitiæ, ac æquitatis perversio, impoten fectûs, sicut omnia in Christum exeruer

nas: ita per ejusdem Innocentiam & Patientiam misêre vires suas.

Veritati & Innocentiæ iniți tutissimum est. Iniquitas & Falsitas, ipsa se evertit, maximè quando Patientia, & Modestia, & Oratio ejus ductibus opponitur.

XVI. Christus adjuratus per Dei nomen, respondet.

Mendacia nostra, perjuria, occultationes nostri, & aliorum iniquas, adjuratione sui Christus punivit.

Reverentiam & confessionem Divini nominis, etiam cum periculo proprio faciendam docuit.

XVII. Christus reus mortis.

Hac in Christum censurâ decretoriâ, palpata est nequitia potentis, ab inferioribus & adulatoribus. Temerarium etiam judicium quid posset, probavit; nec non voluntarius error, & placendi studium, metus displicendi, & pro æquitate, sententiam ferendi. Et quid hisce malis inter nos familiarius? maximè quando causa agitatur Christi, estò quidem innoxii, sed tamen odiosi, pauperculi, derelicti, adjutorem & protectorem non habentis: propter veritatem, propter noxas nostras, vitâ, moribus, verbisque reprehensi, in odium Magnatum adducti?

Non curanda hominum quantumvis dura, & firma, communiaque judicia. Innocentiam docet damnatus innocens JEsus; sed neque ut evitari possint, ulli virtuti sperandum esse, exemplo instruit idem JEsus. Quæ enim virtus tam alta sit, ut ad eam vel dens, vel oculus, vel afflatus livoris non pertingat, quando ad Altissimi ipsius virtutem pertigit? Quin immo optandas

esse virtuti censuras invidorum, docuit
qui in his etiam beatitudinem virtutis sita
tatis ore asseruit. *Beati eritis, cùm male*
Matt. 5. 11. *vobis homines propter nomen meum.*

XVIII. Petrus Christum negat in me
læ & militum.

Pravæ familiaritatis, & aulicæ conve
nis hi sunt fructus. Negare Christum, m
pejerare, de malis in pejora ruere, virtut
fessionem erubescere. Neque prosunt
nia quidquam, nisi oculi JEsu accedant co
nerantes, & foras ejicientes de medio na
pravæ.

En quàm proficuum recordari ver
JEsu? quam salubre in oculis esse JEsu
glaciem quam neque ignis, neque pruna
que galli cantus solvere poterant, una rec
tio, unus oculi ictus, in lachrymas fluere fe

XIX. Nocturnæ injuriæ: quando Ch
infinita nefanda passus, consputationes
alapas, colaphos, conculcationes, genan
cerationes, sannas, blasphemias, pugnos
menta, omnem denique potestatem ten
rum.

Prævêre Majores ad scelera: & mox
rioris turbæ fæx, quasi ruptis repagulis, fo
que habenis, per omnia facinora exundavi
Principibus nequitiarum, omnia scandala g
sunt, sed quæ à Majoribus ortum sumunt, a
lent esse maximè prægnantia & fæcunda.
cturnæ quoque impuritates, tenebrarum
quantum audere soleant contra Deum, o
derunt ausis hisce suis in Christum.

Habemus mansuetudinis Christi tot

efandas indignitates invictæ ſpecimen: habe-
nus Humilitatis plùs quàm ſtupendum, in tan-
a Dignitate argumentum. Quid jam viliſſi-
nus homuncio, intoleranda & nimia ſe per-
eti queritur? quid ſe nimium humiliari dolet?
conferat ſe ſuaque cum Chriſto, & reperiet ſe
uttam contuliſſe Oceano.

XX. Judæi Chriſtum prædamnatum à ſe, Pilato damnandum offerentes, metuunt contaminari ingreſſu prætorii.

O ſtulta malitia! ô hypocriſis maledicta! *excolans culicem, glutiens camelum:* non metuit contaminari ſanguine innocentis, metuit ingreſſu domûs inquinari gentilis. Verè, ſimulata ſanctitas, duplex iniquitas. *Matt. 23. 24.*

Tunc valde laudabiliter errata minima vitantur, quando etiam ab enormibus delictis abſtinetur: ſed audacem eſſe ad perpetranda gravia, ſcrupuloſum ad minuta, hoc ſicut injuriam Dei multiplicat: ita viciſſim meritam iram pœnamque exaggerat. A magnis ergo peccatis procul abeſſe, & minima tanquam maxima horrere, magnus ad ſummitatem charitatis gradus eſt.

XXI. JEſus ſtat ante Præſidem, habitu rei.

Vulgatum hominum malum, majores magiſtratusque non revereri; hâc ſuâ ante Præſidem ſtatuitione, JEſus, & expiat, & emundat: oſtenditque quis honor debeatur iis, quos in poteſtate DEUS poſuit, & quibus authoritatem ſuam communicavit.

Stans JEſus ante Præſidem, exemplo præit omnibus Martyribus ſuis: quibus & ſilentio ſuo meretur os & ſapientiam, cui non poſſint reſpon-

ſpondere, omnes eorum adverſarii. etiam quo ſe ſoletur innocentia, quando què, vel violenter trahitur ad tribunalia. prium enim eſt innocentiæ ſtare, quantu que fracta, collapſaque & depreſſa vi ſurgit adversùs pondera.

XXII. Examinatur JEſus à Pilato:

Nox in Sole, nodus in ſcirpo quæri JEſus ignaviam illorum arguit, qui ſcru ſuas gravantur: infringit & eorum a tiam, qui factorum ſuorum rationem conſtare volunt.

Tanti eſt noſſe ſemetipſum; ut ſi a tiam tui venire nequeas, tuo ipſius examin juſtè tibi emas alieno, etiam hoſtili ſc Ad notitiam namque ſui habendam aut magno opus eſt Amico, aut magno In

XXIII. JEſus in aula Herodis.

Auliciſmos, curioſitates, faſtus, va ſtultitias, otioſitates, adulationes, aliasqu rum peſtes, ex aulis profligare JEſus cupie aula etiam Herodiana ſtare voluit. An quo loco, quâvé conditione, Virtus, Pieta deſtia, Innocentia in aulis eſſent futuræ, exemplo præmonere juſtum duxit?

Spiritualibus & Pietatem profitentib ris, limina Magnatum non ambienda, neq quenter calcanda ſunt: niſi vel periclita contemptui haberi virtutem ſuam velint. etſi violenter ductus ad aulam, tamen irri & pro ſtulto judicatus, quid ſi ultrò ſe in ſet? JEſu & Baptiſtâ nemo major exſtitit, tamen in aula ſucceſſum habuit.

XXIV

XXIV. Veſte albâ ridiculâ induitur apud Herodem JEſus.

Irriſio Virtutis & Innocentiæ, illuſio bonorum, & opera Pietatis exercentium, propria ſunt cujus mundi filiorum opera, adeò omni ſanctiati inimica, ut efficaciùs telum nullum habeat diabolus, ad enervandam virtutem, etiam in proprio ejus regno; ferream enim virtutem eſſe pus eſt, quæ irriſionibus non expugnetur illuorum.

Qui ex illuſionibus & perſecutionibus, conemptibusque candidior fieri non didicit: hic delicatam teneramque ſe virtutem haberi oſtendit; atqui gloriari in tribulationibus, gaudere in contumeliis poteſt, hic togatam virtutem poſſidere induereque demonſtratur.

XXV. Nudatio Chriſti & Præparatio ad flagella.

In verecundis ſceleribus hæc pœna debebatur. Nuditati noſtræ hæc veſtis parabatur.

Luctaturus cum diabolo nudus ſit neceſſe eſt, ne ſi habeat unde teneatur facilè ad terram dejiciatur. Nuda virtus rara eſt, nuda pauperas, nuda Charitas, nuda Patientia, nuda Obedientia, ex mille vix una eſt: omnes ut plurimùm ſuperveſtiri amant, fugiunt ſpoliari. Pro magno habuit diabolus, quia ſpecie tenus ſaltem potuit objicere Jobo. *Nunquid Job fruſtra timet Deum? nonne tu* (Deus) *vallaſti eum?* Ergo, etiam diabolus veſtitam virtutem non æſtimat, nudam, gratuitamque requirit, ut metuat. *Job. 1. 9.*

XXVI. Flagellatio Chriſti.

Deliciis carnis, indulgentiæque ſenſuum, & omni voluptatum conſecrationi, quâ ſcatebat humana

humana lascivia, hanc ex flagellatione suam, qu
centiæ medicinam confecit JEsus. Vera

Quid satis persuadebit hominibus sa
carnisque mortificationem, si flagellatus re, se
eam nobis dulcem, amabilemque non fa
hæc non esset salubris, si mollities car
esset pernicioſa, utique Christus hanc no
gasset, neque illam sustinuisset. Sustinui
adeò, ut dicat *totâ die se flagellatum*, & ca
nem suam à matutinis ipsis inchoatam.

XXVII. Spinea corona, purpura, genuflexio.

Omnia superbiarum genera, hac in
ne, plusquam crudeli, in sese Christus e
quidquid ambitionum, gloriarum, jacta
æmulationum, judiciorum propriorum,
rumque hujus generis pestium, in homini
totum hoc ista injuriarum Christi imma
novitate castigatum est.

Nunc demum dicit opere ipso omnibu
Matt. 11. 23. bis in spectaculum datus JEsus. *Discite*
quia mitis sum, & humilis corde. Quid en
Ecce iste Homo JEsus, nisi gymnasius ma
tudinis, & theatrum humilitatis, & schola
gationis.

XXVIII. Barabbæ Christus collatus, &
positus.

Nihil agitur ab omnibus sæculis in m
insi collatio Christi & Barabbæ, nisi posp
Christi ad Barabbam: jam inde à Paradiso
Christus Barabbæ est postpositus: neque
neravimus etiam hodie ab ingenio ma
nostrorum; nihil agimus usitatius, quàm
infra Barabbam dejectionem. Et faciun

am, qui ſeſe Chriſti appretiatores gloriantur.

Vera Charitas, & ſeria cum Deo amicitia, riſtum, erubeſcit Barabbæ, non dico poſtpo-re, ſed etiam componere. Et quis quæſo rum luto componat? Injuriam facit auro, qui d componit luto: & non facit injuriam Deo, i illum poſtponit cuilibet deſiderio ſuo?

XXIX. Silet Chriſtus usque ad miraculum ati.

Excuſatio primæva, quâ perditi olim ſumus, quâ quotidie peccata peccatis cumulamus, nc ſilentii legem, an pœnam? Chriſto impo-t: quanquam omnia linguæ noſtræ pecca-rum genera, hoc ipſo ſupplicio vindicata, edere convenit.

Utinam amorem ſilentii, atque cultum à riſti ſilentio diſcamus; ut nobis ſilere ſit in ſiderio, loqui in neceſſitate.

XXX. Perſuadetur plebi, ut deſideret necem riſti.

Etiam hîc malum Majorum exemplum, in-merabiles infirmos, in ſcelus impellit: pro-er hoc *potentes potenter tormenta patientur.* *Sap. 6. 7.*

In omnem partem Præſidum facta præva-it: ſi mala ſunt, omnes malos eſſe permittunt, mo etiam cogunt, ſi autem bona ſunt, omni-s quoque virtutis canonem, immo ne-ſſitatem imponunt.

XXXI. Pilatus timet Cæſarem, niſi damnet riſtum.

Timor humanus, & reſpectus humanorum liciorum, ſtudium placendi, & gratiam fa-remque aliorum acquirendi, vel conſervandi, aviſſima eſt, communiſſimaque hominibus ten-

tentatio: cui non succumbere tam opuli
quàm rarum est: unde nullus est Deus, ore.
quentiùs ab hominibus adoretur, &ap Uti
etiam aliàs veri Dei cultum profess em faci
quàm idolum respectuum humanorum, mpto
Deus qui vocatur. Quid dicent? In cult ocet,
jusce Dei, Christus cecidit victima. iam si

Quantas subeant jacturas bonorum nguis
rum, æternorum inprimis, mortales mi mnem
pter respectus, & metus, & spes hum ddet:
hoc Pilati exemplum, & innumera alia mpla
stendunt. Poterat enim Pilatus, si volu lutem
nere constantiam, ipsius Dei servatoris iam sa
tor esse, quod tamen amisit, quia in ven es, pr
stetit, neque justitiam quam bonis exor XX
perat servavit. Hæc infelicium in bo ortem
mitas, ad malum autem sectandum af Qu
stimulo esse justis deberet, ut simili in amnan
tum ratione connitantur; ut nimirum em ten
hominum & respectus, susque deque h æmon
in bono autem, immoti semper consi Co
Dei gratiæ, gloriæ, voluntatis, injuriæ, os, n
miorum, suppliciorumque respectu, sp egatio
studio solidissimo teneantur. Turpe antes
constantiùs ab improbis idolum resp s no
humanorum adorari; quàm à piis verum s tot
coli, plusque percelli improbos timor XX
ad perniciem, quàm justos timore Divino m.
lutem. Ita

XXXII. Sanguis ejus super nos, & d hoc
lios nostros. endo,

Furoris, odii, pertinacisque imm ntra
nullibi post natos homines speculum sp iam,
lumque editum majus reor, quàm bellen

V P.

populi Judaici contra Christum effero clamore.

Utinam verò eandem sibi familiarem voluerit faciat Charitas piorum, faciat gratitudo redemptorum. Quid enim vel à scelere nos revocet, vel ad virtutem provocet efficaciùs: quam si perpetuò in memoria retineamus, quia sanguis JEsu est super nos, &c. Hæc vox zelum animi mnem acuet, hæc vox labores omnes dulces reddet: hæc difficultatum omnes asperitates complanabit, hæc vox omnium proximorum salutem animasque nobis pretiosas faciet: quoniam sanguis JEsu super nos & super filios, fratres, proximos nostros.

XXXIII. Condemnatur JEsus ad Crucis mortem.

Quoties consentimus in peccatum, toties damnamus JEsum, & adjudicamus fieri petitionem tentationum, tradimusque illum voluntati dæmonum, ut crucifigatur.

Condemnemus etiam aliquando nosmetipsos, nostrasque cupiditates ad Crucem, & abnegationem, & mortem spiritualem: adjudicantes de nobis, & iniquitatibus, ac voluntatibus nostris fieri petitionem Dei, tradamusque nos totos Voluntati & Gratiæ Divinæ.

XXXIV. Bajulat Crucem JEsus sibi impositam.

Ita conditi sumus: ut crucem bajulemus: sed hoc faciunt alii, fugiendo, odiendo, excutiendo, calcandoque crucem, recalcitrando contra crucem, per impatientiam, immodestiam, superbiam, præsumptam innocentiam, rebellemque proterviam: quod est nihil aliud,

quàm cruci addere crucem, & quide
graviorem.

Portant alii Crucem exultando, &
phando, & gloriando in tribulationibu
tando Deum in afflictione, facientes pro
cum tentatione: at horum exiguus e
rus: & soli isti ad montem bajulant
His tamen vicini sunt, qui estò gemen
men modesti, & humiles & absque m
subjiciunt se Deo, & tollunt Crucem su
tidie, & animas suas possident in patien

XXXV. Vinum felle myrrhâque m

Non debuit gula, seu gulositas, inte
tiaque nostra in cibis & potibus sume
impunita: quæ januam sceleribus
nostræ aperuit: ergo felle & myrrhâ
in JEsu, cui morituro vinum felle my
mistum porrigitur. Sed & quicunque
cta corrumpunt malis admistis circum
morâ scilicet, acediâ, inobedientiâ, imp
complacentiâ, hi quoque vinum felle
que infectum Christo propinare noscu

Bonum ex integra causa cùm sit, ju
justum est persequendum, & bonum
peragendum est. Deus enim non usq
quid faciamus, sed quomodo, & qua
affectu, quanta cum perfectione c
quanto cum fervore exactionis faciam
tendit & persolvit.

XXXVI. Vestium detractio, divisio
tio.

Detrahunt vestimenta Christo, eaq
tiuntur sibi: *quicunque* gloriam debita
arrogant suæ propriæ vanitati. *quicunq*

ei ſuæ appingunt induſtriæ, *quicunque* in pa-
imoniis ſanguine Chriſti reſperſis & partis
ſciviunt, ſuperbiunt, aut de iis prædas rapinas-
ue agunt. *quicunque* Charitatem & unionem
ommunem inter fratres, & pacem habentes ja-
is improbem diſcordiis diſcerpunt. Poſtremò
uicunque in pauperes Chriſti duri & avari ſunt.

Non infructuoſa ſunt veſtimenta JESU: ſuperiunt illa calefaciuntque nuditatem, & gelitatem noſtram, quin & ornant nos, & odorem noſtri ſuaviſſimum coram Patre cæleſti ſparunt: quin etſi quis vel tetigerit ea, ſtatim ſiſtiur fons ſanguinis noſtri. O JEſu largire nobis æc veſtimenta tua, aut tu Mater, quæ apud te omi habes indumenta fratris noſtri, Filii tui, ldè bona, indue nobis, & indutos introduc in onſpectum cæleſtis Iſaaci, cum eſcis quibus lienter veſcitur. Veſtes Chriſti, merita Chriſti. ſcæ Patri cæleſti gratiſſimæ, Imitatio JEſu hriſti: induamus Paſſiones & mores meritaue Chriſti, & erimus acceptiſſimi in conſpeu Patris æterni.

XXXVII. Crucifixio JEſu.

Ergo hunc meſſuit JEſus pro omnibus boſuis laboribusque fructum: tandem enim ndem crucifixus eſt, ab iis quos beneficiis ſuis n tantùm cumulaverat, ſed etiam quos beneiis ſuis eſſe fecerat. O ingratitudo, tu es conuata crucifixio, tu Crux perpetua Chriſti; A nea illa trabe aliquando depoſitus eſt Chris mortuus: ab hac ingratitudinis noſtræ uce; nec glorioſus, nec beatus, eſſe liber teſt. Propter quod etiam noſtra in Chri-

ſtum ingratitudo omnem nobis divinæ tatis fontem obſtruit.

Ore & corde non deſunt qui comp Chriſto, ſed qui cum Chriſto cruci con ſtigmata ejus in corpore, & in ſpiritu deſiderent, ac reipsâ portent, horum exi numerus: perfecta & jugis mortificati paucos habet ſectatores, ut omnes una pere poſſit.

XXXVIII. Chriſtus inter latrones m

Malorum converſationi, & cum alienis communicationi hanc pœnam judicavit Sapientia Incarnata, ut inter latrones ipſa ſibi crucem defigi eliceret, vera nulla unquàm malorum ſocietas fi Chriſti eſſe poteſt: niſi enim Chriſtum geret, mala non eſſet.

Si latrones medium habent JEſum: ergo deſperanda eſt ſalus & emendatio. Dominus qui ſunt ejus: etiam in patib ctos habet, etiam ibi eos quærit, & apo bus, inque proditores, degenerantibus d illos ſubſtituit, atque de latronibus mart cit. O Beatum te latro, qui prædaban jam ipſe in prædam Chriſti ceſſiſti.

XXXIX. JEſus crucifixus, blaſphem omnibus.

Effera crudelitas & immite cor ad lendum afflictis, inſultatio etiam & exul aliorum, eſtò pauperum, eſtò inimico lamitatibus, detractio & irriſio virtutis non aliorum ſunt propria quàm crucifi Chriſti: perinde enim ſunt acerba cor ut iſtæ inſultationes Judæorum & g fuêre Chriſto.

Ut discéremus non exambire compassio-
s in nostris acerbitatibus: ut autem compati
nsuescéremus aliis in suis adversitatibus: hæc
properia pati cum humillimo silentio voluit
ominus & Magister noster JEsus: Sicut enim
lnerat Christum, qui afflictum exacerbat lu-
brio proximum, ita medicinam & solatium
hibet Christo, qui compati in malis posito no-
t proximo.

XL. JEsus pro inimicis orat Patrem.

Hac oratione omnes iras, odia, vindictas-
e jugulavit Dominus.

Eâdem oratione veram charitatēm inimico-
m, quorum peccata etiam excusare non est
avatus, & super quos mansuetissimæ prote-
onis suæ nubem contra furorem Dei expan-
, nobis ita Dominus indixit, in luculentiore
æcepto non potuerit.

XLI. In siti JEsus potatur aceto.

Dum bona malè facimus, tunc Christo ace-
m in siti propinámus. Malè autem bona fiunt,
ando ægrè, tardè, repugnanter, oscitanter,
usu, perfunctoriè, ad oculum metu pœnæ
nt.

Omnia nostra opera acetum sunt, & in Do-
ni mensam inferri digna minimè sunt, si non
ndiuntur Dei voluntate, meritorum & charita-
Christi, atque fraternæ dulcedine.

XLII. JEsus à Patre derelictus.

Pusillanimitatis nostræ malo, à sua Domi-
s derelictione medicinam paravit: fecitque ac
tinuit, ne quis se à Deo derelictum queri pos-
Itaque neminem deserit Deus: nisi ipse de-
tus sit à nobis.

Credamus & fidamus Deo, illique ſando
noſtras committamus ex animo, & ipſe iàm oc
quod voluntatis voluptatisque ſuæ, noſtra gunt ?
ſalutis eſſe ſciverit. Nunquam enim deſe alunt p
& noſtra Deus, niſi priùs nos fiduciam & Depo
ſuſtinentiamque noſtram in ipſum amiſe ii infirm

XLIII. Conſummatis omnibus vent,
JEſus. eri San

Peccatum cùm conſummatum fuer indente
rat mortem, tam peccatoris, quàm Chri XL
enim moreretur peccator, niſi moreret In p
Chriſtus, nec Chriſtus moreretur, ni claud
moreretur peccator; propterea conteſta m pe
minus, nolle ſe mortem peccatoris, ſed ro im
ut ſic etiam ſimul ipſe cum eo vivere poſſ toni,

Nemo ſperet mortem in Domino, t.
ſummaverit omnia quæ Divini placiti ſu JEſu
nitum Domini eſt. *Cùm omnia feceritis* eniten
cepta ſunt vobis, dicite, ſervi inutiles ſumu ei abſc
tui ſumus, mortui nobis, viventes Deo. rfecti
re; ô ire, ô ſibi perire! ô ad DEUM nem,
nire! ntiæ D

XLIV. Vulneratur in latere, &
JEſus.

Qui peccatum peccato addit, is qu Ilgeſi
mortuo JEſu inſuper latus & cor ferit. nen

Qui poſt peccati mortem ad pœni ei Judi
compungitur, is mortui JEſu cor aperit, u ntra ſ
vificetur. qua al

XLV. Deponitur JEſus de Cruce, rrò ſi
gitur. loribu

Qui aliorum peccata, quæ vel ex offi omini
ex charitate ſanare, aut ut ſanarentur ab is me
manifeſtatione facere poterant, celando

sando incurata relinquunt: quid aliud agunt, quàm occisum Christum de Cruce deponentes gunt? crudeliter misericordes: qui perdere alunt palpando, quàm sanare lædendo.

Deponunt de Cruce JEsum & ungunt, illi, i infirmum fratrem mansuetudine & charitate vent, & in spiritu lenitatis instruunt ac sanant. eri Samaritani ad instar: oleum vinumque af-ndentes, & curam vulnerati gerentes.

XLVI. Sepultura JEsu.

In petra JEsum sepeliunt, advolutoque lapi- claudunt & abeunt: qui postquam in profun-m peccatorum venerunt, contemnunt, & ro impœnitentique corde, omnem correc-oni, & correctioni spem, viamque obstru-t.

JEsum in petra sepeliunt: qui quotidianis enitentiæ operibus præteritas culpas ab oculis ei abscondunt: quique constantia virtutis, & rfectionis solidæ, semel adeptam JEsu posses-nem, sese ad gratiam consummatæ perseve-ntiæ Deo disponunt.

MODUS XXV.

Vigesimus quintus modus Dominicam Passio-nem meditandi est; Constituere sese coram i Judicio, audireque accusationem sui, quam ntra se instituat vel propria conscientia, vel qua alia creatura, una, vel plures: objecta rrò sibi Anima diluat sanguine, vulneribus, oloribus, meritis, virtutibusque JEsu Christi omini sui Patientis pro se. Elegantem formam is meditationis legimus in libro revelationum

ſanctæ Mechtildis ; quam ipſis verbis, ſunt, deſcribo.

Lib. 1. cap. 2. Revelat. ſeu Spiritualis gratiæ fol. 50.

„ Cùm eſſet Beata Mechtildis in me„ tione, quòd Chriſtus horâ primâ Præſi„ candus adſtitiſſet, dixit ad eam Domi„ ni mecum ad judicium, & aſſumens e„ Patrem ſuum Cœleſtem, ſtatuit eam Tunc omnes ſancti, cum omnibus ſuper eam ſunt conqueſti. *Seraphim* ac eam pro eo, quòd divinum amorem, corde fuerat accenſa, ſæpe in ſe per tep tinxerat. *Cherubim* proclamabant eam, ſecundùm lumen Divinæ cognitionis, cæteris illuminata erat, non ſe regebat. conqueſti ſunt, quòd pacatiſſimum Re rum, qui thronum ſuum in ea firmave inutilibus cogitationibus inquietando *Dominationes* dicebant, quòd Regi & Deo ſuo, ſe cum debita reverentia no diſſet. *Principatus* conquerebantur, q vinam nobilitatem, quâ ad Dei imagin eſt, nec in ſe, nec in aliis eſſet venera *ſtates* accuſabant eam, quòd ſe Divinæ cum tanta reverentia & tremore, ut fuerat non inclinaſſet. *Virtutes* con tur, quòd ſe in virtutibus ſanctis debit non exercuerat. *Archangeli* dicebant, ſuavi Dei colloquio, prout debuit, non diſſet, nec per Angelos, qui ei miniſtri ſunt, ſuavia & amatoria ſuſurria ad ſuum direxiſſet. *Angeli* querulabantur, eorum miniſterio indignè uteretur. *Be go MARIA* conquerebatur, quòd dul Dei filio, quem ſibi genuerat, infidelis ex

Apostoli clamabant, quòd eorum doctrinam, diligenti studio non fuisset secuta. *Martyres* dicebant, quòd impatienter pœnas & infirmitates in vita sustineret. *Confessores* eam accusabant, quòd in Religione & in spirituali exercitatione negligenter egisset. *Virgines* querulabantur, quòd eam amantissimum sponsum totis viribus non amasset. *Omnes Creaturæ* simul conclamabant, quòd eis indignè usa fuisset. Tunc benignissimus JEsus dixit ad Patrem. De omni querimonia ei objecta, ego ad singula pro ea respondebo, quia ejus amore me fateor captum. Cui Deus Pater dixit. Et quid te ad hoc coëgit? Respondit, mea electio, qui eam ab æterno mihi præelegi. Tunc Anima confidens de gratia tanti fidejussoris sui, confidenter accepit eum inter brachia sua, dicens ad Patrem. Ecce præsento tibi Pater colende, humillimum Filium tuum, qui Tibi plenè pro me persolvit, quidquid deliqui per superbiam. Ecce præsento Tibi etiam Filium tuum mansuetissimum, qui pro me satisfecit quidquid peccavi per iram. Præsento etiam Tibi Filium tuum amantissimum, qui est amor cordis tui, qui plenè supplevit, quidquid deliquid odio. Largiflua ipsius liberalitas, omne quod Avaritia peccavi, exsolvit. Sanctissimum ejus studium, Acediam meam, emendavit. Summa ejus abstinentia, omnem Intemperantiam meam supplevit. Ejus innocentissimæ vitæ Puritas, exsolvit pro me, quod malis cogitationibus, verbis, vel factis deliqui. Ejus summa obedientia, quâ factus est Obediens usque ad mortem, omnem Inobedientiam meam delevit. Ejus deinde Perfectio omnem imperfectionem

meam excusat. Esto igitur, sancte Pater, „ bilis super nequitia mea, tantæ placatio „ ceptâ hostiâ, & clementi pietate indig „ nem tuam averte à me, & recipe me „ tiam sempiternam. „] Hucusque Beata tildis: cujus ad instar, etiam perfecti quisque meditationem de Passione institue eaque patrocinium in Judicio Divino sib mere, ad virtutemque & omnis perfectio dium, stimulos sibimet addere poterit: multò etiam utiliùs facient imperfecti & tores in bonum animarum suarum, utpote sese longè plus materiæ reperient accusatio Judicii apud Deum, si noluerit mentiri, aut diri iniquitas sibi.

MODUS XXVI.

VIgesimus Sextus Passionem Dominicam ditandi Modus: conferre atque contrit nere Christi Domini exinanitiones & hu tiones, & Passiones pro nobis susceptas, nostro mutuatas, ejusdem dignitatibus, statibus, plenitudinibus ex suo, hoc est, vinitate habitis, atque ex hac collatione contrapositione multiplices Fidei, Spei, Fid Venerationis, Exaltationis, Dilectionis, tulationis, Admirationis, Gratiarum act Supplicationis, Exultationis, Imitationis, sim que alios affectus haurire.

Collationis, contrapositionisque hujus cimen, ostendo in Gregorii Nazianzeni Or ne 4. quæ est de Filio 1. ubi totam ferè C vitam mortalem, & non tantùm Passionem

ontrapositione, cum gloriis ejusdem decurrit. erba ejus sunt.

„ Ut uno, rem omnem, capite complectar, quæ sublimiora sunt, Divinitati ac naturæ affectionum, & corporis experti, accommoda: humiliora composito, ac tuâ causâ exinanitio, & incarnato, immo etiam homini facto, ac leinde exaltato, ut carnalibus tuis humoque ffixis doctrinis eversis, sublimior esse, & cum Divinitate sursum contendere discas, neque reus sub aspectum cadentibus inhæreas, sed in ltum cum iis eveharis: quæ mente considerantur, & quæ naturæ, quæ administrationis Christi ratio sit, cognoscas. Fuit enim aliquando quum is ipse, qui nunc abs te contemnitur, supra e esset, qui nunc homo est, etiam non compositus aliquando erat. Quod erat permansit, quod non erat assumpsit. Erat in principio, & quidem sine causa: quænam enim Dei causa fuerit? Nihilominus etiam posteriùs natus est, propter quandam causam: ea verò erat, ut tu salutem consequeris, qui contumeliâ ipsum affis, quique propterea Deitatem contemnis, quòd molem tuam in se receperit, per mentem ntermediam, contubernio quasi carnis usus, & factus homo Deus ille inferior. Etenim tempamento quodam coaluit cum Deo, & factus est nus, cùm vicisset illud, quod erant præstantius, t & ipse tantundem Deus fiam, quantùm ipse factus est homo. Natus quidem est, sed idem etiam genitus erat: de fœmina quidem, sed eadem virgine: hoc humanum, illud divinum. Hinc Patris expers est, illinc Matris, totum hoc Divinitatis. Materno quidem utero gestatus est,

sed

sed idem agnitus à Propheta, qui & ipse
in alvo gestaretur, quasique prosiliret
Salvatore, propter quem factus erat. Fa
involutus, at idem demonstratus à sidere,
gis cultu adorationis affectus. Solum q
vertit in Ægyptum fugiens: sed idem Æ
is propria (idola) velut in exilium abigit
lam neque speciem, neque pulchritu
apud Judæos habebat, verùm Davidi ve
erat formâ, supra cæterorum hominum
verùm in monte fulget. Heliâque fit lu
hoc ipso nos arcanè deducens ad id quo
rum erit. Baptisatus quidem est ut homo
idem peccata solvit ut Deus: non quòd
stralibus aquis egeret, sed ut aquas sancti
Tentatus est ut homo, sed vicit ut Deu
fidenti ut animo simus hortatur, quòd m
vicerit. Esuriit, sed idem aliquot millia
sed panis vitalis & cælestis est; sitivit, se
mavit idem, si quis sitit accedat ad me &
quin etiam promisit futurum, ut ex cre
bus fontes scaturiant. Fessus fuit; sed ide
gatorum & oneratorum est requies. S
gravatus fuit: sed in mari fit levis; atin
ventos: at Petrum efficit levem, cùm ja
satur. Dat vectigal, sed de pisce sumptu
imperat iis, qui vectigal ab ipso poscebar
maritanus audit, & obsessus à dæmone, sed
servat eum, qui Hierosolymis descendeb
que latrones inciderat: sed idem à dæmo
agnoscitur, dæmones abigit, legionem s
um mergit, fulguris instar Principem d
num cadentem videt. Lapidibus petitur, se
capitur. Orat, sed idem exaudit. Lachry

ed ide
esset L
arum
quiden
rgente
anè pr
quam
sraële
Jt Ag
em cl
guorer
mnen
ttollit
estitui
ervat,
erner
t quis
avit,
psa, t
poteste
ament
luntur
empu
icat, a
dem r
nimas
eniet
isque
ni Pat
Medita
norier
us Pet
eluti
auder

sed idem lachrymas sistit. Interrogat ubi situs esset Lazarus, erat enim homo: sed idem Lazarum resuscitat, erat enim Deus. Venditur, & quidem vili admodum pretio, triginta scilicet argenteis, sed idem mundum redimit, at magno quanè pretio, proprio nimirum sanguine. Tanquam ovis ad jugulationem ducitur, sed pascit Israëlem, & quidem modò universum orbem. Ut Agnus mutus: sed idem sermo est, per vocem clamantis in solitudine annuntiatus. Languorem sensit, vulneratus est: sed idem morbum omnem, omnem languorem curat. In lignum attollitur, affigitur, sed idem nos ligno vitæ restituit, sed latronem secum in crucem actum servat, sed tenebris involvit, quidquid usquam cerneretur. Acetum potûs, fel cibi loco accipit: ut quis? is ipse, qui aquam in vinum commutavit, qui gustum amarum sustulit, dulcitudo ipsa, totusque desiderium. Tradit animam, sed potestatem habet rursus eam sumendi: sed velamentum scinditur (nam supèrna nobis ostenduntur) sed saxa rumpuntur, sed mortui ante tempus resuscitantur. Moritur, sed idem vivificat, ac morte mortem destruit. Sepelitur, sed idem resurgit. Ad inferos descendit: sed idem „ animas sursum ducit, sed in Cælos ascendit, sed „ veniet ad judicandos vivos ac mortuos. „] Hucusque Nazianzeno digna verba, cujus sanctissimi Patris ad instar, devotus Passionis Dominicæ Meditator, omnes & singulas Christi dolentis & moritentis miserias, per succedentes (ac ut Beatus Petrus loquitur) posteriores glorias, poterit veluti adimplere, seu adimpletas à Patre æterno gaudere, atque congratulari, quin etiam pro sua parte,

1. Petr. 1. 11.

parte, tam ſuo, quam omnium hominum
creaturarum nomine, affectuque partim
de miſeriis compati, partim vero de glori
gaudere, gloriasque cumulare, iisque
veluti compenſare ac rependere, qui
Coloſſ. 1. 24. (exemplo Apoſtoli Pauli) ſuis paſſionib
dem adimplere, venerari, honorare, re
prout unctio ſpiritûs meditatorem pleni
cebit.

MODUS XXVII.

VIgeſimus ſeptimus Paſſionem Chriſti
tandi, modus eſt: per applicatione
ſuum internorum animæ noſtræ, ad ſingu
ſionis Dominicæ myſteria. Dabo hun
dum, ipſis ſapientiſſimi Patris Ludovici d
te verbis, qui cum ſufficienter explicat h
Vide ſupra modum 6. Med. 4. Parte introd. §. 3. bis. [*Primùm* Oculis Animæ aſpiciendo
nam Chriſti Domini figuram, omnes ad
paſſionem permoventem: & ſimul inte
Animæ ejus figuram, ex una parte ade
chram, ex altera adeò afflictam: & adm
Hebr. 1. 3. dolens, quòd *qui eſt ſplendor gloriæ Patris*
gura ſubſtantiæ ejus, ſit ob mea peccata ita
matus. *Deinde* Audiendo internè blanda
amore pleniſſima hujus Domini verba, c
res item duros adeo, & furioſos inimic
ejus contra ipſum, ſtrepitum colaphorum
gellorum ictus, & malleorum, ut ſentiam
de meo, quod ſenſit Chriſtus in ſuo. *Ter*
terno odoratu percipiendo tam fætorem
torum, quæ mortem ſummo huic ſacerd
tulerunt, quàm ſacrificii ſuavitatem, quò

pro illis obtulit, & virtutum, quas ipse exercuit in hac adeò pœnali sua Passione; simulque perpendam, quâ ratione Æterni Patris ira fuerit hujusmodi sacrificio placata, qui in hujus reconciliationis signum, non jam arcum suum in nubibus, sed proprium filium arcûs instar in cruce extensum posuit, pluentem sanguinem, in signum fœderis inter se & terram. *Quartò* Gustando etiam amaritudinem, & fel illud Christi Domini, acerbitatem & mœrorem ex eis persentiscendo, atque si corpore illa degustarem; Gustando item dulcedinem illius amoris quo omnia illa tolerabat, & quam Deus iis confert, qui aliquid amoris ipsius intuitu perpetiuntur. Et vehementer admirabor in tanta amaritudine, tantam esse Amoris dulcedinem. *Quintò*. Demum interno animæ tractu, contingam horrenda illa Passionis Christi instrumenta, rigorem & asperitatem funium, flagellorum, spinarum, Crucis, & clavorum, sentiens spiritu totum id, quòd ipse Dominus in corpore sensit, & affectus eliciens, qui ex hujusmodi sensibus solent provenire.] Hactenus verba Ludovici, apud quem etiam fusior praxis ejus meditandi modi videri potest, eâdem Parte 4. Medit. de gestis in horto.

Gen. 3. 13.

MODUS XXVIII.

VIgesimus octavus modus Passionem Dominicam meditandi est: Assumere aliqua congrua sacræ scripturæ verba, ad eaque Passionem Christi reducere, & secundùm latitudinem sensûs, quem verba assumpta pati commode possint,

possint, omnem Passionem consideran
currere, piosque ac utiles, & devotos
elicere, atque depromere. Ejusmodi
sententiæque esse possunt.

I. *Si in viridi ligno hæc faciunt, in ari*
fiet?] viride, florens, fructiferum, de C
dicem trahens, insitum ipsi Divinitatis
plantatum atque insitum Verbum à spiri
cto, Christus est. In eo fecerunt quæ
voluerunt: tam qui eum amaverunt,
Æternus, quàm qui oderant, ut dæmone
pii homines. In hoc viridi ligno faciu
quæ totius Passionis series historiaque
hæc quæ in horto, hæc quæ in captivita
quæ in domo Annæ, hæc quæ apud C
apud Pilatum, apud Herodem, apud colu
hæc quæ in spinea coronatione, quæ
demnatione, patibuli bajulatione, cruci
in Cruce facta esse scimus. Si ergo hæ
tam dira, & fera immaniaque in viridi
centi, & innocentia sanctitateque ipsa
facit Justitia, facit Misericordia, facit Sa
facit Charitas, facit Bonitas Dei; facit
invidia, odium, furor Judæorum & ge
facit culpa originalis & actualis omni
minum: in arido ligno, in Synagoga,
quoque impio, in omni cœtu impiorum
fiet? Aspice ô homo agonisantem, & san
sudore ac rore stillantem JEsum, & dic
si hæc in viridi ligno, Redemptore, ac D
Christo; in me arido, sterili, mortifero,
lentique ligno, carduo, spineto, ramno
fiet? & sic deinceps meditationis filium
here licebit.

II. *Nolite flere super me, sed super vos ipsos flete]* hristus hæc loquitur omni Animæ, omni ho-ini, justo simul & peccatori. Cogitas Chri-um in tædio, pavore, mœstitia, usque ad mor-m positum, audi illum tibi dicentem: Noli ere super me, sed super te ipsum fle. Super te, ui causam tantis angustiis meis dedisti olim, & dhuc dare non desinis, super te ingratum, super indignum, super te mala pro bonis retribu-ntem, super te in obsequio meo, tam rarum, rcum, tepidum, super te tantis meis sumptibus nptum, ablutum, sanatum, super te tanto la-ore quæsitum, & à perditionis æternæ faucibus utum. Et sic per reliqua Passionis Christi uncta procedendum erit.

III. Par Meditatio Passionis Dominicæ fieri otest, super illa Pilati ad Christum verba. Quid cisti?

IV. Item super illa ejusdem Pilati ad Popu-m de Christo. *Ecce Homo.*

V. Item super illa Christi Domini ad Nico-emum. *Sic Deus dilexit mundum.*

VI. Item super illa etiam Christi. *Ut co-oscat mundus quia diligo Patrem, & sicut manda-m dedit mihi Pater, sic facio.*

VII. Item super illa Christi quoque verba. *o sum Pastor bonus, & animam meam pono pro ibus meis.*

VIII. Item super illa unica Christi Domini oce. *Sitio;* quàm à Christo pronuntiari, co-tare licebit ad singula Passionis Puncta. Sine ibio enim quidquid Passus est Christus in orpore, & in Anima, totum ex immensa iadam siti Passus est. Siti, inquam, Gloriæ

Paternæ ſiti explendæ voluntatis ejus ...e Fideju
Siti ſatisfaciendi Juſtitiæ Dei ad æquali...e in ag
redundantemque rigorem. Siti abolen...æ, ecce
cati omnis. Siti tollendæ omnis inter... nis, ecc
& terram, inter Deum & homines diſſe... is, ecce
Siti redemptionis, ſanctificationis, abl... Horu
ſanationis, ditationis, beatificationis ...trem r
Siti demonſtrandæ & effundendæ in nos ...teſt, in
tis, miſerationis, charitatisque ſuæ. Siti... Matris,
dæ cupiditatis ſuæ, quâ ardebat ad humili... los Pat
exinaniendumque ſe propter nos; ad ſa... tiùs Fi
dam quoque patientiâ interiùs & exteri... doloro
ritatem ſuam, tam erga Patrem æternum, ...o gen
erga nos. Siti denique exhibendi nobis ...ãm Ma
modi, omnium heroicarum virtutum, e...nquam
relinquendi quoque nobis quam copi... tuiſſe,
inexhauſtiſſimique meritorum ſuorum ...oris vita
neficiorum theſauri. Hanc ſitim omnem Poſſe
viam præducemque Dominus JEſus ſecu...e, in M
in omni puncto Paſſionis ſuæ. Hac ſiti...m Pat
tus, dicebat aliquando ſuis. Baptiſmo ...terne;
baptiſari, & quomodo coarctor usq...nſubſt
perficiatur? ...oriæ,

IX. Par Meditatio fieri poteſt ſuper ill...one,
ſti ad diſcipulos verba. *Poteſtis bibere* ...ari, in
quem ego bibo? ...is.

X. Par item fieri poteſt ſuper illa C... Plur
Matrem ſub Cruce ſua ſtantem. *Mulier ecce* ...am e
tuus. Poteſt enim quælibet anima ſeu ...ntentiæ
peccatrix cogitare, ſibi dici à Chriſto ...lis ſub
quodlibet doloris genus: Mulier, Anim... ce Pa
Deus, ecce Redemptor, ecce Frater, ecce
ſus, ecce Amator, ecce Dilectus, ecce Pa...
Medicus, ecce Dominus, ecce Rex, ecce

e Fidejussor, ecce Exemplar, ecce Pastor tuus, e in agonia, ecce in sudore, ecce ad osculum læ, ecce in vinculis, ecce in flagellis, ecce in nis, ecce sub Cruce, ecce in Cruce, ecce mor- is, ecce sepultus, &c.

Horum ipsorum verborum Christi ad suam trem meditatione, uti quispiam commodè test, in recogitatione dolorum Piissimæ Chri- Matris, si nimirum decurrens ac designans sin- los Passionis Christi articulos, eosdem, vel tiùs Filium in iisdem positum ostentans Ma- dolorosæ dicat: Mulier, Ecce Filius tuus. o genere meditationis dolorum tam Christi, am Matris ipsius usum quempiam fuisse, & nquam à devotissimis lachrymis abstinere se tuisse, testis est Ludolphus Carthusianus ce- oris vitæ Christi meditator.

Posset quoque eorundem verborum usus e, in Meditatione Passionis Christi, ad Æter- m Patrem ea referendo, & dicendo: Pater terne; Ecce Filius tuus: ille unigenitus, ille nsubstantialis, ille Deus de Deo, ille splendor riæ, & figura substantiæ tuæ: in tanta abje- one, in tanta obedientia, in tanto dolorum ari, in tanto crucis probro. Ecce Filius is.

Plures ejusmodi ex scripturis sacris (aut am ex Patribus sanctis) desumi possunt ntentiæ, omnibus Passionis Dominicæ parti- lis substernendæ per meditationem. Verùm ce Paradigmatis causâ attulisse sufficiet. *Vide Car. Scribanium in Christo Passo ad finem.*

MODUS XXIX.

VIgesimus nonus Passionem Christi me
di modus est: assumere varias figu
teris testamenti, in quibus est Christi Pa
veritas adumbrata, & quarum adumbra
veritate Passionis Dominicæ ad vivum e
Exploratissimum quippe est, totam Chr
tam, potissimùm verò Passionem, in gest
ris Ecclesiæ, omnino fuisse delineatam, a
inter causas mortis suæ, ipsemet Christus
quoque non semel numeraverit: adim
nem scilicet scripturarum. hoc est figu
& Prophetiarum in scripturis antiquis p
sarum. Ut alia verba Christi non rec
sufficit adduxisse illa Domini verba ad
Matt. 26. 54. ante Passionem dicta. [*Quomodo ergo*
buntur scripturæ, quia sic oportet fieri? Et
Luc. 24. 26. discipulos post resurrectionem. [*Nonne*
oportuit pati Christum, & ita intrare in
suam? Et *incipiens à Moyse, & omnibus*
tis, interpretabatur illis in omnibus scriptu
de ipso erant.] Cum ergo plenæ sint
scripturæ Christo: & omnes omnem ejus
doctrinam, mores, opera, Passionem, m
resurrectionem, Ascensionem, Ecclesiam
clesiæ regimen loquantur, commodè
facilè possumus Passionem Christi vera
guris veteribus elegantissimè delineata
tari: spectare, ac meditari. Dabo ejus
cula Paradigmata: quorum ad instar
meditator reliqua colligere poterit.

Gen. 37. 28. I. Joseph, filius Jacob Patriarchæ, o
trum suorum, operâ & consilio pot

udæ, venditus, in Ægyptumque ductus: evi-
enter Christum, ab Juda discipulo hostibus suis
enditum figuravit.

II. David Rex fugiens ex Jerusalem à facie 2. *Reg.* 15. 23.
bsalonis Filii, eique adhærentium conjurato-
um, torrentemque Cedron transiens: Christi
omini, ex eadem urbe, transeuntem torren-
em, cum discipulis egredientis, tumultum &
urbam ciente Juda, atque cohortes & ministros
d comprehensionem Domini Patrisque sui con-
regante, manifesta figura fuit.

III. Jacob totâ nocte colluctans cum Ange- *Gen.* 32. 24.
o, roburque contra metum Esau fratris sui ab
ratione accipiens, figuravit Christum orantem
n horto, ubi & apparuit ei Angelus confortans
um.

IV. Joab Amasæ obvians, eumque osculans, 2. *Reg.* 20. 9.
&, salve mi frater compellans, interim tamen
gladio confodiens: Judam proditorem Christi
per osculum, & per vocem, *Ave Rabbi*, lucu-
enter expressit.

V. Samson, à Philistæis captus, vinctus, ex- *Jud.* 10. 25.
cæcatus, ludens coram Principibus, graphice
Christum captum ab Judæis vinctum, ad Princi-
es Sacerdotum adductum, ibi oculis velatum,
varieque indignissimis modis illusum, & blas-
hematum depinxit.

VI. Job à vertice capitis ad plantam pedis *Job.* 2. 7.
lcere pessimo percussus, vulnere super vulnus
oncisus: viva fuit imago Christi flagellati adeò
mmaniter, ut multis vulnerum millibus con-
cinderetur, ut non tam flagellatus, quàm aratro
ratus, instarque terræ, sulcis prolongatis, disse-
tus esset.

Gen. 2. 13. VII. Aries hærens carnibus inter ve
Patriarcha Abraham, pro Iſaac imm
Chriſtum ſpinis coronatum expreſſit.

1. Reg. 21. 13. VIII. David apud Regem Achis, pro
& ſtulto habitus: Chriſti ab Herode Reg
que exercitu illuſi, inque ſtultitiæ ejus
alba veſte induti figura fuit.

Cant. 3. 11. IX. Salomon in die deſponſationis ſu
tre coronatus, & ſpectandus filiabus Je
propoſitus, JEſum purpurâ indutum,
ſerto redimitum, ſceptrum arundineum
geſtantem, genu flexo, conſputatione
Regiâ ſalutatione illuſum, à Pilato ad P
cum illa voce; *Ecce Homo*, productum
mavit.

Gen. 22. 6. X. Iſaac ligna in montem portans,
dem à Patre immolandus, Chriſtum ba
Iſa. 53. 8. ſibi Crucem, usque in eum, qui dicitur
locum, ubi à Patre Æterno, propter ſc
puli ſui erat percutiendus, atque ma
immo re ipsâ eſt mactatus: adeò viv
coloribus depinxit: ut etiam locus loc
reſpondeat: in quo enim monte, & mo
le Iſaac immolandus fuerat, in eo ipſo
reipsâ oblatus eſt.

Exod. 12. 8. XI. Agnus Paſchalis anniculus, im
tus, igni toſtus, cum lactucis agreſtib
nanter ad veſperam ſacrificatus, & ſin
oſſis confractione devoratus: univerſu
ſti in Cruce cruentum ſacrificium, ſac
tum, atque fructum etiam, planiſſimè de

Num. 35. 28. XII. Mors ſummi Sacerdotis: p
revertebantur exules in Patriam i
Chriſti mortem omni humano generi

ſo exulanti ſalutarem, Patriamque cæleſtem imperientem & reſtituentem demonſtravit.

XIII. Quatuor fluvii de Paradiſo egredien- *Gen. 2. 10.*
tes, univerſamque terram circumeuntes, ac irri-
gantes: Quatuor præcipua Chriſti in manibus
edibusque vulnera, quæ vivens ſubiit præſignâ-
unt. Quinque autem Civitates refugii; quin- *Num. 35. 11.*
que lapilli Davidici ad depellandum Go-
am electi; quinque vulnera Chriſti oſten-
lerunt.

XIV. Oſtium, in latere Arcæ à Noëmo fa- *1. Reg. 17. 40.*
ctum: vulnus lateris Chriſti figuravit.

XV. Mare rubrum per quod ſicco veſtigio *Gen. 6. 16.*
filii Iſrael ex Ægypto, versùs terram promiſſio-
nis egreſſi ſunt, Ægyptiis omnibus interim in
mari demerſis ac ſepultis: Redemptionem no-
ſtram, & ſalutem per Chriſti ſanguinem nobis
procuratam, omnem autem diaboli poteſtatem,
omnem peccatorum noſtrorum labem, in eo-
dem ſanguine ſepultam & abolitam oſtendit.

XVI. Omnes denique veteris teſtamenti vi- *Exod. 14. 22.*
ctimæ; omnis tabernaculi Moſaici & templi
Salomonici ſtructura, figura, ſupellex, ipſiſſi-
mæ Chriſti Domini Paſſionis & mortis imagi-
nes fuerunt: quarum omnium recenſendarum
hic locus non eſt. Recenſentur earum non
paucæ, in toto ſuper Paſſionem Dominicam
Tractatu ſeu Commentario: ad initium cujus-
que ferè Paragraphi, unà cum Prophetiis, quod-
libet pænè Paſſionis membrum concernentibus,
inde eas petere cuilibet licebit.

MODUS XXX.

TRigesimus Modus Passionem Dom
meditandi potest esse, per modum
mentalis, desiderii, seu desiderati exper
practicæque, ac (quoad fas erit) realis c
nicationis Passionum Christi cum Chris
pter Christum. Est enim hic modus e
tum naturâ suâ præclarissimus, Christoq
tissimus, tum nobis maximè necessarius,
lis, tum à Spiritu sancto crebro comme

1. Pet. 4. 1. Disertè enim per Apostolum loquitur: *Christi carne Passo, & vos eâdem cogitatione ar quia qui passus est in carne, desiit à peccati non desideriis hominum, sed voluntati Dei, liquum est, in carne vivat, temporis.* Et

Ibid. vers. 12. 2. Pet. 2. 21. *Charissimi communicantes Christi Passioni te, ut in revelatione ejus gloriæ, gaudeatis tes.* Et rursum. *Christus Passus est pro nob relinquens exemplum, ut sequamini vesti* Omitto alias scripturas. Eodem Spiritu

Fer. 4. Hebd. Sanctæ paulo ante finem. sensu Divus Bernardus loquitur. (Chris tio in laboribus & doloribus ejus: valid mihi argumentum est: quòd Passio Sal & similitudo humanitatis, in meam u utilitatem. Hic enim sapor, hic fructus laboris & doloris.) Compati ergo Chris ximum est hujus vitæ bonum nostrum, m Christi pro nobis Passi cultus, maximu nobis pro sua Passione atque morte pra proinde & præclarissimum nostrum ho esse studium, unicumque exercitamentu hoc nimirum sentiamus in nobis, quo

Christo
ec om
ationes
Christo
ideli C
natori,
ideriac
alia, in
ore, c
præpar
ationc
olatio
Christi
ingere
gma pr
I.
ancte,
oulatio
praviu
mbule
Deus-
nobis
ostra
emus
num,
nunc I
iment
um D
II.
ter, &
iam in
omniu
em gr
atiabil

Christo JEsu. Cùm autem non semper liceat, nec omnino in nostra potestate sit revera, tribulationes, & cruces, doloresque perpeti cum Christo, ac propter Christum: expedit pio & fideli Christi crucifixi servo, ejusque Crucis Aspernatori, saltem per meditationem practicam, desideriaque viva, & quoad fieri potest experimentalia, immiscere sese quà corde, quà etiam corpore, quà imaginatione, qua sensu, quà mentis præparatione, quà etiam efficaci quadam applicatione, Passionibus, laboribus, ignominiis, desolationibus, angustiis, universimque toti Cruci Christi. Cujus rei etsi quisque meliùs sibi effingere ideam poterit, aliquod tamen Paradigma proponère in præsenti libet.

I. Sanctissima Trinitas, Pater, Fili, Spiritus Sancte, unus Deus, qui nos per Passiones & tribulationes multas, currere, ac pervenire vis ad pravium: placetque Tibi omnino, ut *delicati tui ambulent vias difficiles:* & in exemplum eorum Deus-Homo ipse esse voluisti, teque Patientem nobis in formam proposuisti, ut sic *in Patientia nostra* laboraremus *possidere animas nostras;* afferemusque Tibi fructum triceſimum, sexagesimum, centesimum in Patientia, largire mihi nunc Domine, gratiam & desiderium, & experimentum patienti pro te, & pro Domino, atque cum Domino nostro JEsu Christo. *Luc. 21. 19.* *Luc. 8. 15.*

II. JEsus Patientiæ sponse, Patiendi Magister, & Patientium Rex, qui voluisti per Patientiam intrare in Gloriam tuam; infunde cordi omnium electorum tuorum, & meo abundantem gratiam, efficax desiderium, constans & insatiabile experimentum patiendi omnia adver-

ſa, & amara tua, tecum, & pro Te, & [illegible] me regnet Crux Paſſioque tua, & ego ſim [illegible] ejus omnibus diebus vitæ meæ.

III. Pretioſiſſima Parens ac Virgo Martyrum Regina, Dolorumque Mare amaritudinum mare, cum omnibus Crucifixi amatoribus, patiendique cum Tuo, Tuo Filio, ſiti ac fame conſpicuis electa petra & concede mihi gratiam, famemque omnimodæ Paſſionis pro Filio, & lio tuo, Domino meo JEſu Chriſto.

IV. Nunc igitur tuo Patientiſſime JEſu Chriſte adjutus auxilio, roboratus inflammatus exemplo, colloco me in excellentia omnium dolorum tuorum, rum & internorum pro nobis, in tota vita tua, ſed præcipuè in tota Paſſione toleratorum: in eo gradu, qui creatur vita poſſibilis fuit ad tolerandum.

V. Colloco me Domine JEſu Te tuo illo ſtatu, in quo fuiſti triſtans mortem: agoniſans usque ad ſanguine rem, proditus ab immiti ingratoque derelictus à diſcipulis, captus & ligatus tibus, tractus & raptatus usque ad urbe omnibus indignitatum modis.

VI. Colloco me Domine JEſu Te vinculis coram Anna & Caipha, & tot corum tuorum crudelium cœtu, in me ciliabuli nequam, inter falſa teſtimonia adjurationes, conſputationes, colaphos pas, inter tractiones, tunſiones, irriſion ſannationes, inſultationes; inter omnia

numerè injuriosa studia improbissimæ hominum cœcis.

VII. Colloco me Domine JEsu Tecum inter probra, inter contumelias, sannas, vituperia, inter rigidos & amaros affatus, sarcasmosque: inter indignas compellationes, inter sordida & inhonesta cognomina, inverecundos gestus, scurriles jocos, pudibunda ludibria, notus fœde fractos, insanos cachinnantium & clamores, improbissima illiberalissimaque dicteria.

VIII. Colloco me Domine JEsu Tecum inter omnia illa, & in omnibus illis, quæ totâ illâ nocte, verè nocte, plùs quàm indignissimè passus es Dignissimus Deus, passus es fons omnis dignitatis Deus: passus es ipsa essentialis Dignitas Deus: & passus es ab impiorum indignissimis, ab indignissimorum impiissimis, à vilissimorum vilissimis. Eaque omnia mihi quoque assumo, & ea in me quoque cum tua gratia derivo, me his ingero, in his me Tecum esse cogito, imaginor, eligo, amo, desidero, posco, gaudeo, glorior, propter Te, toto me.

IX. Colloco me Domine JEsu Tecum in judicio matutino, in quo rursus rigidè examinatus, injustè damnatus, denuo vinctus, & ad Pilatum raptus, illi oblatus, ab illo superbè cum supercilio discussus, ad Herodem tandem relectus.

X. Colloco me Domine JEsu Tecum in viis Jerusalem, quas pertransisti, proh quantis indignitatibus, tumultuationibus, injuriarum variationibus, plenas & superplenas.

XI. Colloco me Domine JEsu Tecum coram Hero-

Herode, apud quem ſtetiſti verecundu
cens, accuſatus conſtanter ab Judæis,
gatus leviſſimis à Rege ſermonibus, im
ſugillatus ab ejusdem ſcurris & ſatelli
omnibus tandem ſpretus, illuſus, proſtu
tuo, inſanoque reputatus, ac veſte fa
amentiumque indutus, Pilato demum de
miſſus es. Hæc omnia Domine, ærum
tuarum genera, mihi quoque aſſumo,
duo, in his me eſſe cogito, eligo, amo
dero, gaudeo, glorior Tecum, propter
me.

XII. Colloco me Domine JEſu Te
nuo apud Pilatum, Tecum judicor, Te
cuſor, Tecum examinor, Tecum blaſ
Tecum Barabbæ latroni, & ſeditioſo
componor, Tecum Barabbæ poſtponor,
ad flagella denudor, Tecum ad flagel
mnæ alligor, Tecum ad columnam virgi
loris, catenis, ſpinisque cædor, livido
cruentor, vulneror, excarnificor, Tecu
Pſ. 72. 14. *gatio mea in matutinis*, & flagellatio mea
totâ die, ſeu quaſi totius diei. Hoc
pati me cogito, imaginor, amo, deſide
to, gaudeo, glorior Tecum, propter
me.

XIII. Colloco me Domine JEſu Te
ter militum cohortem, purpurea chlam
dutum, ſpinea coronâ redimitum, ab
trunco ſaxove obvio collocatum, an
ſceptro illuſum, genu flexo adoratum,
tum, ridiculum Regem illuſorie ſaluta
cie conſputum, in Regem denique ac vir
lorum transformatum, & ſublata omni

ecie atque formâ, Ecce Homo, quasi minimè m esses Homo, furiosæ plebi demonstratum, enominatumque. O mi JEsu! O mi Homo! vix jam propter me Homo: ecce & ego ho- o: ô si fiam Tecum & propter Te Tui simillius Homo? Ecce me talem esse, qualem Te veeo esse, Tecum cogito, amo, desidero, peto, audeo, glorior, statuo, toto me propter Te.

XIV. Colloco me Domine JEsu Tecum oram Pilato metuente tumultum effrenatæ ples, & metum suum faciente crimen tuum. Audio sanguinolentarum belluarum cruentas voes contra Te, Tecumque contra me. Tolle, olle, Crucifige eum. Audio sanguinem tuum nico hausto exsorptum; & tam sibi, quam suæ ti posteritati ab infelici, ab ingrato, ab immai populo propinatum. Audio contra Te latum ortis verbum, audio Te traditum voluntati hotium tuorum, audio adjudicatum esse, ut de e fiat satis petitioni inimicorum tuorum: audio de Te Majestatis Domino (Crucifigatur.) ecretoriè esse pronuntiatum. Videó Te Domie cruce onerari, onustum patibulo, foras prouci, ad locum supplicii, ipsum supplicium Te ajulare, cum iniquis reputatum esse: æceto, elle, myrrhâque potari, in cruce expandi, Cruclavis affigi, in cruce sublimari, medium laonum statui & pendere. Et hoc demum est omine JEsu, quod Tecum & pro Te, me esse ogito, imaginor, amo, desidero, peto, æstuo, tio, efflagito, gaudeo, glorior, profiteor, deeo, debere volo, & gaudeo, propter Te, toto e.

XV. Colloco me Domine JEsu Tecum in cruce

cruce crucifixum; cum nudo nudum, cum
fixo confixum, cum dolente dolentem, cum
luſo illuſum, cum deſpecto deſpectum;
blaſphemato blaſphematum, cum irriſo
cum maledicto maledictum, cum vulne
vulneratum, cum derelicto derelictum,
cruento cruentum, cum excruciato exc
tum, cum deficiente deficientem, cum mo
morientem, cum mortuo mortuum, per
Tibi ſocium, Tibi ſimilem, Tibi conjun
Tibi conformem, Tibi confixum, alteru
& unum Tecum. Et ita Tecum eſſe, pro
& pro omni vita mea, pro quolibet mome
tæ meæ, me cogito, imaginor, colloco,
volo, amo, deſidero, peto, ardeo, fa
gaudeo, gloriòr, toto me, propter Te,
Te toto me. Auge Domine & exple
deſiderium meum patiendi Tecum, prop
toto me.

Hoc aut ſimili modo, per internam
noſtræ operationem, potentiarumque a
tionem, poſſumus meditando, comm
Paſſionibus Domini noſtri JEſu Chriſti,
ſtigmata illius circumferre. Quo genere
tiſcendæ in nobis Dominicæ Paſſionis,
Apoſtolus vult nos exerceri, quando
Philip. 2. 6. præcipit, ſeu hortatur. *Hoc ſentite in vobis*
& in Chriſto JEſu: qui cum in forma Dei e
Hoc genere perſentiſcendæ Paſſionis
plurimos Sanctorum legimus divinitùs
dignatos, & ſine dubio cum majori red
tia gratiæ cœleſtis, quàm nos imaginando
tandoque aſſequi poſſumus. Hoc profec
no dignatus fuit Petrus, Andreas Paulus,

li. Ho
ncta C
Corto
lara ta
Mari
dultur
intim
erimen

Rig
mi
u baln
oloribu
Eſu Ch
s Paſſi
t. *Ba*
arctor
poſtol
hriſti,
eliſta
nguin
ob Pat
anguin
legitu
eluti ſa
um inic
na ſuo
uotidi
efectib
m à ſa
uine J

culi. Hoc sanctus Franciscus de Assisio, hoc
n, sancta Catharina de Senis, hoc Beata Margarita
tum Cortona, Beata Angela de Fulgino, Beata
so inlara tam Assisias, quàm à Monte Falcone, Be-
vulta Maria de Oegnies, aliiqui plurimi sancto-
tum im, de quibus legimus, peculiari privilegio
exc dultum eis fuisse, non rarò à Christo Domi-
n mo intimum quendam gustum, sensumque ex-
pererimentalem Passionum & dolorum suorum.

MODUS XXXI.

Trigesimus primus meditandi Passionem Dominicam modus est: facere sibi lavacrum seu balneum, atque baptismum, ex passionibus, doloribus, ærumnis, vulneribus, atque sanguine Jesu Christi. Notum est, quòd Dominus JESUS Passionem suam, baptismum suum, vocavet. *Baptismo, inquit, habeo baptisari, & quomodo arctor usque dum perficiatur.* Paulus quoque Apostolus nos ablutos esse, & ablui in Sanguine Christi, pronuntiat. Similiter Joannes Evangelista Electos Dei affirmat lavisse stolas suas in sanguine Agni, easque dealbasse. Quin & Jacob Patriarcha asserit, Christum, *abluturum in sanguine stolam suam.* Beatæ Catharinæ Senensi legitur dixisse Deus, (Sanguinem Christi esse veluti salubre balneum, ad abluendas ejus & aliorum iniquitates.) De Beato Francisco, Patriarcha suo scribit Divus Bonaventura, eum in more quotidiano habuisse, animam suam à quotidianis defectibus, sine quibus hæc vita non vivitur etiam à sanctissimis, abluere, sive balneare in sanguine JEsu Christi: quod etsi variè sanctissimus vir

Marc. 10. 38.
Luc. 12. 50.
1. Cor. 6. 1.
Apoc. 7. 14.
Ibid. 22. 14.
Gen. 49. 11.
in Dial. c. 126.

vir præstare potuerit, non ambigo tamen, id eum potissimum ope considerationis, & applicationis ad sese Passionum & meritorum Christi Domini factitasse. Quare unicuique devoto Amatori puritatis internæ, studioso que placendi oculis Majestatis Divinæ, accurrere ad Passionem Christi, ex eaque tanquam ex fonte patente tollere aquas salutis, ad ablutionem peccatricis animæ suæ licebit.

Gen. 15. 5. I. Aliquando ergo omnia peccata sua in unam veluti sarcinam congregans atque colligens: in rubrum Mare Passionis ac Sanguinis JEsu Christi descendet cum omnibus, & ea ibidem tanquam Ægyptios persecutores suos demerget, atque in profundum, quasi lapidem aut plumbum, eos descendere faciet.

4. Reg. 5. 14. II. Aliquando tanquam Naaman Syrus leprosus in Jordanem Passionis Christi descendet, ibi septies lavabitur, & lepram deponet vetustæ conversationis, induet autem Carnem Innocentissimi pueri, hoc est, ipsius JEsu Christi Hominis-Dei mores.

III. Aliquando peculiares quaslibet noxas suas præteritas, aut præsentes assumet: & eas mananti Sanguineis rivulis Christo supponet, immerget, in eisque deterget & abluet. Superbiam & ambitionem suam, Sanguini Capitis Christi spinis horridi immerget. Tepiditatem, negligentiam, & pusillanimitatem suam, Tristitiæ, tædio, mœrori, agoniæ, sudorique JESU Christi intinget. Immundissimas inverecundias, voluptuositatesque carnis suæ, sanguinolento à flagellis ad columnam JEsu injiciet, & in vulneribus illius tanquam in Natatoria Siloë

Joan. 6. 7. emun-

emundabit. Impatientias ſuas, iras, amaritudines, odia, invidias, perfoſſo clavis, & lanceâ Chriſto, deque Cruce pendulo, atque cruore ſtillanti ſupponet, in iisque fontibus, ab omni malitia & rancore, cor ſuum lavabit. Atque in hunc modum omnibus & ſingulis peccatis ſuis, peccatorumque pœnis, balnea aſſignabit in Paſſione Domini & quidem vel per partes Dominicæ Paſſionis progrediendo, vel certe univerſam ſimul Paſſionem, omnemque Sanguinem, ac omne meritum JEſu Chriſti, huic ablutionis uſui deputando.

IV. Aliquando non ad eluendas tantùm peccatorum maculas atque pœnas, ſed etiam ad ornandam, divinisque conſpectibus & amoribus exhibendam Animam, Paſſionis & Sanguinis, & meritorum Chriſti aquis balneoque utetur. Itaque partim ſeſe totum cum omni ſua interna & externa ſubſtantia, Paſſionibus ac meritis Chriſti immerget: partim ſingulas potentias ſuas, potentiarum actiones, virtutum habitus, & actus, Sanguini Chriſti intinget, eoque decorabit, & pretioſos coram Deo faciet, & quidem tam factos jam, quàm etiam faciendos.

V. Aliquando, quemadmodum Regi Aſſuero, Reginæ ſponſæque ſuæ, unguentis, omnique cultu Regio præparabantur; ſic & homo, Animam ſuam cæleſti Sponſo, per ſanguinis JEſu Chriſti balneum atque unguentum præparabit, veſteque paſſionum ac dolorum, & meritorum ejusdem induet, & omnes unitivos, ſponſalesque affectus ſuos, vulneribus Chriſti, ab ignita ſua charitate ſauciati, conditos, ornatos, & *Eſter. 2. 12.*

pretioſos faciet, ut impleatur in Anima ſto illud. *Venerunt nuptiæ Agni, & uxor* Apoc. 19.7. *paravit ſe, & datum eſt illi, ut cooperiat ſplendenti & candido.*

Ita Paſſionis Chriſti balneum ſervatori devoto, & ad abluendas ſordes rum, & ad ſublimandos appretiandosq ratus virtutum, & ad conſociandam, gendam, conglutinandamque animam, ſponſam Deo, animarum verò, vero & ſponſo, atque amatori.

MODUS XXXII.

TRigeſimus ſecundus Paſſionem Chri tandi modus eſt: recogitare illam, Beatitudinem Chriſti Domini & ſimul Quia enim Dominus JEſus Beatitudi nivit, atque ſitam eſſe docuit in Paupe ritûs, in Manſuetudine, in luctu, &c. omnia quam maximè eluceſcunt, atq ſto exercita ſunt in Paſſione: ſequitur ne Dominum JEſum fuiſſe beatiſſimu tur etiam noſtram beatitudinem quæ mam, ſitam eſſe in Paſſione Chriſti, tatione Paſſionis Chriſti; Eſt autem non de Beatitudine ſimpliciter ſeu P conſiſtit in viſione Beatifica Dei: ſed tudine viæ, quæ conſiſtit in Participa ſionis Dominicæ: & eſt medium p Beatitudinem Patriæ, juxta illud San *Certa atque ſecura eſt expectatio promiſſ nis, ubi eſt Participatio Dominicæ Paſſio*

I. Dixit ergo Dominus JEsus. *Beati Pauperes Spiritu, quoniam ipsorum est Regnum Cælorum.* Quia verò Dominus JEsus, in omni quidem vita sua fuit pauperrimus, sed tamen in Passione ultimam Paupertatis substantiam complexus est: certum est, Christum Dominum in sua Passione, quemadmodum spiritu pauperrimum, ita & Regni cælestis Dominum, ac tantem & Beatissimum fuisse.

II. Dixit etiam Dominus JEsus. *Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.* Si quis in Passione Domini Mansuetudinem ejus non videt, non iscit, non amplectitur, in nullo alio loco eam gnoscet, in nullo libro discet, in nullo exemlo amplectetur. Nullibi enim majora argumenta, magisque convictivas demonstrationes d Mansuetudinem suadentes, immo cogentes eperire possibile est, quàm in JEsu Patiente. tque ita hîc quoque JEsus Beatissimus fuit: ic ditissimus terræ possessor, hic etiam nobis eatissimæ mititatis ad imitandum amplectenumque persuasor, & demonstrator exstitit. *Matt. 5.*

III. Dixit quoque Dominus JEsus. *Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.* Confidet jam qui vult, quis magis lugens, quàm JEsus? Ubi magis lugens JEsus, quàm in Passione? uid tam luctuosum, quàm Passio JEsu? Ubi am lugendus JEsus, quàm in Passione, & ob assionem? quæ magis lugenda atque luctuosa ausa cogitari potest, quàm illa propter quam assus est JEsus? & quàm hæc ipsa, quia passus st JEsus, qui quantusquantus fuit (quantus utem aut quid non fuit JEsus? totus lugens, otus luctus fuit in sua Passione: adeò, ut non *Matt. 5.*

tantùm oculis, ſed omnibus membris, om
viribus, omnibus potentiis, omnibus ſuis
ſuis, planxerit; & inſuper totum unu
cum omnibus ſuis partibus, in ſocietatem
ſui aſſumpſerit, totoque ſe, toto unive
ſua Paſſione ploraverit. Quare cùm n
lugens ſit JEſus in Paſſione: maximè
Beatus, maximè conſolatus, maximè be
tus eſt in Paſſione. Quisquis ergo bea
cum JEſu vult, cum JEſu lugens, inſt
lugens, ad menſuram JEſu lugens, ſit o
Lugeat lugente JEſu, lugeat lugentem
lugeat cauſam luctûs JEſu, lugeat dedi
ſam lugendi JEſu, lugeat non lugere ſe
JEſu, lugentemque JEſum lugeat, non
gentem JEſum, & lugente JEſu: luge
& inſanire nos lugente pro nobis, & ſ
JEſu: Imitetur lugentem JEſum: & lu
conſoletur luctum JEſu, & hac ratione
communionem conſolationis JESU, c
luctu ſuo beatus, ſicut ſuo fuit Beatiſſi
ſus.

Matt. 5. IV. Dixit prætèrea JEſus. *Beati qui*
& ſitiunt Juſtitiam: quoniam ipſi ſaturabu
Juſtitia eſt Dei gloria aut Voluntas, ſi Ju
Salus, Redemptio, Sacrificatio noſtra:
tia eſt Eruditio, & Inſtructio, & deduc
ad vitam æternam, & beatam omnium n
Si Juſtitia eſt cum DEO Pax, & reco
noſtra: quis hanc omnem Juſtitiam e
ſitiit magis quàm JEſus? Ubi verò hujus
fame ac ſiti exarſit, & extabuit emarcui
gis JEſus, quàm in Paſſione? Hæc illa
quam JEſus in Cruce etiam moriturus

eo & u
æc illu
me ſiti
empti ſ
mus fa
ue mo
bveni
me us
ult nos
me, n
orate
iligitis
hemqu
peri ve
unt Iu
em ſalu
iorum
Eſu, &
ſitimu
amus
uſtitiæ
oſtræ a
entiam
adit a
on eſt
imes Ju
V.
uoniam
era qu
is? co
affio I
ſiſerico
em De
ei, ſi

eo & universo voluit, cum exclamavit, Sitio. Hæc illum Justitiæ sitis ussit, hæc fames ursit, hac me sitique mortuus est, hac fame sitique redempti sumus. Hac siti & fame Justitiæ beatissimus factus est JEsus. In hac siti & fame, usque modò per salutem efficacem electorum ubvenitur JEsu, & satiatur JEsus. Hac siti & ame usque modò laborat IEsus, usque modò ult nos cruciari & laborare IEsus. Hac siti & me, nos laborare gaudet IEsus. Laborate, laorate hac siti, hac fame, omnes, omnes, qui iligitis IEsum, & siti fameque vestra, sitim famemque restinguite in IEsu; erit enim merces peri vestro; quoniam Beati qui esuriunt & sitiunt Justitiam, ipsi enim saturabuntur, hîc quiem salute & Justitiâ tam propria, quàm fratrum orum, in Cœlo autem, gloriâ & beatitudine su, & omnium Electorum. Sed nos esurimus sitimus injustitiam magis quàm Justitiam. Nauamus potiùs Justitiam, & famem, sitimque stitiæ; plenis autem buccis edimus & bibimus ostræ aliorumque salutis & perfectionis negligentiam, nostram aliorumque perditionem. adit asina, & est qui sublevet, perit anima, & on est qui vel respiciat: hæc scilicet est sitis ac mes Justitiæ beatificans & satians!

V. Dixit ad hæc IEsus. *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.* Matt. 5. 7. Considera quis magis misericors, quàm Patiens IEsus? considera quæ major misericordia, quàm affio IEsu? ubi videbis misericordiam Dei, ubi misericordiam Deum, ubi misericordiarum Patrem Deum, ubi multitudinem miserationum Dei, si non in Patiente, si non in Passione IEsu?

Ibi ergo IEſus miſericordiſsimus, ibi mi
diam omnem univerſo generi humano
quutus, ibi beatiſsimus. Hanc tu miſeri
recogita, hanc ediſce, hanc ebibe, hanc
hanc imitare, in hanc tranſi, & transmu
ſic miſerebitur tui Deus: & ſic beatus er
eſt beatus IEſus. Alioqui niſi quis fuerit
ſericors, ſicut fuit IEſus, nequaquam
cordiam conſequetur, nequaquam be
ut IEſus. Miſericors eſt Deus, miſericor
iam IEſus: ſed aliter Deus, aliter IEſus. D
ſericors eſt, ad ſine miſeria ſua; IEſus mi
eſt, per miſeriam, paſſionem, &morte
qui ergo vult eſſe beatus miſeratione,
ricors cum ſua miſeria & paſſione, t
miſericordia eſt beatitudo; tali mi
miſeretur Deus; talem miſericordiam
Paſſionis exemplo docuit nos IEſus.

Matt. 5. VI. Dixit inſuper IEſus, *Beati mun
quoniam ipſi Deum videbunt.* Si cor mu
bentes Beati ſunt & Deum vident: qu
gis ipſa cordis munditia vera, & ſine
eſt in ullo corde munditia; & à qua
quam, eſt omnis omnium cordium
& quæ eſt ipſius munditiæ cor, & me
ſubſtantia: beata erit, beatitudo erit, D
videbit: Atque talis circa omnem d
nem eſt IEſus, ſemper quidem & ubiqu
cialiter & maxime in Paſſione ſua: in
nos ab omnibus inquinamentis noſtr
qua mundavit ſibi omnem Electorum E
exhibuitque eam ſibi non habentem
Epheſ. 5. 27. aut rugam. Attende jam ô Anima, qu
ſtiterit Chriſto IEſu Cordis tui mun

ende quanta se impendit munditia, pro exburganda tua immunditia? attende quanta fuerit ua immunditia, cui abolendæ supereffudit se tana, tota munditia? attende quantùm appretianda ibi fuerit, & sit, tanto tibi sumptu indulta, & colata munditia? *Quotquot baptisati estis, Christum nduistis*, clamat Apostolus, quod est dicere; Quotquòt emundationem cordium & animarum n baptismo Christi accepistis, Christi ipsius munlitiam superinduistis, & per gratiam ejus sanctiicantem, ad esse naturamque filiorum Dei, tranistis. *Galat. 3. 27.*

VII. Dixit quoque JEsus. *Beati pacifici, quoniam Filii Dei vocabuntur.* Scimus JEsum Pacificatorem esse: immo ipsammet pacem nostram, rincipemque Pacis esse: qui fecit utraque unum, reconcilians ima summis, & dissolvens materiam, tam peccati inter nos, & Deum divilentis, quam legalium observantiarum, inter Gentes & Judæos separationem statuentium. Hæc utem Pacificationis opera potissimùm in Passione & per Passionem suam adimplevit: unde meritò non tantùm Pacificus, non tantùm Beatus, ion tantùm Fili Dei nomine vocatur: sed veissimè Pax ipsa verissimè Pacis Princeps, verissimè Beatissimus, verissimè Filius connaturalis onsubstantialisque existere inventus & probatus st. Discamus à Pacifico nostro JEsu Christo, eram pacis viam, veram pacificationis normam, eram & supremam pacis curandæ statuendæ, ervandæ legem, Patientia ducit ad Pacem, patintia docet pacificationem, patientia facit pacifatores facit pacificos. Sicut Impatientia & imotentia seminat discordias. *Unde enim bella, lites,* *Matt. 5.*

Jac. 4. 12. (ait Apostolus) *nonne ex concupiscentiis*
1. Cor. 3. *Si adhuc Zelus* (alius loquitur) & conte
inter vos, nonne carnales estis ? Qui carn
brutus etiam & bestialis est, immortifi
impatiens est, contentiosus, zelans, &
est. Patientia ergo pacatum, patientia pa
patientia Filium Dei, patientia Passi, & h
toris JEsu fratrem, patientia beatum,
mumque facit.

Matt. 5. VIII. Dixit denique JEsus. *Beati*
cutionem patiuntur propter justitiam: quon
rum est Regnum Cælorum. Beati estis cum
xerint vobis homines, & persecuti vos fu
dixerint omne malum adversùm vos, m
propter me; Gaudete & exultate, quoniam
vestra copiosa est in Cælis. Et quis, aut ub
rem persecutionem propter Justitiam pa
quàm in Passione morteque sua JEsus?
maledixerunt homines? adversùm
omne malum mentientes dixerunt h
quàm contra JEsum Patientem ? & i
morientem? Ergo gaude & exulta &
mus esto mi JEsu: quoniam qui præ
immo & pro omnibus persecutionem
Matt. 5. 12. præ omnibus, etiam, & pro omnibus m
copiosa est in Cælis; quin & ipse factus e
magna nimis omnium nostrûm in Cælis.
& tu homo fac similiter; ama, & sectare
stine, & veluti suavissimum bolum deg
secutiones, maledicta, mentientium a
te hominum, propter justitiam, propt
centiam, propter virtutem, propter bo
propter veritatem, propter beneficentia
pter JEsum, & beatus in tali facto eris, &

ist
Cælo h
Hu
obis
mplex
acto, c
tiam i
avit, f
ltissim
nodam
Beatitu
exit e
quæ su
nsuper
linum.
orum
umqu
cilicet
ominib
st on
nomin
ium, t
discant
nentis,
ili exe
ita, se
Ar
el inu
is Chr
udovi
erba e
ic igit
Christ
penda

in isto nomine poteris & copiosæ mercedis in Cœlo hæres eris.

Hunc in modum Dominus JEsus, quam obis beatitudinem commendavit, eam ipse mplexus est: utque eam amplectamur magis acto, quàm verbo, proprio hortatus est, hunc tiam in modum nobis, & ostendit, & compla- avit, facilitavitque viam rectissimam, simul ac ltissimam compendiosissimamque ad omni- nodam Sapientiam, Justitiam, Sanctitatem, & *1. Cor. 1. 25.* eatitudinem: hunc quoque in modum, cor- exit errores nostros inveteratissimos, qui ea, quæ sunt & ipsa bona maxima, & maximorum nsuper bonorum, ipsarumque adeò beatitu- linum, & materia, & leges, & via, & causa, ma- orum & detestabilium, & miseriarum infelicita- umque nomine appellare consuevimus. Ita cilicet *quod stultum est Dei, sapientius est omnibus ominibus*, quod miserrimum est Christi, beatius est omnibus humanis beatitatibus. Utinam omines istud Sapientiæ beatitudinisque arca- um, tam ardenter, tam solidè, tam constanter discant, & teneant; quàm irrefragabilibus argu- entis, & irrefutabili magisterio, & irreproba- li exemplo, illud docuit in omni quidem sua ita, sed speciatim in omni Passione sua, JEsus.

Arbitror minimè fore pio lectori vel grave, el inutile, si eundem ipsum meditandæ passio- is Christi modum, verbis Sapientissimi Patris udovici de Ponte hic exposuero, habent enim erba ejus succum, & efficaciam sibi solitam. ic igitur ille, dum expendit heroicas virtutes Christo in Passione exercitas, loquitur. [Per- pendam multitudinem & præstantiam harum *4. Parte Med. 1. Puncto 6. n. 2.*

 „ vir-

Matt. 53. & seq. „ virtutum, discurrendo per octo
„ cos actus, quos Christus Dominus in
„ mone, quem in monte habuit, beat
apellavit, quasque ipse in sua Passione
minenter exercuit.

„ I. Nam primò exercuit *Paupertat*
„ *ritis*, dum rebus omnibus, etiam
„ vestimentis renuntiavit, nudus om
Cruce manens. Cum Paupertate ver
exercuit Humilitatem, quæ in ea inc
dum vanos honores, mundique pomp
vit, amplexus verò est omne genus op
rum.

„ II. Exercuit etiam heroicam *Ma*
„ *nem*, in medio tot ferarum, quæ ipsum
„ bant, & lacerabant; ipse verò tanqua
nec loquebatur, nec se defendebat, aut
batur: tantam verò simul ostendit Fo
nem, atque si adamas esset, in omnibus
tiebatur.

„ III. Flevit amare pro nostris P
Hebr. 5. „ *clamore valido, & lachrymis, preces*
„ *plicationes offerens.* Etiam usque ad
nem, quem per omnes corporis sui deli
poros sudando effudit.

„ IV. *Esurivit* insatiabiliter Justitiam
„ nunquam satiatus fuit in faciendis bon
„ in perferendis malis, ut nos justificaret,
ctitatis exempla præberet, & hanc ob c
Cruce pendens, dixit. Sitio.

„ V. Fuit etiam singularis in *Mise*
„ erga miseros, distribuendo illis, quid
„ beret, facultates omnes, honorem, sang
„ vitam, ut eorum miseriis occurreret.

uoque ſuum in cibum dedit, ut eorum famem xpleret, & ſanguinem ſuum in potum, ut eo- um ſiti ſatisfaceret.

„ VI. *Cordis Munditiam* habuit eminentiſſi- am, conſervans ſe in graviſſimis occaſioni- „ us, absque peccato ullo, & potius occa- „ onem accipiens ex eis, ad præſtantiſſimos „ irtutum actus exercendos.

„ VII. Fuit excellentiſſime *Pacificus*, quia os cum æterno Patre ſuo pacificavit, ve- „ amque pacem nobis obtinuit, quam etiam „ rga eos retinuit, qui bellum ipſi graviſſimum nferebant.

„ VIII. Paſſus denique eſt propter *Juſtitiam* naximas perſecutiones, quas ullus unquam ſit „ aſſus, idque maximâ Patientiâ, quàm ullus „ nquam habuerit: ut propterea jure optimo „ mnia ei præmia debeantur, quæ his om- ibus virtutibus correſpondent, eademque pro- neritus eſt illis, qui ipſum in iisdem virtutibus mitarentur.

„ O Supreme Magiſter, ſi te loquentem in rimo illo monte, audiviſſem, cùm de his vir- „ utibus ſermonem inſtituiſti, & vidiſſem poſt- „ ea, dum in Calvario Monte Patiens easdem ex- ercebas! Idem ipſe eras, eundemque finem, in troque monte habebas, loquens & faciens, docens alios pati, dum ipſe patereris. Concede mihi Domine, gratiam, ut audiam quæ me do- „ cuiſti; & exerceam, quæ ipſe exercuiſti, me „ ipſum his quæ feciſti & Paſſus fuiſti tecum in „ omnibus conformando.] Hucusque Pater Lu- dovicus.

MODUS

MODUS XXXIII

TRigesimus tertius Modus meditandi nem Christi est: Perpendere quomo omnia, quæ quondam Passus est in Corp Humanitateque sua, nunc etiam patiatur ter in corpore suo mystico, quod est Eccl uniuscujusque hominis peccatoris anim vita. Satis notum est illud, quod qui peccantibus ab Apostolo objicitur, dices.

Hebr. 6. 6. esse *rursum crucifigentes* sibimet ipsis Filii *& ostentui habentes*, quod si crucifigente ni & denudantes, quidni & flagellantes, & coronâ spineâ illudentes, quidni abn & Barabbæ postponentes, quidni vende osculi signo tradentes, &c. Neque absi alia illa Apostoli ejusdem exclamatio.

Gal. 3. 1. *fascinavit, non obedire veritati, ante quorum JEsus Christus proscriptus est, in vobis c* quâ Apostolus peccata Galatarum per quorum proprius effectus est, Mors Quid enim aliud est peccatum, nisi Christi & carnificina, crucifixioque Redempto re, quotquot sunt qui peccatum in co sua gerunt, & vident, ii in sese Crucifixu stum portant & spectant: quotquot verb sua aggravant & innovant, ii Christi & crucifixionem exaggerant & restaurant ergo hoc ita sit, rectè Passionis Christi M sic institui potest, ut quotidiana ejus ini spectetur defleaturque, & quidem toties quot sunt ii qui peccant, quique peccata mulant, seu renovant: & tantò etiam in sceleratiusque id faciunt, quàm olim Judæ

uia hi quidem ignorantes Dominum gloriæ
ll nori & pati fecerunt, at isti fidem in Christum
rofitentes, in eundem nihilominus jam glorio-
ndi um, jamque immortalem, & mori impotentem,
omn eleratissimam carnificinam exercent.

orp Itaque hodie adhuc venditur Christus: ab
tur mnibus turpis lucri cupidis, & quæstum pieta-
Ecc em æstimantibus.

nim In horto Christus timet, tædet, contristatur:
qu pud omnes delicioſos voluptatumque amato-
dic es.

Fili Et sæpè hoc in horto oliveti sustinet JEsus:
ente ud eos scilicet, quos per misericordiam suam
ntes, eculiarem, in hortum, sive Ecclesiæ, sive Reli-
abn onis alicujus sacræ, induxit.

nde Agonisat JEsus, apud eos, qui seſe peccandi
abs ccasionibus, ultrò immiscent.

o. Sudat sanguinem: apud oppressores paupe-
uor m, & devoratores eorum, sive in abscondito,
bis c ve in aperto.

per Vigilat Christus, nobis interea per socordissi-
Mors am securitatem negligentiamque stertentibus.

Chris Osculo traditur Christus, ab his qui speciem
apto èt pietatis præferant, virtutem tamen ejus abne-
n co nt, qui dicunt Deo, Domine, Domine, & non
cifixu ciunt, quæ imperat Dominus.

t ver Captus est Christus apud eos, qui veritatem
risti ve fidei, sive Justitiæ in iniquitate detinent.

aura Affligitur in Concilio Sacerdotum JESUS,
isti M ia, ut ait Gregorius, à nemine tantum præjudi-
us in m patitur Deus, quàm à malis Sacerdotibus.

oties Falsi testes in JEsum subordinantur: apud
ccata quos rerum, morum, causarumque æstimato-
iam in s, apud innocentûm calumniatores.

Juda

JEsum

JEſum tota nocte excruciant, infan
nominandæque turpitudines.

Tacet JEſus apud Pilatum: quia p
ea ſolum audire ſuſtinent, quæ ad illoru
ſum, & intentum ſunt: ſolis adulatoribu
patoribus aures accommodant; Verita
quitatis ſinceros enarratores, foras ex

In aula JEſus pro ſtulto habetur, mul
ſtionibus exagitatur, conſtanter accuſat
ditur. Pietati enim, virtuti, ſinceritati,
ti, modeſtiæ, veræ prudentiæ, quis locus
Exeat aulâ, qui vult eſſe pius.

Diſcipulus unus Chriſtum vendit,
jurat, alii deſerunt omnes. Quis enim
niſi Dei ſervus: aut quis ſurdus, niſi
nuntii Dei ſemper mittuntur? Sicut n
nies meliores, quàm qui in Religione
runt; ſic non invenies deteriores, qu
Religione defecerunt. Optima vina i
ciſſimum degenerant acetum.

Flagellis emendatur JEſus: apud o
tractores & perſecutores, invidentesq
alienis, & quod bonum, pium, rectum
que eſt, hoc mordacitate linguarum ſu
fricantes & flagellantes: in quibus flag
JEſus, hoc eſt, qui ſolidus virtutis ama
proficit, & fortior evadit: ſed qui infir
puſillo corde eſt, hic coram flagell
evaneſcit.

Coronat JEſum: ſuperba, vana gl
ctantia.

Nudat JEſum. Omnis inverecund
avaritia, omnis infamatio.

JEſum conſpuit convitiator, contemptorque Dei & proximi.

Alapam dat JEſu, quisquis Poteſtati reſiſtit, obſtrepit, quisquis impotenter Probitatem oprimit.

Barabbæ JEſum præponit: quisquis dicit onum, malum: malum, bonum: quisquis reaturæ & cupiditati poſtponit Creatoris voluntatem & dignitatem, quisquis reſpicit perſoam, non cauſam.

Sanguinem Chriſti ſuper ſe, ſuosque acciunt: qui vindictam quærunt, qui implacabipus odiis ardent, qui aliis ſcandalo, & ad perdionem exemplo, aut incitamento ſunt.

Damnant JEſum ad mortem, quotquot praevoluntati ſuæ, aut alienæ, in peccatum conntiunt: quotquot timorem hominum timent; eum verò offendere non timent.

Aceto, & felle potant JEſum: guloſi ebrioque omnes: nec non illi, qui vitæ emendatiem in extremas vitæ horas differunt.

Crucem JEſu imponunt: qui in malis alies lætantur, rident, inſultant, qui imponunt iera gravia aliis, quæ ipſi digito non tangunt.

Affigunt JEſum Cruci, qui in peccatis ſunt erentque obſtinati.

Inter latrones JEſum deputant: qui alios opter Juſtitiam perſequuntur: & calumniis er peſſimos peſtilentiſſimosque ponunt.

Occidunt JEſum in Cruce: qui aliis perſerantiam in bono, ſeu ſtatu, ſeu opere, vel indent, vel auferunt: qui etiam impatientes ſunt adverſis, & unde meliores eſſe per flagella debuerant,

buerant, deteriores ex impatientia evade
denique in malo finaliter moriuntur.

Extra urbem JESUM ejiciunt, &
qui meliorum convictum exosi, eos a
se ab illis subtrahunt, ne illorum conspe
dantur, aut eorum exemplis, ad meliora
stimulentur.

Lib. 1. Revelat. c. 37. Sed lubet hunc ipsum meditandi
verbis Pretiosissimæ Dei Matris, Beatæ
propositum, hic etiam proponere, multum
poterit utilitatem lectori afferre. Ig
Mater cum dixisset, Christo Filio suo ab
quatuor mala illata.

I. Coronam spineam impositam.
nus & pedes perfossos. III. Fel pro
IV. Latus punctum. Ita deinceps pergit

[„Sed nunc conqueror, quia Filius
„inimicis suis, qui nunc sunt in mundo,
„crucifigitur, quàm tunc Judæi cruci
„eum. Nam licèt deinceps impassibilis
mori possit: tamen cum propriis vitiis
gunt eum. Sed tu fortè potes quærere,
dò crucifigunt eum? utique primò
eum in Cruce, quando de præceptis
sui & Domini non curant. Et dehonestu
quando ipse monet eos per servos ser
& ipsi hoc contemnentes faciunt quæ
cent. Deinde crucifigunt dexteram
quando tenent Justitiam pro Injustitia,
Peccatum non est sic grave & odiosum Deo
citur, nec Deus in æternum affligit quem
propter timorem minatus est. Deinde cru
sinistram manum ejus, quando virtute
tunt in vitium, volentes usque in finem

, dicentes. *Si dixerimus in fine semel: Miserere ei Deus, tanta est misericordia Dei, quod habebi- us veniam.* Hoc non est virtus, velle peccare, non emendare. Postea crucifigunt pedes us, quando delectantur in faciendo pecca- m: & non semel cogitant amaram Passionem lii mei, nec regratiantur ei semel de intimo rde, dicentes. O quàm amara erat Passio tua eus! Laus tibi sit pro morte tua. Coronant m deinde Coronâ derisionis: quando derident rvitores ejus, & vanitatem reputant servire ei. ant ei etiam fel bibere, quando gaudent & ex- tant in peccato, nec ascendit semel in corda „ rum, quàm grave & multiplex sit. Pungunt „ tus ejus, quando voluntatem habent perseve- „ ndi in peccato. „

„ Verè dico tibi, & hoc amicis meis dicere „ teris, quia tales sunt ante Filium meum, in- „ stiores judicantibus eum. Immitiores crucifi- ribus ejus, impudentiores venditoribus ejus, major pœna debetur istis, quàm illis. Pilatus vit bene Filium meum non peccasse, nec dig- m aliquâ morte, tamen quia timuit tempora- m potestatem & seditionem Judæorum, judi- vit quasi invitus filium meum ad mortem. uid autem haberent isti timere, si ei servirent? t quid de honore suo ac dignitate amitterent, ipsum honorarent. Ideo gravius isti judica- ntur, & deteriores Pilato, in conspectu Filii ei; quia Pilatus judicavit eum propter peti- nem & voluntatem aliorum, cum timore quo- m: isti autem judicant eum propter voluntа- n propriam absque timore.] Usque huc Bea- Virgo loquitur Sanctæ Brigittæ, videri autem

G. Druz: Bicki oper: asceti: Tomus III N: V 58

possunt sequentia in eandem sententiam, brevitatis causâ hîc omitto.

Hunc aut similem in modum non inu Christi Passio expendi potest. Sive qu meditatione JEsum à se ipso, sive ab aliis fixum esse, crucifigi meditetur: habebit e hac meditatione uberem pœnitentiæ de ac alienis peccatis materiam, habebit co pro Deo, ejusque honore ac voluntate causam, habebit efficaces, ad lugenda aliena, immò & Dei Christique mala, ad randam suam & aliorum salutem, con nemque stimulos: habebit multam occa ac segetem considerandæ Dei super pec patientiæ ac miserationis, deprecandæ a vendæ ab eis justæ Divinæ vindictæ: agen tias Deo, à quo se fortè sentiet ex ra Christum lanienis vel eductum, vel certè majus est) etiam præservatum, &c.

Hujusmodi Meditationem de Christ ne quæ etiam in præsenti tempore, ab ip nentur, servatâ proportione potest face mo aliquis, minimè quidem ille mal gravibus mortiferisque peccatis implica tui tamen suo, quem fortè profitetur, bertati gratiarum, & auxiliorum Dei, abundanter ad perfectiora studia, insign que sanctitatem impellitur, minimè un respondens, quotidianis iisque volunta perfectionibus, immortificationibus, tatibus, levitatibus, otiositatibus, alieno ctorum, morum, talentorum, censurati bonorum omissionibus, ac dilationibus, languoribus, vanæ gloriæ, honoris pro

nationibus, de se præsumptionibus, tepiditatibus, regularum suo statui propriarum transgressionibus, ac observantiarum communium vilipensionibus, in proximos quà domesticos, quà extraneos malorum exemplorum exhibitionibus, aliisque similibus tepidorum propriis modis, Christum perfectionis Magistrum, animarumque specialiùs à se dilectarum & præventarum Zelatorem, excruciant, & ejus Passionem innovant, adeò quidem intimo, & penetrativo doloris sensu, ut Dominum JEsum tactum dolore cordis intrinsecùs, non rarò pœnitere necesse sit, quòd tantam gratiarum copiam, in tales profuderit, adeoque demum incipiat eos evomere ex ore suo, tantò abominandos magis, irrevocabiliterque ejiciendos, quanto id quod nauseâ compellente aliquando dejecimus, odibilius detestamur.

MODUS XXXIV.

TRigesimus quartus meditandi Passionem Domini Modus est: assumere ad considerandum miracula, quæ in Passione Domini facta legimus: quæque nunc etiam in nobis spiritualiter fieri experimur & videmus: quæ & agnoscere, & mirari, & æstimare, & Deum in eis, pro eisque laudare, & à nobis desiderari, acceptarique, summopere nobis salutare, Deo autem & Christo Redemptori nostro honorificum est. Est autem certum, plurima valde miracula in Passione Domini facta esse: immo tota Passio Domini, totusque patiens ac Passus JESUS miraculum est sanè miraculosissimum: hoc tamen

men loco miracula preſſiore modo affu
conſideranda propono, adductis aliquibus
rum in exemplum.

I. Miraculum fuit, Chriſtum initio Paſſ
triſtatum fuiſſe tædioque affectum, tam va
ut juxta naturæ curſum mori ab illa vehem
debuerit, neque tamen mortuus ſit: Hoc
culum Paſſio Domini operatur frequentiſſi
ſervis ſuis ad obſequium Domini, à ſæcul
mala vita accedentibus, quos initia converſ
& converſationis auſteriοris, naturæque
inſuetæ repugnantis, ſæpe vehementer co
tiunt atque tam timore, quàm triſtitiâ, quæ
dio inundant, neque tamen abſorbent,
virtute, Paſſionisque Chriſti efficaciâ
vante.

II. Miraculum fuit in Paſſione, Chr
ſanguinem ſudaſſe, & ſalvam tamen illæſa
vitam conſervaſſe: quam connaturaliter
naturæ violentia, &complexionis teneri
auferri oportuit. Tale miraculum usque
operatur, & ab exordio Eccleſiæ operi
Paſſio Chriſti, tum in Eccleſia tota univ
tum in particularibus fidelium Chriſti, Ec
que filiorum perſonis. Quantis enim
bus, atque imbribus ſanguinis, Eccleſia
à prima ſui ætate ad usque hæc tempora
quantis etiam adhuc in diebus noviſſimis
bit, in pœnitentibus, in Confeſſoribus, in
tyribus? Et tamen Eccleſia Chriſti, quæ
anguſtiis fluctibusque perſecutionum &
nidum humano & naturali ſenſu peritura
tantùm abeſt ut perierit, ut potius in eam,
orbem implevit occupavitque univerſum,

nitu
mira
gula
Deu
guir
carn
etia
reur
qui
rem
& v
Juda
cogi
ſcere
bus
Chri
enim
rias i
dam
ſed e
nem
verb
caſur
acul
& ini
diſcri
cilic
n Ju
Deus
erò
enia
ur ac

nitudinem excreverit. Quod etiam suo modo miraculum patrat Passio Domini quotidie in singularibus Dei servorum personis: qui dum ad Deum convertuntur: usque adeò carnem sanguinemque omnem exuunt, usque adeò curam carnis sensûsque omnis deponunt, usque adeò etiam semetipsos sibi adimunt, sibique ipsis pereunt, planè ut mortui sepultique reputentur: qui tamen interea longe meliorem, ac divinio-rem vitam in Christo absconditam assequuntur & vivunt.

III. Miraculum fuit in Passione, quòd neque Judas, neque assectæ ipsius, Christum aliàs sibi cognitissimum, anteque oculos positum agnoscere potuerint. Ita omnino etiam nunc omnibus peccaturis peccantibusque evenit: quòd Christum, in quem peccant, non agnoscant. Si enim cognoscerent, nunquam utique ad injurias illius, necemque in suis animabus illi inferendam prosilirent, neque ejus proditores fierent; sed enim nesciunt quid faciunt.

IV. Miraculum fuit in Passione Christi, omnem illam impiorum cohortem, unico Christi verbo, *Ego sum*, retro repulsam, & in supinum casum impulsam dejectamque. Tali scilicet miraculo quotidie peccatores terræ omnes cadunt, & inimici Christi terram lingunt. Hoc solùm discrimine, quod quidam supini corruunt, qui scilicet in reprobum dati sensum, non resurgunt in Judicio, sed in peccatis suis moriuntur, & Deus memor eorum non est ampliùs. Quidam verò proni cadunt, qui scilicet post lapsum ad veniam & pœnitentiam veniunt, & convertuntur ad cor; in quibus peccata quidem corruunt,

& quasi plumbum in profundum descen
ipsi tamen lavant stolas suas in sanguine
Nimirum Christus Passus, positus est in ru
& in resurrectionem multorum.

V. Miraculum fuit in Passione, auricu
Petrum abscissa servo Christum invadent
eodem Domino mox sanata. Quale mira
Passionis Dominicæ passim experiuntur
tores, qui quo tempore maxime in Deum
que legem aut gratiam aut veritatem insa
stinant, ad unicum interioris Gratiæ Chris
tactum, auriculam dextram recipiunt, &
fidelibus fideles, ex inobedientibus obed
ex persecutoribus amatores, ex lupis ag
peccantibus pœnitentes evadunt. Exem
ipse Petrus, quem negantem & abjuran
spexit, hoc est, tetigit in corde Christus
tim auriculam ejus sanavit, quâ ille rec
verbi Domini exivit foras, & flevit amar
plo est Paulus, exemplo Magdalena, &c.
plo etiam est unusquisque nostrûm si
toties ad tactum Domini auriculas
mus, &c.

Serm. Fer. 4. Hebd. sanctæ ab initio. Ludov. de Ponte quarta Parte Med. ab initio introductionis.

Miracula alia, ne longus sim, non pe
paucis ea cum Sancto Bernardo perstring
cente. Passionem Domini usque in han
facere ut terra tremat, lapides confring
aperiantur sepulchra, atque velum tem
dium à summo usque deorsum scindatur
enim Passionem Dominicam recogitan
VI. *Terra* sunt ob affectiones terrenas, & ob
cordium suorum, commoti tam severa
VII. ipsum suum unigenitum Justitiæ timore
contremiscunt, & ad terrenos illos affec

deferendos, excitantur. Quod si *Petræ* sunt ob duritiem cordis, emollescunt, & confringuntur, ob magnitudinem doloris, quem & de suis peccatis, & Christi pœnis, quas pro eis subiit, concipiunt. Si sunt *Sepulchra* clausa, fœtentia, & plena ossibus mortuorum, ob multitudinem criminum, & ob pudorem ea confitendi, aperiuntur virtute Passionis in confessionibus, ut mortem à se repellentes, ad vitæ novitatem consurgant, & veniant in sanctam beatitudinis æternæ Civitatem. Omnibus denique *Scinditur Velum*, quod dividebat inter nos & Deum, ut possimus juxta Apostolum *revelatâ facie gloriam Domini*, & abyssum cælestium ejus secretorum *speculari*. Nec absque causa divisum est velum à summo usque deorsum, sed ut significaretur per Christum Crucifixum licere nobis contemplari altitudinem Divinitatis, & excelsas ejus perfectiones: profunditatem quoque & humiliationem ejus Humanitatis, & perfectissimas maximèque exemplares ejus virtutes. Obscuratur etiam *Sol* in morte Christi; vel quia ubi Christus mortuus est, ibi proculdubio cæcitas cordis est, uti in infidelibus & peccatoribus videre est; vel quia, ubi, efficacia Passionis mortisque Christi mentes invadit ac possidet, ibi omnes terrenæ mundanæ sensualesque deliciæ, vanitates, felicitates, & claritudines evanescunt, & in tenebras abeunt, contemptibilesque fiunt, & tanquam stercora reputantur propter Christum: eligiturque potiùs abjectio in domo Domini, magis quàm habitatio in tabernaculis peccatorum, & in luce prosperitatum temporalium.

VIII.

IX. 2. *Cor.* 3. 18.

X.

His, hunc aut in similem modum, devotè

consideratis : quidni cum Divo Bernard anima exclamet? [„ Mirabilis Passio tua „ mine JEsu, quæ passiones omnium no „ propulsavit : propitiata est omnibus iniqu „ bus nostris ; & nulli unquam pesti nostr „ venitur inefficax. Quid enim tam ad mo „ quod non tuâ morte salvetur.]

MODUS XXXV.

TRigesimus quintus Passionem Domini tandi modus est : Assumere Pass Christi meditandam, tanquam materiam gaudii, & Patris Æterni, & Christi Dom totius universi ; faciunt ad hoc proposit ba Beati Laurentii Justiniani ita scribentis. *eorum quæ in sacro continentur eloquio, sci num valet excitare affectum, mentem erigen perare laborem, peregrinationis tædium aufe æternæ felicitatis spem immittere, quemadm Redemptionis humanæ sacrosanctum mysteriu illo siquidem Divinæ miserationis reseratur Cælorum aperitur janua, caritatis latitudo ditur, & quantus sit homo apertissimè manif Vile esse non potest, quod Filii Dei sanguine ratur. Habet in illo Homo, unde gaudeat, unde tristetur.]* Et post pauca *Pro tuis fa bus ô homo tristare in Christo : atque de ip collatis beneficiis lætare in illo.* Quibus ex Patriarchæ verbis colligere est, Passionem D nicam, esse posse meditandi materiam, tu gubrem, quàm superius tractati ferè o modi exhibent, tum lætam, & triumpha quam in præsenti modo explicamus.

Lib. de triumphali agone Christi, c. 20. ab initio.

Pro

Primum ergo meditari licet, quomodo Passio Christi fuit materia gaudendi Patri Æterno. Nam si gaudium Domini est Fortitudo nostra; quantò magis fortitudo sui Unigeniti: at hæc fortitudo Unigeniti Dei nusquam lucu-lentiùs apparuit, quàm in Passione; Passio igitur Christi, gaudium fuit Patris Æterni. Pari ratione, si Deus delectatur quando nos habet sibi subjectos, & facientes voluntates omnes ejus: ob idque nos vocat Dominus juxta Cor suum: quantò magis delectatus est ex subjectione Unigeniti sui; tanta quidem subjectione, quantam in Passione exhibitam ab illo habuit, quam descripsit Apostolus, Exinanitionem sui, & obedientiam usque ad mortem, mortem autem Crucis. Ad hæc *Deus* unice delectatur & desiderat exaltationem nominis sui, & gloriæ suæ propagationem, atque perfectionum suarum excellentissimarum manifestationem: at hanc nemo meliùs, quàm Christus, & hic ipse, nullibi ampliùs, quàm in Passione complevit. Sine dubio igitur Passio Christi Patri Æterno peramplam delectandi, gaudendique materiem exhibuit. Accedit quod Deus Sacrificia antiquæ Synagogæ sæpè gratissimo animo acceptasse, odoremque suavissimum eorum odoratus esse legatur, solo intuitu Passionis Christi futuræ: quantò ergo magis acceptavit; & suavissimè odoratus est ipsammet Passionem Christi? Hæc enim fuit omnium sacrificiorum, & holocautomatum incensorumque consummatio. Ergo Passio Christi materia fuit gaudii & gloriæ Æterno Patri. *Denique certum est*, quod Deo nihil sit, post suam ipsius Beatitudinem, quâ beatus est ipse

ex se, gratius, suavius, glorioſius, quàm elec
rum ſuorum ſalus, & beatitudo: atqui h
Paſſio Chriſti electis procuravit: nihil ig
Paſſione Chriſti Deo gratius, glorioſius, ju
diusque, aut fuit, aut eſſe potuit.

Jam verò ipſi Chriſti Paſſionem ſuam g
triumphique materiam fuiſſe, multa qu
evincunt fidei noſtræ myſteria, ſcripturæqu
cræ teſtimonia, ſed illud inprimis factum
Domini, quando imminente jam Paſſion
pauculis ante diebus, triumphaliter ingredi
Matt. 21. 1. ſolymam voluit, tanquam præludens Pa
ſuæ, quâ revera triumphaturus erat de om
inimicis Dei, & ſuis, & generis noſtri:
triumphalem ingreſſum ſuum, immo &
rioſam Paſſionem ſuam, tantò ante voca
Cant. 3 11. diem in quo coronavit eum Mater ſua,
Synagoga, diademate ſpineo, ornavitque
arundineo, induit etiam coccineo veſtim
denique collocavit in alto Crucis throno,
etiam Epigraphe, *JEſus Nazarenus, Rex*
rum. Vocaverat diem deſponſationis ſu
em lætitiæ cordis ſui. Etſi enim dies illem
fuit Lætitiæ Carnis & ſenſûs ejus; Cordi
ejus dies fuit gaudii & triumphi, & deſpo
nis cum ſponſa Eccleſia.

Vide infra modum 54. Ad hoc propoſitum ſervit & aliud
Domini factum, quando nimirum in
Thaboreo, paulo etiam ante Paſſionem
transfiguratus eſt, non ſolùm corpore, ſed
ipsâ veſte, non ob aliud, quàm quia illâ tem
neâ Corporis ſui gloriâ voluit carni ſuæ p
guſtum quendam facere, illius gloriæ, illi
ga dii, quod & tunc jam in anima erat, &

in corpore futurum erat ex fructibus Passionis suæ. Inde est, quod Dominus JEsus in sua gloriosa transfiguratione, per quandam antithesim omnem suam Passionem efformavit: quidquid enim ferme postea passurus erat, horum omnium oppositum, veluti præmium Humanitati suæ passuræ præostendit, atque prægustandum exhibuit. v. g.

I. Erat Christus in sua Humanitate passurus immanissimam vultûs sui divini deformationem, ut non esset ei species neque decor; in transfiguratione, factâ est species vultûs ejus altera: & *resplenduit facies ejus sicut Sol.* *Luc. 9. 28.*

II. Erat Christus Passurus vestis albæ, seu splendentis ludibrium: in transfiguratione *facta sunt vestimenta ejus splendentia & candida nimis, velut nix.* *Matt. 17. 2.* *Marc. 9. 2.*

III. Erat Christus in Monte Oliveto coram solis, Petro, Jacobo, Joanne in oratione ad Patrem agonisaturus, & sudaturus sanguinem: in monte quoque Thabor, coram iisdem solis tribus, facta est, cùm oraret, species vultûs ejus altera, & totum corpus ejus gloriosum.

IV. Erat Christus ab Anna & Caipha Sacerdotum & Synagogæ Principibus, reus mortis damnandus: in monte Thabor *Moyses & Elias visi in majestate loquentes excessum ejus, quem completurus erat in Hierusalem.* *Luc. 9. 31.*

V. Erat Christus à gente sua & Pontificibus suis tradendus & abnegandus omnino, & ab iisdem tanquam ementitus Dei Filius, in Cruce sugillandus & illudendus: In Monte Thabor, Pater cælestis confitetur eum filium suum dilectum.

G: Druz: Bieli oper: ascet: Tomus III N: V 58

VI. Erat Christus toto corpore fla
conscindendus, spinis coronandus, cons
dus, alapis cædendus; in transfiguratione
effectus est, gloriâ & honore coronatus,
majore, quàm Solis est vestitus.

VII. Erat Christus inter latrones m
suspendendus: in Monte sancto, inter Mo
& Eliam, majestate utrumque plenum,
spicitur.

VIII. Erat Christus felle & aceto cib
potandusque; in transfiguratione gustum
rificationis suæ percepit, & calici Passionis,
ce transfigurationis præbibit.

IX. Erat Christus in sua Passione obsc
Sole, & Lunâ, tenebris involvendus, & v
luminaribus Cæli lugendus; in monte s
& ipse totus resplenduit, & Moyses Elias
Majestate visi sunt, & discipulos nubes luci
umbravit.

X. Erat Christus postquam in Cruc
mans exspirasset, post terræ motum, post
petras, post monumenta Sanctorum aper
plerisque glorificandus, & quod verè Filius
esset: confitendus. In monte etiam T
adsunt sancti Moyses & Elias, & Pater cæ
ipse JEsum filium suum dilectum atque ch
simum denuntiat.

Hebr.12.2. In hunc modum Dominus noster *prop*
2.Petr.1.12. *sibi gaudio, & magnificâ gloriâ & honore* in m
Joan.18.11. te Thabor, *contemptâ confusione, sustinuit cru*
Et quasi calicis unius haustus esset, suaviter a
sitibundè, totam Passionem exhausit.

Marc.14.36. Servit & huic Proposito, quòd Dom
Luc.12.50. JEsus Passionem suam ut plurimum calicem,
Bap

Baptiſmum vocitare ſolitus fuerit, quaſi illi Paſſio ſua ſolatii, gaudii, jucunditatisque immenſæ, & interminatæ, moleſtiæ verò valde exiguæ, & omnino tranſitoriæ, unicoque hauſtu exſorbendæ cauſa futura eſſet. Unde etiam Apoſtolus non dubitat affirmare, Chriſtum Dominum, propoſito ſibi gaudio ſuſtinuiſſe Crucem, confuſione contemptâ. Jam ſi quis conſideret in Chriſto Domino Charitatem, Obedientiamque erga Patrem Æternum, ſtudium promovendæ gloriæ ipſius, tam in terris, quàm in Cœlis per Redemptionem humani generis: quæ fuit illi ſingulariſſimè propoſita ab Æterno Patre, tanquam medium unicum atque præcipuum glorificandi Patrem in oculis univerſitatis, dubitare non poterit, ſummi gaudii, exultationisque materiam fuiſſe Chriſto, Paſſionem ſuam: quam ob cauſam à Davide deſcribitur Chriſtus Dominus, *exultaſſe ut Gigas ad currendam viam vitæ mortalis:* Et præceptum de morte acceptum à Patre, depoſuiſſe *in medio cordis ſui*, inſtar amabiliſſimi & pretioſiſſimi pignoris, à Deo Patre ſibi oblati: hinc diſſuadentes, aut impedientes Paſſionem ſuam, nunquam non moleſtè audiit, nunquam non durè excepit. Nimirum Paſſio, fuit Chriſto Campus quidam ingens exercendæ charitatis ſuæ, obedientiæque erga Patrem: fuit materia, immò, ut ille vocare ſolebat, cibus unicus propriusque, explendæ fami ſuæ apparatus, per expletionem Paternæ voluntatis. Acceſſit odium peccati, quo Chriſtus immensè flagravit, abolereque de mundo, & ab oculis Patris Æterni per ſanguinis ſui diluvium amovere, inter felicitates ſuas magnas reputa-

Pſ. 18. 6.

G: Druz: bicki oper: ascet: Tomus III N: V 58

putavit. Acceſſit etiam zelus juſtitiæ, qu
mulabatur ad reſarciendam condignè læſam
jeſtatem Dei. Acceſſit Amor ſalutis noſtr
ſtudium reconciliationis noſtræ cum Patr
terno, & ſitis ereptionis ex ſervitute pecca
que diaboli, & damnationis æternæ, collo
nis verò noſtri in beatitudine, gratia, glo
cæleſti, quæ ſitis tantâ fuit in Chriſto, u
Cant. 8. 6, 7. dictum ſit illud in Canticis. *Fortis ut mor
ctio, dura ſicut infernus æmulatio: lampad
lampades ignis, atque flammarum. Aqua
non potuerunt extinguere charitatem, nec
obruent illam: ſi dederit homo omnem ſubſ
domûs ſuæ pro dilectione, quaſi nihil deſpic*
quod ad literam à Chriſto in Paſſione pro
ſuſcepta impletum eſt; quamvis enim
illa fuit tanquam mare vaſtum, quamv
rit tanquam infernus hujus vitæ, quamvis
poteſtates tenebrarum, fecerint in ea de
quidquid tandem voluerunt, obruta tam
omnis iſta violentia, & æmulatio infer
aquarum, & ſepulta in charitate Chriſti erg
adeò ut exhauſto ad imum Paſſionis cal
necdum ſuæ Charitatis ardore refrigerato
maverit in Cruce inſuper, *Sitio*, & lice
nem ſubſtantiam ſuam, domûs ſuæ, Huma
nempe, Animam, Carnem, Sanguinem,
reliquaque omnia profudiſſet, quaſi tame
fudiſſet nihil, poſt reſurrectionem ſuam o
pœnè & ignarus, quid nuper in Paſſion
egiſſet, interrogat duos diſcipulos in Ema
tes, Quænam geſta fuiſſent in Hieruſalem
ximis diebus. Hæc ergo Charitas Chriſti,
lens ad plenum triumphare de Chriſto, q

minem habuit unquam magis ſibi ſubjectum atque ſubditum, Paſſionem adornavit, in qua totum Chriſtum circumduxit, & veluti triumphabunda ſeſe oſtentavit, fecitque in eo quæcunque voluit. Mitto alia capita quæ oſtendunt, Paſſionem fuiſſe Chriſto materiam triumphi gaudiique, quorum longa ſeries adhuc pertexi poſſet: concludo illo unico, quod copiosè recenſet explicatque Apoſtolus, qui cùm dixiſſet, quomodo *Deus, qui dives eſt in miſericordia, propter nimiam charitatem ſuam, quâ dilexit nos, & cùm eſſemus mortui peccato, convivificavit nos in Chriſto (cujus gratiâ ſumus ſalvati) & conreſuſcitavit, & conſedere fecit in Cæleſtibus, in Chriſto JEſu, ut oſtenderet in ſæculis ſupervenientibus divitias gratiæ ſuæ in bonitate ſuper nos in Chriſto JEſu.* cùm inquam, hæc admiranda, & planè ineffabilia dixiſſet, poſt pauca ſubdit. *Eratis ſine Deo in hoc mundo, nunc autem in Chriſto JEſu, vos qui aliquando eratis longè, facti eſtis propè, in Sanguine Chriſti. Ipſe enim eſt Pax noſtra, qui fecit utraque unum, & medium parietem maceriæ ſolvens, inimicitias in carne ſua, legem mandatorum decretis evacuans, ut duos condat in ſemetipſo, in unum novum hominem, faciens Pacem, & reconciliet ambos in uno corpore Deo per Crucem, interficiens inimicitias in ſemetipſo.* Quod eſt dicere, Deum Patrem, nimiâ Charitate ſuâ impulſum in nos, objeciſſe Filium unicum Paſſioni: Filium autem ipſum, Amore & ſtudio pacificandi Deum cum Hominibus, Cæleſtia cum terreſtribus, Iſraëlem cum Gentibus, Sanguine ſuo tabulas pacis conſcripſiſſe, Paſſione ſuâ pacta conventaque firmaſſe, morte tandem ſuâ, totum fœdus teſtamentumque validum & irrevocabile reddi-

Eph. 2. 4.

Ibid. v. 13.

G: Druz: bicki oper: asceti Tomus III N: V 58

reddidisse, & per hoc glorioſum illud nu
cum re Principis Pacis obtinuisse.

Denique, toti universo, Passionem C
materiam gaudii esse, jam ex prædictis satis
stat. Nam *inprimis* tota rerum universita
cato primo turbata, & veluti sauciata, Pa
Domini Jesu instaurata est, & ordini suo,
statui, quietique restituta. *Deinde* Angelica
turæ ruinæ, per Passionem Christi insti
atque impletæ sunt; haud dubiè non
ejus solatio & gaudio. *Denique* humano
ri, Passio Domini materia gaudii, exulta
lætitiæque inenarrabilis fuit, tam indu
quàm indubitatum est, extremè collapsum
genus nostrum, & consurgere convalesc
Joan. 8. 56. ex casu, nonnisi per passionem Christi p
Quocirca de Patre fidei Abrahamo, ipse C
Dominus testatur; eum, quando pro Fili
arietem in spineto cornibus hærentem
tunc in mysterio agnovisse mortem un
Dei, diemque Christi tunc vidisse, viden
gavisum esse. Non enim Sanctus Abrah
visus est, pro Filio arietem à se immolatu
potiùs exultavit tam pro se, quàm pro
quàm pro universo genere humano, ob
immolandum Dei Filium, propter quod
Gen. 22. 16. dit loco illi nomen (*in monte Dominus vi*
Pluribus bona humano generi ex Passione
sti enata recensere, nec hujus loci est,
necessarium est, & hæc meditando potiùs
legendo pius animus scrutari, ac in grat
actionem perpetuam, incessabilemque lau
& Christi Passi Amorem inextinguibilem,
ac magis semper accendi debet.

M

MODUS XXXVI.

TRigesimus sextus Passionem Domini meditandi modus est; Partiendo eam in Laborem & Dolorem, quem Christus Dominus patiendo sustinuit. Dulcius sapiet hæc Meditatio, à Bernardi, quàm à meis verbis: quæ proinde hic appono.

Duo nobis reliquerat in hæreditatem vetustus Adam, qui fugit à facie Domini; Laborem videlicet & Dolorem. Laborem in actione.„ Dolorem in Passione. Non hoc ipse audierat„ in Passione. Non hoc ipse audierat in Paradiso,„ quem acceperat ut operaretur, & custodiret illum: operaretur delectabiliter, custodiret fideliter sibi & posteris suis. *Fer. 4. Hebd. sanctæ ante finem.*

Christus Dominus laborem & dolorem „ consideravit, ut traderet eos in manus suas: „ immo se magis in manus eorum, infixus in limo profundi, & intraverunt aquæ istæ usque ad animam ejus. *Vide* (inquit ad Patrem) *humilitatem meam & laborem meum, quia pauper ego sum & in laboribus à juventute mea. Laboravit sustinens, manus ejus in laboribus servierunt.* De Dolore vide quid dixerit. *O vos omnes qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor sicut dolor meus. Vere languores nostros ipse portavit.* Vir dolorum, pauper & dolens, tentatus per omnia absque peccato. Et in vita passivam actionem, & in morte Passionem activam sustinuit, dum salutem operaretur in medio terræ. *Ps. 87. 16.* *Thren. 1. 12.* *Isa. 53. 4.*

Proinde memor ero, quamdiu fuero, labo„ rum illorum, quos pertulit in prædicando, fati„ gationum in discurrendo, tentationum in jejunando,

nando, vigiliarum in orando, lacryma
compatiendo. Recordabor etiam dolorum
convitiorum, ſputorum, colaphorum, ſub
tionum, exprobrationum, clavorum, h
que ſimilium, quæ per eum, & ſuper eum,
dantiùs tranſierunt.

„Facit ergo mihi Fortitudo, facit ſimi
„ſed ſi acceſſerit etiam Imitatio, ut ſequa
„gia ejus. Alioquin exquiretur à me ſang
ſtus, qui effuſus eſt ſuper terram, nec in
ero ab illo tam ſingulari ſcelere Judæorum
videlicet tantæ charitati fuerim ingratus
ſpiritui gratiæ, contumeliam fecerim: qu
guinem teſtamenti pollutum duxerim
conculcaverim Filium Dei.

„Sunt plerique qui laborem & dolo
„tiuntur, ſed neceſſitas in cauſa eſt, non v
„& hi non ſunt conformes imagini
Sunt qui ex voluntate ſuſtinent; ſed no
pars neque ſors in ſermone iſto. Vi
nocte luxurioſus, non ſolum patienter, ſe
libenter ut expleat ſuam voluptatem;
raptor veſtitus ferro, ut diripiat prædam;
lat fur, ut domum perfodiat alienam;
omnes, & horum ſimiles, longè ſunt à la
dolore, quem conſiderat Dominus. H
autem bonæ voluntatis, qui Chriſtiani
tate, divitias paupertate commutaverun
etiam non habitas tanquam habitas con
runt, relinquentes omnia propter ipſum
& ipſe reliquit omnia propter ipſos, ſe
eum quocunque ierit.

„Hujusmodi autem Imitatio vali
„mihi argumentum eſt, quòd Paſſio Sa

& similitudo Humanitatis, in meam transeunt „ utilitatem. Hic enim sapor, hic fructus est & „ laboris, & doloris. „] Hæc Bernardus, cujus verbis, nihil præter uberiorem & intimiorem mentis considerationem addendum arbitror.

MODUS XXXVII.

TRigesimus septimus Passionem Domini meditandi modus est. Assumere ad considerandum quinque præcipua genera rerum in Christi Passione eluceſcentium; qualia sunt. 1. Dolores interni Animi Christi. 2. Dolores externi Corporis Christi. 3. Virtutes excellentes & Heroicæ in Passione à Christo exercitæ. 4. Opera & labores admirandi à Christo, tam in vita quàm Passione perfecti. 5. Excessiva Charitas Christi, qua omnia priora perfecit patravitque. Hæc quinque Capita, possunt per totidem vulnera Christi distribui, in eisque expendi, adorari, aliisque actibus piis, ac utilibus honorari. Hoc meditandi Passionem Christo modo, usus est, & aliis tradidit Pater Joannes Argentus, vir in Societate nostra, magna perfectionis atque Sapientiæ Spiritualis: tum verò de hac nostra Polona Provincia optimè meritus. Cujus exercitium hoc libenter insero, tum grati animi mei in virum illum studio, tum quia illud ad profectum Spiritualem, in cujuscunque statûs persona promovendum perutile judico, qua etiam de causa, totam exercitii hujus dispositionem & praxim, prout eam à prudentissimo illo Patre traditam in adversariis meis ascetics ante annos triginta notatam habeo, in præsenti exhibere

volo. Sic igitur Praxis & disposítio habet.

I. *Consideratio*, Dolorum internorum mæ Christi in vulnere sinistri pedis ejus Saluto te, adoro, glorifico, glorioſum Pedis vulnus Domini mei JEsu Christi, & norem tuum genuflexione hâc adoratio cio, illo toto affectu, quo te omnes c adorant, adorareque debent in æternum.

Sequatur contemplatio Dolorum Christi internorum; qui fuêre tœdia, t contristationes, agoniæ, contemptus, odi fusiones, contumeliæ, calumniæ, blasp desolationes, insultationes, ingratitudine gnitates, furores, injuriæ, &c. Exp quam intensi, quàm puri, quàm longi, a pro quibus, propter quæ peccata fuêre Ex quibus considerationibus, surgent in ctus gratitudinis, compassionis, adm deprecationis, confusionis, imitationis, instructionis, quomodo nimirum ad h xemplaris in Christo elucescentis norma gendæ sint mihi Passiones meæ, potentiæ teriores Animæ, tum omnes, tum ex mùm, quarum inordinatione frequent linquo.

Propter merita glorioſi adorandique vulneris tui mansuetissime JEsu, postu misericordiam, & gratiam tuam copios efficacem, ad mortificandas in me passion as: ad moderandam in me curiositatem ctûs: malitiam & effrenitatem voluntatis tatem & brutitatem memoriæ: ad expell quoque ex me superbiam mentis, inobedie

impatientiam, vindicandi temeritatem, gulam, tepiditatem, inconſtantiam, omnemque omnino inordinationem, effervescentiam, rebellionem partis inferioris, & ſuperioris, Animæ.

Neque ſolùm mihi, ſed etiam omnibus amicis, benefactoribus, tam privatis, quam communibus meis; omnibus quoque, quos Tu Domine ſcis & vis eſſe, in Te & propter Te meos, omnibus denique proximis meis, iſta peto, ut Tibi una mecum, ab omni ſenſuum paſſionumque perturbatione, ab omni ſæculi & ſui amore liberati, integro corde, pleno affectu, ſincera inhæſione ſerviant in æternum.

Porro mi JEſu omnes iſtas Sacratisſimæ Animæ Tuæ extremas acerbitates, amabili tuo cordi offero. Offerens Tibi ſimul, per Te autem Æterno Patri Tuo, Spirituique Sancto meipſum totum petens à Te, & Patre Tuo, Spirituque Sancto, ut hanc oblationem mei ipſius ſuſcipientes, repleatis me Spiritu veræ de peccatis meis contritionis, paſſionum quoque mearum mortificationis, & ſolidisſimæ manſuetudinis. *Pater noſter*, & *Ave Maria.*

II. *Conſideratio*, Dolorum externorum Corporis Chriſti in vulnere Dextri Pedis ejusdem.

Saluto Te, adoro, glorifico, ſuavisſimum dextri pedis vulnus, Domini mei JEſu Chriſti: & in honorem tuum, hanc genuflexionem adoratoriam facio, toto illo affectu, quo Te creaturæ omnes adorant, & adorare debent in æternum.

Sequitur Contemplatio affectiva Dolorum externorum in Corpore à Chriſto ſuſceptorum,

G: Druz: bicki oper: ascet: Tomus III N: V 58

ſtatuendo omnia paſſionis genera, & i
menta ob oculos, JEſumque his omnibus
ctum. Nunc ergo JEſus Sanguinem ſ
nunc inter militum manus, nunc in carce
cturno, nunc ad columnam, nunc Hom
purpuratus coronatusque, nunc ſub cru
mens, nunc in cruce pendens, nunc in ſepu
cadaver jacens, &c. horumque omnium,
modus, cauſa, diſpiciatur. Inde autem egoi
quàm ſevere corpus meum, ſenſusque
tractare, quam avidè ſaginari incommo
corporalium patientiâ, & Crucibus debea
Chriſto. Propter merita hujus Tui in dex
de vulneris ſuavisſimi, mi JEſu, poſtulo g
tuam, ad ſuſtinendum aliquid pro Te ho
ſemper, cum omni patientia, & alacritat
gaudio & fame, ampliora patiendi; p
amorem ſincerum, omnium meorum in
rum, ingratorum, malefactorumque: p
etiam & veram injuriarum oblivionem, u
pter Te condonationem, Tibi verò earu
nationem: poſtulo ut omnia adverſa tan
proſpera, nec tanquam à creatura, ſed tra
à tua manu Divina in me Paterno affectu
ta & immiſſa acceptem, manum tuam exo
ipſique me humiliter ſubjiciam.

Quod ipſum poſtulo omnibus quoc
modo, etiam per inimicitiam odiumque
meis, quosque Tu Domine vis & ſcis eſſe
& propter Te meos: ut Tibi unà mecum,
& fideli corde, ſervire, propter te omnia
ſuetè perpeti, ac in ferventi tui dilectione
verare valeant in æternum.

Super hæc omnia verò, propter omnes hoſce tuos mi JEſu cruciatus Corporis tui, ſuſcipe me à me in donum, Patrique Tuo Æterno, & Spiritui Sancto me ſimiliter in donum ſimul cum doloribus tuis omnibus exhibe: ac mihi unà cum illis veram patientiam, cordis munditiem, ac puritatem, cumque veſtra Divinisſima voluntate concordiam æternam elargire. *Pater noſter, Ave Maria.*

III. *Conſideratio*, Heroicarum virtutum Chriſti, in vulnere ſiniſtræ manus ejusdem.

Saluto, adoro, glorifico, Te dignisſimum, ſiniſtræ manus vulnus Domini JEſu Chriſti, & in honorem tuum, genuflexionem hanc adoratoriam facio, illo toto affectu, quo Te omnes Creaturæ adorant, adorareque debent in æternum.

Sequatur contemplatio Heroicarum Chriſti virtutum, in Pasſione eluceſcentium. Summa nempe in Deum & proximum, etiam inimicum, & interfectorem Charitas, ſumma Humilitas, ſumma manſuetudo, patientia, obedientia, reſignatio, paupertas, puritas, ſilentium, modeſtia, compasſio, innocentia, juſtitia, miſeratio, conſtantia, prudentia, abſtinentia, moderatio, zelus Dei gloriæ, & ſalutis animarum, mortificatio, fortitudo, fiducia, perſeverantia. Ex quarum omnium virtutum contemplatione, accendar deſiderio & ſtudio ſimilium in ſpecie, & in gradu, in me, & in aliis, perpetuâ praxi, & exercitatione, in quavis occaſione plantandarum.

Propter merita hujus tui dignisſimi in ſiniſtra manu vulneris, piisſime JEſu, poſtulo gratiam tuam, ad cognoſcendam, exoptandam,

G: Druz: bicki oper: ascet: Tomus III N: V 58

exercendam, obtinendamque heroicarum rum virtutum omnium perfectionem. Po humilitatem internam, odium & contem mei, manſuetudinem, obedientiam, t ſpem, inimicorum amorem, injuriarum ob nem & condonationem, Dei timorem, a rum zelum, prudentiam & ſpirituum diſc nem, fervorem, conſtantiam, modeſtiam ſeverantiam in bono & perfectione fir omniaque omnino alia bona, quæ me Tib tiorem reddere poſſunt.

Neque ſoli mihi, ſed omnibus etiam cunque meos eſſe ſcis & vis, iſta eadem po ipſosque in hoc tuo pretioſo vulnere abſc ut Tibi, mecum unà, in omnium virtutum tudine, potisſimùm in plena Chriſtianaqu ctitate, ſerviant in æternum.

Eam ob rem ô Dulciſſime JEſu, tota mæ, cordis, ac voluntatis meæ ſubſtantiam in præſenti dedico, & conſecro, in habita in thronum, in templum. Simul autem ibi Tibi ô Pater Æterne, Tibique ô Sancte Sp facio dedicans me totum Tibi, per omnes Chriſti virtutum ac meritorum gratiſſimos lis tuis theſauros. Accipe, quæſo, ô A Pater, theſauros iſtos immenſos cum hoc to meo, dedicationisque meæ, & ad me ſ tuum cum Filio & cum Spiritu Sancto, in tudine virtutum gratiarumque veniens, g Tibi & æternam fac in me manſionem. *noſter. Ave MARIA.*

IV. *Conſideratio*, Mirabilium operum laborum Chriſti in Dextræ manus vulner dem.

S

Saluto, adoro, glorifico Te ſpecioſum venerandumque, dextræ manus vulnus Domini mei JEſu Chriſti, & in honorem tuum, hanc adoratoriam genuflexionem facio, toto illo affectu, quo Te omnes creaturæ adorant, adorareque debent in æternum.

Sequatur contemplatio mirabilium, & noſtræ ſaluti utilium JEſu Chriſti operum, & laborum, ab ejus dextera patratorum, tum in omni vita, tum in omni paſſione, atque morte potiſſimùm. Talia ſunt: Prædicatio, itinera, jejunia, vigiliæ, orationes, fatigationes, perpeſſiones famis, ſitis, æſtûs, frigoris, moroſitatis, & ruditatis, & importunitatis humanæ, inſidiarum quoque & doloſitatum, & violentiarum. Talia quoque ſunt Miracula omnis generis, ab ortu ſuo usque ad mortem, Inſtructio, inſtitutio, redemptioque Eccleſiæ, nec non Ordinis ejusdem Sacramentorum quoque & Sacrificii, tum præceptorum, conſiliorum, votorum, perfectionum, myſteriorumque, &c. Ex quibus conſurget in me vehemens deſiderium faciendi laborandique, quàm plurima & quàm digniſſimè: eſtò ſint vilia & abjecta in hominum oculis, eſtò contradictionis, & confuſionis, & crucis plena, pro Gloria Chriſti, pro voluntate Dei, pro ſalute animarum.

Propter merita hujuſce ſpecioſi ac venerandi vulneris in dextra manu tua mi JESU, poſtulo miſericordiam tuam, ad operandum & laborandum ſemper aliquid, tum hodie, tum in omni vita mea, quod ſit Tibi Deo meo gratum, & glorioſum, mihi autem & proximis meis, tuo pretioſo ſanguine redemptis ſalutare. Ac, ſi indi-

G: Druz: bicki oper: ascet: Tomus III N: V 58

gnus ſum, aliquid aliud operis propter Te re, opto ſaltem, ut me, & omnes redempto facias in Sanctitate, donorumque perfe magnos: opto ut Eccleſiam tuam uni idoneis operariis, ac ſecundùm cor tuum omnia factis locupletes; opto denique, redemptos tuos omnes, in gratia tua ſta confirmes, perſeverare & mori in dilecti facias: quos omnes ideo, mecum unà ſpecioſo vulnere tuo demergo, & Tib protegendos committo, ut Tibi mecum gnis & Sanctis laboribus, cum magno glo incremento, cum longa & laboribus mul gnisque pari valetudine & vita deſervia ternum.

In quem finem mi JEſu, Tibi, & per T tuo Æterno, Spirituique Sancto, me u cum Sacrifico, tuoque quod in ultima ca ara Crucis (Sacrificium ipſe & Sacerd ſtens) obtuliſti, Sacrificio, meum hoc cium unio & dignifico, petens à Te, T Æterno Patre, & Spiritu Sancto, ut hoc de me ipſo Sacrificium, in odorem ſuavi cipientes, me nunquam ab iſto, me ipſum per multos, magnos, aſſiduosque labore ficandi munere ac opere, ceſſare faciatis. noſter. *Ave MARIA.*

V. *Conſideratio*, Charitatis, amoro que Cordis JEſu Chriſti in vulnere Cord dem.

Saluto, adoro, glorifico Te Amoroſiſſ lateris & cordis, vulnus Domini mei JEſu ſti: & in honorem tuum genuflexione adoratoriam facio, toto illo affectu, quo

mnes creaturæ adorant, & adorare debent in æternum.

Sequatur Contemplatio humilis, sed ardens & diligens Amorosissimi Cordis JESU Christi, ejusque vulneris. Mirabor ignes illos & æstus excessivos ac verè divinos, quibus Dominus JEsus, erga humanum genus, & erga Patrem Æternum arsit in Passione sua. Hic verò etiam ipse accendar desiderio ignito, respondendi tantæ Charitati, flagrando eâdem inceſſabiliter, practicè, quàm maximè.

Propter merita Amorosissimi vulneris in latere & corde tuo, mi JEsu, postulo gratiam & misericordiam tuam, ad redamandum Te, puro corde, amore casto, forti, fideli, dulci, prudenti, humili, ignito, efficaci, æterno. Quod si non licet tanto qui sit par tuo, tanto saltem qui sit simillimus, & dignissimus tuo. Quod non soli mihi, sed etiam toti universo, toti Ecclesiæ, toti Regno, toti Provinciæ, Urbi, domui, communitati, ordini huic, omnibus præcipuè, quos meos in Te, & propter Te scis, & vis, humillimè ardentissimèque postulo, & illos omnes in hoc centrum, officinam, & mare amoris, in vulnus scilicet ignitissimi tui cordis, mecum unà injicio, & demergo; ut in eo tanquam in centro immobiliter maneamus, tanquam in mari plenissimè absorbeamur, tanquam in officina exactissimè perficiamur. Ut Tibi Deo, Redemptori, Patri, Sponso, Amori nostro, omnes & singuli ardenter, perseveranter, superabundanter, consummatè ad usque mortem, & post, per omnem æternitatem deserviamus. Quod ut fiat, postulo tam mihi, quàm omnibus, guttulas Sanctissimi

Amo-

Amorosissimique Sanguinis tui, quas in c
bus nostris perpetuo circumgestemus, i
ad inextinguibilem, & incessabilem Am
tuum, semper magis ac magis accendamur.

Propter quod mi Dulcis & superadm
lis Amator JEsu, ego me Tibi Tecumque,
Te Patri Æterno, Spirituique Sancto, sup
tare Cordis Tui, igne Tuæ Charitatis, in P
in Mundum, in Electos, in me, holocaustu
cio: purè ad gloriam tuam, Patrisque T
Spiritûs Sancti. Petens & rogans à Te sup
ter, ut me ignito amore tuo, & Tui, in fa
redigas, meque totum in vulnus Amor
amoremque ipsum, quantùm in toto me
sum, quantùm verò Tu cum Patre & S
Sancto in toto Te dignus es, convertas.
ab hoc vulnere unquam sanari, cessareque
sed potiùs illud in me semper vivum, recen
pliùs ampliùsque recrudescere, per omn
ternitatem facias.

Pater noster. Ave Maria. Credo.
Christi, &c.

MODUS XXXVIII.

TRigesimus octavus modus meditandi P
nem Christi esse potest. Si assum
Passionis Dominicæ partes ad expendend
Anima conetur Christo Domino Passo
suam compensare, vicemque quàm ma
Christo gratam, animæ verò salutarem re
dere. Modum hunc meditandæ Passionis,
cuit Christus Dominus ipse, Beatam Gertru
istâ, quæ sequitur, ratione.

„D

[Dum in die Sancto Paraſceves circa „ memoriam Dominicæ Paſſionis ſuaviùs affi- „ ceretur Beata Gertrudis, vicemque Amoris „ Dilecto ex intimo cordis affectu rependere „ deſideraret, dixit ad Dominum. Eja, doce me „ ô unica ſpes, & ſalus animæ meæ, quomodo „ Tibi, pro tua Paſſione, ſaltem aliquam poſſim reddere vicem? Ad quod Dominus. *Inſinuat. Divinæ Piet. lib. 4. c. 26. ante finem.*

Si quis alienum ſenſum ſequitur, & non „ ſuum: ille mihi Captivitatem, qua, horâ ma- „ tutinali, captus, ligatus, multisque injuriis „ affectus ſum, pro ſalute humana, rependit. „ Qui verò humiliter culpabilem ſe reddit, Judicium, quo, horâ primâ, multis, falſisque teſtibus accuſatus, & morti adjudicatus ſum, mihi recompenſat.

Qui autem ſenſus ſuos continet à dele- „ ctabilibus: flagella, quæ ſuſtinui horâ tertiâ, „ mihi rependit.

Et qui ſe ſubdit diſcolis Prælatis, ſpineam „ coronam mihi alleviat.

Qui verò læſus primus ad pacem humi- „ liatur, Crucis mihi bajulationem reſtituit, „ ſeu recompenſat.

Si quis autem ſupra poſſe ſe expendit ad „ opera Charitatis erga proximum; Extenſio- „ nem, quâ, horâ ſextâ, in Cruce acriter diſtentus ſum, mihi rependit.

„ Qui etiam non fugit gravamen contu- meliæ vel tribulationis, ut proximum retra- „ hat à culpa, mortem meam mihi rependit, „ quam pertuli horâ nonâ, pro ſalute humana.

Qui autem convitiatus (ab alio) humili- „ ter reſpondet: Me quaſi de Cruce deponit. „

Qui

„ Qui verò proximum sibi præfert, „ tans ipsum majori honore vel commod alio bono se digniorem: ille sepulturam m pendit.„] Hæc Dominus, ad dilectam sponsam Gertrudem.

Cujus ad instar, poterit facile Anima ta plures compensationes Dolorum & I rum Christi sibimet adinvenire, & prop & easdem exercere v. g ut Christo sangu sudorem compenset: studeat laborare pro sto usque ad defatigationem &c.

Ut proditorium Judæ osculum rep mansuetè & benevolè suscipiat & allo eos etiam, quos male sibi affectos aliàs s

Ut nocturnas Christo injurias re exequatur illud Psalmistæ monitum: In bus extollite manus vestras in Sancta, & dicite Dominum.

Ut nudum Christum vestiat: vesti perem.

Ut Herodianas illusiones Christo rep velit esse stultus propter Christum, & ve tus haberi, & existimari. Atque in hunc m poterit totam Passionem Christi, eidem C multiplicibus virtutum actibus recomp cum multo suo profectu interiori, & con tione Cordis Divini, quemadmodum tu ipsa per se indicat; tum etiam Christus D nus, eidem Beatæ Gertrudi, dignatus est ficare.

Libro & Capite supra citato.

„ Cum enim hæc Sancta ex memoria, „ Dominus horâ tertia spinis coronatus, „ lumnam dirè flagellatus, suis fessis cru „ que humeris crucem dignatus est ba

vehementiùs fuisset succensa, dixissetque ad Dominum. Ecce Amator mi dulcissime, ad respondendum Amori tuo, pro tam indebita amaritudine Tuæ innocentissimæ Passionis, exhibeo Tibi Cor meum, desiderans omnem amaritudinem, & dolorem dulcissimi Cordis, & immaculati corporis tui perferre ab hora ista, usque in horam extremi exitûs mei, orans, ut quomodocunque ex humana fragilitate, horum recordatio à mea labitur memoria, facias me corporalem dolorem cordis sentire, qui dignè respondeat amaritudini tuæ Passionis. Respondit Dominus. Talis voluntas, & Fidelitas cordis tui, satis sufficienter respondet mihi. Sed ut plenam in corde tuo possim habere delectationem, da mihi libertatem faciendi, & continendi in eo quæcunque volo, non disponens utrum dulcedinem, sive amaritudinem tibi infundam.

MODUS XXXIX.

TRigesimus nonus meditandi Passionem Dominicam modus est: Assumere ad meditandum selectos Christi Domini dolores. Etsi enim omnes & singuli, quantumlibet opinione nostrâ minuti Christi cruciatus, fuêre Christo Domino summè doloriferi, ratione Dignitatis, Innocentiæ & Teneritudinis ipsius, tam interioris quàm exterioris; sine dubio tamen fuit, inter dolores istos, ex aliis, aliisque pœnis & tormentis (quæ majora alia aliis fuisse evidens est) enascentes & intensionis & extensionis gradus. Hos ergo excellentiores in intensione acrimoniaque dolores, meditari licebit. Cum autem sint dolores

lores Christi duplices, Interni scilicet & E
quorum illos potissimum in Anima, e
Corpus; hos verò potissimum in corpor
per Animam quoque persensit, ideo utrig
sumi ad meditandum possunt.

In præsenti ergo modo, internos
assumere & expendere, metiri, & persen
admirari, & imitari, gratiarum actione &
ratione prosequi licebit. Quamvis autem
quisque juxta suum proprium vel sensu
affectum, poterit hunc delectum, Excel
rum Animæ Christi dolorum facere, s
tamen ego hic eos, in quibus, meo sens
cipuâ quâdam ratione, si bene inspicianm
cellentia ista dolorum internorum Anim
sti Domini eluceſcere videtur. Modicum
interest, sive hæc capita, quæ recenseo, v
tur dolores, sive dolorum causæ: dumm
trogrediamur, per horum consideration
statum & sensum intimum Animæ Chri
noscendum ac delibandum.

I. Primus ergo dolor Christi interna
prima Causa Doloris interni Animæ Chri
Desiderium, & exspectatio, & Dilatio Ba
seu Passionis. Etsi enim Dominus JEsus,
vitæ suæ momenta ita disposita habuit, ut
certâ & inviolatâ serie à primo instanti
ptionis, usque ad ultimum instans morti
per egerit; etsi etiam ad omnem volum
Patris, ex qua totius prædictæ seriei ord
navit, fuit semper resignatissimus: hoc n
minus non obstante, certum est, Christu
minum nunquam à sua memoria, nunq
mentis suæ oculis Passionis suæ totam

cam depoſuiſſe, ſed in ejus perpetua recogitatione, totâ vitâ ſuâ perduraſſe: adeò quidem cum viva & intima ejusdem Paſſionis, quoad omnia & ſingula ejus membra penetratione, ut maximum miraculum cenſeri debeat, quod Chriſtus Dominus non fuerit totâ ſuâ vitâ, illo ipſo modo affectus, quo in horto poſt ultimam Cænam, imminente jam & ingruente Paſſionis horâ: revera enim niſi virtute interiore ſuâ, & habita ratione eorum, quæ inter homines agere ſtatuerat, ſe cohibuiſſet illo ipſo modo, quo in horto affectus erat, quo triſtis, pavidus, tædioſus, agoniſans, ſanguinem ſudans fuerat totâ antecedente vitâ ſuâ affici debuerat. Quamvis autem hunc in modum affici Chriſtum, exteriùs non apparebat, neque enim Chriſtus id ſinebat foras erumpere: in Animæ tamen ejus ſanctiſſimæ, ſimulque Sapientiſſimæ, ac omnium futurorum ſcientiſſimæ, receſſibus, non aliter omnino ſemper fuit per totam vitam, quàm fuit ſemel ſub illam in Horto moram. Id Dominus JEſus de ſeipſo fateri dignatus eſt aliquoties (prout aliàs notatum eſt) ut in illis verbis. *Baptiſmo habeo baptiſari, & quomodo coarctor, usque dum perficiatur?* Quod coarctationis verbum cum ſuo interrogatorio modo, non ſolùm tantùm dicit, quantum quis cogitando aſſequi poteſt, ſed etiam longè amplius: tantum ſcilicet, quantum ſolus Chriſtus capere ac ſentire, nemo autem alius mente comprehendere poſſet. Id ipſum alia quoque verba Domini atteſtantur. illa nimirum duobus filiis Zebedæi dicta. *Poteſtis bibere calicem, quem ego bibo?* Quæ præſentis temporis locutio, clarè demonſtrat Chriſtum, quod

Luc. 12. 50.

semel in horto passus est exteriùs, semp
omni vita passum esse interiùs: immo ver
loquendi ratio evincit, totum hoc, quod
minus JEsus in tota Passione sua, ab ingr
hortum, post Cænam, usque ad mom
Cruce perpessus est exteriùs: totum, in
hoc, per omnia vitæ suæ momenta perp
esse interiùs, & quidem non per solam re
scentiam jugem rerum tolerandarum, qu
sufficeret ad maximam internorum dolor
getem atque simul messem, verùm per
& vivum Animæ Innocentissimæ sensum.

His positis consideratisque, licebit m
tori, metiri, quanti doloris interni fuer
ista? Meum propositum hîc non est ista fus
planare, sed meditatoribus locum dare
ob causam, in sequentibus recensendis ca
succinctus esse volo.

II. Doloris interni Christi excellentia
sa fuit. Conspectus in Horto Calicis illius,
totam Passionem suam, cum omni fœc
ejus vidit, & gustavit, cum quanto intern
rore portionis inferioris: ea quæ gesta in
sunt, satis demonstrant: quæ ego M
toribus, tanquam nota ex Evangelio,
quo.

III. Causa Excellentis Christi Dolori
ni, Potestas & hora tenebrarum: quæ a
lo Judæ initium sumens, deinde totis fu
diluviis in Christum refusa est, usque ad
lum mortis. Cogitare possumus, illo te
quo Dominus JEsus ad discipulos dixit:
te, eamus, ecce appropinquavit qui me tradi
do dixit ad suos hostes: *Hæc est Hora vi*

potestas tenebrarum: illo, inquam, tempore, velut alter ille Jonas dixit; *Mittite me in mare:* seu potiùs, Misit se ipse in Mare Passionis, in Mare tartareæ potestatis, in Mare Judaici furoris, in Mare pœnarum peccatis totius mundi debitarum, in Mare Iræ Dei, contra omnia omnium scelera exardescentis. In quo passu, quis fuerit sensus Innocentissimæ Christi animæ, qui potest capere capiat. Sensum certè illum, nullius nostrum, ac ne omnium quidem nostrum sensus capere sufficit. Qui tamen animæ Christi sensus, toto Passionis tempore, non tantùm non cessavit, sed perpetuò immensis augmentis per omnia instantia crevit.

IV. Excellentis Doloris Christi interni Causa, fuêre studia inimicorum suorum: de quibus ad Patrem suum, per os Jeremiæ dixit: *Domine tu ostendisti mihi studia eorum.* Quæ etiam studia, per Davidem expressit multiplici explicatione. Inimicos enim suos vocat aliquando *Tauros pingues,* aliquando *Canes multos.* Aliquando *Leonem rapientem & rugientem.* Aliquando *victores captâ prædâ exultantes.* Aliquando *vitulos multos.* Aliquando *Lupos vespertinos:* Aliquando *inimicum terribilibus oculis intuentem.* Aliquando *Leonem in sylva, qui dederit contra se vocem:* aliquando *persecutores, aquilis Cæli velociores:* quibus, innumerisque aliis, descriptionibus, expressit Dominus studia contra se inimicorum suorum; quæ cum & illi expresserint in omni Passionis Christi progressu plùs quam luculentissimè, facientes in Christo quæcunque voluerunt, seseque pœnis ejus & malis satiantes: & cùm Christo Domino essent comprehensivè

Jer. 11. 18.
Psal. 21. 13.
Ps. 21. 17.
Ps. 21. 14.
Isa. 9. 3.
Ps. 21. 13.
Hab. 1. 8.
Job. 16. 10.
Jer. 12. 8.
Thren. 4. 19.

perſpectiſſima, immenſum dolorem Chriſti infundebant. Unde illa tenerrima ac amariſſima Domini ad hoſce maledictos dioſos allocutio, *Populе meus: quid feci tibi in quo moleſtus fui tibi, reſponde mihi in qua triſtavi te, &c.*

Ezech. 6. 3.

V. Cauſa Excellentis Doloris Interni ſto fuit. Negatio & ruina Petri. Columna ceciderat tunc, Petra Eccleſiæ, Ferventis Amator, Patris Æterni primus revelationis ſcipulus, Caput Apoſtolorum. Vicarius corruerat, ad cujus ruinam Chriſtus oculos convertere quaſi coactus eſt, eumque coram reſpicere. Et ſicut ipſe de ſe teſtatus eſt, ruinam Liciferi ſpectârit, dixit enim. *Videbam Sathanam tanquam fulgur cadentem de Cælo* prorsùs dicere poterat. Videbam Petrum aliquando etiam Chriſtus Sathanam vocavit tanquam fulgur cadentem de Cælo Apoſtolatus Charitatis, Eccleſiæ meæ. Maximi certe ris fuit ſeminarium Chriſto Domino hac Apoſtoli ruina: revera enim maximus Petrus cecidit in Iſrael tunc temporis, neque unquam alias majus damnum paſſus fuit, aut etiam Chriſtus in ſua Eccleſia.

Luc. 10. 18.

VI. Cauſa Excellentis Doloris interni ſto fuit. Exiguitas efficacis fructûs dolorum ſuorum quantumlibet tam per omnia exactorum, redemptionisque ſuæ quantumplùs quàm copioſæ. Etſi enim Chriſto ſufficiens eſt pro totiùs mundi peccatis, & pro infinitorum hominum mundorum iniquitatibus eluendis & expiandis: Nihilnus ductâ proportione fructûs efficacis,

facto est, cum eo qui esse absolutè, attento valore Passionis Christi potuit, exigua valde erit illius proportio ad hunc, & plane finiti ad infinitum nulla: quod etiam ostendit indubitata reproborum multitudo; & electorum paucitas: de qua inter alias Scripturæ exaggerationes, illa est apud Isaiam. [*Hæc erunt in medio terræ, in medio populorum. Quomodo si paucæ olivæ quæremanserunt excutiantur ex olea, & racemi, cùm fuerit finita vindemia.*] Hanc ergo paucitatem efficaciter à se redimendorum Christus sciens, & valori Passionis suæ collatam minimè proportionatam cernens, immenso dolore cordis angebatur: non quòd non esset perfectissimè contentus Patris Æterni decreto, atque voluntate, sed eam esse ingratitudinem mortalium videret, à quibus justo Dei judicio Efficacitas Passionis suæ arceretur. Hunc Dolorem expressit Dominus JEsus apud Prophetam dicens. *Terra, terra ne operias sanguinem meum.* Multitudo quippe reproborum, quos sacra scriptura, terræ nomine, sæpe compellat, perditione suâ absorbent, & sepeliunt, operiuntque fructum sanguinis Christi. In quem etiam finem, putatur Dominus JEsus in Cruce pendens dixisse illa verba: *Deus meus, Deus meus, ut quid me dereliquisti?* Item illam vocem: *Sitio*, qua de re suo loco vidimus. *Is. 16. 19.* *Matt. 27. 46.* *Joan. 19. 28.*

VII. Excellentis Doloris Christi in Passione Causa fuit. Offensa Dei Patris in nece sua: omnia enim alia peccata etiam simul accepta, respectu hujus unius, quod in nece Christi paratum est, prope modum venialia, & absoluta, & nulla sunt. Quodsi peccatum originale, tam

enormem, ac planè infinitam inexhauſta offenſam Dei peperit, ut pro ejus unius tione, neceſſe fuerit mori Chriſtum : magis hoc Deicidii peccatum, omnem debat offenſæ Divinæ limitem & modu quia Chriſtus, per ſapientiam ſuam omnem malitiam hujus ſceleris pleniſſim batque quantum vulnus Majeſtati Dei hoc re ſingulari inferebatur, amabatque ſumm appretiatione & intenſione, honorem P inde factum, ut hoc ſcelere, quod in ſui ne tam dira patrabatur, plùs quàm om ſcelere, plùs quàm omnibus aliis ſimul quàm omni Paſſione ſuâ cruciaretur & Propter quod, non dubito, præcipuè Ch Dominum in Horto apud Patrem tanta ligentia mortem deprecatum eſſe, ne ſc mortis ſcelere patrato, & Pater offende ſolentiſſimo genere injuriæ, & Chriſtus loris cauſam, omni Paſſione majorem, Propter eandem etiam cauſam, orans pro Crucifixoribus ſuis, dicere non vit : *Pater, ignoſce illis, non enim ſciunt ciunt.*

VIII. Cauſa Excellentis Doloris in P Chriſto fuit. Præſentia dolentis, dolorq ſentis Matris, Cruci adſtantis. Summu Amor quo JEſus & Matrem amabat ipſe Matre amari ſciebat ſe; Intima quoque illa tia, quâ JEſus & ſciebat à Matre ſuos dolo ſentirique, & Mater viciſſim ſciebat à Fili & perferri dolores ſuos, ex cauſa Filii : utriusque corde dolorem cauſabat, & in bat, qualem neque nos ratione veſtigare

qui possumus, neque JEsus & Maria, puris humanis viribus, salvâ vitâ sustinere potuissent. Quo factum, ut cùm JEsus ad manum haberet nihil, quo extremos Matris dolores leniret, in quantulumcunque solatium Joannem illi,& cum illo omnem Ecclesiæ cœtum substituit, vicissim autem Mater cùm jam tota anima in Crucifixo, seu veriùs in Filio crucifixa esset, Corpore etiam quantum potuit se Cruci admovens, juxta Crucem stetit, & sic tota in Crucifixum Filium transiit.

IX. Causa Excellentis Doloris interni Christi in Passione fuit, Derelictio Paterna: cujus sensum gravissimum, adeò affectuosis verbis, adeò luctuosis vocibus ipse Dominus testatus est, ut in omni vita ejus, in omnibus verbis ejus, nihil simile invenire liceat. Quæ autem illa fuerit Christi à Patre derelictio; alibi fusiùs explicatum est: hoc loco eam solùm Divi Leonis verbis insinuo, & explico: qui sic habet. *Ideo JEsus voce magnâ clamabat dicens. Quare me dereliquisti? ut notum omnibus faceret, quare oportuerit eum non erui, non defendi, sed sævientium manibus derelinqui, hoc est, Salvatorem mundi fieri & omnium hominum Redemptorem: non per miseriam, sed per misericordiam, nec amissione auxilii, sed definitione moriendi.* Quia ergo Pater per suam immutabilem definitionem dereliquit Christum in damnatione mortis, hoc non potuit non tenerrimè sentire innocentissimus filius, non quia & ipse mori nolebat, qui utique cum Patre & Spiritu sancto suam mortem decreverat; sed quia quod statuerat, quodque etiam efficacissimè volebat superior authoritas, hoc valde sentiebat, &

Serm. 17. de Passione. Matt. 27.

naturaliter horrebat inferior infirmitas. A
ita dispensatio derelictionis non fuit aliud
necessitas mortis, in qua se positum sic
Christus in Cruce, sicut non poni se in ea
deprecatus fuerat Patrem, in Oratione
Pater si possibile est, transeat à me calix
Matt. 26. 42. quemadmodum ibi dixit Patri. *Si non*
Calix transire nisi bibam illum, fiat volun
ita hic agnoscens non suam, quam rel
sed Patris, quam elegerat, voluntatem
tam, dicit ad Patrem, quare me dereliqui
mirum *causam & rationem, quâ sit relict*
S. Leo ser. 16. de Passione in fine. *non exauditus, inquit, ut ostendat alium*
quem ex æterno placito Patris, pro mundi
liatione præelegit, unde ipsa vox non ex
magni est expositio Sacramenti, quod scili
humano generi conferret Redemptoris
quod petebat, nostra obtineret infirmitas.
tur hunc in modum explicata derelictio,
parte potestatis victricis, fuit summè
gloriosa: ita ex parte infirmitatis patient
mè fuit amara & dolorosa.

X. Excellentis Doloris interni Caus
sto fuit, dissolutio tam Nobilis & unici
natura existentis Compositi Dei-Homin
fiebat per Animæ à corpore separationem
enim unus solusque Christus toto univ
sibili simul ac invisibili præstantior ac
fuit: uniusque ejus jactura, totius univ
teritu, sine ulla dubitatione justissimè red
buit, Christus qui suum pretium & dign
excellentiamque inæstimabilem plenè
interitum suum per mortem sine dubio
mè sentiebat. Quod si Dominus ipse

hominem toti mundo, non ſolum confert, ſed etiam præfert: dicens. *Quid prodeſt homini, ſi univerſum mundum lucretur*, ſe autem perdat, quantò id ipſum de ipſo Chriſto ſentiendum eſt, qui & hominibus, & Angelis, & mundis omnibus dignior, pretioſior eſt, magis infinitè, quàm cogitatione aſſequi poſſumus. Nec obſtat, quod Chriſtus Animam ſuam poſuerit pro nobis: hoc enim non ideo fecit, quaſi viliorem ſe nobis putaverit: ſed ideo, quia in pretium noſtræ redemptionis, & in oſtenſionem ſuæ erga nos Charitatis, hoc impendere voluit, quod pretioſiſſimum habuit, ſeu quo pretioſius nihil habere potuit: ut ex immenſitate impenſi ab eo pro nobis pretii, immenſitatem quoque & ejus erga nos æſtimaremus amoris, & noſtri erga ipſum infinitudinem metiremur debiti. Hoc verò totum, evidenter oſtendit, ſummè fuiſſe gravem dolorosamque Chriſto, Animæ ſuæ à Corpore ſeparationem, per quam nimirum res omni purarum Creaturarum, etiam poſſibilium genere pretioſior, præſtantior, dignior perdebatur. Ex quo facilè colligere eſt, unius ſoliusque Chriſti mortem nobis deflendam eſſe amariùs, quàm jacturam parentum, filiorum, fratrum, amicorum, opum, honorum, regnorum, & uno verbo, plùs quàm omnium ſimul rerum. Hinc etiam facilè eſt colligere, Chriſto ipſi, plùs amaram fuiſſe mortem ſuam, quàm eſſet, ſi totius ſimul mundi ſupercæleſtis & ſubcæleſtis Machina univerſitas q; diſſolveretur, & in ſuum Chaos primævum redigeretur. Hinc etiam facilè eſt colligere noſtræ ingratitudinis enormitatem execrabilitatemque, quâ Chriſti mortem non tantùm condignâ grati animi

Matt. 16. 16.

ſignificatione non proſequimur, verùm
omni genere ingratiſſimæ malitiæ, malit
mæque ingratitudinis, perpetuò, paſſim, &
que, & omnes deſpicimus, deſpuimus, co
camus. O quis ſapiens: & intelliget ha

MODUS XL.

QUadrageſimus Meditandi Paſſionem
Modus eſt: Aſſumere inſigniores
Dolores externos: quos etſi unusquis
proprio ſenſu non difficulter ſeligere p
ego tamen, quos mea fert opinio fuiſſe pr
excellentes, exponam: & quidem nu
adhibitâ (ſecus quam in proximo modo
explicatione aut exaggeratione. Cùm
iſti dolores externi ſint, & ſenſui pateant
eſt difficilè cuivis eorum excellentiam
propriâ meditatione: ut proinde explica
perflua futura eſſe videatur.

Primus ergo Dolor Chriſti externus
gnior præ aliis fuit, Agon ille totus in h
qui adeò durum præludium fuit Paſſionis,
Paſſioni æquivaluerit, & ſudoris ſanguine
tas decurrentes in terram ex toto Chriſti
pore expreſſerit. Certè, ſi de ſola triſtit
non dubitavit Dominus aſſerere, eam e
nem inferendæ ſibi morti: longè id de to
Paſſionis futuræ rudimento magis affi
potuit.

Secundus Dolor Chriſti externus fuit
gnis, Carcer ille nocturnus in Caiphæ d
geſtaque per totam illam noctem: quorum
initium narrâſſent Evangeliſtæ: quemadmo

postquam omnes condemnaverunt eum esse reum mortis, tunc expuerunt in faciem ejus, & colaphis eum ceciderunt, & velaverunt eum & percutiebant, & alapis eum cædebant, & palmas in faciem ejus dederunt, & interrogabant eum dicentes, Prophetisa nobis Christe, quis est, qui te percussit? reliquum tandem nocturnorum dolorum & probrorum, aliorumque gestorum in compendium redigens unus eorum concludit: Et alia multa blasphemantes dicebant in eum. Ut minimè mirum sit, nullius pii scriptoris, aut meditatoris parem esse cogitatum hisce nocturnis Christi injuriis & doloribus explicandis, in quibus explicandis, ipsius Sancti Evangelistæ calamus, videtur defecisse.

Tertius Christi externus dolor maximè insignis fuit. Denudatio ad flagella, & flagellatio ipsa. Denudationem suam volens exprimere Dominus, quàm sibi fuerit onerosa: usus est per Prophetam illo loquendi modo: *Operuit confusio faciem meam.* Non ait, se confusum pudore, & verecundiâ affectum, sed omnem veluti confusionem, quæ uspiam fuisset aut esse posset, in suam: tunc faciem convolasse, & præ enormitate erubescentiæ eam omnino operuisse. Eandem confusionem exprimit idem Propheta ex sensu Christi dicens. *Tota die verecundia mea contra me est, & confusio faciei meæ cooperuit me.* Quibus verbis eandem Passionem suam, quam ex nuditate perpessus est gravissimam, declaravit. Non absimilem sensum flagellationis suæ enormissimæ, per eundem Prophetam sæpius declaravit Dominus noster; nunc quidem dicendo: *Congregata sunt super me flagella, & ignoravi*

Ps. 68. 8.

Ps. 43. 16.

Ps. 34. 15.

G: Druz: bicki oper: ascet: Tomus III N: V 58

ravi. Ubi mirificè flagellationis ſuæ diritatem expreſſit, adducens in medium, flagellorum multitudinem, ſeu congregationem ſuper ſe: ſi enim multa flagella, ſine dubio & multi flagellantes, & longè magis multa ipſa flagellatio: nunc verò dicendo: *Et fui flagellatus totâ die, & caſtigatio mea in matutinis.* Quâ voce, nihil exaggeratius dici videtur poſſe. Non enim Dominus totâ die à mane flagellatus legitur, ſed tanta fuiſſe tamque enormis illa flagellatio ſignificatur, qualis eſſet illa, ſi quis totâ die à ſummo manè flagellatus fuiſſet. Nec minor eſt illa ejusdem diritatis in flagellatione expreſſio, quâ dicit Dominus: *Supra dorſum meum fabricaverunt peccatores, prolongaverunt iniquitatem ſuam.* Alia lectio habet, *araverunt, & ſulcum ſuum produxerunt.* Ut enim fabri ſuper incudem ferrum tundunt ſine ullo metu, ut aratores ſulcos trahunt per agrum, ita impii vulnera ſuper Chriſtum.

Ps. 72. 14.

Ps. 128. 3.

Quartus Immanis Dolor fuit Externus Chriſti, à Corona Spinea, quæ ad intimas usque Capitis partes, aculeos ſuos plures adactos habuit, & cum ſemel impoſita, aut potiùs infixa fuiſſet, nequaquam ita permanſit, ſed iterum iterumque detracta & impoſita eſt, cum multiplici vulnerum dolorumque innovatione. Acceſſit ſpineo ſerto, purpura, arundo, conſputatio, colaphorum impactio, genuflexio, & irriſio; quibus omnibus dolor dolori additus, & contumelia omnimodis exaggerata eſt.

Quintus Immanis quoque Dolor Chriſti fuit externus, Mora, ſeu, Trihorium in Cruce: quo toto tempore agoniſavit Chriſtus, & univerſa membra ejus, ſedibus ſuis evulſa ſunt, pectus

ctus verò cum costis suis, ita distractum distentumque, ut hunc unum solumque pectoris in Cruce convulsi dolorem, quisquis debitè aliqua ex parte considerârit, fuisse præ omnibus gravissimum, atque maximè dirum, & intolerandum necessariò affirmaturus sit.

Sextus, Dolor Christi externus insignis fuit à venenatissimarum linguarum aculeis, quibus intima & extima Christi depasti sunt inimici ejus, insultantes ei verbis, quando jam verberibus non potuerunt, ut dicere potuerit Dominus JEsus hostibus suis illud: *Invaluerunt super me verba vestra, dicit Dominus. Et dixistis: quid locuti sumus contra te? dixistis. Vanus est qui servit Deo: & quod emolumentum quia custodivimus præcepta ejus, & quia ambulavimus tristes coram Domino exercituum? Ergo nunc beatos dicimus arrogantes, siquidem ædificati sunt facientes impietatem, & tentaverunt Deum, & salvi facti sunt.* Quid enim minus ab his dixerunt illi qui dixerunt. *Confidit in Deo, liberet nunc si vult eum. Christus Rex Israël, descendat nunc de Cruce, & credimus ei. Dixit enim quia Filius Dei sum.*

Mal. 3. 13.

Marc. 15.

Matt. 27.

Septimò. Ad insigniores Dolores Christi externos, pertinuit quoque Detractio ultima vestium Christi ad Crucem affigendi; vestes enim ad saucium plurimis in locis Corpus adhæserant, ita, ut avelli à crucifixuris Christum, cum ingenti carnificina, cumque avulsione partium adhærescentes sanctissimæ & oblæsæ carnis, cum multa sanguinis effusione debuerint: per quod & renovatus dolor, & vulnera dilatata necessariò fuerint in Christo. Hujus Doloris enormitatem ipsa cujusque non dico experientia, sed etiam

iam imaginatio, facilè docere meditantem poteſt.

Octavus Dolor enormis Chriſti Exterior fuit. Potus in ſiti oblatus Chriſto, conflatus felle, myrrhâ, & aceto. Novercale revera poculum, de quo Dominus tantò ante per Prophetam conqueri non omiſit, dicens. *Dederunt in eſcam meam fel: & in ſiti mea potaverunt me aceto.* Quomodo illud non ſathanico majus odium fuit, quod homini ad extrema deducto (cujuscunque tandem conditionis fuerit ille,) homini inquam præ doloribus, & ſanguinolentis vulneribus exhauſto, animamque agenti, ac inter Crucis tormenta morienti, pro aquæ hauſtu, acetum porrigere, & extremum illud corporis miſerrimè excarnificati membrum, fauces ſcilicet atque linguam, ſitis ardore exuſtam, ultimato, & ad odii ſui exſaturationem, adinvento poculo, cruciare? verè, *Fel Draconum, vinum eorum, venenum aſpidum inſanabile.*

Pſ. 68. 22.

Deut. 32. 33

Nonus Dolor externus Chriſti enormis fuit, à conſpectu & orbitate Matris.

Decimus Dolor Externus fuit Chriſti à Morte Corporis, etenim cum ſumma violentia à Corpore illo diſſolvebatur recedebatque anima: utpote quod optimè diſpoſitum habebat, & quod diutiſſimo tempore informare naturali curſu debuerat. Utrumque hoc punctum, in præcedenti modo utcunque exaggeratum eſt, propterea hoc loco ampliùs nihil addo: ſed campum meditatoribus piis ſuum relinquo.

MODUS

MODUS XLI.

QUadragesimus primus Meditandæ Passionis Domini Modus esse potest, Contemplari Passionem ipsam, in doloribus & compassione Beatæ Mariæ Virginis: expendendo scilicet, quos & quantos illa dolores sustinuit, ob dolores Christi Filii sui, & ex his illos, vicissimque ex illis hos metiendo, ponderando, ac perpendendo, simulque Matri condolenti ac Filio dolenti, intimo ex corde nostro compatiendo: quin etiam nostra peccata, nostram malitiam, nostram ingratitudinem, nostram indignitatem, nostram obligationem recognoscendo, ex hoc, quia non solùm Christum peccatis nostris crucifiximus, & occidimus, verùm etiam Matri Christi eâdem operâ maximorum luctuum dolorumque causam dedimus. Nisi enim nostra peccata Christum mori coëgissent, Mater, nullas tantorum dolorum causas habuisset. Quare peccata nostra sicut dolorum Christi, ita Matris ejus causa fuerunt: & nos, sicut Christo pro nostris peccatis dolenti, ita & Matri ejus, occasione eorundem peccatorum afflictæ, compassionis, gratitudinis, imitationis, amoris debitores sumus. Ad quam rem, id est, ad ejus debiti cognitionem, consequenterque exsolutionem, ut efficacissimè excitemur, expedit mensuram dolorum Beatissimæ Matris penetrare: ad hanc porrò penetrationem duplici viâ pervenire licebit. *Primò*, Si expendatur Amor Sanctissimæ Matris in Filium suum: quantò enim hic fuit major, tantò etiam necessariò & dolor debuit esse, ac re ipsa fuit gravior: amoris namque hoc est proprium, ut

Aman-

Amantem in Amatum transferendo, transformando, faciat illum participem & potem, complicemque eorum omnium, fiunt acciduntvè Amato. Sive illa sint bo prospera, sive mala & adversa: quo fit, alterum amat, ejus bonis lætetur, tanquam ejus malis crucietur, tanquam suis: sæpe plusquam suis, pro magnitudine scilicet, tate, intimitateque amoris. *Secundò*, Pen mus in dolorum Beatæ Matris mensura mensam, si expenderimus cognitionem rum Christi, quam habuit Beata Mater quo enim cognitio ista fuit magis intima & omnium conditionum circumstantiar Patienti & Passioni annexarum possess comprehensiva, hoc fuit evidentior comp sio enormitatis dolorum Christi, & conse ter, hoc fuit atrocior dolor in Matre dole lium cognoscente.

Attingo breviter aliquot fontes Beatæ Virginis erga Christum Filium, q siderati, ostendent ejus magnitudinem, & notam quoque facient dolorum ejus Exa tiam.

Primus, Præcipuusque Fons Amor MARIÆ Matris in Christum Filium, q Christus, simul ejus, & simul Dei Filius: ut quantum ad Personam Christi, non fuer Filius Dei, & alius ipsius, sed unus omnino que individualiter & Hypostaticè: ex qu bat, ut MARIA esset vera Dei Mater, poss dicere longè verius, ac justiùs de se, deq Maternitate, quàm alia illa dixerat. *Gen. 4.* *Possi minem per Deum;* vel etiam possedi hom

Deum. Ex hoc fonte amor MARIÆ erga Christum, fuit specialis cujusdam sicut generis, ita etiam ordinis, ac altitudinis, diversæ nimirum, & ab ea quæ continetur in præcepto diligendi Deum super omnia, seu ex toto corde, tota anima; & ab ea, quæ continetur in præcepto diligendi proximum sicut se ipsum; & adhuc ab ea, quæ continetur in præcepto instinctuque naturali Parentum ad diligendum suos filios: quoniam Maria Christum dilexit, non tantùm ut Deum suum, nec tantùm ut hominem purum, proximum suum; nec denique tantùm ut hominem solum filium suum, sed dilexit eum ut Mater Dei, Deum Filium, Deum Hominem, Filium suum. Supperaddens, vel certè intermiscens dilectioni suæ jus maternum, quo attingebat non tantùm humanam in Christo de se sumptam naturam, sed etiam Divinam, suo sanguini hypostaticè unitam personam. Quale motivum amandi sive Deum, sive Hominem, sive Filium, nulla unquam creatura, habet habuitque; ac proinde, amori MARIÆ in Christum, nullus est, nullusque potest esse similis, nullus par, in ulla, immo in omni simul creatura. Omnes enim creaturæ si amabunt condignè Christum, non possunt aliter condigniùs, quàm amando illum ut Deum-Hominem, ut Dei Filium, ut MARIÆ Filium: at MARIA, ultra & supra totum id, amat Christum Hominem, Deique ac suum verum Filium. Cujus motivi excellentiam sicut sola Virgo MARIA possidet, ita sola etiam ejus mensuram cognoscebat, & sola etiam hanc mensuram amoris sui vehementiâ & excellentiâ implebat. Et quia in Passione tam indigna atque amara Filium suum ita *Luc. 17. 20.*

dilectum demersum planissimè videbat, ja
potest capere capiat, quantum ex Passio
sui Filii MARIA capiebat dolorem. Mih
nullus creatus intellectus par videtur, ad
sum istam subintrandam, nedum pen
dam.

Secundus Fons Amoris Mariæ erga Ch
fuit: Conceptio ejus de Spiritu Sancto
illud Angeli ad eam dictum: *Spiritus San
perveniet in te:* & juxta Symbolum fide
conceptus est de Spiritu Sancto. Cùm erg
tus Sanctus, sit Author conceptionis atq
ternitatis Mariæ; is verò sit substantialis
quemadmodum Spiritus Sanctus oper
in MARIA conceptionem, ita etiam iden
didit dilectionem Christi: ita, ut Maria
in se, & Humanitatis Christi de suo
formatorem, & Charitatis etiam erga
inflammatorem, unum eundemque
Sanctum. Quia ergo Maria ex eode
Sancto concepit & carnem & Charitate
sti: inde est: quòd sicut non habet simil
ria in Conceptione Carnis Christi, ita e
rem non habeat in Charitate ac dilectio
dem Christi. Quod evidenter evincit
nullum quoque socium, nullum pare
aut esse posse, Mariæ in persentiscendis
bus Christi.

Tertius Fons Amoris Mariæ erga Ch
fuit. Quia Christus Mariæ verus, conna
consubstantialisque & quidem solius Ma
lius: Christus enim, sicut in Cælo, seu i
na generatione Matrem non habet, ita i
in humana conceptione, Patrem non no

Luc. 1. 35.

in sola
tris qu
factum
Christ
fuerit,
etiam
dolent
vel Ma
is suæ
Qu
fuit,
Christi
æ crea
potuer
re Dei
entia
ium &
num f
uonia
ia Chr
el sint
iam;
ota, &
rehen
em fuu
one g
mia b
item,
adver
lariam
verat
se filii
Qui
it, D

in sola atque una Maria Matre, dilectio tam Patris quàm Matris erga Christum, resedit: quo factum est, ut in Maria major fuerit dilectio erga Christum, quam in ullis parentibus unquam fuerit, erga aliquam suam prolem. Atque hinc etiam factum est, ut Mariæ dolor, fuerit major, dolentis ob dolores Christi, quàm ullius Patris vel Matris esse potuerit ac possit, ex dolore prolis suæ.

Quartus Fons Amoris Mariæ erga Christum fuit, Magnitudo & multitudo beneficiorum Christi erga Matrem suam: quæ tanta fuit ut puræ creaturæ divinitus majora contingere non potuerint, perinde ut pura creatura nulla, Matre Dei, major esse potest. Quia verò beneficentia solet amorem conciliare inter beneficium & benefactorem, inde conficitur, maximum fuisse amorem in Maria erga Christum, quoniam constat, maxima fuisse & esse beneficia Christi erga Mariam. Quæ autem ea fuerint vel sint beneficia Christi Domini erga Matrem suam; dicere nihil attinet, cùm sint vulgò satis nota, & uno Maternitatis beneficio satis comprehensa. Porrò amor beneficiarii in benefactorem suum, talis esse solet, (& debet) ut obligatione gratitudinis, velit, gaudeat, curetque, omnia bona benefactori evenire ac inesse: contra item, nolit, impediat, & doleat quidquam mali adversi eidem accidere. Necesse itaque fuit, Mariam summè cruciari malis filii sui; quæ se noverat, totam quanta quanta esset, beneficium esse filii sui.

Quintus Fons Amoris Mariæ erga Christum fuit, Dignitas, Sanctitas, Innocentia, Sapien-

tia Filii sui. Vera quippe Charitas, quæ in-
ctionem alicujus rei fertur propter solum
eam rem necessariò solet atque debet plu
gere, in qua plus eluceſcit Dei ſive natur
bonitatis, atque perfectionis: quoniam
Christo: non tantùm plurimum fuit
Divinæ, ſed plane tota Divinitatis pleni
eo habitabat corporaliter, quòd Mariam
mè latebat: inde fiebat, ut Maria Chriſtu
mè amaret, æſtimaret, veneraretur, appr
accedente præſertim eo, quòd Chriſtus
mul aliquid ſuum proprium, Filius nimi
us proprius, unigenitus, ex puriſſimis
guinibus, operâ Spiritûs Sancti conce
ſe natus, educatus, &c. factum eſt inde
riò, quod Maria ſummè Chriſtum dile
ctum etiam, quòd eadem ſummè injur
ſenſerit, & amariſſimo animo tulerit.

De Cognitione, quàm Maria habue
loribus Filii ſui, dicere nihil attinet, c
conſtet, illam & fuiſſe naturâ ſuâ ſapien
& myſteriorum Scripturæ, maximè Filii
de gnaram, & luce Spiritûs ſancti illuſtr
proinde dolores Chriſti intimè cogno
conſequenter, eosdem vivaciſſimè pene
ac ſentientem. Quam penetrationem
explicare volens; Gladium animam p
untem vocavit, &c.

Ex his igitur duobus capitibus co
Amoris ſcilicet ac Cognitionis, quæ fuit
ria erga Chriſtum Filium ſuum, licebi
ſubintrare aliquantulum atque metiri im
tem Dolorum Matris Virginis, ex do
Chriſti: ita ut non dubitemus accomod

ba illa Prophetæ dicentis: *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor, sicut dolor meus.* Non dubitabimus etiam, eam compassivo affectu, alioqui verbis illis ejusdem Prophetæ: *Magna est velut mare contritio tua, quis medebitur tui?* Ex his quoque duobus capitibus bene perpensis, discemus; nos ideo dolores Christi Domini, tam parum sentire, quia & in cognitione stupidi, & in dilectione, frigidi valde sumus, tam ejus, qui patitur, quàm earum rerum, quas patitur. Inflammemus ergo nos amore Christi: & exerceamus nos in cognitione illius, dolorumque ejus: & dabitur nobis gratia bibendi cum ipso calicem Passionis ejus: quæ est vera & unica beatitudo hujus vitæ, omnium fidelium servorum ejus. *Thren. 1. 12.* *Thren. 2. 13.*

MODUS XLII.

QUadragesimus secundus Modus Passionem Christi meditandi est; Considerando & vestigando illam, in & ex virtutibus perfectissimis, planèque Heroicis Mariæ Matris Christi, quas illa tempore Passionis ipsius exercuit, & exercuit, ad nostrum omnium speculum & exemplum. Duæ sunt enim rationes cognoscendi Passionem Domini JEsu Redemptoris nostri per Matrem ipsius: una quidem considerando dolores ipsius Matris, quos illa ex dolente, & cum dolente filio, sustinuit: quam rationem in præcedenti modo, utcunque exposuimus, ostendendo duas vias seu radices investigandæ mensuræ dolorum Maternorum: Amorem scilicet, & cognitionem ejus, quam habuit de Filio suo de-

que doloribus ipsius: altera porrò est ratio
siderando insignes maximè virtutes ejusde
tris, quas illa exercuit, in tam dura &
occasione, qualem nulla unquam creatur
cendarum suarum virtutum habuit hunc
modum in præsenti proponere aliquatem
lumus.

Prima itaque virtus, quam Maria in p
ti gradu heroicoque exercuit, patiente Fi
est Fides atque Fiducia. Fide enim credi
nia credenda de Filio suo, contra omn
manarum rationum evidentiam. Neq
propterea minor fuit Fides Beatæ Virgin
ullius Sancti, quia fuit Mater Christi:
tius hoc ipsum exaggerat Fidem ejus, qu
Christi Ecclesiam sustinuit, quia in fide
cillavit, sed credidit omnibus Scripturis
Christo erant. Credidit Christum Red
rem esse mundi, qui humanitus, ne
opem ferre posse videbatur. Similiter,
contra spem fiduciam habuit in ipsa mo
ditione, exinanitione, extinctioneque fi
Luc. 24. 2. non dicebat, ut illi duo: *Nos autem spe*
quia ipse esset redempturus Israel. Sed potiu
Ps. 30. 2. bat. *In Te Domine speravi, non confunda*
num. In Te, Fili, captivum, in te conte
in Te vermem, & non hominem, oppro
que hominum & abjectionem plebis, in
mnatum, occisum, sepultum: & scio,
hæc, quæ sunt instrumenta perditionis
media Salvationis Mundi.

Secunda Virtus Mariæ Virginis in
Filii exercita fuit, Modestia & Patientia
enim patientius, nihil modestius, appa

quam in mundo, Patiente ſuo & Dei Filio, Matre Virgine Maria: immo dico, nulla unquam in occaſione modeſtiam, patientiamque Virginis Mariæ eluxiſſe, quam in Paſſione Filii; quod facilè credet, qui advertet, nil unquam gravius, adverſius, & ad turbandam omnem mediocritatem aptius, oblatum fuiſſe Mariæ, vel ulli creaturæ offerri potuiſſe, quàm Paſſionem mortemque talem, talis actanti Filii. Itaque alibi, alias Mariæ Virginis licet diſcere virtutes, ſed in Paſſione Filii, Patientiam, Modeſtiam, & animi æquitatem ſingulariſſimè.

Tertia Virtus Mariæ Virginis in Paſſione eluxit Humilitas, atque ſui contemptus, & Vilificatio. Quid enim teſtabat Mariæ tantâ ingenuitate, tantâ mentis præſtantiâ ac generoſitate pollenti, quàm ſub forma peſſimi, viliſſimique latronis poſito ac pereunte Filio, ſubtrahere, ſubducere, occultare ſeſe; at hoc longè abfuit à Maria: immo verò, neque cum diſcipulis fugit, neque cum Petro negavit, neque cum notis & amicis timens à longè ſtetit, ſed potius Matrem ultro ſe impii, improbi, peſſimi, Barabbâ & latronibus pejoris, furciferi, crucifixique, Matrem, inquam, ſe profeſſa, ſtabat juxta Crucem, parata, & cupida, & gaudens ſe digito oſtendi, ſe ſugillari, ſe irrideri, ſe carpi, ſe confundi, ſe notari talem, talis filii genitricem. Hic, ſi quid ego judico, Maria humilior fuit, quàm tunc, quando ſe Ancillam Domini, coram Angelo profeſſa fuit.

Quarta Virtus MARIÆ Virginis patiente Chriſto eluxit; Magnitudo & Fortitudo animi. Certè plusquam in Jahel, plusquam in Judith,

plusquam in Debora, plusquam in illa
bæa, ſeptem filiorum Martyrum Matre
enim Judæorum & gentilium, qui in
MARIÆ filium deſæviebat, longè fu
nior, longè robuſtiorem magnanimitat
boris materiam præbuit MARIÆ, qu
pradictarum Matronarum, adeò ut lon
dici poſſit de MARIA, illud quod dict
2. *Mach. 7. 20.* Machabæa. *Supra modum autem Matr
& bonorum memoriâ digna, quæ pereun
ſub unius diei tempore conſpiciens, bono
bat, propter ſpem quam in Deum habebat.*

Quinta Virtus MARIÆ in Paſſion
emicuit, Charitas planè ardens, plan
Charitas inquam, Dei, cujus honori,
Filium ſuum deſervire, immolariq
Charitas etiam proximorum, & quide
torum, & quidem Filii ſui interfector
rum odiis, injuriis, ſceleribus, usque
paſſa eſt animum ſuum infringi, aut
odium, ut potiùs in tenerrimum robuſ
que converſa amorem, optaverit, petie
baverit, Filium ſuum, pro iis ipſis, propu
ſalute mori, à quibus, & à quorum m
rabie, ipſum videbat mori. In quo pa
Filii ſui charitatem æmulata, & proxim
eſt: qui pro iis ipſis ſanguinem ſuum
amabiliſſimè voluit, à quibus illum e
tientiſſimè permiſit.

Sexta Virtus MARIÆ in Paſſione
mirandæ Heroica eluxit, Obedientia ac
tio in omnem Dei voluntatem: quâ vi
ſe & hominem & Matrem oblita eſt,
exuit, ut tota ſolam unamque Dei vo

& gloriam intuens atque amplectens, non tantùm non tulerit molestè adeò amaram, & per omnia exquisitissima tormenta diram mortem sui simulque Dei Filii unici, sed etiam præ ardore, altitudine, vehementia, plenitudineque Obedientiæ & Resignationis, cumque Divina Voluntate conformitatis, parata fuerit, si Deo ita ordinare placuisset, ipsa suis manibus maternis Christum Filium, & conspuere, & pedibus manibusque tundere, & ad columnam flagellis cædere, & spinis coronatum ludibrio habere, & cruce impositâ onerare, & propriis manibus crucifigere, de Cruce deponere, ac sepelire, in hostiam & holocaustum Deo.

Has Virtutes aliasque plures, MARIA, Patiente exercuit Filio: ita ut in eis totam depinxerit Passionem Filii, nobisque eam, unâ secum ad imitandum proposuerit, &c.

MODUS XLIII.

QUadragesimus tertius Passionem Domini meditandi Modus esse potest; Considerando illam in Sacrosanctæ Missæ Sacrificio expressam & repræsentatam. In hunc enim præcipuè finem, Sacrum Missæ Sacrificium, atque etiam Eucharistiæ Sacramentum institutum à Christo, ex signantibus ipsius Christi verbis novimus, ut in eo & per illud recogitemus, repræsentemus, renovemus, Sacrificium ejusdem cruentum in Cruce, cum tota ipsius Passione. Quocirca non tantùm perutilis & laudabilis, sed etiam ab ipso Christo Domino institutus desideratusque modus est meditandi Passionem ejus,

sive per Sacrificium Missæ, quod Sacerdotes
cipuè faciunt, quoties Sacrum faciunt, f
Sacrificio Missæ, quod omnes facere de
quotiescunque Sacrum audiunt. In eum
hoc loco, pono perpetuam omnium eorum
in Sacro Missæ Sacrificio geruntur, cum ip
sione, quæ gestis illis repræsentatur, collatio
ut sive in ipso, dum peragitur, Sacro, sive
extra illud quolibet loco & tempore,
Christi ad Missam, Missa ad Passionem
fructuosè & devotè recoli possit.

1. Præparatio Sacerdotis in Sacrario
crificandum: commemorat & repræsen
ledictionem Christi, quâ, iturus ad Pass
valedixit Sanctissimæ Matri, nec non alia
cis, consolans illos, seseque ad Passionem
gens, & ab omnibus aliis negotiis expedie
tumque animum ad negotium Passionis
vertens.

2. Egressus Sacerdotis è Sacrario ad
Signat egressum Christi de Cœnaculo
Hortum, & Oliveti Montem.

3. Depositio, & Dispositio Calicis
Corporalis super altare, nec non Missalis:
Rumination illam Christi pergentis in
semani, & incipientis interea pavere, to
contristari, mœstitiâque arctari, ac dicere
stis est Anima mea usque ad mortem.

4. Mora Sacerdotis aliqua ad mediu
ris, inclinatioque Capitis, recessus ab alta
descensus ad infimum gradum: signat re
nem discipulorum, quâ Christus eos relic
ab eis avulsus est quantum jactus lapidis, o
nis faciendæ gratiâ.

5. Psalmus, Confessio, aliæque orationes: significant orationem Christi repetitam; prostrationem in genua, & in faciem, confortationem Angelicam, agoniam, sudoremque sanguineum.

6. Accessus ad Altare: signat occursum & processum obviam hostibus. *Surgite eamus: ecce appropinquavit, qui me tradet.*

7. Osculum Altaris: signat osculum Judæ, quod retulit ab eo Christus, eique dixit. *Amice ad quid venisti? Juda, osculo filium hominis tradis?* *Matt. 26. 59. Luc. 22. 48.*

8. Introitus Missæ, & signum Crucis: Significat sermonem Christi ad Judæos. *Tanquam ad latronem existis cum gladiis, &c. Sed hæc est hora vestra & potestas tenebrarum.* *Marc. 14. 48. Luc. 22. 60.*

9. Sacerdos in medio Altari Kyrie eleison repetens: Signat Captivitatem Christi, & injurias ejus, derelictionemque ac fugam discipulorum omnium.

10. Gloria in excelsis: signat exultationem & insultationem hostium, quâ capto Christo exultârunt, sicut solent victores captâ prædâ, in Palatio Annæ & Caiphæ.

11. Osculum Altaris, & Dominus vobiscum: Signat Examen Christi de doctrina, & de discipulis, responsumque Domini, ob quod enormem alapam accepit ab uno ex ministris.

12. Epistola: Signat accusationes, falsaque testimonia, adjurationes, injurias, condemnationes Christi apud Caipham, ab universo Concilio.

13. Graduale & Tractus: signat blasphemias, oculorum velationem, consputationes, colaphisationes

sationes, quas pertulit Dominus in eadem Caiphæ Domo.

14. Evangelium, & osculum Missalis atque signatio: signat Confessionem Christi, quâ se Christum, Dei filium, insuperque Judicem universorum confessus est.

15. Credo: signat Petri Negationem, & conversionem, & amaras lacrymas, respiciente Petrum Domino: tum etiam: pernoctationem totam Domini, infandis injuriis pleniſſimam.

16. Osculum Altaris, & Dominus vobiscum; signat Matutinum Concilium Judæorum, in quo de novo Christus est Examinatus, Confessus, Damnatus.

17. Offertorium: signat deductionem Christi ab Judæis ad Pilatum: Signat etiam Judæ pœnitentiam, & abjectionem sanguineæ pecuniæ.

18. Oblatio Panis & Vini super Altare: Signat interrogationes Pilati, accusationes Judaicas, silentium, & demum responsa Christi ad Pilatum.

19. Ablutio manuum; Signat remissionem Christi ad Herodem, Herodis exinde gaudium, Christi silentium, contemptum, & illusionem ejus ab Herode & Herodianis. Vestem albam, &c.

20. Oratio, post ablutionem manuum, in silentio; Signat Pilati cum Christo sermones, pro Christi innocentia & liberatione conatus, collationem cum Barabba latrone, homicida, seditiosa.

21. Osculum Altaris: & Orate Fratres; Signat Christi nudationem, flagellationem, coronationem, ad populum productionem, cum *Ecce Homo.*

22. Secre-

22. Secretæ Orationes ante Præfationem; Signat persuasionem Principum Judaicorum quâ suaserunt populo, ut peterent JEsum crucifigi, tum clamores populi varios, Tolle, Crucifige, Sanguis ejus super nos, &c. Cunctationem Pilati, Ejus uxoris denudationem.

23. Præfatio; Significat Damnatum JEsum, & traditum voluntati Judæorum, ad crucifigendum, promulgationem quoque feralis sententiæ in JEsum.

24. Sanctus, Sanctus, Sanctus; Signat triumphos Judaicos de obtenta in Christum sententia, festinationem ad ejus executionem: signat verò multò magis gaudium Cordis Christi, ex decreto Patris Æterni, de salvando genere humano per suum sanguinem.

25. Oratio post Sanctus, & Cruces tres; Significant bajulationem crucis à Christo, adjuvante Simone Cyrenæo.

26. Memento vivorum, (ut vocant;) Significat sermonem Domini, seu Prophetiam ad mulieres lamentantes super ipsum. *Filiæ Jerusalem, nolite flere super me,* &c.

27. Communicantes, Signat Perventionem Domini in montem cum Cruce, obviationem quoque cum Matre dolorosissima. Vini quoque Myrrhati, cum felle misti oblationem.

28. Manus Sacerdotis expansæ super oblatas hostias. *Hanc igitur oblationem*, &c. Signant Positionem Nudati super Crucem, & oblationem illam quam Christus tunc fecit Patri Æterno, de se ipso, finaliter se ejus voluntati ad redimendum in Cruce humanum genus resignans.

29. Va-

29. Variæ Cruces formatæ quinquies gnant affixionem Christi ad Crucem.

30. Consecratio tam Panis quàm Vi utriusque Elevatio. Signat affixum jam & elevatum cum cruce, statutumque in cum titulo: JESUS NAZARENUS RE DÆORUM.

31. Orationes Sacerdotis post Elevati Hostiarum, expansæ manus & cruces Signant JEsum in cruce pendentem jam, in trones medium, multitudinis adstantis va fectus & sensus.

32. Alia Oratio Sacerdotis extensis ma *Supra quæ propitio*, &c. Signat Christi o nem pro crucifixoribus. *Pater ignosce illis, nesciunt quid faciunt.*

33. Oratio Sacerdotis positis super manibus: osculum altaris & cruces supe stias: Signant verba Christi ad Matrem & nem, proque ambobus solicitudinem. quoque Domini, & acetum in Spongia & po porrectum.

34. Memento mortuorum; Significat versionem latronis: Christique super eum ricordiam: indurationem alterius latronis perditionem.

35. Sacerdos percutiens pectus, & alt verba clariùs pronuntians. *Nobis quoque*, Signat Orationem Christi factam ad Patrem cruce cum lacrymis & clamore valido.

36. Cruces variæ à Sacerdote formatæ hostias & genuflexio: signant incredibiles & finitas blasphemias, insultationes, injurias Christo pendenti ab hostibus irrogatas.

37. Or

37. Oratio Dominica: Signat clamorem Christi ad Patrem. *Deus meus, Deus meus, ut quid me dereliquisti.*

38. Sacerdos frangens hostiam per medium, & cruces faciens. Signat terræ motum, obscurationem Solis, scissionem petrarum, ruptionem veli, apertionem sepulchrorum.

39. Particula hostiæ Sanguini & calici imposita; significat verbum illud Domini, *Consummatum est.*

40. Pax Domini sit semper; Significat commendationem, quam fecit Dominus, Spiritus sui in manus Patris.

41. Agnus Dei qui tollis, &c. Signat Christum inclinato capite exspirantem, & populos à cruce Christi revertentes, & percutientes pectora sua, ac dicentes: *Vere Filius Dei erat iste.*

42. Domine non sum dignus; Signat supplicantem Josephum Pilato, pro Christi corpore deponendo.

43. Sumptio Sanctissimi Sacramenti: Signat apertionem lateris Christi, è quo Sanguis exivit cum aqua, loco confractionis ossium, quæ Christo non est facta.

44. Convolutio corporalis; Signat depositionem Christi mortui de cruce, inunctionem ejusdem, & involutionem in syndone munda.

45. Communio, & altaris osculum: Signat occupationem Beatissimæ Matris, aliarumque piarum personarum, circa JEsum mortuum ante sepulturam.

46. Post communiones seu orationes atque collectæ ultimæ; Signant Sepulturam JEsu.

47. Oscu-

47. Osculum Altaris; Signat advolutio pidis ad ostium monumenti.

48. Ite Missa est, & Dominus vob Signat discessum amicorum à monumento

49. Osculum Altaris ultimum & ben super populum: Signat descensum Christi feros.

50. Evangelium ultimum & discessu dotis ab Altari; Significat varios sermone num de nece Christi, ejusdemque gesta rectione, visitatione discipulorum, missi rundem in orbem universum.

Hunc in modum, tota Passio Miss Missa Passioni, admensurari potest, inter celebrationem illâ meditatione recoli. sunt apud optimos Scriptores, aliæ accom tiones Missæ, ad totam vitam Christi, aute Passionem ipsius, quas liberum erit, Passionis Christi meditatori sequi: eri fortè, cui, & hæc in minutiores articulo nem Missamque partiens Meditatio, displicebit.

Illud tantummodo monitum velim, commemoratione articulorum Passionis sit contentus: sed interim affectus etiam erga Patientem Dominum, tum Actus vi aliquarum congruarum; tum denique po aliqua bona & seria eliciat, prout sibi oppor videbitur. Nisi enim hoc fiat, nuda illa co moratio, erit quidem illa coram Christo n ria nonnihil, sterilis tamen permanebit, animam impinguabit oleo devotionis, verum meditationis nomen sortiri poteri

MODUS XLIV.

QUadrageſimus quartus Paſſionem Domini meditandi Modus eſſe poteſt: Meditatione illam repræſentando Patri Æterno, pro ſe, ſuis, proximorumvè omnibus internis & externis neceſſitatibus, ac miſeriis ſublevandis. Cujus repræſentationis Exemplar, ex Davide Eccleſia deſumit, verba illius uſurpans. *Protector noſter aſpice Deus, & reſpice in faciem Chriſti tui.* *Pſ. 83. 11.* Ejusdem Paradigma devotiſſimum, legere eſt apud Auguſtinum, quod hoc loco apponere non gravabor, ut ex eo meditator non erudiri ſolum, verùm etiam inflammari poſſit. Sic igitur Auguſtinus, Patri Æterno Paſſionem Filii, ſive Filium Paſſum repræſentat.

Aſpice pie Pater, Piiſſimum Filium, pro „ me tam impio Paſſum. Reſpice Clementiſſime, „ Rex, quis patitur, & reminiſcere benignus, pro „ quo patitur. Nonne hic eſt mi Domine inno- „ cens ille, quem ut ſervum redimeres, Filium tradidiſti? Nunquid non author vitæ hic eſt, qui ut ovis ad occiſionem ductus, Tibique usque ad mortem obediens factus, atrociſſimæ non timuit necis genus ſubire? Recole totius ſalutis Diſpenſator, quia hic eſt ipſe, quem etſi ex tua virtute genuiſti, meæ tamen infirmitatis participem fieri voluiſti. Verè hæc eſt tua Deitas, quæ meam induit naturam, Crucis aſcendit patibulum, quæ in aſſumpta carne triſte tulit ſupplicium. *Medit. cap. 6.*

Reduc Domine Deus meus oculos tuæ Maeſtatis, ſuper opus ineffabilis pietatis. Intuere dulcem natum, toto corpore extenſum. Cerne

G: Druz: Bicki oper: ascet: Tomus III N: V 58

manus innoxias, pio manantes sanguine, l
mitte placatus scelera, quæ patrârunt manus
Considera inerme latus crudeli perfossum
de, & renova me sacro fonte, quem inde
fluxisse. Vide immaculata vestigia, qua
steterunt in via peccatorum, sed semper am
verunt in lege tua, diris confixa clavis, &
ce gressus meos in semitis tuis, & fac m
habere, benignus, omnes vias iniquitatis
iniquitatis amove à me, & fac me propitius
veritatis eligere.

Oro Te Rex Sanctorum per hunc Sa
Sanctorum, per hunc Redemptorem m
me currere viam mandatorum tuorum, u
leam Spiritu uniri, qui meâ non horrui
vestiri. Nunquid non attendis, Pie Pate
lescentis Filii Clarissimi Caput, niveâ cer
flexâ pretiosissimam resolutum in morte
spice mitissime conditor, dilectissima
humanitatem, & miserere super infirmi
debilitatem.

Candet nudum pectus: rubet cr
latus, tensa arent viscera, decora languen
na, regia pallent ora, procera rigent
crura pendent marmorea, rigat terebrato
beati sanguinis unda. Specta, glorioseC
gratissimæ prolis lacerata membra, & m
re benignus, quæ mea est substantia. Co
Dei hominis pœnam, & relaxa conditi
miseriam. Vide Redemptoris supplicium,
dempti dimitte delictum.

Hic est Domine mi, quem propter
populi tui percussisti, licèt ipse sit dilect
quo Tibi bene complacuisti. Hic est ill

cens, in quo dolus non est inventus, & tamen „ inter iniquos deputatus est „] Hucusque Augustinus.

Ad cujus normam licebit meditanti, totam Passionis Christi seriem, ab horto usque ad sepulturam decurrere, & ita eam, sive ipsum Christum in ea positum, Patri Æterno repræsentare, ut simul peccata propria, vel etiam aliena deneret Deo, ipsaque deflens, iis veniam petat, supplicia eorum averti postulet, emendationem proponat, affectus compassionis, laudis, admirationis, gratitudinis, deprecationis, aliosque similes exerceat: virtutum variarum in Christo patiente elucescentium actus, imitatione exprimat; dona denique interna, juxta ac externa, tam sibi quàm suis, quàm toti Ecclesiæ, totique humano generi, à divina manu deposcat, &c. Nec poterit hæc talis repræsentatio non esse in oculis Deitatis grata, aut ad impetrandum valida, quandoquidem tam efficax & apta divinæ miserationi expugnandæ machina per eam admovetur. Cui divina pietas, impossibile videtur, ut resistat.

MODUS XLV.

QUadragesimus quintus Passionem Domini meditandi modus esse potest, considerando in Passione Domini insignes maximè quinque actus Christi, quos ille in ea pro nobis ad gustum Æterni Patris exercuit: sunt autem hi 1. Oblatio. 2. Donatio. 3. Dedicatio. 4. Sacrificium. 5. Holocaustum. Qui actus etsi in tota Passione Domini eluceſcunt: nihilominus in quibusdam

busdam partibus Passionis, alii atque alii
mulatius apparent, ac proinde etiam comm
ùs & dulciùs considerari possunt. Quocir
cundum hos quinque actus, quinque partes
ssio Domini habere, secundumque eas de
pendi potest.

I. In his omnibus quæ à Christo Domi
Horto gesta sunt, in Oratione, Genuflex
Agonia, sanguineo sudore, Resignatione
luntatem Patris: eluceſcit mirificum exe
Oblationis; qua se Dominus JEsus Patri
no obtulit, ad omnes Passiones, & Mortis
adeò horribilis, labores. Quidni etiam
tanto eruditus exemplo, tantoque anim
invitatus spectaculo, sese animosissime re
offerat Deo, ejusque Sanctissimæ ac suav
voluntati ad omnem ejus usum & nutum
miliationem & abnegationem sui, ad ex
nem verò Dei quam maximam. Certè m
gratiam suorum Imperatorum atque D
immanes quasdam, & periculi certi plen
faciunt oblationes: JEsus Imperator nost
suæ oblationis proposito nobis exemplo,
ne merebitur, nonne felix adeò erit ap
ut ad ejus imitationem, in ejusque gl
faciamus ei unam nostri Oblationem ge
sam? &c.

II. In Captivatione sui Dominus
quando super se dedit Potestatem potest
brarum, furorique & rabiei militum (quib
iam ultro obviam processerat, seque
manifestaverat) exercuit in gratiam Æter
tris, inque nostram salutem, unam Heroic
planè Deo-Homine dignam Donationem,

se, vitam, animam, sanguinem, totam prorsus substantiam suam elargitus est profusissimè atque prodigalissimè: ita ut videretur se totum sui Dominio, curâ, æstimationeque exuisse, alienæ per omnia potestatis fecisse, & insuper se, suaque omnia, pro dilectione quasi nihilum computasse & despexisse. In quo Domini JEsu facto, habes, ô homo, tum luculentissimum exemplum, tum etiam stimulum efficacissimum, ad unam & integram aliquam tui, tuarumque omnium rerum donationem & largitionem, faciendam Deo propterque Deum, omni creaturæ, ad omnem nutum & usum; estò ad humiliandum, ad exinaniendum, ad crucifigendum te Deus per se, vel per aliquam creaturam uti vellet. Non enim decet, ut tibi pretiosior sis tu, homuncio utique abjectissimus, putredo, & vermis, & merum nihil, quàm unigenitus Dei Filius, qui est Gazophylacium totius substantiæ Divinæ, in quo sunt omnes thesauri Patris Æterni depositi & reconditi: quem tamen vides, quàm sese tibi, & Patri Æterno propter te, ad omnia dira, liberaliter donaverit.

III. Christus Dominus tanquam Augustissimum quoddam Deitatis templum (ut etiam ipse se nuncupavit, teste Joanne Evangelista, loquens de templo corporis sui, à Judæis per illam mortem dissolvendo) tunsione plurimâ per omnia corporis sui sacrati membra, in totius noctis injuriis, in immanissima flagellatione, in crudelis coronæ impositione aut potiùs infixione, in Herodiana alba veste, in coccinea chlamyde, in arundineo sceptro, in alapis, consputationibus, genuflexionibus & colaphis expolitus, & ædificationi

cationi aptatus, ac fabricantibus super
ejus (ut dicit Propheta) peccatoribus, in
ficum Dei templum constructus: produc
Pilatum ad populum, atque publicâ & co
omnium voce damnatus ad mortem,
promptâ, & devotâ suâ voluntate, ipsiss
Pilati verbis, *Ecce Homo*, dedicavit, confe
que se Patri Æterno. Habes & tu hac in re
mo paradigma insignis dedicationis tuæ,
tu tui ipsius, facere Deo propter honore
debes. Obtulisti te Deo, donasti, sequ
etiam dedices, ut inscriptione & titulo, &
mate divino te insignias, ut omnes, qui
ceps viderint, agnoscant, legant, intelligan
cant: Domini est iste. Et illud: Ecce ver
lita, in quo dolus non est. Satis superqu
tata sunt hactenus insignia inimici Dei, S
scriptiones affixæ declarârunt, usque hu
tes diaboli te pertinuisse: narrabat id su
avaritia, ira, arrogantia, invidia, aliæque
monstrosæ imagines. Ecce jam Christus,
plo suo novam dedicationis formulam
Ecce inclamat, Pone me ut signaculum
cor tuum, ut signaculum super brachium
scribe jam manu tuâ Domino: Domi
sum.

IV. Dominus JEsus postquam bajula
crucem, in eum qui dicitur Calvariæ locu
eaque confixus, in altum elevatus, & co
tus, tanquam hostia super altare, superq
norum struem positus fuisset: fecit de se
cium cruentum Patri æterno, pro peccat
stris. Intuere ô homo hostiam istam, sacrifi
que istud, sacerdotem istum, & altare istu

ad instar exemplaris hujus sacrificii, tu quoque te sacrifica Domino Deo tuo; ad immolandum enim Domino venisti, perge viam trium dierum in desertum, Ægyptum, & opera luti laterumque, cepas quoque & allia, & carnes collasque Ægyptiacas, fermentum etiam vetus ejice & expurga, accipe insuper spiritualem secundam in Galgala circumcisionem: tum sacrifica Domino Deo tuo: sacrifica te ipsum, in ara cordis, in igne charitatis, in lignis mortificationis. Esto ipse Sacerdos, ipse altare, ipse hostia, ipse flamma, & operam da, ut sic fiat sacrificium tuum in conspectu Domini, ut placeat Domino, odoreturque odorem suavissimum Dominus DEUS tuus.

V. Dominus JEsus in ara crucis positus, non quale quale sacrificium fuit, sed fuit Holocaustum plenum & absolutum. Conditiones holocausti erant istæ. 1. Ut esset ex carnibus animalis masculi. 2. Ut esset animalis mundissimi. 3. Ut totum sine diminutione, sine reservatione, sine interruptione, igne cremaretur, ad gloriam honoremque Dei: omnes conditiones istas Dominus JEsus in sese habuit, quando holocaustum hoc suum explevit, ideoque traditis omnibus, quæ extra se habuit, puta vestibus, Matre, amicis, discipulis, sanguine, corpore, meritis, ultimo demum illum, quem solum relictum habebat spiritum suum, sive animam suam, sciens quia jam omnia consummata essent, quæ de ipso in lege & Psalmis, & Prophetis scripta erant, cùm dixisset, Consummatum est, in manus Dei Patris recommendans, inclinato etiam capite, tanquam supremo & ultimo defunctus, in Patrem venera-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tionis officio tradidit. Aſpice & attende mo, & fac ſecundum exemplar hoc, qu in iſto Monte Maria monſtratum, & ad dum exprimendumque propoſitum eſt. cauſtum te eſſe oportet, holocauſtum tu facêre debes Deo tuo, cui diviſiones, d tiones, non placent. Dominus eſt, odi rapinam in holocauſto, neque pilos, ne gulam, neque caudam deeſſe vult in eo, ſibi totum integrumque conſecratum, d tum, devotum, oblatum eſt. Exple conditiones holocauſti in te, ut tota Pa Chriſti imago, in te coram Deo reluce ſummatumque ſit omne tuum in Deu um, tandemque in manus Patris cœleſt tum tuum tradas, Spritui Chriſti æterna endum.

Ita præſtantiſſimorum quinque a Paſſione deſumi poteſt exemplum: quidem Chriſti fidelibus, maximè tam minibus exactam perfectionem profe que vota, divino obſequio, & imitatione deſtinatis, incumbens ac neceſſarium. autem Lector hos eosdem quinque actu tioni in Deum, inſertos ſupra in Modo ſeptimo.

MODUS XLVI.

QUadrageſimus ſextus Meditandi Paſſ Domini Modus eſſe poteſt; applicat eam Examen, ſive illam Examini Conſci quæ applicatio etſi variè, & pro cujusque fieri poſſit: hoc tamen loco illam egorat

oſtendam, quâ quinque Paſſi Chriſti vulnera, quinque partibus, ſeu punctis Examinis innectuntur.

In 1. Examinis conſcientiæ puncto, aguntur gratiæ Divinæ Bonitati pro beneficiis. Primum quoque Chriſti vulnus ſit nobis Gazophylacium, in quo beneficia nobis collata reponantur.

In 2. Examinis Puncto, petitur à Deo lumen, ad cognoſcendas Animæ latebras atque noxas; ſecundum quoque Chriſti vulnus, ſit nobis Sol Juſtitiæ illuminans, à quo poſtuletur, ſumaturvé radius veritatis, ad illuminandas cordis noſtri tenebras.

In 3. Examinis Puncto, indagantur peccata, defectus, errores, imperfectionesque commiſſæ. Tertium quoque Chriſti vulnus, ſit nobis velut ſpeculum ſine macula, ad quod Anima ſeſe intueatur, & omnia dicta, facta, cogitata, omiſſa ſpeculetur, obliquitatemque morum ſuorum, cum Chriſti rectitudine conferat, ut contraria juxta ſe poſita magis eluceſcant, meliusque corrigantur.

In 4. Examinis Puncto, contritione & detestatione, peccata omnia, potiſſimùm autem recens commiſſa abluuntur: quod quia ſine Chriſti ſanguine meritisque non fit, ideo quartum Chriſti Domini vulnus ſit nobis contritionis & lacrymarum balneum, in quo laventur omnes iniquitates cordis.

In 5. Examinis Puncto ſit propoſitum firmum Emendationis in futurum, poſtulaturque ad id Divinum auxilium: ea propter quintum Chriſti vulnus ſit nobis Petra refugii, & quædam

G: Druz: bicki oper: ascet: Tomus III N: V 58

firma munitio, ad quam Anima confugiat, à tentationibus & habitibus suis malis tuta.

Hæc Examinis cum Christi vulneribus junctio, auget sine dubio in Anima pietatem JESUM pro nobis vulneratum, reddit Deo gratiùs, & ad peccata expugnanda cius, Animam etiam ad profectum excitat confirmat, ipsum denique Examinis facit suaviorem. Porrò videtur mihi, tum, & utile lectori futurum, si praxim ipsam hujus Examinis cum vulneribus Domini conjuncti apposuero.

Praxis Examinis Conscien cum Christi Domini Vulneribus conjuncti.

I. *Punctum Examinis, & 1. vulnus in Pede dextro.*

Vulnus Sacratissimi Pedis tui dextri me JEsu, sit mihi Gazophylacium omn norum tuorum præsentium, præterito futurorum, communium, & particulari turæ, Gratiæ, Gloriæ, quibus abusus sum pro bonis, ac beneficiis non reputavi, etiam abs te, tuaque Gratia donandus e essem, nisi me indignum fecissem, & f ac denique omnium omnino, quæ T nosti, beneficiorum, totius vitæ meæ. U vulneris tui Gazophylazio, mihi integrè augmento censerventur. Apud me enim tuis malè est, utpote qui prodigi ad in dignè illa æstimare nesciens, temerè illa n dilapido deperdo.

II. Punctum Examinis, & 2. vulnus Christi in Pede Sinistro.

Vulnus Sacratissimi Pedis tui Sinistri Dulcissime JEsu, sit Sol meus, qui lucis veritatisque suæ radiumque emittat in Animam meam, ut cognoscam, quis Tu sis Domine, quis Ego, quid feceris mihi, quid debeam Tibi, quid sit mihi Tecum, & quid sine Te; utque pervadam omnes perversi cordis mei latebras, & perspiciam omnia Peccata mea, defleam illa digne, & hujus tui vulneris pretioso sanguine eluam luculenter.

III. Punctum Examinis, & 3. Vulnus Christi in manu sinistra.

Vulnus Sacratissimæ manus tuæ Sinistræ Dulcissime JEsu, sit speculum meum, in quo videam & considerem, peccatorum vitiorumque meorum multitudinem, gravitatem, fœditatem. Hoc enim vulnus à Te pro peccatis meis susceptum est, unde & meritò in eo dispici, ex eoque pensari debent. Videam ergo in hoc nitidissimo Justitiæ speculo

I. Particulares meos defectus, cum quibus in Examine particulari hoc tempore specialiter decerto: an eorum emendandorum proposita pro assignato numero & tempore elicuerim, an occasiones habuerim, an in occasionibus debite me gesserim?

II. Videam quoque cogitationes meas, an fuerint otiosæ, vanæ, superbæ, impuræ, gulosæ, vagæ, acediosæ, iracundæ, absorptivæ, frustra solicitæ, murmuratoriæ, censurativæ, suspicaces, inconstantes, pusillanimes, respectuosæ, & ad

spes,

spes, judicia, timoresque humanos an
An fuerint sublimes, puræ, in Deum
directæ, Deo placere cupidæ, studiosa
tione & respectu ad me ipsum nudatæ
tæ, Deo inhærentes, à rationibus æterni

III. Videam verba: An fuerint
tumida, mordacia, iracunda, pernicio
pitata, inconsiderata, nimium exagge
superlativa, ironica, sarcastica, hyper
mansueta, detractoria, contumeliosa,
toria, mendacia, ambigua, falsa, simula
toria, importuna, otiosa, superflua, rid
ciosa, impura, &c. An contra, fuerint
ta, brevia, suo tempore, loco, modo,
utilia, proximi ædificativa, pietatem
& aspirantia audientibus?

IV. Videam Opera. An fuerint
rectâ intentione facta, ad hominum
spem, laudem, metum, commoditatem
directa: non debito ordine, loco, m
pore; sine debita attentione, diligen
tione, præsentia, reverentiaque Dei,
catione opis Divinæ, sine prævia elect
beratione, non ad Dei, regularum, ob
rationis mentem: non item ad regu
ctionis, & sublimitatis; sine obser
solitis aut placitis, ex mero usu, casu
præter usum, & vitam, disciplinamque
nem, contra officium, atque propo
prium, cum molestia, injuria, præjud
dalo aliorum, cum remorsu conscien
languore, tædio, dilatione, nausea, di
animi, ex judicio, placito, voluntateque
contra fraternam charitatem, aut absq

fusione mentis, absque præsentia & dominio ei; cum festinatione, perturbatione importuna, in angustiis temporis, sponte vel errore cautis?

V. Videam omissa per negligentiam, inscitiam, effusionem ad unum aliquid nimiam; obfectûs impotentiam, ob levem, frivolam, & fectatam causam, ob dilationem, respectum, etum, difficultatis, censuræ, ac linguæ alienæ, o neglectum ordinis, & temporum, & actionum, cùm tamen debuerint, potuerint fieri, in ei gratiam & gloriam, in commune & proximi num, in meum profectum ac meritum, proer Obedientiam, Charitatem; exemplum, sciplinam vitamque communem.

VI. Videam quoque Aliena, mihi tamen imtanda, ob occasionem datam, ob imperium, nsilium, exemplum, authoritatem, dissimulanem, indulgentiam, vel ejus spem, experientumve, ob protectionem, participationem, n impeditionem, negligentiam in officio nom, probatam, speratam. Item aliter, aliena idem, sed tamen mea facta à me, propter indationem, vituperationem, censuram, reprehennem, non cui intererat narrationem, cui interat non narrationem, ob imitationem, & æulationem, ob invidentiam, ob non datum aium, favorem, promotionem, stimulum, quo ecto factum fuisset bonum, vel non factum ium quodpiam vel simpliciter, vel commos, vel facilius, vel utilius, vel perfectius, vel o gratius, glorioslusque.

VII. Videam denique Ordinem temporum, ctionum, perfectionem quoque & sublimi-

tatem

tatem earum. An v. g. factæ sint suo, tempore, ordine, modo, an punctu cum adhibitione perfectionum comm quales sunt Prævisio, Electio, Intentio, tia, Fervor, Efficacia, Constantia: p rium etiam, quales esse possunt sublimis cata Intentio, conatus heroicus totalis perfectionis ultimæ, ardens, Seraphica, na, Christi divina, charitas, puritas. R item, nuditas, gratuitas, & ab omni commodoque proprio etiam spirituali, terno, in quantum proprium sit, absolu natus totius, mei totius, universi, om ctorum, &c. Conatus & fervor major dignus Deo. Unio ad merita omnium rum, Pretiosissimæ Parentis, Christi Hu quàm adæquatissimè ad Dei dignitate ptatem, gustum, & ad alias rationes quas unctio docet.

IV. *Punctum Examinis, & 4. vulnus in manu dextra.*

Vulnus Sacratissimæ Manûs tuæ Dulcissime JESU, sit mihi Contritionis cujus virtute, & efficaciâ, & merito, de doleo, Emundoque omnia peccata mea commissione, & omissione, in Te, in m periores, in Regulas, in vitam comm officium, in proximum æqualem, in rem, in quamcunque creaturam. Cu ni & dolori meo, peto vel guttulam un cratissimi tui sanguinis, ex hoc Manûs T træ vulnere admisceri, eumque sic tuo conspectui per Sanctum Angelum C

neum offerri, à Te autem Domino meo beni-
gnissimo acceptari, mihique veram & constan-
em, & perfectam vitæ, ac morum meorum
mendationem & emundationem, misericor-
lissimè indulgeri.

V. *Punctum Examinis, & 5. vulnus Christi in Latere & Corde.*

Vultus Sacratissimi Cordis Tui Dulcissime
ESU, sit mihi refugium, munitio, defensioque
ontra Iram tuam, contra fragilitatem meam,
ontra peccata mea omnia, æquè magna, atque
arva, contra fraudes Dæmonum, atque tenta-
iones, contra Mundi & Carnis, & sensuum, &
roprii amoris illecebras, contra damna, & pe-
icula corporis, contra damnationem æternam.
it etiam mihi abyssus peccatorum meorum o-
nnium, in quam ego, cum plena & vera, & æ-
erna cordis detestatione atque dolore abjicio,
& demergo omnes omnino imperfectiones
neas, nunquam inde extrahendas, aut revocan-
las, sed potiùs tuâ abundanti miseratione, meâ
erò per auxilium gratiæ tuæ constanti emenda-
ione, ampliùs & ampliùs demergendas & ob-
uendas. Tu tantùmmodò Dulcissime JESU
rgire mihi ex piissimi Cordis tui vulnere, vel
nicam guttulam sanguinis Tui pretiosi, atque
i me detine, excoque, exure, emunda, accen-
e, ignefac, sublima, in Cordis Tui naturam
erfectè converte, ad Puriſſimi Cordis Tui gu-
um, & placitum, ad puram & plenam annihi-
tionem meam, Amen.

Ad hunc Examinis cum Passione Christi
onjungendi modum, præclarè quoque accom

modari

modari potest Modus 22. supra positus: Christus Dominus Beatæ Angelæ de totius sui Corporis, omniumque mem pœnas, contraponit ejusdem peccatis modè ab ea commissis. Potest etiam propositio bene deservire Modus 23. qu 25. & alii quidam ; quos facili negotio ad Examen Conscientiæ inflectere, cu illud in se contineant. Nec id mirum, c men Conscientiæ nihil aliud sit, quàm quidam orandi meditandique utilissimu etiam à Passione Domini seu Passo Do bur, pretium, efficacitaremque accepe facilè quis alius meditandi & orandi m comparari in sua utilitate poterit.

MODUS XLVII.

QUadragesimus septimus meditand nem Domini Modus est, considera sionem in Eucharistiæ Sacramento, ta suo memoriali delitescentem, an elucel non facilè dixerim. Non sine causa ec de illo Sacramento Ecclesia. O Sacru vivium, in quo Christus sumitur, & futu riæ nobis pignus datur. Novit nim hunc usum præcipuè Sacramentum ho suo usu atque ritu institutum à Christo quotiescunque manducent Panem hu Calicem bibant Fideles, toties mortem annuntient, toties id faciant in ejus co rationem. Cùm ergo hoc ita sit, ex me Christi erit, hunc meditandi Passionem dum desumere, atque usurpare, nempe

em ipsam in Eucharistico convivio, tanquam
n vivacissimo memoriali considerare. Cujus
onsiderationis normam, ex Ludovico de Pon-
e, Lectori propono, abbreviatis alicubi, dilatatis
tiam alicubi, Scriptoris illius, spiritûs sapientiâ
lariſſimi, verbis.

[„ Desiderans Redemptor noster, conser- „ *Med. 6. Parte Med. 41.*
vari in Ecclesia perpetuam memoriam Passio- „
nis suæ, ac supremi per eam nobis collati be- „
neficii, instituit Sanctissimum Eucharistiæ Con-
vivium, in quo nobis quotidie dat in cibum &
potum, Corpus & Sanguinem suum, sub acci-
dentibus Panis & vini. Circa hanc Fidei nostræ
veritatem, perpendendæ primùm sunt causæ, ob
quas voluerit Christus Dominus noster, Passio-
nis & mortis suæ ignominia & dolore plenissi-
næ, signum & memoriam esse convivium suavi-
tate plenissimum. Videtur enim magis ad rem
lacturus fuisse, si in memoriale hujus Passionis,
nos nostrum Sanguinem funderemus: ut in cir-
cumcisione fiebat; aut si cibum aliquem ama-
um, lactucas nempe agrestes sumeremus, aut
inum myrrhatum cum felle acetoque mistum
biberemus: sed his omissis, Dominus noster, in
ane & Vino eam memoriam instituit.

Primò quidem, ut nobis suam paternam sua- „
issimam bonitatem aperiret, quâ ipse quidem „
ibi delegit pœnam & dolorem, nobis verò so- „
am relinqueret memoriam, idque in rebus sua-
issimis concluſam, hac simul ratione nos mole-
tiâ liberans, fructu tamen molestiæ non pri-
ans. Simul etiam nos instruens, ut Divini
onoris & proximorum salutis, fraternæque
haritatis gratia, nobis deligeremus asperiora,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

fratribus verò & proximis deferremus diora.

„ *Secundò*, Ut ex hoc cognoſceremus „ ille ſuâ voluptate, paſſionis labores p quatenus ii noſtræ utilitati & ſaluti defer Etſi enim Paſſio illa ſuâpte natura erat a ma, quia tamen nobis eam ſciebat fa inde illi erat gratiſſima. Ad quod ma dum, memoriam ejus nobis in ſolenni reliquit, & in epulis ſuæ gratiſſimæ cum Sponſa deſponſationis.

„ *Tertio*, ut agnoſceremus, in Paſſio „ non ſolam eſſe acerbitatem, ſed ſumm ſuavitatem: utque etiam diſceremus, ab eo nobis immiſſas, jucundâ mente tolerare; & tanquam panem ſuavem ma Certè ſi aliud eſſet nihil in Paſſione at noſtra, quam hoc, quia illam prior n Chriſtus ſubiit: id plusquam ſatis eſ ad excitandam in nobis, non tantùm ſ ſed etiam famem atque Sitim Crucis.

„ Deinde conſiderandæ ſunt cauſa „ voluit Dominus noſter ipſemet realit permanere in hoc Sacramento ut illud ſionis ſuæ memoriale: ad quod realis minimè erat neceſſaria, ſed ſufficiebat nem ac Vinum ad id ab ipſo deſtinatum Baptiſmo ſufficit pura aqua, ad ſignifica mortem ac ſepulturam. *Rom. 6.*

„ Sed Cauſa ejus rei fuit *Prima*. Ut m „ minus oſtenderet quanti ſuam ipſe P faceret: ut qui voluerit ipſe propriâ ſuâ realique præſentiâ eſſe ejusdem memor enim nos obligavit quàm maxime ad

jus beneficii æstimationem, & ad continuam jus memoriam, & ad perpetuam pro eo gratitudinem. Cùm enim idem ipse sit qui passus est pro nobis, & simul qui Passionis suæ memoriam per semet exsuscitat in nobis, qui fieri potest, ut nobis Passionis ejus, aut oblivio, aut ingratitudo obrepat, habentibus tantum contra utrumque, & remedium, & excitamentum.

Altera Causa fuit, ut ostenderet, quanto „ desiderio non æstuârit solùm olim, sed etiam „ nunc quoque æstuet, patiendi pro nobis: quamque non tantùm olim ardenter desideraverit mori, & pati, sed nunc quoque paratissimus sit omnia iterum iterumque tormenta, si opus ac expediens foret, repetere: idcirco, quandoquidem jam nihil attinet eum de novo verè atque cruentè pati, atque mori, delectat sese tamen patiendo atque moriendo, saltem per mortis Passionisque suæ repræsentationem in Missæ Sacrificio, atque Eucharistiæ Sacramento. Ita ut Agnus, qui ab origine mundi occisus est, in figuris animalium oblatorum, sic etiam nunc idem Agnus occidatur usque ad finem mundi in Eucharistico Sacrificio. Et qua sua suavissima adinventione, ut & nos participare audeamus, gaudeamus de morte & Passione & Cruce illius, propter Amorem ipsius fratrumque nostrorum: *Semper mortificationem JESU in corpore nostro circumferentes. Mortificemur tota die, atque tanquam oves occisionis æstimemur, morientes quotidie propter Dei & fratrum gloriam.* 2. Cor. 4. Rom. 8. 36. 1. Cor. 15. 31.

Tertia Causa fuit, ut hac suâ præsentiâ reali „ suppleret defectus gratitudinis nostræ, cujus „ debitores sumus supra modum, non tantùm pro

beneficio Redemptionis, sed etiam pro
ris aliis beneficiis ; de manu Dei acce
quoniam infinita sunt, gratitudine no
dignè compensari nullo modo possu
ipse per seipsum in hoc Sacramento
tri Æterno exhibet gratum pro omni
ficiis, exhibet autem planè *gemitibus*,
Rom. 8. 23. affectibusque *inenarrabilibus* : excit
simul nos secum ad eandem gratitud
cæteris virtutum affectibus exhiben
de Causa hoc Sacramentum Euchari
na gratia, atque gratiarum actio nun
qua ad literam impletur etiam illud
Ps. 110. 3. bum. *Confessio & magnificentia*, op
enim ipsemet sibi confitetur & laude
agit pro beneficiis suis : neque ad hoc
quam ex puris creaturis est idoneus,
ipse solus. Nos enim aliud possumus
Ps. 115. 13. illud ejusdem Psalmistæ. *Calicem sal
am*, *& nomen Domini invocabo* atqu
bo, gratiam gratiâ cumulans, & ips
exhibitione novus majorque gratiarum
debitor existens.

„ *Tertiò*, Considerandæ sunt Caus
„ Christus voluerit sub Panis & Vini spe
memoriale Passionis suæ, cujus in ipsis
est nec una, nec modica similitudo.

„ *Prima* Igitur Causa fuit ut signific
„ sicut in hoc Sacramento conjungi
cum speciebus Panis & Vini, quorum
citur ex multis granis, & sua spica pal
cussis, deinde confractis & contri
tostis : hoc autem ex multis botris &
cular calcatis, atque pressis confluit

ffimun
xcussu
is, cal
ontem
o, torc
luente
Quare
epræse
que labe
que ita
umqu
isque
isque e
tum, a
tudium
Alt
qui in Sa
as · qu
acrame
os sep
epultur
o etiar
lo ille
entibu
e devo
erò co
aliter a
itu fide
icat ei
Reco
es con
epulchr
entem
ræsenta

ſſimum Chriſti Corpus, in Paſſionis area fuit xcuſſum, trituratum, contritum flagellis, pugis, calcibus, ſpinis, clavis, calcatum quoque ontemptibus, convitiis, contumeliis, tormeno, torcularique Crucis, ita ut toto ſanguine efluente, Corpus ipſum exſangue remaneret. Quare has ſpecies Panis & Vini, vult eſſe nobis epræſentatrices totius Paſſionis ſuæ, omniumque laborum & dolorum, qui in ea fuerunt. Atque ita dum Sacratiſſimi Sacramenti Panem Viumque ſumimus, ſimul etiam ſumamus, noisque incorporemus, Paſſionis, Crucis, Morisque ejus pœnas, ſeu pœnarum ſenſum, gutum, amorem, imitandique atque experiendi tudium.

Altera Cauſa eſt: ut ſignificaret, quòd ſicut, „ ui in Sacramento ſpecies Panis & Vini accipit, „ as quodammodo in ſeſe ſepelit; ita per hanc acramenti, ſeu potiùs, ſui in Sacramento intra os ſepulturam, Chriſtus Dominus, mortem epulturamque ſuam repræſentat; repræſentano etiam in nobis iterat, repræſentans quomolo ille in ſua Paſſione, ſuorum perſecutorum entibus furioſis fuerat contritus, atque à more devoratus, ac in ſepulchro collocatus: ſimul erò communicanti ſuo Sacramento, præſenialiter aſſiſtens, immò immanens, eumque Spiitu fidei, reverentiæ, charitatis implens, communicat ei fructus ſuæ Paſſionis atque Mortis.

Recordare igitur ô fidelis anima, quod quo- „ ies com̃unicas, toties efficeris Chriſti Domini „ epulchrum, recipis enim illum & concludis, vientem quidem in ſeſe, attamen ſecundum reræſentationem mortuum. Attende ut ſis tu

G: Druz: bicki per: asceti Tomus III N: V 58

Isa.11.10. Matt.27.60. quoque Domini hujus *sepulchrum* glori
pter excellentiam virtutum: attende ut
ob Spiritûs fervoris novitatem: atte
excavatum de petra, ob imitationem vi
quæ est Christus. O Christe Dulcissime
fica hoc Animæ meæ, quod toties ingr
pulchrum, ut quamdiu in illo morabe
tibi sit in ipso habitatio. Et sicut in
Arimatheæ sepulchro, nullus fuit alius,
postea, unquam positus: ita quæso
cordis mei sepulchrum, nullus unquam
ingrediatur, qui illud profanet, sed ser
tibi novum conserva, & purum, ad glo
minis tui in æternum.

Ex 4. Partis Meditatione 13. Puncto 15. 2. „*Quartò* Consideranda est causa,
„ Christus Sacramentum suum Eucha
distinctis Panis & Vini speciebus instit
voluerit memoriale Pasionis suæ;
verè & realiter sub utraque specie est
que Sanguis simul sese comitantes,
men, & ex vi verborum, sub specie
principaliter solum corpus, sub spec
vini, directè & ex vi verborum, princ
solus sanguis.

„ Causa igitur ejus rei præcipua est,
„ nus significaret, suum sanguinem tot
corpore in Pasione separatum. Ingen
doloribus & tormentis, propter no
demptionem & ablutionem, illud effu
re dum sacrum facio, vel illi interesse
Sacramentum in Sacrificio sumo tan
cerdos videns seorsim hostiam, & post
seorsim elevari, meminisse debeo, illa
separationis Sanguinis Christi à Corpo

dens totum illum effusum collectumque contineri in calice simul. Qui quidem sanguis quinquies potissimum fusus legitur. 1. Sudore in Horto. 2. Flagellis ad Columnam. 3. Spineâ Coronâ. 4. Clavis in Cruce. 5. Lancea post mortem.

Quæ omnia meditatione percurrenti, licebit in singulis colloquia & petitiones cum amoris affectibus, & dolore, & gratiarum actione instituere, hoc, vel simili modo.

O Sangis Christi Pretiosissime, sudore per omnes Corporis poros effuse, præ angustia & mœrore Animæ ingenti: gaudeo, te in (isto) Calice contineri, ut à fidelibus adoreris; en ego te, quantum possum, adoro; supplicans, ut me ab anxietatibus tristitiisque æternis liberes, quas ego peccatis merui, & Tu Sanguine tuo abluisti.

O Calix Pretiosissime, Sanguine illo plene, quem Dominus meus ex toto corpore flagellis consciisso effudit. Eo item, qui ex ejus dignissimo Capite spinis perforato effluxit: inebria me divino istius Sanguinis liquore, ut totus in ejus amorem convertar, qui te pro mei amore cum tanta sua acerbitate profudit.

O Amantissime JEsu, qui in isto Calice, Sanguinem illum tuum reposuisti, quem per clavorum, & lanceæ vulnera effudisti, *quid tibi retribuam pro omnibus quæ retribuisti mihi?* nisi *Calicem salutaris accipiens.*] Sanguinem hunc tuum in eo contentum tibi offeram, sanctumque tuum nomen invocans glorificem. *Ps. 11. 13.*

Non absimiles his, affectus & actus, postulataque fieri possunt, ad, & super Corpus JESU

Christi, contemptum & præsens sub spe
nis, ut saucium, lacerum, exsangue, l
discerptum, à crudelibus feris; pessima
niatum, ac pænè devoratum, in Cruce p
mortuum, depositum, sepultum, &c.

MODUS XLVIII.

QUadragesimus octavus Passionem
meditandi modus esse potest; p
tionem ejus cum aliis vitæ Christi myste
ratio meditandi, hanc præter alias, u
habet, quòd unâ eâdemque opera, co
simul vitæ Christi partes & actiones,
morat atque considerat. Ejusmodi alio
ciem propono.

1. JEsus nascens in Nazareth (quæ
rem sonat) ex Virgine de Spiritu Sanc
ptus est.

Moriens in Horto à Juda discipulo
um traditionis in cor ejus mittente dia
ditus est.

2. JEsus nascens, nocte media, cu
um silentium teneret omnia, in Bethle
mo panis) inter nos homines prodiit, &
in diem vertit.

Moriens, mediâ etiam nocte, i
Olivarum (Symbolo misericordiæ &
comprehensus & captus, & in urbem d
est: in Meridieque moriens, noctem m
duxit.

3. JEsus nascens lachrymas fudit, p
lacte pastus est.

Moriens ſanguinem ſudavit, & membris planxit omnibus vino; felle miſto, acetoque potatus eſt.

4. JEſus naſcens in præſepio, inter bovem & aſinum poſitus eſt.

Moriens, in Cruce poſitus, inter duos latrones appenſus eſt.

5. JEſus naſcens, pannis involutus eſt.

Moriens, veſtibus exutus, nudus pependit.

6. JEſus naſcens, faſciis ligatus eſt.

Moriens, ligatus vinculis, & catenis, & clavis confixus eſt.

7. JEſus natus, à multitudine Militiæ cæleſtis Salvator dictus, & adoratus eſt.

Moriens, à multitudine furente ſeductor, blaſphemus, reus mortis, cruce dignus dictus eſt.

8. JEſus natus, à ſtella cæleſti Magis demonſtratus eſt.

Moriens, à Sole & luna & toto univerſo planctus, & defletus eſt.

9. JEſus naſcens, à Regibus ſive Magis adoratus & muneribus cultus.

Moriens, à Principibus illuſus, contemptus, morti traditus eſt.

10. JEſus naſcens, à paſtoribus ovium agnitus ſalutatus eſt.

Moriens, à Paſtoribus Synagogæ, abnegatus eſt.

11. JEſus naſcens, octavo die circumciſus eſt.

Moriens toto corpore in flagellatione, coronatione, crucifixione ſauciatus eſt.

12. JEſus naſcens, nomen JEſus ab Angelo antequam naſceretur nuncupatum accepit.

G: Druz: bicki per: ascet: Tomus III N: V 58

Moriens, à Pilato titulum JEſu Nazar
per crucem appoſitum retulit.

13. JEſus naſcens, à Simone in templ
tus eſt.

Moriens, à Principibus Sacerdotum
vario Monte crucifixus eſt.

14. JEſus naſcens, ab Herode Pat
cutionem paſſus eſt.

Moriens ab Herode filio ſpretus,
pro ſtulto & inſano judicatus eſt.

15. JEſus naſcens, fugâ vitam ſervav
Moriens, ultro hoſtibus obviam p

16. JEſus duodenis, in medio D
interrogans & audiens eos, inventus
Moriens, à Concilio legisperitor
rogatus, & reus mortis, blaſphemus,
tus eſt.

17. JEſus à Joanne baptiſatus eſt in
Moriens, baptiſatus eſt in Paſſione.

18. JEſus de Cœlo à Patre æterno
nium accepit, quòd eſſet Filius Dei.

Moriens falſis teſtimoniis accuſatus,
Filium Dei ſe fecit, occiſus eſt.

19. JEſus in deſerto tentatus eſt.
Moriens poteſtati tenebrarum trad

20. JEſus vivens, ad pœnitentiam inv
Regnum Cœlorum appropinquaſſe doc
Moriens, pœnitentiam pro noſtris
egit, & Regnum Cœlorum ſuo Sanguine

21. JEſus doctrinam ſuam aſcen
promulgavit.

Moriens, eandem legem ſuam in m
per crucem, morte ſuâ ſanxit.

22. JEſus vivens ad Regnum quæſiv

Moriens purpurâ indutus, coronatus ſpinis, arundinem geſtans, ut ambitioſus Rex, illuſus & ſalutatus eſt.

23. JEſus in vita ſtultus, inſanus, furens, dæmoniacus creditus eſt.

Moriens veſte albâ ut fatuus indutus & illuſus eſt.

24. JEſus vivens, aquam in vinum convertit.

Moriens, vinum in ſanguinem ſuum transmutavit.

25. JEſus vivens, carnem ſuam in cibum, ſanguinem in potum dare promiſit.

Moriens, in ultima cœna id exhibuit.

26. JEſus vivens, dæmonia ex hominibus ejecit.

Moriens, dæmonia vicit, arma eorum ſpoliaque in quibus confidebant, diripuit.

27. JEſus vivens, per Herodem, vocem (Joannem) amiſit.

Moriens, apud Herodem mutus ſtetit.

28. JEſus vivens, mortuos ad vitam revocavit.

Moriens, pro mundo, omnes ad vitam revocavit, & chyrographum mortis, cruci affixit.

29. JEſus vivens, in Monte Thabor transfiguratus eſt.

Moriens, in Monte Calvario deformatus, ſine ſpecie, & decore factus eſt.

30. JEſus aſello geſtatus, acclamante populo, Urbem ingreſſus eſt.

Moriens, ipſe ſuâ cruce onuſtus, triumphantibus inimicis, extra Urbem ductus eſt.

31. JEſus vivens, à Magdalena ad ſepeliendum unctus eſt.

Mori-

Moriens, ſputis fœdè illitus, mor
Joſepho & Nicodemo cum aromatibus
tus eſt.

32. JEſus vivens, ubi caput reclina
habuit.

Moriens, inclinato, ſeu pendulo ca
piravit, & alieno in ſepulchro conditus e

Hunc in modum omnia ferè opera,
cepta, conſilia, miraculaque Chriſti
poſſunt alicui parti paſſionis Chriſti, vel
rando, vel contraponendo, conferri:
in ſpeciem attuliſſe ſufficiet.

MODUS XLIX.

QUadrageſimus nonus Paſſionem
meditandi modus eſſe poteſt, co
illam cum judicio, quod Chriſtus cum
mano genere exercebit in fine Mundi,
reddet unicuique ſecundùm opera ſua.

Eſt autem advertendum, conſtare
pturis Sacris, ac potiſſimùm ex ipſius me
Domini ſenſu, atque verbis, Paſſionem
quoddam Judicium fuiſſe: non illud
quo ipſe ab impiis iniquè judicatus &
eſt, ſed etiam illud, quod ipſe partim in
ſione exercuit, partim quod in mundi fi
citurus eſt. Factum à ſe judicium in
Ioan. 12. 31. teſtatur ipſe Chriſtus dicens. *Nunc ju
mundi, nunc princeps huius mundi ejicie*
Mundus ergo & mundi princeps diabol
ſione Chriſti, à Chriſto judicatus, damna
ctus foras, triumphatus, ſpoliatus, trad
iniquâ Tyrannicâque poteſtate, &

exutus est. Porrò exercendi olim à se judicii in omnes homines, luculentam Dominus prædictionem denùntiationemque fecit apud universum Concilium, & coram summo Pontifice Caipha, à quo cum esset adjuratus, ut diceret essetné Filius Dei & Christus? ita respondit. *Tu dixisti.* *Matt. 26.64.* *Ego sum: verumtamen dico vobis, amodo videbitis filium hominis sedentem à dextris virtutis Dei,* *Marc. 14.62.* *Luc. 26.69.* *& venientem in nubibus Cæli:* Quod ipsum iterum posterâ luce in eodem consessu Judicum & Principum, Doctorumque repetens, confirmavit. Causa verò, propter quam ita Christus cum Passione sua Judiciariam simul suam potestatem actumque ejus, à se exercendam cohærere vel voluerit, vel ostenderit: sine dubio partim illa est una, quia Passione suâ, quam ex iniquissimo Judæorum & Gentilium judicio decretoque sustinuit, Judiciariam Potestatem Majestatemque sibi merebatur, juxta illud Prophetæ dictum. *Causa tua quasi impii judicata est, causam judicium-* *Job. 36.17.* *que recipies.* partim etiam illa altera, quia Passio Christi, revera quædam imago & delineatio viva luculentaque fuit eorum omnium, quæ in judicio Christi extremo cum peccatoribus fient. Ad quod nescio an non planè respexerit Dominus JEsus, in illis verbis, quæ mulieribus super se lamentantibus atque plorantibus dixit. *Filiæ Je-* *Luc. 23.28.* *rusalem nolite flere super me, sed super vos ipsas flete, & super filios vestros. Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent: Beatæ steriles, & ventres qui non genuerunt, & ubera quæ non lactaverunt. Tunc incipient dicere montibus: cadite super nos: & collibus, operite nos. Quia si in virili ligno hæc faciunt, in arido quid fiet?* Quæ Domini sententia,

ac

ac prædictio, etsi respicere videatur vastationem
eversionemque Jerosolymæ, quæ post
Domini, quadragesimo anno facta est,
tatè tamen etiam respexit judicium univ
eversionem ultimatam Babylonis, seu
Reipublicæ impiorum: cujus figura fuit
Jerosolymæ devastatio, per Romanos
Maximè autem hoc evincit illa Domini
pathetica, & comparatio, & interrogatio
clamatio. [Quia si in viridi ligno hæc
in arido quid fiet?] Hic enim Dominus
viride, ligno arido, factis in viridi ligno,
in arido confert; & à minori ad majus
indubitatè miserabiliora eventura
ligno arido, id est cuilibet impio, quam
sent, aut quandoquidem tam miserabil
sent ligno viridi, & fructifero, ipsi
Christo.

His ita declaratis, Meditatio instit
per comparationem viridis ligni cum
simul gestorum in viridi cum gerendis
Cujus collationis aliquantulam spec
loco exhibeo.

I. JEsus venditus est & traditus
peccatorum.

Unusquisque peccator & omnis
catorum venundabitur infelix: & diab
bit à dextris cujuslibet, & jam ex tunc dic
his, quàm illis, *Hæc est hora vestra*
tenebrarum.

Luc. 22. 53.

II. JEsus factus est tristis usque ad
& sudavit etiam sanguinem,

Sudabit etiam omnis turba peccator
dabit & præ angustia Spiritûs gemet,

ejus Animæ triſtitia usque ad mortem ſine mor-
te. Areſcentibus nimirum hominibus præ ti-
more & expectatione, Si juſtus vix ſalvabitur,
impius & peccator ubi parebunt?

III. JEſus captus eſt & vinculis ligatus tan-
quam latro, &c.

Omnes peccatores terræ, ligati vinculis &
compedibus peccatorum ſuorum, non tantùm
in animabus, ſed etiam in corporibus, ſepara-
buntur tanquam hædi ab ovibus, & à ſiniſtris
collocabuntur.

IV. JEſus accuſatus, examinatus, reus mor-
tis judicatus eſt.

In Judicio peccatorum, aperientur libri
conſcientiarum. Omnes enim nos manifeſtari
oportet ante tribunal Chriſti, ut recipiat unus-
quisque propria corporis, ſive bonum, ſive ma-
lum. Tunc erit conſcientia impii quaſi mille
accuſatores, & quaſi mille teſtes, tunc nemo re-
ſpondebit Judici Chriſto unum pro mille: tunc
Judex arguet, & ſtatuet unumquemque contra
faciem ejus.

V. JEſus ad flagella nudatus, & flagellis cæ-
ſus eſt.

Stabit & quilibet peccator in oculis totius
Cæli, & Terræ, nudus, tam animâ, quàm corpo-
re, & dicetur de eo. Ecce Homo & opera ejus,
& operiet confuſio faciem illius, & flagellum
peccatoris veniet ſuper eum, nunquam per o-
mnem æternitatem receſſurum ab eo.

VI. JEſus coronatus, illuſus conſputus eſt,
& cum voce *Ecce Homo* monſtratus eſt.

Coronabitur caput omnis peccatoris, ſpi-
nis peccatorum ſuorum, & ſicut diploidem in-
duet

duet confusionem, & illudet ei omnis creatura, armabiturque contra eum à quo servire sibi compulsa fuit ad malum. Tunc omnia solatia hujus vitæ, vertentur in spinas, tunc spes omnes, in cassam arundinem convertentur: tunc dicet de peccatore Tyrannus & Captivator ejus diabolus *Ecce Homo*, & scelera ejus: tunc à planta pedis ad usque verticem supergressas eum iniquitates ostendet, dicens & amare improperius, per singula scelera, *Ecce Homo* ille, qui pro eo quòd Deum factorem & salvatorem suum colere debuit & amare, me suum & Dei hostem amavit, mihique ad voluntatem meam servivit. Ecce Homo ille, qui Christum Dei Filium Hominem pro se factum atque crucifixum ostentui habuit & crucifixit. Ecce Homo ille, qui Dei & Christi legem noverat, beneficia acceperat, tot auxilia salutis, tanta pœnitentiæ spatia habuerat, par tamen gentilibus, immo pejor gentilibus vixit. Ecce Homo, qui annos vitæ in sceleribus traduxit, qui toties rediit ut canis ad vomitum, ut sus lota ad votalubrum luti, qui speravit in incerto divitiarum, cui Deus venter erat, qui pauperem & pupillum devorabat, &c.

VII. JEsus à Pilato manus lavante, & à populo sanguinem Christi super se & filios assumente, damnatus est mortis sententiâ.

Lavabit etiam JEsus Judex manus suas in sanguine omnis peccatoris: & sanguinem cujusque dabit super caput ejus, & dicet: *Nescio vos, discedite à me operarii iniquitatis maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & Angelis ejus.* Succlamantibus inter hæc creaturis omnibus; *Tolle, tolle, crucifige, crucifige*, sanguis ejus super caput

Matt. 25. 12.
Luc. 13. 27.
Matth. 25. 41.

caput ejus, tollatur impius ut non videat faciem Dei.

VIII. JEsus felle & aceto potatus est, atque onustus cruce locum mortis petiit.

Tunc etiam peccatoribus omnia in fel amaritudinis, & in obligationem iniquitatis commutabuntur, ipse etiam Deus, ipse Christi sanguis, ipsa Misericordia, Bonitas, & Charitas: tunc portabunt omnes improperium damnationis æternæ. Tunc aperiet terra os suum, & deglutiet eos infernus vivos; & descendent in infernum sicut plumbum aut lapis, unus ex eis non remanebit, & ascendet fumus tormentorum eorum in sæcula sæculorum.

IX. JEsus clavis Cruci affixus est.

Configentur etiam & affigentur impii omnes in carne & anima clavis æternæ damnationis, & sententiæ abjectionisque immutabilis, & ibunt in combustionem æternam, cujus non erit finis, nisi quando Deus, qui semper est Deus, desinet esse Deus.

X. JEsus ab omni genere hostium illusus & blasphematus est in Cruce pendens.

Et peccatori omnis creaturarum populus, omnis natio electorum, omnis turba damnatorum, dæmonum, improperabit, & illudet, quoniam *noluit benedictionem & elongabitur ab eo,* elegit maledictionem & veniet ei, & implebitur ab ea. *Ps. 108. 18.*

XI. JEsus se à Deo derelictum clamavit.

Clamabit & omnis, peccator quod olim Cain dixit Deo, *Ecce ejicis me à facie tua:* clamabit Deo. DEUS ut quid dereliquisti me? Deus autem respondebit: Dereliqui te quia dereliquisti me,

fontem aquæ vivæ, & fodisti tibi cisternas, & ecce relinquetur tibi domus tua in æternum. Clamabunt insuper etiam omnes, Deus dereliquit eum. Euge Euge deprimus eum;

XII. JEsus in Cruce clamavit Sitio, potatus est.

Reprobi quoque omnes in flammis & igne saliti, cum epulone illo guttam petent, propter cruciatum flammarum, non men obtinebunt in æternum.

XIII. JEsus, in Cruce dixit Consummatum est.

Peccatores damnati & in infernum projecti, inque æternam combustionem abjecti, desperatis vocibus dicent, consummata est nobis in inferno nulla redemptio. Consummetur peccator, & consummetur, & desecretur infernum vivus, & claudetur puteus super eum. Novem autem clausuræ ejus accipiet Deus, & tenetque illam in æternitate & immensa desolationis, ut nunquam memoretur illius amplius.

XIV. JEsus inclinato capite tradidit spiritum.

Peccatores miseri, dejectis & obstipis vultibus, tradent corpora animasque suas Satanæ & Angelis ejus. Mors secunda, mors mors vivens depascet, & pascet eos, & erunt in terra oblivionis, inter illos, quorum Deus non est memor amplius.

XV. JEsu mortuo, petræ scinduntur, sepulchra aperiuntur, & velum templi

homines percutientes pectora sua revertuntur.

O Peccatores, ne sitis mortuis mortui magis, e petris duri magis, ne terræ mole immobiles magis. Memores estote Judicii JEsu: sic enim erit & vestrum: sed longè majore cum differentia, infinitè cum dispari exitu. JEsum enim post laptissimum Passionis gloriâ & honore coronatum, in Cœlis Thronus ad dexteram Patris accepit, at vobis in duro & impœnitente corde sedultis, supererit semper æterna damnatio, lamentatio, maledictio. Ita quod factum est in ligno viridi, fiet longè miserabilius etiam in arido: sed ne fiat in arido factum est in viridi, si tamen lignum, aridum studuerit sese in vitæ, & morum, & passionis imitatione conformare ligno viridi.

Sed libet hunc modum, ipsius Christi Judicis ad peccatorem verbis concludere, quibus eum loquentem facit Sanctus Augustinus.

[„ Quid faciet (peccator pœnitentiæ re„ media nunc negligens & contemnens) in illo „ metuendo Judicii die, cum tremente mundo, „ Dominus præcinentibus Angelorum buccinis, „ in illo majestatis suæ throno circumdatus, cælestis militiæ luce confederit, ibique de terræ gremio, & antiquo pulvere suscitato humano genere, astante conscientiæ testimonio singulorum, positis in conspectu peccatorum pœnis, justorum præmiis, rationem vitæ cœperit postulare, & plùs jam justus, quàm misericors, veritate Judicis, contemptæ misericordiæ reos cœperit accusare, & dicere: Ego te homo de limo manibus meis feci, ego terrenis artubus in- *Serm. 181. de temp.*

fudi Spiritum, ego tibi imaginem noſtram ſimilitudinemque conferre dignatus ſum, ego te inter paradiſi delicias collocavi; tu vitalia mandata contemnens, deceptorem ſequi quàm Deum maluiſti. Cùm expulſus de Paradiſo, jure peccati, mortis vinculis tenereris virginalem uterum ſine diſpendio virginitatis pariendus introivi, in præſepio expoſitus, & pannis obvolutus jacui, infantiæ contumelias, humanosque dolores, quibus tibi ſimilis fierem, ad hoc ſcilicet, ut te mihi ſimilem facerem, pertuli: irridentium palmas, & ſputa ſuſcepi, acetum cum felle bibi, flagellis cæſus, vepribus coronatus, cruci affixus, vulnere perfoſſus, ut tu eripereris morti, animam in tormentis dimiſi. En clavorum veſtigia, quibus affixus pependi, & perfoſſum vulneribus latus; ſuſcepi dolores tuos, ut tibi gloriam darem ſuſcepi mortem, ut tu in æternum viveres. Conditus jacui in ſepulchro, ut tu regnares in Cœlo. Cur, quod pro te pertuli, perdidiſti? Cur ingrate redemptionis tuæ munera renuntiaſti? Non ego te de morte tua quæro? Redde mihi vitam tuam, pro qua meam dedi; redde mihi vitam tuam, quam vulneribus peccatorum indeſinenter occidis. Cur habitaculum, quod mihi in te ſacraveram, luxuriæ ſordibus polluiſti? Cur corpus meum illecebrarum turpitudine maculâſti? Cur me graviore criminum tuorum cruce, quàm illa, in qua quondam pependeram, afflixiſti? Gravior enim apud me peccatorum tuorum crux eſt, in qua invitus pendeo, quàm illa in quam tui miſertus, mortem tuam occiſurus, aſcendi. Cum eſſem impaſſibilis, pro te pati dignatus ſum, ſed tu deſpexiſti in homine Deum, in infirmo ſalutem, & qui po-

post omnia mala tua, ad medicamenta pœnitentiæ confugere noluisti, ab auditu malo non mereberis liberari.

„ Qui tunc erit stridor dentium, cum Sanctorum multitudine ad dexteram Regis, & ad gloriam segregatâ peccati populus, in profundo tartari, sine ulla miserationis ac veniæ spe demersus, excludi se tenebris suis, à beata Sanctorum luce viderit, & in profundi sinum sine fine descendens, urgente os suum, puteo, æterna supplicia, & perpetuam mortem, non moriturus aspexerit? Hactenus ex Divo Augustino. „

MODUS L.

QUinquagesimus meditandi Passionem Dominicam modus esse potest ille, quem usurpâsse traditur Divus Augustinus: quando nimirum constituens sese devotissimus Pater contemplatione, medium inter Christum Passum, & inter Matrem ejus sacratissimam, nunc huc, nunc illuc, sese affectu devoti & amantis cordis obversans, atque utrobique, immensam beatæ pietatis materiem cernens, quin & hauriens, animi veluti dubius devotissimè dicebat. Positus in medio, quò me vertam nescio: hinc pascor à vulnere, hinc lactor ab ubere.

In Chron. & in vita D. Augustini scripta per Cornel. Lancell. l. 3. c. 3. Et apud Valdensem in theatro Rel. fol. 123. & 358.

I. Ad hunc enim modum, lucebit cuique Passi JEsu, ejusque Matris Mariæ amatori, sese medium amborum cum reverentia & pietate, corpore simul animoque statuere, atque alternante devotionis æstu, nunc ad JEsum passionibus vulneribusque cumulatum, nunc ad Matrem

ejusque Misericordiæ ubera promen
vertere; & utriusque piissimam redu
opportunitatem, commoditatem spec
pendendoque, animo veluti dubium
demirari, hic, illicque hærere, mora
sum redire, rursumque anhelare: u
humiliare, submittere, donare, utriu
rem, obsequium gratiam, protectio
liaritatem, delicias, opesque ambire,
capere.

II. Aliquando licebit oculos cor
risque, nunc in JEsum Passum, om
tionis Patrem, nunc verò in Mariam
diæ Matrem defigere, & aut suas nec
ternas externasque, alterutri vel ut
rare sublevandas, aut communia qu
licaque negotia recommendare, au
pro se, proque aliis beneficia dep
pro collatis nunc olimve beneficiis,
tias agere, aut promeritas pœnas d

III. Aliquando licebit JEsum P
entemve) indigna omnia, Matri e
contra, Matrem Misericordissimam
ostendere & exhibere, & animam
utriusque erga alterum affectibus &
pascere, aut ab JEsu per Mariæ ubera
ria per JEsu vulnera, totum quidquid
que collibuerit exposcere, immo &
interposita alterius apud alterum tan
nore, illâ amoris redundantiâ, illâ c
nis Filii Matrisque naturâ, illâ ad m
reciprocâ propensione, ac veluti ob

IV. Aliquando licebit suo cu
quamnam in partem primò, in quam

undò ſeſe convertat & affigat deliberare: deliberationis materiam non levem ſuggerentibus, nde quidem turgidis omni gratiarum dulcedine iberibus, illinc verò fœcundis omni ſanitatum & bonorum fructu vulneribus, tandem autem eliberatione concluſa, alterutram partem arripere, & ſeſe in ea ſaginare, ſaginatum verò in inà, ad alteram, novâ & irritatâ tantummodo ame, ſitique ſeſe applicare inibique demergere.

V. Aliquando licebit uni parti ſupplicem ieri, ut ſupplicantem alteri commendet, ejusque oculis & curâ dignum, de ſuis theſauris aunde faciat: viciſſim verò, licebit, ab altera lteri parti commendatum ditatumque remanere pud ipſam, eique adhærere.

VI. Aliquando licebit, vas cordis proprii, unc Chriſto vulneribus ſanguineque redundanti, nunc Matri miſericordiæ ſtillanti exponere ac ſupponere, ut ab utriusque pretioſiſſimo efficaciſſimoque fonte, vel tanquam pollutum abluatur, vel tanquam inane, omni bono repleatur, vel tanquam miſerè ſaucium morbidumque, perfectè ſanetur, vel tanquam frigidum accendatur, vel tanquam aridum & ſterile, irrigetur ic fœcundetur.

VII. Aliquando licebit dare Animam Matri Miſericordiæ, ejus ut miſericordiis lactata & nutrita, à lacte parvulorum, transmittatur ad ſolidum Paſſionis Crucisque Chriſti cibum; viciſim verò licebit dare eandem Animam Chriſto atienti, ut ſolido Crucis, ulnerum, impropeiorumque ejus cibo ſaginata, apud ubera graiæ Maternæ recreetur, ſicque Anima & lactis

particeps sit, & tamen solidi cibi
pers.

VIII. Aliquando licebit duobus his
Passo, & MARIA Matre) veluti Pa
Cælis gloriantem, utriusque fructibus
tem ac divitem, per eos ad tertium
consummatæ charitatis, perfectæque
conformitatis cum Deo, non solum
sed etiam gradum facere, ac introire;
Joan. 12. 9. Christi verbum, *per me si quis introierit*
tur, & egredietur, & pascua inveniet
nempe sanctissimæ Trinitatis, ejusque
2. Cor. 3. 18. contemplando, *transformabitur de*
claritatem.

IX. Aliquando licebit in vulneri
ubera, in uberibus Mariæ, vulnera
tis vicibus reperire, atque ab uberib
tum maternis, inter ubera vulnerum
ab uberibus autem vulnerum JEsu
inter vulnera maternorum uberum, s
ritus ebrietatem bibere.

X. Aliquando licebit cum ado
animabus, primitias ferventis Spiri
quium Dei apud materna ubera em
exsugere: cum solidis autem atque
apud vulnera Passi, Pauperis, Contem
Crucifixi JEsu supereminentem scien
ramque sapientiam in plenitudine cor
Ephes. 3. 18. *& Charitatis longitudinem, latitudinem*
tem, profundumque subingredi, ac pen
omnibus sanctis.

XI. Aliquando licebit passis brach
busque Animæ, JEsum hinc, Mariam
plecti: atque coram Cœlo & terra, c

& Angelis Sanctisque ejus, in Domino gloriari non insipienter, de tam beata sua sorte: hoc est, de possessione JEsu, & Mariæ, de thesauris, de sanitatibus, de virtutibus, de meritis, de gratiis, de protectione, &c. Licebit etiam confidenter omnibus infernalibus potestatibus insultare atque dicere v. g. Ecce Crucem Domini, fugite partes adversæ. Ecce Mulierem, quæ calcaneo suo contrivit caput tuum ô serpens antique. Licebit Apostolico animo dicere. Quis nos separabit à Charitate Christi, & à dilectione ejus Matris, certus sum quia neque mors, neque vita, &c. Licebit abrenuntiare omnibus mundi rebus, possessionibus, atque hujus vitæ curis; solâque hac duplici hæreditate contentari; inter JEsu & Mariæ providentiæ pietatisque plenissimas manus securum in pace id ipsum dormire atque requiescere. Et huic uni curæ superimpendi quomodo JEsu & Mariæ per omnia conformeris, atque complaceas amplius & amplius assiduò.

XII. Aliquando licebit prostratum coram JEsu & Maria utrosque variis & heroicis, seu virtutum præcipuarum, seu affectuum ferventium, seu mortificationum, victoriarumque internarum externarumque actibus coronare, cumulare, venerari, deprecari, extollere, gratiarum actione prosequi, ad usque expletionem famis tuæ, usque ad contentationem oblectationemque cordis & desiderii amborum.

Plura hujusmodi ad imitationem Sanctissimi ac Devotissimi Patris Augustini, inter vulnera JEsu, interque ubera Mariæ multis mirisque modis eliciantis, atque diffluentis excogitare atque usurpare licebit cuique, exercitiorum

genera. Hæc duodecim in exemplum sufficiet.

MODUS LI.

QUinquagesimus primus Passionem nicam meditandi modus esse potes siderando gradus quosdam in ea, alios a dam modo altiores, per quos sese tum Christi Patientis, tùm acerbitas Passio in immensum extulit: nobisque viam gradusque dispositi, per quos erga Chr amore, in gratitudine, in admiratione, tione, in Compassione crescamus & asce usque ad summum. Explicat hosce gr Passionis Christi; quàm nostræ comp Pater Thomas Massutius in opere suo conversatione, ex quo etiam, contra nullus, eos hoc loco apponere visum e

Massutius de cal. convers. lib. 6. cap. 5.
2. Reg. 10.18.
Cant. 3. 9.

[Sex gradibus ascendebatur ad rem throni, quem magno sumptu Rex sibi construxerat. Sint igitur pro de mabus sex, piæ compassionis, gradus firmati vivâ fide, & ordinati fervidâ c erga Dominum ac Redemptorem nost quos illum usque ad Crucis solium com

Est autem Primus Compassionis ascendendus, per considerationem sum nocentiæ Christi Patientis. Tantò enim Compassio in corde suscipietur, quant illatus immerenti, propter quem dole debitus magis indigniorque judicabitur. autem indignius, quàm multiplicare affl veluti reo maximorum scelerum, cui n

ma quidem culpa justè unquam imputari potuit? Job Sanctus ajebat. *Utinam appenderentur peccata mea, quibus iram merui, & calamitas quam patior, in statera, quasi arena maris hæc gravior appareret.* Job. 6. 2. Neque tamen Sanctus Job culpam negabat omnem, immo agnoscebat. *Si justificare me voluero, os meum condemnabit me.* Job. 9. 20. Dicebat tamen pœnam culpæ comparatam, si ad lancem vocaretur, videri sibi longè graviorem, & exinde magnâ amicorum commiseratione dignum. Sed quæ Innocentia, Justitia, Sanctitas, componi potest Innocentiæ, Justitiæ, Sanctitati, Redemptoris? qui antonomasticè vocatur Justus, Sanctus Sanctorum, Agnus Dei, Innocens, segregatus à peccatoribus. Isa. 57. 5. Dan. 9. 24. Joan. 1. 29. Unde & per solennissimum Agni Paschalis Sacrificium, figurabatur. Certè, si quis infantem, quo nihil apud nos solet esse innocentius, videret, quasi convictum atrocis sceleris, crudelissimè torqueri, & interfici: intelligens, parvulum id ætatis nihil omnino committere mali potuisse, ex corde illi compateretur: atqui omnis sive Angelorum, sive hominum Innocentia, in unum coalita, unam Christi Innocentiam nullatenus æquaret, sed ab ea plurimum deficeret. *Talis enim decebat, ut nobis esset Pontifex, Sanctus, Innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus, excelsior cælis factus.* Heb. 7. 26. In aliis omnibus creaturis rationalibus, peccatum (ex quo pœnæ dignitas seu reatûs manat) aut jam est, aut aliquando fuit, aut certè absolutè esse potuit ex intrinseca ratione personæ: estò ob aliquam extrinsecam suppositionem exclusum sit. At in Christi persona neque culpa neque culpæ pœna ulla, ullo modo esse potuit, *sed in naturæ humanæ*

susce-

Auguſt. Enchir. c. 40. & 41.

ſuſceptione, facta eſt gratia illi Homini [illegible] *quod nullum peccatum poſſet admittere,* [illegible] juxta majorem innocentiam patientis, alterius erga ipſum debet eſſe compa quis dignè expimet, quantùm de noſ ctu ſibi vendicet, primus hic gradus c ſionis.

Secundus Compaſſionis gradus, altio ob motivum altius, eſt ex dignitate h Conſiderando enim illum qui patitur no innocentiſſimum eſſe, & abſque omni to, ſed etiam tanti eſſe meriti, tantæque & majeſtatis, ut omni honore, reverenti quo, ab omni creatura ſit digniſſima, verò tamen indigniſſimè tractari viden ceſſe eſt compaſſionis affectum in com plurimùm excreſcere. Faciamus q Regium juvenem, nullius quidem cul no reum, potiùs autem ob ſummam probitatem, ſapientiam, heroicas actio biliratem generis, utpote Regis filium, hæredem, omnium honore, cultuque mum, eum tamen, cum facinoroſiſſimo tractari, cruciari, patibulo affigi, ſine ul ſa, ita & procul omni reverentia, proc haberi ſi videamus: nonne tygridibus crudeliores, ſi nos tantæ perſonæ, tam lis indignusque ſtatus & aſpectus, ad commiſerationem, non vehementer veret. Atque hæc omnia in Chriſto co

Apoc. 19. 16. Hebr. 1. 2. agnoſcimus. *Qui habet in veſtimento, more ſcriptum, Rex Regum, & Dominus*

Dan. 7. 10. *tium*, quem Pater Æternus *conſtituit hæ verſorum, per quem fecit & ſæcula*, cu

zum millia miniſtrant & aſſiſtunt, hic tamen à mancipiis creaturisque ſuis, duriſſimè ſimul ac viliſſimè illuditur, laniatur, inter latrones cruci affigitur, & necatur. Parvusne hic ad commiſerationem gradus?

Tertius Compaſſionis gradus conſcenditur conſideratione cujusdam noſtræ cum Chriſto Patiente relationis, ſeu propinquitatis. Conſiderando enim hunc qui patitur, non ſolùm innocentiſſimum, non ſolum digniſſimum eſſe, ſed etiam nobis conjunctiſſimum: ſive ut pleniùs res exprimatur, nos illi plurimis relationibus devinctiſſimos: magis quàm fratri; plùs quàm Matri & Patri amantiſſimo, plùs quàm amico fideliſſimo, benefactori per omnia beneficiorum genera beneficentiſſimo, Domino ſupremo, Creatori, Gubernatori, Conſervatori ſummo: uno verbo. Nulla excogitari poteſt amoris conciliandi ratio, & relatio, quæ inter nos Deumque (ad quem ſumus, à quo ſumus, propter quem ſumus) eminentiſſimè non contineatur. Si ergo una aliqua relatio, amandive ratio, tantum poteſt inter homines, quantum quotidie videmus & atteſtante ſcripturâ ſcimus: ut inter Jacobum & Joſeph, inter Davidem & Jonatham, inter eundem David & Abſalonem, licèt perduellem, quia tamen filium: quantùm non poterit, poſſe certè debebit, illa univerſitas relationum, excellentiaque ſimul earum, nobis cum Chriſto Patiente intercedentium, quantùm inquam, non poterit in nobis excitare affectus, ſeu dilectionis, ſeu compaſſionis.

Quartus Compaſſionis gradus, aſſurgit ex conſideratione, quod Chriſtus tantus ac talis, taliter-

literque nobis conjunctus, omnia illa qua-
tur. Propter nos, inquam, non in eo
ſenſu, quia in noſtrum bonum, & propter
amorem: ſed etiam in eo, quia patiturem
nos pati debuimus; patitur, ne nos pa
patitur, ut ſuâ paſſione, avertat à nobis ma
ſtra, malisque ſuis propriis ea extinguat,
nos accedere non ſinat. Mihi certè debe
illa vincula, illa flagella, illæ ſpinæ, illa cr
dibria, opprobria, utpote ſervo, & m
iniquitatis, non Domino, & Regi M

Bernardi ſerm. 3. de nat. Domini.

„ Sed horum ignarus & ſecurus [ludeba
„ foris in platea, & in ſecreto Regalis
„ ſuper me ferebatur judicium mors
„ divit hoc unigenitus Dei, exiit poſito d
te, ſacco veſtitus, aſperſus cinere caput
pedes, flens & ejulans, quòd morte ſit d
fervulus ejus. Intueor illum ſubitò ſi
tem, ſtupeo novitatem, cauſam perc
audio. Quid facturus ſum? adhuc ne
deludam lacrymas ejus? plane niſi infa
& mentis inops, non ſequar, & ſimul
gente lugebo.]

1. Eſdr. c. 9. & c. 10. 21.

Eſdram olim de trans
populi ſui, quem Babylone reduxerat
ſuam, ſciſſis veſtibus, amarè lugentem
populus, collectus eſt ad eum cætus gra
mis virorum & mulierum, & puerorum
flevit populus fletu multo, & illum innoc
ſe verò noxium proclamabat. Potera
populo illo efficere ſpectaculum Eſdra
ſpectaculum Chriſti Filii Dei pro nob
gentis & dolentis, & vulnerati, & fang
ti, & crucifixi, & mortui, non ingener

stro, quantumlibet durissimo cordi, sensum intimæ tum compunctionis, tum compassionis?

Quintus gradus Compassionis, nascitur ex consideratione eorum, quæ & qualia patitur: ad quod faciendum, ipse Dominus noster Patiens, invitavit illis Prophetæ verbis. *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, & videte, si est dolor sicut dolor meus.* Fuit autem dolor tantus, ut (juxta communem Theologorum Sententiam) superaverit dolorem cujuscunque Martyris. Quamvis enim in aliquo genere pœnarum, aliquid gravius, aut diuturnius alicui Martyri contigisse negari non possit, nemini tamen adeò multa, & ex tot partibus dolorifera, nisi grandi miraculo, & causarum valde inusitato concursu, qualis tantùm in complendo opere nostræ redemptionis permitti debuit, evenire potuissent. *Thren. 1. 12. D. Thom. 3. P. 9. 46. a. 6.*

Primò enim, patiebatur Redemptor noster in suo corpore, formato opere Spiritûs Sancti, ac proinde habitudinis super omnes filios hominum delicatissimæ & perfectissimæ, in ætate triginta trium annorum, quæ est vivacissima & florentissima, ac ideo dolorum maximè sensitiva.

Deinde in quatuor partibus corporis, manibus scilicet & pedibus ferreis clavis mortiferè fauciabitur: ubi propter omnium ferè nervorum concursum, intensissimus est dolor: toto præsertim ex illis clavis pondere corporis moribundi, & flagellis undique lacerati pendente, capite spinis coronato: ut etiamsi in mollissima culcitra, illa sic deformati corporis species, visa esset, exprimere tamen debuisset à quovis humano corde maximam compassionem: quantò magis

magis dum à tribus, quatuorvé clavis ad leni
trabe pendens, laxantibus sese assiduo que ex
bus sanguinemque copiosum fundenti atus,
oculis versatur. am p

Neque interim ullus sensus corporis, iebat
suo proprio cruciatu. Visus enim, a iffim
hostium ludibriis & sannis; auditus, bla rrisio
sibilis, exprobrationibus, odoratus; fa er ex
verum circumjacentium; gustus, ace psis,
acerbitate; tactus, flagellorum, clavo lignar
rum, crucis asperitate, torquebatur. quòd

Et hæc quidem erant mala ex parte norti
sed ex parte Animæ quasi in immensum erem
tristitia cordis augebatur, propter perfe *nimico*
cognitionem omnium, & singulorum xcessi
humani generis, peccatorum, pro qu n aliis
perat plenissimè satisfacere. Dolebat olicita
pro gravissima culpa suorum crucifix supe
ingratitudine, cæcitate, reprobatione n vires
pro infelici sorte aliorum omnium re iem t
quibus ipsorummet culpâ, nihil om eccat
pretiosus sanguis tanto dolore, & tanti nodi
etiam pro illis profusus, nihil tamen ef ulo i
turus. Videbat se ab omni personar que vi
aliquo modo perpeti: à Gentilibus, à oris P
Principibus, à Plebeiis, à Militibus, à lioru
bus, ab amicis quoque à notis ac famil nim
non solum ab extraneis & inimicis. C ninue
bat se ab uno discipulorum scelestissi extræ
tum, ab Apostolorum Primate negatum c blan
derelictum. quin etiam quodam modo gnitæ
no Patre ipso desertum, cui propterea entur.
mabat: *Deus meus, Deus meus, ut quid* edu
quisti? Solùm ab afflictissima Matre sua e rep

V. P.

ad leniendum, quam ad augendum replicandumque ex illius dolore proprium dolorem, comiatus, & à dilecto discipulo Joanne, à quo nullam poterat exspectare consolationem. Sentiebat se pati in omnibus hujus vitæ bonis atrocissimè, in fama per improperia, in honore per irrisiones, in gloria per contumelias, in rebus per exspoliationem ab omnibus, etiam vestibus ipsis, in vita quam agnoscebat majori dilectione dignam, quàm omnium hominum simul, eò quòd esset vita Divinæ Personæ; & tamen illam morti pro omnibus nobis exponebat, juxta illud Jeremiæ. *Dedi dilectam animam meam, in manu inimicorum ejus.* Erat præterea Animæ tristitia excessiva maximè: quia non mitigabatur (ut fit in aliis communiter) ex consideratione aliquâ solicitæ mentis & sibi providæ rationis. Unde a superioribus animæ viribus, per redundantiam in vires inferiores, nonnulla ingeritur ad temperiem tristitiæ consolatio. Ut enim plenius pro peccatis totius humani generis satisfaceret, ejusmodi redundantiam occulto & perpetuo miraculo interiùs cohibebat, sinebatque unamquamque virium animæ agere. Quare in hac Salvatoris Passione, contrarium eveniebat, quàm in aliorum Martyrum tormentis. Pro Martyribus enim miracula fiebant, ut sensus tormentorum diminueretur, & ipsa tormenta sæpè deficerent, carnifices carnificum arescerent, ferræ mitescerent, ac blandirentur, igniti carbones in rosas laminæ ignitæ in violaria, lanienæ in refrigeria verterentur. Martyres ipsi in sensitiva parte, propter redundantiam supra dictam, cælesti consolatione repleti, quandoque nihil dolorum, aut exi-

Jer. 12. 9.

Damasc. l. 3. fid. c. 23.

guum quid ſentirent. At in Martyr
Chriſto, potiùs miracula fiebant
ejus dolores augerentur nec leniren
tia intenderetur, vita, quæ vi cruciatuum
pi debuerat, prorogaretur, ad acerbior
renda mala. Unde meritò ab Iſaia vo
Iſa. 53. 3. *Noviſſimus virorum, vir dolorum, & ſcie*
tatem.

Sextus Gradus Compaſſionis, co
altiſſimo quodam motivo, nimirum
ratione ſitis, deſideriique, ad patien
plura & graviora, & diuturniora. Pa
fuit, immo & deſideravit Dominus
diebus, immò annis, immo usque
diem, ſi opus fuiſſet, aut Æterno Pa
ſet, in illo intolerabili Crucis tormen
inſuperabili patientiâ perdurare. N
aut incredibile id videri debet. Si en
hominis charitate patienti, verè dici
Cant. 8. 7. Sancto. *Lampades ejus, lampades*
flammarum: aquæ multæ non potuerunt
charitatem, nec flumina obruent illam:
magis verè de Chriſti charitate dicen
Epheſ. 2. 4. Apoſtolus *Nimiam charitatem*, quâ
vocare non dubitat: & Sanctus Lucas
appellat. Verè enim in Crucis myſter
Luc. 9. 31. te, exceſſus magnus fuit: qui ideò
ſcandalum, & Gentibus ſtultitia viſ
Apoſtoli ipſi, Dominum de eo diſert
tem intelligere, capereque ejus verba n
Luc. 18. 34. runt, *ſed erat verbum iſtud abſcondit*
Quamvis autem in reali Paſſione ſuâ,
reverâ exceſſit modum & menſuram
tamen hoc fecit in deſiderio ampliùs am

tiendi. Id enim sonant illa ejus verba. *Desi-* *Luc. 22. 15.*
rio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum,
antequam patiar. Pascha enim erat illi quædam
ntroductio ad Passionem figurata, & ut loqui-
ur Chrysostomus, *post illud Crux imminebat.*
lem sonant etiam illæ Domini voces. *Baptismo* *Luc. 12. 50.*
habeo baptisari: & quomodo coarctor, usque dum
perficiatur! Item illæ Sancti Joannis de eo: *Sciens* *Joan. 19. 28.*
Ejus, quia jam omnia consummata sunt: ut con-
summaretur scriptura, dixit, Sitio: Non desidera-
at Dominus potum ad refocillationem, qui
iebat siti suæ fel acetumque ad pœnam para-
um esse, unde prædixerat. *Dederunt in escam*
meam fel, & in siti mea potaverunt me aceto. Ne-
ue illum ut homo optavit, quia ut Deus illum
petiturum ab æterno præscivit, sed potiùs se
eò præscivit petiturum, quia spontè erat pe-
turus, hoc est, ex ardenti desiderio patiendi
lura propter nos. Hujus verò sitis, illa ratio
ddi potest, quia anima illa Sanctissima, Deum
per omnes alias ardentissimè amabat, ex quo
ebat, ut valdè doleret ob offensas Majestatis ac
onitatis ejus à peccatoribus illatas, ab origine
undi, & inferendas ad usque ejus finem. Et
uia hic internus dolor, cum aliis Passionibus
rmentisque nostra causâ toleratis, erat legiti-
a pro nostris peccatis satisfactio; sicut in cul-
s quandam veluti infinitatem agnoscebat, ita
iam desiderium pro illis patiendi; & satisfaci-
di, extendere in immensum quodammodo
oluisset. Deinde quia ex amore Dei, amor
oximorum nascitur, tantoque est iste major,
antò ille est ardentior: quandoquidem Chri-
us immenso quodam in Deum ferebatur amo-

re; consequens erat, ut & in nos con
retur, superabundavit ergo dilectio C
qua se ipsum obtulit à primo instanti
ceptionis Æterno Patri, vivam hostiam,
ficium in altari Crucis, semel quidem
in aliis autem altaribus incruentè, qua
mè, usque ad finem sæculorum imm
Tertiò, ex eadem ardentissima dilectio
batur, ut sicut Anima illa, omnium
creaturarum illuminatissima, perfectè
bat valorem gratiæ Divinæ, pon
pretium sublimissimum gloriæ sempi
nullis sumptibus, pro illa nobis quæ
tissimè conquirenda parcere voluisset.
Abac. 3. 1. juxta 70. tur Propheta, quòd Christus in me
animalium cognosci & adorari voluisse
tivitate, quantò magis mirandus stu
Christus inter duos facinorosos de
dens, non agnitus neque adoratus,
despectus, blasphematus, opprobr
& nihilominus amplius pati sitiens.
supra nominatus author.

His sex gradibus addi potest Sep
Consideratione Resignationis Chri
quam ille habuit in anima interiùs, nec
in opere exteriùs, ad Patris Æterni vo
opus omne Incarnationis & vitæ, &
& Mortis suæ appretiantem, non om
præcisè adæquata æstimatione & appr
sed quâdam valdè moderatâ, inadæ
modicâ, respectu omnimodæ digni
opera ejus non illa tantùm gravissima
etiam omnia & singula minutissima, &
æstimari prorsùs dignum & justum era

uantumvis rigidiſſimo. Certum ſiquidem ac
dubitatum eſt, propter Divinam *Verbi* Perſo-
am, Humanitati hypoſtaticè conjunctam in
hriſto, omnia ejusdem Chriſti, tanquam The-
ndrici Suppoſiti opera, etiam tenuiſſima (quä-
a ſunt motus digiti, ictus oculi, aſpiratio, &
eſpiratio, aliaque ejusmodi) ejus fuiſſe digni-
tis, ut poſita, eorum à Chriſto, ad finem no-
ræ redemptionis applicatione, & Patri Æter-
o oblatione, potuerint, & debuerint condignè
tis eſſe ad noſtrum omnium ſalutem conficien-
am, vitamque æternam nobis emerendam, cum
fficaci ejusdem ab omnibus nobis conſecutio-
e. Atqui fide conſtat, neque Incarnationi, ne-
ue vitæ, neque laboribus, neque ærumnis ullis,
eque Paſſioni, neque Crucis tormento, nec
pſi morti Chriſti Domini, datum hoc eſſe à Pa-
re Æterno, ut omnes homines efficaciter redi-
neret atque ſalvaret, ſed efficax fructus mortis
hriſti ad ſolos duntaxat electos, ad reprobos
erò tantùm ſufficienter pertingeret: ipſos au-
em electos, perexiguus valdè numerus (ſi cum
on electis conferantur) definiret. Igitur con-
tat, juſtiſſimo quidem ac ſapientiſſimo per om-
ia conſilio, abſoluto tamen & abſconſo omni-
m creaturarum ſenſibus decreto, opera Chriſti,
& Paſſionem, & Mortem à Deo Patre leviſſimè
& moderatiſſimè taxata eſſe; valdeque pro exi-
uo fructu eſſe eidem, quantùm ad noſtræ ſa-
utis realem effectum compenſata. Qua in re
Dominus JEſus usque adeò ſe mitem, ſubje-
ctum, humilem, reſignatumque Patris Æterni
oluntati & decreto exhibuit: ut quantùmvis
ro parco electorum numero, in præmium la-

borum ſuorum omnium ſibi aſſignat
fuerit non contentiſſimus ſolùm, ſed
ſideraverit (prout ſupra vidimus) p
dem perexiguo electorum ſuorum g
pliùs & ampliùs in totam ſuam vitam,
mundi usque finem perpeti. Quin
ratus fuit Dominus JEſus, pro una ſo
alicujus anima, totum ſuæ Incarnati
perficere, & Paſſionis calicem exhaur
præterea, paratum fuiſſe Chriſtum
eadem omnia, quæ pro humani gene
ſi ſalute peregit & pertulit, peragere
peti pro unius culicis aut muſcæ vita,
mitate tantiſper ſervanda, ſi ita fieri à P
no ſtatutum decretumque fuiſſet. H
Domini ad tantorum ſuorum ſumpt
levem & parcam, à Patre ipſo Æter
æſtimationem, reſignatio, quemad
omnium noſtrûm imitatione, & ani
ma, ita incredibilem in unoquoq
compaſſionis teneritudinem vehem
jure ſuo exigit. Maximè ſi ad prædi
adjungamus aliam longè vulgatiſſima
indigniſſimam Paſſionis & Mortis C
penſionem contemptionemque, qua
hominibus (qui fuerunt, ſunt, erunt
dicii) ingratis, & contemptoribus red
ſuæ ſuſtinet, ſubſtinebitque: quam
cum ſuæ enormitatis indignitatisque
tiſſima acerbitate, comprehenſivè tun
quando Paſſionis & Mortis labores,
ipſis indignis, inimicis, ingratis, co
busque exantlabat. Senſiſſe Chriſtu
menter hanc noſtram ingratitudinem,

strant illa ejus apud Prophetam verba. *Retribuebant mihi mala pro bonis: sterilitatem animæ meæ.* Et. *Verumtamen pretium meum cogitaverunt repellere. Cucurri in siti.* Ista igitur una nostra in Christum, ejusque Redemptionis nobis impensæ labores ingratitudo, infinitam quandam omnibus nobis, ab ipso redemptis, potest & debet, meritissimo jure inferre & ingenerare, ex parte quidem nostra confusionem ac ruborem, ex parte verò Christi, super ipsum condolentiam, & commiserationem: simulque incensissimum quoddam, ad hujus ingratitudinis contemptionisque abolendæ invenienda media, studium & conatum. *Ps.34.12.* *Ps. 61.5.*

His similibusque considerationibus, inducti viri Sancti, talem compassionis affectum, erga Christum Passum concipiebant, ut corde intimo saucii (aliqui etiam corpore) nulla ferè alia dere cogitare possent, sed cum Apostolo dicerent. *Christo confixus sum cruci. Absit mihi gloriari, nisi in Cruce Domini nostri JEsu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. De cætero nemo mihi molestus sit, ego enim stigmata Domini JEsu Christi in corpore meo porto.* Hoc ipsum sibi volunt, illa Bernardi plenissima pietatis verba. *In æternum non obliviscar miserationes istas, quia in ipsis vivificatus sum. Has olim Sanctus David cum fletu requirebat. Venient mihi* (inquiens) *miserationes tuæ & vivam. Has & alius quidam Sanctorum cum gemitu memorabat, dicens. Misericordiæ Domini multæ. Et ego, fratres, ab ineunte mea conversione, pro acervo meritorum, quæ mihi deesse sciebam, hunc mihi fasciculum myrrhæ colligere, & inter ubera mea collocare statui: colle-* *Gal.2.19.* *Gal.6.14.* *a Gal.6.17.* *Bernard. serm.43. in Cantica.*

Eum ex omnibus anxietatibus & amaritudinibus Domini mei. usque huc Bernardus.

MODUS LII.

QUinquagesimus secundus Modus Dominicam Passionem meditandi esse potest, conferendo illam cum peccato Adami commisso, ab eo in Paradiso, quo omnem suam propaginem perdidit. Quidquid enim ibi Adam malè agendo commisit, hoc totum providentissimâ quâdam contrapositione Dominus JEsus Passione Doloribusque suis, excessivo quodam dilectionis & afflictionis modo, abolevit & expiavit.

1. Adam in Paradiso, sese vendidit abjectissimè diabolo, & ejus potestati: pro quo ut Christus satisfaceret, ipse quoque vendi voluit, adeò abjecto, & vili pretio, vendendique modo, ac si vile non mancipium, sed jumentum inutilisque aliqua bestia foret. Ad hoc propositum
Oseæ 11. 2. servire potest vox illa Oseæ. *Circumdedit me in negotiatione Ephraim: & in dolo domus Israël.*

2. Adam in Paradiso, licentiosè extendit manus suas ad decerpendum prohibitum arboris fructum. Christus ideo manus suas ad vincula dedit, ut istam manuum Adæ castigaret audaciam.

3. Adam excusso divinæ legis jugo, voluit esse liber sicut Deus. Christus hanc audaciam expiaturus & injuriam Dei resarturus, omnium sese voluntati, quin & pedibus subjecit, in totâ quidem Passione suâ, sed potissimum
Ps. 55. 12. in comprehensione. Unde illa vox ejus: *Conculcaverunt me inimici mei totâ die.*

4. Adam

4. Adam peccando fecit se dignum, ut probrosè exturbaretur è Paradiso. Ideo etiam Christus ignominiosissimè & violentissimè extractus abreptusque est ex horto Olivetano.

5. Adam peccando, subjecit se suis terrenis & brutis appetitibus & affectibus, ut serviliter raptaretur ab eis pro eorum libidine: etiam contra rationem & voluntatem: ita ut dicere debuerit, quòd unus ex ejus filiis, *Video aliam legem in membris meis*, &c. Hoc Christus expiare in sese volens, voluit captus & vinctus ex horto ad urbem, per urbem deinde, à tribunali ad tribunal, non duci sed trahi, raptarique per terram, sine ullo respectu: *Sicut exultant victores captâ prædâ. En ista est dies, quam expectabamus, invenimus, vidimus.* *Hieron.*

6. Adam peccato incurrit maledictionem, in labore & sudore vultûs sui, & sterilitate terræ, à qua panem suum erat extorturus potiùs, quàm obtenturus. Huic vultus sudori atque labori opposuit Dominus JEsus sudorem suum sanguineum, & agoniam deprecationemque ad æternum Patrem, & prostrationem super faciem suam in terram.

7. Adam suo peccato ita inhonoravit Deum, ut quodam modo ipsi DEO manu sua alapam inflixerit. Imaginem certè Dei ad quam creatus erat, in se planè deformavit, ut nulli minùs esset similis deinceps, quàm Deo. Propter hanc alapam, Deo per Adam peccantem inflictam, voluit Christus sibi multas quidem alias sed unam illam nominatissimam, à Pontificis ministro infligi. Quæ quidem alapa, ex suis circumstantiis, adeò fuit insolens & dura, ut eam fue-

rit impossibile & ab Angelis, & ab omni creatura dissimulari, nisi Christus Dominus omnibus patientiam imperâsset, & totum Passionis suæ decursum pacatè spectari jussisset.

8. Adam, cùm peccasset in Paradiso, requisitus à Deo: quid? quare fecisset? se quidem omni ratione excusavit, in Deum autem culpam suam conjecit, eum authorem peccati fecit, suum peccatum agnoscere confiterique noluit: unde, neque Peccavi, neque Deus propitius esto, dixit: Christus, eâ de causâ, sisti judicio Caiphæ primum voluit, ibi examinatus, abjuratus blasphemiæ & mortis reus dictus est, consputus in faciem à procaciſſimis ministris est. Deinde stetit apud Judicium Pilati, ibi accusationes, & falsa crimina sibi objecta audiit, ut pro se diceret causam, à Judice monitus est, neque tamen respondit unum verbum, multò minùs in ullam culpam conjecit, quod utique potuit.

9. Adam in Paradiso peccavit desiderio sapiendi, & sciendi ut Deus. Christus Æterna Sapientia, & thesaurus scientiæ Dei, voluit pro stulto judicari & haberi, & tanquam talis tractari. Et veluti mente captus irrideri: & quidem ab ipso Rege Herode, ejusque universo satellitio, & tanquam talis toti Hierosolymæ propinari.

10. Adam candidissimam innocentiæ vestem, originalisque Justitiæ, & gratiæ stolam amisit. Eam Christus veste albâ, ab Herode indutus, eidem recuperavit, nobisque communicavit in Baptismo induendam.

11. Adam peccando postposuit Creatorem creaturæ; Deum, uxori suæ, cujus voci plùs obedivit, quàm Divinæ. Propterea Christus satis-

satisfacturus Patri, postponi voluit Barabbæ seditioso, homicidæ, latroni. O verè semen *Chanaan* & non Juda, *in manu ejus statera dolosa, calumniam dilexit. Projecit Israël bonum, inimicus persequetur eum.* *Osea 12. 7.* *Osea 8. 3.*

12. Adam in Paradiso perdidit libertatem filiorum DEI: fecit autem se mancipium diaboli, & servum peccati, à quo enim quis superatus est, hujus & servus est. Propter hoc, Dei filius, vilissimi ad instar mancipii jumentique tractari sese permisit: submisit se flagellationi servili, sive servorum, & quidem nequam propriè: qui tamen fuit omnis & libertatis & ingenuitatis fons.

13. Adam in Paradiso furtum commisit, quantùm in ipso fuit. Non solùm quia fructum sibi à Domino prohibitum gustare clanculum præsumpsit: sed quia semetipsum, naturâ per omnia Dei servum & subditum, obedientiæ & potestati Domini sui naturalis subtraxit, immo & Divinitatem rapinam arbitratus, non minùs malitiosè, quàm stultè appetiit, & invito Domino invadere voluit: Hoc totum furtum Christus in eâdem flagellatione, absolutissimo modo exolvit, & licèt esset æqualis Deo, non per rapinam, sed per identitatem, formam servi accepit, & scelus hominis in se ipso castigavit, consequenterque adæquatè sanavit.

14. Adam naturalis Rex fuerat totius mundi inferioris: futurus etiam olim mundi superioris: debebantque eum creaturæ omnes Dominum & Principem suum agnoscere: at jus istud ferè totum ita perdidit, ut loco servitii, omnes creaturæ eum fugiant, eique rebellent. Damnum hoc homi-

hominis, reparaturus Christus, verus cæli, & terræ Rex & Dominus, voluit fieri efformarique Rex quidam dolorosè ridiculus, & ridiculè doloroſus, ſordidâ purpurâ indutus, coronâ ſpineâ coronatus, genuflexione, conſputatione, alapis, capitis percuſſione ſceptro arundineo, ſalutatione illuſoriâ illuſus: & ex Rege Regum, Rex virque dolorum factus.

15. Adam per ſuum peccatum, tam grandem confuſionem incurrit, in ſuam ipſius nuditatem erubeſcens, voluerit ſe ipſius Dei oculis abſcondere. Hanc probroſam nuditatis ignominiam devoraturus Chriſtus, voluit in ſpecie pænoſi, illuſi, ſemi, immo plenè nudi Dolorum Regis, univerſo populo oſtendi, ſucclamante Pilato, *Ecce Homo*, quæ nuditas repetita eſt plenius in Crucifixione.

16. Adam per peccatum incurrit reatum mortis æternæ: à qua ut eum Chriſtus liberaret, voluit ipſe reus mortis judicari, damnari, tum ab Judæis, tum à Pilato, tum ab univerſo populo, qui exclamavit, *Crucifigatur. Sanguis ejus ſuper nos, & ſuper filios noſtros.*

17. Adam datum ſibi præceptum unicum, facillimum, ſervare noluit, ſed illud tanquam indignum ſe jugum, excuſſit, confregit, & abjecit. Chriſtus Dominus in ejus contumaciæ remedium, ſubiit onus grave crucis, grave, inquam, non tantùm naturali ſuo pondere, non tantùm probroſiſſimæ & crudeliſſimæ mortis ratione, ſed etiam omnium totius mundi ſcelerum ſuperimpoſita ipſi ſarcinâ.

18. A-

18. Adæ perditionis occasio fuit una arbor scientiæ boni & mali. In una quoque arbore Christus crucifigi morique voluit pro redemptione Adami, suique totius generis, & sic delicias unius ligni, doloribus alterius ligni expiavit.

19. Adam gulâ peccavit, seseque cum suo genere perdidit. Christus pro eo peccato fel in escam accepit, & aceto potatus est, insuper extremâ siti cruciatus est, adeò, ut eam inter summos alios dolores, unam solam præcipuè confessus & questus sit.

20. Adam adhæsit latroni diabolo, & ipse latro factus: unde illi dicitur: *Videbas furem, currebas cum eo;* sicut enim diabolus appetiit esse similis Altissimo in gloria: ita homo cupiit esse sicut Deus in sapientia. Propterea Christus verus licèt per omnia Deus, inter duos tamen latrones crucifigi, inter illos pendere, cum illis deputari, & instar eorum mori voluit. *Ps. 49. 18.*

21. Adam per peccatum suum separavit se à Deo, eumque dereliquit, & à facie ejus fugit, seque abscondit: propter hoc dolendum, Christus separari voluit ab omnibus discipulis, amicis, creaturis: denique etiam ab ipso Patre Æterno. Unde ait. *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* *Matt. 27. 46.*

22. Adam per exiguum brevemque gustum peccati infelicis, ex immortali factus est mortalis, amisso jure ad beatam immortalitatem, incurrit reatum mortis immortalis. Christus cùm esset Deus & vita immortalis, induit mortalitatem naturæ

turæ noſtræ, & in ea etiam veriſſimam mortem ſubiit, propter Adamum ejusque poſteros omnes, morte ſuâ eos vivificans in æternitatem beatam.

Hæc omnia conſiderata diligenter, oſtendunt Adæ peccatum prorſus ex propoſito ſuſcepiſſe Chriſtum ſibi expiandum, & ſecundùm omnes malitiæ ejus gradus, Paſſionis quoque ſui gradus è contrario in medelam ejus diſpoſuiſſe. Oſtendunt etiam, Adamo illi veteri, Chriſtum Adamum novum, per omnia eſſe oppoſitum, adeoque vitam veteris, eſſe mortem novi, vitam novi, eſſe mortem veteris in nobis: propterea ſicut portavimus imaginem veteris aliquando hominis: ita exſpoliantes nos eam, oportet omnino portare imaginem novi Adæ, qui ſecundùm DEUM creatus eſt. Oſtendunt præterea Charitatem Chriſti eamque omninò ſupra modum, & usque ad nimietatem exceſſivam erga nos: quippe qui omnes reatus Patris noſtri, & omnium etiam noſtrûm, non qualicunque modo ſed cum infinito exceſſu expiavit abolevitque: oppoſitiſſimis autem bonis & gratiis nos viciſſim cumulavit: ut vere ubi abundaverat delictum, ſuperabundaret & gratia: & non eſſet ſicut delictum ita & donum, ſed infinities ſuperaret miſericordia miſeriam, gratia offenſam, redemptio culpam.

Oſtendunt denique hæc eadem ſupra dicta, fœcunditatem malitiæ & virulentiæ omnis peccati; quidquid enim in hoc unico Adæ peccato reperitur mali, hoc totum ferè in unoquoq; peccato reperitur; excepto, quòd illud fuerit peccatum capitis,

pitis, vitus ſuum in progeniem deſcendentem traducentis: alia verò peccata ſui transfuſivâ malignitate ſint deſtituta.

MODUS LIII.

QUinquageſimus tertius modus meditandi Dominicam Paſſionem eſſe poteſt, conferendo omnes vel plerosque Paſſionis Dominicæ articulos ordine hiſtorico ab Evangeliſtis deſcriptos, cum Prophetiis veteris Teſtamenti, in quibus exactè ſunt à Sacris vatibus prænuntiati. Eſt iſtiusmodi collatio apud Sanctos Patres non infrequens, ſaltem partialiter uſurpata: quâ ex occaſione Sanctus Hieronymus Iſaiam Prophetam vocat Evangeliſtam veteris teſtamenti. Et Sanctus Auguſtinus etiam alicubi tractans locum Iſaiæ, quo Chriſti Paſſio, non minùs graphicè quàm ab ipſis Evangeliis enarratur, non dubitat exclamare [*Evangelium, eſt an Prophetia?*] Qualis exclamatio poſſet fieri & de S. Job dictis, & de Davidicis quibusdam Pſalmis, & de Jeremiæ Prophetæ non paucis ſententiis, immo capitibus. Sanè in ſolis Threnorum ejus quatuor capitibus, invenire eſt totam Paſſionis Dominicæ hiſtoriam, quemadmodum ſubjectum Paradigma, ſatis, ni fallor, commodè rem oſtendet.

Paſſio

Passio Domini nostri JEsu Christi.

Secundum Evangelistas.

Egressus est JEsus cum discipulis suis.
Tristis est Anima mea, usque ad mortem.

Procidit in faciem suam, & orabat, ut si fieri posset, transiret ab eo hora.

Vigilate, & orate, ut non intretis in tentationem.
Ecce Judas, & cum eo turba multa &c.

Ut dixit eis, Ego sum: abierunt retrorsum & ceciderunt in terram.
Tunc accesserunt, & injecerunt manus in JEsum.

Tunc discipuli ejus relicto eo fugerunt omnes.

Unus assistens ministrorum, dedit alapam JEsu. Sum-

Passio Domini nostri JESU Christi.

Secundum Hieremiam Prophetam in Threnis.

Et egressus est à filia Sion, omnis decor ejus. *c. 16.*

Multi sunt gemitus mei & cor meum mœrens. Memoriâ memor ero, & tabescet in me anima mea. *c. 1. 22.* *c. 3. 20.*

Ponet in pulvere os suum, si fortè sit spes. *c. 3. 29.*

Consurge, lauda in nocte, in principio vigiliarum: effunde, sicut aquam cor tuum: ante conspectum Domini. *c. 2. 18.*

Levemus corda nostra cum manibus, ad Dominum in cælos. *c. 3. 28.*

Velociores fuerunt persecutores nostri aquilis cæli, super montes persecuti sunt nos, in deserto insidiati sunt nobis. *c. 4. 19.*

Ursus insidians factus est mihi; leo in absconditis. *c. 3. 10.*

Lubricaverunt vestigia nostra in itinere. *c. 4. 18.*

Spiritus oris nostri Christus Dominus captus est in peccatis nostris. *c. 4. 20.*

Infirmata est virtus mea, dedit me Dominus in manu, de qua non potero surgere. *c. 1. 14.*

Venatione ceperunt me quasi avem, inimici mei gratis. *c. 3. 52.*

Abstulit omnes Magnificos meos Dominus, de medio mei. *c. 1. 14.*

Longè factus à me consolator, convertens animam meam: facti sunt filii mei perditi, quia invaluit inimicus. *c. 16.*

Quomodo dispersi sunt lapides sanctuarii. *c. 4. 1.*

Dabit percutienti se maxillam. *c. 3. 30.*

Passio Domini nostri JEsu Christi.

Secundum Evangelistas.

Summus Sacerdos ait illi. Adjuro te per Deum vivum.

Ego sum, & videbitis filium hominis venientem in nubibus, &c.

Reus est mortis: tunc expuerunt in faciem ejus, &c. & alia multa blasphemantes dicebant in eum.

Et ut factus est dies, convenerunt seniores, &c.

JEsus autem stetit ante Præsidem. Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo.

Persuaserunt plebi, ut magis peterent Barabbam. JEsum verò perderent.

Tunc apprehendit Pilatus JEsum & flagellavit.

Pi-

Passio Domini nostri JEsu Christi.

Secundum Hieremiam.

Ut declinaret judicium viri : in conspectu vultûs Altissimi. Ut perverteret hominem in judicio suo. Dominus ignoravit. *c.3.35.*

Formido & laqueus facta est nobis vaticinatio & contritio. *c.3.47.*

Dabit percutienti se maxillam : saturabitur opprobriis. *c.3.30.*

Et fregit ad numerum dentes meos. *Ibid.16.*

Vidisti Domine iniquitatem illorum adversùm me, judica judicium meum. Vidisti furorem omnem, universas cogitationes eorum adversùm me. Audisti opprobrium eorum. Ego sum psalmus eorum. *c.3.59.* *Ibid.63.*

Labia insurgentium mihi, & meditationes eorum adversùm me totâ die : sessionem eorum & resurrectionem eorum vide. *c.3.62.*

Non crediderunt Reges terræ. *c.4.12.*

Filii Sion inclyti, amicti auro primo, quomodo reputati sunt in vasa testea opus manuum figuli. *c.4.2.*

Repulsa est anima mea : oblitus sum bonorum. *c.3.17.*

Qui nutriebantur in croceis, amplexata sunt stercora. *c.4.5.*

Ego vir videns paupertatem meam in virga indignationis ejus. *c.3.1.*

Tantùm in me vertit & convertit manum suam totâ die. Vetustam fecit pellem meam, & carnem meam, contrivit ossa mea. *ibid.3.*

Tetendit arcum suum, & posuit me quasi signum *ibid.12.*

Passio Domini nostri JEsu Christi.
Secundum Evangelistas.

Plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti ejus.

Ecce Homo.

Tolle, tolle: Crucifige.

Non habemus Regem, nisi Cæsarem.

Tradidit JEsum voluntati eorum.

Exivit JEsus bajulans sibi crucem.

Passio Domini nostri JEsu Christi.

Secundum Hieremiam.

num ad sagittam. Misit in renibus meis filias pharetræ suæ.

Et dissipavit quasi hortum tentorium suum, demolitus est tabernaculum suum. *c. 2. 6.*

Præcipitavit omnia mœnia ejus, dissipavit munitiones ejus, & replevit in filia Juda humiliatum, & humiliatam. *ibid. 5.*

Manum suam misit hostis, ad omnia desiderabilia ejus. *c. 1. 10.*

Tradidit Dominus in opprobrium & indignationem furoris sui, Regem & Sacerdotem. *c. 2. 6.*

Quomodo obscuratum est aurum? mutatus est color optimus? *c. 4. 1.*

Hæccinè est urbs perfecti decoris, gaudium universæ terræ? *c. 2. 15.*

O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor sicut dolor meus. *c. 1. 12.*

Aperuerunt super te os suum inimici tui, sibilaverunt & frenduerunt dentibus. *c. 2. 16.*

Regem ejus, & Principes in gentibus, perdidit & contrivit. *c. 2. 9.*

Non est lex, & Prophetæ ejus, non invenerunt visionem à Domino.

Fecit Dominus quæ cogitavit, complevit sermonem suum, quem præceperat à diebus antiquis: destruxit & non pepercit, & lætificavit super te inimicum: & exaltavit cornu hostium tuorum. *c. 2. 17.*

Vigilavit jugum iniquitatum mearum: in manu ejus involutæ sunt, & impositæ collo meo. *c. 1. 14.*

Bonum est viro, cùm portaverit jugum ab adolescentia sua. *c. 3. 27.*

Passio Domini nostri JEsu Christi.
Secundum Evangelistas.

Et dederunt ei bibere vinum myrrhatum cum felle mistum.

Filiæ Jerusalem nolite flere super me, sed super vos, & super filios vestros flete: quia venient dies, &c.

Et crucifixerunt eum.

Prætereuntes autem blasphemabant eum: moventes capita sua: dicentes. Vah qui destruis templum Dei.

Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.
Deus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?

Sine, videamus, an veniat Elias, ad deponendum eum.

Nos quidem justè: nam digna factis recipimus.

Stabat

Passio Domini nostri JEsu Christi.
Secundum Hieremiam.

Et circumdedit me felle & labore. *c. 3. 5.*

Replevit me amaritudinibus, implevit me absynthio. *Ibid. 15.*

Recordare paupertatis & transgressionis meæ, absynthii & fellis. *Ibid. 19.*

Melius fuit occisis gladio, quam interfectis fame: quoniam illi extabuerunt consumpti à sterilitate terræ. *c. 4. 9.*

Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos. *Ibid. 10.*

Ergone comedent mulieres fructum suum, parvulos ad mensuram palmæ? *c. 2. 20.*

Circumædificavit adversùm me, ut non egrediar: aggravavit compedem meum. *c. 3. 7.*

Eradicationem & abjectionem posuisti me in medio populorum. *Ibid. 45.*

Expandit Sion manus suas: non est qui consoletur. *c. 1. 17.*

Plausérunt super te manibus omnes transeuntes per viam, sibilaverunt, & moverunt caput suum. *c. 2. 15.*

Aperuerunt super te os suum omnes inimici tui, sibilaverunt & fremuerunt dentibus, & dixerunt. Devorabimus. En ista est dies, quam exspectabamus, invenimus, vidimus. *Ibid. 16.*

Dabis eis scutum cordis: laborem tuum. *c. 3. 65.*

Opposuisti nubem tibi, ne transeat oratio. *c. 3. 44.*

Idcirco tu inexorabilis es. *Ibid. 42.*

Audierunt quia ingemisco ego: & non est qui consoletur me. *c. 1. 21.*

Quid murmuravit homo vivens, vir pro peccatis suis? scrutemur vias nostras, & quæra- *c. 3. 39.*

Stabat autem juxta Crucem Mater ejus.

Sitio.

Consummatum est.

Tenebræ factæ sunt, per totam terram.

In manus tuas commendo Spiritum meum.

Inclinato capite, tradidit Spiritum.

Et ecce velum templi scissum est.

Terra mota est.

Posuit eum in monumento & advolvit lapidem ad ostium monumenti.

Passio Domini nostri JEsu Christi.
Secundum Hieremiam.

mus & revertamur ad Dominum. Levemus corda nostra cum manibus ad Dominum in cælos. Nos inique egimus, & ad injuriam provocavimus.

Cui comparabo te? vel cui assimilabo te, filia Hierusalem? cui exæquabo te, & consolabor te, virgo filia Sion: Magna est velut mare contritio tua: quis medebitur tui. *c. 2. 13.*

O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videre si est dolor sicut dolor meus! quoniam vindemiavit me, ut locutus est in die furoris sui. *c. 1. 12.*

Adhæsit lingua lactentis ad palatum ejus in siti. *c. 4. 4.*

Fecit Dominus quæ cogitavit, & complevit sermonem suum, quem præceperat à diebus antiquis. *c. 17.*

Me minavit & adduxit in tenebras, & non in lucem. *c. 3. 2.*

In tenebrosis collocavit me: quasi mortuos sempiternos. *Ibid. 6.*

Invocavi nomen tuum Domine, de lacu novissimo. *c. 3. 55.*

Occidit omne, quod pulchrum erat visu in tabernaculo filiæ Sion. *c. 2. 4.*

Repulit Dominus altare suum, maledixit sanctificationi suæ. *c. 2. 7.*

Peccatum peccavit Hierusalem, propterea instabilis facta est. *c. 1. 8.*

Lapsa est in lacum vita mea: & posuerunt lapidem super me. *c. 3. 53.*

Hunc in modum totam Christi Passionem invenire est apud Hieremiam Prophetam, vel in solis quatuor capitibus Threnorum ejus: hunc in modum verbis historiæ Evangelicæ Hieremias dat admirabilem interpretationem atque lucem: viciſſimque eandem ab Historia Evangelica recipit.

Hunc in modum ex omnibus Sacræ paginæ veteris testamenti textibus, conflari posset uberrima Historiæ Passionis Christi Domini, non solùm prædictio, verum etiam explanatio, & elucidatio: & meditationum affectuumque devotissimorum uberrima farrago. Cujus rei specimen aliquod dedisse satis est; nam id pluribus agere, præsentis instituti non est.

MODUS LIV.

Quinquagesimus quartus meditandi Passionem Domini nostri, modus esse potest, per comparationem gratia. Potest quis per totam seriem Dominicæ Passionis pergendo expendere quas & quantas glorias pro singulis doloribus & injuriis nunc in Cœlo habeat. Quem
Job. 36. 17. in sensum cadit illa Sancti Job sententia. *Causa tua quasi impii judicata est: causam & judicium recipies.* Expressiùs porrò id ipsum loquutus
Isa. 53. 10. est Isaias. *Si posuerit pro peccato animam suam, videbit*

videbit semen longævum, & voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo, quod laboravit anima ejus, videbit & saturabitur, & in scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos, & iniquitates eorum ipse portabit. Ideo dispertiam ei plurimos, & fortium dividet spolia, pro eo quod tradidit in mortem animam suam, & cum sceleratis reputatus est. Paulus quoque Apostolus non minus copiosè & signanter hanc ipsam sententiam exprimit, dicens inter alia. *Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis: propter quòd & Deus exaltavit illum: & donavit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nomine JEsu omne genu flectatur, cælestium, terrestrium, & infernorum: & omnis lingua confiteatur, quia Dominus JEsus Christus in gloria est Dei Patris.* Et rursus ait: *Dum autem, in modico quàm Angeli minoratus est, videmus JEsum propter Passionem mortis, gloriâ & honore coronatum.* Rectè ergo potest quis in meditatione Dominicæ Passionis contraponere laboribus Christi præmia ejusdem: doloribus beatitudines, injuriis honores, ignominiis glorias: & in illis quidem Christo compati in his autem congaudere: de illis tristari, has verò, gratulari: illas sibi ad imitandum deguştandumque proponere & assumere: has autem sperare & exspectare. *Si enim compatimur & conglorificabimur.*

Philipp. 2. 8.

Hebr. 2. 8.

Rom. 8. 17.

Potest etiam quis Passiones Domini una ex parte recolens, ex altera eundem gloriâ & honore circumdatum considerans: variis & sublimibus

mibus modis ad Christum utroque in statu affici: maximè autem & potissimè Patienti & opprobriis saturato adglutinari, & eum talem eidem ipsi glorioso & beato quodammodo Christo Patientis cum eodem Glorioso & in Cælo regnante: ita ut dolores ignominiæque illius in Passione, cum gloria, potestate, & excellentia ejusdem in beatitudine collatæ, multam mentanti varietatem, piissimorum, tum affectuum, tum profectuum, suppeditent. Exempli do proferre: salubrioremque & conventiorem profectui suo pro hujus præsentis vitæ statu decernere & pronuntiare. Etenim revera hic ordo esse debet in amore, possessione, conformationeque Christi. Ut nimirum priùs patienti, deinde glorioso afficiamur: & per conformitatem consortiumque crucis ejus, gradum faciamus ad consortium conformitatemque gloriæ ejus. Hinc est Pauli illud dictum. *Mihi autem*

Gal. 2. 18. *absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri* JESU *Christi, per quem mihi mundus crucifixus, & ego mundo, propter quem omnia detrimentum feci, & arbitratus sum ut stercora*, in quem sensum alibi sæpissimè loquitur. Significans beatitudinem viæ consistere in tolerantia crucis: Patriæ verò in Possessione æternæ felicitatis. Atque eodem spiritu Chrysostomus sine dubio abundans, audet dicere, se malle cum Christo esse in cruce, quàm cum eodem in Cœlo, nimirum pro convenientia præsentis statûs, cui labor competit, non autem præmiorum receptio: ut proinde beatior sit ille, qui in præsenti vita cum Christo

& pro

& pro Christo passionibus laboribusque atteritur, quàm qui otio, quiete, solatiisque etiam spiritualibus, recreatur. Hoc enim hujus vitæ non est, in qua homo natus est ad laborem, ad mercatum, ad negotiationem, ad certamina, ad cursum, non autem ad mercedem, ad præmia, ad quietem. "*Neque enim electis suis* (ait Gregorius) *in hac vita Deus promisit gaudia delectationis, sed amaritudinem tribulationis, ut medicinæ more per amarum poculum ad dulcedinem salutis æternæ redeant.* Sed his immorari nihil attinet, cùm sint vitæ Christianæ elementa, nulli prorsus ignoranda, nulli negligenda. Comparationis hujus, de qua hîc sermo, & in qua modus præsens meditandi statutus est: aliquod paradigma proponere forsitan operæ pretium erit, ut faciliùs considerationes & affectiones congruæ à meditantibus excitari possint. Sit ergo Paradigma primum.

Gregor. lib. 9. Epist. 29.

Christus in Passione.

1. Christus in horto tristis & pavens.

2. Christus orans & prostratus in faciem suam.

3. Christus in agonia sudans sanguinem.

4. Christus venditus & osculo traditus, captus.

5. Christus ante tribunalia & Judices reus.

6. Christus illusus, velatus, consputus, colaphisatus.

7. Christus nudatus, & ligatus ad flagella.

8. Christus flagellis concisus.

9 Christus dolorum & contumeliarum Rex, spinis coronatus.

10. Christus illusoriè adoratus in purpura.

11. Christus Barabbæ postpositus.

12. Christus damnatus ad crucem.

13. Christus bajulans sibi crucem in montem.

14. Christus felle & aceto potatus.

15. Christus crucifixus inter latrones.

16. Christus orans pro hostibus & crucifixoribus.

17. Christus Sitiens.

18. Christus latroni dans Paradisum.

19. Chr

Christus in Gloria.

Christus in Cœlo lætitia Angelorum & Sanctorum.

Christus in Cœlo faciens voluntatem timentium se.

Christus in Cœlo agonotheta & confortans.

Christus in Cœlo solvens compeditos; Merces magna nimis.

Christus habens potestatem in Cœlo & in Terra; Judex vivorum & mortuorum, habens claves vitæ & mortis.

Christus in Cœlo, cui adstat exercitus Angelorum, & in quem desiderant Angeli prospicere.

Christus amictus lumine, sicut vestimento.

Christus regens populos in virga ferrea.

Christus in Cœlo: & in capite ejus diademata multa, habens scriptum in femore Rex Regum, Dominus Dominantium.

Christus in Cœlo adoratus, à viginti quatuor senioribus dicentibus: Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere Divinitatem, &c.

Christus excelsior Cœlis factus, electus ex millibus.

Christo tradita sunt omnia à Patre: & accepit nomen super omne nomen, ut in nomine JEsu omne flectatur.

Christus portans cuncta verbo virtutis suæ, in dextera ejus longiturnitas vitæ, gloria & divitiæ in domo ejus.

Christus torrente voluptatis potatus & potans suos, ducensq; illos ad vitæ fontes aquarum.

Christus sedens ad dexteram Patris, ubi millia millium ministrant ei.

Christus habens inimicos suos, positos scabellum pedum suorum.

Christus fons aquæ vivæ.

Christus Pater futuri sæculi.

Chri-

Christus in Passione.

19. Christus à Patre derelictus in Cruce.

20. Christus animam Patris manibus tradens

21. Christus mortuus.

Christus sepultus.

Libet etiam addere Paradigma secundum
Abjectissimus. Abjectio plebis.
Blasphemus & Blasphematus.
Contumeliis & calumniis affectus.
Dolorum vir, derelictus ab omnibus.
Exterminatus, execrabilis. (nibus.
Fœdissimus, factus in derisum & canticum om-
Gravis etiam ad videndum.

Homo humiliatissimus, humilis corde.
Illusus, injuriis saturatus.
Latronibus annumeratus.

Miserrimus. Maledictum pro nobis factus.
Negatus, ad nihilum redactus.
Odio habitus, opprobrium hominum.
Parvulus in gentibus, percussus à Deo.
Rex Dolorum.
Seditiosus, scandalosus à Sathana insessus.

Tentatus per omnia, absque peccato.

Vermis & non homo. Vulneratus propter peccata nostra.
Zelo Domûs Dei consumptus.

Christus in Gloria.

Christus unigenitus in sinu Patris: ipse in Patre: & Pater in illo.

Christus in dextera sedentis super thronum, Liber scriptus intus & foris, signatus sigillis septem: idemque accipiens librum, solvens signacula ejus.

Christus semper vivens ad interpellandum pro nobis.

Christus Rex sæculorum immortalis, invisibilis, solus Deus, ipsi gloria in sæcula.

hujus collationis atque Modi.

Altissimi Filius. Altissimus.

Beatissimus. Benedictus Deus.

Candor lucis æternæ.

Deliciæ Patris, dignissimus Deus.

Excelsior Cœlis factus.

Felicissimus: Felicitas æterna Sanctorum.

Glorioſissimus & Rex gloriæ, in quem desiderant Angeli prospicere.

Honorificentia populi Dei.

JEsus Christus, qui est in gloria Dei Patris.

Legifer noster, in manu ejus ignea lex. Lucem habitans inaccessibilem.

Majestate & misericordia ejus, plena est terra.

Natus ante sæcula: ante omnem creaturam.

Omnipotens nomen illi.

Pater futuri sæculi: Princeps Pacis.

Rex sæculorum, cujus Regni non erit finis.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabbaoth.

Tradita habens à Patre omnia. Totus desiderabilis.

Vivens semper ad interpellandum pro nobis. Vita æterna in voluntate ejus.

Zelans & Zelotes Deus.

Ecce talis est dilectus meus ex Dilecto. Dilectus meus candidus in vita, rubicundus in morte, *electus ex millibus, totus desiderabilis. Talis est dilectus meus, ipse est amicus meus.*

Christum ergo in Passione & in Gloria diversum atque eundem considerans, anima, varii (ut supra dixi) affectionum generibus, prosequi, complecti, exaltare potest: sed ni fallorne erit utilissimus affectus, si patientem intem pro hac vita, glorioso regnantique prætuler præeunte hac in parte sibi Beato Bernardo, ac in loquente.

Bernard. serm. 1. in Epiphania.

[„ Ecce quasi saccum plenum Misericordiæ „suâ misit in terram: Saccum inquam in Passione „ concidendum, ut effundatur quod in eo latet „ pretium nostrum. Saccum utique etsi parvum, sed plenum. Parvulus siquidem datus est nobis sed in quo habitat plenitudo temporis, venit & plenitudo Divinitatis. Venit in carne, ut vel sic carnalibus exhiberetur: ut apparente humanitate, benignitas agnosceretur. In quo enim magis commendare poterat benignitatem suam quam suscipiendo carnem meam. Meam inquam, non carnem Adam: id est, non qualem ille habuit ante culpam. Quid tantopere declaret ejus misericordiam, quam quod ipse suscepit miseriam? Quid ita pietate plenum quàm quod Dei Verbum propter nos factum fœnum? Domine quid est homo quia reputeum, aut quid apponis erga eum cor tuum Hic attendat homo quanta sit cura ejus Dei hinc sciat quid de eo cogitet, aut quid sentiat Non interroges ô homo ea quæ pateris, sed quæ passus est ille. Quanti te fecit, ex his quæ

te passus est agnosce, ut appareat tibi benignitas ejus ex humanitate. Quantò enim minorem se fecit in humanitate, tantò majorem exhibuit in bonitate: & quantò pro me vilior, „ tantò mihi charior est. „] Hucusque Bernardus egregiè ab excessu humiliationis Christi Domini, tum miserationis ejus erga nos redundantiam, tum nostræ in eum propter hoc affectionis tenerrimam ubertatem, uberrimamque teneritudinem decerpens. Christus siquidem in passionibus suis nobis propriissimè bonus, nobis impensus, & in commodum nostrum effusus est, at verò in Gloriis & Honoribus, suus quodam modo magis est quàm noster: & exaltatio ejus magis illi ipsi quàm nobis commodat: quocirca mirum non est, si ampliùs & teneriùs in patientem quam in glorioſum secundum hujus vitæ statum ferimur atque afficimur. Misericordia enim miseris plùs placet, quia etiam plùs prodest.

Accedit, quòd inter nostras & Christi Domini miserias sit una permagna differentia, ob quam necesse est aliter longè nostras, aliter verò Christi Domini miserias, & sentire & æstimare. Nostræ siquidem miseriæ, nihil aliud sunt nisi miseriæ; at verò miseriæ Christi, sunt ejusdem maximæ super nos & saluberrimæ nobis misericordiæ, quibus ab infinitis, hoc est, ab omnibus miseriis nostris, divinâ prorsus charitate sese in nos eviscerante, liberamur atque sanamur. Dignum est ergo nos miseriis Domini tanquam miserationibus nostris summa cum teneritudine affici, summa cum appretiatione earum adglutinari. Tantò enim ab hominibus digniùs ho-

Greg. homil. 6. in Evang.

norandus est Deus, quantò pro miseris homi-
bus etiam indigna suscepit. Et omnia quæ
firmissima sunt salvatoris nostri, tantò magis
ambire æstimareque convenit, quantò & ip
magis infirmi esse noscimur. Plus enim ibi re
pimus sanitatis nostræ, ubi amplius Redempt
rem nostrum infirmitatis & dignationis subi
reperimus pro nobis. Magna quippe Salvat
nostri infirmitas, magna etiam est infirmit
nostræ sanitas: & ibi est maxima nostra exul
tio, ubi maxima est Salvatoris nostri humil
tio, atque dignatio. Quare manifestum e
posse, & debere nos ejusmodi affectu & ser
affici erga Christum positum in Passione, q
jusmodi, affici nos non convenit erga eundem
positum jam in Beatitudine.

MODUS LV.

QUinquagesimus quintus meditandi Passi
nem Dominicam modus esse potest, p
varias animi nostri affectiones, quas ipsius Pa
sionis consideratio in considerante necessa
nec non fructuosè, simulque ad Domini pla
tum pergrate excitat. Sufficiet enumerasse h
loco septem præcipuas: quas desumo à Pa
nostro Francisco Costero: positas ab ipso exp
catasque in Præfatione ad suas de Passione D
minica meditationes. Ait igitur ille, sept
affectiones posse in nobis per Passionis Dom
cæ meditationem concitari.

Costerus Præf. in Med. de Pass. Dom.

Prima est Compassio, hoc est animi affect
quâ patienti condolemus, ejusque dolores q
in nos transferimus, & eos si non corpore,
tem animo sentimus: eâque affectione vide
q

quasi divisus & communicatus dolor ejus qui patitur, leviorque & mitior effectus. Uti etiam gravior est molestiorque, si patientem vel irrideas, vel malis ejus nil movearis. Christus ut dolores nostros leniret, pati pro nobis, & compati nobis voluit, teste Apostolo. *Non habemus Pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris, tentatum autem per omnia.* Et quidem, licèt Christi dolores jam absolutos, mitigare nos nostro dolore non possumus, grata est tamen ei nostra compassio, qua ejus dolores, quasi nostros facimus, nobisque aplicamus, per hoc enim idonei conglorificationi ejusdem efficimur, siquidem compatimur: ut ait Apostolus. Cæterum duo sunt, quæ ad hanc Compassionem faciunt. Primo, Personæ Conditio. Secundo, Gravitas Pœnarum. *Hebr. 4. 15.* *Rom. 8.*

Quantùm ad Personæ Christi conditionem, si compassione moveri volumus: expendemus quod is qui patitur, sit 1. Dignitate Deus, qui majestate replet Cælum & Terram. 2. Homo nobilis ex Regia Davidis stirpe ortus, de Spiritu Sancto in Virginis utero conceptum. 3. Idem si intellectum spectes; Sapientissimus, doctissimusque. 4. Si voluntatem; Sanctissimus, qui nec in Deum nec in hominem peccatum unquam fecit. 5. Si conversationem; gravissimus: qui nunquam ridere, sæpiùs flere pro nostris peccatis miseriisque visus sit. 6. Si merita & beneficia: de omnibus optimè meritus omni genere meritorum. 7. Si formam totiusque corporis speciem ac dignitatem; præ filiis hominum speciosus, complexione tenerrimus. 8. Si officium & munus; Rex Regum, Dominus Dominantium,

um, Messias, Pontifex summus, Legislator, Magister & Doctor, Redemptor & Salvator.

Quantùm verò ad Pœnarum gravitatem, expendemus. 1. Nihil omnino in Christo vacuum fuisse cruciatu maximo: totum enim corpus omnesque corporis sensus: Anima idemque ejus potentiæ suas pœnas sustinuerunt. 2. Pœnæ istæ fuerunt acerbissimæ, tum ob tenerrimam complexionem; tum quod nullo interno solatio ad ferendum mitiùs sublevaretur. Hæc Theologorum est certissima doctrina: Nemnem in hac vita sustinuisse unquam tales pœnas quales Christus sustinuit. Anne igitur decet nos condolere Filio Dei, tanta propter nos sufferenti?

Secunda Affectio est, Compunctio, sive Dolor de peccatis, quando ad horrorem detestationemque peccatorum, ex meditatione Passionis Dominicæ inducimur, quod commode fiet. Si 1. Peccati malitiam. 2. Quid peccatum Christo attulerit, consideremus. Et malitia quidem in Deum utpote in Deum infinitum, est infinita, tantaque ut (salvâ justitiâ Dei, quæ violari non debuit) deleri nisi re infinitâ non possit. Igitur vel infinita pœna toleranda erat, quæ in creaturam finitam convenire nequit, vel tempore infinito, quomodo luunt damnati in inferno: vel personæ infinitæ Dignitatis patiendum erat, hoc est ipsimet Deo infinitæ majestatis; alia enim persona nulla infinita exstat. Hinc ulteriùs progrediamur, attentèque consideremus: quid Deum de Cœlis ad terram traxerit, atque ad Passionem induxerit. Peccata scilicet nostra. Nisi enim peccasset homo, nec nasceretur, nec pateretur, nec mori-

re-

retur Deus in mundo. Proinde ſicut peccatori ſua peccata in inferno ſedem parant; & ſicut furi ſuum parant furta ſupplicium: ſic cujusque noſtrum peccata, Chriſto moriendi neceſſitatem intulerunt. Deteſtanda eſt igitur malitia peccati, quæ Deum quoque ipſum ad Crucem adegit. Ne verò putes, extenuari hinc peccati gravitatem, quòd non pro tuis ſolius, ſed pro totius mundi peccatis, Chriſtus ſit paſſus: ſcire debes per hoc non minui malitiam peccati, ſed virtutem Paſionis Dominicæ magnam indicari; quæ non unius, non paucorum, ſed mundi univerſi peccata deleverit. Etenim meritum Paſionis cùm ſit infinitum, nullâ malitiâ poteſt ſuperari: ſed tamen etiam ad peccati gravitatem indagandam, hoc vel unum ſufficit, quod niſi Infinito Chriſti merito non potuerit aboleri. Ut ergo ſolis hujus lucem, ſi unus ſolusque tantùm ſpectes, non magis ille tibi lucet, quàm ſi cum infinitis aliis communiter eam ſpectaveris; utque non minùs homini mortem inferas, ſolus cor ejus perfodiendo, quàm ſi cum ſociis pluribus idem facias: ita unicum etiam peccatum mortale, ad quod expiandum opus fuit Morte & Paſione Filii Dei, à nobis commiſſum, non eſt minus cauſa mortis Domini, quam conjunctum cum peccatis omnibus omnium hominum. Neque Paſio Chriſti, minùs tibi uni utilis eſt ob id, quod pro omnibus obita ſit, quàm ſi pro te ſolo obita fuiſſet. Et nunquid modica tibi cauſa eſt deteſtandi peccata tua dolendique de iis?

Tertia Affectio eſt, Imitatio. Ut nimirum deſideremus ea ſequi imitarique, quæ in Chriſto

1. Petr. 2. 21. contemplamur, monente Apostolo. *Christus passus est pro nobis; Vobis relinquens exemplum, ut*
1. Petr. 4. 1. *sequamini vestigia ejus.* Et. *Christo Passo pro nobis in carne, & vos eadem cogitatione armamini.* Duo sunt autem in Pasione Domini imitanda. Unum est desiderium patiendi pro Christo, qui tam acerba pertulit pro nobis prior. Alterum est Virtutum cumulus, qui si usquam alibi, in Pasione certè eluxerit, ita ut tametsi verbis siluerit Dominus, exemplo tamen de hac quasi cathedra Crucis omnes virtutes & quidem perfectissimas doceret, tum quia nullâ fovebatur interna consolatione, ut nos solemus foveri, interna gratiâ comitante nostras actiones virtuosas, tum quia non deerat Christo magna & justa recusandi repugnandique occasio. Nobis itaque, in qualibet Pasionis Christi meditatione, investigandum erit, quæ in ea virtus potissimè commendetur, tum quomodo eam tunc Dominus exercuerit: demum excitandum est desiderium propositumque firmum, ejusdem virtutis quærendæ & adipiscendæ, motusque excogitandus ejus comparandæ, & Christi ipsius per hanc ejus virtutis actionem gratia imploranda ad id, quod propositum, perficiendum. Elucent autem in Pasione Domini omnes quidem virtutes, sed potissimùm illæ, quas nobis toties scriptura commendârunt. Humilitas, Mansuetudo, Obedientia, Charitas, Misericordia, Contemptus mundi, Perseverantia.

Humilitas. Quâ multimodis irrisus spineâ coronâ redimitus, latroni Barabbæ postpositus, in medio latronum crucifixus, aliaque plura ge-

genus

genus contemptuum perpeſſus, demiſsè ſemper ſe habuit.

Manſuetudo. Qua benignum ſe omnibus moderatumque ſemper exhibuit; mala, patientiſſime toleravit, & admirabili ſilentio ad omnes injurias, convitia, ludibriaque conticuit, excuſationes nullas adhibuit, neminem ſuâ loquacitate offendit, nihil unquam dixit aſperiùs cuiquam nihil fecit.

Obedientia. Quæ tunc ſanè vel maximè commendationem meretur, quando & difficilia, & ab impiis, & modo moreque aſpero imperantur. Fuit autem Chriſtus non ſolùm Patri obediens usque ad mortem crucis: ſed impiis quoque judicibus & tortoribus: quibus, ut veſtes exueret, purpuram indueret, ſpineam coronam ſumeret, Crucem humeris ferret, ad clavos manus pedesque porrigeret, & alia pleraque imperantibus, ſimpliciter, alacriter, & conſtanter obtemperavit.

Charitas. Quæ tum demum ſuis abſoluta numeris videtur, cum propter Deum non ſolùm amicos, ſed ipſos quoque hoſtes, nobis peſſimè volentes, & ſummo proſequimur amore, & eos pro hoſtibus nunquam, ſed pro amicis habemus: quod cumulatiſſimè Dominus præſtitit: qui de perfectiſſima ſua in nos charitate loquens. *Majorem* (ajebat) *charitatem nemo habet, quàm ut animam ſuam ponat quis pro amicis ſuis.* Cùm autem major videatur eſſe adhuc charitas, ſi animam ponas pro inimicis: major tamen ea eſt charitas, quæ nullos agnoſcit inimicos, ſed ipſos etiam hoſtes reputat pro Amicis, eisque non minùs quàm Amicis benefacit, & animam ſuam

pro eis ponit. Itaque Christus eâ suos inimicos charitate complexus est, ut quo plura ab eis sustineret, hoc magis semper in eos amore inardesceret, majoribusque beneficiis cumularet: non aliter quàm igni oleum superfusum, vel felle agitatus carbo magis incalescit. Igitur toto quidem Passionis tempore, pro inimicis Patrem exorabat, juxta illud: *Pro eo ut me diligerent, detrahebant mihi: ego autem orabam*; mente, si non voce. Sed cruci ab eis affixus elatâ voce pro crucifixoribus oravit; demumque exspirans, corda illorum ad fidem & pœnitentiam salutarem, summâ charitate commovit.

Misericordia. Quâ nobis Dominus omnia sua, seque ipsum, vestes, honorem, famam, boni nominis existimationem, florentem ætatem, vires, sanitatem, sanguinem, animam, corpus, vitam & mortem donavit.

Contemptus mundi. Quo illa omnia, quæ mundus admiratur & in bonis habet, repudiavit susceptit autem illa, à quibus mundus abhorret, pro divitiis extremam elegit Paupertatem; pro honoribus contemptum; pœnas pro deliciis; pro favoribus irrisionem.

Perseverantia. Quâ nec Matris dolore victus, nec Amicorum tristitiâ motus, nec hostium irrisione superatus, nec corporis tormentis fractus, nec indignitate, aut ingratitudine exasperatus, de cruce descendere, Passionisque & amoris beneficium deserere voluit, quod semel pro salute nostra peragendum assumpsit.

Quarta Affectio est, Gratiarum actio. Quâ beneficia in nos collata contemplantes, in laudes prorumpimus, non verbis modò, quæ propriis laus

laus est, & actio gratiarum minima: sed corde potius & operatione, ut & mente acceptum beneficium recolentes, magni illud faciamus, & ab omni offensa benefactoris caveamus, & omnibus in rebus occasionem rependendi ne prætermittamus. Quinque porrò sunt quæ ad gratitudinem movere solent. 1. Malum quod evasimus. 2. Bonum, quod beneficio accepimus. 3. Dignitas Benefactoris. 4. Modus collati beneficii. 5. Conditio personæ, in quam beneficium confertur. Ut ergo ad Gratitudinem inducamur erga Christum hæc nobis cogitanda sunt. 1. Mala à quibus hâc Christi Passione erepti sumus. Peccatum omnium malorum maximum. Mentis cæcitas. Cordis durities. Servitus diaboli. Fœditas animæ. Præsens æterni ignis periculum; qui ita gravis est, ut cogitationem superet; ita diuturnus, ut finem nesciat; ita certus, ut absque Christo evitari nequeat. 2. Bona quæ accepimus. Gratiam, Justitiam, Adoptionem filiorum Dei. Sacramenta, Sacrificium, Virtutes, Promissionem vitæ æternæ. Denique omnia bona corporis & animæ, interna & externa, quæ omnia nobis Christi Passio vel donavit vel conservavit. 3. Personæ Dignitas. Ut enim solet propter dignitatem majus dari stipendium Doctori vel Homini nobiliori, pro exiguo quamvis officio, quàm rustico, pro labore licèt gravi: ita majores gratiæ sunt habendæ digniori. Quæ tandem ergo Christo, qui infinitæ Dignitatis est, exhibebitur gratitudo? 4. Modus præstiti beneficii: gratis & non sine summo labore. Cœlum Terramque condidit Deus, verbo solo; redemit autem te doloribus, sanguine, & vitâ

suâ,

suâ, pro quibus collatis omnibus, nihil à te præter laudem, memoriam, & gratiarum actionem requirit. 5. Personæ cui beneficium præstatur conditio: si vilis, si hostis, si ingratus. Nos porrò quid sumus? Si orbis terrarum, ante Deum est sicut gutta roris antelucani, qui descendit in terram, quid erit ad Deum collatus homuncio unus? qui nihil est si cum universa orbis mole conferatur. Vilitatem nostram expressit Sanctus Job. *Putredini dixi, Pater meus es; Mater mea, & soror mea, vermibus.* Jam verò non solùm viles sumus, sed etiam hostes, alieni & averti à Deo, gratiam ejus nec quærentes, nec petentes, quin potiùs respuentes oblatam.

Sap. 11.

Job. 17.

Hæc igitur expendens. 1. Ereptum te ex summis, certissimis, æternisque malis. 2. Donatum summis infinitisque bonis. 3. A summo & infinitæ majestatis Deo. 4. Tantis ejus laboribus doloribusque, quantos nulla mortalis creatura unquam sustinuit, consideratis, an non æquum sit, tam abjectam creaturam, in laudes & gratiarum actiones dissolvi?

Quinta Affectio est, Spes & Fiducia. Trium rerum consideratione spes nostra infringi solet. 1. Consideratione splendoris, qui ad vitam æternam requiritur, in quam nihil intrabit inquinatum. 2. Consideratione Examinis exacti Judicis illius, qui etiam de otioso verbo exigat rationem, penetrabitque usque ad divisionem Animæ & Spiritûs, scrutabiturque cogitationes & intentiones cordis. 3. Consideratione vilitatis nostræ: qui & quotidianis peccatis Dei justitiam offendimus: & pleni concupiscentiis vitiisque vivimus, & cordis nostri interiora ipsima

ipsimet non penetramus: *Et si simplex fuero* (ait Job) *hoc ipsum ignorabit anima mea.* Huic diffidentiæ medetur Passio Christi, animumque peccatoris in spem erigit. Nam 1. Etsi Regnum cœlorum magnam munditiam requirit: tamen etiam Christi Passio & sanguis lavat omnes iniquitates nostras, animam sole clariorem reddit, efficit filios Dei, dat jus ad vitam æternam, ut jam eam non tanquam in alienam, sed veluti in nostram hæreditatem ingrediamur. Est quidem districtum Christi judicium, seu Passionis hujus merita severitatem hanc præferre possunt: cùm major sit satisfactio quàm debita; & peccata quidem sint numero finita, merita autem magnitudine infinita: & denique, quia Judex erit qui fuit Advocatus. Mediator, Redemptor: qui ut tibi Cœlum daret, ipsemet ejus pretium tibi obtulit: sanguinem, inquam, pro te fusum, cujus ipse, quem magno labore fudit, non ignorat dignitatem. 3. Vilitas nostra, est magna illa quidem, ut qui *ex nobis nihil possimus quasi ex nobis*, sed tamen gratia, Passionis merito, nobis communicata, admirabilem addit animis nostris splendorem, dimittit peccata omnia: addit vires & facilitatem operandi, operibus nostris sufficit dignitatem, ut vitam æternam mereamur. Spes igitur nostra erigetur, si omnes opes Christi, ejus omnia merita, omnia jejunia, labores, pœnas, & quæcunque demum vel fecit, vel sustinuit cogitemus, non aliter nostra esse, quàm mariti bona ad uxorem pertineant, quibus ipsa ad suorum solutionem debitorum, aliasque necessitates uti possit.

Job. 9. 21.

2. Cor. 3. 5.

Sexta Affectio est, Amor Dei. Amorem porrò

rò excitat. 1. Rei ipsius quæ amatur Dignitas, Nobilitas, & Pulchritudo. Quomodo pulchritudine virtutum vel scientiarum ad earum amorem inardescimus. 2. Amor, si nimirum priores diligamur. Cæterum ad amorem augendum conducit. 1. Si non verbis modò, sed magnis quoque beneficiis sit amor testatus. 2. Si magno labore & incommodo Amantis, hæc beneficia comparentur. 3. Si injuriâ affectus, repulsamque sæpiùs passus Amans, nihilominùs amorem concidere non patiatur. 4. Si his omnibus molestiis & laboribus suis nihil quærat, quàm redamari. Et hæc quidem omnia Christus suâ Passione exhibuit. 1. Dilexit enim nos opere & veritate, omniaque bona nobis donavit. 2. Magno suo incommodo, pro nobis factus egenus, ut nos ditaret, omnia mala assumpsit, ut nos repleret omni bono. 3. Toties à nobis repulsus, nihil tamen de amore nostri remittit. 4. Denique à nobis præter Amorem nihil requirit. Ama (inquit) & sufficit. Ut ames porrò, servandæ erunt leges & conditiones amantis, quas hac Passione suâ Christus expressit, 1. est. Ut de re amata perpetuò cogitemus; sicut Christus, ut nostri memoriam nunquam deponeret, in manibus suis nos inscripsit, vel potiùs insculpsit. 2. Ut de ea frequenter loquamur, *ex abundantia enim cordis os loquitur.* Quomodo Christus etiam in ipsa Cruce de nobis locutus est cum Patre, eumque pro nobis oravit. 3. Ut nihil æquè vereamur quàm Amatum offendere, quod nos Christus docuit, qui suam Passionem, omniaque sua, eo retulit, ut in sui nos amorem provocaret. 4. Ut totos nos impendamus in

rebus

rebus Amici commendandis, & promovendis. Christus enim non sibi, sed nobis laboravit. 5. Ut Amici præsentiam deposcamus: sicut Christi deliciæ sunt esse cum filiis hominum: & nos in terra, in mari, in aëre, in inferno quæsivit, ut nos sibi in æterna beatitudine conjungeret, suamque nobis Divinitatem communicaret.

Septima Affectio est, Admiratio. Quæ excitari solet re aliquâ novâ, insolitâ, & incredibili. Quatuor porrò sunt, quæ Domini Passionem faciunt incredibilem vehementer. 1. Quod sit passus ille, qui est gloria & gaudium Sanctorum, cujus est dignitas infinita, vita æterna, sublimitas immensa; & in cujus majestatem passio non cadit. 2. Quòd pro illis sit passus, à quibus patiebatur, hominibus vilibus, hostibus, ingratis. 3. Quòd talia sit passus, qualia nullus mortalis homo: tam si cruciatus spectes, quàm si ignominias, irrisiones, paupertatem, aliaque vitæ mala. 4. Quòd cum hac Passione genus humanum redemerit, ad hoc perficiendum usus est modo admirabili. Nam 1. Cum summa corporis infirmitate, summam, quâ diabolum mundi hujus Principem prostravit, conjunxit potentiam. 2. Summa Justitia, cum summa misericordia convenit, nam homini faciens misericordiam, in se sustinuit Divinæ Justitiæ severitatem. 3. Summa sapientia eluxit in ea, quæ hominibus putaretur summa stultitia. Siquidem *Crux Christi, Judæis quidem est scandalum: Gentibus stultitia.* Magna porrò fuit sapientia. 1. Callidissimum hostem arte & patiendo superare, iisdemque armis quibus superior evaserat dejicere. 2. Tali supplicii genere nos liberare, in quo & medicinam

cinam reponeret omnium morborum nostrorum, & exempla omnium virtutum proponeret & flammas amoris excitaret. Siquidem nihil usque adeò nos provocat vel ad imitationem Christi, vel ad Amorem Dei, quàm ista acerbissima Dei nostri pro nobis Passio. Hactenus Peter Costerus, de affectibus animi nostri, qui a Passionis Dominicæ meditatione excitari possunt, ac debent.

MODUS LVI.

QUinquagesimus sextus modus Passionem Dominicam meditandi esse potest, Considerando Passionem ipsam, tanquam ingratissimorum hominum in Deum injurias, quibus illi beneficia sibi à Deo facta indignissimè rependerunt. Tali Considerationis modo, utitur ipsa Ecclesia in die Sancto Parasceves, eumque appellat Improperia: idque ideo, quia in eo inducitur Deus improperans ingrato populo suo, beneficia sua maxima à se illi facta, injuriis acerbissimis sibi ab eodem retributa. Describo ideam Modi hujus aliquantulam, primùm verbis Thomæ de Trexillo, qui ita inducit Christum *doloribus undique vallatum, atque dicentem. O vos omnes qui transitis per viam attendite si est dolor, sicut dolor meus. Videte, me à Discipulo Judæis traditum, flagellis cæsum, & denique Crucifixum. Hæc Civitas, quam ego magnâ coronavi gloriâ, me coronavit spinis. Hic populus, quem variis spoliis Ægyptum ditavi, me spoliavit. Ego ipsi mare aperui viam divisionibus, ipse verò carnes meas lacerat, & rivos sanguinis mei effundit. Ego nube eos operui,*

Concio Quadrag. tomo 2. Feria 6. in Passione Domini Conc. 3. prope initium

Ps. 135.

Exod. 13.

sole læderentur; ipsi verò faciem meam velant, ut me subsannent. Ego eos pavi cœlesti cibo, ipsi verò potaverunt me aceto. Ego ex petra dedi aquam, quâ sitim sedarent; ipsi vero ictu lancea latus meum aperuerunt. Hactenus ille. At enim graphicè atque etiam copiosè magis rem hanc cognoscemus ex ipsis Ecclesiæ verbis. *Psal. 44. Num. 20. Ex Missali Romano Feria 4. in Parasceve.*

Populo meus quid feci tibi? aut in quo contristavi te? Responde mihi.

Quia eduxi te de terra Ægypti, parasti Crucem Salvatori tuo.

Quia eduxi te per desertum quadraginta annis, & mannâ cibavi te, & introduxi te in terram satis bonam. Parasti Crucem Salvatori tuo,

Quid ultra debui facere tibi, & non feci? Ego quidem plantavi te vineam meam speciosissimam, & tu facta es mihi nimis amara.

Aceto namque sitim meam potasti: lancea, perforasti latus Salvatori tuo.

Ego propter te flagellavi Ægyptum cum Primogenitis suis, & tu me flagellatum tradidisti.

Ego eduxi te de Ægypto, demerso Pharaone in mare rubrum: & tu me tradidisti Principibus sacerdotum.

Ego ante te aperui mare, & tu aperuisti lanceâ latus meum.

Ego ante te præivi in columna nubis. Et tu me duxisti ad Prætorium Pilati.

Ego te pavi mannâ per desertum: Et tu me cecidisti alapis & flagellis.

Ego te potavi aquâ salutis de Petra. Et tu me potasti velle & aceto.

„Ego pro te Chananæorum Reges percussi
„Et tu percussisti arundine caput meum.

„Ego dedi tibi sceptrum regale. Et tu dedi-
„sti capiti meo spineam coronam.

„Ego te exaltavi magnâ virtute. Et tu me su-
„spendisti in patibulo Crucis.

„Populo meus quid feci tibi? aut in qu
„contristavi te? responde mihi.

Hactenus Improperia Domini: proprie Judæorum ingratam gentem spectantia. Similia his in meditatione formare possumus, tanquam fiant à Domino ad Populum Christianum, vel ad animam peccatricem.

Populo meus (Redempte meus) quid feci tibi? aut in quo contristavi te? Responde mihi.

Ego eduxi te de captivitate diaboli: tu autem parâsti crucem Salvatori tuo, & mala omnia pro omnibus bonis retribuisti.

Ego propter nimiam Charitatem tui de cœlis descendi: tu odio habuisti me gratis.

Ego æstimavi te pluris quàm Animam meam: tu creaturas viles mihi in amore præposuisti.

Ego redemi te morte æterna sanguine meo: tu & meum sanguinem, & Animam tuam diabolo vendidisti.

Ego te à peccatorum vinculis absolvi: tu me vinculis peccatorum tuorum usque & usque onerâsti.

Ego fide meâ oculos tuos illuminavi: tu oculos meos velâsti; & tuos, diligendo me, tenebras quàm lucem, excæcasti.

Ego te veste gratiæ meritorumque meorum

indui: tu me ad flagella nudasti, & te gratiâ meâ spoliâsti.

Ego te ab æternis flagellis subduxi: multâque alia flagella peccatorum tuorum tibi condonavi: tu me flagellasti linguositate, carnalitate tuâ, aliisque sceleribus tuis quotidianis.

Ego te Coronâ & Stolâ gloriæ meæ indui: tu me spinis coronâsti, purpurâ superbiæ induisti, arundine vanitatis, sputis, & alapis impudentiæ tuæ illusisti.

Ego omnia subjeci sub pedibus tuis: tu me Barabbæ latroni, & latrocinantibus cupiditatibus tuis subjecisti.

Ego tibi suave jugum legis meæ imposui: tu mihi Crucis trabem & scelerum tuorum sarcinam imposuisti.

Ego te ad vitam æternam prædestinavi: tu me quotidiano in peccata consensu, ad mortem Crucis damnasti.

Ego tibi corpus meum in cibum, sanguinem in potum dedi: tu dedisti in escam meam fel, & in siti mea potasti me aceto amaritudinis invidiæ, fraternique odii tui.

Ego te in Paradisum reduxi, cælumque tibi reseravi: tu me domo cordis tui ejectum Cruci addixisti.

Ego te amplecti venientem volens, expandi brachia mea: tu brachia mea affixisti obstinatione tuâ, ne amplecti possem te.

Ego pro te Patrem oravi: tu & me & Patrem meum blasphemasti, & blasphemari fecisti.

Ego Animam meam pro te posui: tu te mihi ereptum sponte tuâ diabolo & damnationi ejus tradidisti.

Ego tibi Cor meum in quo te conſervarem patefeci: tu me in tua impœnitentia, recidivisque ſceleribus tuis, ſepeliviſti.

Populе (Redempte meus) quid feci tibi? aut in quo contriſtavi te? reſponde mihi.

Hucusque verba improperantis Dei graviſima certè, & ipſas conterere adamantinas petras idonea. Quis enim ſuſtineat immotus audire taliter ſibi improperantem Deum? Et tamen quis non cogitur taliter improperantem audire ſibi: ſi ſuam in mentem reduxerit, quanta beneficia Dei in ſe, quantâ ingratitudinis malignitate rependit fæcunditate, tum in omni vita ſua perditè transacta, tum ſpecialiter in abuſu Paſſionis Chriſti, quo toties Dei Filium iterum iterumque crucifixit, & ſanguinem pretioſiſſimum ejus pollutum & duxit, & fecit. Et populo quidem Iſraelitico Deus improperat beneficia temporalia, terrena, carnalia à ſe præſtita, vicißim verò injurias, potiſſimum etiam corporales, illo ſibi exprobrat redditas. Cæterum animæ Chriſtianæ peccatrici, exprobrat Deus beneficia & temporalia quidem, ſed potiſſimùm ſpiritualia, cœleſtia, æterna, quæ incomparabiliter temporalibus ſunt excellentiora: quibus beneficiis Anima renderit injuriarum, contemptuum, ingratitudinum, omniumque enormiſimorum ſcelerum, proditiones, vincula, conſputationes; & ad ipſius Divinitatis intimum cor penetrantes, & ipſam illam Paſſionem Chriſti, cum omni ſuo merito (quantum in eſe eſt) ſtirpitus eradicantes, atque cum anima ipſa in profundum æternæ damnationis demergentes inibique ſepelientes. Quo nihil poteſt con-

gere, cogitarique in Christum injuriosiùs atque indignius. Sicut enim Animam in æternum salvari morte suâ Christi præmium supremum, & ultima gloria est: sic Animam cum sanguine & morte sua in æternum perire, suprema & ultima injuria est, extremumque meriti sui & gloriæ Patris Æterni damnum. Et quod potest esse tam ferreum, tamque rupeum os, quod possit coram Deo talia improperante vel ad momentum subsistere? Igitur Anima hujusmodi Passionis Dominicæ meditatione utens, non poterit non efficacissimos concipere stimulos ad Pœnitentiam fructusque dignos pœnitentiæ, ad humiliationem sui, ad gratiarum actionem, ad solicitudinem melioris & sanctioris in posterum vitæ consectandæ, ad redamandum ardentissimè atque insatiabilissimè eum, quem in se tam beneficum, tam malitiosè tamque indignè hactenus à se habitum agnoscit. Et hunc ego puto esse sensum ipsius Ecclesiæ: quæ post recensita illa improperia ex parte Dei, illico ex parte sua, effunditur in admirabiles gratitudinis erga Deum affectus. Subjungit enim.

[Crucem tuam adoramus Domine, & Sanctam resurrectionem tuam laudamus, & glorificamus: Ecce enim, propter lignum venit gaudium universo mundo.] Et cætera quæ sequuntur.

MODUS LVII.

QUinquagesimus septimus modus Dominicam Passionem meditandi esse potest, per quosdam titulos Christi Domini, sive officia

ejus circa nos, & propter nos, in Passione sua mirabiliter exercita. Est v. g. Christus nostrarum animarum Sponsus, est noster Filius, Frater, Magister, Pastor, Pater, Deus &c. Videatur quomodo hæc omnia officia Dominus JEsus in Passione sua exercuit & explevit propter nos. Ex hoc enim copiosa consurget Materia, & Segetum piissimarum meditationum, tum solidiorum documentorum, tum affectuum resolutionumque Domino gratissimarum. Proderem specimina aliqua dedisse, saltem juxta prædictos septem titulos.

I. *Christus, Animæ Sponsus.* Legimus à Chri-
Marc. 10. 7. sto Domino dictum. [*Relinquet homo Patrem & Matrem, & adhærebit uxori suæ.* Itemque ab
Eph. 5. 25. Apostolo. [*Viri diligite uxores vestras: sicut Christus Ecclesiam & tradidit semetipsum pro ea, ut illam sanctificaret.*] Rursum etiam ab Apostolo.
2. Cor. 11. 2. [*Despondi vos uni viro virginem castam exhibere Christo.*] Ex quibus facilè patet, Christum esse Sponsum animæ cujusque nostrûm: quæ etiam
Osea 2. 20. meritò dicere potest illud. (*Christus dilexit me & sponsavit me sibi in fide: & tradidit semetipsum pro*
ad. Eph. 5. *me, & lavit me in sanguine suo,* ut exhiberet me *sine ruga & sine macula.* O Anima, quis est qui dilexit te? Deus utique de Deo, Lumen de Lumine, Delicium Æterni Patris, Exspectatio gentium, Beatitudo Sanctorum. Hic tantus & talis, quantùm dilexit te? Is qui nullius creaturæ indigus est, cùm sit ex semetipso omni bono plenus, immo omne & summum bonum sui amore captum se sentiens, de sinu Patris Æterni descendit, & vestimento gloriæ deposito, servorum & exulum propriam lacernam, quam ipse

ipsam peccatorum speciem induit, ut hac ratione commodiùs congruentiùsque sponsus suus fieri posset. Et certè nullo tuo merito, nullâ tuâ dignitate induci potuit: sed suâ solâ supremâ, miserationumque plenissimâ charitate. Initum ergo est atque contractum matrimonium, expressusque consensus verbis illis ad Patrem. *(Ego pro eis Sanctifico me ipsum: ut & ipsi Sancti sint in veritate.)* *Joan. 17. 1.* At quam, & quantam dotem attulisti sponso tuo ô bona sponsa? audiamus. Cœpit pavere & tœdere, contristari, & mœstus esse, & factus in Agonia prolixiùs oravit. Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram. Tunc cœperunt conspuere eum, & dabant ei alapas, & colaphis eum ceciderunt, & exclamaverunt universi dicentes; Reus est mortis. Et alia multa blasphemantes dicebant in eum. Hæc & reliqua omnia quæ subsequuta deinceps sunt, dos tua sunt ô Anima, quam Christus tecum accepit. Et quam pro hac vicariam contra dotem speres? Sanè ex æquitate, non tibi deberetur, nisi æternæ damnationis super omnes miserias malitiasque tuas proprias assignatio atque inscriptio. At hoc amor sponsi tui erga te passus non est, sua potiùs bona omnia propria tibi obligavit, universa scilicet merita, omnes labores, cunctas Passiones, omnia Sacramenta sua, ipsum etiam Corpus & sanguinem suum, ut eorum omnium bonorum ejus tanquam legitima hæres & consors possessione & fructibus gaudens atque fruens, ex ipso, digne ipso diteris. Insuper assignavit tibi Beatissimæ & Beatificæ Trinitatis æternam fruitionem, confecto instrumento, & quinque vulnerum suo-

rum signaculis appensis munito, & in perennem propriamque hæreditatem cessit, ita ut tui arbitrii sit, & cum auxilio gratiæ ejus possessionem hanc adire, & etiam, si fortè ita libeat, eam commutare, aut alienare à te. Quanquam id minimè expedit tibi. Væ etiam tibi, si ita insanias. Agnoscisne tandem ô anima amoram sponsi tui erga te? quo quidem ille non ab hr & nudius tertius, sed ante mundi constitutionem, charitate æternâ & perpetuâ dilexit te miserans tui, quasi non priùs ipse esse, quàm & simul diligere cœperit. Tuus verò ô sponsa tuus ô Anima, erga hunc sponsum tuum, erga Amatorem tuum qualis est, quando cœptus est, quàm constans est Amor?

II. *Christus, Filius Hominis.* Dictum à Domino JEsu Christo est. *Omnis qui fecerit voluntatem Patris mei, ipse meus frater & soror & Mater est.* Quàm vereor mi JEsu, ut tibi tanta multitudo, tanta facilitas Matrum, bene & honori cedat. Pœne suasor sim, tanto eas numero ne requiras, ne admittas. Quid enim, si in tanto hominum numero, quos tu matres tuas esse, quorum tu filios esse, disponis, reperiatur aliquis non unus, qui & olim, & nuper fuerit contemptor voluntatis Dei Patris tui, tu ergo tam infamis (quid enim peccato, & voluntatis Divinæ prævaricatione magis infame?) tam infamem inquam matris sustinebis esse, dicique filius? Nonne partus sequitur ventrem? non vereris ne tu ob Matrem peccatricem inter peccatores & iniquos reputeris?

Matt. 12. 50.

Joan. 1. 46. Olim te in Nazareth educatum scientes, non
Joan. 7. 52. dubitârunt dicere, *à Nazareth potest aliquid bo-*

esse? à Galilæa Propheta non surgit? Etiam Joseph ac Maria *in probrum* quondam cessêre Christo: quid putamus futurum, si cujuspiam improbæ & infamis Matris (animæ v. g. meæ) filius audiat JEsus: quàm ille contemptibilis hoc nomine fiet? quam parvulus valde in populis & gentibus?

Sic est ô Anima: agnosce, & mirare consilium Dei, consilium Sapientiæ. Volebat quondam Deus te filiam sibi habere, ideo creavit te, ad imaginem & similitudinem suam. Sed tu imaginem ejus in te deturpâsti, similitudinem ejus in abominationem convertisti. Deus ergo volens restaurare te, & tam sibi, quàm tibi restituere, mutavit vices rerum, ipse in similitudinem tui factus, & habitu inventus est ut homo: factus est Filius hominis, factus est denique Filius tuus, ex te sumens similitudinem imaginemque hominis peccatoris, etsi absque peccato, non tamen absque fructu, id est, supplicio peccati.

Vide enim, vide in tota Passione ipsius, & adverte an filius tuus sit, qui talem tui similitudinem in sese gestat? Tuane est illa similitudo & imago expressa in JEsu tristante & pavente usque ad mortem, in JEsu agonisante & sanguinem sudante. In JEsu tradito, capto, ligato, accusato, damnato blasphemato? In JEsu colaphisato, consputo, concusso, livido, sanguinolento? Tuane (ô Animâ) lineamenta sunt illa in JEsu saucio & consciisso flagellis, confixo spinis, illuso sannis, postposito maleficis, addicto ad patibulum crucis? Anima! Ecce Homo. Vide illum & inspice, speculum tibi est, tu in eo reluces, tu notaris illo dicterio. *Egredimini filiæ Sion,*

Cant. 3. 11. *videte Regem Salomonem in diademate, quò coro-*
navit eum Mater ſua non alia certe, quàm tui
Anima. Intuere quæſo te, livores illos, vulne-
ra illa, ſanguinem illum, guſta fel, myrrham
acetum illud, tracta clavos, tolle crucem, excipe
opprobria, convitia, ludibria, contumelias, con-
temptus, nuditatem, dolorem, confuſionem.
Quid hic non tibi ſimile? quid hic non tuum?
quid hic non inſtar tui? Ergo iſte JEſus filius
tuus, filius hominis, filius peccatricis Matris? &
Ecce dolent ſuper eum, ſicut doleri ſolet in mor-
te unigeniti. Tibine ſoli, non erit filius iſte, &
filius quidem tuus iſte, ac talis, non erit in plan-
ctum? Immo verò videant & aſpiciant eum cæ-
teri, quaſi unigenitum à Deo Patre vel à virgine
Matre, plenum gratiæ & veritatis, ſpecioſumque
formâ præ filiis hominum; at tu peccatrix Ma-
ter, hunc unigenitum tuum, aſpice quoque vi-
rum dolorum, percuſſum à Deo, & humiliatum,
captum, & attritum in peccatis tuis. Genuit
illum Cœleſtis Pater, Deum de Deo, conſubſtan-
tialem ſibi, coæternum, coæqualem, candorem
lucis æternæ, & figuram ſubſtantiæ ſuæ; Genuit
illum & virgo Mater, etiam in ſplendoribus San-
ctorum, exſpectationem gentium, deſiderium
collium æternorum, Salvatorem Mundi, Prin-
cipem pacis & Patrem futuri ſæculi. Tu autem
ô Anima, quem genuiſti eum? nonne Filium
Doloris, Filium amaritudinis, Filium iræ & lu-
ctûs? Judæis ſcandalum, gentibus ſtultitiam,
contemptibilem valde, & abjectionem plebium,
ſementem & meſſem myrrhæ & confuſionis, at-
que luctûs æterni electis omnibus: Ecce hic
eſt ô Anima Filius tuus, ecce tu talis Mater ejus.

3. Chri-

3. *Christus, Filius noster.* Ipse enim est primogenitus in multis fratribus: neque confunditur vocare nos fratres suos, quos scit dilectos esse Patri suo ante mundi constitutionem: & quibus data est potestas Filios fieri Dei, ejusdemque hæredes, cohæredes autem suos.

Licet hoc loco cogitare omni homini, quomodo hic amantissimus nostri frater, Deus-Homo Christus JEsus unumquemque nostrum in Baptismo per sanguinem suum ablutum adscivit sibi in fratrem, & admisit ad propriam sibi hæreditatem gratiæ & dilectionis, & beatitudinis æternæ. Hæc est enim hæreditas, & non rapina ipsius, quam quidem hæreditatem, partim re, partim spe adiit quisque nostrûm in regeneratione, eâque frui poterat, & debebat, tum hic totâ vitâ suâ, tum in altera vitâ, per totam æternitatem; at ego insipiens quasi pertæsus tanti boni, tamque opulentæ possessionis, abii cum filio prodigo in regionem dissimilitudinis valde longinquam, & ibi dissipavi omnem substantiam meam, & demum extremam ad inopiam redactus, cùm nec porcorum cibus mihi suppeteret, incidi sponte quidem meâ in manum, de qua non poteram ullis meis aut creatis viribus surgere, multoque minùs ad Patrem, aut ad fratrem meum, hæreditatemque deperditam redire.

Quid hic faceret ille, cujus natura bonitas, cujus viscera miseratio & charitas? fecit, quod fratrem decuit? Factus est supplex Patri pro me, in sanguine suo lavit me, debita omnia mea à se de suo solvenda recepit in se, vulnera mea excepit in corpore suo, & me, quantumvis præ mentis inopia periculi mei ignarum, præ vulnerum enormi-

normitate, doloríque acerbitate ſtupidum, & ſenſûs ſani expertem, velut peritiſſimus medicus, ſimulque amantiſſimus frater atque Pater, integræ, ſuo licèt impendio & diſpendio, reſtitu ſanitati.

Gratiæ tibi Domine JEſu, & immortales qui dem gratiæ quando enim ludebam ego foris platea, tunc in ſecreto regalis cubiculi ferebat in me mortis ſententia. Audiit hoc unigenit Dei, & poſito diademate, ſacco indutus, reſperſ cinere caput, nudus pedes, flens, & ejulans, quòd morte damnatus eſſem ego frater, magis autem ſervulus ejus: neſciebam, ſanus mihi videbar, & ecce mittitur Filius Virginis, Filius Dei altiſſimi, & jubetur occidi, ut pretioſiſſimo ſanguinis ſui balſamo, vulneribus meis medeatur. Si hæc non fuiſſent ad mortem, non fuiſſet neceſſe pro me Dominum JEſum Chriſtum mori. Et adhucne ludam & deludam lacrymas, immo ſanguinem, vulnera, mortem ejus?

4. *Chriſtus, Magiſter & Doctor noſter.* Ille dictum eſt. *Magiſter, ſcimus quia verax es, & Deo veniſti Magiſter: & viam Dei in veritate doces.* Huic teſtimonium dedit ipſe de Cœlo Pater, ipſumque *audiri* præcepit, cui & conſonat oraculum Prophetæ dicentis. *Erunt oculi tui videntes præceptorem tuum.* Et quidem dubitandum non eſt, Deum fuiſſe ab initio conditi hominis Præceptorem ac Magiſtrum, in ipſa ſiquidem creatione, *ſignatum eſt ſuper nos lumen vultûs Divini*: & in ipſo Paradiſo præceptum hominis poſuit eruditionis ejus gratiâ. Deinde vero in lege veteri, ad docendum populum ſuum viam Juſtitiæ, tradendamque legem diſciplinæ, deſcen-

Matt. 21. 16. Iſa. 30. 20.

Pſ. 4. 7.

dit in montem Sina, ibique digito suo scriptam in tabulis legem, eidem porrexit, adjectis tum comminationibus suppliciorum, tum promissionibus præmiorum. Cæterum per illa tempora, paucos admodum dociles diligentesque habuit discipulos Deus, adeò ut ausi sint dicere aliquando. *Non loquatur nobis Dominus.* quin etiam eo progressi sunt, ut dicerent Deo, *recede à nobis, scientiam viarum tuarum nolumus.* Indocilitatis hujus causa non postrema fuit, invisibilitas magistri, vocem enim audiebant, sed loquentem atque doctorem non videbant, inde fastidium, inde tœdium, inde vilipensio, non tantùm doctrinæ, sed etiam Doctoris ipsius. *Novissime ergo cœpit nobis loqui Deus in filio*, ipsa Dei sapientia in vero homine apparuit, & nos viam prudentiæ docere instituit. Postquam ergo vel primam in stabulo & præsepi lectionem suam prælegit suâ paupertate, nuditate, contemptu mundi & sui, pannis suis, fasciis suis: subitò efficacia ejus doctrinæ sese prodidit: mox enim discipuli novi conspirant dicentes. *Transeamus usque Bethleem, & videamus hoc verbum, quod factum est, & Dominus ostendit nobis.* Quid multa? Hujus sapientiæ vita universa in carne, magisterium fuit nostrum: dicente ipsâmet: *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.* & rursum. *Vos* (ait) *vocatis me Magister & Domine, & bene dicitis: sum etenim. si ergo ego Magister & Dominus, lavi pedes vestros; & vos debetis alter alterius lavare pedes. Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis.* Maximè tamen in Crucis Cathedra, hoc suum cæleste magisterium Doctor & Magister noster nobis exhibuit & consummavit: ibi

Exod. 20. 19.
Iob. 21. 14.
ad Hebr. 1. 2.
Luc. 2. 13.
Matt. 11. 29.
Joan. 13. 13.

ibi enim omnis ſuæ Sapientiæ, omnis doctrinæ, omnis eruditionis ſpecimina exemplaque exhibuit: & exhibita tandem ultimatè per vocem illam, *Conſummatum eſt*, concluſit. Reſtat ergo ut omnis, quicunque viam ſalutis invenire, & ad diſcere vult, quisquis ſe jam diſcipulum Magiſtri hujus profitetur, ad Crucifixum Dominum accedat: & eum tanquam Magiſtrum diſcipulus audiat, tanquam librum lectionum legat, tanquam ſpeculum & exemplar imitetur, atque in ſe exprimat. Idem enim eſt unusque nobis, & Magiſter, & Liber, & exemplar omnis doctrinæ, ſeu veritatis atque virtutis, Juſtitiæ, atque Perfectionis. Vis ô homo diſcere Charitatem Dei, & Obedientiam? audi, lege, imitare: *Ut cognoſcat mundus, quia diligo Patrem, & ſicut mandatum dedit mihi Pater, ſic facio; ſurgite eamus.* Vis dilectionem proximi etiam inimici? audi, lege, imitare. *Majorem hac dilectionem habet nemo, quàm ut animam ſuam ponat quis pro amicis ſuis.* Et *Pater ignoſce illis, quia neſciunt quid faciunt.* Vis Paupertatem nuditatemque Evangelicam? audi, lege, exprime. *Vulpes foveas habent, volucres Cæli nidos, filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet.* Vis Contemptum tui, & neglectum etiam ab amicis & notis? audi, lege, imitare. *Venit hora, & nunc eſt, ut unusquisque diſperga[tur] in propria, & relinquatis me ſolum.* Et *non ſum ſolus, ſed qui miſit me Pater, mecum eſt.* Vis ſterilitatem & exilium cordis, in laboribus, in diſcriminibus, in conatibus, propter Dei gloriam, & ſalutem hominum? Audi Magiſtrum, lege librum, imitare & exprime exemplar. *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me?*

Joan. 19. 30.

Joan. 14. 31.

Joan. 15. 13.

Luc. 23. 34.

Matt. 8. 29.

Joan. 16. 32.

§. *Christus, Bonus Pastor.* Hunc ipse sibi in- *Matt.27.46*
didit honoris gratiâ titulum. *Ego* (inquiens)
sum Pastor ille bonus; & animam meam pono pro *Joan. 10. 11.*
ovibus meis, & cognosco oves meas, & cognoscunt *&c.*
me meæ. Sicut novit me Pater, & ego agnosco
Patrem, & animam meam pono pro ovibus meis.
Propterea diligit me Pater, quia ego pono animam
pro ovibus meis. Jam attende ô Homo, an hæc magnificentius dixit, quàm fecit Bonus iste Pastor? attende quando, attende qualem, attende ubi, cognoverit te ovem suam Pastor iste bonus? Nonne tu eras *Ovis illa perdita, errans, vaga, desperata?* Nonne tu eras Ovis illa in faucibus & dentibus, & visceribus lupi diaboli, lupi inferni, lupi peccati? Nonne tu eras Ovis illa, cujus gratiâ, in montibus Pastor bonus *reliquit nonaginta novem* *Luc. 15. 4.*
oves, & descendit ut quæreret, inveniret, è faucibus perditionis erueret, in humeros suos tolleret, & ad caulas ovium suarum aliarum deportaret te? gaudiumque faceret amicis suis de inventa te? Nostin' Pastorem hunc tuum ô Ovis! Nôsti quantis se objecit lupis, apris, ursis, molossis, leonibus, omnibusque aliis feris pessimis, pro te? Nosti quomodo dilamatus sit, devoratusque sit, propter te? Confer quæso te, tuam vilitatem cum Pastoris dignitate, tuam inutilitatem cum Pastoris pro te sumptu, tuam ingratitudinem, cum Pastoris pro te generositate. Tantus ille, pro te tantilla ovium, rabidarum ferarum prædâ factus est, ne tu ullius earum præda esses.

Et quid desiderat talis iste Pastor tuus à te? Aliud omnino nihil, quàm ut cognoscas eum: quàm ut audias, & noveris vocem ejus: quàm ut alienum non sequaris, ipsum autem solum

lum & unum & semper sequaris. Quæ quidem
Joan. 17. 3. est tua *æterna vita : nosse nimirum solum verum Deum, & quem misit ille JEsum Christum.*

Attolle oculos Anima mea, Christi oviculæ attolle, & in Crucis ligno defige. Viden'? illum in Cruce virum dolorum & scientem infirmitatem, illum despectum & quasi leprosum, illum vultu absconditum, & novissimum virorum, illum à planta ad verticem sine sanitate, illum attritum & percussum à Deo, illum maledictum factum illum vermem & non hominem, opprobrium hominum & plebis abjectionem? Quid tibi videtur de spectaculo isto? Videsne, agnoscisne, quo modo fera pessima peccatorum & supplicionum tuorum devoravit, laniavit, absorbuit Pastorem tuum? Vides quomodo, & ad quantam usque delassationem depugnavit pro te Pastor tuus. Vides quanta ex voragine, quantis ex abyssis perditionis, extraxit te, & eripuit te, Bonus ille Pastor.

Væ cæcitati meæ, si hæc necdum agnosco. Væ ingratitudini meæ, si adhuc ingratus Pastori meo invenior. Væ malitiæ meæ, si adhuc peccatis meis, voluptatibus meis, voluptatibus meis ruinis meis, vel per umbram afficior? Væ stultitiæ meæ, si necdum adverto, necdum æstimo quantùm Pastor meus æstimavit me, quantum laboravit pro me, quantum pretium effudit in me.

Audite vocem Pastoris Boni, Pastoris veri oves quotquot estis Christi. Vox ejus illa est.
Levit. 19. 2. *Sancti eritis, quoniam & ego Sanctus sum.* Vox
1. Petr. 1. 10. ejus est illa. *Perfecti estote, sicut & Pater vester*
Matt. 4. 48. *Cœlestis perfectus est.* Vox ejus est illa. *Exem-*

dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis. Vox ejus est. *Qui non bajulat Crucem suam, & venit post me, non est me dignus.* Vox ejus est illa. *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat Crucem suam, & sequatur me.* Ecce notas, ecce indolem ovium Christi, Interrogemus conscientias nostras: quomodo respondeamus Pastori nostro, quantùm progressi simus ambulantes post Pastorem nostrum, bajulantes Crucem nostram, abnegantes nosmetipsos propter ipsum? Heu quàm infelix est Pastor noster, quantam sterilitatem retributam à nobis habet, quàm nullam segetem bonam, præter solium, lappas & zizania colligit, quàm nos non oves sequaces, & obedientes, sed hædos, malèque olentes hircos experitur & queritur.

Joan. 13. 15. *Luc. 14. 7.* *Matt. 8. 7.*

6. *Christus, Pater noster.* Illius hæc est Professio: dicit enim. *Audite me domus Jacob, qui portamini à meo utero, qui gestamini à mea vulva. Usque ad senectam ego ipse, & usque ad canos ego portabo. Ego feci & ego feram, ego portabo & salvabo. Quoniam ego sum Deus, & non est ultra Deus, nec est similis mei.* Verè Deo nostro, Patrique nostro, nec Deus nec Pater similis est. Quis enim unquam Pater posteaquam genuit filium, nihilominùs eum in utero suo portavit? at quod est insolens hominibus, hoc quotidianum immo genuinum atque propriissimum est Deo Patri nostro. *Genus enim sumus ejus: & in ipso vivimus, movemur & sumus.* Et quidem non tantùm pusiones innocentuli, immaculati, ipsâ innocentiâ primævâ amabiles, & commendati, sed nos filii mali, nos generatio mala atque perversa, nos infideles filii, nos generatio prava &

Isa. 46. 3. *Ibid. v. 9.* *Act. 17. 28. 29.*

exaſperans nos inveterati dierum malorum, tho
in ſanguinibus geniti, atque voluntati, nos ne
que aquâ loti, neque circumciſi, nec oleo fot
nos filii prodigi, adulteri, ſpuria vitulamina, no
denique nihil filiorum (niſi fortè filiorum diabo
li) habentes: nos tamen tales, portamur abu
ro Patris noſtri, cui quotidie dicere audemu

Matt. 6. 9. *Pater noſter qui es in Cœlis.*

Heu me Deus meus, heu me Pater meus:
quid me genuiſti filium doloris tui & ignomin
tuæ? Ergone ego filius, ego tuus dicar: à te lo
bebor, à tuis viſceribus portabor! Ego qui
Patrem, Nutritiumque & Bajulum meum, adeo
amantem, diligentem, ſedulum, indefeſſum
tantis affeci moleſtiis, tantis replevi contume
liis, tantis oneravi injuriis, tantis exaſperavi ini
quitatibus, tantis repuli contemptibus, tantis
ſaturavi opprobriis, tantis concidi vulneribus
tantis affixi crucibus, tantis jugulavi mortibus

Heu me Pater mi! ecquid ego inte Pater
num unquam recognovi, quo ego te unquam
Patrem filius ſceleratus honore affeci? quibus
ego tuis Paternis unquam mandatis obedivi?
Oſtendit & clamat hoc univerſa Paſſio tua, dum
Crux tua, cruenta mors tua, quam ego egre
gius ſcilicet filius tuus, tibi Patri meo intuli: cla
mat inquam & oſtentat, qualis ego, & quam deg
nus te filius tuus.

Tu genitor meus; ego autem interfect
tuus. Tu author vitæ meæ; ego author mort
tuæ. Tu ſalus mea; ego perditio tua. Tu m
nutriviſti, omni nutritore fideliùs; ego nutr
mentum tuum in venenum meum, in naufea
tuam converti. Tu dediſti mihi non parce

sed omnem substantiam tuam; ego prodigalissimus filius, prodegi omnem illam, vivendo luxuriosè. Tu ô benignissime gerule, gestabas me in ulnis tuis; ego autem petulantissimus pusio, ad usque sanguineum sudorem adegi te insolentiis meis. Tu super genua blandiebaris mihi: ego verò stolidissimus puer faciem tuam paternam, & unguibus laceravi, & palmis pugnisque cecidi, & insuper sputis conspurcavi. Tu me ad ubera applicabas, pectusculo tuo admovebas, brachiis tuis tibi adstringebas: ego verò insolentissimus puerorum, omni proterviâ excutiens teneros amplexus tuos, fodi & perfodi manus tuas, pedes tuos, latus tuum, laniavi pectus tuum, cruentavi vultum tuum, sauciavi caput tuum. Tu me magis tuis oculis, tuo corde magis, magis tuâ vitâ, amabas, & æstimabas; ego autem & insidiator, & proditor factus sum vitæ tuæ, factus sum parricida & Deicida tuus. Sic sic Tibi ô Pater, ô amabilissimè Pater, bellè successit, omnis tua paterna circa me benignitas, sedulitas, dignatio, indulgentia, pietas. Neque tamen tu isto adeò infelici successu fractus, deseris circa me paternam suavitatem tuam. Sed usque in finem diligens me, inclinas caput & os tuum, porrigens mihi osculum, & veluti proloquens benedictionis & gratiarum actionis verbum, quòd me expertus sis adeò protervum, adeò refractarium, adeò truculentum. Vale (inquis) fili mi, cujus manibus & sceleribus occidor: an fortè quondam ingratitudinem tuam hanc mutabis in dilectionem: an fortè quondam pudebit te facinorosæ adeò impudentiæ tuæ: & eam convertes in ambitiosam bene-

volentiam atque pietatem ; an fortè abhorr
tam rabiosam crudelitatem tuam in me, eam
transformabis in germanè filialem charitat
tuam erga me.

Videte, ô universi filii hominum, im
verò, omnes Filii Dei, omnes filii hujus
boni Patris ; videte inquam, charitatem
& impietatem vestram. Ille sic dilexit nos
idem sic despectus est per nos. Ille sic om
Optimi Parentis partes implevit ; nos omn
omnes improbissimorum filiorum partes sup
implevimus, & superexcessimus.

Et quamdiu hoc erit ? quamdiu sic certab
mus impietate nostrâ cum ejus pietate? O tan
dem tandem, ab hac infatigabili Patris nostri erg
nos dilectione ac sedulitate, condiscamus inv
cibilem inceſſabilemque erga Patrem nostrum
observantiam atque charitatem.

7. *Christus, Deus noster.* Isaias hoc testatu
Isa. 4. 6. dicens. *Parvulus natus est nobis, & factus
Principatus ejus super humerum ejus: & vocabit
nomen ejus Admirabilis, Consiliarius, DEUS, &*
Hic Deus per omnia quidem & Deus, & mag
nus Deus, & admirabilis Deus est: at specialiss
mè talis est in opere Redemptionis nostræ, quo
idem ille Propheta Isaias à longè quidem, at
men in spiritu Evangelico prospiciens simul
Isa. 28. admirans, explicavit, hisce verbis: *Sicut in val
quæ est in Gabaon, stabit Dominus & irascetur :
faciat opus suum, alienum opus ejus : ut operet
opus suum, peregrinum est opus ejus ab eo.* Qu
sibi vult ista loquendi ratio? Si suum opus, quo
modo alienum ab eo? si opus suum? quomod
idem opus peregrinum ab eo? si faciet opus s
suu

um, quomodo alienum, quomodo peregrinum à se erit quod faciet? sed nimirum hæc est natura Redemptorii operis: ut & Dei sit, & alienum ab eo sit. Videamus hoc paucis.

Proprium est Deo: amare seipsum amore sibi adæquato: alienum opus ab eo, sibimet ipsi quodammodo irasci; attamen in Redemptionis opere Deus adversùm semetipsum sustinuit contradictionem, & Pater Filium suum in pœnis peccatisque nostris dereliquit, percutiens eum propter scelera, te quidem vera nostra, ipsi tamen in pœnam imputata.

Proprium est Deo Patri, coæqualem habere Filium, cumque eo spirare coæqualem sibi Spiritum Sanctum, & dicere illi. *Filius meus es tu, ego hodie genui te.* Alienum opus à Deo dicere, & re ipsâ facere, Debitor & reus meus es tu, hodie occidi te, propter scelus populi mei, & super te posui vindicavique iniquitates omnium.

Proprium est Deo: justum cum impio non perdere, multò minus pro impio. *Sed anima quæ peccaverit, ipsa morietur; Pater autem non portabit iniquitatem filii, &c.* Alienum opus à Deo pro impio punire Justum, pro nequam servo tradere dilectum Filium, pro redimendo peccatore homine, occidere & innocentem, & Deum, & hoc factum videmus à Deo. *Ezech. 18.*

Proprium Deo: gloriam suam alteri nemini dare, sed eam ut sibi per omnia debitam omnem exigere. Alienum à Deo, tradi ad illudendum, conspuendum, flagellandum, crucifigendum,

occidendum. In opere Redemptionis hoc fe
Deus.

Proprium Deo, ut sit *in pace locus ejus,* t
beatus, felix, securus sit per omnia. Alienu
pavere, tœdere, contristari, mœstum esse usq
ad mortem, agonisare usque ad sanguineum
dorem, pati, deficere, languere, lacrymari, g
ri. Omnia hæc sunt opus Redemptionis.

Proprium Deo est, Dominum & Princip
Regemque Regum esse, in sua ditione cun
posita habere. Alienum ab ea est, in labori
esse, à juventute sua: servire in peccatis alien
induere formam servi usque ad mortem Cru
Ps. 72. 23. Denique dicere & re ipsâ præstare. *Ut jumentu*
factus sum apud te, & ego semper tecum. Op
Redemptionis tale est.

Denique Proprium est Deo: nulli debe
quidquam. Quis enim prior dedit illi, & rest
tuetur ei? Alienum à Deo esse debitorem,
quæ non rapuit, exsolvere nihilominus usqua
rigorem, ad novissimum quadrantem, ad inf
tum insuper excessum. Hoc tamen in opere
demptionis factum est.

Hæc omnia, similiaque opera fecit Deus
fecit quasi iratus, & irascens. Simul tamen
iam miserans & ignoscens. Irascens pecc
eaque vindicans. Ignoscens peccatoribus e
que salvans. Huic plusquam meritò occ
anima mea. *Fortitudo mea, & laus mea, Dom*
Exod. 15. 2. *& factus est mihi in salutem. Iste Deus meus, & g*
rificabo eum, Deus Patris mei, & exaltabo eum.

Plures hujusmodi Patientis Christi tim
poterit quisque per se non difficulter reper

& à nobis alio loco plures collecti, atque aliquantulum explanati sunt.

MODUS LVIII.

QUinquagesimus octavus modus meditandi Passionem Domini nostri esse potest; conferendo ea, quæ cum Christo gesta toleratque sunt in Passione, cum his quæ in morte cujusque hominis (Justi impiive proportionaliter) geruntur, ab eove tolerantur: ut ex his meditator, & condiscat negotium mortis, quàm arduum sit, simulque artem & modum mortis, quo idem negotium peragendum sit. Dabo ejus meditationis aliquod specimen, quod perficere pro suo arbitratu atque gustu cuique pronum erit.

JEsus ergo ante Passionem & mortem suam, lavit pedes discipulorum suorum. Homo quilibet Morti se vicinum sentiens, rationabiliter lavare debet, & quàm absolutissimâ Sacramentali confessione, pœnitentiâque expiare conscientiam suam. Memor illius, quòd sapientissimus Augustinus monuit tam verbo, quàm exemplo proprio. Quantumlibet perfectum sacerdotem, neminem debere sine pœnitentia, ex hac vita decedere. *Possidius in vita August. c. 31.*

JEsus ante mortem admirabile Humilitatis, tum præceptum, tum exemplum edidit. Moriturus homo, quàm maximè sese ad mortem humilitate mentis, contritione cordis, contemptu mundi, vilipensione, & diffidentiâ sui demittere, & communire & solidare debet.

JEsus moriturus Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, tanquam viatico extremo, sese

pavit; & suos discipulos confortavit. Moriturus homo absque hujus sacratissimi viatici provisione eaque confortatione, item absque Sacra & ad mortis, & diaboli, tali maximè horâ sevientis insidiantisque luctam, extremæ simul utilissimæ unctionis munimine, progredi non debet.

JEsus moriturus gravissimis & suavissimis Charitate unioneque cum Deo & proximo sermonibus, affectibus, ignibus, sese, omnesque præsentes suos, inflammavit. Et moriturus homo, omni quidem statui animæ suæ congruo affectuum & cogitationum genere, at potissimum Divinæ & proximorum Charitatis studia exercere atque saginare animam suam quam maximè curabit Nunc quidem corde contrito & humiliato universalem pro suis omnibus & singulis peccatis planctum indicendo. Nunc ignitos Charitatis affectus in Divinum cor de corde suo ejaculando. Nunc desideriis assiduis è corporis vinculis, peccatorumque laqueis evolandi, ad Deum verò perveniendi, æstuando. Nunc sese plenissimâ suâ voluntate in omnem Dei circa se voluntatem, & ordinationem resignando. Nunc omnes ab aliis quibuscunque, quomodocunque, offensas oblatas, ex corde suo eliminando, in sanguine vulneribusque Christi sepeliendo, & propter Charitatem Dei medullitus condonando.

JEsus Passionis & Mortis suæ primordia in Horto Getsemanico & Oliveti Monte, exorsus est. Nimirum peccatorum & mortis humanæ miseria calamitasque, in Paradiso horto inchoata, in horto vicissim initium remedii sumere debuit.

debuit, ut inimicus noster, qui in horto vicerat, in horto quoque vinceretur. Sed & homines discere oportet, nusquam mortem non timere, nusquam non meditari, nusquam ob memoriam oculosque non habere, etiam in horto, etiam in Paradiso voluptatis, & in statu felicissimæ Dignitatis.

JEsus in Horto cœpit pavere, tœdere, contristari, & mœstus esse. Ista est imago moribundorum Hominum in quovis statu degentium, & ad mortem pergentium: quis est enim, qui si sua mala ut par est norit, non repetat cum Sancto Job. *Tædet animam meam vitæ meæ?* Quis mortalium præsertim amantium hanc vitam, & habentium pacem in substantia sua, est talis, qui ad nuntium mortis amaritudine non repleatur, non metu & mœrore concutiatur? *Job. 10. 1. Eccl. 41. 1.*

JEsus initia Passionis Mortisque suæ oratione ad Patrem, avulsione à discipulis, solicitudine pro iisdem, & ad eosdem revisione, consecrat. Id ipsum præstandum mori pie & Christianè volentibus: avellant omnem animum, affectum, à rebus hujus sæculi, & curas suas ad æternitatem procurandam transferant. Totos sese voluntati Divinæ, & orationi impendant, quæ verò muneris & obligationis ipsorum sunt, ita non omittant, ut etiam talibus licèt in horis suæ curæ commissos ad Deum ducere, ad meliora hortari, contra tentationes munire, non negligant: scientes nulli quàm obedientiæ actioni sanctiùs Dei servos & Christi imitatores immori posse.

JEsus ab Angelo confortatur. Inter morborum & mortis pericula laboresque maximè

opus est Angelicâ custodiâ atque præsidio: tunc ergo maximè Sanctorum Angelorum emerenda præsidia, tunc exposcenda contra adversarias potestates eorundem auxilia.

JEsus Imagine & memoriâ Mortis dolorumque illius perculsus agonisat. Si tantus gigas tantùm horrore mortis, percellitur: quis miretur, percelli homines misellos & ipsâ fragilitate fragiliores? Magis mirandus plerorumque mortalium lapideus stupor, qui mortis memoriâ usque adeò non percelluntur, non ad meliora consilia, à pessimis profligatissimisque sordiis, & moribus pertrahuntur, ut abjectum nescio quid & plebejum dictitent, ob metum ingruentis mortis, animo piè commoveri, agitare conversionis ac pœnitentiæ consilia, rationes cum conscientia & Deo inire, æternæ damnationi remedium quærere, Deo reconciliari velle. O brutam generositatem! ô ipsis dæmonibus rudendam, an lugendam! animi, scilicet, firmitatem. O verè *cor impiorum indurabitur tanquam lapis, & stringetur quasi malleatoris incus.*

Ps. 11. 15.

JEsus sanguinem sudat moriturus. O incredibiles morientium & agonisantium hominum angustias. Dominus JEsus, ipsa licèt Innocentia, atque Sanctitas, Deus licèt simulque Homo licèt per sese robustissimus, licèt ab Angelo eius confortatus, tamen appropinquans ad portas mortis, & in agone positus, sudat & sanguinem quidem sudat, præ cordis & sensûs totius angustia. Quid quæso hominibus miseris, fragilibus, flagitiorum conscriis, de salute periclitantibus, undique circumseptis, partim dolore mortis, partim gemitibus inferni, partim angor

bus conſcientiæ, partim diabolicis tentationibus, partim Divini diſtrictione Judicii, quid inquam hominibus anguſtiarum in illa hora non accidit? Utinam hoc præcogitent mortales morituri, moribundique homines.

JESU agoniſante dormiunt diſcipuli. Sic hominibus in morte poſitis accidit quotidie, agoniſat ille vel ille, æternitatis vias ingreditur, morborum doloribus in mortem urgetur, interea verò domeſtici ejus de ſtatu animæ morientis tam ſollicitè agunt, quàm dormientes vigilantium curam gerunt. Et illi quidem corpori medelam provident, illi ſteriles fundunt lacrymas, illi ad ſpem propinquantis hæreditatis, in corde lætantes, ne tardè moriatur, neve convaleſcat moribundus, ſolicitudinem intra ſe gerunt: propinquam certamque mortem plerique diſſimulant, nec tali nuntio infirmum ſcilicet percellere audent. *O inimici hominis domeſtici ejus.* *Matt. 10. 36.*

JEſus oſculo ad mortem traditur. Ita eſt: Amores noſtri tyranni noſtri, deliciæ noſtræ venena noſtra: ibi maximè lethaliter vulneramur, ubi ſuaviſſimè deliciamur. Inde nobis laqueus mortis nectitur & injicitur: unde omnia ſecura, tuta, amica, blanda, ſalubria exſpectabamus ſpondebamusque: quàm ſæpè dum ludimus lædimur, dum maximè vitam nobis vivere ingredique medullas ejus videmur, ipſas mortis fauces nos ſubintraſſe experimur. Denique omnes creaturæ, omnia bona hujus vitæ, quid ſunt, quid agunt nobiſcum, niſi nos Judæ traditoris oſculo oſculantes, in mortis extremæ perniciem præcipitant. Oſculatus eſt, guſtavit pomum primus Adam, ſed illo guſtu & ipſe mortem hauſit, & toti

toti generi suo, nobis scilicet omnibus propi
navit, immo nos inebriavit. Discite homine
inter blandimenta creaturarum à Christo dicere
& discernere, Amice ad quid venisti? Juda osc
lo Filium hominis tradis? osculo homicidiu
perpetras?

JEsus capitur, ligatur, ad Judices & exam
trahitur. Judicatur, damnatur, plectitur. H
tota gestorum circa Dominum nostrum seru
imago, & idea est hominis morientis atque m
tui. Etenim tunc miser homo funibus pec
torum suorum in anima constrictus, præter
que morborum vinculis dolorumque in corpo
re ligatus, ab infernalibus lictoribus, tanquam
leonibus præparatis rugientibusque ad eam,
ante tribunal Judicis Dei sistitur. Ah quid non
ibi objectant miserlæ Animæ, amarissimi expro
bratores, accusatoresque? O quomodo non
facta infectaque, vera & falsa in medium profe
runt? quomodo non omnia in majus augent
quomodo non desperationis laqueos nectun
quomodo de conscientiæ libro depromun
Nos audivimus, nos vidimus hunc dicentem
committentem, delinquentem. Heu quoti
inclamant contra miserum hominem? Reus
mortis, reus est. Blasphemavit, Deum con
tempsit, Majestatem violavit, voluntatem tran
gressus est. Huic accusatorum furori, si mer
mala Animæ, si æqua Judicis sententia suffra
tur: heu quomodo tunc exclamatur, quomod
insultatur, quomodo exspuitur in faciem, qu
modo colaphisatur, palmis cæditur, & denic
totâ æternitatis nocte plectitur torqueturqu
Anima infelicissima!

JE

JEsus flagellis cæditur, sive ut Pilatus ajebat corripitur & emendatur. Idem spinis coronatur, Miserrimus Rex dolorum illuditur. Hæc omnia & sunt hominibus documenta moriendi, & Paradigmata morientis. Quàm enim multiplex numerosusque carnifex Conscientia? quam innumeris succincta flagellis obstrictam Animam surdo quidem, at sævo verbere cædit? Omni cum veritate dicere potest. *Totâ die flagellatus sum, & castigatio mea in matutinis*, & in vespertinis, & in profundis usque noctibus. Jam quantæ spinæ, hujus vitæ curæ? quàm vacuæ & inanes arundines, hominum spes fallaces? Porrò quid melius consultiusque fecerit homo sanctè & pie moriendi cupidus, quàm ut, dum tempus operetur bonum, & semetipsum judicet, corpus suum castiget, totum se in servitutem redigat, semetipsum coarctet, & constringat, viasque suas omnes spinis circumsepiat, ut non cum hoc mundo à Domino judicetur, damnetur, corripiatur. *Horrendum enim est incidere in manus Dei viventis.* *Ps. 72. 14.* *ad Hebr. 10.*

JEsus ad Crucem postulatur, addicitur, eâdem oneratur, eidem affigitur, in eadem quantumvis acerbissimè linguis configitur, acetoque potatur, constantissimè tamen & mansuetissimè perseverat. O Hominem ter felicem, cui hæc ad mortem panditur, paratur, donatur via! Crucis scilicet atque crucifixionis, & in Cruce constantissimæ mansuetissimæque fortitudinis, atque consummatæ mortis. Quid huic ad salutarem sanctamque mortem desit: qui ipsissima premit vestigia Domini Crucifixi? In Patientia vestra (ait Dominus) possidebitis Animas

mas vestras. Igitur quisquis ad societatem sanctæ & beatæ Christi mortis anhelas, tolle Crucem post JEsum, mortificationem JEsu Christi in corpore tuo, magis autem in spiritu tuo circumfer. Sit tibi mundus crucifixus & tu vicissim mundo; absit tibi gloriari, in ullo alio bono nisi in Cruce Domini JEsu Christi. Cui etiam configaris in eadem Cruce, & omne acetum tribulationum, omne fel amarissimarum linguarum, omnem myrrham detrectantis sensûs, non refuge, sed exhauri, adeò avidus, ut etiam superabundante desiderio Crucis Domini, animosè clames, Sitio, Sitio. Sitit enim sitiri Crucem suam, à servis suis JEsus Crucifixus.

JEsus in Cruce Patrem pro Crucifixoribus exorat. Paradisum latroni largitur. Matrem discipulo, discipulum Matri commendat. Suam & sitim non minùs Amoris, quàm Doloris & a Patre derelictionem manifestat. Omnia consummata esse in se, & à se, protestatur; denique Spiritum suum purissimum piissimumque, manus Patris tradit, & dimittit, sed in Cruce, sed de Cruce. Et hic esse regulam ideamque Sanctæ & consummatæ in Domino mortis, evidentius est, quàm ut explicatione longiori egeat. Sancta mors usque adeò non fovet inimicitias, ut etiam pro inimicis in bonum eorum sit solicitissima, apud Deum Sancta mors, nihil sibi reliquum reservat, sed vel ipsa Paradisi bona, egentes & petentes distribuit. Ad Sanctam mortem nullum tempus vitæ importunum est, dummodo, vel in extremo halitu JEsus crucifixus ametur, & crux ejus sincero corde acceptetur. Quid verò ad sanctam mortem tam requisitus

quàm Patrocinium & refugium Dei Matris? Quis sanctiùs atque securiùs mori potest, quàm cui Mater MARIA, quàm qui Filius factus MARIÆ eam, accipit in sua, & habet inter bona hæreditaria sua. Semper quidem esuries ac sitis Justitiæ, beatitudinem parit, at eam vel maximè appropinquante fine nostro, in cordibus nostris excrescere convenit. Voluntas enim nostra bona non secundùm quod non habet, sed secundùm quod habet, id est, perficere exoptat, accepta est, & præmium habet apud Deum. Jam verò semper quidem nos habitare in adjutorio Altissimi, & commorari in protectione Dei Cœli, necesse est: at verò circa terminos vitæ, confiniaque mortis quàm maximè, quàm obstinatissimè: tunc enim si quando insidiatur draco, circuit rugiens leo, devorandi avidus, sciens quia modicum tempus habet. Dum ergo tempus breve est, dum particula boni diei elabi festinat: sub umbram alarum Domini confugiendum, dicendumque Deo est. *Susceptor meus es tu, & refugium meum, Deus meus sperabo in eum, Libera me secundùm multitudinem misericordiæ nominis tui, à rugientibus præparatis od escam, de manibus quærentium animam meam, & de portis tribulationum, quæ circumdederunt me.* Et usque in senectam & senium, Deus ne derelinquas me. *Psal. 90. 1. Eccl. 51. 4.*

Atque hoc etiam diligenter procurandum est, ut à negotio temporeque mortis inveniatur in nobis non consummata, sed consumpta omnis malitia, virtus autem & omnis bona operatio non consumpta, non etiam inchoata solùm, sed consummata, sed perfecta, sed omnibus numeris absoluta.

absoluta. Ut non sit necesse dicere. *Dum adhuc ordirer, succidit me.* Sed potiùs dicendum
Job. 5. 26. sit de nobis, *Ingredieris in abundantia sepulchrum,*
Matt. 24. 13. *sicut infertur acervus tritici in tempore suo. Aliqui væ prægnantibus & nutrientibus in diebus illis.* Optimum autem & planè beatum est: quando
Job. 11. 17. *quasi meridianus fulgor consurget tibi ad vesperam, & cùm te consumptum putaveris, orieris ut Lucifer.*

Denique quis portus magis securus, quæ statio magis fida? quam in manus Æterni Dei, æterni Patris commendare, & tradere Spiritum? sed Spiritum Christi, Spiritum simillimum Spiritui Christi, Spiritum purificatum, vestitum, ornatum, dotatum, & gratiis, & meritis, & prærogativis, Spiritûs Christi, ipso demum Spiritus
Rom. 8. 9. Christi. Sicut enim *qui Spiritum Christi non habet, hic non est ejus*, neque Patris ejus; ita viciſſim qui Spiritum Christi habet, in cujus corde
ad Rom. 5. 5. *diffusa est Charitas Christi per Spiritum Sanctum* Christi, hic est omnino ejus, & Patris ejus, & Spiritûs Sancti ejus.

MODUS LIX.

QUinquagesimus nonus Modus Domini Passionem meditandi esse potest, per collationem quandam Nativitatis Christi, cum Passione ejusdem vel potiùs nati & Infantuli Christi, cum illo ipso patiente, crucifixo.

Derivo Modum istum devotissimæ teneritudinis, tenerrimæque devotionis plenum, ex Beata Brigida: quæ in suis revelationibus affirmat modum hunc, Beatissimæ Dei nostri Matri fuisse usitatum jam tunc, quando adhuc recens nati

nati Filii sui tenella membra fovebat, fasciisque alligabat, & lacte virgineo nutriebat. Verba Sanctæ Brigidæ sunt hæc.

Verissimè credendum est, quòd *Quando Virgo Dei Filium* (postquam eum peperit) primo, „ suis manibus tractare cœpit, subitò ejus menti „ occurrit, qualiter ipse Prophetarum scripturas adimplere debebat: *quando autem* ipsum pannis involvebat, tunc in corde suo considerabat, quàm acutis flagris, totum ipsius corpus lacerandum erat. *Recolligens* quoque Virgo sui Filii parvuli manus & pedes, leniter in fascia, recordabatur, quam duriter ferreis clavis debebant perforari in Cruce.

Aspiciens faciem ejusdem Filii sui speciosi, „ formâ præ filiis hominum, meditabatur quàm, „ irreverenter ipsam, impiorum labia sputo de-„ bebant maculare. *Revolvebat* etiam sæpius in „ animo, quantis opprobriis, & contumeliis, ejus benedictæ aures replerentur. *Modò* considerans qualiter ipsius oculi, ex proprii cruoris influxu caligarent, *Modò* qualiter ipsius ori fel aceto admistum infunderetur. *Modo* ad mentem reducens, qualiter ipsius brachia funibus ligari oportebat, nervi etiam, & venæ, omnes compagines, quomodo in Cruce immisericorditer debebant extendi, præcordia ejus in ipsa morte contrahi, totumque ipsius corpus glorioſum, qualiter intus, & foris, omni amaritudine, & angustiâ, usque ad mortem oportebat cruciari. Sciebat enim Virgo, quòd exhalato in Cruce Spiritu, ipsius Filii latus lancea acutissima perforaret, & ipsius cor per medium transfigeret. Unde sicut omnium matrum erat lætissima,

quando Dei Filium jam de se natum videbat; ita etiam omnium matrum erat mœstissima ex ipsius amarissimæ Passionis præscientia.„]

Usque huc verba sunt Sanctæ Brigidæ, ex quibus verbis (ut alia quæ possent utiliter deduci omittam) derivo Modum Passionem Christi Domini meditandi, eum omnino ipsum, quem hæc Sancta affirmat, fuisse usitatum Beatissimæ Matri jam inde à tempore nati in mundum Christi. Potest enim quisque hoc ipso modo, tenellum Christum atque Infantem veluti contemplans, ex ordine, tam exteriora corporis, quàm interiora Animæ, atque Personæ illius, eademque insimul in adulto jam & Patiente, & Crucifixo inspiciens, uberrimam eamque suavissimam tenerrimorum affectuum, ac simul documentorum materiem & farraginem sibi desumere, animamque suam utilissimè occupando pascere. Quod ipsum potest quisque facere contuendo Christum jam Adultum, jam speciosum formâ præ filiis hominum, jam apud omnes ob verba gratiæ procedentia ex ore ejus admirabilem, jam miraculis coruscantem, jam turbas auditorum post se trahentem, simul etiam contemplari agonisantem in horto, traditum à discipulo, captum à turbis, derelictum à suis, de doctrina, & discipulis examinatum, reum mortis judicatum, gentibus traditum, conspútum, flagellatum, illusum, morti crucis addictum, crucifixum, denique & in Cruce mortuum. Insuper id ipsum quisque præstare potest, si Christum Dominum ex una parte ab Horto Olivetano ad usque sepulchrum in altero horto, circumducat meditatione; ex altera autem parte eundem ipsi sibi ut Patienti,

Vide supra Modum 26. 35. 54.

Patienti, seu Passo talia, comparet & componat Glorioſum, Regnantem, Beatum, Triumphantemque in cœlis. Ita ut illum cogitet quis, hic quidem in terra ſupplicem Patri, proſtratum in faciem ſuam, agoniſantem, & præ agonia ſudore ſanguineo madentem, animæ triſtitiâ ad mortem usque preſſum, timentem, tœdentem; at verò, nunc in Cœlo jam in dextra Patris conſidentem, Angelos lætificantem, totique Cœlo cæleſtes delicias, divitias & glorias miniſtrantem. Pari ratione, licebit Chriſtum contemplari; hic quidem à Juda proditum oſculo proditorio, captum à nefariis lictoribus, absque omni reverentia raptatum & tractum, ad ſubſellia Annæ, Caiphæ, colaphis alapisque cæſum, velatum oculis, conſputum in facie, blaſphematum multis modis blaſphemiæ, & ſimul mortis reum pronuntiatum, negatum à Petro, totâque illâ nocte peſſimè habitum. Eundem è contra nunc Dominum universorum, Dominum compeditos ſolventem, Dominum gloriæ, ab Angelorum plus quàm duodecim legionibus honoratum, toto Cœleſti Regno beatum, & glorioſum. Oculis ſuis univerſam Aulam Regiamque Cœlorum colluſtrantem, & lætificantem, & talem omnino in quem deſiderant perenniter Angeli, & Homines beati proſpicere, ducentem ſuos omnes, ad vitæ fontes aquarum, præcinctum quoque & miniſtrantem amicis ſuis, & univerſæ Eccleſiæ Beatorum. Licebit quoque illum Chriſtum, qui ſtetit coram Pilato, & Herode, reus, accuſatus, contemptus, & deſpectus, illuſus & irriſus, nudus, & flagellatus, coronatus ſpinis, & conſputus in facie,

atque cæsus, & arundine percussus caput, vestemque coccineam circumamictus, contemplari nunc in Cœlo, vivorum & mortuorum Judicem, omneque judicium in manu habentem, atque adeò exercentem, coram quo curvantur omnes qui portant orbem, cui flectitur & curvatur omne genu, cui scabellum sunt pedum suorum omnes inimici ejus terram lingentes; qui gloriâ & honore coronatus est æternaliter, qui in capite suo habet diademata multa, & in fæmore suo habet scriptum. Rex Regum, & Dominus Dominantium, quem viginti quatuor seniores adorant prostrati in facies suas, & coronas capitibus suis detractas, sub pedes ejus prosternunt. Licebit quoque contemplari Christum in terris quidem Barabbæ compositum & postpositum, ad Crucem universi populi suffragio postulatum, Pilati decreto addictum, Cruce onustum, incedentem ad supplicii locum, felle & aceto tractatum, nudum, crucifixum, de Cruce pendulum, inter latrones medium constitutum, mordacissimè derisum & illusum, ab universa creatura planctum & defletum, inter extremos cruciatus mortis, pro hostibus Patri supplicem, Spiritum Patri commendantem & tradentem, atque demum mortuum; eundem verò in cælis super Angelorum omnes ordines evectum, & excelsiorem cælis factum, Primogenitum omnis creaturæ, ejusdemq; Factorem & Dominum pronuntiatum, Mediatorem Dei, & Hominum, Cælestibus terrena, Angelis Homines consociantem & utraq; unum facientem, cœlis terrisq; jura dicentem, & quæ in cœlis, & quæ in terris, & quæ in inferis gubernantem, Electorum Dei, redemptorumque

rumque ſuorum ſalutem efficaciter, potenter, ſuaviterque procurantem. Eccleſiæ militanti æque ac triumphanti Dominantem, vitamque æternam tam Gratiæ, quam Gloriæ ſubminiſtrantem. Vitæ & Mortis, Cœlorum & inferorum clavem habentem. Denique cum Patre Æterno, & cum Spiritu Sancto, unum in Trinitate, Trinum in unitate Deum, Solum, Potentem, Beatum, Immortalem, Inviſibilem, Æternum, Sanctum, Glorioſum in ſæcula ſæculorum.

Ex his porrò collationibus licebit unicuique devoto meditanti procedere nunc in affectus indicibilis compaſſionis, commiſerationisque; nunc in contritionis, erubeſcentiæ, doloris, nunc in admirationis, gratiarum actionis, humiliationis, nunc in deſiderii, amoris, imitationis, nunc verò in exultationis, & lætitiæ, in honoris & reverentiæ, in gratulationis & gaudii, in dilectionis & deſiderii, in ſpei & fiduciæ, in reſignationis & ſubjectionis. In unionis & transformationis &c &c. prout Spiritus Sanctus dare voluerit affici unicuique, & prout vaſa idonea invenerit, unctioneque ſuâ docuerit.

MODUS LX.

SExageſimus Modus Paſſionem Domini noſtri meditandi eſſe poteſt; aſſumere & attendere Paſſionis Chriſti vel omnes, vel complures, vel aliquas, & nunc has, nunc illas partes, itemque ipſius Domini aut vulnera, aut opprobria, aut dolores, aut virtutes, aut opera; tanquam loquentia, immò (ut ſcriptura loqui ſolet) clamantia, ſive ad Patrem Æternum, ſive ad Pecca-

tores, pro quibus patitur ; ſive ad hoſtes à quibus cruciatur ; ſive ad Animas fideles, & pias, quæ ipſi placere, & aſſimilari deſiderant. Si enim ſanguis Abel, ſi peccata Sodomorum, ſi Moyſis ſilentium, ſi merces operariis dilata clamare ad Deum, & in Cælum poſſunt: quidni etiam ærumnæ, dolores, contumeliæ vulnera Chriſti Domini clament ad Patrem Æternum, ut miſericors & placatus fiat generi humano: ad peccatores, ut omnes ubique pœnitentiam agant, neque tantam negligant ſalutem: ad crucifixores occiſoresque ſuos, illud quod eſt in Propheta. [*Si affiget homo Deum, quia vos configitis me, vos maledicti eſtis, & vos me configitis, gens tota.* Et. *Quia videbunt olim, in quem transfixerunt.* Et. *Quia videbunt Filium hominis venientem in nubibus Cæli, tum virtute & poteſtate magna.* Et quia: *ſi in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid demum fiet?* Ad pias & fideles Animas, ut obligationem ſuam agnoſcant, ut diligant ſicut & dilectæ ſunt &c. Ad omnes denique vel homines vel etiam creaturas illud Prophetæ. *O vos omnes, qui tranſitis per viam*, (hujus vitæ) *attendite, ſi eſt dolor, ſicut dolor meus :* aut illud: *Quid potui ultra facere vineæ meæ, & non feci?* aut illud. *Populo meus, quid feci tibi, aut in quo contriſtavi te? reſponde mihi.* Empti eſtis non auro, nec argento, neque corruptibilibus, ſed pretioſo ſanguine quaſi Agni immaculati JEſu Chriſti. Illuſtrabit hunc meditandi modum Beatus Chryſologus verbis ſuis, diſputans, de Lazaro ulceribus pleno, ante januam epulonis divitis, jacente, & micas panis mendicante. Verba Sancti hæc ſunt. [„ Deus, quia obturatis auribus, clamor unius

Malach. 3. 8.

Mich. 6. 3.

oris

oris nihil erat clamantis ad aperiendum cor „ divitis, totum corpus pauperis vulneribus ape-„ rit, ut in admonendo divite, tot essent Paupe „ ris ora, quod vulnera, solvuntur viscera, ulcera producuntur, hiatus vulnerum dilatatur, sanies effunditur, & tota Pauperis caro componitur in scenam pietatis, ut quem vox esurientis non moverat, vel suspiria, vel dolores, gemitus, & tota ærumnarum congeries commoveret; sed dives superbo oculo, & insatiabili corde, hæc „ omnia & audire, & videre, & sentire contem-„ nit. „] Hic apparatus Divinus per Lazarum ulcerosum ad Epulonem immisericordem expugnandum, potest procul dubio commodissimè parodicè accommodari ad Christi Domini sive tormenta, sive opprobria, sive vulnera, sive mortem, sive instrumenta Passionis, quibus omnibus Dominus noster satagat expugnare animum, tum Æterni Patris, tum corda peccatorum, tum odia inimicorum, tum amantium in amando & compatiendo, & imitando teporem, tum hominum ingratitudinem, sterilitatem, oblivionem. Quæ tamen omnia utinam homines passim audire, videre, sentire, non contemnant. *Chrysolog. serm. 121.*

MODUS LXI.

SExagesimus Primus meditandæ Passionis Dominicæ Modus esse potest, colligere atque expendere eorum animalium proprietates, quibus Christus Dominus, præsertim Passus ac Mortuus comparatur in Sacris litteris, ita ut proprietatibus illorum explicetur exprimaturque,

tam ipsa Christi Passio, quam virtutes ab eo exercitæ in Passione. Complura sunt ejusmodi; hic satis erit pauca attulisse.

1. *Isa. 53 7.* Dicitur ergo Christus, Ovis: quæ est pecus lanigera admodumque mansueta, lanâ, & pelle homines vestiens, carne verò pascens, lædere nesciâ, ejus in sacrificiis divinis plurimis erat usus, præcipuè ad pacem hominis cum Deo sanciendam, itemque ad purificationem partûs: propter hæc omnia Ovis passim in scriptura typum Christi gerebat. Oblatus est enim Dominus noster, & ductus velut Ovis ad occisionem, coram tondente se obmutuit, & non aperuit os suum, ad omnes injurias & plagas, & ad ipsam mortem. Ut Ovis facilè absque ulla repugnantia tradit accipienti quidquid habet, ita Christus totum se, omniaque sua, etiam Animam ipsam tradidit, & nobis, & pro nobis: Vestivit nos meritis suis, cibavit carne suâ, lavit & purificavit in sanguine suo. Denique vult omnes nos esse velut oves, in hac quidem vita, occisionis & abnegationis, patientiæ, humilitatis & mansuetudinis, obedientiæ, & mutuæ dilectionis. In altera autem illa vita futura, Oves electionis, ab hædis separatas, à dextris judicantis collocatas.

2. *Jer. 11. 19.* Dicitur quoque Christus, Agnus; eâdem fermè, quâ & Ovis similitudine atque proportione: specialiter Agnus tener est, & ferè anniculus, sine macula, qualis est Christus, qui tollit peccatum, non suum, quo prorsus immunis fuit, sed mundi, pro quo oblatus est velut Agnus mansuetus. Eum figurârunt duo Agni, unus in holocaustum, alter pro peccato offerri solitus. Item

alii

alii duo Agni quotidie offerendi, unus manè, alter vesperè, Christum significabant, venturum primo adventu ad redimendum, altero ad judicandum genus humanum. Agno mansuetius nihil, nihil obsequentiùs; injurias non novit, nedum ulciscatur. Et Christo, quis in his conditionibus præstantior? factus obediens Patri usque ad mortem Crucis; cùm pateretur non comminabatur, tradebat autem se omni percutienti injustè, pro transgressoribus omnem malitiæmodum in sui nece excedentibus oravit &c. Ad extremum, Agnus Paschalis assus voratus cum festinatione, cum lactucis agrestibus, instar eorum qui sunt viæ accincti, cujus sanguine postes ostiorum inuncti, arcent interfectorem primogenitorum Ægypti; in quo os non comminuitur, neque quidquam crudum comeditur, aut usque manè relinquitur, manifestè Christum ab universo populo ad Crucem postulatum, & in Cruce suspensum designat. *Levit. 14. 10.*

Dicitur præterea Christus, Columba; quæ 3.
felle amara non est; neque morsu, neque unguibus sævit, humana consortia & hospitia diligit. Mundum animal, perspicax, & insidiantes accipitres observans super aquas, atque effugiens, immunda loca abhorrens. Hæc attulit Noëmo, rediens ad arcam sub vesperam, ramum olivæ ore portans: his omnibus Christum designans, pacificatorem, & misericordiæ Paternæ, ad nos aquis diluvioque peccatorum destinatos, ramum deferentem. Hæc nostra Columba volat altissimè propter divinam sapientiam, atque sanctissimam doctrinam; gemitum habet pro cantu: quia Prædicatio, vita, Passioque & Mors

ejus ad pœnitentiam vocat, à pœnitentia incipit, in fructibus dignis pœnitentiæ perficitur. *Pœnitentiam agite, appropinquavit enim Regnum Dei.* *Matth. 4. 17.* *Luc. 13. 5.* *Nisi Pœnitentiam egeritis omnes similiter peribitis.* Columba in foraminibus petræ, & in cavernis maceriæ, est Christus ex Divinitate & Humanitate compositus. Columba in altissimis nidificans & gemens, est Christus in Cruce pro nobis Patiens, Plorans, satisfaciens.

4. Dicitur adhuc Christus, Turtur, unde orat: *Ne tradas bestiis animas confitentium tibi*, juxta 70. quod Hieronymus vertit: Ne tradas bestiis Animam erudientem lege tuâ.] qui est Christus, qui à Deo venit Magister, ut dixit Nicodemus alii autem vertunt. *Ne des congregationi inimicorum, Animam Turturis tuæ.* *Ps. 73. 19.* Hæc Turtur est Christus supplicans Patri in Horto, & in Cruce. Turtur est amica solitudinis: & Christus in desertum ductus est à Spiritu Sancto, eratque cum bestiis, & mansit in desertis locis, & ascendebat in montem solus orare, & dicebat discipulis, Venite seorsum & requiescite pusillum. Turtur invenit nidum sibi, ubi reponat pullos suos; Christus in cruce fixus est, in qua omnes redemit, & quasi in nidulo eos parturiens reposuit. Turtur offertur in Sacrificium, Christus oblatus pro salute nostra. *Levit. 1. 14.* Turtur castissima volucrum est; & nos Apostolus despondit uni viro virginem castam exhibere Christo. Turtur Christus, ex quo exivit à Patre, & venit in mundum, nulli unquam viridi ramo felicitatis humanæ insedit, sed in laboribus & ærumnis ab adolescentia sua, immo ab infantia usque in totam vitam vixit.

Dici-

Dicitur insuper Christus, Passer: qui invenit domum sibi, scilicet Christus Ecclesiam condidit. Duo Passeres pro emundatione leprosi offerebantur: significabantque Christi, vel Corpus & Animam, vel Divinitatem cum Humanitate. Passer vivus dimittebatur: nam Divinitas Christi nihil passa est; aut certè Anima, quæ cùm sit immortalis extincta in Passione non est, sed in manus Patris tradita est, à moriente Christo. Unus ex Passeribus offerebatur in vase fictili super aquas viventes: Christus enim in Corpore nostro de terra formato immolatus, passus, mortuusque est, factus ex muliere, factus sub lege, idque super aquas viventes Misericordiæ, & Charitatis, in cujus signum exivit de latere Christi sanguis & aqua: sanguis quidem, quia Justitiæ DEI satisfaciebat: Aqua autem, quia nos à peccatis nostris, gratiâ & miseratione suâ lavabat. Passerculus noster Christus transmigravit in montem, quia de synagoga, quæ alioqui erat domus ejus, avolavit, & sese ad Ecclesiam Gentium transtulit. Idem est Passer solitarius in Tecto: quia solus in Cruce & Passione, & Redemptionis opere; torcular enim (ait) calcavi solus, & de gentibus non erat vir mecum: Denique, Passeris nostri Anima erepta est de laqueo venantium. Venit enim Princeps hujus Mundi, & in me (ait Christus) non habet quidquam. Idem dicit. Quis ex vobis arguet me de peccato? Quid me tentatis hypocritæ? & postremò ait. Pater, in manus tuas commendo Spiritum meum, & inclinato capite emisit Spiritum.

5. *Ps. 83. 4.* *Levit. 14. 4.* *Ps. 10. 2.*

Dicitur etiam Christus, vitulus saginatus; quem

6.

Luc. 15. 23. quem Pater Clementissimus filio prodigo reverenti ad se, jussit adduci, & occidi, convivium-que ex eo apparari. Verè saginatus vitulus Christus, in eo enim inhabitat omnis plenitudo Divinitatis corporaliter. Verè saginatus, quia plenus gratiâ & veritate. Verè saginatus, quia de plenitudine ejus accepimus omnes nos. Idem est vitulus immaculatus, quia Christus peccatum non fecit, & in cruce inimicos nostros ventilavit & expugnavit. Idem est vitulus de Bobus ortus, quia scilicet ex Patriarchis originem duxit. Idem est vitulus nesciens jugum, peccati scilicet proprii, & quia omnia data ei in manus: & quia data est ei omnis potestas in Cœlo & terra. Propterea Christus est vitulus novellus, cornua producens & ungulas, in vita quàm vixit à Nativitate, usque ad Baptismum Joannis. Vitulus tenerrimus de armento, prædicans jam Evangelium Regni, & Ecclesiam fundans, per doctrinam, virtutumque & miraculorum opera. Est etiam vitulus saginatus atque adeò immolatus in sacrificium pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantùm, sed etiam pro totius mundi. Hujus ad instar, nos quoque debemus esse vituli novelli, per opportunam conversionem ad Deum, condignosque conversione hac effectus. Vituli de armento esse debemus, per Profectum in obsequio Dei, ut procedamus de virtute in virtutem. Denique vituli saginati esse tenemur, per consummatam virtutem, completamque pro statu hujus vitæ perfectionem, Charitatis in Deum & proximum plenitudinem, atque pinguedinem. Atque hos vitulos immolare debemus Deo nostro, superque

quealtare ejus imponere, ut dicitur Psal. 50. Ad extremum Dominus JEsus noster vitulus est, *qui immolatur coram Domino; & sanguis ejus funditur per altaris circuitum, & pelle detractâ in frusta concciditur, & super altare membra ejus componuntur, atque suppositio igne comburuntur in holocaustum, & suavem odorem Domino; qui autem offert eum Domino, ponit manum suam super caput ejus, ut sit placabilis atque in expiationem ejus proficiens.* Hæc enim omnia pœnè ad litteram in Domino nostro per Passionem ejus completa sunt. Certè ita Caro ejus conscissa fuit, ut detracta pellis videri, membraque ad invicem divulsa conspici, ossaque dinumerari omnia possent; cujus Capiti omnes manum imposuimus, qui morti illius omnes per nostra peccata causam dedimus. Hæc hostia igne odii hostilis, magis autem incendio propriæ suæ, ejusque nimiæ erga nos charitatis suppositio, absumpta est: nobisque placatum Patrem reddidit, & in expiationem nostram profecit. *Levit. 1. 5.*

Dicitur quoque Christus, vermis. Ita enim deipso in Persona ipsius Propheta loquitur. *Ego autem sum vermis & non homo.* Vermis est enim Christus, propter nascendi similitudinem ex intacta virgine, sine ullius consortio. Unde etiam dicitur vermis, & non homo; quia etsi quantum ad Matrem homo sit, quantum ad Patrem tamen, homo non est. Vel certè dicitur non homo, propter negationem veteris hominis, qualis non fuit Christus homo; siquidem fuit novus homo. Quamquam autem Dominus JESUS per totam vitam suam quasi vermis fuit contemptibilis valde, & cujus rationem ac *Ps. 21. 7.*

pre-

pretium vix aliquis unquam habuerit; maximè tamen in Passione sua vermis esse visus est, & vermis conditionem habuisse. An non velut vermiculus per terram serpebat, quando non positis tantùm genibus, sed etiam in faciem suam prostratus, Æterno Patri humillimè supplicabat? An non vermis instar fuit, quando captus à lictoribus & ministris, ligatusque funibus & catenis per terram ab horto usque ad urbem, usque ad Palatia Annæ & Caiphæ tractus raptatusque est? An non vermis fuit, quando per vias Jerusalem à Caipha ad Pilatum, à Pilato ad Herodem, ab hoc rursum ad Pilatum, non tam incessit, quàm repsit, & violenter raptus tractusque est? Non fuit vermis, quando flagellatione immani contritus est? Non vermis quoque fuit, quando illusoriâ simulque dolorosâ coronâ, purpurâ, arundineo sceptro, adoratione scurrili, totus ab homine demutatus, ipsi etiam Pilato visus est, adeò ut eum populo ostentandum, &, *Ecce Homo*, quasi minimè Homo esset, appellandum duxerit? Nonne tanquam vermis reptavit cum pondere Crucis in Montem Calvarium? Non vermis fuit quando Cruci admensus, & illi affixus est? Non vermis instar in Cruce suspensus, & veluti serpens Mosaicus elevatus est? Christus fuit ille tenerrimus ligni vermiculus, qui sexcentos interfecit impetu uno: quia omnes hostes Patris & suos & nostros debellavit. Christus fuit ille vermis, qui Jonæ umbram, legem scilicet Mosaicam veterem, umbram legis novæ destruxit. Christus fuit vermis Jacob, specie quidem apud omnes contemptibilis, sed virtute & potentiâ admirabilis: qui universam

versam terram repleverit doctrinâ suâ. Christus fuit vermis de Manna genitus; vel quia ex virgine, vel quia ex synagoga natus est. Denique Christus vermis fuit, quia sicut contritionem vermis nemo metuit, nemo sentit, nemo dolet, nemo advertit, nemo vindicat; ita Christus apud suos hostes, & Crucifixores, usque adeò nihil fuit, ut morte ejus nemo commoveretur, nemo eam sentiret, nemo ejus damno & amissione tristaretur, sed potiùs exultârunt omnes in scelere suo, & in contritione Christi, perinde, ac si deinceps nullus superfuturus esset, mortis ejus, vel sensus, vel luctus, vel ultor, vel memor. Unde dicebant, Eradamus eum de terra viventium. Nomen ejus non memoretur amplùs: confidit in Deo, liberet nunc si vult eum. Attamen secus omnino cecidit Judæis quàm putabant, vel volebant, Christus enim vermis factus est, & remansit Judæis usque in hodiernam diem: qui vermis eorum non morietur unquam, qui vermis usque hodie conscientias eorum rodit & torquet, & torquebit in æternum. Quid illud fuit, quòd Judæi sequenti mane post necem Christi adierunt Pilatum petentes, ut juberet custodiri sepulchrum? quid est illud, quòd dicebant, Domine recordati sumus quia seductor ille &c. Quid est, quòd signaverunt lapidem monumenti, cum custodibus? Nonne jam tunc mordebit eos vermis Christus?

Sed de his nunc satis; plura ejusmodi Christi Passionis symbola, promptum est ex sacris literis derivare: ista in specimen adduxisse sufficiet.

MODUS

MODUS LXII.

SExagesimus secundus Modus meditandi Passionem Domini esse potest, expendere ea nomina, quibus sacra scriptura Hostes & Interfectores Domini nostri appellavit, ideo ut illorum malitiam, odium, iram, furorem, sævitiem, implacabilitatem, hostilitatemque explicans, Passionis simul Dominicæ acerbitatem nobis explicaret: propter hoc enim hostes Christi vocat Leones, Tauros, Lupos, Canes, Serpentes, Aspides, Tygrides, Agros, Unicornes, Ursos, Dracones, Herodios &c. Ut harum bestiarum conditionibus, enormem rabiem hostium Christi in persequendo, & affligendo Christo designaret; simulque incogitabilem dolorum Christi vehementiam ob oculos nostros aliquo modo poneret.

1. Vocantur ergo Christi Domini Hostes, Leo-
Ps. 21. 14. nes & Catuli Leonum rugientes & rapientes prædam. Sic Leo rugiens adversùs Christum fuit Caiphas; & Leones, Principes Sacerdotum
Jer. 51. 38. alii, Scribæ quoque & Pharisæi, sicut Ministri & plebes, catuli leonum. Omnes isti dederunt rugitum contra Christum, sive clamantes Reus est mortis, sive, crucifige, crucifige, tolle, tolle, nos legem habemus, & secundùm legem debet mori, quia Filium Dei se fecit. Sanguis ejus super nos & super filios nostros. Leo quoque rugiens fuit Pilatus dicens Christo; nescis quia potestatem habeo crucifigere, & potestatem habeo dimittere te? Idem Leo fuit, & quasi Leo rugiit, quando JEsum flagellis cæsum, tradidit potestati & voluntati Judæorum ut crucifigeretur. Catuli

Leonum

Leonum rugiebant & rapiebant illi, qui in Horto interrogati, *quem quæritis*, reſponderunt iteratò JESUM NAZARENUM, JESUM NAZARENUM, ad quem capiendum, & vinciendum venerant cum gladiis, & fuſtibus, cum facibus & lucernis, tanquam latro aliquis inſignis eſſet comprehendendus. Omnes iſti quaſi Leo vaſtator in ſylva, rugierunt, & vocem contra Chriſtum dederunt, eumque, quantùm in ipſis erat, dentibus & unguibus furoris odiique ſui dilaniârunt.

Vocantur adhuc Chriſti inimici, Tauri Pingues, & Vituli multi, qui circumdederunt, & obſederunt Chriſtum. Ut ipſe ait in Pſalmo 21. De quibus etiam dicitur, *Effuſi eſtis quaſi vitulus ſuper herbam, & mugiſtis quaſi Tauri.* Quantùm enim in Judæis omnibus, eorumque præſertim ſenioribus fuit, ii Chriſtum depaſcere conati ſunt, quomodo Boves Vitulique herbam ad ipſam usque radicem depaſci ſolent. Et partim conſiliis privatis, partim calumniis convitiisque & opprobriis publicis clamoroſisque, mugierunt tanquam Tauri; quando ſurgens omnis multitudo eorum, condemnaverunt Chriſtum eſſe reum mortis, quando quærebant falſum teſtimonium contra JEſum, quando ſtabant conſtanter accuſantes Chriſtum coram Pilato, & Herode, quando perſuaſerunt plebi, ut magis peterent dimitti ſibi Barabbam, JEſum verò perderent. O quantus mugitus! quàm taurea & belluina fuit vox illa omnium, Sanguis ejus ſuper nos, & ſuper filios noſtros? Chriſto autem ad locum ſupplicii cum Cruce procedente, inſultatorii & exultativi de ejus tandem obtenta ad

2.

Pſ. 21. 13.
Pſ. 67. 31.
Jer. 50. 11.

Crucem damnatione, clamores, & cachinni, atque mutuæ adgratulationes, nonne Taurorum mugitus fuêre ? Jam verò de Cruce ſuſpenſo Domino, atque ſublevato in altum, cum Judæorum tam Principes, quàm plebes, unâ cum militibus circumſtantes, & circumeuntes crucem, capitaque agitantes, & Dominum blaſphemantes : quid aliud vel fuerunt, vel egerunt, quàm Tauri pingues Chriſtum obſederunt, & mugierunt; & veluti in baratrum miſeriæ perditionisque abominandæ, Cornibus odiorum ſuorum ventilatum dejecerunt, & demerſerunt, ungulisque contritum perdiderunt & deleverunt.

3. *Habac. 1. 8. Soph. 3. 3.* Vocantur etiam Inimici Domini Noſtri, Lupi rapaces, voraces, inſatiabiles, imò velociores lupis veſpertinis, ad prædam erumpentes, poſt famem totâ die in latibulis ſuis toleratam, quâ ferociſſimi effecti ſint. Sic enim Judæorum Principes fatigati deſiderio necis Chriſti, cùm capere in ſermone, & aliquid in quo accuſarent eum, habere non poſſent, tandem ſanguinem ejus à diſcipulo ejus mercati ſunt: tandem per nocturnas inſidias violenter eum captivârunt, tandem uno verbo, jugulum ejus petierunt, reum mortis veluti blasphæmum in Deum, veluti ſeditioſum, & ambitioſum, veluti Cæſaris hoſtem, & poteſtatis everſorem, rebellemque pronuntiârunt. neque deſtiterunt, donec ſanguine illius paſti planè & inebriati ſunt usque ad mortem. Et tamen Lupi cùm eſſent cruentiſſimi, in veſtimentis ovium procedebant contra Dominum : nunc eum de doctrina & diſcipulis examinantes, nunc per Deum vivum adju-

adjurantes, atque veluti auditâ immani blasphemiâ ex ore illius, præ dolore Divini Numinis læsi, vestimenta sua scindentes, nunc in domum Gentilis Pilati intrare abstinentes, ne contaminarentur, sed mundi & innocentes manducarent Pascha : Nunc affirmantes sibi non licere interficere quenquam : Nunc legem sibi esse, secundùm quam deberet Christus emori, quia se Filium Dei fecit allegantes. Nunc honorem Potestatemque Cæsaris læsam à Christo zelantes, & nece illius sancientes : sub his ovillis pellibus nefarii lupi intrinsecùs rapacissimi , & sanguinis innocentis cupidissimi, lanienam suam insatiabilem composuerunt, & occultârunt : attamen re ipsâ, plus quàm lupinâ ferocitate bestialitateque perfecerunt. Lupos ferunt consectari vestigia Leonum prædantium, & quæ Leones dimiserint, diripere atque absumere. Fecerunt hoc ipsum Judæi, quæ Leoni Herodi, Leoni Pilato, catulis Leonum militibus, de Christi laniena & persecutione superfuerunt, hæc Judæi consectati sunt. Neque tantùm consectati, sed ipsos etiam Leones illos contra Christum sævire coëgerunt: quin etiam plus illis sævierunt. Nam Christum ad crucem postulârunt apud Pilatum, judicante illo dimitti. Eundem Christum ab Herode damnari urserunt, à quo tamen nihil dignum morte factum est illi. Pilatus Barabbam occidi, Christum dimitti voluit; Judæi contra persuaserunt, homicidam seditiosumque dimitti, Christum autem occidi. Pilatus lavit aquâ manus dicens, Innocens ego à sanguine justi hujus : at omnis multitudo Judæorum exclamavit; sanguis ejus super nos & super filios nostros. Milites,

Christo Crucifixo, nihil ampliùs in eum sævierunt, quin & mortuo crura non fregerunt, & Pilatus Corpus Sepulturæ donavit: at Judæi in Christum jam de cruce pendentem, maximè rictus suos sanguinarios aperuerunt, demerserunt, lupino furore ferocientes, & extremum odii exerentes, exercentes, atque exsatiantes.

4. Vocantur adhuc Canes, inimici Domini Nostri: contra quos orat Dominus, dum ait: *Ps.21.21.* *Erue à framea Deus animam meam, & de manu* (aliàs ore) *Canis unicam meam.* Nempe, Dominus, Judæos expertus est sui sanguinis cupidos, veluti canes famem patientes, & circumeuntes civitatem, tam extra muros suæ urbis Christum quærentes, & capientes, quàm per diversas urbis partes, à palatio ad palatium, & demum usque ad montem Calvariæ discursantes. Canes, *ajunt*, esse sanguinis humani saltem lingendi avidissimos: quàm avidi fuerint sanguinis Christi Principes Judæorum, notum est satis. Cane rabido nihil venenosius ferociusque, domari nequit, nulli, ne suo quidem, parcit: sævit in obvios: Judaicâ rabie in Christum, quid majus, aut notius, aut venenosius? Impudentissimi, & saturitatem nescientes, & irritati his ipsis, quibus eos mansuescere oportebat. Nam Pilatus Christi ærumnis post flagella & Coronæ spineæ dirum ludibrium, ratus plus nimio sævitum in Christum esse, ac proinde Judæos pœnis ejus satiari, mansuescereque, & à morte ejus petendâ supersedere posse, adduxit eum foras, & totum, quantus quantus erat, miserabilem inspiciendum dedit, addens. *Ecce Homo.* Scilicet, plus quàm miserrimus, ideò misericordiâ populi dignissimus

mus: tantùm abeſt ut mitiores facti ſint Judæi conſpectu Chriſti miſerabili, & nihil hominis humanique habentis ſpecie, ut potiùs Canum inſtar efferati, rabidique magis facti ſint, exclamaverintque, Tolle, tolle, Crucifige eum; & opponente Pilato. Quid enim mali fecit: illi ad talia omnia ſurdi, ſolo ſuo furore rabidi, famemque ſanguinis & vitæ Chriſti patientes, ut Canes, magis tumultuabantur, magis clamabant, magis vocibus magnis inſtabant, Crucifigatur. Et quæ tandem cogitari poteſt rabies magis rabida, ſeu magis canina, quàm iſta Judaica? Verè Domine JEſu, circumdederunt te Canes multi, canes ſævi, canes rabidi, canes inſatiabiles, canes impudentes, canes mortui, canes ſancto indigni, canes quorum pretium infernus, canes quibus ingredi in Domum Domini ſit nefas, canes ad vomitum ſuum redeuntes, eoque ſolo paſtu digni.

5.

Vocantur adhuc Domini noſtri perſecutores, Urſi. Ita ſe ipſos vocant dicentes. *Rugiemus quaſi Urſi omnes.* De iisdem dicit Dominus. *Urſus inſidians factus eſt mihi* (populus) *Leo in abſconditis*; eſſe dicitur Urſus animal invidentiſſimum, adeoque invidiæ typus, & ſævum, ſolitarium, inquietum. quod ſi alliges ſtipiti, perpetuò in gyrum curſitat, aut ſi ſubſiſtere coges, caput tamen inceſſabiliter agitat. Quid invidiâ Judaicâ ſeu notius ſeu nocentius contra Chriſtum? Ipſe Pilatus compertiſſimum habebat, quòd per invidiam tradidiſſent eum, & mortem ejus obſtinatiſſimè appeterent. Itaque ſicut invidiâ diaboli mors intravit in orbem terræ: ita invidiâ Judæorum mors Chriſto irrogata eſt, & Filium Dei,

Iſa 59. 11. Thren. 3. 10.

omnibus utique mundis nobiliorem, digniorem, innocentiorem, utiliorem, invasit atque perdidit: ut tantò major sit Judaicæ invidentiæ malitia quàm diabolicæ, quantò Christus præstat universæ creaturæ. Ajunt autem Hebraisantes, Ursi nomen Hebraicum *(Dob vel Diba)* desumptum esse & significare oblocutionem, detractionem, infamationem, murmur, & truculentiam infamem: quæ omnia sunt invidiæ progenies, & nulli alteri æquè ac Judæorum contra Christum malevosentiæ, æstuantibusque odiis conveniens. Gens fuit solitaria Judæorum, gentibus reliquis omnibus tàm inimica, quàm & exosa, atque contempta. De ejus inquietudine satis sit, quòd Christus Pharisæis objicit: quia *Circuitis mare & aridam, ut faciatis unum proselytum, & faciatis eum filium gehennæ duplo quàm vos.* Ursi à melle devorato, & ab alvearibus perruptis, apibusque absumptis dicuntur medicinam sibi quærere. Et Judæi, suæ ut insaniæ superstitionique consulerent, tam Christum ipsum, alveare certè melle nobilissimo pleniissimum, quàm Ecclesiam ejus destruere devorareque sunt, quamvis frustra, conati, & ideo *Deo non placent & hominibus omnibus*, salutique inprimis eorum, *adversantur usque hodie*, neque ipsi introeuntes, neque alios introire, (quantùm in ipsis) sinentes. Horum ergo rabiosæ in Christum invidiæ, mors Christi filia est: illa est, quæ Deicidii parturiit injustitiam, concepit dolorem, & tandem peperit iniquitatem, vix in cor hominis atque dæmonis ascendentem, cogitationique creaturæ aut capacitati impossibilem, nisi re ipsa perpetrata esset.

Ballester lib. 4. Hierolog. 4. n. 18.

Matt 23. 15.

1. Thes. 2. 17.

Vocan-

Vocantur insuper Inimici Dei Nostri, Apri. 6.
Aper de sylva, & singularis ferus, qui nostram *Ps. 79. 14.*
vineam cultissimam, Dominoque plus quàm dilectam, depastus est, Judæorum populus cum Principibus suis est. Suâ enim efferâ feritate, totis viribus in hoc incubuit, ut quidquid Christi esset inprimis, deinde quidquid post Christum Christi supereſſet, fideles, discipuli, Ecclesia, Nomen, Doctrina, Miracula, & demum omnia, funditus, radicitusque evelleretur, & aboleretur, & periret. Præeuntes ferme hac in parte, & in hoc studio, conatuque, ipsis dæmonibus, qui ab ipsis Judæis videbantur didicisse, quomodo, & quousque Christum persequerentur, alioqui enim verecundati fuissent, (maximè post ejus ad inferos descensum) tantâ rabie desævire in Christianos, nisi à sævitie ipsorum in Christum Judæorum edocti animatique fuissent. Dæmones teste Apostolo, *si Christum planè cognovissent, nunquam Dominum gloriæ crucifixissent.* *1. Cor. 2. 8.*
Hi autem & *cognoverunt, & oderunt Christum, & Patrem ejus: sed ut adimpleatur sermo qui in lege eorum scriptus est. Quia odiò habuerunt me gratis.* *Joan. 15. 24.*
Itaque isti feri efferi, isti singulares feri, fecerunt peccare in Christum, non tantum gentem suam, non tantùm Pilatum, Herodem gentilesque, verùm etiam dæmones ipsos. Nunquam certè legimus, Dæmones tantum fuisse ausos, ut Christum dæmoniacum, vel dæmonis consortio utentem, appellarent, immo diabolus, qui eum in deserto & portavit, & tentavit, reverenter eum & innocuè gestavit, & sine ejus concessione, ne ipsos quidem porcos attingere ausi sunt, atque etiam eum adorare, & deprecari soliti

fuerunt: isti verò singulares feri Judæi, omnia sensêre, & dixêre contraria, affirmantes, & in vulgus spargentes, Christum dæmoniacum esse, dæmonium habere in principe Beelzebub ejicere dæmonia: propter quod judicati sunt à Christo, peccare *in Spiritum Sanctum, tali peccato, quod neque in hoc, neque in futuro sæculo remittendum eis foret.* De quo etiam peccato peculiariter dicit Dominus noster per Jeremiam. *Tu Domine demonstrasti mihi, & cognovi: tunc ostendisti mihi studia eorum. Et ego quasi Agnus mansuetus, qui portatur ad victimam.* Studia Judæorum vocat, ut exaggeratam eorum in se, & contra se malignitatem rabiei explicet: Studia vocat, deliberatè conceptam adultamque invidentiam: studia eorum vocat, implacabile & insatiabile odium: studia eorum vocat viscerosum cordialemque nocendi, & perdendi omni acerbiore modo & arte conatum, atque diligentiam. Pro quibus studiis eorum, induxit Dominus super eos etiam *Annum visitationis eorum*, hactenus nec dum terminatum.

Jer. 1. 18.

Ibid. v. 23.

Hactenus de nominibus atque comparationibus, quibus Spiritus Sanctus in sacris literis enormitatem passionum Christi delineat, per crudelitatem ferocium bestiarum. Plures hujusmodi comparationes ex Sacris Scripturis depromere, & in meditationem adhibere non erit difficile. Ex his autem varios affectus, varias vitiorum quidem Judaicorum detestationes, varias quoque virtutum Christi æstimationes, & imitationes desumet Meditator pius, ut fructum competentem meditationis habeat. Omnes enim peccatores, bestiæ alicujus, aut etiam plu-

rium

rium simul, feritatem peccatis & affectibus suis repræsentant, iisdemque suo modo in Christum desæviunt. Superbi enim & crudeles, & subjectionis debitæ excussores, Leones sunt. Potentes, & aliorum præ se ipsis contemptores suique nimii amatores, tauris meritò pinguibus comparantur. Ursos porrò, meritò sanguinariis, murmuratoribus, detractoribus, invidis assimiles. Gulosis & crudelibus, lupos assignes congruè. Impudicos, mordaces, sordidos, iracundos, canibus similes nemo negaverit. Tepidos, somnolentos, quorumque adhæsit in terra, & adglutinatus est venter, itemque avaros, & sordidè parcos, singularibus feris comparare congruè licet: atque sic de aliis similibus, de quibus omnibus jure dicas, illud Moysis, esse illos *dentes bestiarum cum furore trahentium super terram atque serpentium*, à quibus tantò amplius, indigniùs, crudeliusque tractatur Christus nunc, licèt jam in Cœlis glorioſus & regnans, quàm olim à Judæis, Gentilibusque, nostris in hac vita infirmitatibus obnoxius, quantò scelestius est, à suis scilicet fidelibus, atque professione cultoribus, cognitum, compertumque, & cultum, nihilominùs contemni, & despici DEUM, quam ab infidelibus, & impietate cæcatis inimicis, incognitum, inæstimatumque violari hominem, sive, quantò absurdius est, Glorioſum in Cœlo DEUM, quàm ærumnoſum in terra, contumeliosè & injuriosè tractari. *Deut. 32. 24.*

MODUS LXIII.

MOdus sexagesimus tertius meditandi Passionem Domini Nostri esse potest: ita Passionem Dominicam recogitando meditandoque decurrere, ut Deo Patri tanquam Principali Redemptionis nostræ, per Passionem Christi Authori, pro eadem Passione, eâdem ipsâ Passione tributum dependamus. Dabo explicationem hujus meditandi modi, ipsumque adeò modum, ex probatissimo scriptore, tametsi non ad verbum ex eo desumptum.

Aloysius Novarinus lib. de Tributo Divino §. 31. 32. sive, Tributo 15.

Debitores sumus Deo nostro Patri Æterno, tributi compassionis pro Passione, quam pro nobis pertulit unigenitus ejus, & Dominus Noster JEsus Christus. In qua compassione, minimè nos esse parcos convenit, quando & Dominus noster JEsus Christus in sua pro nobis Passione minimè parcus, summè autem liberalis fuit: idque à primo conceptionis suæ instanti, usque per totam vitam suam: propter quod etiam gratitudinis nomine debemus illi hunc compassionis affectum, sive tributum, toto quo possumus cordis affectu illum exercendo.

1. Ac primò colligemus in unum omnes actus, sive Compassionis, sive Gratiarum actionis, quoscunque unquam aliquæ creaturæ persolverunt Deo, præsertim pro Redemptionis suæ, Passionisque Christi beneficio, atque omnes hos actus, affectusque quanti quanti sunt, denuo Deo in tributum offeramus, quantumvis aliàs dudum eidem oblatos.

2. Secundò. Desideremus habere & exercere talem compassionis affectum, qui sit par Christi Passio-

Passioni, nostræ pro illa erga ipsum obligationi; quem quia in effectu habere non possumus, saltem in desiderio illum habere studeamus.

Tertiò. Studeamus ampliùs semper cognoscere atque exercere oblationem illam vitæ ac Passionis Christi, ejusque modum, quem ipse Dominus JEsus tenuit in offerendo semetipso Passioni, & idem ejusdem desiderium & amorem, quo partim Passus est, partim pati amavit, & optavit. 3.

Quartò. Consuescamus Passionem Domini repræsentare in omnibus (quoad repræsentari potest) actionibus, occupationibusque nostris. v.g. Dum ambulamus, repræsentemus quasi Christum cum Cruce ambulantem, dum manus brachiaque expandimus, effingamus Christum in cruce expansa brachia expandentem: dum in lecto sumus, Christum in cruce positum repræsentemus; dum loquimur, Christi verba inter patiendum referamus: dum tacemus, silentio nostro, Christi in Passione silentium veneremur. Par de aliis actionibus ratio. 4.

Quintò. Offeramus Deo omnes dolores, quos aut alii passi in morte sua sunt, aut patientur, aut etiam nos patiemur in morte nostra: respiciendo in illis, conjungendoque illos doloribus Christi, quos in Passione, & morte sua pro nobis sustinuit. 5.

Sextò. Coacervemus in nostrum Cor cum omni affectu nostro, omnes fructus, qui ex Passione Christi, & nati sunt, & nascituri: eosque omnes offeramus ipsi Christo, cum singulari quadam complacentia, atque congratulatione ex eis, & quòd Christus per suam infinitam sapientiam, 6.

eos

eos ex ſua amara, & probroſa, pro nobis Paſſione, cruce, & morte educere ſcivit.

7. Septimò. Convertamus cæleſti quâdam ſpiritualique alchimiâ omnes noſtros, & omnium reliquarum creaturarum dolores, compaſſiones, triſtesque affectus, & ſenſus, qualitercunque habitos, & toleratos, in affectum quàm maximæ compaſſionis pro Paſſione, & ſuper Paſſionem Chriſti.

8. Octavò. Omnes item dolores, afflictionesque noſtras, acceptemus à Deo, & ſuſtineamus cum omni modeſtia, & hilaritate, propter amorem JESU paſſi, ejusque Paſſionis pro nobis; optando ut omnes creaturæ id ipſum faciant, atque etiam earum hac in parte vicem quantùm ex nobis ſupplendo, Deumque in omnibus omnium afflictionibus laudando, omnes pro eis perferendo, atque Chriſti paſſionibus uniendo, & ut ipſe illas uniat deſiderando, atque rogando.

9. Nonò. Si quando in aliquam imperfectionem defectumq; labimur, ſubitò pro illo lapſu noſtro offeramus Deo totum illud, quod innocentiſſimus Agnus Dei pro noſtris peccatis pertulit. Et quantò erunt majores lapſus noſtri, tantò diligentiùs pro omnibus illis intendamus, conſueſcamusque, tam Patri Æterno, quàm ipſius Domini JESU cordi, offerre Paſſionem Chriſti, & quidem pro ejusdem corde.

10. Decimò. Oremus Amabiliſſimum Redemptorem noſtrum, ut ſibimet ipſi offerat pro nobis totum id, quod paſſus eſt pro nobis. Itemque oremus, & Sanctos omnes, ut offerant pro nobis Paſſionem Chriſti, ipſimet Chriſto.

11. Undecimò. Supplicemus Pretioſiſſimæ Dei Matri

Matri Virgini MARIÆ, ut totum hoc, quod in Passione Filii sui perpessa ipsa est, offerat eidem Filio pro nobis passo. Vicissim verò offeramus, & præsentemus Christo, MARIÆ Matris Filio, id totum, quod illa cum ipso, & pro ipso passa est, quodque ipse cum Matre, & in Matre sua MARIA perpessus est, & denique etiam ipsi Matri hoc offeramus, quod Filius ejus in ipsa perpessus est.

12. Duodecimò. Demus operam, ut non sit ullum verbum, non spiramentum, non cogitatio, non actio, non passio, seu mutatio ulla in nobis, vel à nobis, cui inserere non intendamus, supra dictos actus, in infinitum multiplicatos, & secundùm quod Deus scit, aut potest facere, fierique multiplicatos; adjungendo extensioni, & numero actionum, intensionem quoque majorem, ac majorem, perfectioremque semper.

Supradicti Actus, etsi meliùs affectibus Cordis, quàm vocibus oris exercebuntur, poterunt tamen etiam hisce sequentibus, vel aliis his similibus verbis exprimi, & exerceri.

1. Benedictus sis ô Pater Æterne, & sit benedicta infinita charitas tua, quæ te impulit, ut unigenitum Filium tuum dares ad assumendam nostram mortalitatem, in qua pati & mori pro nobis posset. Benedico te, & in omnem æternitatem benedicere volo, pro eo, quòd sicut Filium tuum ab æterno ex tua substantia genuisti; ita etiam eundem ab æterno ardenter voluisti nasci ad patiendum pro nobis. Atque utinam prævaleam adeò gratus esse Majestati tuæ pro hoc beneficio, quàm magnus est Amor ipse tuus, quem in ipso isto beneficio demonstrâsti nobis.

2. Nunquam volo permittere mihimet, ut ex memo-

memoria mea deleatur recordatio beneficii hujus Domini mei JEsu Christi, quod præstitit mihi patiendo pro me, ac si prorsus mei solius causâ pati veniſſet aut paſſus eſſet.

3. Volo etiam ex nunc ad te Dominum meum dirigi omnes operationes meas, omniumque aliarum creaturarum, omnes cogitationes, locutiones, reſpectus, intentionesque, immerſas, & abſorptas, & appretiatas, in ſanguine atque Paſſione JESU Chriſti, cùm omnibus actibus gratiarum actionis, & compaſſionis, & devotionis, tuæ Majeſtati unquam exhibitis, à quocunque ſervorum tuorum, in unione Paſſionis ejusdem Domini noſtri, filii autem tui, JEſu Chriſti.

4. O Domine JEſu Chriſte, nunquid ego tanta pati poſſum pro Te, quanta Tu paſſus es pro me? Non equidem poſſum, attamen in compenſationem qualem qualem hujus impotentiæ meæ, offero tibi totaliter, quidquid paſſus unquam ſum, quidquid adhuc patiar, quidquid paſſi ſunt homines univerſi, atque adhuc aliquando patientur, quacunque de cauſa, & quocunque motivo. Quod totum volo, & intendo, ut fiat propter amorem tuum, & propter amorem totius Paſſionis tuæ pro nobis.

5. Æterne Deus, & Pater Domini Noſtri JEſu Chriſti, omnes defectus, omniaque delicta, & mea, & omnium creaturarum tuarum, quæcunque unquam commiſimus diſplicita tuæ ſanctiſſimæ voluntati: nunc quidem ego, quantùm in me eſt, agnoſco, confiteor, & retracto, coram Te, ſimul autem Bonitati tuæ offero totum id, quod Dominus noſter JEſus Chriſtus Filius tuus paſſus eſt, pro omnibus delictis noſtris, ſimulque obla-

oblationi huic meæ, adjungo illam ipsam oblationem, quâ tibi Æterno suo Patri, Dominus JEsus obtulit suam omnem pro nobis Passionem.

Desidero, statuo, & intendo, omnibus & singulis actionibus meis repræsentare, ac etiam quantùm mihi fas fuerit, exercere totam Christi Passionem, omnesque Passionis partes ac modos, & actiones. Sic volo, ambulationibus meis, dolorosas Christi per suam Passionem, ad usque Crucifixionis suæ locum ambulationes referre, illasque his associare, & hoc ipsum quod sensit in suis JEsus, ego quoque in meis propter ejus amorem sentire. Sic etiam volo omnibus verbis ac sermonibus meis venerari omnes Domini mei inter patiendum pro me, locutiones. Pariter, silentium omne meum, admirando illi silentio Domini mei conjungere, eodemque illud exornare volo. Omnem quoque cibum & potum meum, quem aliquando propter obsequium tuum divinum sumam, intingere volo in felle, myrrha, aceto, totaque calicis amaritudine, quem Dominus meus JEsus Christus in sua Passione bibit & ebibit. Vestitum meum conjungo, Domini mei, partim spoliationi & nuditati, partim candidæ Herodianæ vesti, partim illusoriæ purpuræ, quâ illusus est pro nobis, &c. Denique somnum meum, & lectum, associo duro Crucis Christi lecto, mortisque somno, quem in Cruce obdormivit pro me. Ad extremum, protestor me intendere, proponereque omnem sive corporis, sive animi actionem, atque Passionem meam, quin & quantum in me est, omnis creaturæ, in conjunctione, respectu, & honore, atque veneratione amarissimæ simul-

6.

que

que pretiosissimæ Passionis ac Mortis Domini Nostri JEsu Christi peragere.

7. Recipe etiam Pater æterne, de manibus meis totum id, quod pretiosissima Filii tui, Dei Dominique nostri Genitrix, in Passione Filii sui, Tuique, perpessa est. Recipe inquam, sed potiùs de manibus illius ejusdem Matris illud ejus sacrificium, quod illa Mater omnis pietatis, fecit, & obtulit cordi tuo Divino pro nobis, tam ex se ipsa, quàm ex Filio suo, eodemque Tuo, ac Redemptore nostro.

8. Congrego in unum, atque comprehendo toto cordis mei affectu, omnes effectus fructusque Passionis Domini Nostri JEsu Christi, præteritos, præsentes, ac futuros, in omni tempore, ac tota deinceps æternitate: eosque omnes quanti quanti sunt, Tuæ, ô Pater Æterne, Majestati offero, & in hac oblatione permanere volo, omnibus, & singulis momentis vitæ meæ, ipsam istam permanendi in hac oblatione voluntatem in ea comprehendo, atque ut sit quasi unus ex Passionis Christi JEsu fructibus intendendo, ut tantò acceptior sit tuæ Divinæ voluntati, Majestati, voluptati.

9. Quâlibet respiratione & aspiratione, totius vitæ meæ, offerre intendo, & re ipsâ actualiter offero, vitam omnem meam, actionemque omnem vitæ totius meæ, tuæ pro me in ligno Crucis exspirationi, & per punctum illud instansque mortis meæ, quo actualiter moriar, propono, & intendo, pro Te Domino meo mori, ut hac ratione morte meâ correspondeam aliquantula ex parte Morti tuæ, instantique mortis tuæ, quo tu omnis vitæ author in Cruce exspirâsti pro me:

Atque

Atque ad hanc ipsam intentionem, quantùm possum, dirigo omnem quoque, omnis mortalis, & mortuæ, morituræve creaturæ mortem.

Accepta, ô Æterne Deus, pro tributo à me nunc tibi exhibito, oblationem illam, quam tibi de seipso fecit pro me JEsus, quamque de eodem Domino JEsu Filio suo, simulque tuo, tum simul & de se ipsa fecit Mater Domini JEsu, itemque illam, quam & ipse JEsus, & ejus Mater MARIA fecerunt Tibi pro me, & pro omni creatura Et insuper intendo per omnia esse totus tuus, toto illo modo, quo tuum esse Filius tuus fecit, tantoque me ad hoc amplius obligavit, quantò ipse plus pro me pertulit. 110.

Usque huc Novarini modus atque sensus quantum per me licuit ex ejus Italico expressus: sitque hoc interim satis, de tributo solvendo pro Christi Domini Passione, Deo Patri Æterno, &c. &c.

MODUS LXIV.

SExagesimus quartus Modus meditandi Passionem Domini nostri, esse potest, ejusmodi, quem adumbratum legimus in Esdra de quo scribitur. *Congregatusque est omnis populus quasi vir unus ad plateam, quæ est ante portam aquarum. Attulit ergo Esdras Sacerdos legem coram multitudine virorum & mulierum, cunctisque qui poterant intelligere. Et legit in eo aperte, de mane usque ad mediam diem in conspectu virorum & mulierum, & sapientium: & aures omnis populi erant erectæ ad librum. Stetit autem Esdras scriba super gradum* 2. Esdræ 8. 1.

ligneum, quem fecerat ad loquendum. Et ſteterunt juxta eum ad dexteram ejus & ad ſiniſtram ejus. Et aperuit Esdras librum coram omni populo, ſuper univerſum quippe populum eminebat. Et cùm aperuiſſet eum, ſtetit omnis populus.] Ad hunc ergo modum, & juxta hanc figuram, Chriſtus Dominus noſter Sacerdos, & ſcriba ſummus, atque ſapientiſſimus, cogitari poteſt, ſtans ſuper gradum ligneum, nempe ſuper Lignum Crucis ſuæ affixus, pendens aperire Librum Legis, qui ipſe idem Dominus eſt, tum Liber, tum Lex, tum
Ezech. 2. 9. etiam Legislator. Qui liber ſcriptus intus & foris. Carmine, væ, & lamentationibus, in paſſione, partim clauſus, & obſignatus, partim etiam apertus & lectus eſt: neque ab alio ullo, quàm ab ipſomet Chriſto Domino meliùs: nam alii hunc ignorantes, voces Prophetarum *quæ*
Act. 13. 27. *per omne Sabbatum leguntur, judicantes impleverunt.* Ad hunc ergo Lectorem Legis Divinæ, ad hunc Sacerdotem, & ſcribam ſuper gradum ligneum, ſuper Cathedram crucis ſuæ ſtantem, omnis Anima fidelis *meritò concurret, & aures ejus ad Librum erunt erectæ.* Optime enim & appoſitè ad propoſitum præſens dixit, Auguſtinus,
Auguſt. Tr. 119. in Joan. *Crucem Chriſti, non ſolum eſſe lectulum morientis, ſed etiam cathedram docentis.* Libeat ergo Animæ fideli cuicunque vel legere propriis oculis librum hunc, vel audire legentem ſemetipſum Librum ipſum: miro quidem per omnia, tamen vero modo, quoniam in rei veritate, & Liber, & Libri, & verba, & Lex, Lector Libri, & Legislator, unus ac idem eſt Dominus noſter JEſus Chriſtus: poteſtque, immo debet ſive legi, ſive lectus audiri, ab omni Anima fideli, Credendo,

dendo, Amando, Compatiendo, Obediendo, Laudando, Gratias agendo, Adorando, Servando, & Explendo, atque Imitando.

Porrò quid sit in hoc Libro legendum non est quidem difficile nosse, tum ex ipsa Passione; tum ex modis supra jàm adductis, & præcipuè *Modo* v. g. 20. ubi agitur de Opere, Modo & Causa. Item *Modo* 36. De labore & dolore Christi in Passione. *Item* 24. De quavis Parte Passionis Christi, & de peccatis eam causantibus, deque virtutibus & earum doctrinis, in ea nobis propositis &c. &c. Possunt nihilominus sive legi, sive etiam tanquam lecta audiri in eo Libro, ea ipsa verba æternæ vitæ, quæ Christus sicut vivens docuerat, ita Patiens, atque Moriens, ipso Passionis & Mortis suæ actu exercebat, exercendoque prædicabat. v. g. docebat Christus vivens. *Pœnitentiam agite*, appropinquavit enim Regnum Dei: id ipsum luculenter, & legere, & audire est, ex hoc Libro, & ab hoc Lectore super gradum ligneum, seu lignum Crucis stante, legente, prædicante, demonstrante.

2. *Qui vult venire post me, abneget semetipsum & tollat Crucem suam quotidie, & sequatur me.* Lege hoc ipsum in libro isto, & audi ab Esdra Christo in cruce prælegente. *Luc. 9. 27.*

3. *Si vis perfectus esse, vade, vende omnia, & da pauperibus, & veni sequere me, & habebis thesaurum in Cœlo.* Lege hanc vocem, & vocationem in isto libro. *Matt. 19. 17.*

4. *Si vis ad vitam ingredi, serva mandata.* *Luc. 13. 24.*

5. *Contendite intrare per angustam portam, quia arcta est via quæ ducit ad vitam, & pauci sunt qui inveniunt eam.* *Matt. 11. 29.*

Joan. 12. 24. 6. *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.*

7. *Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet, si autem mortuum fuerit, multum fructum affert.*

Luc. 12. 8. 8. *Qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo, & coram Angelis Dei, qui autem me confusus fuerit (aut erubescet) coram hominibus, confundar & ego eum coram Patre meo, & coram Angelis ejus.*

Joan. 13. 13. 9. *Scitis quid fecerim vobis? vos vocatis me Magister & Domine, & bene dicitis, sum etenim; Si ergo ego Dominus & Magister vester, lavi pedes vestros, (hæc, & talia pertuli pro vobis) & vos alter alterius debetis lavare pedes. exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, & vos similiter faciatis.*

Joan. 14. 30. 10. *Ut cognoscat mundus, quia diligo Patrem, & sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio.*

Joan. 3. 14. 11. *Sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis, ut omnis qui credit in ipsum non pereat, sed habeat vitam æternam.* Sic enim Deus &c.

Ibid. v. 16. 12. *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret; ut omnis qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam æternam.*

Joan. 15. 13. 13. *Majorem charitatem habet nemo, quàm ut animam suam ponat pro amicis suis.*

Joan. 10. 11. 14. *Ego sum Pastor bonus, & animam meam pono pro ovibus meis.*

Joan. 4. 34. 15. *Meus cibus est ut faciam (patiar) voluntatem Patris mei, qui in Cælis est.*

Luc. 6. 17. 16. *Diligite inimicos vestros: benefacite his qui oderunt vos, orate pro persequentibus vos, ut sitis filii*

filii Patris vestri, qui in cælis est, qui solem suum facit oriri, super bonos & malos, & pluit super justos & injustos.

17. *Si in viridi ligno hæc faciunt: in arido quid fiet?* Luc. 23. 31.

18. *Qui autem in terram bonam* (id est, qui sunt terra bona, semen verbi Dei excipiens) *hi faciunt fructum multum in patientia.* Luc. 8. 15.

19. *Qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.* Matt. 10. 22.

20. *In Patientia vestra, possidebitis animas vestras.* Luc. 21. 19.

21. *Omnis qui non bajulat Crucem suam quotidie, & venit post me, non est me dignus.* Luc. 14. 28.

22. *Vulpes foveas habent, volucres cæli nidos, Filius autem hominis, non habet ubi caput suum reclinet.* Luc. 9. 59.

23. *Hæc oportebat pati Christum, & ita intrare in gloriam suam.* Joan. 13. 16.

24. *Non est servus major Domino suo: sed sufficit illi, si sit sicut Dominus ejus. Si me persecuti sunt, & vos persequentur, si Patrem familias Beelzebub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus?*

Hæc omnia docuit Christus vivens inter homines, hæc eadem omnia, legere est in ipso eodem Christo velut in libro super Crucem expanso, hæc omnia audire potest, ac debet, Anima quævis, ab eodem, de Crucis gradu cathedraque prælegente: hæc omnia docet Christus patiens, & moriens, & quidem non jam solis verbis, sed ipsis operibus, atque adeò doloribus, & vulneribus, ut dicere videatur: *Si verbis meis non creditis, operibus credite;* & ea operibus vestris complete. Joan. 10. 38.

Hæc ipsa nostri Esdræ de ligneo Crucis gradu seu cathedra legem Dei edocentis, præcepta, ad alia pauciora prioribus, non minùs tamen
Eph. 2. 4. prægnantia capita revocari possunt. In Christi enim Crucifixi & Passi volumine legi possunt e. g. hæc.

1. Amor Dei, atque ut Apostolus loquitur,
Joan. 3. 16. nimia Charitas Dei erga nos. *Sic enim DEUS dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, &c.*

2. Amor Christi Domini etiam erga eosdem
Gal. 2. 20. nos. *Qui dilexit me, tradidit se ipsum pro me.*

3. Via ad Cœlum unica, & recta, & tuta, per Crucem & passionem propter Christum.

4. Odium immensum Dei contra peccatum, zelusque justitiæ ac furoris ejus contra ipsum.
Rom. 8. 32. *Qui proprio Filio suo non pepercit, sed pro omnibus nobis tradidit illum in mortem. &c.*

5. Immanitas pœnarum inferni, destinata-
Luc. 23. 31. rum peccatis & peccatoribus. *Si enim in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? Omnem palmitem in me non ferentem fructum, Pater meus tollet eum, & in ignem mittet, & ardet.* Denique immanitatem illam hoc luculenter ostendit, quia sanguine Christi eam extingui oportuit.

6. Immensitas cœlestis gloriæ, quam adeò pretioso, id est divino sanguine comparari ne-
Matt. 5. 12. cesse erat. *Gaudete & exultate, quia merces vestra multa est in cælo.* Sed Christi sanguine exarata.

7. Pretium animarum nostrarum, quas Christus, non utique insipiens Mercator, sanguini, & vitæ suæ præferre non dubitavit, quod sanè ampliùs est longè, quàm illud ejusdem Domini
Matt. 26. 26. dictum. *Quid prodest homini, si universum mundum*

dum lucretur, &c. Aut quem commutationem dabit homo pro anima sua? Certè Christus pro ea dedit suam. Vide ergo quanti æstimavit alterutram?

8. Exemplum omnino imitandum omnibus. *Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis. Qui non bajulat Crucem suam & non sequitur me, non potest meus esse discipulus.* *Joan. 13. 15. Luc. 14. 24.*

Nicolaus Lancicius, accuratus vitæ spiritualis Magister, tomo 1. Operum Spiritualium. Opusculo 10. Meditatione 29. ad quatuor capita revocat omnia quæ præcipuè in Christi Passione, Passique Christi libro legenda sunt. 1. est, Gravitas peccatorum nostrorum. 2. Liberalitas Christi in nos, eandem vicissim à nobis in Christum requirens. 3. Amor efficax Inimicorum, & ingratorum, & indignorum. 4. Renuntiatio omnium commodorum personalium, propriorum: quæ apud ipsum fusiùs legere est. *Lancicius opusc. 10. med. 29.*

Libet hunc Modum concludere Beati Laurentii Justiniani verbis, quæ supra dictis lucem dabunt. Nihil eorum, quæ in sacro continentur eloquio, sic humanum valet excitare affectum, mentem erigere, temperare laborem, peregrinationis tœdium auferre, & felicitatis æternæ spem immittere, quam redemptionis humanæ mysterium. In illo miserationis divinæ reseratur abyssus, cœlorum aperitur janua, charitatis latitudo ostenditur, & quantus sit homo apertissimè demonstratur. Pro tuis itaque facinoribus, ô homo, tristare in Christo. [„ Te agnosce„ in illo, tua in ejus afflictionibus metire delicta,„ debita tua, in Christi lege membranis. Ipsius„ *Laur. Justin. lib. de Triumphali Agone Christi c. 20.*

attritio, livor, & passio, nostræ sunt calamitatis indices, & adeptæ pacis speciales testes. Hanc itaque (pacem) non in membranis, non in lapide, neque in ligno, sed sanguine proprio in sua carne conscripsit. Librum hunc, ut ab universis legatur publicè exposuit, non sermone compositio, vel humanæ sapientiæ exaratus est verbis, sed hominum interveniente malitiâ, digito Dei scriptus; nempe sævientibus inimicis depictus est foris: Charitate autem & sapientiâ Christi, formatus est intus. Habet foris, simplex & indoctus quid legat, habet spiritualis & perfectus quid intus intelligat. Legit simplex & lætificatur, atque compungitur, exercitatus verò intelligens irradiatur, atque accenditur. Quis, nisi Sapientia Doctrix poterat tam multa paucis colligere, abbreviatam legem, legalia Sacramenta, charitatis compendium, perfectionis celsitudinem, & totum Redemptionis humanæ Modum, in hoc Corporis sui concluſit volumine. Quamobrem cùm scribere complêsset, nihilque supereſſet scribendum, dixit: „] *Consummatum est.* Hæc Beatus Laurentius.

MODUS LXV.

SExagesimus quintus meditandi Passionem Domini Modus esse potest; si assumatur Christus Patiens vel Passus, atque meditandi proponatur, ita, ut totus quantus est Christus, opponatur homini, velut quidam accusator, expostulatorve, ac simul Judex, simulque etiam Medicus, aut Parens Indulgentissimus. Opponatur autem secundùm omnia exteriora & interior,

riora ejusdem hominis. Explicatione, & exemplo res fiet clarior. Igitur ô Christiane pone tibi ob oculos cordis tui Christum Deum tuum, in conditione quidem quâ voles, & videtur utilissimum efficacissimumque futurum, si Patientem aut Passum pro te tibi proposueris. Rursum verò coram Christo pone temetipsum abjectum & prostratum in genua vel faciem, (prout æquum est) vel prout commodiùs videbitur meditationi. Tum audire tibi videaris Christum dicentem ad te illa. *Narra si quid habes, ut justificeris.* *Isa. 43. 27.* Conclusio tractatûs istius, erit illa Beati Job. *Non respondebit ei unum pro mille.* Vel etiam illa. *Job. 9. 3.* *Non justificabitur homo compositus Deo.* Audi ergo *Job. 25. 4.* homo quomodo Christi exteriora stent contra te, & accusent te? *Ecce Caput Christi* confixum spineo serto, conquassatum, depilatum, laceratum, humiliatum: accusat caput tuum, illudque secum in judicium vocat, quia est sibi valde dissimile: nam est superbum, delicatum, calamistratum, concinnatum, & cincinnatum, pingue, & unctum, erectum, & cervicosum. *Frons Christi* veneranda, tuam effrontem frontem immodestam, & superbam arguit. *Oculi Christi* modesti, demissi, verecundi, suffusi, & caligine sanguineâ obtenebrati, oculos tuos nutibus suis ambulantes, & usque ad fines terræ porrectos, vagos, vanos, lubricos, curiosos, molles, procaces, volubiles, in judicium vocant. Defende si potes, ex casa, atque causam oculorum tuorum, frontis tuæ, capitis tui; quod si non potes, si quàm longissimè (quod est per omnia verum) absunt à Christi exterioribus, quid restat, nisi ut denique te ipse condemnes, & dicant contra te

iniquitates tuæ teſtimonium? ſic enim tantùm evadere potes horribile Dei judicium. Nam ſi accuſas te, juſtificas: quod ſi juſtus es? ſequitur Chriſtum iniquum eſſe. Atqui ſic contra Deum facis, & juſtior es factore tuo. Si autem accuſas te, & condemnas, cum Deo facis, exaltas quidem Chriſtum, qui eſt ſuper omnia Deus benedictus in ſæcula: Tibi autem ſolùm faciei confuſionem (quæ revera ſola tua eſt, tibique debetur) inducis & indicis, & per hoc juſtus efficeris. Quod de Capite, Fronte, Oculis Chriſti dixi, de tota Corporis Chriſti, compage meditandum eſt, ſed hoc in præſenti (ubi modos tantùm meditandi non meditationes ſcribimus) locum non habet. Atque etiam id ipſum cogitandum de Chriſti interioribus; ita, ut Anima Chriſti animam noſtram incuſet, Memoria memoriam, Intellectus intellectum, Voluntas voluntatem, Phantaſia Phantaſiam, Judicium & æſtimativa, itemque conſultiva & electiva facultas Chriſti, noſtram judicativam, æſtimativam, conſultivam, & electivam vim in jus vocet. Pariter Amor amorem, Timor timorem, Triſtitia triſtitiam, Ira iram, Odium odium, Fuga fugam, omnis denique appetitus Chriſti, noſtrum appetitum accuſet. Præterea, Charitas charitatem, Contritio contritionem, Obedientia obedientiam, Paupertas paupertatem, Puritas puritatem, Humilitas humilitatem, Manſuetudo, Patientia, Modeſtia, manſuetudinem, patientiam, modeſtiam. Conſtantia, Fortitudo, Perſeverantia, Fervor, Devotio, noſtram conſtantiam, fortitudinem, perſeverantiam, fervorem, devotionem inculpet, & de ea coram Deo Patre, vel ipſo

ipso Christo, vel conscientiâ tanquam Judice, coram sanctis conqueratur; quòd nempe tantâ sit inter sua & nostra differentia, dissimilitudo, ut præter sola nomina, nullo modo in comparationem venire possint. Nam v. g. quæ comparatio nostræ charitatis ad Charitatem Christi, nostræ mansuetudinis ad Mansuetudinem Christi, nostræ orationis ac religionis, ad Orationem & Religionem Christi? Par de aliis judicium, par & sententia, decretumque esto. Et tamen Professio, vocatio, obligatioque nostra magnam similitudinem promittit, & profitetur, & exigit: & tamen auxilia subsidiaque gratiæ, itemque opportunitas & occasiones, itemque exempla tum Christi Domini, tum Sanctorum, tum eorum, quot inter vivimus, à quibus & habemus data, quibusque obligamur dare, longè alia virtutum, perfectionumque argumenta, jure suo exposcunt. Hac tali meditatione, collatione, dijudicationeque Christi ad nos, nostrique ad Christum, præsertim Passum ac Patientem, instituta atque peractâ, cum debita applicatione atque serietate, quæ, vel cujus nostrûm erit Anima, in qua non enascantur competentes, hoc est, maximè resoluti, accurati, obfirmatique affectus & conatus ad meliora, ad perfectiora, ad Christo similiora, vivendi, agendique studia? Atque, nisi me mea fallit opinio, talis dijudicatio, atque (ut sic loquar) Christi nobiscum, nostrique cum Christo confrontatio, illis potissimùm usurpanda est, qui perfectionis Christianæ, vel actualem possessionem, vel actualiter continuatam consectationem profitentur statu suo, rationeque vivendi, & vocationis instituto.

Genti-

Gentilibus enim, maximè cum lumine rationis naturalis contendendum erit in judicio, cui scilicet obluctati sunt, & velutì exuto rationis freno, bestiali libertate vixerunt. Christianis & Mandata quidem Dei lumine rationis cognita, ac insuper à Deo proposita, sed præterea etiam fideì Christianæ præcepta sine dubio opponentur in judicio, & ad illa, ipsorum vivendi ratio strictè examinabitur. At verò Christi perfectam imitationem professis: totus quantus est Christus, totaque virtutum ejus sinceritas, sublimitas, heroicitas, atque exemplaritas, ob oculos statuetur, & ad earum normam, vitæ, virtutumque, nec non singulorum operum, omniumque morum perfectio, & sinceritas, & sublimitas expendetur: non utique sine grandi confusione ejus, qui inventus fuerit minus habens. Sicut etiam non erit absque magna, ac omnino divina consolatione, exultationeque illius cujusque, quicunque inventus fuerit quam exactissimè prototypo, exemplarique Christi Domini respondisse, ad illiusque similitudinem proximè accessisse. Quare hoc genus meditationis, sui nempe cum Christo collationis, & tam ab ipso, quàm omnibus quæ sunt in ipso, nostrarum rerum, virtutum, partium, affectionum Accusationis, Examinationis, Dijudicationis: faciat unusquisque nostrûm, qui vocatione statuque perfectionem, & perfectam Christi imitationem profitemur, sibi valde familiarem. Sic enim fiet, ut magnis, & perpetuò continuatis passibus, atque progressibus, stadium perfectionis christianæ decurrisse nos, decurrereque experiamur, assequamurque illud felicitatis, quod sponsæ in Canticis obvenisse

nisse legimus: quæ omnibus illis encomiis, à sponso suo vicissim recommendatur exactè, quibus ipsa sponsum suum copiosè & sigillatim dilaudat. Ad hoc certè studii genus Beatus Petrus videtur exhortari fideles, omnes quidem, at revera virtutis perfectionem professos præcipuè, cùm ita monet. *Christo in carne passo, & vos eâdem cogitatione armamini*, quibus verbis Apostolus, & admonet nos obligationis nostræ, quæ in nobis exsurgit, ex eo præcipuè, quòd Christo crucifixo, Passoque pro nobis nomen dedimus: ejusque obsequio nos dedimus: videlicet ad imitationem ejus in Passione & sufferentia adversitatum quarumcunque: & præterea demonstrat, quantò cum studio, animique applicatione, & obligationis appretiatione hanc ipsam obligationem exequi, tenere, & conservare debeamus: eâ scilicet, quâ videmus militiæ consecratos homines, arma sua sive defensiva, sive offensiva solitos esse conservare, tueri, æstimare. Cogitationes enim de Patiendo pro Christo, & cum Christo, & exemplo Christi, vocat armaturam nostram, contra omnes, non tantùm adversitates, sed etiam adversarios ipsos. Denique etiam Beatus Apostolus fructum nobis indicat ejusmodi cogitationum, atque ad patiendum (exemplo Domini nostri JEsu Christi) resolutionum: videlicet securitatem, & ab omni vulnere immunitatem, siquidem talibus cogitationibus non aliter quàm invincibilibus armis, & protegemur ipsi, & hostibus formidini erimus. Quocirca Christo in carne sua Passo, armemus & nos carnem nostram patiendi resolutionibus. Christo in Anima sua Passo, armemur & nos proposito

Cant. 4. 5.

Cant. 5. 9.

posito patiendi cum ipso in animabus nostris, Christo humiliato, contempto, vulnerato, cruentato, illuso, exinanitio, cum iniquis deputato, à Patre derelicto: & nos similium perpetiendorum desiderio proposito, studio, inquisitione, æstimatione armemur: ut humiliari, despici, affligi, crucifigi, cum latronibus & impiis reputari, ipsum etiam cordis à Deo exilium perpeti concupiscamus, quæramus, ambiamus, gaudeamus.

MODUS LXVI.

SExagesimus sextus Passionem Domini meditandi Modus esse potest, recogitando, & devotis cum affectibus expendendo, qualiter Dominus JEsus semper quidem alias in tota mortali vita sua; ac specialiùs Passionis suæ, mortisque tempore, omnem quidem infirmitatem, & miseriam, atque vilitatem humanæ conditionis, quam assumpserat pro nobis, luculenter ostendit: contra autem omnem Divinitatis majestatem à persecutorum suorum oculis abscondit. Exhibet istum Modum meditandi Gregorius Magnus, ubi verba illa Beati Job. [*Si expavi ad multitudinem nimiam, & despectio propinquorum terruit me, & non magis tacui, nec egressus sum ostium.* ad Christum Dominum accommodans, ita loquitur. [„ Quæ scilicet verba, si ad mysti-
„ cum intellectum pertrahimus, in eis citiùs ope-
„ rationem nostri redemptoris invenimus. Ipse
„ quippe ad multitudinem nimiam non expa-
„ vit, dicens. *Ego sum.* Ipsum despectio pro-
„ pinquorum non terruit, qui nos ab æternis

Job. 31. 34.
Greg. lib. 22. Moral. c. 12.

suppliciis liberans, palmas in facie æquanimiter accepit. Ipse tacuit, & ostium egressus non est, qui sub ipsa jam hora Passionis, cum humanitatis infirma pateretur, Divinitatis potentiam exercere noluit. Mediatori quippe Dei & Hominum quasi ingredi ostium fuisset, si cùm teneretur ut Homo, Majestatis suæ potentiam voluisset ostendere: & per Divinitatis Magnitudinem susceptæ carnis infirma transire. Ut autem apertus Homo mori posset, Deus mansit occultus, quia si cognovissent, nunquam Dominum gloriæ crucifixissent. Non est ergo egressus ostium, qui & requisitus à Pilato tacuit, atque inter crudeles persecutorum manus, & corpus Passioni obtulit, quod pro electis assumpserat, & resistentibus noluit demonstrare, quod erat. Unde etiam per Psalmistam dicitur: Posuerunt me abominationem sibi, traditus sum & non egrediebar. Cùm enim despiceretur, quia homo videbatur, egressus esset, si occultam majestatem suam ostentare voluisset. Sed quia infirmitatem prodidit, potentiam abscondit, in eo quod persecutoribus suis incognitus mansit, ad eos minimè exivit. Qui tamen ad electos exit: quia Divinitatis suæ suavitatem quærentibus aperit. Unde etiam per Prophetam dicitur. Exîsti in salutem populi tui ut salvos facias Christos tuos. Hæc Sanctus Doctor.

1. Cor. 2. 8.

Psal. 87. 9.

Abac. 3. 13.

Licebit ergo ad hunc Modum Passionem Dominicam contemplari, ut videlicet in infirmitatibus, & abjectionibus Salvatoris, quæ in oculis omnium fuerunt, & quæ Salvatorem æstimationi malignorum atque hostium vilissimum & contemptissimum per omnia exhibuerunt, scru-

scrutemur, admiremur, deploremus, exaltemus, magnificemusque ea, quæ sunt Divinitatis, quæ Majestatis, quæ Gloriæ, Dignitatisque ejusdem, sic enim Anima pertranseundo, nunc priores & manifestas ignominias atque dolores, nunc *posteriores* & occultatas gloriæ majestatisque divitias: *egredietur, & ingredietur, & pascua inveniet.* Pascua (inquam) uberrima piissimorum atque devotissimorum affectuum, tum circa, & erga Dominum suum Redemptorem, tum circa, & erga semetipsam ab ipso redemptam.

1. Pet. 1. 11. Joan. 10. 9.

Ita si Anima fidelis contempletur Christum in Horto Patri supplicem in terram positis genibus totoque corpore prostratum, Calicem Passionis, cum summa suæ voluntatis abnegatione, deprecantem, atque præ angustiis sacratissimæ suæ Animæ agonisantem, atque sudore sanguineo manentem: Non hoc tantùm, quòd deforis patet, in Christo suo spectabit, atque deflebit, verùm etiam ad interiora JEsu introibit, & videbit in Christo, qui orat, Christum ipsum; qui etiam oratur: in Christo calicem Passionis deprecante, Christum calicem passionis Porrigentem; in Christo per Angelum confortato, Christum Angelorum fortitudinem & beatitudinem; in Christo agonisante, Christum Agonothetam; in Christo sanguineis guttis sudante, Christum infatigabilem in se, & omnium pro se fatigatorum recreatorem. Utraque porrò istorum tam scilicet forinseca infirmitatum & miseriarum JEsu, quàm Interiora gloriæ & majestatis ipsius docebunt, & deducent Animam, ad complectendum fide, spe, charitate JEsum, ad ejus adorationem atque reverentiam, ad compatiendum condo-

condolendumque ipsi, ad patiendum & sustinendum omnia adversa propter ipsum, ad suæ propriæ voluntatis translationem in ipsius beneplacitum, ad laborandum & sudandum infatigabiliter propter Nominis ejus gloriam, ad humiliandum & abjiciendum sese sub potenti manu Dei.

Eadem Anima fidelis si contempletur Christum suum aforis quidem proditum, derelictum, captum, vinculis constrictum, & ad tribunalia Annæ & Caiphæ raptatum, ibidem indignissimis injuriarum & contumeliarum modis saturatum, blasphemiæ damnatum, reum mortis uno omnium Pontificum, Sacerdotum, Legisque-Doctorum, ore, & decreto pronuntiatum. Simul etiam eundem intuebitur oculo fidei ad interiora JEsu pertingente, eundem judicem coram reis, discretorem & scrutatorem cordium inter hypocritas impios, ultorem & vindicem omnis non blasphemiæ tantùm, sed absolutè cujuscunque iniquitatis, Sanctum Sanctorum, & Candorem Lucis æternæ, Justitiamque omnem impium justificantem, quicunque illi sese subdere voluerit, & subdendi datam sibi ab eo gratiam & voluntatem non abjecerit. Ex quibus utriusque, discet Anima, brachiis fidei, spei, charitatisque suæ intimè complecti Christum suum, discet gratias agere corde, voce, & inprimis opere, Christi Majestati, in tanta sepultæ, suâ causâ, opprobriorum, indignitatum enormitate. Discet respicere, timere, revereri, atque demereri Judicem suum olim futurum, cujus causam veluti impii advertit ab impiissimis judicari, discet explere honoribus, & æquare laudibus conari, atque studere

eum cujus Animam intuetur omnibus inhonorationibus, & contemptionibus inimicorum pro se inundatam, atque prorsus obrutam, & absorptam. Discet in medio impiorum pietatem exhibere, in medio perfidorum veritatem profiteri, in medio nocentium, innocentiam servare, in medio hypocritarum doloroſam simplicitatem tenere, in medio persequentium & contradicentium constanter stare: in medio terrentium atque affligentium non timere: in medio inimicorum Dei pro Deo certare, & cum Deo esse.

Itidem si voluerit Anima fidelis & amans, contemplari infirma Salvatoris sui in Pilati examine, Judicio, & Decreto, in Herodis fastu ludibrio & contemptu, in comparatione cum Barabba: In flagellatione æquè crudeli ac probrosa, inveniet Christum judicibus hominibus, à maximis ad minimos, malefactorem, seditiosum, rebellem, læsæ Majestatis reum, fatuum, atque stultum, conditione, scelere, supplicio servum, vitâ & terrâ, & nomine etiam, memoriâque inter homines indignum. Rursum autem eundem ipsum Christum suum, quamvis hoc modo plus quàm miserabili conditionatum, in interioribus ejus contemplans, reperiet Christum omni potestate absolutum & majorem, reperiet testem veritatis, doctoremque, imò ipsissimam veritatem, reperiet Dominum ac Regem supra hunc mundum, reperiet sapientiam, & sapientiæ fontem ex ore Altissimi promanantem, reperiet vestitorem Syderum, Cœlorum, terrarum, rerumque omnium, vestimento tam naturæ, quàm gratiæ, quàm gloriæ, reperiet verbum, quo conditi & formati sunt cœli omnisque virtus eorum, ver-

verbum virtutis continens omnia, atque ſtabiliens, reperiet ſanitatem & ſalutem univerſarum infirmitatum noſtrarum, cujus livore nunquam ſanati fuiſſemus, niſi prius æternâ charitate dilecti, & miſeratione perpetua præventi fuiſſemus. Hæc vero utraque, noſtri Salvatoris, tam patentia, quàm latentia adjuncta, animam conſidentem docebunt, Chriſtum ſuum fide, ſpe, charitate complecti, ſtultitiam Chriſti non erubeſcere, imò eam propter Chriſtum & ambire, & amplecti; comparari, imò & infra poni peſſimis, abjectiſſimisque, non tantùm ſilenter, ſed etiam gaudenter, fieri pauperem usque ad nuditatem, caſtigari tota die vitæ præſentis, & pati flagellationes manuum, linguarum, judiciorum propter Chriſtum, propter virtutem, propter veritatem, propter juſtitiam, propter aliena ſibi imputata delicta, denique ſubdi omni creaturæ propter Deum ad usque ſerviliſſimam conditionem, in laboribus, in doloribus, in ſuppliciis, in contemptibus, in contumeliis, in calumniis, in injuriis, in oblivionibus hominum, in ingratitudinibus, in malorum pro bonis exhibitionibus, interim autem, hæc inter omnia obſirmatè ſilendo, & hæc univerſa in taciturnitate ſepeliendo; ut quod pie patitur dextera, vanè vel amarulentè non clamet ſiniſtra.

Quod ſi Anima fidèlis circumſpicere voluerit Chriſtum ſuum Redemptorem, ludibrio crudeli, & crudelitate ludicrâ compertum, nimirum in ſerto ſpineo, in chlamide coccinea, cum ſceptro arundineo, facie concuſſum ſimul & conſputum, in Regem miſeriarum, in virum dolorum, in monarcham contemptuum, in ſcientem

infirmitatem, deformatum: ab universo populo suo abnegatum ad patibulum Crucis, non tantùm maxima clamorum instantiâ, verum etiam suimet suorumque infelicium filiorum jacturâ & perditione, sive expostulatum, sive extortum, demumque effæminato Præsidiis Pilati timore, supplicio, mortique Crucis, & (quod est miserius) voluntatibus inimicorum suorum donatum, traditumque; si inquam hæc circumspectare in Salvatore Anima fidelis, piaque voluerit, sanè nihil ad exaggeratissimas calamitates miseriasque tanquam extremi homuncionis Dei sui desiderabit. Attamen interea sagacissimâ fide, fidentissimâque charitate, in his ipsis calamitatibus vermis & non Hominis, opprobrii hominum, & abjectionis plebium, indagabit, & inveniet Regem in decore suo, cujus vultum desideret universa terra, & in quem desiderent semper, cessent nunquam, Angeli prospicere. Inveniet Dominum excelsum, & elevatum, & Majestate gloriæ suæ terras cœlosque replentem: cui adstantia Seraphim Sanctus, Sanctus, Sanctus, incessabiliter decantent. Inveniet Dominum regnantem, indutum decorem, indutum fortitudinem, atque præcinctum. Inveniet Regem Salomonem, universa in sanguine suo pacificantem, redimitum diademate, quo coronavit eum Mater sua, in die desponsationis suæ, & in die lætitiæ cordis ejus. Inveniet Filium Dei, non fictitium, neque creatum de nihilo, sed ex utero Patris, in splendoribus Sanctorum, atque Sanctitatum genitum, & unigenitum, eundemque ex semine David, in tempore definito, ex virgine factum, & natum. Inveniet fortissimum Deum Sabaoth,

Sabaoth, qui ſolus habet immortalitatem, potentiam, atque virtutem, cui omnis fortitudo creata arundinea eſt infirmitas. Inveniet Leonem Agnum, (nempe Deum-Hominem, Verbum carnem) coram quo viginti quatuor Seniores, & animalia quatuor ſancta procidunt & coronas capitum ſuorum, pedibus ejus advolvunt, Seraphim autem alis ſuis faciem ejus velant, decorem & majeſtatem vultûs ejus contueri non prævalentia. Porrò anima contemplans fideli charitate hæc tam Infirma, quàm Glorioſa Salvatoris ſui, habet unde lactetur ſi infantula eſt, habetque unde ſolido cibo fortium paſcatur, ſi jam idonea eſt. habet ſugere mel de petra, oleum quoque habet de ſaxo duriſſimo. habet unde ſuam quidem ſuperbiam, & tumorem vanæ mentis confundat, & contundat in ignominiis Redemptoris: habet unde totam ſe profundat in exaltationem, atque magnificationem ejusdem Majeſtatis. Habet unde in imas abyſſos demergatur propriæ vilitatis, dum in tanta deſpectione demiratur Dominum, & fontem omnis Dignitatis. Audit inclamantem furioſæ multitudini Pilatum, *Ecce Homo:* ſed viciſſim reponit auribus omnis creaturæ inclamans, Ecce Deus. Abhorreſcit audiens infernalem rabiem dicentium. Sanguis ejus ſuper nos, & ſuper filios noſtros; & nihilominus adverſo, id eſt, cæleſti Spiritu repetit, & expetit, veniat, & ſit ſanguis ejus ſuper nos, & ſuper filios noſtros in ſalvationem. Agnoſcit omnem ſuam, & quamcunque creatam virtutem, & excellentiam, atque potentiam arundineam prorſus eſſe, per omnia, niſi à manu Dominica robur, & vegetationem perenniter influentem accipiat. Denique peccatis quidem ſuis, atque

Apoc. 4. 4
Iſa. 6. 2.

adeò toti sibi ex animo, & ex veritate inclamat assiduò, Tolle, tolle. Crucifige, crucifige: at verò Salvatori suo, Deo, Domino, totis medullis, totisque viribus suis inclamat, & insonat jugiter; *Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. Benedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini Sancto ejus. Magnificate omnes creaturæ Dominum mecum, & exaltemus nomen ejus in idipsum. Quantumcunq; potestis glorificate eum; nec deficiatis, supervalebit enim adhuc.*

Ps. 33. 1.
Ps. 10. 2.
Ps. 33. 4.
Eccl. 43. 32.

Quodsi tandem fidelis Anima contemplari voluerit damnatum ad Crucem JEsum, & cum iniquis deputatum, & ipsum sibi bajulantem supplicium suum usque ad mortis diriſſimæ locum, cinctum innumerâ multitudine spectatorum, præsertim hostium; felle acetoque potatum, nudatum, aut magis excorticatum, totum tamen cruore, vulneribusque suis vestitum, in cruce expansum, eique admensum, & affixum, tandem in alto montis vertice, medium latronum constitutum, omnibusque creaturis miserabile, saxis ipsis, rupibusque lachrymabile, solis hostium amariſſimorum odiis oculisque desiderabile, & oblectabile spectaculum, virulentiſſimarum linguarum aculeis, spiculisque, magis, quàm tota fuerit antegressa Passio, excruciatum, in extrema, funestaque siti, novercali aceto recreatum, demumque inter omnia miseriarum, dolorum, depretiationum, exacerbationum, prosciſſionum volumina, fluctusque plusquàm decumanos, velut in altitudine maris, furentiumque tempestatum vortices demersum: tandem mortuum, sepulchralia omnia, ipsamque etiam sepulturam passum, & ingressum: Nunquid aliquid

quid desiderare poterit Contemplatrix Anima infirmitatum & miseriarum JEsu? Interim tamen per ista omnia forinseca JEsu, quæ impios traxerunt ad contumelias, tormenta, & contemptum, & necem Christi, deveniet ipsa ad intima viscera Misericordiæ, Bonitatis, Charitatis, Justitiæ, Majestatis, Gratiæ, Gloriæ, Divinitatis, Beatitudinisque ipsius. Inveniet Deum in Christo, & per Christum reconciliantem sibi mundum. Inveniet Dominum regnantem à ligno, & per contemptibile crucis lignum, atque supplicium ex diluvio peccati, atque mortis, eruentem omnem humanam creaturam. Inveniet in rubro mari Passionis Christi, demersos quidem Ægyptios, Salvatos verò Hebræos. Inveniet in sanguine testamenti ejus eductos in fortitudine vinctos, de lacu, in quo non erat aqua. Inveniet architectum salutis humanæ in medio terræ. Inveniet Æternum unigenitumque Filium, Patri Æterno exsolventem pretium Redemptionis nostræ, copiosâ supra omnem modum, suprague omnem Justitiæ rigorem redemptione, & quidem non impenso auro, aut argento, sed pretioso sanguine Agni immaculati profuso. Inveniet supereminentem scientiam charitatis Christi, atque cum omnibus sanctis comprehendet, quæ sit longitudo, & latitudo, quæ sublimitas & profundum salvationis nostræ, & glorificationis Dei, & exaltationis Christi, in cruce, perque crucem peractæ. Inveniet illam plenitudinem beneficii *DEI & Patris qui dignos nos fecit in partem sortis Sanctorum, in lumine, qui eripuit nos de potestate tenebrarum, & transtulit in Regnum Filii dilectionis suæ, in quo habemus redemptionem & remis-* *Coloss. 1. 12.*

remissionem peccatorum. Inveniet eum, qui est
Ibid. 1. 15. imago Dei invisibilis, primogenitus omnis creaturæ, quoniam in ipso sunt condita universa, in cælo, & in terra, visibilia & invisibilia, sive Throni, sive Dominationes, sive Principatus, sive Potestas; omnia per ipsum, & in ipso creata sunt, & ipse est ante omnes, & omnia in ipso constant. Inve-
Ibid. 1. 18 niet quia ipse est Caput Corporis Ecclesiæ, qui est Principium, primogenitus ex mortuis, ut sit in omnibus ipse primatum tenens. Quia in ipso complacuit omnem plenitudinem inhabitare, & per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans per sanguinem Crucis ejus, sive quæ in cælis, sive quæ in terris
Ibid. 1. 26. sunt. Inveniet ad extremum, Mysterium, quod absconditum fuit, à sæculis, & generationibus, nunc autem in crucifixo Salvatore, manifestatum est Sanctis ejus, quibus Deus voluit notas facere divitias gloriæ Sacramenti hujus, quod est Christus; spes gloriæ: Ista omnia inveniet & degustabit fidelis Anima in cruce, & Morte, & sanguine, & vulneribus, & opprobriis Christi crucifixi, procedens ab exterioribus infirmitatibus ejus, ad interiores &
Ephes. 1. 18. inenarrabiles divitias gloriæ ac virtutis ejus, per illuminatos oculos cordis sui: quibus & cognoscit, quæ sit spes vocationis, agnitionis ejus, & quæ divitiæ gloriæ hæreditatis ejus in Sanctis, & quæ sit supereminens magnitudo virtutis ejus in nos, qui credimus secundum operationem potentiæ virtutis ejus, quam operatus est in Christo, suscitans illum à mortuis, & constituens ad dexteram suam in cælestibus, supra omnem principatum, potestatem, & virtutem, & dominationem, & omne nomen, quod nominatur, non solum in hoc sæculo, sed etiam in
Coloss. 1. 28. futuro. Ex quibus omnibus corripitur & docetur

tur in omni sapientia, exhibeturque *perfecta in Christo JEsu.* Etenim parum foret omni Animæ, sive intueri exteriores miserias Christi crucifixi, sive contemplari interiores Divitias Divinitatis ejus in cruce absconditas, nisi simul etiam ipsa recipiat in sese imaginem, & similitudinem, & amorem, & gustum, & virtutem, & Possessionem crucis ejus in ipso, ut absit ei gloriari in ullo penitus, præterquam in cruce Domini nostri JEsu Christi, transformetur in eum ipsum, & configatur, conformeturque cruci ejus, in omnibus, & per omnia. Ipsi gloria in sæcula sæculorum.

MODUS LXVII.

SExagesimus septimus Modus Passionem Domini nostri meditandi esse potest, per recogitationem, allegationem, exprobrationem piam atque devotam ipsimet Domino JEsu, omnium earum indignitatum, quas ipse, sive in omni vita, sive potissimum in Passione & Morte sua pro nobis dignatissime subire, seque illis, & (ut ait Tertullianus) eorum patientiâ saginare voluit. Collaudando interim Christum, compatendo ei, gratias exhibendo ipsi, appetiendo similia perpeti, & offerendo ac præparando nosmet ad consimilia toleranda cum ipso, pro ipso, tenerâ quadam devotione, atque devota teneritudine cordis, veluti exprobrando hæc indigna Christo, re autem verâ illum tenerrime laudando, & exaltando, in istis, & propter

ista, atque adeo per ipsa ista, allegando ea tanquam argumenta petitionum nostrarum pro nobis, proque aliis, à Christo Domino obtinendarum.

Vixit Cracoviæ in Polonia ante annos non ita multos Virgo nomine Susanna, illustri, sed hæreticâ labe infecto genere, orta. Hæc cum fidem Catholicam amplexa esset, neque ullis artibus propinquorum suorum ab ea abduci posset, deserta, spreta, & omnibus mundi subsidiis destituta, inter summæ paupertatis, omnisque austerioris vitæ ærumnas, in obsequio divino ferventissima constantissimaque ad mortem perseveravit. Vix ulli mortalium cognita, inter absconsos Christi sponsi thesauros secura, quia in humilitatis agro sepulta delituit, tantò uberiùs interioribus divitiis à Domino Deo suo cumulata, quantò minùs vulgo nota, quantò ampliùs soli & uni pœnè Deo & perspecta, & complacita exstitit. Texere pleniorem de ejus virginis virtutibus, cæterisque divinis muneribus narrationem, hujus neque loci, neque propositi est. Quod meo servit proposito id refero. Ejus scilicet esse modum hunc, Passionem Domini meditandi, cumque Domino Passo & crucifixo agendi, & causas suas tractandi, quem in præsenti, & jam retuli, & uberius pro piarum animarum vel solatio, vel eruditione, refero. Narrant ergo (qui noverant) virginem hanc, familiarem hujusmodi orandi Christum, & agendi cum Christo modum usurpasse. Accedebat ad crucifixi Salvatoris imaginem (& in specie ad illam, quæ

quæ in templo Cathedrali Caſtri Cracovienſis prope Sacrarium proſtat, antiquitusque multâ hominum veneratione colitur, & Beatæ Hedvigi Poloniæ quondam Reginæ lucuta miraculosè perhibetur) coram illa, in genua provoluta, aut certè humi conſidens, in eum denique deveniebat orandi modum, ut reverentiſſimâ, tenerrima, devotiſſimaque ſimul audacia enumeraret, & veluti objectaret, exprobraret, improperaretve vocibus, atque nominibus ſeu compellationibus Chriſto Domino, quæ illi pro noſtra ſalute dignantiſſimè ab inimicis potiſſimùm ſuis oggeſta, aut etiam ex conditione humili, quam inter nos tenuit, adnata fuêre. Eum itaque alloquens ajebat. O Tu ſeductor, & impoſtor. Tu Pſeudopropheta, Tu Blaſpheme, Tu ſeditioſe, Tu Regnum ambitione querens, Tu ad columnam manu & loris carnificum ligate, & verberate, Tu conſpute, & vultu ſordide, Tu patibulo addicte, archilatro. Tu Potator vini, Tu peccatorum, & Publicanorum conviva, Amice, Sodalis, Tu dæmonium habens, Tu inſane in furorem verſe &c. His ſimilibusque titulis velut inſignibus encomiis, ſive memoriâ de ſcripturis, ſive mentis piæ affectibus ſuggerentibus, Chriſtum cùm ſatis appellitâſſet, effundebatur in pias tum lachrymas, exteriùs, tum laudes, amores, gratias, poſtulationes, obſecrationesque interius: ſuorum plerumque votorum facta compos, quæcunque tam piis ſarcaſmis condita Chriſto propoſuiſſet.

Arbi-

Arbitror non defuturos inter pios devoresque, quibus hic Modus cum Deo suo aut pro modulo meo subserviam, contexo ubenobis Passi, encomiorum indiculum, quem fortè non planè satiare, ac saltem refovere

1. Conceptionem obscuram & pænè suspectam habens.
2. A publico diversorio excluse.
3. In stabulo nate, puer, infans.
4. In præsepio reclinate.
5. Pannis involute.
6. Fugâ nocturnâ Herodis furori elapse.
7. Circumcisionis stigmate notate.
8. Nazarene.
9. Subdite putato Patri, & Matri homini.
10. Inter peccatores baptismo pœnitentiæ abiute.
11. Famem, esuriemque patiens.
12. Tentate à diabolo.
13. Ab eodem gestate.
14. Fatigate itineribus.
15. Non recepte à civitatibus.
16. Timide, & latibula quæritans.
17. Mendicans aquam ad bibendum.
18. Novam doctrinam disseminans.
19. Phantasma.

20. In

tosque Christi Passi cultores, amatores, oratogendi interdum saltem arridebit. His proinde, riorem talium Domini Nostri JEsu Christi pro recolens tenera pietas, devotaque, sese, & si possit.

Joseph cum esset vir justus, & nollet eam traducere. *Matt. 1. 19.*

Non erat eis locus in diversorio. *Luc. 2. 7.*

Invenietis Infantem, positum in præsepio. *Luc. 2. 12.*

Reclinavit eum in præsepio.

Pannis involutum. *Luc. 2. 12.*

Surge, & fuge in Ægyptum: futurum est enim ut Herodes quærat puerum. *Matt. 2. 13.*

Cùm completi sunt dies octo, ut circumcideretur. *Luc. 2. 21.*

Habitavit in Nazareth, quoniam Nazaræus vocabitur. *Matt. 2. 23.*

A Nazareth potest aliquid boni esse? *Joan. 1. 40.*

Erat subditus illis. *Luc. 2. 51.*

Venit JEsus in Jordanem ad Joannem, ut baptizaretur. *Matt. 3. 33.*

Cùm jejunâsset quadraginta diebus, & noctibus, esuriit. *Matt. 3. 13.*

Et accedens tentator dixit, si Filius Dei es. *Ibid. 43.*

Tunc assumpsit eum diabolus. *Ibid. 4. 5.*

JEsus autem fatigatus ex itinere, sedebat sic. *Joan. 6.*

Et non receperunt eum, quia facies ejus erat euntis in Jerusalem. *Luc. 9. 53.*

JEsus autem exivit de templo, & abscondit se. *Joan. 8. 59.*

Mulier, da mihi bibere. *Joan. 4. 7.*

Quænam est doctrina hæc nova? *Marc. 1. 22.*

Existimârunt eum phantasma esse. *Mar. 6. 49.*

Volue-

20. In furorem verſe, & ligande.

21. Inſane.
22. De quo neſcitur, unde ſit.

23. Nihil boni.
24. Dæmonium habens.

25. Samaritane.

1. Cujus teſtimonium non eſt verum.

2. Homo faciens te ipſum Deum.
3. Lapidibus appetite.
4. Homo non à Deo.

5. In quem nemo ex Principibus credidit.

6. Seducens turbas.

7. Cum Publicanis & peccatoribus manducans.
8. E Synagoga ejecte & civitate.
9. Præcipitande de montis ſupercilio.

10. Tradite gentibus ad illudendum.

11. Lachrymans,
12. Filius hominis.
13. Tributis ſerviens,
14. Aſcendens ſuper aſinam, & pullum ejus.

15. Peccator.

16. Men-

Voluerunt ligare eum dicentes, quia in furo- *Mar. 3. 21.*
rem versus est.

Insanit iste. quid eum auditis. *Joan. 10. 20.*

Hunc nescimus unde sit. *Joan. 9. 29.*

Unde es Tu? *Joan. 19. 9.*

A Nazareth potest aliquid boni esse? *Joan. 1. 40.*

Nonne bene dicimus nos quia dæmonium *Joan. 8. 48.*
habes. 52.

Et Samaritanus es. *Joan. 8. 48.*

Tu de te ipso testimonium perhibes, & testi- *Joan. 8. 13.*
monium tuum non est verum.

Tu homo cùm sis, facis te ipsum Deum. *Joan. 10. 33.*

Tulerunt ergo lapides, ut jacerent in eum. *Joan. 8. 59.*

Non est hic homo à Deo, qui Sabbathum non *Joan. 9. 16.*
custodit.

Nunquid aliquis ex Principibus credidit in *Joan. 7. 48.*
eum?

Alii dicebant quia bonus est, alii autem quia *Joan. 7. 12.*
non, sed seducit turbas.

Quare cum Publicanis & peccatoribus man- *Matt. 9. 11.*
ducat & bibit. Magister vester.

Ejecerunt eum extra Civitatem. *Luc. 4. 29.*

Duxerunt ad supercilium montis, ut præcipi- *Luc. 4. 29.*
tarent eum.

Tradent enim eum gentibus ad illudendum, *Matt. 20. 19.*
& flagellandum.

Et lachrymatus est JEsus. *Joan. 11. 35.*

Quem dicunt homines esse Filium hominis? *Matt. 16. 13.*

Da illis pro me, & pro te. *Matt. 17. 23.*

Ecce Rex tuus venit tibi, sedens super asi- *Matt. 21. 5.*
nam.

Nos scimus, quia hic homo peccator est. *Joan. 9. 24.*

Ego

16. Mendicus & pauper.
17. Vermis, & non homo.
18. Opprobrium hominum, & abjectio plebis.
19. Filius Fabri.
20. Faber.
21. Filius MARIÆ.
22. Quem Herodes quæsivit interficere.
23. Pauperior vulpibus & avibus.
24. Non habens ubi caput reclines.

25. In Beelzebub ejiciens dæmonia.

1. Blaspheme.
2. Amice Publicanorum.
3. Amice Proditoris Judæ.
4. Tanquam latro comprehense.
5. Suspecte de doctrina.
6. Vorax, & Potator vini.

7. Vilis merces, viliſſimi pretii.

8. Deserte & derelicte à tuis.
9. Cum juramento, anathemate, & detestatione, abnegate.
10. Blasphemiæ in Deum convicte.

11. Reus mortis ab universo concilio pronuntiate.
12. Pseudopropheta.

13. Cujus vultus, consputationis locus.
14. Malefactor publicè & notorie.

15. Pejor

Ego autem mendicus sum & pauper. *Ps.39. 18.*
Ego autem sum vermis, & non homo. *Ps.21. 7.*
Opprobrium hominum, & abjectio plebis. *Ibidem.*
Nonne hic est fabri filius, filius Joseph. *Joan. 6. 42.*
Faber. *Marc. 6. 3.*
Et filius MARIÆ. *Ibidem.*
Exi hinc, quia Herodes quærit te interficere. *Luc. 13. 31.*
Vulpes foveas habent, volucres cœli nidos. *Luc. 9. 58.*
Filius autem hominis non habet, ubi caput suum reclinet. *Ibidem.*
In Principe Beelzebub ejicit dæmonia. *Matt. 12. 24.*

Hic blasphemat. Blasphemavit. *Matt. 9. 3.*
Amicus Publicanorum. *16. 26. 65.*
Amice ad quid venisti? *Luc. 7. 34.*
Tanquam ad latronem exîstis cum gladiis. *Matt. 16. 50.*
Interrogavit eum de doctrina. *Matt. 26. 55.*
Venit filius hominis manducans & bibens, & dicunt vorax & Potator vini. *Joan. 18. 19.*
Quid vultis mihi dare, & ego vobis eum tradam? at illi constituerunt ei triginta argenteos. *Matt. 11. 19.*
Discipuli relicto eo, fugerunt omnes. *Matt. 26. 15.*
Tunc cœpit detestari, & jurare, & anathematisare. *Matt. 26. 56.*
Quid adhuc desideramus testes: audistis blasphemiam. *Matt. 26. 74.*
Qui omnes condemnaverunt eum esse reum mortis. *Mar. 14. 71.*
Prophetisa nobis Christe, quis est, qui te percussit. *Mar. 14. 63.*
Tunc exspuerunt in faciem ejus. *Ibid. v. 64.*
Si hic non esset malefactor, non tibi tradidissemus eum. *Matt. 26. 68.*
Ibid. v. 67.
Joan. 18. 30.

15. Pejor ſeditioſo homicidâ, latrone Barabba.

16. Ad flagella nudate & flegellis ſerviliter cæſe.

17. Fatue, inſane, illuſe fatuorum veſte, & ſprete.

18. Rex ſpinee, arundinee, deriſe, conſputate.

19. Juridicè abnegate ab univerſa gente tua.

20. Indigne nomine & appellatione.

21. Damnate ad mortem.

22. Tradite voluntati inimicorum.

23. Ecce Homo.

24. Bajulator proprii patibuli, ad locum ſupplicii.

25. A turbis ad ſupplicium deducte.

1. Crucifixe & in ligno ſuſpenſe.

2. Inter latrones velut Archilatro crucifixe.

3. JEſus Nazarenus Rex Judæorum.

4. In cruce deriſe.

5. Impotens ad ſalvandum te.

6. A latronibus concrucifixis improperate.

7. Fruſtra in Deo confiſe.

8. Falſe

Non hunc, sed Barabbam dimitte: erat autem Barabbas latro. *Ibid. v. 40.*

Tunc apprehendit Pilatus JESUM, & flagellavit. *Joan. 19. 1.*

Sprevit eum Herodes, & illusum veste albâ remisit. *Luc. 23. 11.*

Milites coronam spineam imposuerunt capiti ejus. *Joan. 19. 2.*

Quem vos negastîs ante faciem Pilati. *Act. 3. 13.*

Non hunc; tolle, crucifige hunc, & dimitte nobis Barabbam. *Luc. 23. 18.*

Pilatus adjudicavit eum, petitioni ipsorum. *Luc. 23. 24.*

JEsum verò, tradidit voluntati eorum. *Ibid. v. 25.*

Exivit ergo JESUS portans coronam, &c. *Joan. 9. 5.*
Ecce Homo.

Et bajulans sibi Crucem exivit. *Ibid. v. 17.*

Sequebatur autem eum multa turba populi. *Luc. 23. 17.*

Crucifixerunt eum. *Joan. 19. 18.*

Et cum eo alios duos, hinc, & hinc. *Ibidem.*

Scripsit autem & titulum Pilatus, & posuit super crucem. *Ibid. v. 19.*

Et stabat populus, & deridebant eum Principes cum eis. *Luc. 23. 35.*

Alios salvos fecit, se ipsum non potest. *Matt. 27. 42.*

Id ipsum autem & latrones qui crucifixi erant cum eo, improperabant ei. *Ibid. v. 44.*

Confidit in Deo, liberet nunc si vult eum. *Ibid. v. 43.*

8. Falſe Deus ſeu Deaſter, arrogatorque Deitatis.

9. Derelicte à Deo.

10. Sitiens, & in ſiti aceto potate.

11. Veſtibus ſpoliate, & nudus pendens in cruce.

12. Super quem hoſtes moverunt capita ſua, illudentes.

13. Fruſtra præſumens deſtruere reædificareque templum Dei.

14. Inclinato capite mortuo.

15. Cadaver.

16. Lanceâ transfixe per latus.

17. Alienâ miſericordiâ ad ſepulturam curate.

18. Alieno ſepulchro condite.

19. Extra Civitatem Sanctam ejecte.

20. Eraſe cum nomine ipſo de terra viventium.

21. Peccatum.

22. Maledicte.

23. Maledictum.

24. Scandaliſator. Scandalum.

25. Seductor.

O JEſu talis propter me, talis mihi cariſſi- propter dignationes & abjectiones iſtas tuas, tatem tuam, &c.

Dixit enim quia Filius Dei ſum. *Ibidem.*

Deus Deus meus ut quid dereliquiſti me. *Matt.27.48.*
Dicit, Sitio. Vas ergo poſitum erat aceto plenum. *Joan. 9.29.*
Milites acceperunt veſtimenta ejus. *Ibid.v.23.*

Prætereuntes blaſphemabant eum: moventes capita ſua. *Mar. 15. 29.*
Vah! qui deſtruis templum Dei, & in triduo reædificas. *Matt.27.40.*
Et inclinato capite, tradidit Spiritum. *Joan.19.30.*
Ut viderunt eum jam mortuum. *Ibid. v.33.*
Unus militum lanceâ latus ejus aperuit. *Ibid.* v. *34.*
Acceſſit ad Pilatum, & petiit Corpus JEſu. *Luc. 23.53.*
Poſuit corpus in monumento ſuo novo. *Matt.27.60.*
Ejecerunt eum extra vineam & occiderunt. *Matt.21.39.*
Eradamus eum de terra viventium, & nomen ejus non memoretur ampliùs. *Hieronym.* 11. 19.
Eum qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit. *2.Cor. 5 21.*
Maledictus omnis qui pendet in ligno. *Gal.3. 13.*
Factus eſt pro nobis maledictum. *Gal. 3. 13.*
Audito verbo hoc, ſcandaliſati ſunt. *Matt. 15.12.*
Et. Scandaliſabantur in illo. *Marc. 6.3.*
Et. Beatus, qui non fuerit ſcandaliſatus in me. *Matt. 11.6.*
Recordati ſumus, quia ſeductor ille dixit. *Matt. 27.*

me. Miſerere mei, ſicut potes, ſcis, & vis, ſecundùm voluntatem tuam, propter Digni-

Habes Lector Centum ejusmodi titulos, in quatuor classes divisos: eis secundùm pietatem cordis tui utere, & in abjectionibus Domini tui gloriare, morare, vive. Ex eis, veluti ex fodinis metalla pretiosa erue, Divinæ Laudationis, Miserationis, Charitatis, Exaltationis; tuæ verò humiliationis, mansuetudinis, patientiæ, orationis, atque postulationis, protectionis etiam, fiduciæ, & consolationis. Quod enim Augustinus de uno seductoris titulo, ab hostibus Christo impositio dixit. [*Dixerunt Judæi Pilato, Domine recordati sumus, quia seductor ille: Hoc appellabatur nomine Dominus JEsus Christus, ad solatium servorum suorum, quando dicuntur seductores.* Idem de omni alio titulo, qui Christo impositus sit injuriosè, aut humiliatoriè, & sentiri, & dici potest. Neque enim servus est major Domino suo, sed sufficit ei, si sit sicut Magister ejus. Et verò clarè id denuntiat Dominus ipse noster nobis, *Si Patremfamilias Beelzebub vocaverunt, quantò magis domesticos ejus?* Quæ conditio usque adeò non est defugienda imitatoribus & servis Christi, ut etiam sit inter insignia, atque decora reputanda: dicente Petro Apostolo, atque monente. *Charissimi nolite peregrinari in fervore,* (zelo æstuantes in tribulationibus, aut opprobriis irrogatis vobis) *qui ad tentationem* (impatientiæ, aut vindictæ, aut dejectionis) *vobis sit, quasi novi aliquid vobis contingat,* & indebiti. *Sed communicantes Christi passionibus,* (titulis, opprobriis) *gaudete, ut in revelatione gloriæ ejus gaudeatis exultantes. Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis; quoniam quod est honoris, gloriæ, & virtutis Dei, & qui est ejus Spiritus, super vos requi-*

Aug. in Ps. 63. v. 2.

Matt. 10. 25.

1 Pet. 4. 12.

quiescit. Idque est quod Paulus in Moyse *summopere commendat*, quòd *majores divitias æstimavit thesauro Ægyptiorum, improperium Christi.* Hebr. 11. 26. Neque dubitat ex hoc ipso capite gloriationem, consolationemque suam desumere David, dicens Domino. *Opprobria exprobrantium tibi, ceciderunt super me!* quod David fecit Personâ, Spiritu, sensuque ipsius Christi, attestante Paulo. *Christus non sibi placuit, sed sicut scriptum est, improperia improperantium tibi, ceciderunt super me.* Rom. 15. 3. *Quæcunque etiam scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam & consolationem scripturarum spem habeamus.* Ps. 68. 10.

MODUS LXVIII.

SExagesimus octavus Modus meditandi Passionem Domini Nostri esse potest, per Comparationem ipsius Domini Nostri Passionis, atque Patientis, & nos ad sui in Passione & Humilitate imitationem invitantis, cum Diaboli inimicitam Christi, quàm nostri superbiâ & elatione, perque superbiam & elationem suam nos quoque ad omnem, Christo Patienti, & Humili contrarietatem, quà verbis; quà exemplis inducentis. Habet hunc modum meditandi Gregorius Magnus, quem ejus verbis hîc proposuisse sufficiens Paradigma erit. Sic igitur ille

„ Ad hoc Unigenitus Dei Filius formam „ infirmitatis nostræ suscepit, ad hoc invisibi-„ lis, non solùm visibilis, sed etiam despectus,„ apparuit, ad hoc contumeliarum ludibria, irrisionum opprobria, passionumque tormenta toleravit, ut superbum non esse hominem do e- Lib. 34. moral. c. 18. n. 22.

docceret humilis Deus. Quanta ergo Humilitatis virtus est, propter quam solam veraciter edocendam, is qui sine æstimatione Magnus est, usque ad Passionem factus est parvus? Quia enim originem perditioni nostræ superbia præbuit diaboli, instrumentum redemptionis nostræ, inventa est Humilitas Dei. Hostis quippe noster magnus inter omnia conditus, videri voluit super omnia elatus: Redemptor autem noster Magnus manens super omnia, fieri inter omnia dignatus est parvus. Sed meliùs elationis causam detegimus, & humilitatis fundamenta aperimus, si brevi commemoratione perstringimus, quid mortis author, quid vitæ conditor dicat: ille namque ait: In cælum ascendam: iste autem per Prophetam dicit: repleta est malis anima mea, & vita mea inferno appropinquavit: ille dicit: super astra cæli exaltabo solium meum: iste humano generi è Paradysi sedibus expulso, dicit: Ecce venio citò, & habitabo in medio tui. Ille dicit. Sedebo in monte testamenti in lateribus Aquilonis. Iste dicit. Ego sum vermis & non homo, opprobrium hominis & abjectio plebis. Ille dicit. Iste cùm in forma Dei esset non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens; & per membra sua loquitur dicens. Domine quis similis tibi? Ille per membra sua loquitur dicens. Nescio Dominum, & Israel non dimittam: Iste per semetipsum dicit; Si dixero quia non novi eum, ero similis vobis mendax, sed novi eum, & sermonem ejus servo: Ille dicit; Mea sunt flumina, & ego feci ea. Iste dicit. Non possum à me ipse facere quidquam. Et rursum.

sum. Pater meus, in me manens, ipse facit opera. Ille regna omnia ostendens dicit: Tibi dabo potestatem hanc universam, & gloriam eorum: quia mihi tradita sunt, & cui volo do illa. Iste dicit. Calicem quidem meum bibetis: sedere autem ad dexteram vel sinistram meam, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est à Patre meo. Ille dicit. Eritis sicut Dii scientes bonum & malum. Iste dicit. Non est vestrum nôsse tempora vel momenta, quæ Pater posuit in sua potestate. Ille, ut voluntas Dei despici, & ut possit propria suaderi, dicit. Cur præcepit vobis Deus, ut non comederetis ex omni ligno paradysi? & paulo post. Scit enim Deus, quod in quacunque die comederitis ex eo, aperientur oculi vestri. Iste dicit: Non quæro voluntatem meam: sed voluntatem ejus, qui misit me. Ille per membra sua loquitur dicens, nullum pratum sit, quod non pertranseat luxuria nostra, coronemus nos rosis, antequam marcescant, ubique relinquamus signa lætitiæ nostræ. Iste membris suis pronuntiat dicens: Plorabitis & flebitis vos, mundus autem gaudebit. Ille nihil aliud mentes sibi subditas docet, quam celsitudinis culmen appetere, cuncta æqualia tumore mentis transcendere, societatem hominum omnium, altâ elatione transire, ac sese contra potentiam Conditoris erigere, sicut de illis per Psalmistam dicitur. Transierunt in dispositionem cordis, cogitaverunt & locuti sunt nequitias, iniquitatem in excelso locuti sunt. Iste ad sputa, ad palmas, ad Colaphos, ad spineam coronam, ad crucem, ad lanceam atque mortem veniens, membra sua admonet dicens: si quis mihi ministrat, me se-

quatur. Quia igitur Redemptor noſter regit corda humilium, & Leviathan iſte rex dicitur ſuperborum, apertè cognoſcimus, quod evidentiſſimum reproborum ſignum ſuperbia eſt: at contra. *Humilitas electorum.* ,,] Hucusque Gregorius ſingulari contrapoſitione, diaboli quidem in ſuperbia perverſitatem, Chriſti verò in Paſſionis humilitate rectitudinem meditationi ſubjecit. Cujus ad inſtar facilè erit, meditando diſpicere, quomodo idem Dominus Noſter JEſus Chriſtus, per Paſſionem ſuam docuerit nos, Obedientiam, Patientiam, Manſuetudinem, Charitatem ſive in Deum, ſive in Proximum, Conſtantiam, Longanimitatem, Animi Magnitudinem, Mundi & noſtri ipſorum contemptum, Mortificationem, Perſeverantiam, cæterasque omnes virtutes & perfectiones, quibus ab ipſo jam Paradyſo diabolus propinaverat omnem ſcelerum virulentiam, puta Rebellionem, Inobedientiam, Impatientiam, Dei & Proximi Contemptum, Mendacium, Levitatem & Mollitiem, tam Carnis quàm Mentis, invidiam, Gulam, omnemque ſenſuum indulgentiam. Quo ex genere meditationis, devota mens, tum plurimas alias utilitates percipiet, tum illam inter has, quas idem Gregorius eodem loco ſuæ jam adductæ meditationi ſubjungit, his verbis. *Cum ergo quam quisque (virtutem Chriſti, aut malitiam diaboli) habeat, cognoſcitur, ſub quo Rege, (Chriſto an diabolo) militet inveniatur. Unusquisque enim, quaſi quendam titulum portat operis, quo facilè oſtendat, ſub cujus ſerviat poteſtate Rectoris.*

MODUS

MODUS LXIX.

SExagesimus nonus Modus meditandi Passionem Domini esse potest, disceptationem cum Christo Domino instituendo de jure quod ad Passionem habet Christus, & Homo, & evincendo, sibi quidem jus ad patiendum omne penitus suppetere, atque adeò incumbere, à Christo verò illud omnino alienum esse, venit in mentem modus hic Sancto Bonaventuræ, qui quodam in loco piam hanc devotamque litem movet Redemptori: contenditque & planè evincit, sibi quidem omni juris, & debiti obligatione, debitam esse omnem quam Christus subiit, sibique arrogavit Passionem: Ipsi verò Christo nullo jure debitam, imò potiùs omni jure indebitam fuisse. Mirabilis per omnem modum, & digna Seraphico Contemplatore cogitatio: cujus intima si quis timetur: nihil in ea deesse ad humilitatem humiliationemque hominis, nihil ad exaltationem Redemptoris, nihil ad viscerosum Amorem, nostri nimii & excessivi Amatoris, nihil ad irrefragabile efficacissimumque Christi in sua Passione imitandi, atque adeò æmulandi incitamentum deesse reperiet.

Statuamus enim in medio, universam Dominicæ Passionis congeriem, & cui demum ea subeunda sit, Christone, an Homini cuilibet, inquiramus: nonne omnino citra dubitationem, aut longiorem inquisitionem respondebit Humanum Genus universum, decernetque illâ pii Latronis voce: *Nos quidem justè: nam digna factis recipimus: hic autem quid fecit?* vel illa Præsidis Pilati, Judaicum furorem, Christum ad

Luc. 23. 41.
Luc. 23. 22.

Joan. 18. 38. ad Crucem efflagitantem, retundentis. *Quid*
Joan. 19. 6. *enim mali fecit? Nullam invenio mortis in eo cau-*
ſam.

Nam quomodo, quove jure, quodque ſupplicium, injuria, tormentum, deſpectio, contumelia, dolor, cruciatus, vulneratio, mors, debebatur Perſonæ usquequaque Innocentiſſimæ, Juſtiſſimæ, Sanctiſſimæ, Religioſiſſimæ, Beneficentiſſimæ in omnes Digniſſimæ ſuper omnes, Dominæ Dominatricique omnium, potentiâ abſolutâ, & omni poteſtate ſuper omnia præditæ; denique Divinæ, atque adeò ipſimet vero & ſummo Deo? utique nulla poteſt habere hic locum vindicta & punitio, ubi non tantùm nulla culpa, nullum delictum, nullus error, malitia nulla, dolus nullus, intervenire poteſt: ſed etiam potius ubi quidquid placet æquitas eſt, & eo quidem ſolo æquitas eſt, quia ſic huic tali Perſonæ placet: utpote, quia ita tali voluntati atque Perſonæ placet, cujus velle eſt Lex, & omnis legis fons, omnis æqui, recti, & juſti regula, omniumque cauſarum, rationum, disquiſitionum ſilentium. Qualis Perſona, cùm Dominus noſter JEſus Chriſtus ſit, quo illi jure pœnæ ſupplicia, deſpectiones, tormenta, vulnera, dolores, cruces ullæ, vel deberi, vel inferri potuêre? & non potius omnis & ſummus cultus, omnis glorificatio, omnis honor, amor, veneratio, exaltatio, benedictio, dilectio, æſtimatio, ſubjectio, & obedientia, ab omnibus, & ſingulis tam hominibus, quàm creaturis competebat? Quid igitur Chriſto cum vinculis, quid cum carceribus, quid cum ſpecie rei, malefici, & impii: quid cum accuſationibus, quid cum Judicum

dicum Præsidumve subselliis, quid cum examinationibus, testibus, scrutiniis? quid cum correptione, quid cum suppliciis, cum flagellationibus, cum percussionibus, plagis livoribus, vulnerationibus? Quid cum postulationibus ad mortem, quid cum damnatione, & ad Crucis supplicium addictione, quid cum deputatione cùm impiis, cum societate latronum? Quid cum bajulatione proprii patibuli ad locum supplicii? quid cum morte, mortisque genere solis sceleratissimis debito? Attamen hæc omnia, & quidquid his immanius probrosiusque excogitare furor Judæorum, adque dæmonum potuit, Christus Deus noster non solùm perpessus est, verùm etiam habitu, & specie, & titulo, nomine neque publicè sceleratissimi rei, convictissimi, contestatissimique latronis, seditiosi, rebellis, blasphemi, impii, læsæ majestatis in Cæsarem, in Deum comperti, totiusque Judææ gentis à summis Pontificibus, Sacerdotibus, Legisperitis, & Doctoribus, usque ad infimam plebeculam, suffragiis, unâque communi & sententiâ, & voce condemnatissimi, demumque sententiâ & decreto, supremi Præsidis, Proconsulisque Romani addicti, inque manus carnificum ex lege & forma traditi? Quo quidnam iniquius, & injustius, insolentiusque inveniat humana cogitatio? planè ignoro.

Jam autem ex parte altera, quomodo, & quo jure, & quodnam non debeatur supplicium, pœna, despectus, illusio, crux, mors, sive hominum multitudini universæ, sive homini speciali, qui naturâ filius est iræ, mortis & gehennæ; naturâ, pabulum supplicii infernalis; homini, prius justissimo

ſtiſſimo Dei judicio damnato quàm nato; homini, qui non prius in rerum naturam prodire, quam ſimul ſceleſtus, rebellis, raptor, fugitivus, proditor, & perditus potuit eſſe? Homini Majeſtatis Divinæ læſæ, contemptæ reo? Homini prævaricatori, & transgreſſori Divinæ voluntatis, & omnis legis. Homini conculcatori Authoritatis, Majeſtatis, Dignitatis Dei. Homini ſuperbo in Deum, ingrato in Conditorem, contumaci in Dominum, rebelli in Regem, everſori omnis æquitatis, pietatis, ſubjectionis, modeſtiæ, juris. Homini furi & interverſori univerſæ Gloriæ Divinæ. Homini apoſtatæ & transfugæ à legitimo ſuo Principe, ad tyrannum, ad hoſtem, ad rebellem Deo diabolum. Homini demum (ut verbo concludam) totius univerſi perturbatori, totius boni inimico, totius veri hoſti, omnis impietatis amico, omnium ſcelerum conceptaculo, omnium malitiarum authori, reo, convicto, damnato. Quæ huic homini cruces ſatis ſint? quæ illius improbitati condigna ſupplicia? quid acerbitatis, & vindictæ indebitum? quid infernalium pœnarum, atque æternarum damnationum non accumulandum, exaggerandumque.

Nunc igitur Domine mi JEſu, Deus meus, & Rex meus, ſtemus ſimul. Narra ſi quid habes culpæ, propter quam patiaris, non tanta ſolùm, ſed vel quælibet minutiſſima: tu quidem peccatum non feciſti, nec dolus inventus eſt in ore tuo, plenus gratiâ & veritate, Sanctus Dei. At vero ego in iniquitatibus conceptus ſum, & in peccatis concepit me mater mea. Multiplicatæ ſunt iniquitates meæ ſuper capillos capitis mei:

ſuper-

supergressa sunt peccata mea arenam maris: computruerunt cicatrices meæ, à facie insipientiæ meæ; & sicut onus grave gravatæ sunt super mê. Quid ergo Domine tibi, & Passioni, aut quid mihi, & impunitati? tune igitur quæ non rapuisti exsolves, ego qui raptor sum, & in flagranti scelere teneor, immunis abibo & illæsus? Tristaberis tu, angustiaberis, timebis, attædiaberis, ego verò lætus, solutus, securus, lotâ facie, & uncto coronatoque capite incedam? Tu deprecaberis supplicium peccatorum meorum, apud tui amantissimum alioqui Patrem: ego autem interim propriis onustissimus delictis ne quidem Judicem meum deprecabor? Tu præ interiore angustia usque ad sanguineum sudorem pro me agonizabis, ego verò justi laboris exsors, otio, & desidia in tuis etiam ipsis obsequiis torpescam? Tu Domine osculo proditorio in manus hostium venies, ego autem proditoris partes agam? Te captum & vinctum raptabunt, ego & extra vincula ero, & insuper te raptantium socius, aut etiam dux efficiar, &c. Domine Deus meus absque omni refragatione, & suffragantibus mihi omnium æquitatum rationumque sententiis: nihil, nihil omnino tibi, & suppliciis istis. Mea est Domine, mea est, sicut omnimoda malitia, atque culpa, sic etiam ultio, sic & vindicta: mea est castigatio, meum odium, mea execratio, & detestatio mihi debitissima. Quia etiam mea sunt scelera, mea crimina, meæ transgressiones, meæ iniquitates, meæ superbiæ, meæ concupiscentiæ, turpitudines meæ, fœditates malitiæque meæ, reatus omnis meus:

plenum

plenum contra me testimonium dicunt: & me rerum esse omnis pœnæ, omnis mortis clamant.

Aut ergo Domine recede à Passionibus tuis nullatenus tibi debitis, & per omnia tibi indebitis? aut da mihi quàm plenissimè tecum communicare de illis? Si enim tibi suffragatur ad patiendum hæc omnia, sola superficies atque species assumpta peccatoris; magis certè mihi favet ad passionem & supplicia, res ipsa & substantia peccatoris, corpusque peccati, & habitans in me peccatum: propter quod à planta pedis usque ad verticem capitis, non est in me sanitas: non est pax ossibus meis, non est spes, non est modus satisfaciendi aliquando pro malitiis meis. Si Tibi Domine satis est Innocentia tua & Sanctitas, ad perpetienda omnia tam dira, multò me magis ad extrema omnia sustinenda adigit omnis Impietas, omnisque Injustitia mea. Si Tibi satis est, ad patiendum juris à charitate erga me tua: magis me certè obligat ad patiendum, & tibi satisfaciendum, tum universus Justitiæ rigor, tum obligatio inexpleta redamandi te. Si ad supplicium Crucis sufficit tibi à Synodo Judæorum conclamatum esse adversum Te. Reus est mortis: vel ab universa multitudine Judaica vociferatum esse, Tolle, Tolle, Crucifige eum; Sanguis ejus super nos & super filios nostros: vel à timido inconstantique Præside adjudicatum te esse petitioni furentium Judæorum, ut crucifigereris: ego igitur magis pati debeo, quem non furor, sed æquitas, non invidia sed justitia; non metus Judicis iniqui, sed rigor Divini judicii, filium mortis atque perditionis pronuntiavit. Si ad Passionem sufficit tibi, quia Pater

ter tuus æternus posuit in te iniquitatem meam, & propter scelus meum percussit te; quantò magis ad me spectat Passio, qui in Patrem tuum cœlestem peccavi, & nimis quidem peccavi; & iniquitatum mearum clamor ascendit in cœlum, & terra commota est à facie peccatorum meorum. Denique si satis est causæ tibi ad patiendum, quia Tu pati vis, & quia ita placitum est ante te, ut ponas animam tuam pro ovibus tuis; sufficiat etiam mihi, ad subeundam Passionem tuam, quia & debetur omni jure mihi, & ego mereor illam ex omni origine mea, & tota cæli terræque justitia, id exigit ex me, & exemplum tuum invitat me, & amoris servitus, quâ obligor tibi, ad id cogit me, & hæc est voluntas tua de me, & demum hæc quoque est voluntas mea, quam habeo ex miseratione tua coram te. Exemplum quippe dedisti mihi, sed & præceptum imposuisti mihi, ut Te in carne Passo pro me, ego quoque eâdem cogitatione obarmer ad patiendum tecum, & pro te, supplicia tua, Tua inquam, non quia ullatenus tibi debita, sed tua, quia quæ omnibus modis mihi debita erant, meaque per omnem modum erant, Tu feciſti tua perpessionis dignatione, & jussisti, feciſtique meæ esse imitationis æquitate, & condignitate.

Da ergo mihi Domine JEsu, da locum, da partem aliquotam saltem in Passione tua, ex dignatione tua, quoniam in rei veritate, in æquitatis rigore, in Justitiæ debito, magis illa est mea quàm tua, magis inquam mihi quàm Tibi debita, imò omnimodis mihi, nullatenus autem Tibi debita. Tibi etenim Domine gloria, Tibi laus, Tibi adoratio, Tibi exaltatio, Tibi majestas,

stas, Tibi omnis honor, tam ab ipso Te, quàm ab omni creatura: Mihi verò omnis confusio faciei, omnis contemptus, omnis ira, furor, abjectio, derectio, oblivio, infernus, & æterna damnatio atque perditio. Quid ergo magnum dabis mihi etiamsi Passionem tuam dabis, imò reddes, restituesque mihi, quando adhuc totas inferni pœnas, ex Justitia debebis mihi?

Sed enim ut tandem finem pertractandi cum Deo meo faciam, qui sum pulvis & cinis: deest quidem mihi undique Innocentia, ut cum illa, & ex illa, & pro illa patiar: at non deest iniquitas & malitia, ut pro illa justum supplicium sustineam: deest mihi magna charitas ut ex illa patiar: at non deest multa & magna peccatorum meorum enormitas, propter quam patiar: deest mihi Sanctitas, & Justitia tua, ut propter illam patiar, at non desunt mihi merita Judæ & Barabbæ, vel Latronis, ut pro illis patiar. Noli ergo me excludere à Passione tua, Tu, qui inter latrones medius dignatus es pro me, proque salute & justificatione mea consummare Passionem tuam.

Centiloquii Parte 3. Sectione 31.

[„ Liceat hunc Modum meditandi con„cludere expositione quatuor conditionum Pas„sionis Dominicæ, quæ illam exaggeratissimam fuisse evincunt, & observantur alicubi ab eodem Seraphico Doctore, hisce verbis. Sciendum est, quòd Christus assumpsit non tantùm naturam humanam, sed etiam defectus circa naturam humanam. Assumpsit enim pœnalitates corporales, ut famem, sitim, lassitudinem; assumpsit & spirituales, ut tristitiam, gemitum, timorem, & dolorem. Nec tamen omnes corporales assumpsit,

psit, sicut sunt defectus ægritudinum multiformium. Nec omnes spirituales: sicut sunt ignorantia, & rebellio carnis ad spiritum, & contra. Nec eas qualitercunque assumpsit: quia sic necessitatem patiendi assumpsit, ut nihil pati posset invitè; nec secundùm Divinitatis voluntatem: nec secundùm voluntatem rationis, licèt Passio fuerit contra voluntatem sensualitatis & carnis.

In natura passibili sic assumpta, passus est „ Passione generalissimâ quantùm ad naturam „ humanam, quia non solùm secundùm omnia „ membra corporis principalia, verùm etiam „ secundùm omnem Animæ potentiam: licèt nihil pati posset secundùm naturam Divinam.

Passus est Passione acerbissimâ: tum pro- „ pter complexionis æqualitatem: tum propter „ sensuum vivacitatem, tum propter suspendii continuitatem: tum quia doluit propter vulnera ut patiens: tum quia doluit propter nostra delicta, ut compatiens.

Passus est Passione ignominiosissimâ, pro- „ pter patibulum Crucis: quod erat supplicium „ latronum, & pessimorum; & propter consortium iniquorum, latronum scilicet, cum quibus reputatus est.

Passus est tandem Passione intemptoriâ, per „ separationem Animæ à Corpore, salva tamen „ unione utriusque cum Divinitate. „] Hæc Sanctus Bonaventura.

MODUS LXX.

SEptuagesimus Modus Dominicam Passionem meditandi esse potest. Assumere Passionem Christi sive universam & totam, sive etiam per partes distributam, & advertere, ruminare, degustare, experiri, & admirari, & glorificare ejus admirandos, & paradoxos effectus, dimanantesque ex ea fructus, quos protulit & profert proferetque in finem usque mundi, imò & in omnem æternitatem. Primò quidem in corde Patris æterni. Deinde in corde Christi ipsius patientis, seu qui passus est. Tertiò. In corde etiam Divinæ Matris. Quartò. In corde Electorum & Beatorum. Quintò. In corde reproborum & damnatorum. Sextò. In corde persecutorum. Septimò. In omnibus creaturis. Octavò. In ipso Meditatore Passionis.

Quantùm ad Æternum Patrem, Passio Christi operatur & Justitiam & Misericordiam: provocat enim Deum ad iram ad vindictam enormitate sceleris, quæ est in Deicidio: & in occisione adeò funesta unigeniti sui; & rursùm tamen provocat eundem Deum Patrem, ad Indulgentiam, Miserationem, & veniam, & insuper ad dilectionem eorum, quicunque fuerunt causa qualiscunque, necis & Passionis Filii, sive promerendo illam peccatis suis, ut omnes singuli que homines, omnibus, singulisque suis peccatis; sive eam studiis, odiis, manibus, rabieque suâ procurando, quærendo, exercendo, inferendo: uti sunt, dæmon cum omni potestate tenebrarum. Gentiles quoque ut Pilatus, Herodes cum suis ministris & militibus. Omnes enim

enim isti eo ipso, quem profuderunt Christi sanguine, redempti & reconciliati sunt Deo Patri, etiam pro ipso illo profusionis necisque Christi perpetrato scelere. Quod patuit post mortem Christi, tam ante Resurrectionem, quando mortuo JEsu, *videns centurio quia sic clamans exspirasset in Cruce, & visis signis quæ fiebant: confessus est, quia verè Filius Dei erat iste*, & multi de populo revertebantur à loco mortis Domini, *percutientes pectora sua*: quàm & post Resurrectionem, quando ad Petri prædicationem illi ipsi qui tempore Passionis clamaverant. *Crucifige, Tolle, secundùm legem debet mori.* Ad pœnitentiam, fidemque, & amorem in Crucifixum à se Christum conversi sunt, effundente nimirum super eos Patre Æterno misericordiam, & gratiam suam, à Christo suo illis apud se per Passionem & mortem promeritam, atque obtentam. Itaque Passio Christi est similis Arcui cælesti in nubibus, qui & est naturâ suâ nubium imbribus fœcundarum portio, & simul diluvii exundantis non futuri coram Deo memoriale & signum.

Luc. 23. 47.

Luc. 23. 18. 21.

Joan. 19. 7.

Act. 2. 37.
Act. 4. 4.
Gen. 9. 13.

Quantùm ad Christum ipsum Patientem, Passio ejus fuit cordi ejus & desiderabilis, & formidabilis; fuit peccatum & pœna peccatorum, & remedium eorundem, propter quorum primum, Christus eam noluit: propter secundum eam in se suscepit, propter tertium eam amavit, & Patri obtulit, & in nos redundare fecit, propter quod Apostolus affirmat, quòd *Christus mortis chyrographum nobis contrarium sustulit, & delevit affigens illud Cruci.* Præterea Passione suâ & morte Christus est exinanitus usque ad formam servi, & impii, & latronis, & crucifixi; &

per eandem exaltatus atque glorificatus est, dataque est illi omnis Potestas in cœlo, & in terra, & intravit in gloriam suam, accipiens nomen quod est super omne nomen, factus omnibus causa salutis æternæ; Patri autem cælesti, Gloriæ & exaltationis æternæ.

Quantùm ad Pretiosissimam Christi Matrem, Passio Christi Filii, erat illi gladius doloris ipsam animam ejus pertransiens, fuit illi omnis probri, & contumeliæ materia. fuit illi magnæ, instar maris, contritionis, & afflictionis seges, imò messis & occasio; fuit illi unicæ & irrepatabilis incompensabilisque orbitatis causa; simul autem eadem Filii Passio, contulit illi ut esset primogenita omnium redemptorum à Christo, simulque compars quædam, & comparticeps præcipua Passionis, Patientisque Christi, simul quoque suo modo Corredemptrix mundi, quatenus sanguine Christi ejus Filii, ex ea desumpto, redemptus est mundus, ipsâ simul cum Filio eum offerente Patri cælesti pro mundo universo, simul denique facta est Mater omnium nostrûm, tot scilicet filiorum, quot sunt in numero redemptorum. Non enim de solo Joanne dixit Christus Matri. *Ecce Filius tuus:* Sed in Joanne uno datum est Matri in filios totum humanum, Christi sanguine redemptum, genus.

Quantùm ad Electos atque Beatos: etiam in horum corde operatur Passio admirandos effectus: quia illos & sibimet ipsis, viles, abjectos, omni pœnâ & suppliciis etiam æternis dignos demonstrat, & nihilominus eosdem coram Deo pretiosos, amabiles, amicos beatitudinis partim candidatos, partim possessores facit. isti

intimo

intimo cordis sensu Passionem Dominicam & sentiunt, & partim lugent, in seipsosque derivari cupiunt, sibi eam potiùs, & non Domino suo deberi confitentes, partim (lugere cùm per statum beatitudinis non possunt) eam in suæ salutis beatitudinisque bonum assumptam, & adhibitam esse intuentur, mirantur, & obstupescunt. Rursum verò simul se ejusdem Passionis Christi efficacem fructum, condignum præmium, finem singularem, atque pretiosum intuentes & agnoscentes, de doloribus, contumeliis, passionibus, vulneribus, & morte, & cruce Christi gaudent, lætantur, gloriantur, cumque Christo gratulantur, & pro ea Patri æterno æternas gratias agunt. Denique una, & eadem Passio Christi Ecclesiam quidem ædificavit, Synagogam vero destruxit.

Quantùm ad Reprobos & damnatos. His Passio & mors Christi, quantùm ex ipsa, salus est, & vita, remedium & liberatio à perditione tam peccati, quàm inferni; quantùm verò ad ipsosmet, eadem illis est in ruinam & perditionis æternæ exaggerationem, quoniam dilexerunt magis semetipsos quàm Deum, diaboli servitutem quàm Dei voluntatem, concupiscentiam suam, quam Christi Charitatem. *Noluerunt benedictionem, elegerunt verò maledictionem, & elongata est ab eis illa, venit autem illis ista.* Ps. 108. 18.

Quantùm ad Persecutores. Horum quidam satiati sunt pœnis Christi, quidam molliti sunt cruciatibus Christi: eum Judas ad mortem vendidit, Joseph mortuum à Pilato impetravit; & quem viventem confiteri timuerat, mortuum audacter à Præside sibi donari postulabat, eun-

dem Petrus cum deteſtatione, juramento, & anathemate negaverat, latro ei concrucifixus, ipſum, & contra ſocium blaſphemum defendebat, & univerſis adſtantibus innocentem prædicabat, & ejus confitebatur à morte regnum, quem juxta ſe videbat affixum ad lignum, ab eoque accipiebat Paradyſi ſocietatem, cum quo pariter ſuſtinebat Crucem, & crucis mortem.

Quantùm ad omnes creaturas. Mors Chriſti ſenſum ſui indidit omnibus, quæ ſenſum ſui nullum habebant. Luxit enim eum ſol, & luna, & ſtellæ, & nox, & dies. Luxerunt eum petræ, & terra, & mare, & cœli. Luxerunt eum mortui, & ab inferis redivivi. Angeli quoque pacis eum amarè flebant patientem, univerſa etiam mundi machina in ruinam feſtinabat Domino Patiente, quæ tamen omnis interea reſtaurationem ſui recipiebat ab eodem Domino moriente; ad extremum, quæ creatura ſerviebat inimicis ut ſævirent in Dominum, eadem patientem ſentiebat & plangebat Dominum.

Quantùm ad Meditatorem Paſſionis Dominicæ, in eo, quam miros, quàmque diverſo operatur Paſſio Chriſti effectus, malo id non meis ſed Divi Bonaventuræ explicatum ſit verbis.

In ſtim. amoris Parte 1. c. 1. [„O Paſſio deſiderabilis! ô mors admirabi„lis! Quid mirabilius? quàm quod mors vivifi„cet, vulnera ſanent, ſanguis album faciat, & intima mundet; nimius dolor, nimium dulcorem inducat, apertio lateris, cor cordi conjungat? ſed adhuc mirari non ceſſes, quia ſol obſcuratus plùs ſolito illuminat, ignis extinctus magis inflammat:

flammat : passio ignominiosa glorificat. Sed verè mirabile est, quod Christus in Cruce sitiens inebriat, nudus existens, virtutum ornamentis ornat. Sed & manus ejus ligno conclavatæ nos solvunt, pedes confossi, nos curere faciunt: emittens spiritum, vitam inspirat: in ligno decedens, ad cœlestia vocat. O Passio amabilis & mirabilis: quæ suum meditatorem alienat & immutat, & non solùm reddit Angelicum, sed divinum. Nam per meditationem, commorans in Christi tormentis, etiam se ipsum non videt: semper intuetur Dominum suum passum, vult secum crucem bajulare, & pro ipso leviſſimè omne bonum & malum vult portare, & ipsum in corde portat, cœlum & terram pugillo tenentem. Vult secum spinis coronari, & ipse spe gloriæ coronatur: vult secum in ligno sine vestimentis frigescere, & nimio amoris ardore succenditur: vult secum acetum gustare, & vino inenarrabilis dulcedinis potatur: vult secum in cruce existens sibi illudi, & ipse ab Angelis honoratur, & à Beata Virgine in filium adoptatur: secum volens tristari lætatur, secum volens affligi consolatur, & nimium jucundatur. Cum Christo vult in cruce pendere, & eum Christus dulciſſimè amplexatur, secum vult faciem, mortis pavore perfusam inclinare, & ejus caput Christus elevans suaviſſimè osculatur. O mors amabilis, ô mors delectabilis.„] Hæc Bonaventura, non minùs dilucidè quàm devotè explicans effectus & præclaros & admirandos, & veluti paradoxos insperatosque, quos in suis meditatoribus Passio Christi Domini operari apta est, & operatur, dum animas mentesqne ido-

neas talibus effectibus invenerit, sive ut (veriùs dicam) perfecerit.

MODUS LXXI.

SEptuagesimus primus meditandi Passionem Domini nostri Modus esse potest. In præcipuis JEsu Christi Passi, aut Patientis membris ac vulneribus, recognoscere aliquam congruam & Christo dignam perfectionem, tum Christo indignam passionem, tum piissimam nostræ salutis operationem. Circa quodlibet tale Christi membrum consideratione & meditatione tantisper immorando, donec mens congruis veritatibus erudiatur, affectibus pascatur, virtutumque actibus perficiatur, prout animam gratia & unctio Spiritûs, nec non ipsius animæ pia devotio dispposuerit. Appono compendiosam ejus modi designationem. Pes Christi sinister vulneratus est, qui omnia sustinet. Pes dexter vulneratus est, qui omnia possidet. Manus Christi sinistra saucia est, quæ omnia fecit. Manus Christi dextra saucia est, quæ omnia regit. Cor Christi vulneratum est, quod omnia vivificat, Caput Christi spinis horridum est, quod omnia coronat. Scapulæ Christi vulneratæ sunt, quæ omnia protegunt. Brachia Christi vulnerata sunt, quæ omnia amplexantur. Pectus Christi cruentum est, quod omnia fovet. Vultus Christi despectus est, qui omnia lætificat. Sanguis Christi effusus est, qui omnia redimit & abluit. Caro Christi lacerata est, quæ omnia pascit. Anima Christi afflicta est, quæ omnia sanctificat. Deus in carne passus est, qui omnia beatificat.

De-

Devotus ergo Meditator coram Christo Passo & Crucifixo constitutus, singula horum quæ enumerata sunt, piè devotèque expendat: & v.g. ad pedem Christi sinistrum constitutus, advertat quid Christus, qui est Potentia Patris, fecerit in cœlo & terra, & in omnibus abyssis. quòd cœlum ipsum, & terram, & maria, & omnia quæ in eis sunt fecerit. Omnia enim per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil, per eum facta sunt & sæcula, & Angeli, & Sidera, & Homines, & quidquid infra hos est. Hujus Christi Pes sinister vulneratus est, quasi quidam abyssalis thesaurus omnipotentiæ Dei apertus est. Hunc pedem prosternendo se adoret, osculetur, pio fletu conspergat, admiretur, gratiarum actione repleat, laudibus coronet, intus in eum corde subintret, ac interiora ejus scrutetur. Ab hoc, imò sub hoc pede discat humiliari infra omnia, pati adversa corporis, & Animæ, & Fortunæ omnia: subjiciat se omnipotentiæ ejus, infatigabilis esse in labore pro eo, & in obsequio executioneque voluntatis ejus condiscat, constituat, incipiat, & nunquam desinat per omnia. Hoc aut simili modo progrediatur meditando circa alias Christi Passi partes. Veritatibus intellectum convincendo, affectibus voluntatem pascendo, effectibus seu operibus virtutum internis externisque instruendo, & perficiendo.

Ex hoc meditandi Passionem Domini modo, videtur illa Sancti Patris nostri Ignatii desumpta, & ab aliis plusculum aucta oratio.

O Divinitas Christi, inhabita me. O Persona Christi, indivina me. O Anima Christi, san-

sanctifica me. O Corpus Christi, salva me. O Cor Christi accende me. O Sanguis Christi, inebria me. O Aqua lateris Christi, ablue me. O Sudor & agonia Christi, conforta me. O Passio Christi, sana me. O Bone JEsu, exaudi me. Intra vulnera tua absconde me. Ne permittas me separari à te. Ab hoste maligno defende me. In hora mortis meæ, voca me. Et jube me venire ad te. Ut cum sanctis tuis laudem te in sæcula sæculorum. Amen.

Hujus Orationis ad instar, devotio alicujus ex Doloribus Divinæ Matris talem confecit meditationem sive Orationem, quàm nec ingratam, nec inutilem pietati fore existimo.

O Afflictissima Virginis MARIÆ Anima, solare me.

O Dolentissimum Dei Matris corpus, conforta me.

O Amarissimæ Reginæ Cœli lachrymæ, purificate me.

O Gemitus Deiparæ, conterite me.

O Tribulatum cor Angelorum Dominæ, recrea me.

O Luctuosi Dominæ nostræ sensus, sanate me.

O Angustiæ Matris gratiarum, liberate me.

O Dei genitricis orbitas, associa me.

O Mors genitricis vitæ, vivifica me.

O MARIA amarum Mare, ab omni culpa & pœna, erue me.

O Martyrum Regina inservum & mancipium tuum recipe me, & in hora mortis meæ suscipe me: ut cum omnibus Dei electis, potissimumque tuis dilectis, diligam & glorificem te, in sæcula sæculorum. Amen.

Hujus

Hujus quoque Modi est Meditatio illa.

O Pes potentiæ, pro me vulnerati JEsu, humilia me, exalta Te.

O Pes justitiæ, pro me vulnerati JEsu, quamvis dignus sim, ne abjicias me.

O manus Gratiæ, pro me vulnerati JEsu, sine te nihil sum, adjuva me.

O Manus Misericordiæ, pro me vulnerati JEsu, Tibi soli peccavi, sicut potes, scis, & vis, miserere mei.

O Cor & Latus, pro me vulnerati JESU, sedes amoris, accende me, ut incessabiliter amem Te.

O Caput, Sedes Sapientiæ, pro me vulnerati JESU, illumina me, ut noverim Te, & noverim me.

O VERBUM Caro pro me factum, & in carne pro me passum, habita in me, & habitem in Te, in æternum & ultra. Amen.

Singulis hisce Punctis manifestum est, suas easque copiosas inesse meditationum, reflexionum, affectuum, propositorum, postulationum, virtutisque actionum materias: ut haud dubiè multiplici cum spirituali fructu, atque gustu, pii meditatoris animus, eas versare possit; quod plenius ab experimento suo, quàm à stylo meo, ut discat plurimum eidem exopto.

MODUS LXXII.

SEptuagesimus secundus meditandi Passionem Domini Nostri Modus esse potest: Meditari eam tanquam admirabilem incredibilemque Christi Redemptoris & Hominis redempti concer-

certationem, colluctationemque tantam, ut ex parte quidem Christi Redimentis atque Patientis, nihil possit cogitari in misericordia & commiseratione, charitatisque super hominem profusione invincibilius atque dulcius: at verò ex parte Hominis, qui hac Passione redimitur, seu redemptus est, nihil possit reperiri in eodem Redemptore, ejusque Passione contemnenda, abjicienda, repellandaque, sceleſtius, barbarius, ingratius, execrabilius.

Dandum est aliquod specimen hujusmodi, Lectori devoto.

Ab initio sui in mundum adventûs Redemptor noster susceptit Hominem: quia VERBUM Caro factum est & habitavit in nobis. Homo autem, non solùm ab initio mundi, sed etiam venientem in mundum abjecit Deum, & nasciturum etiam diversorio communi exclusit, ad stabulumque compegit. In propria venit, & sui eum non receperunt.

Redemptor venit salvare Hominem à peccatis ejus: testante Angelo ad Josephum. *Vocabis nomen ejus JEsum: ipse enim salvum faciet populum suum à peccatis eorum.* at Homo quæsivit adhuc infantem Deum ad necem. *Surge, & accipe puerum, & Matrem ejus, & fuge in Ægyptum: futurum est enim ut Herodes quærat puerum ad perdendum eum.*

Matt. 1. 21.

Matt. 2. 23.

Redemptor venit ab exilio revocare Hominem ad Patriam; Homo Deum in exilium ejecit, tum cogens eum fugere in Ægyptum, (ut modo dictum) tum ejiciens eum extra Civitatem Nazareth, & præcipitare volens de montis supercilio, tum extra urbem eum crucifigens.

Re-

Redemptor Hominem quæsivit: *Venit enim Filius hominis quærere, & salvum facere, quod perierat.* Homo Deum fugit, & ab eo se elongavit, dicens; *Nolumus hunc regnare super nos.* Et *Non habemus Regem, nisi Cæsarem.* Et. *Tolle hunc, & dimitte nobis Barabbam.* *Luc. 19. 10.* *Luc. 19. 14.* *Joan. 19. 15.* *Luc. 23. 18.*

Redemptor Hominem ad Pacem & amicitiam secum invitavit ineundam, & se mediatorem instituit. Homo Dei amicus esse, cumque pacem noluit, inimicus esse elegit, dicens. *Recede à nobis. Dixit populus meus: recessimus. Non veniemus ultra ad te.* *Job. 21. 14.*

Redemptor venit de Potestate diaboli Hominem eruere: Homo elegit in potestate Diaboli esse. *Vos ex parte Diabolo estis, & opera Patris vestri vultis facere. Ego veni in nomine Patris mei, & non accipitis me; si veniet alius in nomine suo,* (scilicet Diabolus & Antichristus) *illum accipietis.* *Jerem. 2. 31.* *Joan. 8. 44.* *Joan. 5. 45.* *Joan. 3. 19.* *Matt. 22. 16.*

Redemptor eruit Hominem de tenebris ad lucem; *Homo dilexit magis tenebras, quam lucem.* *Joan. 9. 16.*

Redemptor hominem docuit viam vitæ & veritatis. *Magister scimus quia verax es, & viam Dei in veritate doces.* Homo Dei veritatem & vitæ salutisque viam à se repulit, dicens; *quia non est à Deo, sed seducit turbas & dæmonium habet, & testimonium ejus non est verum.* *Joan. 7. 12.* *Matt. 11. 18.*

Jam verò in ipso Passionis Dominicæ tempore.

Redemptor, seipsum tradebat Homini in cibum & potum, quem sumens *vitam haberet æternam in seipso.* Homo, Deum tradidit & *Joan. 8. 13.* *Joan. 6. 55.*

ven-

vendidit oſculo ad mortem : & abnegans eum poſtulavit ad Crucem.

Redemptor, per Divinum ſuum Sacramentum in viſcera Corporis & Animæ, realiſſimâ Dignatione deſcendit. Homo autem poſt Buccellam Sacramentalem diabolum in cor admiſit.

Redemptor , inquinatos & ſanguinarios hominis pedes, manibus ſuis lavit, terſit, oſculatus eſt. Homo, pedes ſuos ad feſtinandam citiùs quàm moliebatur proditionem Domini ſui expedivit.

Redemptor, Homines graviſſimo ſuo, & opere & verbo cohortatus & obteſtatus eſt, ad exhibendam exercendamque in ſeſe mutuò humilitatem, charitatem, atque unionem. Homo, neque Humilitatis , neque dilectionis, unionisque mutuæ memor, congregat & armat cohortes lictoresque in Deum.

Redemptor, de ſalute Hominum ſolicitus, triſtitia, tœdio, pavore, conflictatur usque ad agoniam, usque ad ſanguineum ſudorem, usque ad ipſam mortem. Homo interea partim contra Dei ſalutem, totam tenebrarum poteſtatem ſolicitat; partim de proditione, per oſculum peragenda, Deicidas informat.

Redemptor, orat, & repetitò orat, & tertiò orationem repetit: ſeque ad omnia fanda infandaque pro Hominum ſalute, proſtratus humi in faciem ſuam, devovet ac immolat. Homo, interea totus dormit, & unâ horâ nec pro Dei voluntate, nec pro ſua ſalute vigilare poteſt: an potiùs non vult?

Redemptor, propter Hominum redemptionem ſeſe hoſtium manibus & rabidæ poteſtati

ſponte

sponte offert. Homo, Deum in manibus hostium videns, relicto eo fugit, aut si tantisper sequitur, à longè, & abnegaturus, adjuraturus, detestaturusque sequitur.

Redemptor, ingenuè se Christum Deum, judicemque omnium in majestate & gloria venturum ac futurum profitetur Hominibus, pro ipsis Hominibus. At Homo, Deum blasphemiæ & mortis reum pronuntiat, & condemnat.

Redemptor, Homines à morte corporis & animæ, temporali & æterna, culpæ & pœnæ, liberare satagit. Homo, Deum ad mortem & crucem exposcit. Nullius non sceleris reum proclamat, latronibus coæquat in scelerum merito, latroni & hosti publico postponit, adeò, ut homine judice, Barabbas Christo melior sit.

Redemptor, habens in se omnes sapientiæ & scientiæ Dei thesauros absconditos, per sapientiæ altitudinem & absconditum à sæculis Sacramentum, perque non investigabiles vias suas, salutem humani generis operatus est in medio terræ, hoc est in assumpta nostra carne. Homo verò, Deum sprevit & illusit, & veste fatuorum stultorumque induit.

Redemptor, ut Homines à flagellis peccatorum, quæ innumerabiliter multa & gravia sunt, eriperet, Justitiæ se & vindictæ divinæ subjecit, estque propter scelus populi sui percussus & attritus, & disciplina castigatioque pacis nostræ super eum deposita, & exercita remansit. Homo autem Deum Redemptorem probrosissimæ flagellationi subjecit; eumque vulnere super vulnus concidit, & super dorsum ejus aravit, sulcis-

que crudelibus Divinam ejus carnem interſecans prolongavit iniquitatem ſuam.

Redemptor, Hominem gloriâ & honore coronavit, & ſuper caput ejus coronam de lapide pretioſo poſuit, deditque illi ſceptrum regni, & conſtituit eum ſuper omnia opera manuum ſuarum. Coronavit etiam eum in miſericordia & miſerationibus, ſignans eum lumine vultûs claritatis ſuæ. Homo autem, plectens coronam de ſpinis impoſuit, & infixit eam in capite Majeſtatis Dei ſui, dans arundinem in manu ejus, & eâdem caput ſpinis horridum percutiens: faciem ejus Angelis ipſis reverendam alapis percuſſit, & fœditate buccæ ſuæ conſputavit.

Redemptor, ut Hominem ab æterna & temporali morte atque damnatione eriperet, ſanguini ſuo pretioſo non pepercit. Homo, Dei ſui ſanguinem in ſe malitioſo furore ſuſcepit, ut Deum ſuum morte turpiſſimâ crucis, interficere poſſet.

Redemptor, Hominibus vitam æternam, & à conſtitutione mundi paravit, & impendio vitæ ſuæ Divinæ acquiſivit. Homo, Deum vitæ authorem, atque fontem, manibus ſuis inter crucis tormenta trucidavit.

Jam autem poſt Paſſionis tempora, qualiter ſe jam Glorioſo, & ſuper Cælor regnanti, & ad Judicium vivorum, mortuorumque ſeſe accingenti Redemptori ſuo, redemptus homo exhibeat, videamus & perpendamus. Libet de hoc audire ipſummet Hominem de ſe Redemptorem ſuo confitentem apud Beatum Bonaventuram hiſce verbis. [Nonne & hoc nequiſſimum eſt, quòd poſt tam admirabile & fructuoſum tui

Domi-

Domine JEsu Passionis beneficium, non cesso peccare in conspectu oculorum tuorum, perinde ac si Tua Passio nihil esset. Te mihi dedisti, & Te renuo: tenebras animæ meæ effugâsti, & ego ipsas sponte incurro: Mundum, & quæ mundus amat abjecisti, & ego ipsum eligo, & diligo. An non vides Patientissime Domine JEsu, quòd semper nitor facere Tuæ contrarium voluntati; & in faciem Tibi resisto apertè. Si dicis mihi: Nolo ut hoc facias, dico ego, volo. Si dicis, volo ut hoc fiat, dico ego, nolo facere. Scio Te Dominum meum summum Bonum esse: & ego ad Te, ac si aut nihilum aut valde malum aliquid esses, non aspicio, sed converto cordis & corporis mei faciem ad ea, quæ vana sunt & pernicioſa, & nihil sunt; & aliquando ad ea, & ad talia, quæ turbæ est dicere, incongruum nominare, & siccis cor meum vinculis amoris colligatur, ut ad Te, cujus est, nequeat elevari. Et hoc certè detestabilis abusio est. Valde autem exile est, quòd dicitur hæc esse detestabilis abusio: quamvis verbum quo gravius ponderosiùsque hominum Christianorum, credentiumque, tam proterva barbaries, tam barbara ingratitudo in suum Redemptorem explanetur, exprimaturque, pro merito, invenire difficilè sit.

Nam quibus tandem verbis exagitetur hæc indignissima malitia, malitiosissimâque indignitas Hominis in Deum suum.

Deus propter nimiam charitatem suam in hominem, descendit de cœlo, ut hominem perditum, & morti æternæ addictum, ad cœleste Regnum, beatamque æternitatem reduceret, in eumque finem, totum se, quantus quantus est

Deus, & totam ſubſtantiam domûs (id eſt Divinitatis & Humanitatis) ſuæ profudit, atque prodegit, & veluti nihilum præ dilectione, & ſalute Hominis, deſpexit eam. Homo autem, homo inquam Chriſtianus, hæc de Deo ſuo credens, atque confitens, hunc eundem Deum ſuum, & eandem omnem impenſam ſibi ab eo dilectionem, profuſamque ſuâ causâ ſubſtantiam; voluntariâ, & ſciente, deliberatâque deſpectione negligit, & negligentiâ deſpicit, & quidem millies repetitò deſpicit. Neque deſpicit tantùm, ſed etiam peſſima quæque, pro tantis bonis reponit: committens ea in oculis Dei ſui, quæ novit illius cordi Divino eſſe ingratiſſima, illius voluntati contrariiſſima, illius Dignitate indigniſſima, illius meritis indebitiſſima, illius Bonitati atque Charitati inimiciſſima, illius Juſtitiæ & æquitati diſplicitiſſima. Et quidem, ſi faceret hoc infidelis & Redemptorem neciens, ſuſtinendum eſſet utique; ſed fieri talia à Noſcentibus, à Credentibus, à Confitentibus, & fieri ex propoſito, atque ex profeſſo, fieri aſſiduò, & omni vitâ, fieri in oculis ipſius Divinæ præſentiæ, atque Majeſtatis, quis hoc ſatis capiat, cogitet, explicet?

Redemptor propter Hominem humiliavit, & exinanivit ſemetipſum. Homo ſuperbus, & inflatus incedit, magnificans ſe ipſum, nec eſt finis ſuperbiæ, & tumoris ejus.

Redemptor propter Hominem factus obediens usque ad mortem crucis: Homo in Deum & ejus mandata, & voluntatem eſt contumaciſſimus, ducitque ſibi ignominiæ, obedire Deo; lau-

laudem reputat suam, mandata Dei audacter transgredi.

Redemptor Hominem, & verbo, & exemplo suo docuit, quia mitis est & humilis corde: Homo planissimè tam humilitatem, quàm mansuetudinem cordis fugit, detestatur, irridet, ac si omnino à Deo iracundiam, impatientiam, elationemque cordis edoctus esset.

Redemptor omne carnis vitium, & ipse nescivit, & hominem nescire docuit, atque præcepit. Homo in carnis lasciviam, in omnemque inverecundiæ turpitudinem, ab ipsa tenella pueritia sua profunditur; Ita ut infelices pusiones, prius fiant impudici & prostituti, quam pudoris sint capaces, & verecundiæ. Ergo inter Christianos, inter fideles, inter castitatis puritatisque laudatores, atque professores, reperies obviè, atque passim, tanta turpitudinis lasciviæque mala, quanta nec inter gentes quidem: & quanta si inter gentiles reperirentur, quia licita reputarentur, ad inter Christianos, ipsorummet fide magistrâ, Conscientiâ doctore, lege duce, confessione & professione exactore, ista omnia illicita, turpia, probrosa sunt; & qui talia agunt, regnum Dei non posse possidere sciuntur, & fide creduntur fiunt nihilominus, & fiunt usque adeò profligatè, & effrenatè, non secus, quam si lege Christianâ hæc omnia indignitatum genera sancirentur. Certè si (per impossibile dictum sit) si inquam saucita essent, vix effrenatiùs à Christianis fierent, quàm nunc lege Christi per omnia repugnante, à Christianis fiunt.

Redemptor noster dilectionem fraternam sanxit, adeò solicitè, adeo tenere, adeo perfectè,

atque consummatè, ut etiam inimicos, & persecutores jusserit ex corde diligi, ex corde illis beneficia exhiberi, ex corde injurias quaslibet condonari. Quod præceptum suum, novum, magnum, omnium majus, & nunquam excidens: multùm quidem verbis & sermone, at longè magis magisque commendavit & promulgavit opere, ac sanguine, atque crucis morte. Atqui Homo istam adeò demandatam commendatamque charitatem mutuam, usque adeò ex corde negligit, ex corde nihili habet, ex corde radicitùs proscribit; ut pro eo quod inimicos ipsos verè diligat: ne amicos quidem & omni sanguine conjunctos sincero amore foveat. Itaque hodie vix par hominum invenias, qui sese invicem Christianâ charitate, revera, & per omnia diligant. Itaque etiam hodie tam vulgata inter Christianos cernas, non odia tantùm, aut injurias, dolos aut invidias, calumnias & contumelias, verùm etiam cædes, & homicidia adeò vulgata, adeò facilia, adeò in immensum aucta & familiaria, ut in omnibus durantis humani generis sæculis non facile fusus sit sanguis humanus, quàm hodie funditur Christianus. Non quæritur hodie bellis pax, sed bella ex bellis seruntur, neque pacis nomen in honore est, sed in probro, quodsi interdum quæpiam ad speciem pacificatio ineunda videtur, ea ita peragitur, ut tamen seminarium belli residuum servetur, quò sæviùs recrudescat cùm collibuerit: & misera pacificatio non desiderio pacis, sed studio belli crudioris fiat. Ita nimirum hodiernis Christianis, Christi sui de charitate mutua cordi & in pretio sunt, tum mandata, tum exempla.

Sed

Sed imponendus est finis, Modi hujus expositioni: atque aliæ multæ *detestabiles abusiones* Hominum & quidem Christianorum, quibus passim, & perpetim Deo Redemptori rebellatur, & obedientiæ, observantiæque, imitationis, & gratitudinis loco, retribuitur, silentio damnandæ: quoniam in præsenti scriptione hoc non agitur ut mores sæculi deplorentur, sed ut Passionem Dominicam meditandi varietate, adjutæ piorum animæ, in Domini Redemptoris amorem, obedientiam, imitationem, aliosque Passionis fructus deducantur.

MODUS LXXIII.

SEptuagesimus tertius meditandi Passionem Domini modus est, superiori oppositus: quia scilicet in eo consideratur dulcissima & profusissima Christi in electos suos redimendos per Passionem ac mortem propensio, liberalitas, atque planè prodiga sui charitas, & vicissim Hominum Redemptorum, electorum, justorumque erga JEsum pro salute sua Passum profusissima, atque heroica, & usque ad exinanitionem perditionemque suimet (cum Christi tamen gratia, & auxilio, sine quo nihil, nihilque sunt omnes conatus hominum quantumcunque Sanctorum) exhibitio, & exhaustio & profusio.

Quod intellectum sic volo, ut nemo opinetur posse Hominum aliquem, vel etiam totum genus humanum, uni, vel minutissimæ Christi super nos beneficentiæ, aliquid æquale, & condignum reponere. Verè enim Bernardus dixit. *Amat nos Charitas, amat Immensitas: nos autem*

vicem rependimus cum mensura infinities improportionata; sed hoc dictum volo, ut discamus ab electis, sanctisque Dei, quibus illi studiis, conatibus, industriis, liberalitatibus, Redemptori suo, omniumque nostrum, laboraverint gratos se exhibere, excessivæ super se miserationi & charitati illius.

Quantâ profusione Charitatis sese nobis & pro nobis profuderit Dominus JEsus, arbitor opus non esse multis explicare iis, qui verè fideles sunt: imò iis quicunque mysteriorum christianæ fidei rudes omnino non sunt. Pauculis ergo tantùm indicanda, & strictim solùm attingenda est ista Domini profusio. Et quidem si scripturas attendamus sacras: novimus per rubrum mare, in quo salvatus populus Domini, demersus autem cum omnibus suis Pharao, designari Passionem Christi, in qua omnis diabolica Tyrannis, sexque peccatorum disperiit, genus verò humanum universum, in littus salutis, & vitæ æternæ pertransiit. Atque sicut mari profusius est nihil, ita per hoc figuratum est, Passionis Christi efficaciâ, atque in ea in charitatis ejusdem profusione, nihil copiosius esse. Ob quod David loquitur confidenter. *Copiosa apud Deum redemptio.* quid enim copiosiùs, quàm quod omnibus hominibus, omnibus sæculis, omnibus peccatis abluendis sufficit, & redundat, & omnibus præmiis, per omnem æternitatem amplius & excessivius est? Itaque Moyses & Elias cum Christo in monte Thabor colloquentes, *loquebantur excessum ejus.* Excessum inquam, non tantùm quasi excessum etiam immensæ & nimiæ charitatis, per quem excessit omnem modum,

Exodi 21. 27.

Ps. 129. 7.

Luc. 9. 31.

omnem

omnem mensuram, omnem efficaciam, omnem fidem, & spem, omnem retributionem, omnem denique possibilitatem; neque enim ullus major excessus charitatis possibilis est, vel ipsi omnipotentiæ Dei; unde bene Apostolus vocat hanc Dei *charitatem nimiam.* quia, ut idem loquitur, supereminet & transgreditur omnem longitudinem, omnem latitudinem, omnem sublimitatem, omne denique profundum. Etenim si attendamus quis sit & quantus qui profudit? quid altius cogitabitur, aut quæ altitudo tanta erit, quæ non exæquetur & excædatur? Si attendamus. Quid profudit, & quantum? nempe Deum-Hominem: Dei-Hominis Majestatem, Dignitatem, Perfectionum plenitudinem, Animam, Vitam, Sanguinem, Gloriam, Honorem, & quidquid Deus-Homo erat, in seque habebat: Et quam latitudinem hæc profusio sumptuosissimæ Charitatis non circumplectetur, non superexcedet? *Eph. 2. 7.*

Quodsi attendamus, pro quibus? Nempe pro nobis hominibus, pro nobis vilitate ipsâ vilioribus, pro nobis scelerositate ipsâ scelerosioribus. pro nobis indignitate ipsâ indignioribus, pro nobis in æternùm damnatis, atque ab omni bonitate, miseratione, æquitate in perpetuum reprobatis, nec ullâ possibili virtute creaturarum, etiam simul omnium, remedii & auxilii capacibus, denique pro nobis ipsâ ingratitudine ingratioribus, omniumque ingratorum & odiosorum pro omnibus Dei super nos bonis eidem DEO retributoribus; ecquod invenire poterimus profundum, tam profundum, tam abyssale, tam ultimum, ad quod ista charitatis

Christi supes nos, & in nos, & propter nos, profusio non penetravit, non accessit, non excessit? Ad extremum, si attendamus, in quem, & qualem usum, fructum, modumque hæc charitatis Christi profusio facta sit, quænam Longitudo ei æquabitur? Duret per æternitatem humanum genus, peccent omnes & singuli Adæ filii, per æternitatis omnia sæcula exaggerent malitias malitiarum suarum, usque, & usque: omnibus his profusa Christi Charitas sufficit, omnibus major est, omnes istas excedit, excedit autem plus quàm mundus iste atomum, quàm omne mare guttam, quàm omnis æternitas momentum. *Si fuerint* (ait iste Redemptor Deus) *peccata vestra sicut coccinum, sicut nix dealbabuntur; & si fuerint rubra quasi vermiculus, quasi lana alba erunt.* Non ponit numerum hominum, non numerum peccatorum, non mensuram enormitatis scelerum, non qualitatem specierum, non temporum sæculorumque spatium, non iterationum recidivationumve limitem. Quod totum Apostolus expendens, excessivus planè & ipse est, in hujus excessivæ charitatis Christi deprædicatione. Hujus rei gratiâ. *Flecto* (inquit) *genua mea ad Patrem Domini nostri JESU Christi: ex quo omnis Paternitas in cælo, & in terra nominatur: ut det vobis secundùm divitias gloriæ suæ, virtute corroborari, per Spiritum ejus in interiorem hominem, Christum habitare per fidem in cordibus vestris, in charitate radicati, & fundati, ut possitis comprehendere cum omnibus Sanctis, quæ sit latitudo, & longitudo, & sublimitas, & profundum. Scire etiam supereminentem scientiæ charitatem Christi, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei.*

Isa. 1. 18.

Ephes. 3. 14.

Dixe-

Dixerat autem superiùs. *Deum, qui dives est in misericordiâ; propter nimiam charitatem suam, quâ dilexit nos, cum essemus mortui peccatis, convivificâsse in Christo, ut ostenderet in sæculis supervenientibus, abundantes divitias gratiæ suæ, in bonitate super nos, in Christo JEsu*, quas etiam vocat nullâ ratione *investigabiles divitias Christi.* *Eph. 2. 7.* *Eph. 3. 8.*

Sed de Charitatis Christi super nos profusione excessiva, atque nimia, hæc sint satis; præstat siquidem de ea multa meditari, quàm loqui. Videamus jam, & æmulemur Sanctorum Charitatis quoque suæ erga Christum (ex gratia Christi) profusionem. Atque huc veniunt omnes & singulæ Sanctorum Christi, propter Christum, sive actiones, sive Passiones.

1. In hunc censum venit Fides in Deum, & quem misit ille in mundum, in JEsum Christum, quæ Fides vincit mundum, & omnem Sapientiam, Potentiam, Dulcedinem ejus, arbitrans omnia bona ejus, tanquam stercora, atque detrimenta. Hæc fides, in captivitatem redigit omnem intellectum, in obsequium suum, ut quæ sunt apud homines impossibilia, confiteatur possibilia apud Deum, imò faciat omnia possibilia credenti, sitque sperandarum substantia rerum, & argumentum atque convictio non apparentium. Hanc Fidem Catholica Christi Ecclesia exhibet Christo per sexdecim & amplius sæcula, inconcussam: nulli parcens labori, sumptui, difficultati, periculo suo, suorumque.

2. Venit in eundem censum, spes in Christum; quæ facit ut omnes Fideles Christi, etiam in spem contra spem sperent, & confidant Deo, sive spiritualia, sive corporalia, sive æterna, sive tempo-

temporalia, bona, & auxilia. Spes remissionem peccatorum, spes victoriam tentationum, spes conculcationem omnium infernalium aspidum, & leonum, & draconum, spes oblivionem carnis, & sanguinis, spes Justificationem & gratiam, spes filiationem & hæreditatem Dei cum Christo, spes resuscitationem ex mortuis, spes consessum in cœlestibus, spes ipsam æternam vitam, possessionemque Regni à constitutione mundi, præparatam, ex Christi meritis, & sanguine gratiaque derivans, nihil præsentium, nihil inter manus ipsas oculosque positorum aut amat, aut appetit, aut possidet; sed totâ firmitate certitudinis fertur in abscondita, in invisibilia, in futura, in promissa; firmiusque & inconcussâ magis adhæsione, ista, etiam adhuc in ista vita possidet, quàm si re ipsâ omni jure, mundi universi bona possideret. Imò quod est ampliùs, atque mirabiliùs; ideo universis hujus mundi bonis inhærere, vel capillo tenus recusat, ut tantò firmiùs immobiliusque futura illa sperans, illa eadem sperando possideat. Neque solùm spes nostra in Christum hoc agit, quod bona præsentia omnia profundat, & bona futura possideat: verum insuper, omnia mundi mala, & incommoda aggreditur, atque perpetitur, ut futuris præmiis bonis, per invictam adversitatum incommoditatumque tolerantiam perfrui mereatur. Existens per hoc, in Christum suum liberalissima: quòd quantò se ampliùs ad bona à Christo sperata exspectataque capaciorem sperando, & per spem operando bona, sufferendo adversa reddit, tantò ipsum Christum quodammodo reddat in bonis super se profun-

dendis

dendis, inque præmiis exhibendis, glorioſum magis, beatum magis, demumque coram & à Patre ſuo cœleſti remuneratum magis. Eſt enim gaudium Domini, fortitudo noſtra, & gloria eſt Chriſti glorificatio noſtra.

3. In hunc quoque cenſum venit. Fidelium Chriſti in Chriſtum dilectio. Neque enim ullâ aliâ re condignius Amor, quàm amore compenſatur. Quidquid dederis, ſi amorem ſubtraxeris, nihil dediſti. *Si dederit homo omnem ſubſtantiam ſuam pro dilectione, quaſi nihilum deſpiciet eam.* Dilectio ſiquidem talis eſt res, quæ ſola bona, ſola per ſe, & ſeipsâ bona eſt; omnia reliqua facit bona, & ſine hac una, omnia alia quæ videntur non ſunt bona. Quomodo autem Fideles Chriſti retribuant dilectionem Chriſto? videre licet, & ſpecimen capere, ex uno Apoſtolo Chriſti, vero amatore Chriſti. *Quis ergo nos ſeparabit* (ipſe loquitur, & quidem non in ſua tantùm, ſed in omnium verè amantium Chriſtum perſona loquitur) *à charitate Chriſti. Tribulatio, an anguſtia? an fames? an nuditas? an periculum? an perſecutio? an gladius? (Sicut ſcriptum eſt. Quia propter te mortificamur totâ die, æſtimati ſumus ſicut oves occiſionis,) ſed in his omnibus, ſuperamus propter eum, qui dilexit nos: Certus ſum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principatus, neque virtutes, neque inſtantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque alia creatura poterit nos ſeparare à charitate Dei, quæ eſt in Chriſto JEſu Domino noſtro.* *Rom. 8. 35.* *Pſ. 43. 23.*

Ne autem quis putet in ſolis magnificis verbis Amorem Pauli erga Chriſtum ſiſtere, audire liceat

2. Cor. 11. 21. liceat operosum amorem ejus. [*In quo quis audet, (in insipientia dico) audeo & ego. Ministri Christi sunt, (ut minùs sapiens dico) plùs ego; in laboribus plurimis, in carceribus abundantius, in plagis supra modum, in mortibus frequenter. A Judæis quinqueis quadragenas, unâ minùs accepi; ter virgis cæsus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci, nocte & die in profundo maris fui. In itineribus sæpe, periculis fluminum, periculis latronum, periculis ex genere, periculis ex gentibus, periculis in civitate, periculis in solitudine, periculis in mari, periculis in falsis fratribus; in labore, & erumna; in vigiliis multis, in fame & siti, in jejuniis multis, in frigore & nuditate, præter illa quæ extrinsecus sunt, instantia mea quotidiana, solicitudo omnium Ecclesiarum: quis infirmatur & ego non infirmor, quis scandalisatur & ego non uror?* En quomodo Paulus charitate suâ sanè operosâ Christi charitatem æmulari conniſus est? Qui etiam non dubitat profiteri de seipso. *Gaudeo*

Col. 1. 24. *in Passionibus pro vobis, & adimple ea quæ desunt passionum Christi, in carne mea, pro corpore ejus, quod est Ecclesia.*

Atque hæc quæ fecit, quæque de se professus est Paulus, fecêre Apostoli, Apostolorumque successores: fecêre Martyres, fecêre Anachoretæ, fecêre in simili fideles ab origine Christi Ecclesiæ, & faciunt usque huc, facturi usque ad consummationem sæculi. Quid enim agit universa Christi Ecclesia, toto terrarum orbe diffusa? quid egerunt tanti exercitus Martyrum, qui pro testamento Dei sui tradiderunt in omne carnificinarum & mortis genus animas suas, suoque sanguine mundum idololatriâ, & omnigenis iniqui-

iniquitatibus fœtidum abluerunt & emaculaverunt? Quid egerunt innumera illa priſcorum Monachorum, Eremitarumque examina? Quid agunt hodieque infinitorum cœnobiorum incolæ ſexûs utriusque? De quibus omnibus juſtiſſimè, quia & veriſſimè, dicas id quod Paulus loquitur de Sanctis fidelibusque veteris teſtamenti. *qui per fidem vicerunt regna, operati ſunt juſtitiam, adepti ſunt repromiſſiones, obturaverunt ora leonum, extinxerunt impetum ignis, effugerunt aciem gladii, convaluerunt de infirmitate, fortes facti ſunt in bello, caſtra verterunt cæterorum, acceperunt mulieres de reſurrectione mortuos ſuos. Alii diſtenti ſunt, non ſuſcipientes redemptionem, ut meliorem invenirent reſurrectionem, alii vero ludibria & verbera experti, inſuper & vincula & carceres; lapidati ſunt, ſecti ſunt, in occiſione gladii mortui ſunt, circuierunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, anguſtiati, afflicti, quibus dignus non erat mundus, in ſolitudinibus errantes, in mentibus, & ſpeluncis, & in cavernis terræ.* E quibus omnibus nunquid eſt aliquid, quod non præſtitum ſit, quodve non etiam præſtetur à fidelibus Chriſti propter Chriſtum in Eccleſia Catholica? *Hebr.* 11. 33.

Vixit pauper Chriſtus ita, ut non haberet ubi caput reclinaret ſuum? vivunt fideles ejus absque ullo dominio & proprietate ſuper rem etiam tenuiſſimam, adſcita etiam per votum Deo factum incapacitate Domini, & Paupertatis æternitate.

Vixit Chriſtus virgo? Habet in Eccleſia imitatores: qui in carne non ſecundùm carnem militant, nulla carnis blandimenta admittunt,

tunt, & insuper virgines continentesque, æterni voti sponsione sunt.

Vixit Christus obediens usque ad mortem crucis? innumeri sunt, qui totos se submiserunt alieni regiminis jugo, superaddentes sibi votum obedientiæ perpetuæ propter Christum.

Humilis fuit Christus, & Mitis? Discunt ab eo, æmulanturque in ipso Humilitatis & Mansuetudinis viam, viventes sine querela & offensione, omnem humilitatem invicem insinuantes, & honore invicem prævenientes.

Passus est Christus? & fideles ejus eâdem cogitatione armantur, atque in patientia offerunt ei fructum triceſimum, sexageſimum, centeſimum; gloriantur in tribulationibus, atque omne gaudium existimant, cùm in variis tentationes & persecutiones inciderint.

Bajulavit crucem suam Christus, tam internam quàm externam. Sunt fideles, qui verè fideles sunt, qui abnegant semetipsos, & tollunt crucem suam quotidie, & mortificationem Christi jugiter in corporibus, & animabus suis circumferunt, adeò, ut profiteantur, nihil se scire, nisi JEsum, & hunc crucifixum, in nullo gloriari, nisi in cruce Domini nostri JEsu Christi, per quem eis mundus crucifixus est, & ipsi vicissim mundo.

Christi cibus fuit facere voluntatem Patris? Et Christi fideles, in lege Domini meditantur die ac nocte, inquirentes & exequi satagentes, quæ sit voluntas Dei bona, beneplacens, & perfecta; omni horâ, totisque cordibus clamantes Domino: fiat voluntas tua, sicut in cœlo, & in terra.

Non

Non mea Domine voluntas fiat, sed fiat voluntas tua.

Christus non suam, sed Patris Cœlestis gloriam quæsivit? Et fideles Christi, in eo fidelitatem, fidemque suam Christo commendant, atque comprobant: quia sive comedunt, sive bibunt, sivè aliud quid faciunt, omnia in gloriam Dei faciunt; sic faciunt coram hominibus opera sua bona, ut ea videntes glorificent Patrem, qui in cœlis est. His clamant jugiter Deo Magnificat anima mea Dominum. Clamant jugiter. Exaltetur Deus salutis meæ. Clamant jugiter. Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc & usque in sæculum. Clamant jugiter: Omnia ad Majorem Dei Gloriam.

Christus de manu Patris sui elegit vestitum humilitatis, confusionis, contemptus, elegit crucem, & crucis mortem, confusione, & ignominiâ ejus contemptâ, proposito licèt sibi ex parte altera; gaudio, gloriâ & honore? Et fideles ejus eligunt abjecti esse in domo Domini, magis quàm gloriosè habitare, delicatè vivere in tabernaculis peccatorum. *Exhibentes se sicut* ve- 2. *Cor.* 6. 4.
ros Christi discipulos, *Deique ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu Sancto, in charitate non ficta, in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma justitiæ, à dextris & à sinistris, per gloriam, & ignobilitatem, per infamiam, & bonam famam*, &c.

Christus Bonus Pastor, animam suam posuit pro ovibus suis. Et Christi fideles pro Chri-

sto legatione funguntur, tanquam Deo exhor-
2. Cor. 5. 20. tante per eos. *Objecramus pro Christo, reconciliamini Deo;* quoniam ipse, *eum qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit, ut nos efficeremur justitia Dei in ipso.* Hi die noctuque stant succincti lumbos, & lucernas tenent in manibus suis, tanquam boni dispensatores, & fideles ministri, super familiam Domini constituti, ut dent illis in tempore tritici mensuram, & custodiant vigilias super greges suos, atque ad instar Principis Pastorum, etiam mercenarios, & fures, & lupos, ovilibus Domini propulsant, etiam fortunarum, etiam famæ, etiam sanguinis, etiam vitæ prodigi, pro Animarum Christi sanguine redemptarum salute.

In summa: habet Christus imitatores suarum virtutum, exsecutores suorum mandatorum, custodes suorum consiliorum, æmulatores suarum perfectionum, zelatores suæ gloriæ, dispensatores prudentes, qui sciant familiæ Domini sui dare tritici mensuram in tempore suo, negotiatores industrios, & diligentes, qui unâ Domini sui mnâ, decem lucrentur. Operarios laboriosos, qui non refugiunt portare pondus diei, & æstus, in vinea Domini excolenda: servos denique fideles qui, cum omnia fecerint, quæ præce-
Luc. 17. 10. pta sunt eis, nihilominùs dicunt. *Servi inutiles sumus, quod debuimus facere, fecimus.*

Neque verò ab hoc redamatorum JEsu Christi Redemptoris, profusissimique nostri Amatoris, cætu excludendi sunt alii fideles ejus, credentes in eum, & ex fide viventes, operantesque opera dilectionis & justitiæ, servantesque mandata Domini, ut mereantur ad vitam æternam

nam ingredi. Et hi enim esurientem Christum pascunt, sitientem potant, nudum vestiunt, peregrinum hospitio excipiunt, captivum redimunt, infirmum visitant, incarceratum solantur, mortuum sepeliunt. Hi quoque oculus fiunt cæco, & pes claudo, & Patres sunt Pauperum, mœrentium consolatores, non negant, quod volunt, pauperibus, neque oculos viduæ exspectare faciunt, neque comedunt buccellam suam soli, sed eam cum pupillis partiuntur, post aurum non abeunt, neque sperant in pecunia & thesauris, neque dicunt obrizo, fiducia mea; qui benefaciunt malefacientibus, benedicunt maledicentibus, orant pro persequentibus, non vincuntur à malo, sed vincunt in bono malum, nec dant ad peccandum guttur suum, ut maledicant odientibus se. Denique utuntur hoc mundo, tanquam non utantur; abundant in operibus bonis, & jugiter inclinant cor suum, ad faciendas justificationes Domini in æternum propter retributionem. Vide sis patrimonia quæ dederunt pauperibus Christi; monasteria, quæ ædificârunt filiis excussorum Christi; templa, quæ fundârunt honori Christi, altaria, quæ exstruxerunt & instruxerunt sacrificio Christi; Cantus & psalmodias, quibus per templa Christi providerunt resonare laudes Christi. Thesauros auri, argenti, gemmarum, vestiumque pretiosarum, quibus repletæ sunt domus Christi, ornatæ fulgent augustiùs cruces, altaria, imagines Christi. Et hæc omnia sunt patrimonium Christi, sunt merces sanguinis Christi, sunt protestatio flammescentis in cordibus fidelium dilectionis Christi.

Et fatendum est quidem, quia hæc omnia, quæ breviter enumerata sunt, nihil omnino sunt, si conferantur charitati, quâ excessivè, & superabundanter dilexit nos Christus: attamen etiam negandum non est, attentis viribus nostris, & tenuitate facultatum nostrarum, hæc quoque pro magnis reputanda esse, utpote fructus multùm ebullientis per corda nostra redàmationis Christi, quam in eis constanter efflorescere facit charitas redundans in Passione Christi.

Hæc recogitans pia anima, recordetur se quoque unam esse, ex his, quas profusè prodigèque amavit Magnus amator Christus, & animetur ad hoc, ut omni conatu virium suarum, satagat, ad semper, semperque ampliùs, profusius, prodigaliùs effundendum se in amorem, & fructus amoris Christi.

MODUS LXXIV.

SEptuagesimus quartus Passionem Dominicam meditandi modus est. Speculari in ea, atque discere exemplariter eluceſcentem observationem Divinorum mandatorum. Etsi enim tota Domini nostri vita, morum nostrorum fuit disciplina, nec non speculum executionis præceptorum Dei, atque voluntatis ejus, attestante id ipso de se Domino: *Sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio.* Item. *Ego, quæ placita sunt ei, facio semper*, nihilominus hæc Christi ad Divinam voluntatem subjectio, mandatorumque plenissima exsecutio, perfectissimâ, & (prout dixi exem-

Joan. 14. 31.
Joan. 8. 29.

exemplari, consummativâque ratione eluceſcit, atque reſidet in Dominica Paſſione.

Licebit ergo pio meditatori, universa decalogi præcepta, à Chriſto in ſua pro nobis Paſſione accuratiſſimè adimpleta perveſtigare, & in ſedulam imitationem obſervantiæ ſibimet aſſumere.

I. Præceptum eſt. Ego ſum Dominus Deus tuus. Non habebis Deos alienos coram me. Servavit & adimplevit Chriſtus Dominus mandatum hoc, in Paſſione ſua, quia Patri ſuo, hoc eſt, Deo vero, eum exhibuit honorem atque cultum in Paſſione ſua, qui & uni, & ſoli Deo debetur, eſtque omnium cultus eminentiſſimus: obtulit enim ſacrificium & holocauſtum Deo, non quale quale, non taurorum aut arietum pinguium millia, ſed ſemetipſum, vitam ſuam ponens, pro obedientia Dei Patris. Quod olim diabolo adorationem ſui ſuadenti, reſpondit; *Dominum Deum adorabis, & illi ſoli ſervies*: hoc quàm pleniſſimè præſtitit per Paſſionem & mortem ſuam, ſoli Patri ſeſe non tantum in ſervum, ſed & in holocauſtum & ſacrificium immolando. Docens nos in Dei noſtri cultum profundere, non omnia tantùm noſtra, ſed etiam ipſos nos, impendendo, honori & obedientiæ, illi à nobis debitæ, etiam ſanguinem, etiam honorem, etiam libertatem, etiam vitam. *Exod. 20. 2.* *Matt. 4. 10.*

II. Præceptum. Non aſſumes nomen Domini Dei tui in vanum. Nunquam Chriſtus otioſè, nunquam falsò juravit, ac etiam obſervare eſt in vita Chriſti, rariſſime ipſum Dei nomine uſum, nec niſi cum ſpeciali aliquo adjecto reverentiam Dei ſonante. In tota Paſſione ſua

ſolummodò bis, terve Deum nominavit, idque cum ſingulari affectu, tum dilectionis, tum reverentiæ, tum fiduciæ, tum obſecrationis, dicens: Deus meus, Deus meus &c. Inter eandem Paſſionem per nomen Dei vivi adjuratus: eam fecit ſanctiſſimo nomini Dei reverentiam, ut propter eam confeſſus ſit luculentiſſimè, ſe Chriſtum Dei Filium, ſeſſurum à dextris virtutis Dei, venturum in nubibus cæli; (eſto noviſſet, confeſſionem hanc capitalem ſibi futuram) Ad hæc: Paſſione ſua Chriſtus, illa omnia quæ Patribus Deus promiſerat, & per ſemetipſum juraverat, fideliſſimè præſtitit, perſolvitque; usque dum in cruce proteſtaretur diceretque *Conſummatum eſt:* quidquid nimirum ad Dei Patris honorem, promiſſorum fidem, ſalutem noſtram, obedientiam & charitatem ſuam attinebat. Quo exemplo, docuit nos Dominus ſumma cum reverentia, humilitate, veneratione, parcitate Divinum nomen ſermonibus noſtris interſerere, nec ſine interiore pietatis, religionisque ſenſu illud uſurpare.

III. Præceptum. Memento diem Sabbati ſanctifices.] Videri poterat, & de facto Judæis viſus erat Dominus Sabbatum non cuſtodire, quæ fuit (ut videri volebant) iisdem cauſa ſingularis, odiorum atque perſecutionum in Chriſtum. Sed inſanam ſuperſtitionem Judæorum, ſatis refutavit Dominus. Maximè cum ipſe eſſet Dominus etiam Sabbati. At nihilominus exactam Sabbati cuſtodiam in Paſſione ſua demonſtravit, tum quando in cruce, corpus ſuum per Sabbatum remanere, tum quando in Sabbato noluit ſibi à fidelibus ullum mortuale obſequium exhi-

exhiberi, tum denique quia toto die mortem suam sequente, Sabbati savit, requiescens in sepulchro. Consummato salutis nostræ opere, nec non condito Ecclesiæ suæ mundo: prout olim condito mundo hoc visibili, septimo die requierat. per hoc instituens nos: ut dies cultui Divino destinatos, non solùm habeamus, sed habitos revereamur, & Divino obsequio laudatione, gratiarum actionibus, orationibus, sermonibus sacris audientis, nec non aliis salutaribus operibus, sanctos, & Deo consecratos placitosque reddamus. Ne hostes nostri dæmones, derideant sibi Sabbata nostra, prout hodie (pro dolor, & probrum Christi!) fieri apud Christianos amat, quibus, nulli magis ad omnem licentiam morum, ad omnem turpitudinem exercendam, de morte atque instituto destinati sunt dies, quàm festi, quam sacri, quam Deo scilicet dicati, ejusque cultui destinati, quasi hoc esset Sabbatum, quod Dominus elegit, quodve à suis Christianis Christus requirit.

IV. Præceptum. Honora Patrem tuum & Matrem tuam.] Constat Dominum nostrum totam vitam suam impendisse honori, cultui, obsequio, obedientiæ Patris æterni, idque sub ratione Patris: quem & ideo sæpissimè hoc gratioso Patris nomine compellare gratissimum & usitatissimum habuit. Constat etiam, ab eodem Domino Nostro Matri suæ ad usque annum vitæ trigesimum, obsequium & subjectionem filialem exhibitam, nihilque officii, quod Pietas in parentem posceret omisisse. Josephum quoque Patrem putatum, affectu veri Filii, quoad vixit coluisse. Sed hoc tamen, præcipuè de-

monſtravit in Paſſione ſua, in qua licèt undique calamitatibus obſeptus, vereque vir dolorum, & ſciens atque experiens infirmitatem eſſet, Matris tamen cruci ſuæ adſtantis curam minimè præteriit, ſed eam Joanni commendas eidem in eam filialem ſuum affectum amoris, & curæ indidit: unde & Joannes ex illa hora accepit illam in ſua. Patri verò æterno tum ſuam Paſſionem ac mortem, mortisque ignominiam, in honorem, obſequium, mandatique illius executionem impendit, tum in extremo vitæ periculo, inclinato per ſummam devotionem, veneratione mque capite, animam ſuam recommendans, atque tradens in ejusdem Patris manus, exſpiravit. Sciens, & nullo ſe loco meliùs ſpiritum ſuum, quàm in Paternis manibus depoſiturum; & nullo ſe gratiore pignore manus Paternas, quàm ſui Spiritûs in eas depoſitione daturum. Hac eâdem operâ erudiens nos: tum omnem vitam, noſtram cultui honorique ſummèque venerandi, Patris noſtri cœleſtis, & noſtro, & omnium creaturarum nomine conſecrare, tum debito, Parentes, Magiſtratus, Majoresque omnes honore, ac veneratione, pietatisque officiis colere. Sibi enim hoc vel impenſum vel negatum proteſtatur, quod Majoribus impenſum negatumve fuerit, quod in nullius alterius præcepti ſui obſervatione, aut violatione attendit Deus, idque adeò delicatè, quaſi pupillæ oculi ſui res ſit.

V. Præceptum. Non occides. Nullum occidit Chriſtus, imò omnes mortuos peccatis, Paſſione ſuâ morteque vivificavit, inſuper reſurrectionem ex mortuis nobis omnibus promeruit.

ruit. Unum ſolummodò, hoſtem noſtrum occidit, mortem videlicet tam corporis, quam animæ, tam temporalem, quàm æternam; de qua per Prophetam olim comminatus fuerat dicens. *Ero mors tua, ô mors; & morſus tuus inferne.* Ad hæc etiam peccatum in ſuo mortali corpore interfecit, una cum chyrographo mortis *affigens illud Cruci.* Cujus figuram olim geſſit & expreſſit David Philiſtæum interficiens, & ſuo ipſius eum gladio truncans, demumque *velut tenerrimus ligni vermiculus ſexcentos*, hoc eſt, innumeros, & univerſos noſtros hoſtes *interficiens impetu uno.* Atque per hoc etiam nobis fidelibus ſuis legem fixit, ut proximum quidem, etiam inimicum, & odientem, unusquisque noſtrûm diligat ſicut ſeipſum propter Deum, cum peccato autem & diabolo, & mundo, & carne internecinum geramus bellum: donec eos virtute Paſſionis, crucis, & mortis ejus conteramus ſub pedibus noſtris.

Col. 2. 14.

2. Reg. 23. 8.

1. Reg. 17. 51.

VI. Præceptum. Non mœchaberis.] Chriſtus Deus noſter, de Spiritu Sancto conceptus, deque intemerata ſemper Virgine Matre, virgo natus eſt, virgo vixit, virgo mortuus eſt, ut pœnè abſurdum ſit, aliquid pro virginea Chriſti integritate aſſerenda laborare. Nihilominus ille ſponſus ſanguinum factus eſt Eccleſiæ ſuæ, quam ſibi per ſanguinem, crucem & mortem acquiſivit, & exhibuit non habentem rugam, neque maculam: & cujus mortui latere tanquam ex novi Adæ coſta, ædificavit ſibi uxorem, eamque fecit Matrem omnium viventium, qui non ex ſanguinibus, neque ex voluntate carnis, ſed ex Deo naſcuntur filii Dei viventis; Hæredes quidem

Dei, cohæredes autem Christi, ob quod Dominus JEsus, Pater futuri sæculi meritò nuncupatur. Atque hic nobis amabilissimè denuntiat dicens, *sponsavi te mihi in fide.* Et ejus Apostolus.

2. Cor. 11. 2. *Despondi vos* (ait) *uni viro virginem castam exhibere Christo.* Ergo videat quisque nostrùm, ut possideat vas suum, non in passione desiderii, sed in sanctificatione, & munditiâ, ut sit virgo & carne, & Spiritu, ut virgo sit, sed prudens, habens lampadem non solùm fidei & spei sinceritate ornatam, verùm etiam oleo bonorum operum plenam, charitatisque igne succensam.

VII. Præceptum. Non furtum facies.] Atteſtatur Apostolus de nostro Domino JESU Christo: quia non est rapinam arbitratus, esse se æqualem Deo; quin potiùs cùm dives, imò Deus, & in forma Dei esset, propter nos egenus factus est, ita ut neque ubi caput reclinaret suum, neque ubi pedem poneret, habuerit: insuper autem quæ non rapuerat; furta primorum parentum, omniumque nostrûm, in passione exsolvit, usque ad novissimum quadrantem, in omni rigore justitiæ, nec ad æqualitatem solùm, verùm etiam usque ad copiosum excessum. Et tamen non omisit Dominus exercere rapinam spoliaque diripere ex hostibus tam suis quàm nostris: propter quod nomen illi inditum narravit Propheta. *Accelera, spolia, detrahe. Festina, prædare.* Ergo fortem armatum invasit, vicit, vasa ejus diripuit, & ab ipsis inferis captivam captivitatem eduxit, infernum & diabolum iniquè raptâ possessione, justè spoliavit. Ideo decantatum est illi: *Hæc est præda David, accipite de benedictionibus Domini.* Et illud, *Ascendens in altum*

Isa. 8. 1. 3.

1. Reg. 30. 20.

Eph. 4. 8.

tum captivam duxit captivitatem, accepit & dedit dona in hominibus. Hæc rapina, hæc spolia, hæc captivitas Christi, nos sumus, & utinam esse amemus, esse curemus, esse perseveremus. Quid enim felicius? sed heu, quàm multi amantes peccata sua, diligunt mortem; & tradunt se diabolo in servos, eligentes maledictionem, & negligentes benedictionem. Filii Levi, filii potentes, filii excussorum, accingimini, & estote robusti, eruite pretiosum è vili. *Ite ad gentem convulsam & dilaceratam & gementem sub tyrannide, tot dominorum, quot vitiorum. Afferte Domino filii Dei, afferte filios arietum*, diligit enim Dominus noster talem *rapinam in holocausto.*

VIII. Præceptum. Non falsum testimonium dices. Absit ut Christus veritas, ut verax, & testis in cœlo fidelis, & qui cum veritate judicat, & vincit, falsum testimonium dixerit aliquando. Passus est tamen falsos testes, falsa testimonia contra se audivit, in hora Passionis suæ. Insuper autem potestatus est coram Pilato, *se in hoc natum esse in mundum, ut testimonium perhiberet veritati.* Et præstitit perhibuitque sanè quàm abundè, factaque sunt testimonia ejus credibilia nimis, virtute operum, evidentiâ miraculorum, veritate verborum, ita ut inimici dicerent ei: *Magister, scimus quia verax es, & viam Dei in veritate doces.* Nihilominus inimici ejus mentiti sunt ei, & verissimum testimonium ejus quod dedit veritati coram Caipha Pontifice, & universo concilio, appellaverunt falsum, atque blasphemum, & ob illud proclamatus est, *Reus mortis.* Sicque testis veritatis, factus est victima falsi testimonii, neque ullam habuêre Judæi procuran-

Joan. 18. 37.

Matt. 22. 16.

Matt. 26. 66.

curandæ & urgendæ mortis Christi causam, aut gravem & speciosam magis, aut falsam ementitamque magis. Et per hoc docet nos Dominus JEsus, esse nos per omnia servos veritatis, cultores, amicos, prædicatores, professores, tutores.

IX. & X. Præceptum est. Non concupisces quidquam eorum, quæ proximi tui sunt. Non uxorem, non servum, non bovem, &c. Quomodo Christus Dominus aliquid nostrum concupisceret, qui ad hoc in mundum venit in sua omnia, & seipsum nobis impenderet, nobisque daret? Profudit ergo, & planè prodegit, in nos, inque usum nostrum omnia sua, & Divinitatem, atque personam cum omni gloria ejus, & corpus, & sanguinem, & famam, & vitam, & animam, & matrem, & merita, & opera, & virtutes, & passionem; denique totum se, quidquid erat, quantus-quantusque erat: ita ut etiam illud quod in latere & corde adhuc sanguinis & aquæ post mortem superfuerat, per vulnus lateris aperti effundi, atque in nostræ salutis Sacramenta transire fecerit. Solâ duntaxat cruce reservatâ sibi, à qua nonnisi alienâ manu: alienâ potestate, & mortuus quidem, depositus sit. Et hæc est disciplina nostra, magisteriumque nostrum, nobis à summo doctore, ex cathedra crucis traditum, ut simus in mundo isto tanquam filii excussorum, nihil concupiscentes eorum, quæ in mundo sunt, nihil commune habentes cum mundo, omnia impendentes saluti nostræ, auxilio proximi, dilectioni Christi, gloriæ Dei, solam crucis, & paupertatis, & Passionis, & stultitiæ Christi possessionem, hæreditatemque nobis

bis usque ad mortem imitatione retinentes, vindicantesque; solo hoc ex Christi bonis patrimonio in hac vita, divites, glorioſi, beati.

MODUS LXXV.

SEptuageſimus quintus Modus Dominicam Paſſionem meditandi eſſe poteſt, advertere quomodo in Dominica Paſſione eluceat obſervatio conſiliorum Chriſti. Erit operæ pretium, eum meditandi modum in aliquot conſiliis Chriſti declarare.

Ac. 1 Quomodo octo Beatitudines quæ propria Chriſti conſilia ſunt, in ejusdem Domini noſtri Paſſione reluceant, declaratum eſt ſuperius, Modo 32. *Matt. 5.*

2. Conſilium voluntariæ Paupertatis totâ quidem vitâ ſuâ Dominus exactiſſimè conſectatus eſt, adeò, ut ab ipſo per nativitatem in mundum hunc, vitamque mortalem ingreſſu, non invenerit ubi caput reclinaret ſuum; præcipuâ tamen ratione, in tota Paſſione ſua eluxit ejus erga Paupertatem amor, atque obſervantia. Nudiſſimus enim in cruce pependit. Veſtimenta ſua inter crucifixores partita eſſe voluit, capite pendulo, & fulcimenti indigo, mortuus eſt. In ſiti ſua, guttam aquæ non habuit, alienâ ſindone involutus ad Sepulturam, alienâ ſtipe mortui corpus inunctum eſt, alieno denique in ſepulchro concluſus, & conditus eſt. Nullum ſucceſſorem bonorum, nullam è ſuis rebus poſſidendam hæredi reliquit; niſi alienâ miſeratione de cruce depoſitus, tumulatusque fuiſſet, eſca futurus erat, aut volucrum, aut beſtiarum *Luc. 9. 58.*

rapa-

rapacium, ſive in cruce relictus, ſive ab cruce projectus. Atque hæc omnia Chriſto tam fuêre voluntaria, & electa ſpontanee, quàm quidquam ſpontaneum.

3. Conſilium voluntariæ virginitatis atque Puritatis, in omni vita ſervavit, ſed ſpecialiter in Paſſione & morte complevit Dominus noſter. In medio enim virginum, hoc eſt, Matris, & diſcipuli mortuus eſt, & virginem ſuam carnem, exquiſitis ſubjecit, tum verecundiæ, tum mortificationis occaſionibus, & afflictionibus. Et id quidem in pœnam & expiationem omnium & ſingularum totius humani generis execrandarum obſcænitatum; tum etiam ad emerendam apud æternum Patrem corruptiſſimæ, & in turpitudinem luxuriæ projectiſſimæ naturæ noſtræ, omnis caſtitatis, potiſſimùm verò virginalis puritatis, & gratiam, & amorem, & ſtudium, & præmium, atque triumphum. Niſi enim Chriſtus virgo, virgineam ſuam carnem, carnis voluptatibus ſubtraxiſſet, doloribus autem ſubjeciſſet, nequaquam virginum ſponſus, & Rex puritatis omnis, caſtique conſilii ſeminator exſtitiſſet.

4. Conſilium voluntariæ obedientiæ cujus cùm ſtupendum inprimis Amorem, cultum, exemplumque in Paſſione Domini noſtri videre eſt, tum etiam votum, profeſſionemque cognoſcere. Quemadmodum in primo inſtanti Incarnationis ſuæ, ingreſsûsque ſui in mundum momento, profeſſus eſt Dominus noſter Æterno ſuo Patri obedientiam omnem, aſſerente id poſt Pſalmiſtam Apoſtolo. [*Ideo ingrediens in mundum dicit. Holocauſtum & oblationem no-*

luiſti

luisti, corpus autem aptâsti mihi, &c. *Tunc dixi, ecce venio. In capite libri scriptum est de me, ut faciam Deus voluntatem tuam. Deus meus volui, & legem tuam in medio cordis mei.* Contestans se nullâ suâ usurum libertate, quantumlibet sibi à Patre permissâ, & relictâ, saltem quoad circumstantias, & conditiones mandati de morte subeunda pro nobis, idque voto perpetuo confirmans, & sanciens. Ad eundem modum etiam ex mundo exiens, atque ad Deum vadens, & sciens quia omnia dedisset ei Pater in manus, nihilominus factus est obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Atque cùm hîc jam prospiceret terminum tam suæ Passionis, quàm Paternæ voluntatis, minimè autem suæ ad obediendum ultra promptitudinis: non dubitavit Paternam voluntatem provocare, ad suggerendam adhuc alacritati suæ patiendi ac obediendi materiam, propter quod inclamavit in cruce, *Sitio;* in quo nimirùm ampliùs Patri obedire, & suæ ad obtemperandum fami sitive obsequi posset. Cùm verò animadverteret Patri Æterno nullam ampliùs esse imperandi sibi voluntatem: ergo filiali simul humilitate, simul subjectione, persimilis quærenti, ait, ad Patrem. *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* Obliviscens famelicæ sitibundæque promptitudinis meæ ad obedientiam, Tibi ô Pater, quia nullam mihi jam dignaris suppeditare præcepti materiam. Quocirca quoniam obedire ulteriùs, non possum Tibi, *& consummata sunt omnia*, quæ placuerat imperare mihi, si itaque finis vivendi, quandoquidem est finis obediendi. Non enim lubet ultra vivere, quoniam non licet

Joan. 19. 28. cet ultra obedire. Ergo *in manus tuas Pater commendo Spiritum meum*, ut eodem sit mihi clausula vivendi, quæ & obediendi. Atque in hac quoque *voluntate sanctificati sumus per ob-*
Luc. 23. 46. *Hebr. 10. 19.* *lationem corporis JEsu Christi.*

Luc. 18. 1. 5. Consilium Christi. *Oportet semper orare*
Luc. 21. 36. *& non deficere. Igitur vigilate omni tempore orantes.* Hoc consilium suum Incarnata Sapientia Christus, totius quidem vitæ suæ decursu exercuit, sed maximè illi in sua Passione deditus fuit: quin imò Passionem suam totam, fecit orationem perpetuam. Cùm enim tota ejus Passio, crux, & mors, aliud nihil sit, quàm sacrificium, atque adeo holocaustum, quod pro omnium salute, unigenitus Dei, Deo Patri obtulit, constat autem sacrificium esse præstantissimam orandi speciem, sequitur quidquid in Passione Christi est, seu quidquid Christus Passus est, id totum orationem ejus fuisse. Et præter hoc, initium Passionis Christi, oratio perquam accurata fuit in horto Getsemanico. Deinde per totius Passionis cursum, illa perpetua Christi
Luc. 23. 34. oratio fuit: *Pater, dimitte illis, quia nesciunt quid faciunt.* Jam verò in cruce per tres horas cùm
Hebr. 5. 7. penderet vivus: *preces & lachrymas cum clamore*
Ps. 21. toto. *valdo obtulit Patri:* quas Psalmo suo toto David Rex prophetaverat, ad extremum totam vitæ periodum orando, & in manus Patris Spiritum suum commendando tradendoque absolvit.

Luc. 14. 11. 6. Consilium Christi. *Omnis qui se humiliat exaltabitur, & omnis qui se exaltat humiliabitur.* Hoc consilium à Christo in Passione completum, qui non agnoscit, planè nihil in ea, nihil in Christi fide, nihil in ipso Christo agnoscit. Ad

hoc

hoc explanandum sufficit illam Apostoli tum enarrationem, tum etiam simul exhortationem adducere. *Hoc sentire in vobis, quod & in Christo* Phil. 2. 5. *Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo; sed exinanivit semetipsum, formam servi accipiens in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod & Deus exaltavit illum, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen, ut in nomine Jesu omne genu flectatur, cælestium, terrestrium, & infernorum.* Quibus verbis graphicè Paulus & exinanitionem humiliationemque Christi, & ejusdem exaltationem, & denique nostram obligationem, atque etiam exspectationem complexus est.

7. Consilium Christi. *Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos. Orate pro persequentibus vos, benedicite maledicentibus vos.* Et quid est tota Christi Passio, si non hujus consilii praxis, atque exsecutio? Nam præter illam inauditæ mansuetudinis vocem, qua Dominus in medio acerrimarum passionum, orabat ad Patrem non se postulans vindicari, sed crucifixoribus suis petens ignosci; utique tota Passio fuit inimicorum & dilectio, & cum irati Dei justitia reconciliatio. *Etenim cum adhuc inimici essemus reconciliati sumus Deo per Christum*, perque mediantem ejus Passionem, & mortem. Quare etiam usque hodie in singula momenta, & usque ad mundi finem Passio Christi præcipue operatur unam dilectionem inimicorum, reconciliationem injuriosorum, veniam peccatorum, gratiam ingratorum, amorem persecutorum,

provocationem infidelium, justificationem iniquorum. Ita ut sine Passione Domini, pacem cum DEO habere nemo possit, cum ea verò nemo non possit. Adhuc ergo hodie Christus clamat de cruce pro nobis ad Deum. *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* Quæ vox nisi semper in paternis auribus, per vulnera ad mortem unigeniti personaret, indubitate totus mundus in suarum eluvione iniquitatum disperiret. Sed oratio Patientis Domini pro peccatoribus, scutum est atque protectio peccatorum ab justo furore Domini irascentis.

In hunc modum, cætera consilia Christi in Passione Christi eluceścentia, pio meditatori considerare licebit, hæc autem in exemplum dedisse hoc loco sufficiat. Alia consilia Domini sunt: *Quæ tua sunt, ne repetas.* *Si quis percusserit te in unâ maxillam, præbi illi & alteram.* *Estote perfecti, sicut & Pater vester cælestis perfectus est.* *Qui major est vestrum, fiat sicut minister.* *Gratis accepistis, gratis date.* *Dimitte, mortui sepeliant mortuos suos.* *Vade, vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & veni sequere me.* Et alia ejusmodi.

Luc. 6.30.
Matt. 5.39.
Matt. 5. 48.
Matt. 20. 25.
Matt. 10. 8.
Matt. 8. 22.
Matt. 19. 21.

MODUS LXXVI.

SEptuagesimus sextus Passionem Domini meditandi Modus est: applicando nostras ad illam, vel illam ad nostras passiones, sive affectiones, tam quæ in concupiscibili, quàm quæ in irascibili apetitu residen. Habent enim si diligenter attendimus omnes nostræ affectiones in Passione Christi, in ipsoque Christo Passo, Patibulum suum, speculum suum, exemplar suum

frenus

frenum suum, regulam suam, locum suum, præmium suum, quæ omnia devoto meditatori in Christi Passione scrutari licet. Ejus rei partem aliquam in Paradigma dabimus. Quia verò ut duplex est noster appetitus, nempe concupiscibilis, & irascibilis, ita duplices quoque reperiuntur in nobis passiones. In appetitu concupiscibili reperiuntur passiones sex. Amor, desiderium, delectatio, seu gaudium & fructus. Item Odium, fuga, tristitia, seu dolor. In appetitu irascibili est Ira, spes, desperatio, audacia, timor. De utrisque hisce passionibus, quatenus circa Dominicam Passionem occupari possint, dicemus. Et quidem in præsenti modo, de passionibus appetitûs concupiscibilis, in sequenti vero de passionibus irascibilis appetitûs tractabimus, ne videlicet unius modi tractatio æquo longiùs excrescat.

Hi ergo omnes affectus reperiuntur in naturæ nostræ parte inferiori, quâ cum brutis communicamus. Rationalis autem voluntas, quæ in superiore nostrî portione est, unica licèt sit in se, omnibus tamen iisdem affectionibus suo modo æquivalet, & supra dictis utitur; sed interdum ita, ut eis obsequatur, & ab eis abripiatur, obluctante ratione, & tunc mala est: interdum autem ita, ut eis ipsa dominetur, easque juxta lumen, & dictamen rationis ac divinæ legis, fideique regulam gubernet, & tunc bona est. Unde illud vulgare sed laudabile dictum. Voluntas si rationem sequitur, virtus est; voluntas si rationem non sequitur, vitium est. Ut ergo voluntas nostra cum passionibus suis rationem sequi condiscat, & consuescat, & delecte-

tur, ad Dominicam Passionem sese convertat, & exinde omnem sui, passionumque disciplinam desumat & exhauriat.

I. Amor in Passione Domini plùs quam luculenter addiscit, quid amare debeat, quid non amare. Quantum amare: & propter quid amare, & quomodo amare oporteat. Passio enim Christi clamat, nobis amorem Christi in Deum, & amorem nostri propter Deum, & quomodo amatus sit Deus à Christo, super omnia, quomodo amati nos à Christo propter Deum. Et hoc suo clamore eadem Passio Christi edocet nos, pari modo, & à nobis amandum esse Deum super omnia, super vitam, super animam, super famam, super dignitatem, super totum mundum, super libertatem, super bona omnia: Nos autem & proximos nostros, amandos esse à nobis, propter Deum, & secundùm DEUM, ejusque voluntatem, atque gloriam. Quocirca Passio Domini est ipsissima schola, disciplina, regula amoris, in qua nihil magis inclamatur: quàm illud. Dilige, quia dilectus es. Dilige, quomodo dilectus es. Dilige, quantùm dilectus es.

II. Desiderium, habet eruditionem pabulumque suum in Dominica Passione. Desiderando quod Christus desideravit, quomodo Christus desideravit, ad quid, & quantum Christus desideravit. Desideravit Christus Deum, & ejus gloriæ amplificationem, Majestatis, ac perfectionum notitiam, & manifestationem. Voluntatis, & legis ejus, beneplacitique, tum cognitionem, tum amorem, tum adimpletionem. Desideravit quoque Christus suimet quâ Deus-Homo

Homo est, apud homines notitiam, fidem, amorem, præceptorum, & consiliorum amplexionem, vitæ morumque imitationem, sanguinis, meritorum, mortis, & crucis studium, nobisque communicationem, & à nobis appretiationem: ad extremum Redemptionem nostram à captivitate diaboli, & damnationis æternæ necessitate, ablutionem à peccatis eorumque veniam, justificationem, sanctificationem, acquisitionem vitæ æternæ. Et propter hæc omnia supra dicta, desideravit omnem exinanitionem sui, ex forma Dei usque ad formam servi, formam peccatoris, formam maledicti, formam ab hominibus exterminati, contempti, stulti, nudi, egentis, afflicti, crucifixi, in cruce mortui, atque sepulti. Propter hæc omnia desideravit in stabulo nasci, profugus & exul nutriri, pauperculus extremè vivere, subdi hominibus, jejunare, sitire, totis noctibus in oratione pernoctare, fatigari, laborare, persecutiones, invidias, opprobria, calumnias, contumelias, insidias perpeti, cum publicanis, cum peccatoribus, cum vilissimorum hominum fæce conversari: ad extremum dura, & horrida, & probrosa omnia, ipsamque mortem inter iniquos sustinere, & obire. Hæc Christus desideravit, & desideravit desiderio, per totam vitam suam, continuato; ardenti; & (ut ipse Christus loquitur) arctante ipsum præ vehementia sui, desiderio cum notitia plena omnium desideratorum conjuncto, desiderio constante & perseverante, efficacique usque ad mortem. Desiderio puro, nulli temporali bono permisto, sed toto divino, æterna sapiente, in Deum, & ejus gustum, glo-

riamque defixo, neque abrupto aut finito, priusquam ad exitum deductum, consummatumque esset. Desiderium hujusmodi Christus nobis totâ suâ vitâ, & Passione, & cruce, & morte commendavit. Tale desiderium nostrum omne esse vult, tali desiderio nos vivere, pasci, saginari, immori, vult, & mandat. Omnia alia desideria nostra, quæ hoc non redolent, neque huic supervivunt, reprobat, & respuit, noxia nobis esse, damnabilia, & in laqueos diaboli inducentia, inque æternum interitum mergentia denuntiat.

3. Gaudium sive Delectatio atque fructus, habet item eruditionem suam pabulumque in Passione Domini. Est enim Passio Domini Exaltativa & glorificativa Dei, ejusque Potentiæ, Justitiæ, Sapientiæ, Misericordiæ, Bonitatis, Charitatis, Veritatis, Majestatis, Longanimitatis, reliquarumque plurimarum ejus perfectionum. Est item eadem Passio Domini, exaltativa & commendativa nobis, & omni rationi creaturæ, ipsiusmet Christi, tanquam Dei-Hominis; propter voluntatem Patris, propter misericordiam suam, propter salutem æternam nostram, Incarnati, Nati, Passi, Crucifixi, Mortui. Est quoque eadem Passio Domini, nostra salus, & vita æterna, estque ablutio & absolutio à peccatis; est condonatio reatus æterni; est liberatio à morte tam temporali, quàm æterna; est redemptio à servitute diaboli; est victoria tentationum; est exterminium omnis malitiæ; est confortatio ad laborem; est excitatio, & corroboratio ad passiones; est justificatio ab iniquitate; est fons gratiarum, & virtutum, & meritorum;

rum; est jus ad omnem veniam, ad gratiam, ad justitiam, ad filiationem Dei, ad fraternitatem Christi, ad cohæreditatem ejusdem, ad inhabitationem Spiritûs Sancti, ad amicitiam, charitatem, desponsationemque Dei, est denique clavis ad cœlum, porta ad Regnum, Meritum ad præmium, thessera ad victoriam, via ad palmam, reductio ad Deum, introductio ad vitam & Beatitudinem, & Gaudium Æternum. Et estne aliquid excogitare, quod ad Gaudii nostri vel formam, vel materiam desit, & in Passione Domini non sit? Adhucne Gaudium nostrum, pabulum sibi quæret alibi extra Dominicam Passionem? Adhucne stultæ mortalium Animæ vagabuntur per creaturas, à quibus emendicent suas consolationes? Adhucne insipiens homo gaudere appetet de terrenis? de sordidis, de vanissimis, non bonis, sed veriùs bonorum umbris, bonorum fecibus, bonorum somniis, atque fallaciis? Utinam toti humano generi libeat exclamare: Mihi absit gloriari, absit gaudere, absit exultare, & lætari, & quiescere, nisi in cruce, nisi in Passione, nisi in morte Domini nostri JEsu Christi, per quem mihi mundus quidem crucifixus, & contemptus, exosusque est, & ego vicissim mundo. Ipse verò Dominus meus JEsus Christus, gaudium meum, & gloria mea, & corona mea est, & ego vicissim Christo.

4. Odium quoque habet disciplinam & pabulum suum in Passione Christi, quemadmodum Patiens Passusque Dominus noster docuit nos, quid, quantum, quomodo & propter quid amemus, desideremus, gaudeamus: ita etiam eâdem operâ docet nos quid oderimus, fugiamus,

& detestemur. Oderat Christus omne id, quod sciebat esse Dei Patris gloriæ, atque voluntati, inimicum, nostræque saluti, & beatitudini æternæ perniciosum. Oderat peccatum, oderat amorem mundi & ejus vanitatem, oderat carnis desideria & opera, oderat propriam voluntatem, proprium amorem, & superbiam cordis, oderat mortem nostram, & temporalem, & multò magis æternam, oderat diabolum Patrem mendacii, & omnis peccati, & homicidam. Hæc Christus oderat, horumque odio factus est Deus-Homo, Contemptor per omnia omnis concupiscentiæ oculorum, concupiscentiæque carnis, & superbiæ vitæ. Horum odio sectatus est extremam rerum omnium penuriam & neglectum, insatiabilem & invictam innocentissimi corporis mortificationem, vexationem, dolorem, planè ut vir dolorum, & sciens infirmitatem, meritò vocaretur: denique intimam, cordialem, & exinanitivam suimet humiliationem, & contemptuum contemptum, honorumque & omnis apparentiæ humanæ fugam. Horum odio, totum quidquid in ortu, vita, Passione, morte, honore, & virtute, & Personâ, & Dignitate Passus est, totum hoc inquam horum odio passus est. Horum odium & contemptum suo nobis adeò luculento, adeò efficaci, adeò irrefragabili, exemplo suasit, & indixit, ut luculentius, efficacius, convictiviusque, neque nos effingere, aut exspectare, neque ipse exhibere & adhibere potuerit. Et hæc cùm ita sint: adhucne odiet homo ea, quæ amavit Deus? aut amabit adhuc ea, quæ odio habuit Deus? adhucne amplectetur Christianus, quæ aversatus est Christus? aut

adhuc

adhuc aversabitur Christianus, quæ amplexatus est Christus? O filii hominum usquequo gravi corde! usquequo diligitis odienda, odistis amanda, & reprobatis quæ sapientia æterna probavit, acceptatis quæ eadem sapientia incarnata repudiavit, & vos repudiare docuit! docuit verò non persuasibilibus & futilibus humanæ stultitiæ verbis: sed inauditis, atque soli sapientiæ increatæ Incarnatæque congruis & condignis, exemplorum argumentis, & argumentorum exemplis, qualia quidem in Passione potissimum Christi, omni sole clariùs elucescunt.

5. Fuga sive Adversatio. Quam similiter erudivit Domini nostri Passio, & Crux, & Mors, atque etiam antegressæ vitæ tum facta, tum dicta. Ex dictis Domini est illud: *Si vos persecuti fuerint in una civitate, fugite in aliam. Dico vobis, non consummabitis omnes civitates Israel*, fugiendo ex una in aliam, *donec veniat dies Domini.* Et alio loco dicit Dominus. *Orate, ut non fiat fuga vestra in hyeme, neque in Sabbato.* Facto autem Dominus fugam probavit, toties manus hostium lapidaturas, præcipitaturas, comprehensuras effugiendo, nec non sese abscondendo. Non solùm autem fugam nostram Dominus instruxit quasi Corporalem, sed Spiritualem: ut cùm monuit. *Attendite à fermento Pharisæorum. Attendite à falsis Prophetis. Cavete: ne justitiam vestram coram hominibus faciatis. Attendite ne corda vestra graventur à crapula & ebrietate. Nolite jurare omnino. Nolite irasci. Nolite judicare. Nolite condemnare.* Porrò diabolum suadentem sibi præcipitium, rejecit Dominus, opponens,

Matt. 24. 20.

Luc. 12. 1.
Matt. 8. 15.
Matt. 6. 1.
Luc. 21. 34.
Matt. 7. 1.

nens, non esse tentandum Deum; similiter eundem adorationem sui à Domino mercantem, pro omni gloria mundi, rejecit atque aversatus
Matt. 4. 10. est, vibrans in eum fulmineum illud: *Vade Sathana, Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies.* Sunt plures in verbis Domini nostri ejusmodi informationes, fugam nostram erudientes. At præterea reperire est, alterius quoque ordinis & generis fugæ nostræ informationem in Christi factis, dictisque, ac potissimùm in Passione. Non jam, scilicet, fugiendo mala & adversa, sed potius fugiendo & aversando fugam adversorum. Tale est dictum illud Petro, avocanti Christum à cogitatione Passionis suæ. *Vade retrò Sathana: scandalum es mihi. Non sapis*
Matt. 16. 23. *quæ Dei sunt, sed quæ hominum.* Tale & illud eidem Petro dictum, prosilienti ad defensionem
Matt. 26. 52. sui in Horto: *Converte gladium tuum in vaginam*
Joan. 18. 11. &c. *Calicem, quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum?* &c. Tale & illud dictum ad discipulos, cùm ante captivitatem suam obviam iret
Matt. 26. 26. Judæ, & ministris comprehensuris eum. *Surgite eamus, ecce appropinquat qui me tradet.* Quo verbo, absterfit omnem illam quæ in portione inferiori residebat fugam, aversationem, deprecationemque Passionis, in cujus tanquam mare sese demersit dicens paulò post hostibus suis.
Luc. 22. 53. *Hæc est hora vestra: & potestas tenebrarum.* Stetitque Dominus per totam Passionem suam in hoc firmitatis gradu, & fugæ omnis abjectione. Quâ confessus est Pontificibus & Concilio, venturum se judicem cum majestate magna in fine mundi. Quâ rejecit Pilatum jactantem potestatem vitæ & necis super se: rejecit Herodem, cu-

non

non respondit verbum ad sermones ejus multos; rejecit etiam mulierum plangentium super se parùm opportunam humanitatem: rejecit denique suadentes descensum de cruce, & fidem in eum promittentes. Sic Dominus noster fugam nostram erudiit, docuitque verbo & facto, fugere quæ verè & meritò fugienda sunt. Non fugere, quæ propter Deum salutemque æternam fugienda non sunt.

6. Habet quoque in Passione Domini pabulum suum Tristitia nostra, quâ Dominum in Passione sua laborâsse, testes sunt Evangelistæ, dicentes cœpisse *Dominum pavere, tædere, contristari, & mæstum esse.* *Matt. 26. 37.* Testis est ipse Dominus, de se discipulis suis enuntians: *Tristis est Anima mea usque ad mortem:* *Ibid. v. 38.* quibus suis verbis, non tantùm durationem, verùm & vehementiam tristitiæ suæ significavit, asserens tristitiam suam, & lethalem mortiferamque esse, & nonnisi cum ipsa morte cessaturam. Qui autem fuerint fontes Tristitiæ tantæ Domini, non est difficile eos invenire & assignare. Tristatus enim est ob omnes, & singulas iniquitates omnium nostrûm: enatasque ex eis injurias & offensas Patris Æterni, nec non justissimas, nullis autem creaturæ viribus & conatibus expiabiles, placabilesque vindicis iras. Tristatus est de indubitata ac irremediabili humani generis totius perditione. Tristatus est de impossibilitate remedii, quo salvari genus humanum justè & condignè posset: præterquam per suam Passionem & mortem in Cruce pro hominibus in hunc, salutis scilicet, finem suscipiendam. Tristatus est, Hoc salutis redemptionisque Humanæ, per suam mortem reme-

remedium, nonnisi mediante Deicidii inaudito scelere, ab ipsismet hominibus perpetrato, in exsecutionem venturum. Tristatus est ob exiguum numerum eorum, quibus sua Passio & Mors efficaciter ad salutem æternam suffragatura, immensam autem multitudinem eorum, qui propriâ suâ culpâ excidere debebant à fructu redemptionis, videlicet à salute æterna, potiusque eis, mors sua & Passio, in cumulum & augmentum damnationis æternæ convertenda erat. Tristabatur de propria Passione & Morte, tanquam Dei-Hominis, tanquam Capitis humani generis universi, tanquam Principis, Regis, Domini, Hæredisque rerum omnium, & quidem de adeò amara, probrosa, immani, omnibusque modis exaggerata morte. Tristabatur de dilectissimæ Matris suæ omnium dolorum dolorosissimo dolore, orbitate, probrositate. Tristabatur de Ecclesiæ suæ, tanto sumptu à se quæsitæ, tanto labore constitutæ, & ædificatæ, propemodum ruinâ, & extinctione, nisi in unicæ Matris suæ inconcussa stabilitate fidei, spei, & charitatis consisteret atque perduraret. Tristabatur de indignissima exosissimaque ingratitudine, abusu, contemptioneque omnium pænè hominum, etiam credentium, quâ illi & in Salvatorem, & in salutem suam, per omnes ætates usque ad mundi finem propriâ voluntatum impietate grassatum erant. Tristabatur de hostium suorum simulque nostrorum, potissimùm dæmonum consolatione & insultatione, quam habituri & exercitaturi erant, de tanta sanguinis atque mortis suæ inutilitate, sterilitate, contemptu, perditione, evacuatione. Eligentibus innumeris hominum myria-

myriadibus, dæmonibus potiùs adhærere, obsequi, obedire, sub eorumque tartareo jugo gemere, demumque æternaliter cum ipsis perire; quam Christo Redemptori, & Salvatori, & Deo, & Domino legitimo, simul & amabilissimo, præmiatori liberalissimo servire, & serviendo, sese gratissimos Passionis ac Mortis Dei sui fructus exhibere, Filios Dei, fratresque & cohæredes Christi præstare, ac tandem æternæ beatitudini idoneos, condignosque reddere. Quæ quidem res, tantam indignitatem ex se, tantamque enormitatem habet ex multitudine, ut Dei Christi tanta pro hominibus Passi, tanta autem ab isdem hominibus indigna perenniter patientis, ipsos dæmones capiat miseratio, si vera testantur historiæ, referentes, ipsorum dæmonum, de hoc confessionem. De his omnibus tristabatur Christus tristitiâ inenarrabili, in agoniam extremam cruentumque sanguinem desinente, ut qui hæc omnia & habuerit menti suæ præsentissima, & per animi sui sapientiam perspectissima, atque suis momentis expensissima, & exploratissima. Hæc eadem omnia Tristitiæ nostræ occupandæ, erudiendæ, pascendæ, sola idonea sunt, sola sufficiunt, sola denique debita sunt, aliarum autem rerum omnium jacturam, rectus animus, vix ad tristitiæ suæ sensum admiserit.

Apud Laurentium à Ponte in Matthæum cap. 1. An Moral. 36. n. 24.

MODUS LXXVII.

SEptuagesimus septimus Modus Dominicam Passionem meditandi sit, reliquarum passionum seu affectionum nostrarum, quæ in appetitu irascibili sunt, in eadem Passione Domini inveniti-

inveſtigatio, occupatio, inſtructio, atque ad normam Chriſti compoſitio.

Prima harum eſt Ira. Hæc in Dominicæ Paſſione diſcit: quomodo iraſcendum ſit peccato: illudque vindicandum. Quomodo portanda ſit ira Dei: quomodo proximorum & inimicorum iracundia, malevolentia, & invidentia, & omnia injuriarum genera ſufferenda ſint: quomodo iræ modus ponendus ſit. Etenim in Domini Paſſione eluceſcit magnitudo Iræ & Zeli Divini contra peccata. In Paſſione quoque Chriſti, diſcimus à Chriſto, quomodo iram Patris æterni, pro noſtris peccatis, in ſe, pleno diluvio effuſam ſupportavit, ac ſimul quomodo & à nobis ira Domini ſupportanda ſit, nos edocuit. Item in Paſſione Domini diſcimus, manſuetiſſimam & invictiſſimam Patientiam, inſuper etiam dilectionem inimicorum, pro ipſis ad Deum ſupplicationem, eorumque excuſationem. Ex Paſſione quoque Domini diſcimus, in quàm abſurdos furores, & in quàm belluinam, tartareamque rabiem, ira & invidia præcipitare poſſit homines, ſi ei frena laxent. Una enim Ira, & invidia, & Odium, omnes Judaici populi ordines, ab infimis usque ad ſupremos, adusque Deicidium deduxit, in illudque furoris baratrum (quod expreſsêre, tum verbis Prophetæ; *Eradamus eum de terra viventium, & nomen ejus non memoretur amplius.* tum propriis. *Sanguis ejus ſuper nos, & ſuper filios noſtros*) præcipitavit. Ex Paſſione ergo Domini noſtri, diſcimus fugere iram Dei, iraſci peccatis tam noſtris, quàm etiam (cùm id noſtra intereſt) alienis. Supportare iram Domini humilitate & patientiâ: proximo-

rum iras mansuetudine, & beneficentiâ frangere, nec vinci à malo, sed in bono malum vincere, locumque Iræ proximi non resistendo dare. Denique propriæ iræ ita dominari, ut nec sol occidat super eam, nec in voluntatem veniat alienatio à proximo, etiam ingrato, etiam adversario, etiam maledico, atque malefico. Hæc omnia, si nos Passio Domini non edocet, nulla certè disciplina docendæ, domandæqua iræ nostræ sufficiet.

Secunda Passio est Spes. Hanc, sola pro omnibus, Pasio Domini, & fundat, & format. Ex Pasione Domini etenim, & venia peccatorum, & Gratia virtutum, & Meritum æternæ vitæ, & victoria tentationum, & certitudo præmiorum, & invitatio ad labores, & solatium in afflictionibus, & auxilium in difficultatibus, & robur, contra nostras infirmas; hostium autem robustas vires, & indubius exitus futurorum promissorum, velut ex fonte inexhausto promanant. Etenim si Pater Æternus proprio suo filio non pepercit, sed pro nobis omnibus, tradidit illum: quomodo non etiam omnia nobis cum ipso donavit? Si Christus tradidit se ipsum, & animam suam in mortem pro nobis, quid ei supereſt, quod nobis negaturus sit? Si Pasione & morte Christi deletum est etiam illud singulare Deicidii peccatum, quod erit peccatum, quod non eâdem Pasione expiabile sit? Quis desperabit salutem, sciens se habere Deum Salvatorem, & pignus salutis ejusdem Pasionem atque mortem? Si quis hominum major est peccator, quàm Christus Redemptor atque Salvator, dubitet de venia peccatorum suorum.

Qui

Qui dedit pro nobis vitam suam Divinam, quòmodo non dabit nobis vitam æternam, quam ut negare non posset, anticipatò dedit in pignus, imò in pretium ejus, vitam suam. Quid multa? Mors & *Crux Domini nostri, omnium fons benedictionum, omnium est causa gratiarum, per quam credentibus datur virtus de infirmitate, gloria de opprobrio, vita de morte.*] In qua veluti in manu residet atque redundat copiosa redemptio, inexhausta miseratio, nimia Charitas. Quam nulla obruunt peccata, nulla exhauriunt promerita, nulla fatigant aut definiunt sæcula.

S. Leo. Ser. 8. de Passione.

Tertia Passio est. Desperatio. Et huic Passioni est in Cruce morteque Domini, sua eruditio. Quantum enim illa profundit nobis de spe, tantum detrahit de desperatione. Ubi enim totum occupat certitudo spei, ibi nullus relinquitur locus desperationi. Idcirco infelicissimus est omnium Judas proditor, qui elegit potiùs decurrere ad desperationis laqueum, quàm exspectare de Passione & Morte proditi à se Magistri ac Domini, spei & miserationis remedium. Felix Petrus, cui abnegatio & abjuratio Domini sui, sicut non præclusit viam ad amaram pœnitentiam, ita non denegavit locum ad veniam. Felix & latro in Cruce, qui ad latus Domini pendens crucifixi, ex latrone Apostolus, ex blasphemo confessor factus & Martyr, dum à Domino verecundè postulavit sui in Regno memoriam, consequi meruit à Domino & cum Domino Paradysi gloriam. Nemo ergo desperet peccatorum veniam, nisi qui cum Juda in laqueo agit pœnitentiam. Alio porrò modo Passio Domini desperationem nostram formal-

In-

Injiciendo nobis desperationem omnem salutis obtinendæ aliter, quàm per gratiam miserationemque Dei, & per fidem, spemque in Christum, per participationem gratiæ, charitatis, sanguinisque & mortis ejus, per communicationem meritorum in Ecclesia & Sacramentis ejus, per observationem mandatorum ejus, per imitationem morum, & virtutum, & exemplorum ejus. Propter quod ipse Dominus noster dixit, *Hæc est vita æterna, ut cognoscant te solum verum Deum, & quem misisti JEsum Christum.* Et iterum. *Ego veni, ut oves meæ vitam habeant, & abundantius habeant.* Joan. 10. 10. Et iterum. *Oves meæ, vocem meam audient: & ego cognosco eas, & sequuntur me. Et ego vitam æternam do eis, & non peribunt in æternum, & nemo rapiet eas de manu mea.* Ibid. v. 27. Idem asseruit post mortem resurrectionemque suam. Apparens enim discipulis ait illis. *Quoniam sic scriptum est, & sic oportebat Christum pati, & resurgere à mortuis tertiâ die, & prædicari in nomine ejus pœnitentiam, & remissionem peccatorum, in omnes gentes.* Luc. 24. 46. Neque alia fuit omnium Apostolorum Prædicatio, ut ita omnium vice testatus est Petrus Apostolus, adducens insuper testimonium Prophetiæ Moysi dicentis. *Quoniam Prophetam suscitabit vobis Dominus Deus vester, de fratribus vestris, tanquam me: ipsum audietis juxta omnia quæcunque locutus fuerit vobis. Erit autem, omnis anima, quæ non audierit Prophetam illum, exterminabitur de plebe.* Act. 3. 22. Rursus verò etiam idem Petrus de Christo Domino. *Hic est lapis, qui reprobatus est à vobis ædificantibus, qui factus est in caput anguli, & non est in alio aliquo salus.* Act. 4. 11.

Nec enim aliud nomen est sub cælo datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri.

Quarta Passio est Audacia. Et hic affectus noster in Domini nostri Passione eruditur quàm maximè; Dominus enim noster sicut animosissimè negotium patiendi ac moriendi in Cruce pro nobis suscepit, ita pari constantia animi, illud exsecutus est, atque consummavit. Propter quod ultro prodiit hostibus suis obviam, seque permisit voluntati eorum, dicens. *Hæc est hora vestra & potestas tenebrarum.* Propter hoc etiam adjuranti se Caiphæ Pontifici, non tantùm Christum se esse filium Benedicti Dei, (quod interrogabatur) disertè professus est, verùm addidit, venturum, futurumque se Judicem omnium. Pilato quoque oggerenti suam super ipsum vitæ necisque potestatem: audaci & rotundo verbo respondit. *Non haberes potestatem adversùm me ullam: nisi tibi datum esset desuper.* Fuit & illud Audacis animi constantisque verbum ad mulieres eum plangentes, quo illas à se quidem plangendo dehortatus est, adhortatus vero ut potiùs super se ipsas, & super filios, flerent quoniam superventuri essent eis extremarum calamitatum dies. Quid verò, quod in media positus morte, inque crucis patibulo, latronum medius, tanquam latronum maximus, latroni nihilominus Regnum appromittit, & largitur? Denique, cùm ob id præcipuè ad mortem crucis à Judæis adactus esset; *quia filium Dei se fecit*, & quia *Patrem suum dicebat Deum;* nihilominus in auribus Principum omnium, & populi universi, de cruce voce magnâ succlamans, eandem repetit Divinitatis unius ejusdemque cum Patre professionem.

Luc. 22. 53.
Matt. 26. 64.

Joan. 17. 7.

sionem. *Pater in manus tuas commendo Spiritum meum; & hæc dicens exspiravit.* Luc. 23. 46. Post resurrectionem autem suam, sistens se discipulis, hanc ipsis animi audaciam & constantiam, attulit, indixit, inspiravit. *Pax vobis, Ego sum. Nolite timere.* Joan. 16. 33. Et iterum. *Confidite. Ego vici mundum.* Et rursum accedens ad eos locutus est eis dicens. Luc. 24. 36. *Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes, baptisantes eos, in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti, docentes eos servare omnia, quæcunque mandavi vobis. Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem sæculi.* Quibus verbis, ad firmandam formandamque nostram audaciam in Divinæ gloriæ atque voluntatis, item in nostræ atque proximorum salutis negotio atque studio, accedentibus ejusdem Domini Passionis tum meritis, tum exemplis, nihil efficacius, nihil optabilius.

Quinta Passio est, Timor. Habet hic quoque in Dominica Passione institutionis pabulum. Ubi enim homo potest expressius, efficaciùsque discere timenda, & non timenda, quàm in Passione Domini, & Passo Domino? Asseruerat aliquando Dominus discipulis. *Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animæ autem non habent quid faciant. Ostendam autem vobis quem timere debeatis, Timete eum, qui postquam occiderit corpus, habet potestatem animam mittere in gehennam. Ita dico vobis, hunc timete.* Quod asseruit verbo, hoc expressit exemplo. Non timuit timorem hominum, non invidias, non linguas, non contumelias, non insidias, non potentiam, non violentiam, non armatos, non gladios, non

tormenta, non falsa testimonia, non flagellationes, non spinea serta, non livores, non vulnera, non famem, non sitim, non extremam paupertem, non infamiam, non probra, non crucis patibulum, atque tormentum, non insultationes inimicorum, non denique crudelissimam & violentissimam mortem. Unius ac solius Patris Æterni Reverentiam, Honorem, voluntatem, & obedientiam, atque Pietatem, & nostræ salutis studium, istis omnibus oppositum, & præposuit. Immo tantum abfuit ut illa timuerit, ut potiùs ea totis suis viribus, omnibusque vitæ momentis desiderio desideraverit, & gaudens lætabundusque ad ea festinaverit, atque etiam inter beatitudines suas, inter exaltationis suæ beatificæ necessaria media reputaverit. *Oportuit* (ait ipse Dominus) *exaltari filium hominis.* Et rursum. *Nonne hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam.* Et ejus Apostolus de eodem. *Qui proposito sibi gaudio sustinuit Crucem, confusione contemptâ*, ac ne quidem attentâ, sed potiùs totâ Passionis acerbitatum eluvione, calicis unius instar haustusque loco reputatâ. Ob quod dixit ad Petrum. *Calicem, quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum.* Ita Dominus noster & ipse timuit, & nos etiam timere docuit, aliud nihil, quàm Patris Æterni Majestatem, atque voluntatem, & animarum nostrarum salutem neglectam. Quibus in integro positis, omnium creaturarum, sive violentiam, sive virulentiam, sive jacturam, nauci pilique esse faciendam. Timor ergo noster, ab exemplo Domini nostri patientis, solum Deum timeat, ne ejus voluntatem & gloriam lædat, timeat & æter-

Joan. 3. 14.
Luc. 24. 26.
Hebr. 12. 2.
Joan. 18. 11.

æternam animæ perditionem, ne illam peccando incurrat, timeat timere creaturas, ne propter earum timorem, à Dei timore tantillum deflectat. Tunc enim solùm timor noster rectus, ordinatus, & sanctus est, quando timet Deum non timere, & quando creaturas timet timere. Adhuc autem timor noster aliam habet sui in Dominica Passione eruditionem, quam ipsemet Dominus noster in decursu Passionis existens, nobis intimandam putavit. Cùm enim crucem sibi bajulans Dominus pergeret in eum Calvariæ locum, qui dicitur Golgatha, eumque piæ quædam animæ lamentantes comitarentur, conversus ad eas dixit. *Filiæ Jerusalem, nolite flere super me, sed super vos flete, & super filios vestros. Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent, Beatæ steriles* &c. *Quia si in viridi ligno hæc faciunt: in arido quid fiet?* Quâ sententiâ Dominus evidenter denuntiavit, omnibus peccatoribus quanta illos maneant pro suis sceleribus supplicia, conjectandum, imò oculis spectandum, manibusque palpandum esse in sua Passione. Si enim tam enormiter in Innocentissimo Agno, in Unigenito Dei Filio aliena peccata sunt castigata; quid fiet ipsis scelestis & impiis, iniquitatum patratoribus? Deus qui proprio Filio non pepercit, sed pro omnibus impiis tradidit, atque adeo ipse percussit & castigavit. & in dolore atque in infirmitate contrivit illum: quid faciet impiis, & iniquis, & peccata sua diligentibus, neque dignos pœnitentiæ fructus constanter facientibus? Utique exspectat illos ignis accensus *in furore Domini, qui vastabit usque ad inferni novissima: montium quoque fundamenta comburet, com-*

Luc. 23. 27.

Deut. 32. 22

bustione, (ut ait Christus) *æterna*. Præter hoc verò, habet in Passione Domini impietas Judæorum grandem & inevitabilem timoris materiam.

S. Leo ser. 8. de Passione. *Horum enim mentis & carnis aspectibus, in Crucifixo à se Domino, nonnisi illa species occurrit, de qua*

Deut. 28. 66. *Moyses ad illos dixit: Et erit vita tua pendens ante oculos tuos die ac nocte: & non credes vitæ tuæ.*

Luc. 21. 27. *Isti enim in Crucifixo Domino, nihil præter facinus suum cogitare possunt, habentes timorem, non quo fides vera justificatur, sed quo conscientia iniqua torquetur.* Consimili timore timebunt omnes impii in Judicii universalis die, quando

Matt. 24. 30. *videbunt Filium hominis venientem in nubibus cum potestate & majestate:* quando

Ose. 10. 8. *apparebit signum Filii hominis.* quando

Luc. 23. 30. *videbunt in quem transfixerunt, & pupugerunt.* quando *dicent montibus, cadite super nos, & collibus, operite nos.*

MODUS LXXVIII.

SEptuagesimus octavus Passionem Dominicam meditandi Modus est. Considerare quomodo in ea eluceſcant & efflorescant virtutes Theologicæ, scilicet Fides, Spes, Charitas.

Eluxerunt enim luculentissimæ tres istæ virtutes in Passione Domini, non tantùm ideò quia Christus mortuus & Passus est pro hisce virtutibus asserendis, pro fidei suæ veritate, quam prædicavit & docuit; pro spei certitudine, de salute & vita æterna, quam, credentibus in se, promisit; pro charitate, quâ, nos usque in finem, & usque ad mortem pro nobis obitam dilexit. Sed etiam quia licèt alias in omni vita sua, hasce tres

tres virtutes fundavit firmavitque, potissimùm tamen eas Passione & morte suâ sanxit, atque veluti testamento suo corroboravit.

Et quod ad Fidem attinet: etsi in Domino nostro fides non fuit; neque locum habuit, propter omnium, quæ nos fide Divinâ credimus, evidentem scientiam atque cognitionem ex Divinitatis consortio, ipsi necessariò inexistentem, & quia ille nullam veritatem ex revelatione cognovis, sed ipsemet omnis veritatis revelator fuit, imò ipsemet omnis veritas existit, dicente ipso. *Ego sum veritas.* Nihilominùs *Joan. 14. 6.* dum pro sua veritate nobis revelata, & ad credendum proposita, passus & mortuus est, fidem Passione suâ nobis adstruxit, indubiamque reddidit: maximè quantum ad fundamentalem articulum fidei suæ, qui est de ejus vera Divinitate atque Humanitate, quem ille in Passione præcipuè, atque etiam Passione asseruit, & comprobavit; ita ut quamvis nuda, & pura Christi assertio magis probet, & hunc & omnem alium articulum fidei, quàm ulla vel opera, vel miracula: nulla enim esse potest veritatis probatio major, quàm quia à Deo asserta est; tamen quoniam Christo placuit ad suæ veritatis adstructionem, & dicere, *si verbis meis non creditis, operibus credite:* & facto ipso opera miraculaque exhibere, ac facere, quæ nemo alius fecit. Ex omnibus istis sive operibus sive miraculis, nullum luculentiùs articulum fidei, de Christo vero Deo, veroque Homine probat, quàm Passio & Mors ejusdem Domini. Quod ita paucis. Christus Deum se & Hominem verum esse asseruit: Hoc ut probaret atque demonstraret, ad *Joan. 10. 38.*

Deitatem veram probandam miracula operatus est: ad Humanitatem verò demonstrandam, concipi ex homine, nasci infans, crescere, manducare, bibere, dormire, sitire, esurire, demum pati, mori, sepeliri voluit. Nisi opera Dei seu miracula pro potestate fecisset: non fuisset unde Deus verus crederetur: si opera hominis seu humana non fecisset, neque subjisset, non fuisset unde Homo verus agnosceretur. Passio Christi, tam miracula Dei, (ut est prostratio satellitum in horto, cognitio sceleris Judæ, sanatio auriculæ Malchi, discipulorum evasio: tum verò tenebræ per totam terram: terræ motus, scissio veli, petrarum, apertio monumentorum; surrectio mortuorum, &c.) quam miserias hominis continet. Passio ergo Domini, Dominum, tam Deum verum, quàm Hominem verum demonstrat. Deinde Christus Passus mortuusque est pro salute nostra æterna, (sub quo nomine comprehendo, totum opus Redemptionis nostræ, ut est remissio peccatorum, Justificatio, & Sanctificatio, & Filiatio adoptiva credentium, Vitæ, & virtutum sanctitas, atque perfectio, Mandatorum atque consiliorum propositio, receptio, exsecutio, denique vitæ æternæ consecutio, & hæreditatio) atqui salutem nostram æternam operari non poterat nisi Deus verus, & Homo verus fuisset: Deus enim, nec pati pro nobis nec mori poterat: Homo autem verus quidem, sed purus, etsi pati ac mori poterat, ejus tamen Passio & mors nobis ad salutem nostram æternam nihil proderat. Opus ergo, erat Christum, & Hominem verum esse, ut pati morique posset, & Deum verum esse,

esse, ut Passione morteque suâ nobis prodesset, nosque salvaret. Quocirca Passio Christi Christum fuisse & esse Deum verum, Hominemque verum & nostrum Salvatorem demonstrat. Neque hoc argumentum eludi elidive potest dicendo, gratis assumi asserique. Christum Redemptorem esse nostrum, & redemptionis nostræ causâ, pati morique voluisse: cùm hoc ipsum probandum sit, & sit figmentum Christi, qui ut crederetur esse verus Deus, Redemptor videri & haberi voluerit, ideoque pati & mori, & omne miseriæ genus subire non abnuerit. Ut proinde tam fictitius sit Redemptor hominum Christus, quàm falsus fuit, & est Deus. Sed enim isti impugnationi evidenter ipsa Christi Passio, Mors, cæteræ acerbitates, in ortu, in vita, morte, toleratæ satisfaciunt. Nam si Christus verus Deus non fuit, neque verus Redemptor, sed per redemptionis nostræ speciem veri Dei opinionem de se captavit: fatendum est objicienti horum alterum inprimis: Nempe Christum aut fuisse verum hominem, aut falsum etiam, & fictitium, & phantasticum. Si verus homo non fuit Christus, quomodo ergo omnes humanas conditiones in eo homines viderunt, & tam sensibus palpârunt, quàm & intellectu adverterunt? Viderunt enim Infantem natum, circumcisum, lactentem, crescentem per annos corporaliter, manducantem, bibentem, dormientem, famescentem, sitientem, fatigatum, postremò captivum, ligatum, flagellis cæsum, spinis coronatum, consputum, cruce onustum, cruci affixum, in cruce mortuum, de cruce depositum, sepultum. Hæc non sunt hominis fi-

ctitii & phantastici: veri ergo: ac proinde Christus verus homo fuit, & vere meritòque se filium hominis vocitavit, nec non ob hominibus vocitatus est. Quodsi verus homo Christus fuit: jam vel fuit purus solùmque Homo, vel fuit simul etiam Deus, & compositus ex Deo & Homine unus Christus. Si hoc secundum asseritur. Sufficit. Siquidem habetur intentum, & nihil supereſt probandum ambigendumve de Christo vero Deo & Homine, consequenter Redemptionis nostræ Authore, & salutis æternæ administro. Si autem purus omnino, & solùm Homo Christus fuit, & solum pro Deo haberi, colique affectavit, ad idque speciem fictitii Redemptoris, proque hominibus Passi, & mortui assumpsit: sequitur Christum. 1. quidem superbissimum. 2. stultissimum fuisse. Superbissimum quidem fuisse necesse est: quia Deum se jactaverit, & pro Deo vero coli voluerit curaveritque: in quo, cùm & mendax atque impostor ante homines, & in Deum verum impius, atque idololatra, & blasphemus exstiterit, meritò à Judæis ea de causa ad mortem probrosissimam adactus est, ut qui cùm homo esset, faceret se ipsum Deum, & diceret, quia Filius Dei sum, quia ego sum Christus, quia venturus esset in nubibus cum potestate & majestate, &c. quod extremæ superbiæ, mendacitatis, impietatis, imposturæque sine dubio fuerit. Porrò etiam stultissimum & vanissimum, Christum fuisse opus erit fateri, qui ad hoc, ut Deum verum se hominibus persuaderet, nihil quidem Deo & Divinitate dignum egerit, feceritve, quin neque honesto, & spectabili, aut æstimatione homi-

hominum dignum hominibus exhibuerit in se, & in suo genere, vita, statu, comitibus, sermonibusque suis: exhibuerit verò omnia contraria, nempe abjectionem, pauperiem, miseriam, impotentiam, convictum non tantùm abjectorum, & rudium piscatorum, hominum sine literis, & omni splendore ac dignitate, sed etiam peccatorum, publicanorum, infamium, & malæ notæ apud omnes. Insuper verò subiit fanda infandaque ab æmulis & hostibus suis convitia, vincula, accusationes, damnationes, flagella, ludibria, carceres, cum latronibus comparationes, probrosæ mortis sententiam officiosam, patibuli portationem, affixionem ad Crucis patibulum, inter latrones duos, tanquam omnium latronum maximus, denique crudelem & abominalem maledictamque in Cruce mortem, postremoque sepulturam ipsam. Quorum omnium & toleratio & ostentatio, inefficacissimum sanè medium erat ad probandam & persuadendam hominibus Divinitatem suam: imò nihil fuit efficacius ad eam abrogandam & negandam; ut meritò Judæi volentes ostendere ipsi etiam Christo, quòd Deus verus non esset, castigareque in eo condignè confictam & falsò arrogatam jactamque Divinitatem, quasi verus Deus esset, meritò inquam assumpserint, pro merito competentissimo, consilium, & curam, & exsecutionem necandi ejus in Cruce. *Nos* (inquiunt Summi Sacerdotes, omne consilium, populusque universus) *legem habemus, & secundum legem debet mori, quia filium Dei se fecit.* Stultissimus ergo, & planè vanissimus fuit Christus, si non fuit reverâ verus Deus qui per Passionem adeò

adeò diram, & per mortem adeò probri & tormenti plenam, voluerit probare, & putaverit se posse probare, quòd ipse esset Deus verùs: cùm per hoc medium non tantùm non licuerit probare illi, quòd verus Deus esset, sed neque quòd honestus, aut probus, aut aliquo honore æstimatione que dignus homo esset; quin immo per hoc infelix, & non minùs miserabile, quàm detestabile medium assequeretur, ut etiam homo non esset, quippe qui in Cruce mortuus, & in Sepulchro conditus, de numeroque hominum sublatus esset; verè nemini magis quàm sibi ipsi imposuisset Christus, si propterea miserrimè nasci, vivere & mori, sepelirique voluisset, ut credi posset verus Deus, & magno nimis mercatus esset opinionem falsam veri Dei: si propter eam delegisset è numero etiam hominum viventium, probrosissima quamvis morte deleri. Si extremè insanit, qui putida poma mercatur bono auro: quomodo non etiam ultra extremam insanit, qui verum falsi Dei mendacium, omnium bonorum, & sanguinis, & vitæ, & famæ crudeli impendio dispendioque licetur? Quod cum omnino in Christum Deum Redemptoremque nostrum non cadat, neque cadere possit: necesse est ut dicamus, Christum verè, & verum Deum esse: & verè per hominem assumptum, Redemptionem nostram, in vita, in Passione, & morte crucis peregisse. Etsi enim puri hominis mors nihil prosit, neque prodesse potuit redemptioni nostræ, potuit tamen prodesse, & re ipsa profuit Mors Dei-Hominis, cujus misericordiæ non est numerus, & bonitatis infinitus est thesaurus, & omnipotentiæ ejus nihil est impossibile

bile, & Charitati nihil indignum, & ſapientiæ nihil impeditum, & voluntati nihil non juſtum. Paſſio ergo Chriſti Divinitatem & Humanitatem ejus probat, & efficacem ſaluti noſtræ facit, & fidem noſtram, omnem quidem ſed præcipuè in articulo fundamentali, de Chriſto, Deo vero, & Homine vero, Redemptoreque noſtro, indubiam facit.

Eadem Paſſio Chriſti eſt ſpei noſtræ lapis fundamentalis, & petra inconcuſſima. Quando enim Paſſionem Chriſti habemus, quid jam ſive à Patre æterno, ſive ab ipſomet Chriſto non habituri ſumus? Optimè argumentatur Paulus. *Si Deus Pater, proprio Filio non pepercit, ſed pro nobis tradidit illum, quomodo non omnia cum ipſo nobis donavit?* Et licèt pariter in argumento pergere. Si Chriſtus ſibi ipſi non pepercit pro me, quid mihi ſuorum bonorum negabit? Eſt ergo Paſſio Domini noſtri fundamentum ſpei noſtræ, eſt arrha, eſt pignus omnium promiſſorum, eſt promerito, & pretium eorundem, pro iisdem mihi elargiendis admenſum: admenſum autem ita largè, ita ſupra debitum, ita ſupra condignam æquitatem, ut injuria fit Chriſti Redemptoris, non exhibita retributio ſervis redemptis. Non confundit ergo nos ſpes noſtra? ſalvi facti ſumus jam ſpe noſtrâ, quoniam Paſſio Chriſti, eſt pro Deo fidejuſſio noſtra. Et quamvis aliud eſt retributionem eſſe promiſſam, & aliud re ipsâ exhibitam. Non tamen certior eſt retributionis divinæ, qui illam jam habet exhibitam, quàm qui illam adhuc ſolùm exſpectat promiſſam. Utrumque enim æquè impoſſibile eſt, tam non haberi à Deo quæ promiſit; quàm quod jam dedit. *Rom. 8. 32.*

dit. Denique tam ſecuri certique ſunt Chriſtiani de his obtinendis, quæ illis Paſſione ſua pro ipſis meruit Chriſtus; quàm certus eſt de promeritis ſuis per Paſſionem ſuam idem ipſe Chriſtus. Et ille enim in ſpem gloriæ corporis ſui, in ſpem univerſæ ſalutis noſtræ, in ſpem omnium bonorum Eccleſiæ electorumque ſuorum, in ſpem omnis poteſtatis in cœlo & in terra, in ſpem nominis ſui, ſuper omne nomen exaltandi, atque omni genu cœleſtium, terreſtrium, & infernorum adorandi, in ſpem judiciariæ ſuper vivos mortuosque authoritatis & poteſtatis, in ſpem Capitis Eccleſiæ, Paſſionis ſuæ laborem ſubiit: dicente ipſo Domino; *hæc oportuit Chriſtum pati, & ita intrare in gloriam ſuam.* Gloria autem Chriſti, omnia prædicta, & his ſimilia ſunt. Quidni ergo Paſſio Chriſti ſpem noſtram fundet, firmet, radicet, fæcundet, ſolidet: ſi etiam ipſi Chriſto laborum ſuorum incentivum & ſolatium ſtimulusque fuit? Quod etiam pridem Propheta, & illi, & de illo prænuntiaverat. *Dominus conterere cum voluit in infirmitate* Paſſionis: *Si poſuerit pro peccato animam ſuam, videbit ſemen longævum, & voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo quod laboravit anima ejus, videbit, & ſaturabitur; in ſcientia ſua juſtificabit ipſe juſtus ſervus meus multos, & iniquitates eorum ipſe portabit. Ideo diſpertiam ei plurimos, & fortium ſpolia dividet, pro eo, quod tradidit in mortem animam ſuam, & cum ſceleratis reputatus eſt; & ipſe peccata multorum tulit, & pro transgreſſoribus rogavit.* Quibus verbis veteris teſtamenti Propheta, non tam Prophe-

Iſa. 53. 10.

quà
præmi
ſtylo
dicere
tus ſum
no pr
mei C
Chriſt
ſtræ ef
Ea
demor
Nihil
tuusqu
Ætern
um uni
ipſum.
latum e
tradidi
tem ne
pro an
cum ad
Cliban
corda
bent.
ſuper
nigniſſ
nis. D
miciſſi
homun
charita
propria
ſuæ Di
autem
Dei, &

quàm evangelicè, & Passionem Christi, & spem, præmiaque Passionis ejus, copioso, & exacto stylo denarravit. Denique si Apostolo licuit dicere, *propter spem Israel catenâ hac circumdatus sum.* Act. 29. 20. Multò justius licuisset Christo Domino profiteri, propter spem meam, & populi mei Cruci huic affixus sum, &c. Passio ergo Christi, & Crux, & Mors, anchora spei nostræ est.

Eadem Passio Charitatem Christi erga nos demonstrat, & nostram erga Christum evincit. Nihil enim est aliud Passus, & Crucifixus, mortuusque JEsus, præterquam Filius Charitatis Æterni Dei, *qui sic dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, ut mundus salvaretur per ipsum.* Joan. 3. 16. Et idem est victima dilectionis suæ. *Oblatum est enim quia ipse voluit, & qui dilexit me tradidit semetipsum pro me.* Isa. 53. 7. Gal. 2. 20. Et, *Majorem charitatem nemo habet, quàm ut animam suam ponat quis pro amicis suis,* Joan. 15. 13. ille autem posuit eam pro nobis *cum adhuc inimici essemus.* Rom. 5. 10. Ob quod etiam est Clibanus Amoris, in quo & Seraphim ardent, & corda nostra in æternum succendi, & ardere debent. At enim. Heu portentum sive Divinæ super nos, erga nos pietatis, sive nostræ erga benignissimum piissimumque Deum ingratitudinis. Deus in nobis vilissimis, ingratissimis, inimicissimis, perque omnia nihili, & nequam homuncionibus, invenit, ob quod nimiam suam charitatem effunderet in nos, utque etiam suæ propriæ Divinæ Personæ, sui Divini sanguinis, suæ Divinæ vitæ impendio, nos amaret. Nos autem in toto quantusquantus est Unigenito Dei, & Homine Deo, in omnibus bonis & benefi-

neficiis collatis in nos à Deo, in ipso charitatis & miserationis ejus nucleo, medullâ, thesauro, mari, & abysso, nempe in Passione ejus, atque Crucis morte pro nobis susceptâ reperire tamen non possumus propter quod Deum verè, constanter, ac dignè amemus; aut si reperimus, nihilominus eundem (quod quidem in immensum improbius, & indignius est) nihilominus (inquam) eundem non amamus, imò aversamur, repellimus, conculcamus, contemnimus, potiùsque & sincerius, atque constantiùs diabolo, Dei pariter, ac nostro capitali inimico, quàm ipsi omnis Bonitatis & Majestatis, & Charitatis fonti, adhærere eligimus. Quis audivit talia horribilia?

MODUS LXXIX.

SEptuagesimus nonus Passionem Domini nostri meditandi Modus esse potest. Vestigando in ea exercitationem virtutum Cardinalium, cæterarumque moralium ab illis dimanantium, quomodo nimirum eæ, & à Christo Domino in Passione sua exercitæ, & à nobis exercendæ in vita nostra sunt.

Prima ex Cardinalibus virtus est, Prudentia. Hæc utique in vita, at potissimùm in Passione Christi eluxit. In illa enim admirando, & omnem humanam Angelicamque cogitationem excedente modo, sapientia Dei, malitiam vicit diaboli, exsecuta est consilium suum, perfecit voluntatem Patris, perrupit omnia obstacula salutis nostræ, vastavit infernum, mortem subegit, mundum calcavit, cæli & terræ dissidia conci-

vit, æterni regni portas aperuit; Diabolus suis propriis artibus elusus est, suismet laqueis captus, in foveam quam foderat præcipitatus, peccato quo vicerat victus, per lignum, per quod triumphaverat, triumphatus, morte, quâ humanum genus infecerat & interfecerat, ipse quoque confectus est. Libet de hoc argumento Beati Leonis Papæ orationem attexere. [Dei Filius secundùm „ plenitudinem temporis; quod Divini consilii „ inscrutabilis altitudo disposuit, reconciliandam „ authori suo naturam generis assumpsit humani; ut inventor mortis diabolus, per ipsam quâ vicerat, vinceretur. In quo conflictu pro nobis inito, magno & mirabili æquitatis jure certatum est, dum omnipotens Dominus, cum sævissimo hoste, non in sua majestate, sed in nostra congreditur humilitate, objiciens ei eandem formam, eandemque naturam, mortalitatis quidem nostræ participem, sed peccati totius expertem.] Idem Sanctus, hoc ipsum alibi tractans argumentum, ita de eo loquitur. [Quid, „ inter omnia opera Dei, in quibus humanæ ad- „ mirationis fatigatur intentio, ita contemplationem mentis nostræ, & oblectat, & superat, sicut Passio Salvatoris? Qui ut humanum genus vinculis mortiferæ prævaricationis absolveret, & sævienti diabolo potentiam suæ majestatis occuluit, & infirmitatem nostræ humilitatis obtexit. Si enim crudelis & superbus inimicus consilium misericordiæ Dei nôsse potuisset, Judæorum animos mansuetudine potiùs temperare, quàm injustis odiis studuisset accendere, ne omnium captivorum amitteret servitutem, dum nihil sibi debentis persequitur libertatem.

Serm. I. de Nativ. Domini.

Ser. II. de Passione.

Fefellit ergo illum malignitas ſua. Intulit ſupplicium Filio Dei, quod cunctis filiis hominum in remedium verteretur. Fudit ſanguinem juſtum, qui reconciliando mundo, & pretium eſſet, & poculum. Suſcepit Dominus, quod ſecundum propoſitum ſuæ voluntatis elegit. Admiſit in ſe impias manus furentium: quæ dum proprio incumbunt ſceleri, famulatæ ſunt Redemptori.„] Hæc Sanctus Pontifex, egregiè complexus inveſtigabilem prudentiam ſapientiamque conſiliorum Chriſti in nobis per Paſſionem ſuam redimendis exercitam. Poſſunt autem plura particulariùs Prudentiæ hujus in Paſſione Dominica apparentia adverti, atque expendi. Prudenter ſiquidem Dominus, & elegit, & diſpoſuit Paſſionis ſuæ, & Tempus, & Locum, & Modum, & Miniſtros, & Authores, in quibus omnibus, fruſtra ſeſe vel humana vel diabolica laboravit interponere, ſive malitia, ſive aſtutia, atque præcipitatio. Quæſierat Herodes Pater, infantuli Chriſti animam: quæſierat & Herodes Filius. Volebant Nazarethani de montis ſupercilio præcipitare, conabantur Judæi, tum per ſubmiſſos cum ſuis miniſtris Herodianos, tum per ſemetipſos lapidibus Chriſtum trucidare: at hæc ſimiliaque fruſtra fuêre, quia necdum venerat hora ejus, & quia nequaquam talis erat de ſua Paſſione, atque morte diſpoſitio ejus. Quæ diſpoſitio ita erat ordinata, ut ad minutiſſima momenta actionum, paſſionum, temporum, locorum, perſonarum, circumſtantiarumque omnium ſeſe extenderit, & in omnibus ad figuras, ad prædictiones ſcripturarum adimpleretur totius Paſſionis ſeries proceſſerit, ita ut nequa-

unus apex, neque unum jota, quod non adimpleretur, remanserit. Accessit illud admirandæ Prudentiæ opus, quòd Dominus noster in Passione sua ita hominem quem gerebat objecit tormentis, ab hominibusque à dæmonibusque excogitatis & adhibitis, ut interea, temporis, neque dæmones, neque homines, furore suo livoreque excæcati, interlucentem Divinitatem, virtutes evidenter summas, & verè divinas, prophetiarum concursum, & scripturarum executionem, impletionemque, ipsius Christi prædictionum de sua morte veritatem, innocentiæ patentissimum fulgorem, miraculorum fidem, odii sui invidiæque virulentam, non minùs quàm manifestam in Christum rabiem, dispicere, seseque recolligere in scelere, atque ab eo refrenare valuerint. Vidit, & confessus est Sacerdotibus Judas peccatum suum. Pilatus quoque contestatus est multis modis, & Christi innocentiam, & Judaicam invidiam, imò & infamiam, laboravit plurimùm pro ejus indemnitate & vita, uxor quoque Pilati, & preces, & consilium, & periculum suum apud virum interposuit, plebs ipsa nisi à Principibus persuaderetur, & prævio exemplo traheretur, obnitebatur. Mulieres lamentis suis, facti & iniquitatem, & enormitatem declarabant. Denique ipse defectus causæ, ob quam Christus morti, vel speciosè saltem addiceretur, ab ipsomet Judice sæpius enuntiatus, vim animis conscientiisque perdere cupientium Dominum, inferebat. Solis Judæorum Principibus, odio & livore invidiæ excæcatis sol intelligentiæ non potuit illucescere, sed auribus suis graviter audientes, atque

cordibus ſuis indurati, ad facinus animo deſtinatum, tanquam equus impetu vadens cucurrerunt, & usque ad Deicidii ſcelus perſuaſerunt. Proinde Dominus ſic uſus eſt parata inimicorum nequitiâ, ut ex ea produceret univerſorum redemptionem, & de peccato damnaret peccatum, ac per mortem ſuam pararet omnium noſtrum vitam. Sic ergo vicit ſapientia malitiam, & ubi perverſitas peccantium ſeminavit iniquitatem & mortem, ibi prudentia Domini Salvatoris meſſuit juſtificationem & vitam. Nequeullum fuit conſilium hominum contra Dominum, quod Dominus converterit in ſalutem & redemptionem hominum.

Altera virtus Cardinalis eſt, Juſtitia. Hæc quoque in Paſſione Domini maximum locum, praximque plurimam habuit: adeò, ut Chriſtus propter Paſſionis laborem exhauſtum, peculiari nomine atque ratione vocetur Juſtitia noſtra. Paſſione ſiquidem, ſatis, & ſuper ſatis fecit Juſtitiæ Dei pro nobis, cui nos in immenſum obligati eramus, ſolvendo autem & ſatisfaciendo, nullo poſſibili nobis modo ſufficiebamus. Paſſione, item, omnem jacturam honoris & cultûs Deo per nos debiti illatam, abundè reſtituit, Paſſione obedientiam & ſervitutem ſubjectionemque à nobis Deo debitam, ſed rebelli protervâque voluntate denegatam, ipſe ſupplevit, atque plenisſimè explevit. Paſſione quoque debitum & reatum damnationis æternæ, quo eramus univerſim omnes obſtricti, abolevit; adeò, ut nulla deinceps damnatio ſit iis omnibus, qui ſunt in Chriſto JEſu. Paſſione etiam Mortis & æternæ & temporalis chirographum, quod erat nobis

nobis valdè contrarium, è manibus mortis extorsit, & cruci suæ affixit atque delevit. Passione etiam, omne, estò Tyrannicum jus servitutis, captivitatisque, quo à diabolo, tam viventes, quàm mortui tenebamur, debellatis nostris Tyrannis, evacuavit & nullum reddidit, nosque omni libertati asseruit. Passione item suâ Dominus jus nobis adoptionis Filiorum Dei comparavit, dans nobis omnibus, quotquot eum reciperemus, ut ex Deo renascceremur, adoptionemque filiorum Dei assequeremur. Passione nos hæredes Dei, omniumque bonorum ejus, suos autem cohæredes, & fratres instituit. Passione perditum jus ad vitam, & ad Regnum æternum, beatitudinemque æternam nobis obtinuit, recuperavit, & restituit. Passione cœlestes portas nobis reseravit. Passione nos ex iniquis justos, ex rebellibus subditos, ex impiis Sanctos & devotos, coram Deo fecit. Passione non solùm ipse nobis amicitiam & gratiam, & sanctificationem, & æternam gloriam obtinuit, sed insuper ut nos quoque nostris operibus, in fide, spe, & Charitate ejus factis, eadem illa bona mereri nobis possimus, promeruit, & nobis æquitatem justitiæ dedit, adeò, ut liceat nobis dicere. *Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi: in reliquo reposita est mihi corona Justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die justus judex.* Ita Dominus JEsus Passione suâ non solùm omnem implevit & exæquavit, placavit, admensusque est justitiam: Non solùm omnia jura nostra in integrum restituit, non solum omnia quæ debebamus Deo exsolvit: verùm etiam insuper debitorem nobis Deum fecit, ut

repræsentatis meritis Passionis ejus, exigere possimus à Deo, & peccatorum veniam, & justificationem, & Gratiam, atque amicitiam, & Gloriam vitamque æternam. Et id quidem non septies, neque septuagesies septies, sed quoties toties, sed infinities. Nunquàm, ne in æternùm quidem, deficiente nobis thesauro meritorum Christi, & jure quod habemus, & nos, & opera nostra, ex benedicta & nunquam exhauriendi valoris Passione Christi. O Homines, amate hanc Redemptoris vestri justitiam; servate jus ex ea vobis manans; vivite & augescite in ea, & nunquam recedite ab ea. Passioni autem Domini omni devotione inhærete, & immanete. *Et gratias estote, omnia enim bona venerunt nobis ex ea: & omnibus bonis per eam repleti sumus.*

De Tertia Cardinali virtute, nempe Fortitudine, quomodo in Christi Passione emineat, & quomodo à Christo Patiente exercita sit, pœnè superfluum est fidelibus dicere. Quid est enim Passio Domini, nisi opus Fortitudinis excellentis, heroicæ, Theandricæ. Cui nulla humana fortitudo, ne quidem Martyrum etiam simul omnium, in comparationem venire exæquo possit. Et cùm ex toto illa admiranda sit stupendaque, ex illo tamen capite plùs quàm stupenda est, quia Dominus noster, fortitudinem suam, non in omnipotentiæ suæ Divinæ virtute fundatam exercuit, sed in infirmitate, in impotentia, in miserrima miserabilitate & abjectione roborisque omnis defectu, exhibuit, & per eam omnes humanas vires, artes, audacias, furoresque, omnes tartareas potestates, nihil non audentes, nihil non tentantes, nihil non in effectum

tum, juxta rabiem desideriorum suorum deducentes, solâ suæ infirmitatis exhibitione compescuit, confregit, confudit, in nihilum redegit, & velut lutum platearum conculcavit delevitque. Non secus ac omnes fluctus tumidissimi furiosissimique maris, ad mollissimam arenam illisi confriguntur, & in salivam spumamque deficientem dispereunt. Ita nimirum, *quod infirmum est Dei, fortius est hominibus*, atque dæmonibus & creaturis omnibus: quemadmodum etiam, *quod stultum est Dei, sapientius est hominibus*, & omnibus quantumcunque sapientibus. Sicut ergo *stultitiam fecit Deus sapientiam hujus mundi*, sic etiam omnem ejus potentiam & virtutem mundi, infirmitate sua & fragilitate contrivit. Non secus, ut ille lapis excisus de monte sine manibus, vastam tamen statuam confregit, comminutaque sunt pariter in pulverem, aurum, argentum, æs, ferrum, & testa; lapillus autem crevit in montem, toti mundo occupando parem. Passus Dominus noster Deus-Homo, omnem hujus mundi sapientiam, Gloriam, fortitudinem, potestatem, voluptatem, & quidquid mundus est, humilitate & infirmitate Passionis atque Crucis, & Mortis suæ, in nihilum redegit, & totum potestati subjecit, atque sibi omne genu curvari coëgit. Nam *quia in Dei sapientia non cognovit mundus, per sapientiam Deum, placuit Deo per stultitiam prædicationis salvos facere credentes.* Ita etiam, quia in Dei Potentia, non honoravit per Potentiam mundus Deum: placuit quoque Deo per Infirmitatem Passionis confundere mundi superbiam & potentiam, humiles autem exaltare, & virtutem

1. Cor. 1. 25.

Ibid. v. 20.

Dan. 2. 34.

1. Cor. 1. 21.

in infirmitate perficere. Atque hæc ſapientia & virtus Chriſti eſt, quam abſcondit Pater à ſapientibus & Prudentibus hujus ſæculi, revelat autem parvulis, minimis coram mundo, ſtultis propter Chriſtum, amicis Crucis Chriſti, & gloriantibus in Cruce Chriſti, confixisque cum Chriſto in Cruce.

Quarta Cardinalis virtus eſt, Temperantia, quæ etiam ſicut per omnem vitam, ita vel maximè per Paſſionem ejus univerſam comitata eſt Dominum noſtrum. Quid enim non dico voluptatis, aut conſolationis, ſed vel modicæ quietis admiſit Dominus in tota Paſſione ſua? Sublimitatem perfectionemque Temperantiæ Chriſti in Paſſione, potiſſimùm hoc demonſtrat, quod moriens in extrema afflictione Animæ & Corporis totius, ex bonis, & ſolatiis commodisque hujus ſeu mundi, ſeu vitæ, ne unicum veſtigium poſt ſe reliquerit, alicui habendum. Non opes, non poſſeſſiones, non pecunias, non dignitates, non honores, non domum, non amicos, non quidquam abſolutè rei. Sola poſt eum remanſit Crux, ignominia, & execratio hoſtium, ſolus dolor ſibi notorum & affectorum, ſola confuſio, diſperſio, deſperatio diſcipulorum, ſola ſepulchri & ſepulturæ inopia & indigentia. Usque adeò Dominus noſter nihil neque cum mundo, neque cum ejus bonis commune habuit, ut potiùs abſolutè, & plenè nihil, & nihil de hoc mundo habuerit: neque tantillo quidem terræ ſervato ſpatio, in quo caput ſuum reclinaret. Magno utique omnium fidelium ſuorum magiſterio, ut ſciamus ſatagendum nobis, ne ullum penitus cum mundo, & carne, & creaturis ullis, adeoque ipſismet nobis

adhæ-

adhæreſcentis ad nos affectûs, privatique ac proprii amoris habeamus, ſed ut nudi nudum, exſpoliari, & mortui, perditi & annihilati à nobis ipſis, & ab omnibus (quantùm ad amorem) creaturis, exinanitum Chriſtum imitemur, æmulemur, quàm viciniſſimè comitemur. Ut hac ratione inſtar grani frumenti, nos quoque emortui, multum fructum efferamus. De virtutibus cæteris, quæ ad haſce quatuor, de quibus diximus, revocantur, exiſtimo opus non eſſe ut ſigillatim agamus. Id enim & prolixum nimis foret, & ſcopum noſtrum excederet; & ex ſupradictis facilè patet, & actum ſupra de iis eſt, & denique peculiaris nihil habet neceſſitatis, ut exponatur. Manifeſtum eſt enim in Paſſione Domini exercitas eſſe virtutes omnes Chriſto dignas, unamquamque in ſummo, heroico, perfectiſſimoque gradu. Summam Charitatem Dei & Proximi, Humilitatem, Patientiam, Obedientiam, Manſuetudinem, Modeſtiam, Taciturnitatem, Magnanimitatem, Longanimitatem, Abſtinentiam, Reſignationem, Paupertatem, Orationis ſtudium, Solicitudinem pro ſuis, Inimicorum dilectionem, Conſtantiam, Religionem, Devotionem, Pietatem, omnem denique Perfectionem, Chriſto quidem dignam, Chriſtianis autem ad imitandum neceſſariam.

Supra modo Octavo.

MODUS LXXX.

OCtogeſimus Modus Paſſionem Domini noſtri meditandi eſt: diſpicere in ea, & diſcere ex ea exercitium operum miſericordiæ, tam ſpiritualium, quàm corporalium. In præſenti

modo res nobis erit de operibus misericordiæ spiritualibus, quæ ad septem Capita revocantur.

I. Docere Ignorantem. Docuit Dominus noster ignorantes, in omni quidem vita sua, sed specialiter in sua Passione: cum se Christum & Dei Filium, & Judicem venturum, in Concilio asseruit. Cum Pilatum & de ejus potestate, & de suo Regno edocuit.

II. Corrigere errantem. Depinxit egregio symbolo Dominus hoc opus suum, quando se assimilavit homini habenti centum oves, è quibus cùm ei una periisset, reliquit nonaginta novem in montanis, descendit autem ad quærendam unam perditam, & erraticam oviculam; quâ inventâ, sustulit eam in humeros suos, & ad reliquum gregem reportavit. Unusquisque nostrûm, seu genus humanum universum, tanquam una ovicula clamabat Deo: *Erravi sicut ovis, quæ periit, quære servum tuum:* quæsivit in tota vita sua, quæsivit in Passione, quæsivit & invenit in Cruce, semivivam & adhuc vix spirantem, eam ergo ad ovile suum reduxit imò reportavit in jumento suo, & curam illius egit.

Ps. 118. 176.

III. Solari mœstos & afflictos. Quis mœrens & afflictus, si non humanum genus, si non omnes nos; tantò etiam afflicti magis, quanto sensu malorum nostrorum destituti magis. Sed qui consolatur humiles Deus, consolatus est & nos in adventu Christi, & in vita, in doctrina, in sacramentis, in meritis, in Passione, in vulneribus, in Cruce ejus, in morte ejus. Propter quid enim facta est anima ejus tristis usque ad mortem, nisi ut tristitia ejus consolatio nostra esset? Contristabant nos vulnera nostra: vulnertus est pro

pter ea, & vulnera ejus facta salus & solatium nostrum. Contristabat nos perditio & mors nostra, & captivitas nostra. Captus est ille in peccatis nostris, & periit in Passione usque ad mortem; & vincula ejus, facta sunt libertas nostra; Mors ejus, facta est vita nostra; & in conversa captivitate nostra, facti sumus sicut consolati.

IV. Consilium dare dubitanti & indigenti. Et cujus nos consilio Prudentes facti sumus: nisi illius, qui magni consilii Angelus, nisi qui consiliarius est. Qui consilia salutis evulgavit in Evangelisatione, confirmavit in miraculorum manifestatione, exemplo approbavit in Passione, sanxit demum in morte. Quid salubriùs quàm audire consilium dicentis. *Vigilate & orate; ut non intretis in tentationem.* Et illud. *Si quis venit post me, & non bajulat Crucem suam, non potest meus esse discipulus. Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & invenietis requiem animabus vestris; jugum enim meum suave est, & onus meum leve.*

Matt. 26. 41.
Luc. 14. 27.
Matt. 11. 28.

V. Patienter ferre injurias. VI. Remittere offensas. Quid verò est universa Domini Passio, nisi quantùm ad inimicos, immanis & inauditæ enormitatis injuria atque offensa? quantùm verò ad ipsum Dominum nostrum, Invicta quædam Patientia & supra modum liberalis mansuetissimaque condonatio atque oblivio, atque etiam obliteratio. Delevit enim ipso peccato peccatum, ipsâ offensâ sanavit offensam, ipsâ injuriâ compensavit injuriam. Ita ut ille reatus, qui reos & debitores faciebat persecutores & peccatores, factus sit solutio, factus venia, factus indulgentia persecutorum atque peccatorum. Denique pro inimicis & crucifixoribus orare in Cruce, hoc est

in

in ipso æstu furentium inimicorum, suorum autem cruciatuum non contentus, etiam nos excusavit tanquam ignorantiâ potiùs, quàm malitiâ delinquentes.

VII. Orare pro vivis & defunctis. Atqui Passio Christi, oblatio est, & victima, & Holocaustum, pro omnibus. Audet Apostolus dicere: quia *JESUS Christus ipse est propitiatio pro peccatis nostris; & non pro nostris tantùm, sed etiam pro totius mundi.* Et iterum idem loquitur. *In hoc apparuit Charitas Dei in nobis: quoniam Filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per eum.* Quod attinet ad studium moremque Christi Domini orandi, & satagendi pro mortuis: Est hoc speciale secretum cordis atque Spiritûs Christi, nimirùm, dum hic viveret, & potissimum dum pateretur pro mundi salute, tenerrimè affici erga animas purgatorii, quod etiam fuit sanctissimæ Christi genitricis hîc viventis, & quidem ab ipsa amborum in mundum conceptione & ortu. Huncque Spiritum teneræ affectionis erga animas illas, Dominus amicis suis communicat speciali dono. Nec immeritò; cùm enim nullæ magis animæ desolatæ & destitutæ sint auxilio, & sint summè calamitosæ, miserationisque indigæ, non debet esse cuiquam mirum, quòd Christus, qui est misericordiarum Pater, totiusque consolationis Deus; Mater quoque Christi, quæ est misericordiæ Mater; specialem affectum gerant per se, suisque amicis ingerant gerendum pro subsidio animarum illarum. Et videtur hoc sæculum præsens in Ecclesia Dei, esse ejusmodi, in quo singulariùs vult & facit Deus efflorescere exercerique copiosam charitatem erga animas illas, ut

1. *Joan.* 2. 2.

2. *Joan.* 4. 9.

ut per eam pietatem specialiùs efflorescant amici Dei nunc in Ecclesia militantes, ipsaque Ecclesia Deo suo sese hoc genere pietatis probet, atque commendet, sibique misericordiam à Deo promereatur. Sed hæc hactenus obiter sint dicta.

Concludo Modum hunc meditandi Passionem Christi, repetendo eam esse totam exercitium misericordiæ operum spiritualium, quippe in ea Dominus noster omne miseriarum nostrarum spiritualium genus persanavit; simulque luculentissimum nobis exemplum exhibuit, ut & nos pro cujusque nostrûm facultate, toti simus in operibus istis exercendis. Non enim est reperire hominem fidelem, qui si non in omnibus, in pluribus certè, saltem in aliquibus hisce operibus exercere se, & erga Deum proximumque pietatem probare possit: ad quod persuadendum nobis, si exemplum (Passionis præsertim) Christi efficax non est? quid demum efficax futurum sit, non equidem inveniri puto posse.

MODUS LXXXI.

Octogesimus primus Modus meditandi Passionem Dominicam est, advertere & expendere exercitam à Domino, in ea, septem operum corporalium misericordiam.

Recensuit hæc opera Dominus ipse in Evangelio suo, tanto quidem cum pondere divini sui sensûs, de hujusmodi operum exercitio vel frequentato, vel neglecto, à fidelibus suis, ut absque sacro quodam horrore Evangelium illud relegi audirive non possit. Scilicet exercuisse illa, salus: neglexisse, perditio certa æterna esse

à Do-

à Domino asseritur: additâ illâ admirabiliter
Matt. 25. 40. ponderosâ in utramque partem causâ. *Quod uni ex his minimis meis fecistis, mihi fecistis: Et quod uni ex his minimis meis non fecistis, nec mihi fecistis: ac proinde* vobis quidem facientibus salus, vobis autem non facientibus perditio eventura est. Sed jam videamus, quomodo hujus misericordiæ praxis in Passione potissimùm Domini eluceat. Atque inprimis considerandum est, quomodo Dominus noster omnia septem miseriæ humanæ genera, in semetipso subierit, sustinueritque propter nos.

I. Esurivisse Dominum sæpius, Evangelistæ testantur, neque certè aliter evenire potuit ei, qui in tanta sua pauperie, alienâ duntaxat misericordiâ sustentaretur, atque à suo, ex materna domo ad Baptismum Joannis, & ad prædicandum Evangelium, excessu, nunquam deinceps ad eam accesserit, pedemve in eam intulerit, ne dum aliquid ex ea victûs sustentationisque acceptârit: sed etiam Passionis ærumnæ, earumque temporis longitudo, non minùs famem quàm sitim in eo excitare validam potuerunt.

II. Sitim verò suam peracerbam ardentemque Dominus ipse satis declaravit, quando in medio tormentorum suorum exclamavit: Sitio. quæ quidem non tantùm fuit interior sitis à charitatis ardore, ab abediendi & patiendi amplùs studio, ab Redemptionis nostræ desiderio profecto, verùm etiam realis, atque lethalis fuit contracta ex tantis fatigationibus, ex tantis doloribus, ex tantis sanguinis profusionibus, ex tantis tamque & variis & conglobatis, & di-

tu-

tutnis ærumnis. Proinde ex illa Domini de siti sua contestatione, cognoscimus certò, tam sitiendi causas, quàm sitim ipsam fuisse summè graves, summèque intolerabiles, atque excruciativas, tenerrimæ & exhaustissimæ Christi naturæ.

III. Nuditate Domini nostri, quid vel acerbius, vel certius. *Partiti sunt vestimenta mea sibi, & super vestem meam miserunt sortem*, ait Dominus ore Prophetico, opere autem & experimento proprio. Itaque cùm aliàs sæpe inter patiendum nudatus est, tum specialiter nudus omnino crùci affixus, & in cruce usque ad mortem pependit, nec nisi Sindone Nicodemi ad sepulturam involutus est. *Joan. 19. 24.*

IV. V. Captivatus & Incarceratus est quoque Christus, à prima comprehensione in Horto, usque dum Annæ, Caiphæque, & universo concilio præsentatus, reliquâ nocte carceri inclusus mansit. Summo autem mane, ex specu illo iterum productus ad concilium; iterum damnatus, onustus vinculis Pilato traditus est. Sed nullus Christi carcer gravior, quàm Crucis, cui affixus pependit: omniumque & carcerum, & compedum, & cruciatuum, & vicem retinuit, & modum excessit.

VI. Peregrinum & Hospitem in Passione Christum habitum fuisse, illud satis demonstrat, quia illum universus populus ante faciem Pilati abnegavit, & ne quidem nomen ejus, vel audire, vel eloqui sustinuit. Insuper Barabbas latro, seditiosus, homicida, plus illis placuit, quàm JEsus. Ad hæc, ex proposito non à suis, suorumve popularium, sed à Gentilium manibus illum

illum occidi, illudi, crucifigi delegerunt; ac demum professi sunt, quod non habemus Regem nisi Cæsarem, titulique seriem à Pilato conceptam exosi, noluerunt scribi, *Rex Judæorum*, sed *quia ipse dixit, Rex sum Judæorum.*

Joan. 19. 21.

Quod quam senserit acerbè Dominus noster, testatur apud Prophetam. *Deus Israel, propter te sustinui opprobrium, operuit confusio faciem meam. Extraneus factus sum fratribus meis, & peregrinus filiis matris meæ.*

Ps. 68. 8.

VII. Ultimò. Mortuus est Dominus noster, & sepulturæ indigentissimus fuit: & omne sepeliendi obsequium, ipsumque sepulchrum, alienum illi beneficium fuit. Ecce quomodo noster Dominus: omnium nostrarum miseriarum particeps fuit? quis nostrûm nollet in his omnibus Domino nostro fuisse aliquo subsidio? Quis nollet pascere esurientem, potare sitientem, vestire nudum, redimere captivum, visitare infirmum, & vinctum, excipere peregrinum, sepelire mortuum? Nemo nostrûm queratur, nemo obmurmuret. Non abstulit nobis quoque hanc dignationem, obsidem tenemus ejusmet sententiam quâ dixit, *Quod uni ex minimis meis feciſtis, mihi feciſtis; quod uni horum facietis, mihi facietis.* Non dignamur pascere pauperes famelicos, potare sitientes, &c. quis credet facturos nos fuisse, vel esse in persona Christo, siquidem non dignamur hoc facere in suis minimis id ipsum eidem Christo? Et sic quidem Christus Dominus miseriæ nostræ particeps, misericordiæ verò indigus esse voluit. Jam videamus, quomodo in Passione sua nostris miseriis misericordiam impendit?

Matt. 25. 40.

1. 2. Esurivimus, & sitivimus. Et Dominus noster dedit nobis manducare & bibere. Corpus videlicet, & sanguinem suum pretiosum, cum reliquis bonis suis in Sacramento atque Sacrificio Eucharistico, dedit & gratiam suam, de qua ipse testatus est: quoniam qui biberit ex aqua, quam ille dabit, non sitiet in æternum; sed fiet in eo fons aquæ vivæ salientis usque in vitam æternam.

3. Operuit etiam Nuditatem nostram vestimento meritorum suorum, atque tunicâ inconsutili, Ecclesiæ suæ, cujus filios nos esse fecit, & in cujus gremio veste gratiæ charitatisque vestimur. Et beatus qui custodit hæc vestimenta, ne nudus ambulet, neve careat veste nuptiali, sine qua nemo dignus nuptiis Filii Regis æterni, sed ligatus mittitur in tenebras exteriores.

4. Captivos quoque nos redemit è potestate, è carcere tyrannidis tam diabolicæ, quàm peccati, quàm mortis; quin etiam descendit in illum carcerem, qui erat in inferioribus partibus terræ, & inde eduxit in fortitudine sua vinctos, captivamque Patrum Sanctorum captivitatem; quorum vincula dissolvit sanguine suo, alligavit autem fortem illum serpentem vecte.

5. Visitavit etiam nos infirmos, & multum temporis in infirmitate & languore habentes: impenditque nobis curam suam; visitans nos in salutari suo, & infuso vino, oleoque suæ veritatis & charitatis alligavit vulnera nostra, & usque ad sanitatem perduxit. Insuper autem languores nostros ipse in se suscepit, & eos pertulit, & vulnera nostra ipse portavit, factus vir dolorum, & sciens infirmitatem. Nos autem livore ejus sanati sumus.

6. Insuper peregrinos nos, imò profugos à Domino, & in regionem longinquam digressos filios à Patre, prodigos, & omnis substantiæ profusores, ipse collegit, & in hospitio Ecclesiæ suæ collocavit. In cujus figura, cùm ei se quidam valde peregrinus, atque adeò latronum secum crucifixorum unus obtulisset, non aspernatus eum, excepit non tantùm hospitio Gratiæ & miserationis suæ, verùm etiam Paradyso atque Regno suo: dicens ei, & re ipsâ complens.

Luc. 23. 43. *Hodie mecum eris in Paradyso*, quod verbum etiam nobis in salutem est, sicuti & latro est exemplum. Et nos enim latrones fuimus, rapinam arbitrantes gloriam Dei, & patrantes opera tenebrarum, fuimus inimici, & peccatores, & natura filii iræ, socii magni illius furis, filii autem alterius; sed interest, agamusne pœnitentiam, & confiteamur tum Domino peccata nostra, tum Dominum, confitendo gloriam & misericordiam ejus, atque ab eo mendicando gratiam, & memoriam nostri in Regno ejus.

7. Ad extremum Dominus noster vespillonem egit sepeliens omnes mortuos nostros in rubro mari sanguinis, meritorum, dolorum, & mortis, crucisque suæ propter quod Apostolus

Rom. 6. 4. ait de omnibus nobis, quod *Consepulti sumus cum Christo per baptismum in mortem, ut quomodo Christus resurrexit à mortuis per gloriam Patris, ita & nos in novitate vitæ ambulemus.* Unde quemad-

Ibid. v. 10. modum *quòd Christus mortuus est, peccato mortuus est semel, quod autem vivit, vivit Deo; ita & nos existimemus. Nos mortuos quidem esse peccato, viventes autem Deo, in Christo JEsu Domino nostro.* Sepelivit nos ergo Dominus noster in sanguine morte,

morte, cruce sua. Nos inquam, peccatores, filios iræ, filios Adæ veteris. Vivificavit autem nos in Resurrectione sua, & complanavit eidem resurrectioni in vitam æternam.

Ita ergo Dominus noster opera misericordiæ omnia exercuit circa nos, & quidem Passione suâ pretiosâ. Utique erudiens nos, ut pariter & nos Minimos Christi, sive potiùs ipsummet Christum in minimis suis, Esurientem pascamus, Sitientem potemus, Nudum operiamus, Captum, Infirmum, Peregrinum visitemus, colligamus, redimamus, consolemur, mortuis sepulturæ honorem, vel etiam sepulturam ipsam impendamus. Dignus certè Christus est, qui talia pro nobis, imò nobis, tanto suo impendio fecit, ut etiam in membris suis, in fratribus nostris, imò verò, ut ipse loqui dignatur, fratribus suis, recipiat à nobis. Ut olim cùm venerit in majestate & virtute multa, gloriaque Patris, cum Angelis Sanctis, judicare sæculum per ignem, atque discernere populum suum à non suo, Oves segregans Pastor ab hædis, audire liceat nobis. *Quia esurivi & dedistis mihi manducare, sitivi, & dedistis mihi potum, nudus eram, & cooperuistis me, captivus eram, & redemistis me, infirmus eram, & visitastis me, hospes eram & collegistis me, mortuus eram, & sepeliviſtis me, in minimis fratribus meis, quibus quidquid feciſtis propter me, mihi feciſtis. Venite ergo benedicti Patris mei, possidete paratum vobis à Patre meo Regnum à constitutione mundi.* O quomodo in illa die vellemus ipsimet esuriſſe, sitiviſſe, nudi incessiſſe, cæteraque ejusmodi opera bona, usque ad nostram defectionem, Christo nostro in pauperibus ejus pro- *Matt. 25. 33.*

pter eum impendisse. Hoc igitur nunc faciamus, hoc nunc frequentemus, & vel saltem superflua, minusque necessaria nostra, in hos usus
Luc. 11. 41. impendamus, ut *quod nobis supereſt*, pauperibus autem deest, *eleemosynam dantes, omnia* peccata nostra, tam quoad culpam, quam quoad pœnam, *munda sint nobis.*

MODUS LXXXII.

MOdus Octogesimus secundus meditandi Dominicam Passionem est. Scrutando in ea septem dona Spiritûs Sancti, nec non duodecim fructus ejusdem, quos omnes, indubitatum est requievisse super Christum semper, & eluxisse in omni vita, Passione, & Morte ejus. Et de donis quidem attestatur Isaias, cum diserte
Isaiæ 11. 1. loquens de Christo. *Et egredietur* (ait) *virga de radice Iesse, & flos de radice ejus ascendet, & requiescet super eum Spiritus Domini, Spiritus Sapientiæ & Intellectus Spiritus consilii & fortitudinis, Spiritus scientiæ, & pietatis, & replebit eum Spiritus timoris Domini.* Quibus verbis manifestè loquitur Propheta de Messia Christo ex Virgine MARIA, Iesseæ propaginis filia nascituro, & inter nos in mundo conversaturo, & in cruce exaltando, ubi & efflorescere debuit, in Nazarenum Regem Judæorum, & abundantiâ donorum suorum & fructuum repleturus universum orbem terrarum, ramosque suos expansurus usque in fines terræ: ad instar arboris illius apud Danielem Prophetam, *cujus altitudo pertingit ad cælum, & aspectus illius, in omnem terram, & rami ejus pulcherrimi, & fructus ejus nimius, & esca*

omnium

omnium in ea, subter eam habitantes bestiæ agri, & in ramis ejus commorantes aves cæli. Cui arbori longè justiùs comparari debet Dominus noster JEsus Christus, quàm Babylonis Rex. Jam verò de fructibus ejusdem Sancti Spiritûs in cruce potissimum Christi requirendis, & inveniendis luculenter etiam asserere videtur Paulus Apostolus, qui cum dixisset, quod *fructus Spiritus est Charitas, Gaudium, Pax, Patientia, Benignitas, Longanimitas, Mansuetudo, Fides, Modestia, Continentia, Castitas*; hoc inquam cum docuisset, mox subjecit. *Qui autem Christi sunt, carnem suam crucifixerunt, cum vitiis & concupiscentiis.* Per hoc procul dubio indicare volens, fructus Spiritûs per crucifixionem sui, & per participationem crucis Christi esse conquirendos, utpote ibidem potissimùm à Christo reservatos, atque propter suos fideles electosque tum depositos, tum exhibitos, inibique ab iisdem requirendos & decerpendos, qua de re licebit meditari hunc in modum Passionem Domini.

I. Igitur in Christi Passione elucescit Spiritus Timoris Domini. Cùm enim Christus Passus sit pro peccatis nostris, & Justitiæ Dei pro iis plenè, & supra mensuram debitam satisfecerit, omnemque severitatem & rigorem iræ Paternæ in se exceperit, mortemque, & mortem quidem crucis, omni genere probri, amaritudinisque exaggeratam subierit. Quis non videt ex tanto spectaculo, quanta sit vel peccati enormitas, malitiaque, vel rigorositas Justitiæ Divinæ vel pœnarum peccatis nostris, aut potiùs, propter peccata nostra, nobis debitarum magnitudo, quandoquidem necesse fuit Christum Domi-

num unigenitum Dei tanta perpeti, & tam crudeliter probrosèque emori. Ex quo tanto exemplo, nonne meritò Spiritus Timoris Dei concipitur parturiturque, ut tandem pariatur spes salutis: Qui est, declinare ab omni malo, neque defluere in concupiscentiam delectabilium, tam Carnis, quàm mentis vanitatum, nec adeò pœnam metuere peccatorum à Deo, quàm potius peccatum ipsum abhorrere in Patrem, propter cujus reverentiam, tam dira sustinuit unigenitus ejus in cruce. Ad hoc Timoris casti *donum* spectat fructus *Modestiæ*, moderans animam, fructus item *Continentiæ*, frenans sensualitatem: denique fructus *Castitatis*, sciens possidere vas suum in sanctificationem.

II. Eluceſcit quoque in Passione Domini nostri *Donum Pietatis* unâ cum fructu *Bonitatis atque Benignitatis*. Quid enim Pium, quid Bonum, atque Benignum magis cogitari potuit, aut potest, quàm Dominus noster JEsus Christus? qui usque adeò in Deum, & in proximum pius benignusque apparuit, ut propter pietatem hanc, etiam pro peccatoribus, pro inimicis, pro indignis, pro ingratis, pro inutilibus, tam amaram Passionem sustinere non dubitaverit. Ubi quæso, & ex quo exemplo Christianus discet pietatem, in Deum, in proximum, in seipsum, si ab exemplo Christi Domini, Magistri ac Regis sui eam non discet? Ubi discet habere Christianus voluntatem pronam, ad volendum bene, & promptam ad faciendum benignè cuilibet proximo propter DEUM, si eam à Patiente, & in Patiente Domino suo non discet?

III. Elu-

III. Eluceſcit quoque in Paſſione Domini Donum *Fortitudinis*, ſimulque fructus *Patientiæ*: cujus opus eſt, pericula vitæ, arduos labores, detrimenta bonorum, jacturas honoris, aliaque his ſimilia hominibus vulgò pretioſa, contemnere, & aggredi, & appetere, & perferre, & vincere propter Deum, eo modo quo videmus Dominum JEſum, in Paſſione potiſſimùm ſua, hæc plùs, quam heroicâ fortitudine patientiâque, non ſolùm aggreſſum eſſe, verùm etiam pleniſſimè debellâſſe. Hoc ſuo exemplo erudiens fideles ſuos, nihil omnino in hoc mundo formidare, præter unum ac ſolum Deum, qui ſolus revera timendus eſt, & quem ſolum formidare, vera eſt Fortitudo, & magnanimitas maxima.

IV. Eluceſcit quoque in Domini noſtri Paſſione, *Conſilii Donum*, fructusque *Longanimitatis*. Contempſit enim Dominus noſter omnia, quæ hic mundus æſtimat, & totis viribus quærit, atque concupiſcit, & coacervat. Sive quæ ad concupiſcentiam oculorum, ſive ad concupiſcentiam carnis, ſive ad vitæ ſuperbiam faſtumque pertinent, vitam denique ipſam & famam, & incolumitatem omnem poſtpoſuit, uni Divinæ gloriæ, ſalutique noſtræ. Per hoc dans nobis exemplare conſilium, quo ſalubrius nobis eſſe poteſt nullum. Ut ſcilicet impendamus nos Deo, ejusque obſequio, præ omnibus aliis deſideriis, ſtudiisque noſtris; imò omnia illa exuamus penitus, ut in hoc ſolum toti vacemus. Etiamſi eâ causâ eſſet nobis exhauriendus calix totus vilificationum, dolorum, mendicitatis, contradictionis, perſecutionis,

odiorum, & periculorum, & quidquid est demum in Passione Domini nostri; ut ejus ad instar simus, totique in illum contemptum, pauperem, stultificatum, dolentem, crucifixum, omnique opprobriorum ac miseriarum genere saturatum transformemur, gaudentes nos ejus dignationibus indutos esse. Nullum enim salubrius & glorioſius consilium Christiano esse potest, quàm indui Dominum suum JESUM Christum, & in eum penitus viscerali ter transformari. Ad hæc docet nos Dominus Passione suâ pro nobis, illud consilium, ut studeamus juvare miseros in eorum necessitatibus, ut & ipsi mereamur juvari in nostris à Domino. Quia enim labor & dolor invenerunt & possederunt nos in ista vita, & ni-

Aug. lib. 1. de Serm. Dom. in Monte c. 4. *si quisque adjuvetur à superiore, nullo modo sibi est idoneus, ut se se tantis miseriarum implicamentis expediat: idcirco est justum consilium, ut qui se à Potentiori adjuvari vult, adjuvet ipse infirmiorem, in quo est ipse potentior.*

V. Eluceſcit in Passione Domini etiam *Donum Scientiæ*, *Mansuetudinisque* fructus. Sive enim hæc sit illa scientia supereminentis charitatis Christi, quâ scitur Longitudo, Latitudo, Sublimitas, & Profundum Crucis Christi, sive sit scientia ineffabilium secretorum & causarum Dei, quibus mota Sapientia, Potentia, Bonitas, Misericordia, Justitia, Charitas, veritasque ejus, per Incarnationem Filii Dei, salutem nostram operari, gloriam suam manifestare, omnia, quæ per peccatum in cœlo & terra destructa erant, morte Christi reparare, & constituit, & re ipsâ perfecit: Sive etiam sit scientia sacrarum scripturarum, quatenus

tenus illæ, Christum, partim expressè, partim figuraliter, non minori artificio, quàm dulcore prorsus divino, ubique sonant, ut ubique in eis Christus, maximè Passus, inveniri possit. Sed Sacram Scripturam non superbè discutere, neque arroganter reprehendere oportet, verùm humiliter inclinatâ cordis cervice, jugum ejus eloquii, fluentaque mysteriorum interiorum, in quibus & Elephas tumidus natat, & Agnus mansuetus ambulat, subintroire; rogando, & pulsando cum Sponsa Domini, ut introducamur in cellas vinarias ejus. Sive etiam scientia hæc sit Cognitio visibilium istarum rerum, quas inter versamur, quibus etiam utimur; & quibus, si modò novimus & volumus, neque obluctantes lumini fidei nostræ sumus, tanquam per scalarum inferiores gradus ad Superiores ascendimus, & tanquam per exteriores portas atriaque ad interiores aditus habitationesque, tanquam per materialia ad spiritualia, tanquam per creata ad divina, tanquam per visibilia & circumscripta, ad invisibilia, & lumine circumscripto latenter patentia, introgredimur, aut potiùs à Spiritu magistro, veluti manu ducimur. Omnibus his scientiæ sive generibus, sive partibus Passio Domini Nostri redundat, & contemplatorem sui humilem, devotum, mansuetumque replet, juxta illud quod dictum est. *Docebit mites vias suas.* *Ps. 24. 8.*

VI. Eluceſcit in Passione Domini Donum *Intellectûs, & Fidei fructus.* Cùm enim Passionis Dominicæ penitiora ingreditur Anima, cujus cor fide purificatum est, sanguine Christi ablutum, vulneribus charitatis saucium, Cruce Christi saginatum, morte vivificatum, redditur anima ido-

nea ad percipiendas penetrandasque veritates illas, ob quarum confirmationem Christus in Passionis labores, atque adeò in ipsam mortem, mortem autem crucis descendit. Intelligit specialiter Anima in Domini Passione erudita, pretium sui, & quidem non à qualicunque æstimatore, sed ab ipsa sapientia Æterna, atque Prima Veritate: cujus judicio atque sensu, de pretio & valore sui, ex Passione Christi cognito, agnoscit se unam solam, universo mundo pretiosiorem, agnoscit nullam esse ponderationem, quæ sibi comparari possit, agnoscit nullam in creaturis etiam simul omnibus, commutationem posse fieri, sciens disertè dictum à Veritate Æterna. *Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur, aut, quam dabit commutationem homo pro Anima sua;* Agnoscit adhuc se plures æstimatam esse, quàm ipsummet sanguinem, vitamque Christi, quandoquidem ille sanguinem pro ea fudit, vitam suam in mortem dedit. Agnoscit quoque per sui unius reparationem, reparari quoque omnia, sive quæ in cœlo, sive quæ in terra, adeò ut ipsæ Angelicæ ruinæ, ab hac reparatione, sui quoque instaurationem & exspectent, & accipiant. *Placuit enim Deo instaurare omnia in Christo*: per mortem quidem Christi, per vitam verò Humanæ Animæ. Agnoscit denique viluisse propemodum sibi ipsum Deum propter Animam, cætera quidem pauperem, & planè per omnia miseram, attamen Dei æstimatione quasi Deo, & Unigenito ejus pretiosiorem, itaut non vereatur dicere. *Qui dilexit me, tradidit seipsum pro me.* Et quidni præsumat hæc, quando audit ipsum Dei Unigenitum profitentem,

Matt. 16. 26.

Col. 1. 10.

Gal. 2. 20.

Sic

Sic Deus dilexit mundum (Animas utique Amatrices, inquilinas hujus mundi) *ut Filium suum unigenitum daret, ut mundus salvetur per ipsum.* Hæc omnia anima discit perquam luculenter, atque superplenè ex unico Passi Christi in Cruce expanso libro. Unde etiam intelligit omnem obligationem suam, quâ obstricta est, tanto amatori, tanto appretiatori, tanto emptori, & Servatori suo. Intelligit, illud se potissimùm debere, ut nihil sciat aliud, nisi JESUM, & hunc Crucifixum: ut nihil possideat nisi JESUM, & hunc Crucifixum: ut nihil repræsentet in se, in moribus, in sermonibus, in vita, nisi JESUM, & hunc Crucifixum, ut nihil inhabitet, nisi JESUM, & hunc Crucifixum: nihil induat nisi JESUM, & hunc Crucifixum. ut nihil spiret nisi JESUM, & hunc Crucifixum. ut denique nihil vivat, nisi JESUM, & hunc Crucifixum. O Bone JESU Passe pro me, da mihi intellectum, & vivam Te JESUM, & hunc Crucifixum. *Joan. 3. 16.*

VII. Elucescit etiam in Passione Domini. *Donum Sapientiæ*, & simul *fructus Charitatis, Pacis, & Gaudii.* In Christo enim Passo, si quid elucet, elucet maximè sapientia Dei, adeò, ut eam ibi agnoscere & degustare, consummata sapientia sit, quam non potest non comitari Charitas, & Pax, & Gaudium, exsuperans omnem sensum, omne votum, omnem captum. Fieri enim nullo modo potest, ut quis ingressus cellaria sapientiæ Dei, in Christi scilicet vulnera intromissus, non statim repleatur vino Charitatis, Bonitatis, Miserationis, Liberalitatis, Justitiæ, Potentiæ, Veritatis, & omnis denique Divini Boni, atque adeo ipsiusmet Divinitatis, tam quoad essentiam, quàm

quoad

quoad Personas, quàm denique quoad Incarnationis Verbi œconomiam universam. Adhuc autem in Christi Passione, seu Christo Passo, repræsentatur multiformis sapientia Christi, secundùm quam ille sese erga Deum Patrem suum gessit, nullam omnino speciem refugiens, quâ assumptâ posset gloriæ & gustui Patris subservire. Ergo se Christus Patri gessit ut Deum æqualem Deo, ut Unigenitum & Filium, ut Regem Regum, & Dominum Dominantium, gessit etiam se ut servum, ut mancipium, ut jumentum, gessit se ut egenum, ut vilem, ut stultum, ut blasphemum, ut impiis improbiorem, ut amicum publicanorum, ut legis dissolutorem. Gessit se insuper ut peccatorem, ut peccatum, ut maledictum. Gessit se ut totius mundi scelerum reum, ut quasi non filium, quasi à Deo derelictum, quasi infamem, & probrosum, & dæmoniacum, in furorem versum, pseudoprophetam, non à Deo hominem, demumque in patibulo Crucis in medio latronum mortuum, tandemque sepultum. Quis adeò multiformem formam Christi nostri intuens assequatur, & eloquatur sapientiam Dei, quis affirmet hac ratione agi salutem mundi, sic redimi genus humanum, sic aboleri peccatum, sic diabolum vinci, sic mundum calcari, debellari carnem, superari mortem, spoliari infernum, reserari cælum, iram Dei placari, aboleri offensas, justitiæ satisfieri, rebus pacem dari, exaltari Deum, gloriam ejus propagari, misericordias effundi, veritatem probari, promissa compleri; Quis credat his mediis ad illos fines pertingi? Quis speret his argumentis inveteratissimos errores mundi confutari, convinci, dedoceri, stultitiam prædi-

cationis

tationis amplecti, & in probro scandaloque Crucis gloriari? Crucifixum inter latrones, ut Deum agnosci, coli, exaltari, omnibus viribus, omnibus operibus, omnibus impensis, sanguinis, honoris, libertatis, vitæ, inter omnes gentes, in omnibus regionibus terræ, in omnibus sæculis temporum? Ergo unum solumque Christum Crucifixum nôsse tota sapientia est, eum autem solum ignorare, absoluta stultitia. Quoniam verò sapientia saporem habere debet, quo si careat, sapientia nec esse, nec dici potest; totum hoc, quod sapientia agnoscit intellectu, etiam voluntate sapere, gustare; atq; veluti manducare debet. Itaque quisquis supra dicta in Christo Passo & ex Christo passo cognoscit, eadem etiam voluntatis affectibus juxta cujusque exigentiam tenere, atq; saporare, seu sapere debet: potissimum autem, Deum super omnia æstimando, proximum sicut semetipsum diligendo, ad sui contemptum omnimodum, exemplo Christi, & desiderio similitudinis ejus anhelando, peccatum super omnia mala odiendo, & fugiendo. Dei voluntati cordialiter æternaliterque secundùm ipsammet voluntatem Dei inhærendo, deque ejus obedientia tam summè gaudendo, quàm de inobedientia medullitùs dolendo, denique secundùm imaginem Crucifixi JESU ita omnia in Anima, & corpore, inque omnibus viribus horum, ita inquam ordinata, pacata, Christo conformia habendo, ut nullus in homine motus adversùs rationis lumen, adversùs fidei ductum, adversùs exemplaris Christi regulam, rebellis sit; sed cuncta obtemperent homini in homine, prout & ipse homo plene obtemperet Deo: sicque fruatur & gaudeat

deat homo ipso se sibi subjecto, sicut fruatur & lætetur idem homo, Deo sibi benignè familiari, & familiariter benigno.

Hunc igitur in modum Passio Christi Donorum fructuumque Spiritûs, & speculum, & magistra, & largitrix est iis, quibus interiora ejus patescunt. Patescunt autem illis, qui in Passione Domini, obstinatâ assiduitate erudiri laborant, & gaudent, in exaltatione Dei, in dilectione proximi, in vilificatione, & exinanitione & perditione sui, in odio peccati, in imitatione JESU Christi, propter JESUM, & hunc Crucifixum.

MODUS LXXXIII.

OCtogesimus tertius Passionem Dominicam meditandj Modus esse potest; Considerare illam, quomodo omnia septem Sacramenta Ecclesiæ ab ea manant, efficaciamque omnem sumunt. Cùm enim Passio Domini sit una & sola, & universalis medicina vulnerum, apotheca pharmacorum, balneum puritatis, debellatio & victoria hostium, armatura contra omne inimicorum genus, sacrificium pro peccatis, & holocaustum, mors vitiorum, vita virtutum, thesaurus meritorum, fons gratiarum, officina sanctificationis, resuscitatio mortuorum, conciliatio pacis, testamentum fœderis æterni, placatio Patris æterni, clavis cæli, jus ad beatitudinem æternam, & denique totum id, quidquid ad salutem nostram pertinet. Sacramenta autem sint totius Passionis hujus, omniumque in ea contentorum bonorum receptacula, & veluti gazophilacia ex quibus Ecclesia pro usu, necessita-

ceſſitatibusque filiorum ſuorum depromat, ut incolumitatem, copiam, opulentiamque filiorum ſuorum promovere omni tempore, loco, occaſione, poſſit. Manifeſtum eſt Sacramentorum virtutem omnem à Paſſione Chriſti eſſe.

Hoc autem multò etiam pleniùs affirmari & credi debet, de Sacratiſſimo Sacrificio Miſſæ, in quo non tantùm eſt efficacia Paſſionis, ut in Sacramentis eſſe diximus: ſed eſt ipſamet Paſſio, ipſaque Chriſti realis oblatio, & immolatio, & ipſe Chriſtus in Perſona ſua, actu offertur à ſemetipſo in illum eundem ſalutis noſtræ finem, in quem ſuper aram Crucis, in monte Calvario olim, oblatus fuit. Et quanquam etiam in Sacramento Euchariſtiæ, realiter eſt Chriſtus præſens totus: non eſt tamen ibi cum Sacrificatione oblativa ſui, (eſtò per eam ibi conſtituatur) ſed per ſolam præſentiam ſuam inſtar convivii, cibi, potusque ad nutrimentum animarum noſtrarum.

Vid. ſupra Modum 43.

His poſitis non eſt difficile pro meditatori, pervidere omnia Sacramenta Eccleſiæ in Paſſione Chriſti, eorumque ex ea dimanationem, efficacitatis derivationem.

Baptiſmum eſſe in Paſſione, & ex Paſſione Domini ſatis conſtare poteſt vel ex eo, quòd illam Dominus ipſe noſter vocet Baptiſmum ſuum. *Baptiſmo* (inquit) *habeo baptiſari, & quomodo coactor usque dum perficiatur?* Et Petrus Apoſtolus cùm dixiſſet, temporibus Noë per contemptibile lignum (Arcam ſcilicet) ſalvatas fuiſſe octo Animas à diluvio, mox ſubdit, etiam nunc fideles Chriſti per Baptiſma ſimile illi Noëtico ſalvos fieri, alludens ſine dubio, hanc ſimilitudinem

Sap. 10. 4.
1. Petr. 3. 20.

nem inter Baptismum nostrum & diluvium Noë in eo esse, quod utrumque fieret per contemptibile lignum, nempe per Arcam ibi, hîc verò per Crucem Christi, quo satis ostendit Apostolus: Baptismi virtutem, à Cruce & Passione Christi esse. Unde alius Apostolus, ait ad nos, per
1. Joan. 5. 6. aquam & sanginem venisse Filium Dei.

Confirmationis Sacramentum etiam ex Christi Passione tum manare, tum vim suam desumere, ad baptisatorum Animas confirmandas, atque militiæ Christi contra Carnem, Mundum, Diabolum authorandas, dubitari non potest.
2. Cor. 10. 4. Cùm constet *Arma militiæ nostræ non esse carnalia, sed spiritualia & esse potentia Deo:* & insuper non
Eph. 6. 12. tam esse *contra carnem & sanguinem* licèt & contra hæc ambo, sed tamen primariò *adversùs principatus & potestates, & adversùs mundi Rectores tenebrarum harum.* Istos autem hostes non posse debellari à nobis, nisi virtute Passionis & Crucis, Mortisque Christi; quâ scilicet & ab ipso Christo Domino Nostro sunt debellati, dicente ipso
Luc. 11. 21. Domino, *quòd cùm fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt omnia, quæ possidet: cùm autem fortior supervenerit, & vicerit eum, arma ejus & spolia, in quibus confidebat, auferet, & vasa ejus diripiet.* Quod totum, à Christo Domino, diaboli, hunc mundum tyrannide prementes potestati factum est: debellatus est enim, victus, armis & spoliis fiduciæ suæ privatus: & non per aliud nisi per Christi sanguinem, Crucem, vulnera, mortem. Exinde ergo etiam milites Christi robur sumunt, exinde athletæ unguntur, & firmantur, arma Deo potentia, dæmonibus formi-

formidanda accipiuntur, exinde unguntur, exinde ad luctam idonei redduntur.

Eucharistiæ Sacramentum in quo ipse Christus totus realiter præsens est; non tantùm ex Christi Passione vim suam sumit, sed ipsum, in se Passum Dominum, ipsam Passionem ejus, atque mortem, & repræsentat, & continet, & exhibet in Cibum, atque Potum, in saginationem atque impinguationem Animarum nostrarum, in vitam gratiæ sanctificantis, & in vitam quoque Gloriæ beatificantis. Unde optimè filii Ecclesiæ canunt exultantes; O Sacrum Convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria Passionis ejus, mens impletur gratiâ, & futuræ gloriæ nobis pignus datur.

Pœnitentiæ quoque Sacramentum, in quo est Medicina morborum vulnerumque nostrorum: non aliunde nisi ex sanguine morteque Christi. Sicut enim sanguis ille pro peccatis nostris fusus est; ita etiam eorundem peccatorum vulneribus idem sanguis unica medicina est. Quæ quia fuerunt ad mortem, ideo necesse fuit propter eorum sanationem ipsum unigenitum Dei occidi. Hoc Sacramentum exercuisse videtur Dominus noster in Latrone pœnitente, & scelera sua confitente. Ad exercitium quoque hujus Sacramenti potest pertinere videri, descensus Animæ Christi ad inferos, ubi animabus in purgatorio pœnas omnes indulgentia plenaria relaxavit, easque cum cæteris Sanctis participes beatitudinis fecit.

Ordinis Sacramentum, quemadmodum ad dispensationem, imò verò etiam ad confectionem, & sacrificationem sanguinis atque Corporis

ris Christi, meritorumque illius, in totum Ecclesiæ Christi corpus institutum est, ita nonnisi ex Passione atque Morte Christi potestatem, authoritatem, efficaciamque habet; propter quod Dominus JEsus, etiamsi pridie quàm moreretur Sacramentum Ordinis instituit, ad ejusdem Passionis suæ memoriale perenne: Memoriale autem non sterile & vacuum, sed cum repræsentatione ejus reali, atque actuali, sed cum quotidiana ejus restauratione atque repetitione: *ita* ut quod in die Parasceves cruento peractum est sacrificio in altari Crucis, à Summo Sacerdote Christo, hoc ab initiatis Sacramento Ordinis, fiat reverâ, & actualiter quotidie in Ecclesia per sacrificium incruentum Altaris.

Matrimonii Sacramentum, ex sponso quoque sanguinum, hoc est ex Christi Incarnatione & Passione vim suam sumit. Imò verò ejus quædam imago est: dicente Apostolo, quòd *Sacramentum hoc* (Matrimonii scilicet) *magnum est. Ego autem dico in Christo & Ecclesia.* Sicut enim Christus sponsam suam Ecclesiam, & quæsivit, & lavit in sanguine suo, *ut exhiberet eam sibi absque eruga & macula*, & sic sanguine suo sanctificatam atque dotatam, *sponsavit sibi in fide*: verè *sponsus sanguinum existens*; ita in virtute hujus desponsationis Christi & Ecclesiæ, Christianum Matrimonium gloriam Sacramenti, & gratiam efficaciamque habet, ad filiorum Ecclesiæ, fideliumque Christi propagationem, qui quamvis in peccato, etiam post Sacramentum nascuntur, virtute tamen Sacramenti jam tunc signantur ad gratiam, & adoptionem filiorum Dei, & ad filiorum Ecclesiæ numerum communionemque desi-

designantur, propiori quodam jure, quo infidelium filii carent.

Unctionis extremæ Sacramentum, est quoque Passionis Christi fructus: quo Sacramento, & completur sanctificatio nostra, perfectioque ad Deum instruitur & peccatorum reliquiæ abolentur, & Animæ pro ultimo cum hostibus nostris luctamine inunguntur, & corporum morbi (siita expedit) sanantur, certè alleviantur, & tolerabiliores infirmis fiunt. Hoc autem totum, virtus est Passionis & Mortis Christi, cujus sanguis, oleum est miserationis, & balsamum unctionis, & robur infirmitatis, & certaminis tessera, & omen extremæ victoriæ, & tutela transitûs, ex hac vita, ad alteram æternam vitam. *Jacobi 15.*

In hunc ergo modum in Passione Christi Sacramenta omnia considerare licet, & quomodo ex vulneribus Passi JEsu omnia promanent, virtutemque sumant, agnoscere. Non solùm autem hoc, verùm etiam si superiores modos meditandi rectè expendimus, omnia quæ in Christiana vita, Christique Ecclesia continentur, elucescere in Passione Domini advertimus, sive præcepta Decalogi, sive Consilia Evangelica, sive Opera Misericordiæ, sive virtutes Theologicas, atque Morales, sive Dona & Fructus Spiritûs Sancti, sive Sacramenta septem, sive sacrificium omnis generis. ut verissimè affirmetur Christum; in sua, imò, suâ Passione genuisse, desponsâsse, ornâsse, & dotâsse sibi Ecclesiam, cum omni illius, perfectione, sanctitate, & ornatu, prout ex prædictis, facilè patet.

MODUS LXXXIV.

OCtogesimus quartus meditandi Passionem Domini Modus esse potest: considerando quomodo in Passione sua Dominus noster Angelicas perfectiones, atque proprietates, nec non ministeria, nobis ex scripturis sacris nota, & exercuerit, & expresserit, & insuper etiam excelserit.

Angelos Sanctos, præcipuâ ratione nobis commendat pietas, quàm Dominus Deus noster *mandavit illis* de nobis *ut custodiant* nos, *in omnibus viis nostris, ne unquam offendamus ad lapidem pedes nostros, utque super aspidem & basiliscum ambulemus, & conculcemus leonem & draconem.* Neque id solùm, verùm etiam, ut ducant nos per viam, quâ ambulemus ad patriam, præbendo lumen in tenebris, præsidium in periculis, solatium in mœroribus, robur in difficultatibus, refectionem in laboribus, stimulum & animum in cessationibus, eruditionem & revelationem in ignorantiis. Hæc omnia longè plenius est nobis Dominus noster JESUS Christus, qui est verus Testamenti Angelus, est Agnus qui solvit signacula libri, septem Sigillis clausi, & ipse liber scriptus intus & foris. Ille Passione potissimùm suâ revelavit nobis mysteria abscondita à constitutione mundi. Propter quod Petro ad Passionem suam impediendam nonnihil procedenti & conanti, dixit inter alia. *Calicem quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum? quomodo ergo implebuntur scripturæ, quia sic oportet fieri:* Idem Dominus noster piissimâ Passione suâ, & liberavit nos, & assiduò liberat, ab omnibus incommo-

Ps. 90. 11.

modis periculisque salutis, & corporis quidem, sed potissimùm Animæ, liberat autem purgando, illuminando, inflammando, confirmando, protegendo, consolando, adjuvando, ornando, ditando, gratiis, meritis, omnique genere beneficiorum, usque ad possessionem vitæ æternæ, quæ non nisi per ipsam obtinetur.

Archangelorum, prout ipsum nomen sonat, munus est, majora & graviora Divinæ voluntatis decretorumque annuntiare. Quis autem & quando nobis grandiora mysteria & arcana revelavit quàm Christus in sua Passione, ac per passionem. Christus Passus atque Crucifixus, revera Michaël fuit: qui nobis, quòd nemo esset *Sicut Deus*, ostendit. Christus Passus etiam verè Gabriel fuit, qui fortitudinem Dei in nostra licèt infirmitate absconditam exercendo nuntiavit. Christus item Passus Raphael, seu Medicina Dei nobis exstitit, quoniam ille Passione suâ, totius mundi sanitatem fecit. Denique Christus Passione & morte suâ, Patrem nobis reconciliavit, cælum aperuit, mortem nostram vicit, mundum calcavit, peccata delevit, vires diaboli confregit, vitæ æternæ nos hæredes constituit. Hæc si quis Spirituum cœlestium nobis facta vel futura nuntiasset, meritò à nobis Archangelus dici debuisset. Christus ista omnia nobis nuntiando fecit, & faciendo nuntiavit, ita ut verissimè dixerit, tum Apostolis. *Omnia quæcunque audivi à Patre meo, nota feci vobis.* tum Judæis. *Si non facio opera Patris mei, nolite credere mihi, si autem facio, & si mihi non vultis credere, operibus credite.* Horum verò operum, maximè vocalissima est Passio Christi, & vulnera, & Mors. Ipsa est enim ex-

secutrix omnium, ipsa lingua omnium, ipsa sigillum & obsignatio omnium. Noster ergo Archangelus fuit Passus JESUS, & omnium Archangelorum Princeps, atque Dominus.

Virtutes hoc muneris habent, quòd operentur mirabilia atque miracula supernaturalis Ordinis, quin etiam ordinarium supernaturalitatis modum superantia. potissimùm in Hominum ad Deum, ejusque Gloriam & voluntatem, subjectionem, tum verò ad ipsorummet illorum salutem æternam, accommodata, atque ordinata. Totus, & semper, & ubique fuit talis Virtus, Christus; at maximè, & specialissimè efficacissimèque in Passione & Cruce, atque Morte. Quod ipse luculenter affirmavit aliquando Iudæis dicens. *Ego, cùm exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me ipsum.* Et traxit revera omnia quidem nostra peccata, ut ea deleret; omnia nostra vulnera, ut sanaret; omnium nostrûm mortem, ut vivificaret; omnium nostrûm condemnationem, ut rescinderet. Traxit omnem furorem hostium, dæmonum, & hominum, ut patiendo vinceret. Omnem iram Patris Æterni, ut placaret; omne Justitiæ debitum, ut solveret. Omnium nostrûm corda, ut obligaret. Omnium nostrûm Animas, ut beatas faceret. Præter hoc autem, Virtutis Passionis Christi atque Mortis fuit, Terræ motus, obscuratio solis in medio die & plenilunio per universam terram, Petrarum scissio, sepulchrorum apertio, Mortuorum resuscitatio, veli templi rescissio. Passionis quoque ac Mortis Christi virtus fuit: Conversio latronis, Confessio Centurionis, Populorum pœnitentia, Clamor validus in morte, Oratio pro Crucifixoribus.

Joan. 12. 32.

tibus. Virtus etiam Passionis Christi & Mortis fuit, victoria mundi, evacuatio inferni, Alligatio diaboli, Confusio mortis, Justificatio impiorum, Pacificatio cælestium atque terrestrium, reseratio cælorum. Virtus Passionis & Mortis Christi est, Conversio Humani generis ad fidem, ad legem, ad consilia, ad doctrinam, ad spem, & fiduciam, ad æmulationem & imitationem, ad confessionem & dilectionem Christi, etiam per vulnera, per sanguinem, per mortem pro Christo, & quidem Christo Crucifixo, Mortuo, & sepulto. Hæc Christi Passionis virtus, omnes excedit virtutes, omnesque virtutum operationes. De Passo Christo dici potest, quod de vivente dictum est. *Quia virtus de illo exibat, & sanabat omnes.* Luc. 6. 19.

Principatus, habent hoc proprium sive naturæ, sive muneris, quòd repræsentent Deum tanquam Principem, principiumque rerum omnium creatarum, quæ omnes ex Deo tanquam ex fonte aquæ, tanquam ex mari flumina, tanquam ex terra germina, progrediuntur, ideoque etiam Deo subsunt, atque ab eo gubernantur. Christus Dominus noster longè justiùs pleniùsque repræsentavit nobis, tam in vita, quàm in morte Passione-que sua Divinum suum in omnia Principatum. Propter quod Evangelista de illo asseruit, quia *omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil, Quod factum est, in ipso vita erat.* Joan. 1. 3. Propter hoc etiam, cùm dormiente Domino in navicula, descendisset, procella & venti in stagnum in quo navigebant, *surgens increpavit ventum, & tempestatem, & mari dixit, tace, obmutesce; & cessavit, & facta est tranquillitas, dicebantque homines timentes ad invicem.* Luc. 8. 23. *Quis putas hic est, quia & ven-* Luc. 4. 41.

tis & mari imperat, & obediunt ei? Pari ratione tam morbis, quàm mortuis, quàm etiam ipsis dæmoniis imperabat, expellebatque ea, & *increpans non sinebat ea loqui.* Porrò in Passione sua, quantopere Principatum suum demonstravit, obscurum esse non potest. verbo suo prostravit universos milites, ministrosque & Sacerdotes, qui ad eum capiendum venerant. Verbo cohibuit eosdem, ne ullum ex discipulis suis apprehenderent; solo tactu, auriculam Malchi abscissam sanavit. Coram Concilio Iudæorum se Dei filium Christum, & Judicem venturum in gloria denuntiavit. Coram Pilato Regem se esse professus est, estò non de hoc mundo: ejusdem minas repressit, dicens. *Non haberes potestatem adversùm me ullam, nisi tibi datum esset desuper.* Quid multa? Principatus Christi, super humeros Christi fuit, tum quando exivit bajulans sibi Crucem; tum quando Cruci affixus est, & titulo Crucis Regem se testatus est, & Latroni Regnum Paradysi appromisit, contulitque, & totum universum in planctum Passionis suæ Mortisque convertit. Denique Passio ejus universa, atque Mors in Cruce, aliud fuit nihil, quàm exercitium Principatûs sui, debellatio Tyrannidis diabolicæ, cui extorsit delevitque chyrographum decreti, *quod erat contrarium nobis, & illud affixit Cruci, exspoliavit quoque Principatus & potestates, & illos traduxit confidenter, palam triumphans illos in semetipso,* passo, humiliato, exinanito, obediente, crucifixo, mortuo atque sepulto, demumque gloriosè redivivo. Hæc eadem Domini Passio, fuit Principium & fons reconciliationis nostræ cum Deo, fuit fons sanctificationis, & justificationis nostræ.

Jon. 19. 11.

Col. 2. 14.

nostræ, fuit fons filiationis, seu adoptionis nostræ in filios, & hæredes Dei, fuit clavis adaperiens cœlos & portas justitiæ, per quas ingrediatur gens justa, id est Electi, in beatam æternitatem. Ad extremum Passione suâ Dominus JESUS quæsivit sibi, meruitque Principatum super omnia bona sua, juxta illud ipsiusmet dictum: *Oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam.* Luc. 24. 26.

Potestates Angelicæ, sunt repræsentatrices Omnipotentiæ Dei, tam respectu existentium, aut exstiturarum, quàm etiam respectu possibilium solum rerum. Quæ Deo plenissimè subsunt, non solum quoad esse & exsistere, sed etiam quoad posse, etiam quoad vires & potestates earum: ita ut non sit potestas in ulla creatura nisi à Deo, cujus potestati, nemo prorsus, nead momentum; ille autem quovis momento, omni simul potestati resistere potest, eamque pro suo arbitrio moderari. Ejusmodi Potestas fuit, & excelluit in Christo, etiam Patiente, & quidem eminentiùs, atque naturaliùs, quàm in omnibus simul Angelicis Potestatibus. Habuit & exercuit Potestatem Dominus ponendi animam suam, & iterum sumendi eam, neque ullus eam potuit tollere ab eo. Sæpiùs tentârant inimici Dominum tenere, comprehendere, præcipitare, lapidare; sed nihil proficere poterant, quia hora ejus necdum advenerat. Venit hora, aut potiùs ab ipsomet adducta est hora, & tunc prævalere in eum visa est potestas tenebrarum, & hora inimicorum, & odium, invidia, rabiesque persecutorum: sed tamen etiam in hoc ipso viguit Potestas Christi Domini, quia ille manus

impiorum atque hostium, quas ille in sese per
miserat, ita suo incumbebant sceleri, ut tame
famularentur obsequerenturque Redempto
Perfecta est virtus infirmitate, Sanitas Passio
Redemptio Crucifixione, vita Morte, Glo
confusione, justificatio iniquitate, Reconcilia
offensione. *Denique ubi abundavit delictum, s*
superabundavit & gratia. In infirmissimis e
infirmitatibus Passi JEsu, summa & absoluti
ma, & Divina Potestas exercita est, omnis
diaboli potestas confracta, arma ejus ablat
spolia ejus detracta, præda erepta, ipse alligatus
à superveniente fortiore, infirmitatem licèt, &
ignominiam, & vulnera, & Passionem, & mo
tem ipsam induto: quia quod infirmum & s
tum erat Dei nostri, hoc fortius fuit, atque s
pientius omnibus non solùm hominibus, s
etiam dæmonibus, quorum omnis rabies, &
astutia devorata est in Christi Patientis & mo
infirmitate & stultitia. Hæc potestas Dei indu
pro nobis Passi usque hodie perseverat, sempe
que perseverabit usque ad finem sæculi; q
omnes, tam hominum, quàm dæmonum i
micas potestates, omnes errores, & persua
nes stultas, omnes tentationes & impugnatio
violentas, omnes mundanas superbias
vanitates, omnes concupiscentiæ car
lis licentias, & effrenitates, quibus superan
omnis in creaturis potestas est impar, Passio
tamen Dominicæ efficaciâ & potestate, per
in nihilum rediguntur, & sicut lutum platear
delentur: adeò, ut tantum possimus, quant
confidimus in virtute Passionis Christi. Q
de re triumphatissimè loquitur Apostolus in
pl

plura alia. *Certus sum enim, quia nulla creatura poterit nos separare à charitate Dei, quæ est in Christo JEsu.* Neque mirum; cùm habeamus etiam Domini ipsius hac in parte munificentiam. *Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, & Scorpiones, & super omnem virtutem inimici: & nihil vobis nocebit.* *Rom. 8. 38.* *Luc. 10. 19.*

Dominationes, Dominium Dei absolutum supremumque repræsentant, quo ille essentialiter omnium Dominus est, & in quo à nemine dependet, aut limitatur, sed omnia ab ipso. Christus Dominus noster, Dominus universorum fuit, non per modum dominationis alicujus participativè, aut repræsentativè; sed essentiâ atque naturâ suâ inprimis: unde in ejus femore scriptum est; *Rex Regum, & Dominus Dominantium:* deinde fuit Dominus omnium meritoriè; quia enim *formam servi accipiens exinanivit semetipsum factus obediens, usque ad mortem, mortem autem Crucis: propter hoc & Deus Pater exaltavit illum, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen, ut in nomine JEsu omne genu flectatur,* ejusque Dominium, atque Regnum recognoscat. Et recognovit sanè tota universitatis rerum Dominium ejus semper quidem, at maximè in Passione illius, quando illo in cruce pendente, atque moriente, tota rerum universitas, planxit mortem ejus, tribus horis, ita ut in omnibus elementis, in saxis, & rupibus, in mortuis denique ipsis, sensus mortis, Domini sui, planctusque apparuerit. Meritoriam hanc Dominii super omnia à se quæsitionem, & acquisitionem, complevit Dominus atque consummavit, tum pro potestate arbitrioque voluntatis suæ, inclinato capite Spi- *Apoc. 16. 14.* *Phil. 2. 6.*

te Spiritum emittens, atque moriens; tum ad inferos, tanquam inter mortuos liber, & sicut vivorum, ita & mortuorum Dominus, tartareorumque potestatum debellator descendens; tum tertiâ die, propriâ suâ virtute, à mortuis ad vitam resurgens; quâ completâ potentiâ suâ apparens discipulis profitetur dicens: *Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra.* Quia enim potestatem quam ex natura habuit, in Incarnationis, ac potissimùm in Passionis, Mortisque suæ dispensatione, ipse sibi quoad usum exercitiumque quodammodo subtraxit, ideo post transactam subjectionis suæ horam, ad eandem potestatem, tanquam ad laborum suorum servitutisque præmium rediit, id ipsum congratulantibus ei cœlestibus ordinibus universis, & dicentibus; *Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere virtutem, & Divinitatem, & sapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam, & benedictionem, & omnem creaturam, quæ in cælo est, & super terram, & sub terra, & quæ sunt in mari, & quæ in eo.*

Matt. 26. 18.

Apoc. 5. 12.

Throni, sunt Spiritûs repræsentantes Divinam Æquitatem, Justitiam, Majestatem, atque Reverentiæ illi debitæ Profunditatem. Unde Throni dicti sunt illi Spiritus, tum quia in eis Deus residet, quietissimè omnia judicans, discernens, concludens, atque decernens, immotus ac imperturbatus ipse: tum quia in submissione humilitateque profundissima illorum Spirituum Deus ipse cum quadam securitate conquiescit, magnificè in eis adimplens, quòd super humiles atque trementes ad suos sermones descendat, atque in eis requiescat. Christus Dominus

noſter, absque omni dubitatione, & Thronus fuit ipſe, & Paſſio ejus fuit Thronus ejus. Fuit Thronus, quia Divinitas ejus reſedit, requievitque in Humanitate ejus. Chriſto enim omne *judicium dedit Pater, quia Filius hominis eſt; & ipſe conſtitutus eſt à Deo Patre, Judex vivorum & mortuorum, cui omnes Prophetæ teſtimonium perhibent.* In hoc Throno ſive ſolio, vidit Iſaias *Dominum noſtrum ſedentem ſuper ſolium excelſum, & elevatum, & majeſtate ejus plena erat omnis terra.* At etiam Dei-hominis Chriſti Thronus fuit Paſſio tota, & in ſpecie crux ejus. Tota enim prævia vita Chriſti curſus fuit, unde ex itinere fatigabatur, unde pertranſit benefaciendo, & ſanando omnes oppreſſos à diabolo. Neque conquievit niſi in Paſſione ſua actuali affirmante ipſomet ac dicente. *Baptiſmo habeo baptiſari, & quomodo coarctor usque dum perficiatur?* Perfectus eſt Baptiſmus in Paſſione & Cruce: ibi ergo reſedit, ibi conquievit Dominus; ad quod etiam ipſe reſpexit cum diceret. *Ecce ego ejicio dæmonia, & ſanitates perficio, hodie, & cras, & tertia die conſummor*, atque perficior, & conquieſco. Maximè verò hanc ſuam, in Paſſione & Cruce, veluti in Throno ſeſſionem, quietem, Iudiciariæque Poteſtatis exercitationem expreſsit Dominus, quando affirmatè dixit, præſertim per Prophetam. *Tu cognoviſti ſeſſionem & reſurrectionem meam:* ſeſsionis nomine Paſsionem & mortem Crucis, ſepulturamque ſuam ſignificans; partim per ſemetipſum. *Nunc judicium eſt mundi, nunc Princeps hujus mundi ejicietur foras* Et. *Ego ſi exaltatus fuero à terra, omnia trahem ad me ipſum, hoc autem dicebat ſignificans quâ morte eſſet mori-*

Joan. 5. 22. 27. Act. 10. 42.

Iſa. 6. 1.

Luc. 13. 32.

Pſ. 138. 2.

Joan. 12. 31.

*morituru*s. Judicavit ergo Christus in sua Passione atque Cruce diabolum, judicavit mundum, judicavit peccatum, judicavit mortem, tam temporalem, quàm æternam. Hoc judicio periit Judas traditor, conversus est Petrus abjurator: hoc judicio damnatus est latro impœnitens, salvatus latro confitens; hoc judicio damnata sunt peccata, salvati autem peccatores; hoc judicio excusati sunt apud Patrem crucifixores, quia ignorabant quid facerent; & concussione totius universi, recessione veli ad Sancta sanctorum, damnati & deserti sunt impii & incorrecti cætus Sacerdotum, & Pharisæorum. Quodsi ad humilitatem Christi reverentiamque, quâ se Christus submisit Patri, respexerimus; & hæc utique Thronus Christi consummatissimus fuit. In hoc ille humilitatis, reverentiæ, mansuetudinis, exinanitionisque throno residens clamabat omnibus; *Discite a me, quia mitis sum & humilis corde.* In hoc throno tam per omnes gradus mensurasque excessit, ut omnibus simul collectis creaturis, etiamsi omnes essent Divinæ Parem dignitate pares, omnibusque earum humilitatibus, ac reverentiis sub Deo congregatis, non tantùm non sint adæquaturæ, sed neque sans imitaturæ Humilitatem Christi. Alia enim est, alia per omnem modum, alia infinities infinitè humilitas, qua se vilificat creatura, quæ est absolutè nihil, & nihil; & alia Humilitas, quâ se exinanivit Deus-Homo, & exinanivit factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis. Humilitate suâ quantâcunque nunquam excedit creatura vilitatem nihili sui; Deus-Homo, si se vel ad latum unguem humi-

liet

liet, limites immensæ Dignitatis suæ transit. Quàm enim vilitati creatæ debita est omnis vilificatio: tam Dignitati Increatæ nulla omnino competit humiliatio, multoque etiam minùs exinanitio. Quare nemini magis Thronus fuit Humilitas, & erga Deum Reverentia, quàm Christo sua Exinanitio, & descensio.

Cherubini, suo nomine sonant scientiæ atque sapientiæ plenitudinem; quia nimirum repræsentant hi spiritus semetipsis Divinam omniscientiam, omniumque veritatum consummatam, comprehensivam, intimam intelligentiam, in quacunque conditione, & suppositione. Non quod Cherubini ipsi Deum comprehendant, ejusque scientiam & sapientiam cognitionibus suis adæquent, sed quod naturis suis ostendant Deum talem esse, qui omnia nôrit, intueatur, comprehendat. Dominum nostrum JEsum Christum, omnes Cherubinos sapientiâ excessisse facilè confitebitur, qui noverit de eo dictum ab Apostolo; *quia in eo habitat omnis plenitudo Divinitatis corporaliter.* Item, *quia in eo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ Dei abscónditi.* Nunquam autem magis fuêre isti thesauri absconditi & latentes, (quantùm ad hominum, seu hostium oculos) quàm in Patiente & Moriente Christo: quamvis alioqui revera tunc maximè eluceścebant iis, qui oculos ad dispiciendum idoneos habebant. Unde Apostolus idem affirmat: *quia nos prædicamus Christum Crucifixum, Judæis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam, ipsis autem vocatis, Christum Dei virtutem, & Dei sapientiam:* deque eadem re alibi idem dicit: quia *quod stultum est Dei, sapientius*

Colos. 2. 9.
Colos. 2. 3.

1. *Cor.* 1. 24.

1. *Cor.* 1. 25.

pientius est hominibus. Quid enim stultius cogitetur, quàm Deum pati, crucifigi, mori, voluntate, atque spontaneo consilio, propter nullius usui sibi futuras causas, & quas potuerit longè faciliori, honestiorique consilio expedire? sed quod stultum est Dei, sapientius est omnibus hominibus, omnibusque hominum sapientiis: quæ omnes in hac una Dei stultitia devoratæ, evertæ, confusæ, & exinanitæ sunt. Propter quod Apostolus nullam aliam sapientiam, atque scientiam,

1. *Cor.* 2. 2. sibi vel optavit, vel gratulatus est, *quàm scire JEsum, & hunc Crucifixum.* Neque id soli sibi, verùm & omnibus aliis exoptavit, & precatus

Eph. 3. 4. est. Sic enim ait. *Hujus rei gratiâ flecto genua mea ad Patrem Domini nostri JEsu Christi, ex quo omnis paternitas, in cælis & in terra nominatur, ut det vobis secundum divitias gloriæ suæ, virtute corroborari, per Spiritum ejus in interiorem hominem, Christum habitare, per fidem in cordibus vestris, in charitate radicati, & fundati; ut possitis comprehendere cum omnibus Sanctis, quæ sit latitudo, & longitudo, & sublimitas, & profundum, scire etiam supereminentem scientiæ charitatem Christi, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei.* Hæc est Apostolica pro omnibus fidelibus ad DEUM postulatio, quâ postulat omnibus, Passionis atque Crucis Christi, plenam perfectamque scientiam, & in ea, absconditam licèt, supereminentem tamen charitatem, qua consequatur impletio in omnem plenitudinem Dei. Et profecto Passio Christi est, illa *Clavis David,* quæ cui

Isa. 22. 22. *Apoc.* 3. 7. aperit mysteria seu Fidei, seu Scripturarum sacrarum, seu etiam aliarum veritatum atque scientiarum, huic nemo claudit; cui verò illa claudit

(sicut

(sicut claudit omnibus non credentibus, & negligentibus, & contemnentibus) huic nemo aperit, ad nihil inquam ei proficit omnis humana sapientia, sed & ipsa fidei lux, tenebræ sunt illi, & scripturarum lumine excæcatur potiùs, atque induratur, quàm te salutem proficit. Christus ergo noster verus Cherubim: & plus quàm Cherubim est.

Seraphinorum munus est, ardere Charitate, & hoc ardore repræsentare Charitatem, quæ Deus est, quâve diligit ipse semetipsum, & omnia in se, propter se, ac semetipso. Dominum nostrum JEsum Christum si dixero non arsisse amore Seraphico, in Patrem suum Æternum, & in nos, injurium me Charitati ipsius divinæ profiteri cogar: de quo enim aliquando Seraphinorum dictum est, quod Dominus noster de sua Patrisque in mundum charitate dixit. *Sic Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret, ut mundus salvetur per ipsum.* De cujus charitate dictum est. *Fortis est ut mors dilectio, dura sicut infernus æmulatio lampades ejus, lampades ignis atque flammarum. Atque multæ non poterunt extinguere charitatem, nec flumina obruent illam.* De cujus item charitate scriptum est. *Si dederit homo omnem substantiam domus suæ pro dilectione, quasi nihilum despiciet illam?* Hoc utique Christus Dominus re ipsâ fecit, in omni quidem vita sua, incipiendo ab inde, quando *VERBUM Caro factum est, & habitavit in nobis*, usque quando in Cruce pendens *tradidit in mortem animam suam* de qua charitate ipsemet judicium tulit, quando dixit, *quia majorem hac dilectionem habet nemo, quam ut animam suam ponat quis pro*

Joan. 3. 16.

Cant. 8. 6.

Joan. 1. 14.

Isaiæ 53. 12.

Joan. 15. 13.

amicis ſuis. Exaggerat vero hoc ampliùs Paulus,
Rom. 5. 10. qui dicit nos non amicos, ſed *cùm adhuc inimici*
Eph. 2. 4. *eſſemus*, dilectos eſſe, *atque reconciliatos Patri per Chriſtum:* Quam etiam charitatem idem Paulus
Luc. 9. 31. *nimiam vocare* non veretur, ſicuti & Lucas exceſſivam aut potiùs *exceſſum* ipſum. Porrò totam hanc ſuam erga nos charitatem ipſemet Chriſtus ſuæ erga Patrem dilectioni attribuit, tanquam ei, cujus ſolius gratiâ nos ille dilexit. Nos enim cur amaret omnino nullam aliam cauſam habuit, ideo ſeſe Paſſioni accingens dixit diſcipulis. *Ut*
Joan. 14. 31. *cognoſcat mundus, quia diligo Patrem, & ſicut mandatum dedit mihi Pater, ſic facio.*

Plùs quàm ergo Seraphicam exercuit charitatem Dominus JEſus Chriſtus Salvator noſter, in omni quidem vita, at potiſſimùm in Paſſione, & morte ſua. Neque poteſt cogitari actus ullus magis Seraphicus ipsâ Chriſti Paſſione: cujus comparatione omnes Seraphinorum actus, omnesque ardores, merum gelu, merumque frigus ſunt.

MODUS LXXXV.

OCtogeſimus quintus meditandi Paſſionem Domini Modus eſſe poteſt. Conſiderando quomodo Paſſione ſuâ Dominus noſter nos homines aptaverit, ad reſtaurandas implendasque Angelicorum Ordinum ruinas. Conſtat enim cum Lucifero, ſeu Dracone rebelli magnam quoque multitudinem Angelorum apoſtatâſſe à Deo, neque *ſervâſſe ſuum principatum, ſed*
Judæ 6. *2. Petr. 2. 4.* *rudentibus inferni in tartara detractam.* Hanc etiam Apoſtaſiam conſtat non ex uno tantùm aliqua

aliquo ordine choroque Angelorum contigisse, sed ex diversis, atque probabile esse, quòd ex omnibus. Constat denique ad Dominum nostrum JEsum Christum pertinuisse, atque adeò etiam re ipsâ peractam esse hanc reparationem ruinarum Angelicarum: ratione cujus reparationis, Christus, Caput & Dominus est etiam Angelorum, ut sit totius Civitatis Cœlestis Hierusalem Princeps, & Caput & Rex. Cujus rei plures videntur esse assertiones in divinis literis. Talis est, cum David loquitur de Christo: *Judicabit in nationibus, implebit ruinas*; Angelicas haud dubiè, supplemento ex hominibus à se redemptis accepto. Qui etiam Propheta DEUM precatur pro eadem instauratione Angelica, cùm ait: *Benigne fac Domine in bona voluntate tua Sion, ut ædificentur muri Jerusalem*, cælestis utique non terrenæ: neque per alios, quàm per homines illuc aptatos, inibique dispositos. De qua eadem civitatis cælestis per homines à Christo redemptos completione Apostolus Paulus sæpius loquitur; ut cum ait: *Accessistis ad Sion montem, & Civitatem Dei viventis, Jerusalem cælestem, & multorum millium Angelorum frequentiam, & Ecclesiam primitivorum.* Et alio loco ait. *Deus proposuit in dispensatione plenitudinis temporum, instaurare omnia in Christo, quæ in cælis, & quæ in terra sunt, in ipso.* Plura adducere testimonia Sacra, supervacuum duco, unum tamen afferre libet, de Christi Domini Principatu etiam super Angelos, de quo graphicè videtur loqui Apostolus quando commemorat *Dei Patris operationem potentiæ virtutis, quam operatus est in Christo, suscitans illum à mortuis, & constituens ad dexteram*

Ps. 50. 20.

Hebr. 12. 22.

Eph. 1. 9.

Eph. 1. 19.

ram suam in cælestibus, supra omnem principatum, & potestatem, & virtutem, & dominationem, & omne nomen quod nominatur, non solum in hoc sæculo, sed etiam in futuro. Et omnia subjecit sub pedibus ejus: & ipsum dedit caput super omnem Ecclesiam, quæ est corpus ipsius & plenitudo ejus. Clara sunt Apostoli verba, si cui tamen luce videntur egere, Interpretes adeat. Nunc ego quomodo per Dominicam Passionem homines disponuntur præparanturve ad reparationem Angelicarum ruinarum, paucis attingo.

Inexhausta siquidem Pietas & Mansuetudo Christi, præcipuâ quâdam ratione in Passione ipsius elucens, quâ etiam inter alia pietatis opera, & operam dare se protestatus est Æterno Patri non se perdere quenquam ex his quos ille sibi dedisset, præter filium perditionis; & in ipso æstu furentium in se hostium Malcho auriculam restituit, Petrum verò nimio terrore, à suæ confessionis promissâ constantiâ dejectum, benignissimo oculorum suorum conjectu, ad pœnitentiam sauciavit, & lamentatrices suas piissimè affatus, consolatusque est, & in Societate cruenti crudelisque supplicii consortem Regni Æterni Latronem invenit, an potiùs fecit, & denique pro crucifixoribus suis transgressoribusque Patrem rogavit, hac pietate plùs quàm Angelicâ, Angelicam nos pietatem, erga nostros proximos docuit, reparandæque Angelorum ruinæ idoneos fecit. Pietas enim in fovendis proximorum præsertim animabus Angelica virtus est, sicut odium proximorum, proprium est dæmonum.

Jam

Jam verò Prædicatio veritatis, & testificatio atque enarratio mysteriorum fidei, pro cujus doctrina & assertione Dominus JEsus animam suam posuit, nosque ad ejus testificationem coram principibus, & populis terræ, tam verbo, quàm magis exemplo animavit, dicens; *qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo, & coram Angelis.* Hac ratione ordinavit instruxitque nos, ut ad Archangelos pertingere possimus, quibus in eo similes reddimur, quia ad Justitiam Dei alios erudimus, & viam Dei, ejusque tum præcepta, tum consilia, in veritate docemus, atque prædicamus. *Matt. 10. 22.*

Porrò dum in Passione Dominica virtutum heroicas operationes, generosamque Christi crucifixi imitationem, atque crucis ejus post ipsum bajulationem, opprobriique ejus portationem addiscimus, & eam quà verbis, quà operibus, quà mentis affectibus adimplemus, virtutum Angelicarum ruinis instaurandis idonei reddimur. Ubi enim dilucidiùs virtutes Christi Domini heroicæ, atque etiam exemplares, vel eluceſcunt, vel ad sui æmulationem provocant credentium animos, quàm in ejus vita, ac potissimùm Passione? Quare ab ea specialissimè parte tum in animo virtutibus ornamur, tum etiam in cœlis virtutum choro inserimur.

Ad Principatus autem conscendimus, quando ex *Christo Passo in carne, & nos eâdem cogitatione armamur, mortificationemque Christi in corpore nostro jugiter circumferimus;* atque juxta Apostoli monitum, *in carne passi*, & in sensibus nostris edomiti *desinimus à peccatis, ut jam non* *1. Petr. 4. 1.* *2. Cor. 4. 10.*

desideris carnis, neque desideriis sensuum, neque etiam *desideriis hominum*, *sed voluntati Dei, quod reliquum est, in carne vivamus temporis*, tenente principatum ratione ac fide, & regente vitam conversationemque nostram divinâ lege, & exemplorum Christi imitatione.

Ad Potestatum Chorum explendum, disponit nos Passio Domini nostri, quando fide, virtute, exemplo, meritisque illius roborati, atque *in potentia virtutis Domini confirmati, nec non armaturâ Dei nostri superinduti, stamus adversus insidias diaboli: quoniam non est nobis colluctatio* (tantùm) *adversùs carnem & sanguinem, sed etiam adversùs principes & potestates, adversùs mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiæ in cœlestibus.* Quemadmodum enim, nunquam, & nullibi magis potestas tenebrarum, atque universa diaboli fortitudo contrita & confracta est, quàm in Passione, & à Cruce Domini nostri JEsu Christi: ita quoque & nos, quicunque in Christo baptisati, & cum eodem consepulti sumus, nullo ex armamentario armapotentia Deo, ad resistendum nequissimis potestatibus uberius atque certiùs depromimus, quam ex Christo, & eo quidem crucifixo.

Dominationum ruinis explendis à Passione & cruce Domini nostri idonei reddimur. Crux enim Domini atque Passio, est *virga illa virtutis ejus, emissa ab ipsomet ex Sion ad dominandum in medio inimicorum suorum*, atque etiam nostrorum. Cùm verò inimici nostri, sint domestici nostri, ac vel maximè nosmetipsi; ideo istud est præcipuum dominium nostrum per Christum, ut sciat unusquisque nostrûm possidere

Ps. 109. 2.

vas

vas suum in sanctificationem, non in passionibus desideriorum infrunitorum, nec in animo irreverenti, nec in disciplina & correptione Domini, quam ille nobis in semetipso, ad imitandum sustinendumque proposuit, quando atritus est propter scelera nostra, & disciplina pacis nostræ facta est super eum. Et quidem ille peccatum non fecit, neque dolus inventus est in ore ejus, neque inventus est quisquam, qui argueret eum de peccato; ut testati sunt de eo, vel ipsi inimici ejus, Judas, & Pilatus, & Herodes; at verò nos in peccatis concepti atque nati, regnans habuimus peccatum in nobis, & dominata est nobis injustitia, & obedivimus concupiscentiis nostris, servientes eis ad voluntatem earum, & exhibentes tam membra nostri corporis, quàm potentias animæ, arma injustitiæ ad iniquitatem: propter quod Passio Domini hoc in nobis efficere, & nos in hoc instruere maximè debet, quia est sola potestas, ut dominemur ipsis nobis, omnibusque tam potentiis, quàm membris; omnibus tam vitiis, quàm concupiscentiis, ita ut mens nostra nihil sinat, quin & (quoad fieri potest) neque sentiat in se inordinatum, nihil superfluum, nihil non ad suam, divinæque legis regulam. Deus autem plenè dominetur nostri juxta voluntatem suam sanctam, beneplacentem, & perfectam, ut in omnibus, tam prosperis, quàm adversis, fiat voluntas ejus, & nos exemplo Domini nostri, quæ placita sunt ei faciamus semper. Sic enim verè & nos domini erimus, & Dominus dominabitur nostri: & inter Dominationes Angelicas erit habitatio, atque gloria nostra.

Ad Thronos Angelicos ſublevat nos etiam Domini noſtri Paſſio & Crux. Quemadmodum enim Chriſtus per Crucem & Paſſionem ſuam, planè in novitſimo loco conſedit, tribuens id humilitati, atque erga Patrem obſervantiæ, & reverentiæ prorſus abyſſali, ut eſſet noviſſimus virorum, adeòque non homo, ſed opprobrium hominum, & abjectio plebis, neque nidum, neque foveam, neque ullum omnino in mundo terræ palmum, vel ceſpitem, in quo ſuum caput reclinaret, vel pedem poneret, habens, ſed inclinato, atque demiſſo, & pendulo capite mori debuerit: propter quod exaltatus eſt à Deo Patre, & ad dexteram ejus conſedit, habens omnia ſibi ab eo ſubjecta, tam quæ in cœlis, quàm & quæ in terris, quàm quæ & infra ſunt. Ita & nos facere oportet, humiliari per omnia, & propter reverentiam honoremque Majeſtatis, ſubjici omni creaturæ, *cum omni humilitate, & manſuetudine, cum patientia ſupportantes invicem.* *Eph. 4. 2.* Exemplum enim dedit nobis Dominus, ut quemadmodum ille fecit, & nos ſimiliter faciamus, accenſeamurque illis, de quibus profitetur, quia non reſpiciet *niſi ad pauperculum & contritum corde, & trementem ſermones ejus.* *Iſaiæ 66. 2.* Denique ait: *Qui vicerit, dabo ei ſedere mecum in throno meo, ſicut & ego vici, & ſedi cum Patre meo in throno ejus.* *Apoc. 3. 21.*

Cherubicis ſpiritibus aſſociamur adæquamurque etiam per Paſſionem Domini. Hæc eſt enim vera & ſola ſapientia ſcire JEſum, & hunc Crucifixum. In Chriſto enim Crucifixo omnium eſt ſicut congregatio, ita & elucidatio, atq; etiam completio veritatum. Propterea Dominus JEſus ut plurimum impletionem ſcripturæ Dei,

Dei, per Passionem suam urgebat: & quando post resurrectionem aperiebat sensum Apostolis, ut scripturas intelligerent, dedit eis veluti clavem ad hunc intellectum, Passionem suam, *dicens eis: quoniam si scriptum est, & sic oportebat Christum pati & resurgere à mortuis.* Atque id ipsum fecit cum duobus illis Emmaunta proficiscentibus: quibus ut ostenderet *quia hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam. Incipiens à Moyse, & omnibus Prophetis, interpretabatur illis in omnibus scripturis, quæ de ipso erant.* Nimirum Passio & Crux & Mors Christi, totius est Divinæ sapientiæ thesaurus, omnium veritatum gazophylacium, omnis scientiæ atque disciplinæ magisterium, in quo quantò quis ampliùs proficit; tantò ampliùs sapientiæ Cherubicorum spirituum appropinquat; quorum Sapientia universa, Christus est.

Luc. 24. 46.

Luc. 24. 26.

Seraphicis denique mentibus æquiparamur, & adaptamur à Passione & Cruce & Morte Christi. Etenim ubi majora, ubi (inquam) omnibus Seraphicis flammis atque ardoribus majora, vel reperire, vel concipere est incendia, quàm in Dominica Passione. Quid est Passio Christi, nisi excessus Amoris Divini? quid est Crux Christi, nisi schola dilectionis divinæ? quâ ita Deus dilexit mundum, ut non pepercerit filio suo propter ipsum. Quid denique est mors Christi, nisi nimia Dei charitas, quâ cum exæstuâsset immensitas illa, omnes transgressa est limites, & usque ad nimietatem accessit? Quis quæso Seraphinus, quis ordo Seraphinorum etiam totus, me ita Charitatem ac dilectionem docebit, saltem verbis: quomodo in illa erudior,

à Christi Passione, in immensum exaggeratis exemplis, exemplorumque divinæ charitatis potentis? Omnes Seraphinorum, atque etiam omnes omnium creaturarum conversi in Deum amores, amorumque ardores, Divinæ Majestati, Dignitati, Amplitudini collati, vix sunt, ac ne quidem sunt, unius instar scintillæ oculo conspiciendæ; at verò una Passio Domini nostri JEsu Christi, tantum ebullit & eructat dilectionis Dei, atque proximi, quantum Divino per omnia licèt immenso cordi exsatiando sit satis. Nisi enim satis esset, nunquam Passio Domini JESU, nos inimicos, nos naturâ iræ filios, nos in servitute peccati, & diaboli sepultos, Deo reconciliasset, nunquam filios Dei fecisset, nunquam Divinæ consortes naturæ reddidisset, nunquam hæredes Dei, cohæredes autem Christi constituisset. Nunc autem omnia hæc sumus, & quidem per charitatem Christi crucifixi sumus.

Et quamvis hoc ita se habeat tamen (ah probrum vel dicere, sed plus quàm probrosissimum ita esse) tamen (inquam) nos inter tanta charitatis Christi erga Deum, & erga nos propter Deum, incendia, torpescimus, gelascimus, rigescimus, & tales quidem infiniti sumus? vix aliqui, & admodum sanè pauci, qui vel modicum quiddam, de istis sempiternæ charitatis flammis concipimus atque fovemus. Ita nobis ex Redemptore nostro, pro nobis in cruce mortuo, patet ad omnem non tantùm salutem, sed etiam celsitudinem beatitudinis aditus, & via, nisi eam nostra nobis incogitantia, ingratitudo, & peccatorum amor insatiabilis obstrueret.

MODUS

MODUS LXXXVI.

OCtogesimus sextus Passionem Dominicam meditandi Modus esse potest. Considerare quomodo Passioni Domini nostri respondet gloria Beatorum in cælo. Dupliciter autem respondere potest. Primò meritoriè, ita ut expendamus, quam partem beatitudinis, quâ parte Passionis suæ Dominus noster promeruerit. Etsi enim totâ Passione, & quâlibet ejus parte, totam promeruerit gloriam cælestem Beatis suis Dominus, assignari tamen possunt per piam considerationem, certæ partes Passionis, habentes quandam proportionem, ad certas partes gloriæ, quæ per illas promeritæ videri possint. Altero modo respondere potest Passio Gloriæ Beatorum nempe exemplariter, de quo modo, in sequenti proximè agemus. Nunc autem priorem proponemus.

Beatitudo Cœlestis hominum beatorum (de horum enim agimus) complectitur hæc. I. Beatitudinem Animæ, quæ consistit in visione Dei intuitiva, Amore beatifico, & gaudio, fruitione, possessioneque, seu tentione Dei æternâ. Estque hæc beatitudo Essentialis atque substantialis. II. Complectitur beatitudinem corporis. quæ consistit in quatuor ejus dotibus, nempe 1. Immortalitate seu impatibilitate. 2. Claritate. 3. Agilitate. 4. Subtilitate. III. Complectitur Laureolas, quæ sunt triplices. 1. Virginum. 2. Martyrum. & 3. Doctorum. 4. Complectitur glorias accidentales, quæ beatis adveniunt frequentissimè ex variis occasionibus & causis, connexionibusque ipsorum Beatorum

cum

cum ipsis. ut v. g. quoties alicujus Beati exemplo, seu doctrinâ, proficiunt viatores in Dei & proximi amore, & obsequio, in studio virtutum, in exercitio pœnitentiæ &c. toties illi Beato obvenit accidentalis gloria, juxta illud Domini nostri verbum. *Gaudium est Angelis Dei in cœlo, super uno peccatore pœnitentiam agente :* de hac etiam accidentali gloria intelligendum illud. *Gaudium Domini, fortitudo nostra.* Istæ omnes Beatitudinis portiones, habere possunt partes suas, in Passione Domini, quibus emeritæ, & acquisitæ sunt Beatis. Has partes, assignare quisque pro suo ingenio arbitriove potest, ego partim minuendi laboris, partim paradigmatis causâ, sic designo.

Luc. 15. 7.

2. Esdræ 8. 10.

Primùm ergo, Possessionem Dei beatificam, emit nobis Dominus noster venditione atque traditione sui, quam à Judâ discipulo in manibus inimicorum subiit. Emit etiam traditione illâ, quâ demum à Pilato traditus est voluntati Judæorum, & denique illâ à suo populo sui sanguinis super se, & super filios eorum acceptatione.

Deinde visionem beatificam & intuitivam Dei sicuti est, emit nobis Dominus comprehensione & captivitate sui ab inimicis, circumductioneque illâ ad subsellia Judicum, tam Judæorum, quàm Gentilium.

Tertiò. Gaudium & Fruitionem Tentionemque Dei beatificam promeruit nobis Dominus, desiderio suo, quo flagravit, patiendi pro nobis, item affixione ad Crucem per manus, atque pedes. Siti quoque & fellis ac aceti gustatione. Oratione quoque ad Patrem pro transgresso-

gressoribus, ac demum derelictione sui à Patre, quam testatus est ipse.

Quartò. Corporis gloriam in universum promeruit nobis partim sudore sanguineo in horto, partim verecundiâ in tot repetitis nudationibus, partim cruentissimâ, crudelissimâque flagellatione, atque laceratione corporis sui.

Quintò. Immortalitatis seu Impatibilitatis dotem meruit nobis cruciatibus suis in cruce, Agoniâ trium horarum, & denique morte in eadem funesta trabe.

Sextò. Agilitatis Dotem meruit nobis ultroneo occursu hostibus suis, ad se capiendum venientibus. Item vinculis toties sibi injectis auctisque, usque dum crucifigeretur.

Septimò. Claritatis Dotem obtinuit nobis, nocturnis pœnis in domo Caiphæ, ubi velaverunt faciem ejus, & dabant ei alapas, & colaphis eum ceciderunt, & prophetisare jusserunt, & alia multa blasphemantes in eum dixerunt, demumque totâ illâ nocte, indignissimis crudelissimisque modis habuerunt.

Octavò. Subtilitatis Dotem acquisivit nobis Dominus, Oratione & agoniâ in horto: pavore & tristitiâ, & tædio cordis, vulnere lateris, & sepulturâ.

Nonò. Laureolas promeruit nobis Dominus illusione tum per vestem albam Herodianam, tam chlamide coccineâ, tum spineâ coronâ, & arundineo sceptro, totâque illâ consputatione, alapis, illusoriis salutationibus, & in specie dum in Cruce consummavit martyrium, caputque exstitit martyrum; dum ex Cathedra Crucis docuit, perdendam potiùs vitam, quàm obedientiam, dum

dum inter Matrem Virginem, & discipulum, ipse quoque Virgo mortuus est, tres omnes in se laureolas dedicavit.

Decimò. Accidentales glorias promeruit Dominus noster omnibus Passionis suæ accessoriis conditionibus, atque circumstantiis, tum exterioribus, tum maximè interioribus, Christoso-li notis. ac potissimùm inexplebili amore Dei Patris, & propter illum etiam amore salutis nostræ; accessit dolor compassivus super ruinâ populi sui, tam Spirituali & æterna, quàm etiam corporali; similis dolor super lapsu Petri, super maternis doloribus, super aliorum amicorum suorum luctu.

Undecimò. Gloriam quinque sensuum, corporis meruit Dominus noster afflictionibus suorum quoque sensuum externorum: qua de re pleniùs dicetur in fine modi sequentis.

Ex his pii Meditatoris Animus cognoscat fructus Passionis Dominicæ, qui se etiam in Beatos, beatitudinemque eorum effundunt: cognoscat suam & omnium hominum, & inprimis beatorum obligationem, tum ad agendas gratias adeò profusæ Domini nostri in nos charitati: tum ad faciendas quoque de suo aliquas impensas, Christi hisce impensis unitas, ad propriæ beatitudinis acquisitionem. Agnoscat quoque & accuset, & defleat & emendet, emundetque suam, & aliorum infinitorum ingratitudinem, negligentiam, mollitiem, in respondendo tantis Christi, nostri causâ susceptis laboribus, exhaustis doloribus, profusis sumptibus, quæsitis & acquisitis beatitudinibus &c. Agnoscat denique & accendatur, ad quærendos Christo eos, qui beatitudinis ab illo ipsis promeritæ participes sint, disponendosque

eosdem

eosdem quàm maximè, ad ſummam capacitatem participationem que Beatitudinis, ita ſibi à Chriſto quæſitæ. In hoc namque ſtudio conſiſtit & excellit zelus, non tantum erga proximos Chriſti ſanguine redemptos, verùm etiam erga ipſiusmet Chriſti gloriam, quam ille pro ſuis omnibus paſsionibus potiſsimùm ex noſtra ultimata beatitudine percepit, tanquam præmium & mercedem. Neque poſſumus excellentiùs noſtram in Chriſtum viciſsim proteſtari depromereque charitatem, quàm ſi plurimos, & quantum ex nobis, omnes adnitamur exhibere Chriſto pleniſsimè glorificandos. Hoc enim eſt maximam, quæ fieri poſsit, procurare Chriſto mercedem laborem, & Paſsionum, & meritorum ſuorum.

MODUS LXXXVII.

OCtogeſimus ſeptimus Modus Paſsionem Domini meditandi eſſe poteſt, Conſiderare qualiter Paſsio Chriſti reſpondet exemplariter Beatorum præmio, atque gloriæ in cælo, & hac viciſsim illi. Cùm autem dico exemplariter reſpondere, in eo ſenſu dico, quia quædam partes Paſsionis Dominicæ correſpondent partibus Beatæ gloriæ proportione quadam, non tantùm propter ſimilitudinem, aut identitatem, verùm etiam propter efficientiam, atque adeò & propter contrarietatem.

Primò. Abſcondita ſapientia, veritasque contempta, & partim falſitatis, partim ſtultitiæ velamine obſcurata, reſpondet viſioni Dei intuitivæ, quâ jam Beati non per ſpeculum, & in ænigmate,

gmate, sed revelatâ facie ad faciem, sicuti est, Dei essentiam per ipsam essentiam intuentur.

Secundò. Charitas Christi Domini erga Deum Patrem, nec non erga nos homines propter eundem, quâ dilexit nos, & tradidit se ipsum propter nos, excessivè (ut loquitur Evangelista) itemque nimiè (ut loquitur Apostolus) respondet Amatori beatifico eidemque fruitivo, incessibili, & necessario, quo beati diligunt Deum, eoque fruuntur, absorpti & transformati totâ voluntate in Amorem Dei, ita ut nihil diligant, nihil diligere velint, nihilque diligere possint, nisi unum & solum Deum; semetipsos autem ac omnia alia, nonnisi in Deo, & propter Deum, & quatenus in eis relucentem vident Deum.

Tertiò Subjectio Domini nostri, quâ se & Patri, & creaturis usque ad traditorem, ad hostes, ad crucifixores, propter excellentiam, propter reverentiam, propter obedientiam, propter dilectionem ejus, submisit, humiliavit, à forma consubstantialitatis Dei, ad formam & habitum servi, & peccatoris, & maledicti, usque ad exinanitionem, prout loquitur Apostolus. respondet, vel respondentem sibi habet possessionem atque tentionem beatificam Dei. Nulla etenim virtus, sive affectio nostra, accessum facit vel nobis ad Deum, vel Deo ad nos, etiam in illa beatitudine, nulloque modo immobilius Deus in nobis, & nos in Deo habitamus, nullo etiam jure, intimiùs, atque naturaliùs, securiùsque Deum tenemus, possidemusque, ab eodemque vicissim tenemur, ac possidemur, quam exinanitione nostrî, & perditione, quæ possit esse annihilativa nostrî, exaltativa autem & æstimativa Dei

Quo

Quocirca, rectè in Christi propter nos, coram Deo Patre humiliatione, statuitur proportionatissimus quidam locus, æquissimumque jus possidendi Deum beatificè.

Quartò. Desiderium & sitis famesque Christi ad patiendum pro gloria Patris & pro salute nostra, quâ, totâ vitâ se arsisse testatus est ipsemet Dominus, & maximè in ipso Passionis tempore, atque fervore eâdem arsit, ac planè æstuavit; totumque ideo passionum suarum mare, instar unius calicis atque hausțûs reputavit, & nequaquam per eum ardori suo æstuique satisfactum, voce illâ in Cruce omissâ *Sitio* demonstravit. Hoc inquam desiderium, adeò sitibundum & famelicum, respondentem habet in Gloria beatorum, fruitionem atque delectationem & gaudium, atque exsaturationem, quam Beati habent de Deo, & in Deo, & propter Deum.

Quintò. Saturatio (ut eam scriptura vocat) opprobriorum, irrisionum, contemptionum, blasphemiarum, nec non odiorum, & execrationum, detestationumque; Insuper exprobrationum, insultationum, mordacitatum, & subsannationum, quibus hostes Christi furores, odia, invidentias, omniaque in Christum virulentissima studia sua expleverunt, & simul ipsum Christum exsaturaverunt, dicente Prophetâ: *Saturabitur opprobriis.* Et iterum ex persona ipsiusmet Domini, *Satiati sunt pœnis meis.* Habet respondentem sibi in Beatitudine cælesti, Laudationem & Exaltationem Dei, quâ Beati in sæcula sæculorum laudant Deum, & nunquam fatigantur, satianturve laudando; sed perpetuò videntes Deum omnibus suis laudibus supervalere, easque infi-

Thr. 3. 30.

Job. 16. 11.

nities magis ac magis superexcedere, accenduntur & æstuant, in glorificationem & superexaltationem Dei, *quem magnificari in sua laude*, amplius ampliusque majorem reperiri, post omnem, & super omnem laudem suam experiuntur laudantes, & laudant experientes,

Ps. 68.31.

Sextò. Enormissima Immanitas & simul perpetim exaggerata multitudo, atque longitudo pœnarum cruciatuumque Domini nostri usque ad mortem, perinde truculentam, ac infamiæ plenissimam, à Domino nostro voluntariè, omnique cum promptitudine animi tolerata, habet respondentem sibi in Gloria Beatorum Impatibilitatem & Immortalitatem, quâ Beati æternùm perfruuntur, securi de vita æterna. Morte siquidem Christi spontaneâ, debellata est mortis necessitas omnis, absorptaque est mors in victoria sua propria; nam dum Christum subegit, subacta est; dum vicit, victa est; dum triumphavit, suo triumpho triumphata est, & aditum immortalitati reseravit, omnique jure in homines cessit, aut potiùs excidit.

Septimò. Resignatio, non minùs plena, quàm prompta, atque devota Domini nostri, quâ non suam voluntatem, sed Æterni Patris in bibendo Passionis calice perfici, ultro consensit, imò petiit. quâ etiam hostium invadentium furori sponte obviam iit, quâ in manus Patris commendatum spiritum moriens emisit, atque tradidit, quâ denique nullum non tantùm impedimentum sed neque lenimentum, ac solatium, ac demum neque moram admisit in Passione atque morte sua, sed oblatus est quia ipse voluit; respondentem sibi habet in felicitate beatorum Agilitatem, per-

pernicitatemque, propter quam nulla eis creata opponi possunt impedimenta, quominùs sistere sese possint quocunque demum suus eos impetus voluntatis, atque placiti ferat.

Octavò. Indignitati injuriarum, omnisque generis injustitiarum, nec non contumeliarum, per virulentissimas, simulque mendacissimas, & aculeatissimas linguas & mentes hostium, Christo in Passione illatas, quibus tota Anima Christi penitissimè penetrata, atque sauciata fuit, cujusque talis dolor exstitit in Christi Divino corde, ut omnes alios dolores Corporis & Animæ illius excesserit, in ipsasque creaturas insensibiles sensum sui immiserit, planctumque cœlo, terræ, mari, saxis, & rupibus, ipsis denique mortuis ac sepultis indixerit. Huic inquam indignissimæ indignitati respondet in Beatis subtilitas atque veluti quædam spiritualitas, tam quoad hoc, quia instar spirituum penetrare poterunt omnia corpora, & obstacula: tum quia instar quoque spirituum, nullis actibus vitæ vegetativæ, aut nutrientis egebant, *sed erunt sicut Angeli Dei* ut Dominus locutus est. *Matt. 22. 30.*

Nonò. Abscondito vultui Christi, hoc est, ita Passione & ignominiâ, & acrimoniâ, & accumulatâ alterius super alteram multitudine, alterato, atque prorsus immutato, ita ut cognosci reputarique à desiderantibus Prophetis non potuerit, eò quod neque decorem, sed neque speciem retinuerit sibi solitam, atque innatam: respondet Claritas resplendens, tam in ipso Christo, post resurrectionem, quàm in Beatis Deo beatificè fruentibus. Et ni fallor, videtur ipse Dominus JEsus, huc respexisse in gloriosa

transfiguratione ſua facta ante mortem ſuam in
Joan. 18. 4. monte Thabor. *Sciens enim omnia, quæ ventura erant ſuper eum:* atque eadem prænuntians,
quin etiam (ut Matthæus loquitur) oſtendens
Matt. 16. 21. diſcipulis ſuis, *quia oporteret eum ire Jeroſolymam, & multa pati à ſenioribus, & ſcribis, & Prin-*
Luc. 18. 32. *cipibus Sacerdotum, & tradi gentibus ad illudendum, & flagellandum, & conſpuendum, & denique ad occidendum:* præludere quodammodo voluit, atque guſtum aliquem exhibere paſſuræ
Humanitati ſuæ, illius gloriæ atque felicitatis,
quæ illius paſſionibus atque afflictionibus ſucceſſuræ poſt reſurrectionem fuerant. Propterea transfiguratus eſt in monte ſupra dicto, &
Luc. 9. 29. *facta eſt ſpecies vultûs ejus altera, reſplendunt ſicut*
Matt. 17. 2. *Sol: veſtimenta autem ejus ſplendentia & candida*
Marc. 9. 2. *nimis ſicut nix.* Tanquam ſi oſtenderet Dominus, illi abſconſioni ſui vultûs, ſucceſſuram retribuendamque eſſe, claritatem ejusdem inſtar
ſolis, imò & ſupra claritatem omnis ſolis.

Decimò. Cruci & Morti Chriſti, quâ conſummatus eſt, tum omnis labor ejus, tum exaltatio Patris, tum redemptio & ſalus noſtra. In
qua teſtimonium perhibuit veritati, & quæ fuit
ejus cathedra morientis, & in qua denique virginis natus, virgo ipſe, virginum curâ & favore
ſpeciali perfunctus, mortuus eſt: reſpondent
laureolæ tres beatorum, videlicet Laureola Martyrum, Laureola Prædicatorum, Laureola Virginum.

vide ſupra Modum 6. Undecimò. Afflictioni omnium & ſingulorum ſenſuum in Chriſto Domino, quos inhabitatiſſimum eſt, (aliàs ſupra explicatum) in tota Domini Paſſione afflictiſſimos fuiſſe, omnes
& ſu-

& singulos ; respondent eorundem sensuum omnium in Beatitudine consolationes atque glorificationes, tam in ipso Christi Domini corpore, quàm in Beatorum corporibus, similitudinem gloriæ Corporis Christi, in se deferentibus, imò ex illo derivantibus : sicut enim potissima sensibilis gloria ac beatitudo in cœlis erit gloria Christi Corporis , & à gloria ejusdem Sacro-Sancti Corporis ; sic etiam ex ea, & ad instar ejus, potissimùm Beati glorificabuntur in corporibus suis. Attestatus est hoc Sanctus Patriarcha Prophetaque simul Job, de uno sensuum suorum, scilicet de visu (est autem ratio aliorum quoque sensuum) quando dixit. *Scio quòd Redemptor meus vivit, & in novissimo die, de terra surrecturus sum, & rursum circumdabor pelle meâ, & in carne mea videbo DEUM meum, quem visurus sum ego ipse, & oculi mei conspecturi sunt, & non alius,* (pro me.) *Reposita est hæc spes in sinu meo.* *Job. 19. 25.*

Duodecimò. Afflictioni omnium & singulorum sensuum Christi Domini in Passione, (omnes siquidem in Christo habuerunt suos, & quidem plures gravesque cruciatus) in gloria beatorum respondent sensuum quoque omnium beatitudines, in corporibus beatis. *vide supra Modum 6. & Modus 27.*

Visûs Christi afflictioni, respondet amplissima delectatio visûs & oculorum beatorum; videbunt enim & delectabuntur aspectu Sanctissimæ JEsu Christi Humanitatis, quam intueri in sua gloria atque majestate erit secundaria Sanctorum, substantialis tamen Beatitudo, & ea quidem quantum ad sensualem perceptionem, propria erit homi ibus Beatis : in Angelicos enim Spiritus, utpote sensibus destitutus ea non

cadit. Exaggerabit hanc oculorum ex visione Humanitatis Christi delectationem in Beatis, quod non tantùm personam ipsam Christi Domini intuebuntur, sed etiam omnia ejusdem opera in terris per Hominem susceptum gesta quæcunque, & quotiescunque voluerint repræsentata sibi, tanquam præsentia intueri poterunt. Intuebuntur cùm libuerit Christum Incarnatum in visceribus purissimæ Matris Virginis, intuebuntur natum in stabulo, involutum fasciis, positum in præsepio, conversantem cum hominibus, sudantem sanguine in horto, subjectum flagellis, coronatum spinis, Cruce onustum, in cruce pendentem, mortuum, sepultum, redivivum, &c. Eritque exinde eis summa delectatio, gratiarum actio, exaltatio Christi. Accedet huic oculorum Beatorum ex aspectu Christi delectationi eximia quoque delectatio ex visione Sanctissimæ Dei Matris, nec non Sanctorum innumerabilium, secundùm corpora glorificatorum, idque cum admirabili & gratiosissima varietate formarum & figurarum, in omnibus singulisque beatis corporibus exsistentium plùs quàm speciosissimè, quæ delectatio exaggerabitur etiam inde, quia Beati mutuo poterunt videre actiones perpessionesque suas externas, quas in hac vita gesserunt, sive benè & laudabiliter, sive etiam malè, sed in pœnitentiam, in humiliationem, in fructus dignos pœnitentiæ; in Dei timoris, & amoris: & fervoris instaurationem.

Auditûs Christi afflictioni; respondet illa Auditûs Beatorum delectatio, ex admirabiliter suavissima laudatione, exaltationeque ex ore omnium Beatorum resonante, tum Sanctissimæ Trini-

Trinitatis; tum Christi Domini, beneficiorumque, & operum, & perfectionum ejus. *Exultabunt enim Sancti in gloria, & exaltationes Dei in gutture eorum.* Unde & *Beati* (sunt) *qui habitant in domo tua Domine, in sæcula* (enim) *sæculorum laudabunt te.* Et quemadmodum de Seraphinis Isaias: de quatuor autem animalibus Sanctus Joannes narrat, *quia non habebant requiem die ac nocte, dicentia Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus DEUS omnipotens:* ita sine dubio partes omnes cælestis domicilii resonabunt Dei laudibus, & hymnis canticisque novis & melodiis nunquam in hac vita excogitatis, nunquam autem cessantibus ab ore Beatorum, quoniam hæc est merces eorum, hoc etiam negotium amantium, hæc vita glorioforum, & beatè Deo perfruentium. Aderunt & aliæ laudes resonantes in ore Sanctorum jugiter, quibus laudabunt Deum, & in Deo glorioſissimam, speciosissimam, pretiosissimamque Dei Genitricem; laudabunt item in Deo Sanctos concives suos, & socios in beatitudine, desumentes materiam laudis incessabilis tum ex beneficiis, gratiisque omnibus in Sanctos à Deo profusis, tum ex Sanctorum pro Deo, pro ejus gloria, & voluntate, pro sua quoque salute, & gloria æterna, exactis laboribus, & exinde meritis. Ibi audire erit exaltantes Deum Patriarchas, tum Prophetas, deinde Apostolos & Evangelistas, tum verò Martyres, itemque Virgines, cantico, quo, nemo alius poterit, tum confessores, tum omnem chorum Sanctorum. Ibi audire erit unamquamque gentem ante thronum Dei & Agni congregatam, & laudes Deo & Agno dicentem. *Salus Deo nostro, qui sedet* *Ps. 149. 5. 6.* *Isa. 6. 3.* *Apoc. 4. 8.* *Apoc. 7. 8.*

super thronum, & Agno. nec non illud *Redemisti*
Apoc. 5. 9. *nos Deo in Sanguine tuo, omni tribu, & lingua, & populo, & natione: & fecisti nos Deo nostro regnum, & Sacerdotes, & regnabimus.* Ibi quoque erit audire jubilantes coram Deo, & Christo ejus: omnes Ordinum Religiosorum familias, & familias seorsum cum Patriarchis suis atque fundatoribus, &c. Erit quoque Auditu Beatorum singularis valde delectatio, ex conversatione colloquiisque mutuis inter se: tum quia omnis eorum sermo erit divinus, deque Dei laudibus, & Dei voluntati placens, tum quia nihil erit in sermonibus illis, non sapienter, non sanctè, non sincerè, non amicè, non divinè dictum, sed per omnia erunt hujusmodi, quales decent Sanctos & Beatos.

Odoratûs Christi afflictioni, respondet in Beatorum corporibus delectatio odoratûs eorum. Tota enim illa Cælestis civitas, suavissimo sensibili erit odore fragrantiâque plenissima: idque tum ex ineffabili corporum beatorum omnium, ac singulorum, inprimisque Sanctissimæ Humanitatis Christi, nec non Matris ejus gloriosissimæ Corporis suaveolentissima constitutione, ut proinde ibi supra quàm justissimè in-
Cant. 1. 3. clametur Christo, ejusque Matri. *Trahe nos post te, curremus in odorem unguentorum tuorum.*

Gustatûs Christi afflictioni, respondet in Beatorum gustatu delectatio sensibilis, per omnia quidem admiranda, sed inprimis ex eo, quia sapor ille, gustatum Beatorum recreans & oblectans, erit quasi ex cibis, & tamen sine cibis, & nihilominus suavior omnibus saporibus, qui haberentur ex cibis, idque sine fastidio & nau-

sea

sea satietatis, & repletionis. Neque hoc est aut difficile, aut inconveniens, esse exhiberique Beatis in cælo à Deo suo, cui facile & decorum erat in populi Israel sustentationem, atque solatium peregrinationis, atque solitudinis, dare per quadraginta annos manna mirabile, quod cùm unicum tantùm esset, *habeat tamen omne delectamentum, & omnis saporis suavitatem:* addente etiam causam congruam, Sacrâ Scripturâ, sed magis in beatitudinis statum quadrantem; dicit namque Sacer textus: *Substantia enim tua, dulcedinem tuam, quam in filios habes ostendebat, & deserviens uniuscujusque voluntati, ad quod quisque volebat convertebatur.* Quod sine dubio magis decet tam Majestatem beatificantis Dei, quàm beatorum ipsorum beatissimam, & omnium bonorum aggregatione perfectam conditionem. *Sap. 16. 20.* *Ibid. v. 21.*

Tactûs sensui in Christo afflictissimo, respondet purissima & sinceriissima ejusdem sensus in beatis delectatio: intrabunt enim in gaudium Domini Dei sui, non tantum secundum animam, verùm etiam secundùm Corpus affluentes omni Sanctæ voluptatis suavitate, ut quemadmodum in patiente Christo Domino à planta pedis, usque ad verticem, non erat sanitas, sed omnia vulnus, & livor, & sanguis, & plaga tumens, & dolor immensus, pro salute & sanitate beatorum suorum; ita & in eis jam merita sua beatificatis, nihil sit non gloria & honore circumdatum, nihil non plenum delicatæ voluptatis puritate. Quemadmodum item totum corpus hac in vita servivit animæ per multiplices suas calamitates, atque afflictationes, ad

promerandam æternam felicitatem: ità viciſſim ex Anima beatificata atque glorificata, defluatin corpus, & in omnes ejus ſenſus; atque partim experimentum atque poſſeſſio, congruæ, competentisque ſibi & ſtatui ſuo beatitudinis, & oblectationis.

Hunc in modum nobis relucet in Paſſione Domini Cœleſtis Beatitudo, viciſſimque in hac reſplendet Dominica Paſſio. Hunc etiam in modum poteſt pius meditantis animus, examariſſimo paſtu Dominicæ Paſſionis, tranſire in ſuaviſſimum Beatitudinis æternæ guſtum, rurſumque ex hujus ſapore dulciſſimo, devolvi ad ſaluberrimum ſaporem guſtumque ſalutiferæ Paſſionis Chriſti.

MODUS LXXXVIII.

OCtogeſimus octavus Paſſionem Domini meditandi Modus eſſe poteſt; advertere & expendere, quomodo Chriſtus Dominus in ſua Paſſione poſſedit octo Beatitudines à ſe quondam in Evangelio commendatas, atque virtutibus heroicis hujus vitæ aſſignatas, nobisque ad eas quærendas, & acquirendas, exemplo ſuo demonſtratas. Et eſt quidem de hac re actum ſupra. hoc tamen loco aliud quiddam dicere volumus, meditandumque proponimus. Nempe quomodo in Paſſione Domini relucent octo beatitudines, ſed non ſecundùm hujus vitæ ſtatum, verùm ſecundùm beatitudinis cœleſtis & æternæ poſſeſſionem. Nemini enim dubium eſſe debet, longè pleniùs perfectiùsque reſidere has beatitudines in cœlo, quàm hic in terra

vide ſuprà Modum 32.

terra; hic enim exsistunt, magna ex parte laboriosæ, difficiles, meritoriæ, & in spe, exspectatioque magis, quàm in re: ibi autem sunt, per modum præmii, & mercedis, & completæ comprehensæque in æternum retributionis.

Proponimus ergo in præsenti modo meditandum Dominum JEsum, etiam in sua Passione actuali possidéntem omnes octo beatitudines, etiam secundùm statum gradumque cœlestem, seu quomodo in illa gloria cœlesti Sanctis, inprimis verò Sancto Sanctorum communicantur.

I. Itaque Pauperrimus tum in omni mortali vita, tum specialiter in sua Passione JEsus, non solùm Spiritu, sed etiam re ipsa, adeò ut locum non habuerit in toto mundo proprium, in quo vel pedem ponere, vel caput reclinare posset; quin neque corporis sui possessor ad mortem sepulturamque fuit, sed à Pilato Præside emendicandum, ab Josepho Arimathæo, eidemque ab eodem Præside donandum, ac tum demum tanquam res Josephi propria, in proprio sepulchro Josephi recondendum fuit. Nihilominus simul ditissimus Dominus fuit possessione, imò Dominatu, Hæreditateque Regni cælestis, cujus possessionem, etsi, quà pasione, atque morte, quâ nudisimâ paupertate promerebatur, attamen simul etiam illud habebat, atque possidebat jure Creatoris, jure Domini naturalis, jure hæreditatis, unde dixit post mortem suam. *Hæc oportuit Christum pati, & sic intrare in gloriam suam.* Exercuitque Dominus JEsus dominium hoc quando consortium hujus regni adhuc vivens, imò in cruce pendens latroni illud promisit:

Marci 15.45.
Matt. 27.60.

misit : *Amen dico tibi, hodie mecum eris in Paradiso.*

2. Mansuetissimus & Mitissimus per omnem modum in sua Passione Dominus, qui *vuli agnus mansuetus ad victimam, non aperuit os suum, neque comminabatur, cùm malediceretur,* possedit ipso Passionis suæ tempore terram, non solùm Animæ & Corporis Sacratissimi, quod in ultima cæna tradidit discipulis, ac toti cum eis Ecclesiæ suæ. Neque solùm terram totius mundi, defluente in eum possessione illius ex Divinitatis consortio, & in cujus *medio tunc operabatur salutem nostram.* Neque solùm terram cordium humanorum, de qua dictum ad illum est à Patre, *dabo tibi gentes hæreditatem tuam:* verum etiam terram illam Cælestem viventium, de qua dicebat apud Prophetam : *Portio mea in terra viventium.* Et iterum. *Placebo Domino in regione vivorum.*

3. Lugens & tristis Dominus JEsus, atque adeò vir dolorum, & sciens infirmitatem, afflictus quasi luctu structionum, nec habens consolatorem in Passione sua. Nihilominus in eadem ipsa, & consolatus est à Patre cœlesti, quando orans cum lachrymis & clamore valido, in diebus carnis seu Passionis seu in carne exauditus est pro sua reverentia, sed & ipse consolatus est Matrem suam, atque Joannem discipulum, consolatus & latronem pœnitentem, nec non Petrum negatorem, quem ad delictum suum amaris lachrymis deplorandum, intuitu amabilium oculorum suorum adduxit. ut taceam quòd inter eandem suam Passionem fuit Dominus lætitia omnium Angelorum, Patris Æterni vo-

luptas

luptas, & *Deus totius consolationis*, tam eorum qui in terra, quam eorum, qui sub terra exspectabant ejus consolationis gratiam.

4. Esuriens & sitiens in Passione Dominus, non tantùm naturali indigentiâ, sed etiam spirituali fame sitique gloriæ Patris sui, salutisque nostræ, ac beatitudinis æternæ: saturabatur interia, in Passione quidem doloribus & opprobriis, & contumeliis, at verò simul eodem tempore saginabatur & potabatur fruebaturque evidentiâ, atque certitudine beneplaciti divini, obedientiæque præcepti quod exsequebatur, saginabatur dulcedine excellentissimi supra omnem captum operis executionis, successûsque altissimi consilii divini, quod erat ordinatum in Redemptionem hominum, in reconciliationem offensi iratique Dei, in restaurationem ruinarum cœlestium, in abolitionem peccati, in debellationem diaboli, in victoriam mortis, in liberationem captivorum Patrum, in reserationum portarum æternalium vitæ æternæ, in gloriam corporis sui. Saginabatur fructu & effectu Passionis suæ, mortisque, & meritorum suorum, sciens intuitivè quanta bona exinde erant manatura, quantæ virtutum exercitationes perficiendæ in electis suis, quanta Divini nominis exaltatio, tam in hac vita, quàm in futura victuris. Fuitque hæc satietas Christi tanta, ut omnes Passionis amaritudines per eam illi dulcescerent, minorarentur, & unius quasi calicis haustûs viderentur, imò redderentur. Hinc illa famelica Christi ad Patrem vox: *Pater fiat voluntas tua.* & illa ad Petrum. *Calicem quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum.* Maximè verò illa in Cruce. *Sitio.* Sitivit enim Passionis calicem

Matt. 26. 42.
Joan. 18. 11.

cem, quia inebriabatur per illum, omnium Paſſionis fructuum pleniſſimâ ubertate, quâ deinceps inebriaturus erat electos ſuos totâ æternitate. Sic jam tunc diſponens illis regnum, ut ederent & biberent ſuper menſam ejus in regno ejus, in quo facturus eſſet illos diſcumbere, ſe præcincto
Cant. 5. 1. & miniſtrante, atque inclamantè. *Comedite amici & bibite, & inebriamini chariſſimi.* Ubi non eſurient, neque ſitient ampliùs, neque cadet ſuper illos Sol, neque ullus æſtus, ſcilicet, quia Agnus in medio throni eſt, & qui occiſus eſt, & regit illos, & tranſiens miniſtrabit illis, & ducet eos ad vitæ fontes aquarum.

5. Miſericordiſſimus JESUS in Paſſione (nam quid aliud eſt Chriſti Paſſio, niſi prodigium & profuſio exceſſivæ miſericordiæ?) Miſericordiam quoque omnimodam conſecutus eſt, non ſibi quidem, ſed nobis, aut ſi etiam ſibi, id tamen in nobis, quia tanquam caput in membris. Unde & per hanc *miſericordiam ſuam ſal-*
Vit. 3. 5. *vos nos fecit, atque regeneravit nos in ſpem vivam.*
1. Pet. 1. 3. Hanc quoque miſericordiam ſibi indultam à Pa-
Joan. 17. 12. tre, eidem ipſe confeſſus eſt, dicens: *Quos dediſti mihi cuſtodivi, & nemo ex eis periit, niſi filius perditionis.* Et quomodo periret quis ex eis, quos miſericordia fovit, pietas cuſtodivit, charitas ſervavit? Denique *per viſcera miſericordiæ Dei*
Luc. 1. 78. *noſtri, qui eſt Pater miſericordiarum, & Deus totius*
2. Cor. 1. 3. *conſolationis, convivificati ſumus omnes nos in Chriſto.*

6. Mundiſſimus corde, & ore, & opere JESUS in Paſſione ſua, atteſtante etiam ipſo Pilato Præſide, nec non ejus uxore, inſuper & Herode ac tandem & Latrone: beatitudine viſionis De-

per

perfruitus est, ab ipso quidem initio Conceptionis suæ, quando VERBUM Caro factum est, sed etiam in universa Passionis suæ tempestate atque diluvio, quo & lavit nos à peccatis nostris, & fecit nos sibi Ecclesiam *non habentem maculam neque rugam. Et licet infixus esset in limo profundi,* in quo non erat substantia, licèt venisset in altitudinem maris peccatorum, nostrorum, & tempestas iniquitatum nostrarum pœnarumque pro illis nobis debitarum, eum demersisset; tamen etiam sic, quemadmodum per omnia mundus corde permansit, ita etiam Divinâ perfruitus est beatificâ claritate. *Talis enim decebat ut esse nobis Pontifex, Sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus, & excelsior cælis factus, qui consedit in dextera sedis magnitudinis in cælis.* *Eph. 5. 27.* *Hebr. 7. 26.* *Hebr. 8. 1.*

7. Pacificus, & Pacificans omnia, Princepsque pacis, & Iustitia, & Pax nostra, Dominus JESUS in Passione & per Passionem suam, Filius esse Dei & agnitus & vocatus est, & re ipsâ fuit, confitentibus jam tunc eum Centurione & multis dicentibus: *verè Filius Dei erat iste.* Non enim adoptione filius erat, sed naturâ, *quasi unigenitus à Patre, in splendoribus Sanctorum, & Sanctitatum, ante Luciferum,* & ante omnem creaturam *genitus,* qui & omnibus, quotquot credendo *receperunt cum, dedit potestatem filios Dei fieri. Neque confusus est fratres eos vocare:* quin & dare, atque communicare cum eis hæreditatem suam, ut sit ille tanquam *Primogenitus in multis, fratribus,* illi autem fierent ex ipso *hæredes quidem Dei, cohæredes autem sui.* Atque hæc est illa pacificatio, quam Dominus noster Passione suâ, & morte promerendo peregit, ejusque hære- *Matt. 27. 54.* *Joan. 1. 14.* *Ps. 109. 3.* *Joan. 1. 13.* *Hebr. 2. 11.* *Rom. 8. 29.* *Rom. 8. 17.*

hæreditatem in semetipso primus, sed & propter nos, tanquam caput propter corpus, & membra possedit: consummaturus eam plenè, & ultimariè, etiam in nobis, quando apparuerit gloriosus, juxta illud, quod Joannes promittit dicens.

1. Joan. 3. 2. *Nunc* (quidem) *filii Dei*, (jam) *sumus*, & *nondum apparuit quid erimus. Scimus, quoniam cùm apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum sicuti est.*

8. Passus est Dominus JEsus persecutionem, qualem mundus non vidit, ex quo homines esse cœperunt: passus autem est non solùm propter justitiam suam, sed etiam propter justificationem nostram: Interea tamen, Regnum cœlorum ejus fuit, & illi curavabatur omne genu:

Joan. 16. 15. *Omnia enim quæ Patris ejus erant, erant etiam ipsius.* Propter quod dicebat Patri: *Pater, mea omnia tua sunt; & tua mea sunt.* At enim supra de hoc aliquid etiam quia dictum est, nunc plura hic addere nihil attinet.

Admiremur & congratulemur admirandam adeo disparatarum rerum in JEsu Passo pro nobis conjunctionem. Agamus etiam gratias tam corde quàm ore, quàm opere, eidem Domino nostro, qui nobis & exemplum dedit, quod sequentes cum ejus gratia beatitudines veras, tam in hac, quàm in altera vita obtineamus, & insuper Passionis mortisque suæ merito, easdem nobis acquisivit, atque obtinuit. Denique simus in hoc studio infatigabiles, ut Patientis ac morientis, pro obtinenda nobis beatitudinum istarum plenitudine, Domini JEsu vestigia, alii duò, & quàm maximè, quamque proximè premamus, facientibus & suppeditantibus nobis ac-

animos robustissimos, ipsiusmet Christi JEsu, tum exemplis usque adeò heroicis, tum meritis supra modum copiosis & efficacibus.

MODUS LXXXIX.

OCtogesimus nonus meditandi Passionem Domini nostri Modus esse potest: scrutando exemplares, Politicas, Purgatorias, Purgati animi Christi Domini in Passione sua virtutes.

Pro Fundamento ponenda est doctrina de virtutum varietate; neque melius potest hæc enarrari, quàm est à Divo Thoma explicata.

Affirmans ergo & probans Divus Thomas, convenienter Cardinales dividi in Politicas, Purgatorias, Purgati Animi, & exemplares: ita discurrit de singulis.

[„ Oportet quòd anima aliquid sequatur, „ ad hoc, ut ei possit virtus innasci, & hoc Deus „ est, quem si sequimur, bene vivimus. Patet „ igitur quòd exemplar humanæ virtutis in Deo „ præexsistat: sicut etiam in eo præexistunt omnium rerum rationes. Sic igitur virtus potest considerari, vel prout est exemplariter in Deo, & sic dicuntur virtutes exemplares, ita scilicet quòd ipsa Divina mens in Deo, dicatur prudentia. Temperantia verò, conversio Divinæ intentionis ad se ipsum; sicut in nobis temperantia dicitur per hoc, quòd concupiscentia conformatur rationi. Fortitudo autem Dei, est ejus immutabilitas. Justitia verò Dei, est observatio legis æternæ in suis operibus. Et quia homo secundùm suam naturam est animal Politicum, vir- 2. 2. Qu. 61. art. 5.

tutes hujusmodi prout in homine existunt secundùm conditionem suæ naturæ, politicæ vocantur; prout scilicet homo secundùm has virtutes recte se habet in rebus humanis gerendis. Sed quia ad hominem pertinet, ut etiam ad divina se trahat quantum potest, (ut etiam Philosophus dicit in 10. Ethicorum Cap. 7.) & hoc nobis in Sacra Scriptura commendatur multipliciter, secundùm illud, Matth. 5. *Estote perfecti, sicut & Pater vester cælestis perfectus est*; necesse est ponere quasdam virtutes medias inter politicas, quæ sunt virtutes humanæ, & inter exemplares, quæ sunt virtutes Divinæ. Quæ quidem virtutes distinguuntur secundùm diversitatem motûs & termini. Ita scilicet, quòd quædam virtutes sunt transeuntium, & in divinam similitudinem tendentium, & hæ vocantur virtutes Purgatoriæ: ita scilicet quòd Prudentia, omnia mundana, divinorum contemplatione despiciat, omnemque Animæ cogitationem in Divina sola dirigat: Temperantia verò relinquat in quantum natura patitur, quæ corporis usus requirit.

„Fortitudinis autem est, ut anima non ter-
„reatur propter excessum à corpore, & acces-
„sum ad superna. Justitiæ verò est, ut tota
„Anima consentiat ad hujusmodi propositi
„viam.

„Quædam verò sunt virtutes jam assequen-
„tium Divinam similitudinem, quæ vocantur
„virtutes jam Purgati Animi: ita scilicet: quòd
Prudentia sola divina intueatur. Temperantia
terrenas cupiditates nesciat. Fortitudo passiones
ignoret. Justitia cum Divina mente perpetuo
fœdere

fœdere ſocietur, eam ſcilicet imitando: quas quidem virtutes eſſe dicimus Beatorum, vel „ aliquorum in hac vita perfectiſſimorum.„] Hæc Divus Thomas.

Quibus ita explicatis conſiderari jam poteſt, quomodo in Chriſti Domini Paſſione, atque etiam vita ejus univerſa eluxerunt iſtæ virtutes?

Et Exemplares quidem non eſt dubium in Chriſto Domino exſtitiſſe, non ſolùm in quantum Deus verus fuit, verùm etiam in quantùm Deus-Homo exſtitit. Etenim ipſa mens Chriſti, fuit in eo Prudentia, quâ voluntatem Dei, & ſalutem noſtram operatus eſt, ſecundùm omnes rationes æternas atque Divinas, quas in Deo præexiſtentes clarè intuebatur, ab inſtanti ſuæ Incarnationis, & totâ vitâ, iisdem regulatus, easdem exſequebatur, usque ad inſtans mortis, propter quod dicebat: *Sicut mandatum dedit mihi Pater, ſic facio.* Porrò Temperantia exemplaris fuit in Chriſto, quatenus ejus Theandrica Mens, & omnis intentio converſa fuit ſemper ad ſe ipſam, eamque in omnibus intuebatur, omnemque actionem ſuam ſuis menſuris admetiebatur. Fortitudo Chriſti in eo eluxit exemplaris, quòd immutabiliter ſe in omnibus habuerit, nequaquam conſilium propoſitumve Animi ejus ulla creatura immutare potuerit. Sic etſi hoſtes ejus ſæpius ejus mortem attentaverint: nunquam tamen facere quidquam potuerunt. *Quia necdum venerat hora ejus.* Sic etiam deſcenſum de Cruce fruſtra ſuadebant, pollicentes fidem in eum, quia non in deſcendentem de cruce, ſed in Reſurgentem è ſepulchro, redivivumque à morte

Joan. 7. 30.

credendum esse, salvandis à se, statuerat. Justitia Christi in hoc eluxit, quia legem suam aeternam, tum per vitæ totius in terris cursum; tum in Passione sua potissimùm rigorosissimè in semetipso adimplevit, adeò ut de illo dictum sit,

1. Cor. 1. 30. *quòd factus sit nobis Justitia à Deo.*

De Politicis virtutibus, quòd in Christo, & quidem perfectissimè exstiterint, manifestum est, vitam ejus Passionemque omnem intuenti. Perfectissimè enim se habuit semper in rebus humanis agendis, ita ut dicere potuerit hostibus

Joan. 8. 46. suis in faciem. *Quis ex vobis arguet me de peccato?* Vixit fere perpetuò inter observatores actionum suarum, inter captatores sermonum suorum, inter scandalum patientes malitiosè ex operibus suis: neque tamen quidquam unquam deprehenderunt, quod justè accusarent. Imò aut fateri coacti sunt, *Bene omnia fecit*; aut confusi & responso destituti abire. Et in Passionis tempore, Pilatus, alioqui judex iniquitatis, tamen repetitò testimonium ejus innocentiæ dedit, atque latronum concrucifixorum ipsi unus contra omnes principes & populos non dubitavit pronuntiare de eo. *Nos quidem justè* (patimur) *nam digna factis recipimus. Hic autem nihil mali gessit.* Denique quod semel Dominus in

Luc. 23. 41.

Joan. 18. 23. alapa illa indignissimè sibi inflicta respondit. *Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem bene, quid me cædis.* Hoc ipsum ad singulas pœnas suas, per omnia momenta Passionis repetere potuit. Atque ut particulariùs aliquid attingamus de hisce virtutibus.

Politica virtus fuit in Christo. Adire ad Jordannem Baptismi gratiâ. Nuptias suâ præsentiâ coho-

cohonestare, & vinum in eas largiri. Solvere didrachma, ne scandalisarentur ejus exactores: decernere, ut redderentur quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei, Deo. Misereri super turbam, & eam pascere in deserto. Usum naviculæ Simonis, ad docendas turbas ex ea, persolvere capturâ piscium copiosâ.

Politica virtus fuit, triumphaliter, simulque humiliter ingredi Regiam Civitatem: defendere Magdalenam à reprehendentibus ob effusum super caput ejus unguentum; Mortem amici Lazari deflere; Lavare pedes discipulorum; Obviam procedere inimicis; Proditorem amicè compellare; Osculo dignari; Invasorem suum à vulnere sanare; Inter contumelias, probra, injurias, calumnias, vulnera, fortiter, patienter, mansuetè durare: pro inimicis orare, in parentem pietatem exercere; Spiritum Deo commendare ac tradere. Pro justitia & charitate mori, pro salute & incolumitate publica omnium, omni discrimini, jacturæ, periculo, & morte sese offerre, & impendere.

Virtutes Purgatorias, quatenus iis tenditur & transitur in Divinam similitudinem, & aliquid adhuc involunt imperfectum: in Christo non fuisse dubium non est. Siquidem ab instanti conceptionis habitavit in eo, tam Divinitatis, quàm omnium virtutum perfectionumque plenitudo. Nisi fortè cui placeat dicere, ita in Christo fuisse profectum virtutum, sicut in Evangelio dicitur, *JEsus profeciſſe, Sapientiâ, & ætate, & gratiâ, apud Deum, & apud homines.* Non quòd Dominus JEsus non fuerit semper ab ipso ortu suo plenus sapientiâ & gratiâ, & perinde

omni virtute, & veritate, & perfectione, sed quia (ut ait Bernardus) aliquid in eo novum accidere videbatur, quando volebat ipse ut videretur:] interim autem semper erat sapiens & sapientissimus, & sapientia ipsa: perfectus quoque, & perfectissimus, & perfectio ipsa.

At verò virtutes Purgati Animi, quatenus eæ non supponunt ullam, quæ debuisset purgari, impuritatem. (quod præmitto ne quis ludat ludaturve in verbo) fuerunt per omnia consummatæ in Domino JEsu. Sine dubio enim ille nihil penitus nisi sola Divina intuebatur, quod fuit Prudentiæ, terrenas etiam cupiditates prorsus nesciebat, quod fuit Temperantiæ. Passiones etiam ignorabat, imò nec habebat (sed solùm ut loquitur Hieronymus propassiones) quod erat Fortitudinis, denique cum Divina sua mente, perpetuo fœdere sociabatur, eamque perfectissimo, ac planè Theandrico modo imitabatur, quod erat Justitiæ. Atque hæc, etsi in tota vita Domini, ad speciatim quâdam ratione, inter Passionis ardua, & acerba, & indigna, & funesta collucebant. ubi enim Christus magis sola intuebatur Divina? ubi passionum nescius magis? ubi terrenorum studiorum oblitus & negligens amplius? ubi arctiori fœdere Deivoluntati atque menti adstrictus? quàm in Passione, & Morte, in qua ne perderet obedientiam perdidit vitam.

Ergo Christus Dominus & Rex virtutum: ergo plenus gratiâ & veritate, ergo Sanctus Sanctorum, ergo Justus & Justitia, perfectus Perfectioque ipsa fuit. Nobis in omnibus relinquens exemplum, ut sequamur vestigia virtutum

tum ejus. Et quidem non exemplarium: quia hæ creaturæ cuivis impossibiles sunt, sed in Politicis, in Purgatoriis, potissimùm autem in iis quæ Purgati Animi & exemplaribus vicinæ præ omnibus aliis sunt. Ut impleatur per Gratiam Dei à nobis in nobis, illud Domini nostri dictum. *Et vos ergo estote perfecti, sicut & Pater vester cœlestis perfectus est.* Quod utique fiet, si sola quæ Dei sunt intuebimur, si terrenas cupiditates ne quidem sciverimus, si Passiones ignoraverimus, si cum Divina mente perenni fœdere consotiabimur eamque imitabimur.

MODUS XC.

NOnagesimus Modus meditandi Pasionem Domini esse potest. Comparando Creationem mundi cum Incarnatione atque Pasione, tum etiam Resurrectione Christi Domini. Paucis carpam hanc comparationem, fusiùs tractatam ab aliis scriptoribus.

Primò igitur Moyses describit Mundi Creationem his verbis. *In principio creavit Deus cælum & terram.* Et potest quidem vox *In Principio*, ita intelligi: primò omnium, & ante omnia: potest nihilominus etiam intelligi, prout pasim intelligitur, id est, in Filio, seu in VERBO, dicente alibi scripturâ. *Verbo Domini cœli firmati sunt.* ut respondeat initium veteris legis seu Testamenti, initio legis novæ & librorum ejus. *In Principio erat verbum.* & mox. *Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil, quod factum est. in ipso vita erat.* Quæ Evangelii verba videntur veluti esse explicatio, in quonam Prin-

cipio Deus creavit cælum & terram: adstipulante etiam Apostolo ad Hæbreos, ubi dicit, *Deum per Filium fecisse sæcula.* adducitque Davidis testimonium dicentis de Filio. *Tu in principio terram fundâsti, & opera manuum tuarum sunt cæli.* Quodsi de hisce visibilibus mundi partibus verum est in Verbo, & à Verbo conditas esse, verùm erit & multò quidem magis, alium etiam mundum cùm partibus suis, hoc abinitio creato, multò nobiliorem, digniorem, admirabiliorem, & propter hæc omnia etiam longè majorem, ab eodem, & in eodem, imò verò, & ex eodem verbo Filioque conditum esse. Antiqui vocabant Hominem parvum mundum, at Nazianzeno placuit eundem vocare magnum mundum, quod nomen Justissimo jure Jesu tribui debet Deo-Homini Domino nostro, Jesu Christo: qui semetipsum in sua Persona VERBI ex Homine-Deo hypostaticè conflans, revera *In Principio creavit cælum & terram:* hoc est, in VERBO & Filio DEO uniens Animam & Corpus. Anima enim cælum revera fuit, & quia Spiritus immortalis, & quia jam tunc ab exordio creationis suæ Hypostasi Divinæ adhærens, & simul etiam visione Dei beatificâ perfruens; Corpus verò terra, quia terrenum fuit, & de terra Virgine sumptum formatumque est.

Adhuc autem Anima Christi Domini Cœlum fuit, quoniam in ea *habitavit plenitudo Divinitatis* (ut ait Apostolus) *corporaliter*; in ea etiam omnes thesauri Sapientiæ, & Scientiæ, Justitiæ quoque, & Misericordiæ, Charitatis etiam, & Bonitatis, reconditi erant. Corpus autem ejus terra fuit: terra nova, terra viventium, terra male-

maledictionis omnis expers, terra in qua plantavit Dominus Paradysum voluptatis.

Præterea fuit Anima Christi Cœlum, quod à celando dictum est, quia omnia celat, & tegit omnia, sic enim etiam Anima Christi celabat intra se omne Divinitatis consilium, omnemque VERBI Divinitatem. Corpus verò Domini terra fuit, quia quemadmodum terra foditur, aratur, colitur ut fructificet; ita & Corpus Christi araverunt peccatores, & prolongaverunt sulcos suos. Sicut terra est Fundamentum omnia sustinens; ita & Corpus Christi omnes nos in sua membra admittit. Sicut terra omnes res alit, & esca omnium in ea; ita & Caro Christi verè est cibus, & Sanguis Christi verè est potus, quo nisi alantur Animæ nostræ, vitam Spiritûs, & gratiæ, & gloriæ habere in se non possunt.

Denique Anima Christi Domini Cælum erat, quoniam beata, & gloriâ atque fruitione Divinitatis beatificâ plena erat. Corpus autem terra erat, quia beatitudine suâ necdum fuit dotata, sed terrenorum corporum instar passibile, mortale, ærumnis & necessitatibus subjectum erat. unde quòd Moyses dixit de terra initio condita, *quòd esset inanis & vacua*, hoc Corpori Christi Domini optimè quadrat. Erat enim Corpus illud Sacratissimum inane & vacuum gloriâ & beatitudine sibi connaturaliter ob unionem cum Anima jam beata, itemque ob unionem Hypostaticam cum VERBO debita, sed per miraculum, atque propter misericordiam super nos in corpore patibili præstandam suspensa, & veluti excluſa: donec nimirum terra ista Corporis Sacrosancti fuisset omni genere ærumnarum culta, & fructibus

omnigenæ salutis nostræ præparata, quin etiam gloriæ, ac beatificationi suæ meritorio jure idonea facta. Quod attestatus est postmodum suo tempore Dominus, quando dixit. *Hæc oportuit Christum pati: & ita intrare in gloriam suam,* Corpori scilicet suo inferiorique portioni sensuali debitam ex Animæ Beatæ VERBIque Divini consortio, uti supra dictum est.

Huic eidem Corpori Christi Domini, optimè servit id, quod Moyses narrat de terra, eam nimirum fuisse immensis aquarum abyssis obrutam, insuperque tenebris occupatam. Humanitas siquidem Christi quoad Inferiorem sensitivam Corporeamque suam portionem, cooperta fuit à prima conceptione sua, & deinceps per omnem vitam, maximè in Passione & Morte sua, abysso patibilitatis, & omnis generis ærumnarum, ex patibili mortalique statu in se redundantium: magis verò ex aquis passionum tam interiorum, quàm exteriorum, plus quàm immensè doloro sarum. Maximè porrò ex tenebris mortis, quando Anima à Corpore soluta, ipsa quidem ad inferos victrix cum potestate triumphali descendit, at verò Corpus inane, vacuum, tenebris mortis obvolutum in sepulchro mansit.

Quis cogitabit & pervadet animo abyssos, quibus Christi Humanitas cooperta fuit in illa lucta in horto, ubi JESUS cœpit pavere, tœdere, contristari, mœstus esse, orare, sudare sanguine, agonisare usque ad mortem? Quis horrorem illum potestatis tenebrarum, in Christum totis viribus, effusisque cataractis inferni erumpentium comprehendet? Quis (ne longus per singula eundo videar) quis inquam Congregatio-

nes

nes dolorum, omnisque generis calamitatum maria, super Animam Corpusque Christi superinfusa permetietur? Sine exaggeratione atque Hyperbole tunc Dominus noster vocem illam usurpavit Propheticam. *Circumdederunt me aquæ, usque ad Animam. abyssus vallavit me, pelagus operuit caput meum.* *Jonæ 2. 6.*

Interea tamen Spiritus Domini ferebatur super aquas istas, & tenebras illas discutiebat, VERBUM scilicet Hypostaticam unionem conservans, cum mortuo Corpore, nec dans Sanctum suum videre corruptionem, donec veniret hora resurrectionis, in qua instaurata est Humanitas Christi tota, & gloriâ atque honore beatitudinis etiam in corpore glorioſissimo coronata. Vel etiam Spiritus Domini ferebatur super aquas, quibus super scelus inimicorum & interfectorum Christi, elevabatur consilium admirabile Trinitatis, quo, & nolebat hominem contra propositum suum perire, & scelere interfectionis Filii Dei, uti volebat, reque ipsâ utebatur ad exsecutionem Sapientiâ, Omnipotentiâ, Justitiâ, Misericordiâ, & Charitate pleniſſimi consilii. Fecit enim ut manus impiorum, quas in se admittebat Filius Dei, famularentur Redemptori, Humani generis redemptioni.

Interea quoque dixit Deus, fiat lux: & facta est lux: quia quando *VERBUM Caro factum est, & habitavit in nobis*, tunc etiam *in ipso vita erat, & vita erat lux hominum, & lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt, neque enim in propria venientem receperunt.* Sed potiùs videntes eum, dixerunt. *hic est heres, venite occidamus eum, & hereditas nostra erit.* Sed *mentita est* *Joan. 1.*

iniqui-

iniquitas sibi. Filius enim Dei & vivens in terris, lux fuit mundi; & in Cruce patiens atque moriens, noctem peccatorum damnationisque æternæ depulit, atque discussit: vivificans & *illuminans omnem hominem venientem in hunc mundum*: juxta quod dixerat ipse. *Oportet exaltari filium hominis.* Et. *Ego si exaltatus fuero, omnia trahem ad me ipsum. Nisi enim granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet. Si autem mortuum fuerit, multum fructum affert.*

Divisit quoque lucem à tenebris Passione & Cruce, atque Morte suâ Dominus; tum quia *non Angelos sed Semen Abrahæ apprehendit*, pendensque medius latronum, unum eorum, qui figuram gessit Adami, seu generis Humani, paradyso donavit; alterum qui typus fuit diaboli in damnatione dereliquit: tum quia Ecclesiam suam à Synagoga separavit; tum etiam quia Electos à reprobis, credentes ab infidelibus, amatores ab odientibus discrevit, in extremo suo judicio Agnos ab hædis æternùm separaturus est, quando Oves, id est, Justi ibunt in vitam æternam; hædi autem, id est impii; in combustionem æternam.

Tunc etiam fecit Deus firmamentum ex aquis, in medio aquarum, divisitque aquas ab aquis. Passio enim, & Crux, atque Mors, & omnis Infirmitas Salvatoris nostri in Homine quem suscepit, facta est Firmamentum infirmitatis nostræ, sanitas omnis ægritudinis nostræ, sublevatio omnis ruinæ nostræ, solidatio omnis confractionis nostræ, Eruditio omnis imperitiæ nostræ, Consolatio omnis tribulationis nostræ, Abundantia omnis egestatis nostræ: denique vita omnis mortalitatis & Mortis nostræ. Dominus namque

namque noster ostendit, imò & contulit nobis in sua Cruce gloriam, in sua stultitia sapientiam, in suis probris laudem, in sua egestate & nuditate divitias, in suis doloribus delicias, in sua afflictione dulcedinem, in suis tribulationibus consolationem, in sua tentatione gaudium, in sua infirmitate robur, in sua obedientia libertatem, in sua patientia pacem, in sua humilitate exaltationem, in sua mortificatione conservationem, in sua morte vitam, in sua fide scientiam, in sua spe possessionem, in sua charitate beatitudinem: videlicet aquarum ab aquis separationem. Quanquam sunt etiam aquæ iniquitatis, & aquæ justitiæ; sunt aquæ Culpæ, & aquæ veniæ; sunt aquæ mortis, & sunt aquæ vitæ; sunt aquæ peccati, & sunt aquæ Gratiæ; sunt aquæ Sapientiæ hujus mundi, & sunt aquæ salutares Sapientiæ Dei; sunt aquæ tribulationum, & sunt aquæ consolationum; sunt aquæ temporaneæ, & sunt aquæ æternitatis, denique sunt aquæ damnationis & inferni: & sunt etiam aquæ beatitudinis & cæli. Atque hæ omnes, ab invicem Crucis Mortisque separantur firmamento.

Et ne longus sim. Dixit præterea Deus *Congregentur aquæ in unum locum, & appareat arida, & factum est ita.* Quod quid est aliud, quàm in Christum Deum Hominem congregatas & coactas esse omnis generis gratias, & dona, & prærogativas, beneficentiæ Dei, ejusque meritorum intuitu Aridam apparuisse, hoc est, Humanam nostram naturam à Deo adamatam, & exaltatam tantopere: usque nimirum ad fruitionem Dei, aut usque ad Consortium Unionis VERBI. Vel certè. Congregatæ sunt aquæ omnes pecca- *Gen. 1. 9.*

peccatorum nostrorum, seu suppliciorum peccatis nostris debitorum, in unum Dominum nostrum, *posuit enim in eo*, (juxta dictum Prophe-
Isaiæ 53. 5. 6. cum) *Pater*, *iniquitatem omnium nostrûm*, *& ipse factus est Agnus*, *qui tollit peccatum mundi*: ipse *peccata nostra pertulit super lignum*. Interea verò
Joan. 1. 29. *nos ejus livore sanati sumus*, nos sumus reconciliati Patri per ipsum. Nos apparuimus tanquam Anida, immunis & innocens. Et qui *ante fuimus*
Isaiæ 53. 5. *procul*, *facti sumus prope*: *qui fuimus non populus*, *& absque misericordia*; *facti sumus populus*, *& misericordiam consecuti*. denique qui fuimus *terra deserta* & invia, ecce facti sumus terra proferens
1. Petr. 2. 10. *herbam virentem*, *& faciens* semen juxta genus
Gen. 1. 12. suum, *lignumque faciens fructum suum*, fructum nimirum Fidei, Spei, Charitatis, Justitiæ, bonorum operum Laudis, & gratiarum actionis, & omnis virtutis, adeóque etiam beatitudinis, per merita & gratiam Domini Nostri JESU Christi, qui est Benedictus in sæcula.

MODUS XCI.

NOnagesimus Primus Passionem Domini meditandi Modus potest esse; Comparando statum Redemptionis, qui nobis per Passionem Domini obvenit, cum statu Innocentiæ, quem nobis Deus in prima Creatione contulerat: & advertendo plus nobis in Redemptione à Passione collatum esse, quàm in Creatione ab Innocentia collatum fuerat.

Parte 6. Meditat. 5. Desumo hunc Modum à Patre Ludovico de Ponte: qui Gratiam Incarnationis Divinæ propter nos, passionisque pro nobis, cum Gra-

Gratia, quæ Adamo ejusque posteris in statu Innocentiæ præstita, conferens, illamque huic præferens, ejusmodi discursum instituit.

Initio creavit Deus Adamum in gratia & originali Justitia, tanquam caput totius Humani generis cum tali pacto, ut si ipse in ejus servitio perseveraret, omnes ejus posteri cum eadem gratia nascerentur, in qua facilè possent totâ suâ vitâ perseverare. Abstulit enim Deus illis tria impedimenta perseverandi, quæ nos modò sustinemus. 1. Rebellionem Carnis contrà Spiritum, & Passionum contra rationem. 2. Mortalis Corporis miserias, quæ Pauperem Animam gravant. 3. Persecutiones & contradictiones exemplaque malorum, qui bonos inficiunt & perturbant. Si enim aliquis tunc fuisset malus, mox illum Deus à cæteris separâsset. Licèt verò tentatorem diabolum illis reliquit: poterant tamen eum facile superare: quia illius tentatio tunc non potuit esse illis tam vehemens, sicut nobis modò est. Cùm in eis non potuerit Diabolus commovere humores, concitare inordinatas Passiones, repræsentare imaginationes, prout nunc nobis facit, sed tantùm ei licebat exteriùs proponere, per quod decipere volebat: quas ejus deceptiones facilè fuisset tunc hominibus cognoscere per scientiam, atque gratiam infusam à Deo, si eâ uti voluissent. Ex quo apparet, quàm Deus voluerit homines in illo statu Innocentiæ perseverare, cœlumque obtinere.

At quia Primus Homo, peccando dissolvit Providentiæ Dei dispositiones, circa suam suorumque posterorum salutem, in illo Innocentiæ

centiæ ſtatu: per quod commeritus erat cum ſuis omnibus à DEO abjici, atque deſeri in damnatione mortis, etiam æternæ. Nequaquam tamen ita fecit Deus, ſed illico aliam Providentiæ in diſponenda ſalute humana rationem aſſumpſit, qua hominibus remedium adhiberet, & quidem ſublimiori longè quàm prior fuerat Providentia.

„ Etenim in eum finem, ex multis quæ aſſu-
„ mere potuit mediis, ex ſua infinita charitate
„ elegit glorioſiſſimum, quale & ſapientia ejus
„ excogitare, & omnipotentia exſequi, & bo-
nitas velle potuit: ita rem diſponens, ut ex ipſis Adami poſteris naſceretur Homo, qui ſimul eſſet Deus: propter cujus merita, peccatum Adami remitteretur, damnaque illius repararentur. Itaque ipſemet in Perſona ſua DEUS exſecutor eſſe voluit hujus ſuæ Providentiæ, faciens ſe ineffabili modo Hominem propter Homines; & ſeſe caput eorum viſibile; (alias enim erat tantùm inviſibile) inſtituens per naturæ Humanæ ad ſuam Divinam Perſonam conjunctionem. Infinities majorem hac ratione honorem adhibens Hominibus, quàm ante culpam habuiſſent. *O felix culpa, quæ talem ac tantum meruit habere Redemptorem!* O felix fractura quæ adeò admiranda providentiâ eſt reparatâ! O felix miſeria, quæ adeò infinitis miſericordiæ remediis eſt perſanata?

„ Sicut enim iſte ſecundus Adam, nimirum
„ Chriſtus, infinitè excellit primum; ſic bona
„ quæ per ſecundum nobis proveniunt, exce-
dunt incomparabiliter illa, quæ per primum advenirent, ſi ille non peccâſſet.

Nam

Nam, Primò, etsi Filii Prioris Adami nati „ fuissent in gratia, ii tamen qui à Christo ge- „ nerantur per Baptismum, majorem nunc re- „ cipiunt gratiam: illis enim Deus dedisset gratiam tantùm ex sua liberalitate: at verò istis dat eandem etiam propter infinita merita Christi, qui Passione & morte suâ eam ipsis comparavit.

„ Deinde, quamvis Filii Adami, in illo „ statu Innocentiæ non habuissent pugnam Pas- „ sionum, quam nunc Filii Christi sustinent: „ hoc tamen ita disposuit Divina Providentia, ut eo victoria esset illustrior, quò pugna acrior: essentque illorum opera magis meritoria, quò majores vincerent difficultates: suffragantibus meritis Passionis & Mortis Redemptoris, & gratiâ ejus copiosâ filiis ejus debilioribus.

Tertiò, licèt Filii Adami mortem non obiis- „ sent, neque alias corporis miserias experti fuis- „ sent, quas Filii Christi Domini experiuntur &, „ sustinent, ipse tamen Christus, ita illas honoravit, cùm in se ipso illas suscepit, ut felicitatis atque honoris potiùs sit eas à nobis subiri, eò quòd omnes Dominus ipse convertat in materiam, & exercitationem Heroicarum virtutum: quarum excellentes actus in illo statu non fuissent. Defuissent enim occasiones Paupertatis, Patientiæ, Martyrii, dilectionis inimicorum, resignationis in re præsertim à Deo chara, qualis est salus & vita, quæ tamen omnia in nostro statu dulcia sunt, propter eum, qui prior dilexit nos, & tradidit se ipsum, ad hæc omnia propter nos.

Denique Misericordiæ ejus Magnitudo, „ infinitè vincit miseriæ nostræ magnitudinem „ ab Adami culpa inflictam. Non enim tantam

Rom. 5. 15. vim habuit *delictum*, sicut habet *donum*. Nec tantum nobis potuit damnum Adamus inferre, condonando scilicet peccatum, quod hæreditate ab Adamo acceperamus, & omne præterea aliud, quod ipsi commiseramus. Prosequendo etiam nos tot tantisque favoribus, post omnem licèt nostram ingratitudinem, bonorumque suorum contemptum: adeò, ut qui in illo statu fuissent, potuissent nobis jam nunc plurimas veluti invidere excellentes prærogativas, quales sunt Communio cum VERBO Incarnato, Sacramenta, (præsertim) Eucharistiæ. Item Sacrificium, atque Sacerdotium illi respondens. Influxus meritorum Christi in opera nostra quo ea dignificantur longè illustriùs, quàm in puræ innocentiæ statu quæ omnia in hoc statu habemus nos propter merita Redemptoris nostri.

„ O Redemptor dulcissime: gratias tibi agi-
„mus quantas possumus, pro paterna tua erga
„nos Providentia: quâ felicitatem statûs Inno-
centiæ supples nobis abundantiâ copiosæ Re-
demptionis atque Gratiæ Tuæ Divinæ, quam
nobis communicas. Melius est Domine tecum
vivere in statu certaminis, quàm sine te in statu
pacis. Pax enim sine te, uno in die periit: certa-
men autem cui Tu assistis tuâ gratiâ, obtinebit
pacem sempiternam.

Hactenus ex Ludovico de Ponte. Quibus addo pauca, pariter ex optimo scriptore adidem propositum.

Novemb. in Theopol. Parte 1. lib. 1. c. 9.

„ Quæ major Dei gloria, quàm authorita-
„misericordiæ stupendæ, & authentica illa de-
„monstratio bonitatis suæ, quæ inimicis non
„solùm pepercerit, sed propter illos propi-
tio

non pepercit Filio? quæ major honorificentia nostri generis, quam congenerem habere Deum, & collegam laborum? Omniá hæc feliciora sunt quàm antea. Ingemunt multi nostræ conditionis miseriam, clamant, accusant Adamum, propè est ut maledicant, cupidi alterius statûs. Nescio an hoc sit aliqua Christi oblivio. Ego valde lætor, & exulto cum JESU meo, cum hoc statu miseriæ, & gratiæ. Si eligendi alterutrum mihi præstaretur optio, hunc tristem (excepto peccato) non aspernarer, quia felicissimum cum fraternitate JEsu, cum Gratia ejus, cum necessitatibus, cum miseriis. Has exosculor, has odoro, has præfero felicitati antiquæ. Nam has sanctificavit JEsus, has prætulit, quia pertulit. Jam Sanctas illas video. Hæ me similem Deo facient, hæ me exstimulant, & agitant, ut JEsum cum illis, & in illis inveniam. Locus iste Sanctus est, & porta cæli.

Non est cur jam defleamus miserias istas, „ & exoptemus impatientibus votis, felicitatem „ aliam fortasse periculosam. Malo debere salutem JEsu meo, quàm Adamo. Nam debeo certiorem, fortasse majorem. Gratulor mihi gratiam JEsu, venerandam etiam Angelis, & propè invidendam. Gratulor mihi vulnera Unigeniti Dei, gratulor sanguinem Christi, gratulor patientiam potentissimi, gratulor tot passiones impassibilis, gratulor & meas. Multa sunt quæ me lætificent, si conferam utrumque statum. In illo non deessent peccata, quid juvaret si deessent miseriæ? In hoc non deerit Gratia: quid impedit quòd abundent necessitates, &c. &c.

MODUS XCII.

NOnagesimus secundus meditandi Passionem Domini nostri Modus esse potest, tanquam quiddam Christo Deo Glorioſissimum atque omnino digniſſimum, idque in ipsa sua indignitate & enormitate. Novimus ab Apostolo Paulo notatum esse triplex Judicium de Christi Passione, Cruce, & Morte. nempe quod *Judæis* quidem sit *scandalum*, *Gentibus* seu infidelibus gentilibus *stultitia*, *Electis* autem & credentibus, *Dei virtus atque Sapientia*; assignatque rationem, non minùs veram, quàm miram, dicens: *quia quod stultum est Dei, sapientius est hominibus: & quod infirmum est Dei, fortius est hominibus.*

Euſ. Neremb. in Theop. Parte 1. lib. 2. Cap. 27.

„ Expendit hoc argumentum præclarâ & „ oratione, & pietate citatus proximè Joannes „ Eusebius Nerembergius, propterea ejusdem verbis hunc meditandi Modum hic exponam, abbreviatis tamen, vitandæ longitudinis causâ.

„ Quod Gentibus stultitia est, visum Judæis „ scandalum: Deum-Hominem mortuum fuisse, „ laboribus saginatum, & per totius Patientiæ pericula commendatum, hoc summa sapientia est, & decentissimum Deo. Cyrillus Jeroſolymitanus non solam glorioſam dixit crucem Christo JEsu, sed gloriationem gloriationum. Inprimis allego privilegiatam Amoris legem, per quam nihil vilescit, quidquid amore fit, etiam viliſſimum: commendare charitate omnem humilitatem. Juvat addere Christianam Balduini sententiam. Judas vel Judæus Christum mors tradidit, & hoc ex malignitate; tradidit Pater Filium, & Filius se ipsum, & hoc ex charitate.

Ne

Nec traditionis est rea Charitas, sed innocens est etiam in morte Christi. Soli enim charitati licet, quidquid libet, & impune: sola Deum cogere potest, quasi imperiosa. Hæc de cœlo Deum deposuit, hæc in cruce posuit, hæc tam innocenter quàm salubriter sanguinem Christi fudit in remissionem peccatorum.] Ergo, si amare dignum est Deo, nihil indignum erit quod amatorio impetu fecerit: quantò magis pati, quod ipsum Amorem maximè commendat. Tam abest, ut Patientia majestate JEsu indigna sit, ut non solùm eam suus Amor commendet, qui commendat etiam vilia, & abjecta & ipsa commendet Amorem omnia commendantem.

Satis jam Actiones Divinæ fidem Amoris „ præstiterunt. Oportebat per omne periculum „ explorari, scilicet per Passiones. *Quia nos videlicet* (verba sunt Gregorii) *minus amaret, nisi & vulnera nostra susciperet: nec vim nobis suæ dilectionis ostenderet, nisi hoc quod à nobis tolleret, ad tempus ipse sustineret. Passibiles quippe mortalesque nos reperit, & qui nos exsistere fecit ex nihilo, revocare videlicet etiam sine sua morte posset à Passione.* Nos itaque quia amati à Deo vulneravimus eum, ideo ut vulnera sui Amoris per vulnera sui Corporis significaret ipse JEsus dulcissimè affatur Animam: *vulnerasti cor meum soror mea sponsa, vulnerâsti cor meum.*

Deinde non indigna est Divinitate toleran-„ tia. allego sensum naturæ, & ipsorum Ethnico-„ rum suffragium. qui cùm filium aliquem Dei, suum Herculem ad exemplar virtutis proposuissent, laboribus etiam exornârunt, & omni con-

secrârunt patientiâ. Hujus gloriam lego ab Ethnicis commendatam, & per ignominiam Crucis, de qua Lucius Florus, Reguli mortem narrans sic loquitur. *Nec ultimo sive carceris, sive Crucis supplicio deformata majestas, imò hic omnibus admirabilior, quid aliud quàm victus de victoribus, quia Carthago non cesserat, de fortuna triumphavit?* Hæc Ethnicus de Patientia Hominis; quantùm gloriabitur Christianus de Patientia Dei? dicam cum Ambrosio. *Decora facies quæ non erubescit authorem: quæ non confunditur Redemptore.* Dicam cum Tertulliano. *Quodcunque Deo indignum est, mihi expedit, salvus sum, si non confundar de Domino meo. Qui me* (inquit) *confusus fuerit, confundar & ego eum. Alias non invento materias confusionis, quæ me per contemptum ruboris probent bene impudentem & feliciter stultum. Natus est Dei Filius: non pudet, quia pudendum est. Et mortuus est Dei filius: prorsus credibile quia ineptum est: & sepultus resurrexit, certum est, quia impossibile est.* Dicam denique cum eodem, humilitates & passiones JEsu, *necessarium decus fidei.*

Ambr. Ser. 6. Tertul. lib. de Carne Christi. c. 5.

„ Cæterum, & fidem Majestatis tanta humi-
„ litas præstat. Non habet Deus suum honorem
„ leviter sibi adhærentem ut facilè excidat: inna-
„ ta est illi Majestas, secura periclitari se potest, &
„ tuta, & tota, & magnificè demittere. Ille e-
nim qui non duxit rapinam æqualitatem Patri (etenim reverâ, & legitimâ, & naturali hæreditate æqualis erat) securè potuit semetipsum exinanire. Non enim rapuerat gloriam (ait Theophylactus) ut timeret de illa excidere: & propterea non dedignatur humile quidquam facere:

qu

qui generosi non sunt, quod gloriam rapiant, no lunt ullo modo humiliari, ut non perdant quod rapuerunt. At omnium Rex erat Christus & Dei Filius. *Hæc summa magnitudinis servitus est, non posse fieri minorem.* dixit Seneca.

Decebat etiam Magnum illum Dominum, Majestatis exhiberi minimum, & sapientis præ-, ceptum adhuc amplecti. *Quantò magnus es hu-, milia te in omnibus.* Elegantissimè Balduinus. *Se-, cundùm Magnitudinem dignitatis, æqua sit men-, sura humilitatis, humilitas in honore, honor est ipsi-us Honoris, & Dignitas Dignitatis. Omnis Dignitas ipso nomine Dignitatis indigna est, si humilia dedignetur. Humilitas autem sine honore, ipsa sibi sufficit ad honorem. Honor vero sine humilitate sese perducit ad confusionem.* Adjice, nullam ignominiam Patientiæ injustam esse, imò glorioßissimum est indignè pati. Quantò turpius est ob peccata mereri supplicium, tantò glorioßiùs sine peccato ferre: quid erit si non sit peccatum, maximè si nec alienum. Hic totus est Pudor Crucis Christi, scilicet Gloria est.

Præterea, Opera Dei imperfecta non sunt, depressit se ad Humilitatem nostram, ad exem-, plum; ad redemptionem, exactè debuit facere, quidquid fecit: Voluit pati? debuit exactè pa-, ti: id est, non minùs quàm ullus, id est, plus, omnibus. Voluit mori? debuit exactè mori, morte (ut sic dicam) mortalissimâ. Voluit humiliari? debuit exactè humiliari, debuit magnanimiter, debuit ad extremam lineam: voluit egere? debuit exactè egere, id est, nihil habere. Propterea tanto voluit contemptui haberi, & execrandus judicari, *ut* (quemadmodum Anselmus

Epist. 1. 7. mus ait) *nec mori dignus haberetur intra aliquam hominum habitationem, neque inter homines, nisi inter execrabiles. Neque sub tecto aliquo, nisi sub cælo, de quo ejici non potuit, ut secundùm Prophetam opprobrium hominum & abjectio plebis æstimaretur.* Denique si decens Deo fuit, Deum fieri hominem, decuit sic fieri hominem, ut minùs homine videretur. Sunt enim Divina opera eximia, & in humilibus etiam magnifica, & quodam infinitatis odore illimitata.

„Multæ aliæ causæ fuerunt, quæ sic JESUM „meum exigebant: Consolatio nostræ miseriæ: „Exemplum virtutum ipsius. Demonstratio gra„vitatis peccati. Commendatio Divinæ gloriæ. „Necessitas humilitatis nostræ. Et denique Doctrina vitæ. Doctrina mortis. Omnia gravia vitæ, consortio JESU Patientis dulcescunt, non minùs quam aquæ amaræ per lignum.

„Plurimum quoque juvant Passio & Exem„pla JESU, nostro corpori excutiendo, & ani„mi sterilitati fœcundandæ.

„Porrò ad omnium malorum durissimam „mortem tolerandum, quanta consolatio est „exemplum Christi mortalissimè morientis, cùm

1. Petr. 2. „*Passus sit pro nobis, vobis relinquens exemplum ut* „*sequamini vestigia ejus.* Devotè & sublimiter Balduinus exclamat. *O rem mirandam & stupendam! inde obligamur usque ad mortem obnoxii, unde per mortem dimittimur à morte liberi: inde mortis debitum contrahitur, unde mortis debitum absolvitur.* Jam ergo ex nova causa mortis debitores sumus, quamvis ex veteri culpa, nihilominus ex nova gratia. Sed mors peccatorum pessima: debitæ pœnæ est quædam exsolutio: sic ta-

mer

men ut ingratitudinis nulla sequatur absolutio: pretiosa verò Mors Sanctorum, quæ per mortem Christi est quædam gratiarum actio & vicissitudinis nonnulla similitudo. Hæc autem est similitudo, obedientia usque ad mortem.

Ubi autem fœcundiori fructu Charitas, quàm ad præsentiam tantæ charitatis JESU, tot laboribus, humiliationibus, passionibus, & morte ipsâ, authenticæ, & probatissimæ? velut enim palmæ, & nonnullæ arbores ad præsentiam alterius fœcundantur, & inclinantur ad sociam: sic nostrum Amorem trahit Charitas JESU exarbore Crucis. Ipse dixit. *Si exaltatus fuero à terra, omnia trahamad me ipsum.*

Quid dicam, quantùm compendio deliciarum, strangulationi (ut sic dicam) elationis, & in summa, correctioni pravarum omnium affectionum faciant dolores JESU, & humilitates, quarum memoriâ faciliùs toleramus adversa, adversamur superbiæ?

Quid dignius Deo quàm dispendium peccatorum, quàm emolumentum virtutum? utrumque artificium est Passio & Humilitas JESU. Christus Hostia fuit pro delicto, cujus sanguis per gyrum cordis nostri, (quod altare divinum est) fusus in ejus Passionis memoriam dedicat & sanctificat affectus nostros.

Atqui formidinem peccati quid magis commendare potuit, quàm ita pro alieno affligi innocentissimum Dei Filium, & Dominum Majestatis? Idem dico de magnitudine gloriæ, quam nobis tanto emit ejus Dominus. Majestas divinarum perfectionum, & attributorum, ubi digniùs patefacta? ubi Misericordia? ubi Justitia

augustiùs manifestatæ? Namque ut nostri misereretur Filius Dei, suæ vitæ non pepercit: & Pater ne derogaret Justitiæ suæ, non pepercit Charissimi Filii vitæ. Ubi Sapientia emicuit altiùs quàm in hoc fœdere misericordiæ & Justitiæ? Ubi Patientia Dei fortior, quàm per infirmitatem omnipotens? Optimè dixit Augustinus, ejus infirmitatem ex potestate esse. Ubi major Doctrina vitæ, quàm ex morte ipsius vitæ per omnium rerum contemptum, & penuriam?

„Immensum esset gloriam Humilitatis JESU „& fructus Passionis ipsius enumerare. Patet „omnibus convenientia tanti Sacramenti Deo „indignissimi. Experientia jam probavit glorio„sissimum, cùm Passioni JESU cultus & notitia Dei debeatur. Christi Crux super Imperatorum capita, ad Majestatis signum gestatur. Super omnem mundi gloriam hoc signum exaltatum est, ut verè juxta Isaiæ dictum. *Super montem caliginosum signum levatum sit.*

Hucusque Eusebius: dignè satis de Dignitate Dominicæ Passionis.

MODUS XCIII.

NOnagesimus tertius Modus Meditandi Passionem Domini est; secundùm fines, atque usus, & fructus, ex eadem Passione meditando, ac deinde utendo decerpendos; ita verò decerpendos, ut ipse homo totus quàm maximè in Christum Passum vivaciter transformetur, corde, affectu, vitâ, moribus, animo, sensuque omni. Enumerabo, & enarrabo hos fines, usus, affectusque verbis Seraphici Doctoris, tali siquidem lingua

linguâ opus est, ad ista secreta, & scrutanda, & narranda.

Circa Passionem Domini JESU, sic potest homo habere, ut consideret eam. Primò ad imitandum. Secundò, ad compatiendum. Tertio, ad admirandum. Quartò, ad exultandum. Quintò, ad resolvendum. Sextò, ad quiescendum. *Bonaven. in stimulo Amoris Parte 1. Cap.*

Primò igitur eam consideret *ad imitandum.* „ Hæc enim est summa & perfectissima Christi „ imitatio: hæc est summa & perfectissima vita: „ hæc est summa & perfecta Religio, & Religiosa Perfectio: hæc est regula & exemplar omnis „ vitæ, perfectionis, & virtutis, scilicet Christum imitari in Passione, & morte. Sit ergo regula nostra vivendi, Passio Salvatoris; & tantò ampliùs in hoc consolemur, quantò amplius Christo Passo conformamur: & tanto amplius desolemur, quantò ab hoc exemplari & regula ampliùs elongamur. Semper ergo quantum in nobis est velimus ab omnibus conculcari, dejici, vilipendi, illudi, persecutionem pati, flagellari, & in Divinis obsequiis ab omnibus exprobrari. Simus nudi cum eo nudo, & nihil penitus cupiamus habere; imò aliquid habere, sit nobis gravissima pœna, & dolor immensus, nihil autem habere plena exultatio. Abhorreamus dulcia & delectabilia degustare, & potiùs velimus vilibus & amaris cibari, & desideremus, ut quælibet cibaria, felleum nobis potiùs quàm melleum efferant saporem, quia ipse Christus felle & aceto fuit potatus. Et ut breviter dicam: Consideremus quæ pro nobis sustinuit, qualiter in Passionibus se habuit

habuit, & pro modulo noſtro, conformemus nos eidem.

„ Secundò. Debet Paſſionem Domini Ho-
„ mo conſiderare *ad compatiendum.* Debemus
„ enim conſiderare ipſius flagella, illuſiones, &
„ opprobria, & in corde noſtro ruminare, &
„ imaginari quanta ibi fuit dejectio & contemptus erga Dominum noſtrum JEſum *Chriſtum*, quantus dolor, quantave afflictio in corde, & corpore, & ratione Paſſionis, & compaſſionis pro peccatis noſtris fuit. Conſideremus ergo quantâ tunc amaritudine repletus erat, qui Angelorum dulcedo erat, quantumque gravabat eum, non tantùm pœnæ illatio, & noſtra ingratitudo, ſed & Matris aſſiſtentis afflictio, quam ſic diligebat, & quaſi deficere præ compaſſionis dolore videbat. Ibi Filius crucifigebatur cum Matre, & propter mutuam, & intenſam dilectionem, ex compaſſione mutua, erat nimia affectio utriusque, & maximè cùm pro invicem paterentur. Sciebat Mater quod Filius patiebatur pro ipſa, ſicut pro reliquis redimendis; ſciebat Filius, & certiſſimè ſcrutabatur, quod ſuus gladius ex compaſſione, Matris animam pertranſibat. Unde Paſſio filii, erat Paſſio Matris. Eja ergo Chriſtiane, hæc verte, & converte in corde tuo; & totum cor reple convitiis illis, & pœnis, videns Dominum tuum, & ſponſum tuum, pro te talia ſuſtinere. Si enim per Amorem ei benè unitus fueris, tunc compatiens eidem: ſi autem non ſentis dolorem Capitis, quomodo es unum cum ipſo? Et ſi plus eſt compatiendum Capiti, quàm cæteris membris: ſic magis ſine comparatione ipſi compati debemus

plùs

plùs, quàm quantumcunque dilectio Filio, vel amico, imò plus quàm tibi ipsi, si omnia prædicta patereris. Nunc ergo charissimi, felle, & absynthio, atque myrrhâ inebriemur: & solùm ejus vulnera sentiamus, transfigant cordis nostri intima, ejus convitia, flagella, vulnera, nec in nobis sit, quod non perfundatur compassionis dolore, & affligatur intensè.

Tertiò. Consideremus Domini Passionem *ad admirandum*. Si enim consideremus, „ Quis? Quæ? Pro quibus? Passus est, multùm mirari debemus. Quis? Scilicet Dei „ Filius verus, summè potens, sapiens, & bonus. „ Et simpliciter, quidquid ei nobilitatis attribueris, nihil est adhuc respectu magnitudinis suæ. Omnia quantumcunque bona sint, & magna, sunt sicut quædam favilla, imò quædam vanitas in comparatione ipsius. Sed, Quæ Passus est? Peregrinationem, fugas, sitim, famem, calorem, frigus, tentationem, horrores, persecutiones, observationes, sputa, opprobria, vincula, flagella, illusiones, dolores, & plagas, & vulnera. Conspuitur enim Gloria, condemnatur Justitia, Judex judicatur. Crimine carens inculpatur, innocens infamatur, Deus blasphematur, Christus conculcatur, occiditur vita, obscuratur Sol, Luna denigratur, Sidera disperguntur, & hæc omnia tolerat patienter, ut agnus, cùm solo nutu posset demergere omnem creaturam, in profundum inferni. Sed pro quibus hæc patitur? pro nequissimis mancipiis, pro sceleratissimis inimicis, imò pro diabolicis viris, & per imitationem diaboli filiis: pro contemptoribus Divinæ Majestatis, & Divinæ Bonitatis ingratis.

Ergo

Ergo talis, ac tantus, talia, & tanta, pro tam vilissimis, & abjectissimis Passus est. Sed à quibus? A specialiter dilectis, & aliis præelectis, quibus omnem benignitatem ostendit? à vilissimis Maximus: à stultis Sapientissimus, quia Dei virtus & sapientia: ab impiis summè Pius: à sanie fœdissima splendor æternus. In his ergo omnibus in Divinæ benignitatis & largitatis admirationem elevemur.

„ Quartò. Consideremus Passionem Do-
„ mini *ad exultandum.* Exultare in ea debemus
„ de Redemptione humana, restauratione An-
„ gelicâ, & clementiâ Divinâ. De Redemptio-
„ ne humana sine dubio nimis exultare debe-
mus, facta per Christi Passionem & mortem. Quis quæso non exultet, cùm cernit se ipsum per hanc beatissimam Passionem liberatum, à damnatione æterna, à culpæ ignominia, à potestate diabolica. Sed quis non exultet in immensum, dum cernit Deum, in tantùm ipsum diligere, ut tantæ vilitati, & pœnalitati se subjecerit pro ipso? Non quòd gaudeat de ejus vilitate, & Passione, dico: sed de ejus effectu, & affectu, & amoris manifestatione. Quis Princeps cernens tantùm se à Rege suo diligi, ut paratus esset mori pro ipso, non exultaret? quantò magis nos vilissimi homines, & nefandissimi peccatores, & servi exultare debemus, cùm videmus Regem Regum, & Dominum Dominantium, & Creatorem nostrum JEsum Christum, nos ita continuè diligere, ut immolaverit se ipsum pro nobis, in tam turpi & vilissima morte! Plùs enim sine comparatione me diligit, quàm nosmet ipsi, nosmet ipsos.

Gau-

Gaudeamus etiam & exultemus: quòd „
per Christi Passionem restaurata est Angelica „
ruina. Magna jucunditas debet esse nobis, „
cùm videmus per Christi mortem tam nobile „
Collegium reparari de nobis, ut fiat unum ovile,
& unus Pastor, & simus unum in uno. In hoc
enim debet tota cælestis curia, & etiam militans
Ecclesia gratulari. O certè amabilis & venerabi-
lis Passio Salvatoris, quæ sic disjuncta conjungis,
& tam sequestrata conglutinas, & unis firmissimè
insimul, stringisque vinculo consummati amoris
& felicitate gaudii sempiterni. Præcipuè autem
gaudere & exultare debemus, cernentes in supra
dicta omnibus summam clementiam Domini,
Deique nostri JEsu Christi. Hæc puto, sum-
mam esse gloriam bonorum, tam hominum,
quàm etiam Angelorum, quantò intimiùs &
profundiùs contemplantur clementiam, & be-
nevolentiam DEI, & immensitatem Bonitatis
ejus. Et hæc debet esse cujuslibet contemplan-
tis exultatio medullaris. Sed ubi, quæso, magis
apparet diffusio bonitatis Divinæ, & benignissi-
mæ clementiæ, dulcissimi & amantissimi Dei, &
Domini nostri JEsu Christi, quàm in Passione
sua? ubi talia, tanta, tam turpia, & gravia susti-
nere voluit, pro inimico suo liberando, & glo-
rificando, & pro vanitate quâdam digna morte
æternâ. In istud gaudium intret homo, & refi-
ciatur magnificentiâ benignitatis Divinæ. Ac-
cedat homo ad cor altum, & in corde suo exal-
tetur excellentissima, & inenarrabilis Clementia
Christi Passi.

Quintò etiam consideremus hanc beatissi- „
„ mam

„ mam Christi Passionem *ad cordium nostrorum*
„ *solutionem*, *& etiam perfectam transformationem*
in ipsum, *quod fit*, quando non solùm imitatur, compatitur, admiratur, exultat, sed etiam tota homo convertitur in Dominum nostrum JEsum Christum, Crucifixum, ut jam quasi ubique & semper Crucifixus sibi occurrat. Imò tunc verè ille in ipsum resolvitur homo, quando exiens ex se, & superpositus universis, imò per se abstractus ab omnibus, totus est conversus in Dominum suum Passum: ut nihil videat aut sentiat intra se ipsum, nisi Christum Crucifixum, illusum, exprobratum, & Passum pro nobis.

„ Sextò. Consideremus eandem villissimam
„ Christi Passionem *ad quietem dulcoris interni*,
„ quod sit quando resolutus homo, (ut dixi) fi-
„ tibundus eandem Passionem ruminare non cessat: & intrans secundùm posse suum illum Passionis thesaurum, humiliter & devotè liquescit amore devoto, & fervidâ devotione, vel dilectione, deficit à se, & requiescit in Christo Crucifixo. Sed quantò ei plus inhæret, eumque sequitur, tantò amplius devotissimo amore in se deficit, & liquescit & quantò plus deficit à se devotione & amore, tantò plus eidem dilecto pro se mortuo inhæret & plus requiescit in eo. Et sic mutuò se augent, adhæsio amoris, & devotio: donec tota sponsa absorbeatur ab illo camino ignito Amoris Passionis dilecti. Sic in amplexibus sponsi amorata quiescit, qui clamat & dicit. Adjuro vos Filiæ Hierusalem, ne suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit.

Sic ergo circa Dominicam Paſsionem de- „
bet eſſe Imitatio ad Purgationem mentis, & di- „
lectionem: Compaſsio ad unionem & amorem; „
Admiratio ad mentis elevationem: Gaudium „
& Exultatio ad Cordis dilationem: Reſolutio, „
ad perfectam conformationem. Quies &, „
Pauſatio ad Devotionis compoſitionem.] Hæc Seraphicus Doctor cujus ſex conſiderationibus, adderelibet, ex Divo Auguſtino ſeptimam, quâ ille devotiſſimè contemplatus eſt, inſignem, atque adeò principalem, Paſſionis atque Incarnationis Dominicæ & effectum, & fructum. Nimirum conſiderandam eſſe Paſſionem Domini noſtri ipſumque Paſſum Deum & Hominem, ad fruendum Deo & ad aſſurgendum ad hoc opus, per depreſſionem tumoris noſtri, ſub infirma Divinitate quæ aſſurgentes nos proſtratos ſublevet. Verba Auguſtini dulciùs & pleniùs ſenſum explicabunt, quæ appono. Sic igitur ille.

Quærebam viam comparandi roboris, „ *Auguſt. lib.*
quod eſſet idoneum ad fruendum te Deus, „ *7. Confeſſ.*
meus: nec inveniebam donec amplecterer, „ *Cap. 18.*
mediatorem Dei & Hominum, Hominem, „
Chriſtum JEſum (qui eſt ſuper omnia Deus benedictus in ſæcula) vocantem, & dicentem. Ego ſum via, veritas, & vita. Et cibum, cui capiendo invalidus eram, miſcentem carni: quoniam VERBUM Caro factum eſt: ut infantiæ noſtræ lacteſceret ſapientia tua, per quam creaſti omnia. Non enim tenebam Dominum meum JEſum Chriſtum humilis humilem, neque cujus rei magiſtra eſſet ejus infirmitas, noveram. Verbum enim tuum Æterna veritas, ſuperioribus

creaturæ tuæ partibus superveniens, subditos erigit ad se ipsam: in inferioribus autem ædificavit sibi humilem domum de limo nostro, per quam subdendos deprimeret à se ipsis, & ad se trajiceret, sanans tumorem, & nutriens amorem: ne fiduciâ suî progrederentur longiùs, sed potiùs infirmarentur, videntes ante pedes suos infirmam Divinitatem; ex participatione tunicæ pelliceæ nostræ, & lassi prosternerentur in eam, illa autem surgens levaret eos.„] Et revera sic factum est, sic fit, sic fiet, usque ad sæculi finem, cum credentibus in Christum, & agnoscentibus humilitatem ejus in Incarnatione, in vita, seu conversatione, in Passione, atque morte, quâ mortuus est propter peccata nostra, resurrexit autem propter justificationem nostram; & sic surgens levavit nos: quia Christo resurgente consurgimus cum ipso, & jam quæ sursum sunt quærimus, ubi Christus est ad dexteram Dei sedens: quæ sursum sunt sapimus, non quæ super terram. „Ita

Aug. Conc. 1. in Ps. 33. „ergo Dominus noster, viam fecit nobis per humilitatem non poteramus, quem autem nobis „præponeremus ad imitandum non habebamus. Omnis enim mortalitas hominum superbiâ tumuerat, & si fortè exsisteret aliquis vir in Spiritu humilis (sicut erant Prophetæ & Patriarchæ) dedignabatur genus humanum imitari homines humiles. Ne ergo dedignaretur homo imitari hominem humilem, quem imitando, reverti posset ad Deum, Deus factus est humilis, ut vel sic superbia generis humani non dedignaretur sequi vestigia humilis Dei.„]

Cæterum discursus hic de Dominica Passio-

sione, erudire potest, imò & debet, unumquemque Christi fidelem imitatorem, ut in studio imitationis, & in cultu virtutum, non per infima serpat, sed quantum cum Dei auxilio prævalet, ad summa in omnibus exercitiis suis conetur: & glorioſus in illis coram cælo & Deo apparere ac eminere satagat. Humilis quis esse vult? in vera, & interna humilitate, per insignes humiliationes atque vilificationes ad summam & ipsi cælo mirandam evadere atque sedem figere studeat. Patiens quis esse cupit? per omnem patientiæ messem innocenter, patienter, pacate, hilariter, delectabiliter, cum fame & siti amplius ampliusque pro Deo & Christo ejus patiendi, usque ad consortium crucis Dominicæ enitatur. Mundi contemptor, ac rerum egens esse sitit: ad eum gradum evolet, in quo Christum constitisse novit: ut non habeat in terra, quantum in ipso & ejus statu situm est, ubi caput reclinet suum: sitque illi summa & plena egestas ac nuditas cum Christo: præ omnibus universi Mundi opibus & commodis.

MODUS XCIV.

NOnagesimus quartus Passionem Domini meditandi Modus esse potest, apprehendendo sive per Imaginationem, sive per Intellectum, atque etiam voluntatem Passiones Christi, earumque merita, & eadem applicando ad Animas nostras, easque iisdem Domini meritis quam copiosissimè locupletando. Desumam, & exponam Modum hunc, ex quodam Tractatu meo Spirituali.

[Docuit nos Modum hunc Passionem Domini, ejusque merita tractandi, ac nostris Animabus applicandi, illasque opibus Christi Passi ditandi, ipsemet Spiritus Sanctus in scripturis suis, & quidem satis frequenter. Isaias Propheta concinit promittendo, ac simul provocando. *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris.*

Zach. 13. 1. Idem loquitur Zacharias. *In die illa erit fons patens domui David, & habitantibus Jerusalem, in ablutionem peccatoris, & menstruatæ.* Qui namque sunt isti fontes Salvatoris patentes ad ablutionem, aut quæ aliæ aquæ, nisi Passiones & vulnera, nisi sanguinis & mortis merita JESU Christi? quæ in Sacramentis ejus deposita, inde hauriuntur ab Animabus nostris, partim ministerio Ecclesiæ, partim devotione cujusque fidelis: sive is sit peccator pœnitens, sive etiam Justus proficiens, atque Perfectus in via & Lege Domini.

Hanc ipsam de Sanguine ac Meritis Passionis Christi Meditationem seu Imaginationem, usurpat sæpius Beatus Joannes in sua Apocalypsi,

Apoc. 7. 14. partim cùm ait: *Hi sunt qui venerunt de tribulatione magna, & laverunt stolas suas, & dealbaverunt eas in sanguine Agni:*

Apoc. 22. 14. partim cùm dicit: *Beati qui lavant stolas suas in sanguine Agni ut sit potestas eorum in ligno vitæ &c.* Qui idem Apostolus alio loco vocat, nomine pretii redemptionis nostræ sanguinem atque Passionem JEsu Christi

Apoc. 5. 9. quando ait: *Redemisti nos Deo in sanguine tuo*

Ps. 129. 7. consonè ad illam Davidis cantilenam: *Copiosa apud Deum redemptio, & ipse redemit Israel, omnibus iniquitatibus ejus:* tum & phrasi Apostolicæ: *scientes quòd non corruptibilibus auro*

1. Petr. 1. 18. *argen-*

argento, redempti estis, de vana vestra conversatione paternæ traditionis, sed pretioso sanguine, quasi Agni immaculati, & incontaminati.

Hæc, cum ita sint, licebit consimili ratione nobis Passionem, Mortem, vulnera sanguinem, Meritaque Christi Domini meditari, & apprehendere, & usurpare, inque profectum nostrum spiritualem, & Animarum nostrarum coram Deo ditationem, ornatumque convertere. v. g.

Cogitans & Animo meo statuens Christum cum suæ Passionis meritis esse Fontem limpidissimum, & simul largifluentissimum, instar Paradysaici, manantis aquas salutis & sanctitatis, & beatæ vitæ, & omnis gratiæ, virtutis, atque Perfectionis, seu Participationis Divinæ, tota capacitate Animæ, imò universæ substantiæ meæ, ejusdemque, tot faucibus, quot partibus, imò atomis, per omnia instantia temporis ac vitæ meæ bibam, hauriam, derivabo, & deducam aquas meritorum in Christo contentorum, in cor, mentem, voluntatem, Animam, substantiamque meam, & iis replebo totam entitativam capacitatem meam.

Pari ratione cogitans Christum esse vitem unam speciosissimam & fœcundissimam, faciam me totum, quantusquantus sum in omnibus particulis atque atomis meis, in omnibus quoque actionibus & passionibus, seu mutationibus meis, veluti multiplicem palmitem, atque etiam botris quarumlibet actionum mearum obsitum; sicque ex Christo, & ex ejus meritis, humorem omnigenæ sanctitatis, perfectionis, & gratiæ traham, & botros operum fœcundos, turgidos-

que pretioso Christi sanguinis vino faciam, ac tales gustui, mensæ, cellis vinariis Sanctissimæ Trinitatis, & Christi, & totius cælestis curiæ adferam, inferam, offeram, & propinabo, in omnemque æternitatem recondam, seu reservabo.

Simili modo cogitans Christum esse Balneum quoddam, seu Thermas salubritatem omnem scaturientes, quarum efficacitate, & à sordibus abluamur, & morbositatem omnem depellamus, & omni puritate ac decore ornemur, ut omnia opera nostra tum purificentur, tum sublimentur quotidie, sæpiùsque in die, quin & singulis (quoad huic vitæ fragili fas) spirationibus, & commotionibus, ac momentis; Totum me, totamque substantiam, & entitatem meam, actionumque mearum, injiciam in balneum hoc sacratissimum, & in eo me, meaque omnia abluam, purificabo, emundabo, sublimabo, & ornabo. Nunquam penitus ex hoc pretioso dolorum, vulnerum, sanguinis, meritorumque Christi balneo egrediens, nunquam me ab eo desiccans, sed semper in eo, ad instar pisciculi in mari innatans.

Cogitans item, Christum ejusque Passionem, esse immensam quandam inexhaustamque aurifodinam, pretioso & incorruptibili auro refertissimam, & quemadmodum omnibus, ita & mihi pauperculo expositam, atque ad eruendum omnimodas auri cælestis opes liberaliter concessam: ponam ædificiolum meum in hac fodina, & omnia scriniola, omnes sarcinas substantiæ meæ, mearumque virium, potentiarum, articulorum, actionum, & alterationum, volitionum, desiderio-

deriorum, neceſſitatum, capacitatum, & poſſibilitatum perpetuò implebo, cumulabo, inſarciam, iterum iterumque. Indubitatum eſt enim: totum Chriſtum, omnes ejus particulas, omnes potentias, omnes actiones, omnes paſſiones, omnes atomos ejus, fodinas eſſe, omnes item ejus vitæ minutiſſimas minutias, omnes dolorum, paſſionumque indiviſibilitates, eſſe abyſſos divitiarum ſalutarium, cæleſtium, divinarumque. Omnis enim plenitudo latet & ſcatet in eo, ita ut ex una Chriſti Paſſionum (v. g.) atomo, liceat abyſſos theſaurorum eruere, & promere, gratiarum, virtutum, perfectionum, donorum, meritorum, ſanctitatum, beatitudinum. Dummodo (mî homo) in quo haurias habeas. habes autem ſi te ipſum habes: ſi inquam te ipſum in Chriſti tibi dati & donati, & in poſſeſſionem omnimodam traditi, uſum, fruitionem, poſſeſſionemque convertere noſcis, & noſcendo ad realem uſum minimè pigreſcis.

Eâdem ratione, cogitare licet Dominum JESUM Chriſtum Paſſum, ejusque Paſſionem, ac Paſſionis merita, eſſe velut univerſitatem officinarum rebus ad uſum humanum neceſſariis refertiſſimarum. Hîc Armamentarium, hic Apotheca, hîc Veſtiarium, hic Bibliotheca, hîc Gazophylacium, hîc cellæ penuariæ, atque vinariæ, hîc omnium artificiorum collegia, hîc arſenale navibus in portum æternitatis beatæ advecturis redundans, hîc denique promptuaria eructantia ex hoc in illud, nec non omne bonorum genus coacervatum, repoſitumque, ac ſimul omnibus, uti, capereque in rem ſuam volentibus, expoſitum. Solus ergo reſtat hauriendi, & in uſum

derivandi, utendique labor. Qui ipse labor, sine labore est, cum in sola voluntate libera, in solo desiderio, in sola intentione, atque cupiditate nostra propemodum, principaliter certè constat: adeò, ut quantum desideras, quantum desideria, intentiones, cupiditates, votaque tua dilatas, tantum capias, & adhuc infinities infinita superstint, quæ si velis, si velle velis, eo ipso capias. Itaque hîc mihi tantum licet, quantum libet. Hic non duplicibus, sed millecuplicibus quotidie mutatoriis vestiri, induique possum: desumendo mihi vestimenta Christi meritorum, virtutum, gratiarum. Idem dico de omni armatura fortium, quæ in Christo omnis est, pendentibus ex eo non millè clypeis, sed mille millibus clypeorum. Idem dico de medicinali Apotheca: quæ hîc ad omnes morbos sanandos, ad omnes sanitates tuendas abundat, & patet assiduò. Idem dico de Gazophylacio, in quo omnes thesauri, non unitantùm homini, sed universo generi humano ditando superabundantissimè sufficientes. Dico item de promptuariis, cellis refertissimis omni omnino alimoniæ, deliciositatisque spiritualis, atque cælestis genere, quoniam usque ad delicias, usque ad beatitudines amamur. Sed horum in enarrando finis nullus esset: utinam usus ipsius, atque fruitionis, nullus quoque finis, nullus modus, nullus terminus, sit apud nostras Animas, Mentes, Corda, voluntates.

Ut igitur paucis multa complectar, satis habebo recensere catalogum eorum, quæ in Christo Domino, potissimùm Passo, habemus bonorum, nobis non minùs necessariorum, quàm in eo ad usum nostrum paratissimorum.

Ita-

Itaque Christus est mihi DEUS Creator, ego illius indigentissima creatura. Christus mihi Rex: ego per omnia subditus. Christus meus Dominus supremus, absolutus; ego ejus servus, mancipium, jumentum. Christus Caput meum, ego membrum ejus. Christus vitis, ego Palmes. Christus Fons, ego rivulus. Christus Cor, ego vena. Christus Artifex, ego instrumentum. Christus Idea, ego opus. Christus Prototypum, ego adinstar. Christus Nutrix, ego lactens. Christus Spiritus, ego corpus. Christus vita, ego vivens. Christus Hortulanus, ego areola. Christus nubes rorida, ego terra sitiens. Christus Cultor, ego vinea. Christus Agricola, ego agellus. Christus Pastor, ego ovicula. Christus Doctor, ego discipulus. Christus Medicus, ego infirmus. Christus Imperator, ego tyro militiæ. Christus Musicus, ego organum. Christus Anima, ego cadaver. Christus Architectus, ego materia. Christus Fundamentum, ego superstructio. Christus Sol, ego aër illunis. Christus Figulus, ego lutum, & figmentum. Christus Dives, ego pauper. Denique Christus totum meum & omnis sufficientia mea: Ego sine illo nihil sum, nihil possum, nihil mereor boni. Ægritudo æterna, miseria infinita, indigentia inexpleta, merum, & purum, imò & malum nihil.

Hæc omnia Homini Christus, hæc item homo Christo. Gaudeat Homo de se tali qualis est, & de se eo, qui est. Non quia is, & talis est. (hæc enim non gaudii, sed mœroris seges est) sed quia is, & talis cùm sit, talem sibi habet Christum: ad omnia infinities divitem, infinities paratum, infinities desiderantem, danda, elargien-

da, profundenda, in omnem, & per omnem, æternitatem.

MODUS XCV.

NOnagesimus quintus meditandi Passionem Domini Modus esse potest: eam cum Scala Jacob comparare, sive in ea scalam Jacobo prænonstratam invenire, & per illam post Christum usque ad Deum ascendere.

In Scala Jacob, etsi plura possint considerari: aliqua tamen solùm hic attendere sufficiet.

Igitur scala illa uno extremo sui tangebat terram, altero Cælum.

Latera habebat hinc inde duo. Gradibus fuit distincta: Angeli per eos descendebant & ascendebant. Deus in supremo scalæ innitebatur.

Hæc Scala per allegoriam designat nobis Incarnationem Verbi, & præsius etiam Crucem, atque Passionem Domini nostri, per quam velut per scalam & ipse ascendit in cælum, testante ipso: *Oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam.* & omnis Christianus post ipsum eodem ascendere debet. juxta Domini quoque dictum: *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, tollat Crucem suam & sequatur me.*

Christus igitur Dominus, & Crux, atque Passio, & tota Incarnatio, atque illius Oeconomia, Scala est.

Ejus unum extremum terram, alterum verò Cælum tangit: tum quia Christus Homo, Deusque simul est, tum quia ita Verbum descendit in terram, inque Virginis uterum, ut tamen apud Patrem in sinu manserit in Cœlo. juxta illud Domini

mini dictum. *Nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit de cælo, Filius Hominis qui est in cælo.* quod Dominus dixit manens in terra de semetipso, nihilominus, & existente etiam in Cœlo. Cui consonat & illlud: *Unigenitus qui est in sinu Patris: ipse narravit.* Existens & vivens in terris inter homines, ipse enarravit hominibus Legem vitæ, manens tamen in sinu Patris tanquam Unigenitus ejus. Adhuc etiam Scala hæc terram & cælum tangit: quia Christus Incarnatione ac Passione suâ, Deum mundo reconciliat, hominibus in terra manentibus cælum referat, & *errantes in desertis oviculas, bonus Pastor in Montana super humeros suos assumens defert.*

Latera Scalæ hujus nostræ duo sunt, inconcussæ ac simul altissimæ firmitatis. Divina scilicet Misericordia atque ejusdem Justitia. Istæ enim duæ Dei nostri perfectiones, atque tanquam Patris Cælestis Filiæ, apud Patrem totam scalæ Machinam, totum (inquam) Incarnationis opus molitæ, atque architectatæ sunt: tanto Sapientiæ atque Potentiæ arcano artificioque, ut in summa Misericordia locus esset summæ Justitiæ: & in summa Justitia esset quoque locus suus, summæ Misericordiæ. quando, ita humano generi universo, per omnia calamitate perditioneque involuto, remissio peccatorum, & gratiæ, gloriæ, vitæque æternæ condonatio piissimâ miseratione, Unigenitique Dei merito indulta est, ut tamen Majestatis Dignitatisque Divinæ, ab hominibus læsæ, jus debitumque summo & exaggerato Justitiæ rigore, ejusdem Unigeniti Dei sanguine, Cruce, & Morte, ad omnem integritatem sarciretur. His ergo duobus fulta lateribus Scala ista con-

constitit, & adhuc consistit. *Quoniam Misericordia & veritas obviaverunt sibi: Justitiæ & Pax osculatæ sunt.*

Gradus Scalæ hujus Mysticæ variè distingui, assignarique possunt, Primò quidem secundùm totum Incarnationis, deinde secundùm solius Passionis opus.

Totus Incarnationis gradus hi assignari possunt. 1. Prædestinatio & Electio Christi. 2. Promissio illius Patribus. 3. Ejusdem Præfiguratio in figuris, & sacrificiis, aliisque ritibus, ac rebus. ut Tabernaculo, Arca, Templo, Altari. 4. Prædictio per Prophetas. 5. Incarnatio ipsa & adventus. 6. Nativitas, & tota vita occulta, privataque. 7. Baptismus apud Joannem, & Manifestatio Domini per vocem, & Columbæ descensum super eum. 8. Mora in deserto, jejunium, & tentatio. 9. Prædicatio, conversatio, Miracula, 10 Ingressus in Jerusalem super Asellum, triumphalis simul & lachrymabilis. 11. Agni Paschalis esus, & lotio pedum. 12. Institutio Sacrificii & Sacramenti Eucharistiæ, Sacerdotiique Novæ Legis. 13. Passio universa. 14. Crux & Mors. 15. Sepultura, & descensus ad inferos. 16. Resurrectio, & Ordinatio, Confirmatioque discipulorum & Ecclesiæ. 17. Ascensio, & sessio ad dexteram Patris. 18. Regimen Ecclesiæ, & Missio Spiritûs Sancti in eam. 10. Adventus ad judicium extremum, ipsumque judicium. 20. Regnum cum DEO Patre & sanctis æternum. Isti sunt gradus scalæ Incarnationis, totiusque Operis illius.

Jam verò solius Passionis Dominicæ gradus sive partes & progressus hi assignari possunt, quibus

quibus Dominus noſter veluti per Scalam ad ſummitatem dolorum & Mortis ſuæ, obedientiæ autem Paternæ, & Redemptionis noſtræ aſcendit. Gradus 1. Lotio pedum. 2. Inſtitutio Euchariſtiæ. 3. Cygnea ante Paſſionem cantatio, ſimulque ad Mortem, ſeu Morti par Triſtitia. 4. Oratio repetita. 5. Agonia & ſudor ſanguineus. 6. Obviatio venienti proditori, & hoſtibus, eorumque excæcatio, proſtratio, ſublevatio 7. Captivitas, & ligatio. 8. Examen apud Annam. 9. Judicium, injuriæ, damnatio apud Caipham. 10. Repetita mane damnatio. 11. Ad Pilatum deductio, & calumnioſa accuſatio. 12. Deductio ad Herodem: ibi ſpretio, & illuſio. 13. Reductio ad Pilatum, Examen, Flagellatio. 14. Corona ſpinea, purpura, arundo, illuſio, Ecce Homo. 15. Evictio damnationis, & damnatio ad Crucem. 16. Egreſſus cum Cruce inter iniquos ad locum Mortis. 17. Crucifixio. 18. Injuriæ, & blaſphemiæ in Cruce. 19. Trium horarum Oratio & Agonia in cruce. 20. Mors & Anima in Manus Patris tradita, & ſepultura.

Per iſtos gradus Dominus ſcalam paſſionis ſuæ pertranſivit: per eosdem Anima fidelis illum ſequi ſtudeat fideliter, conſtanter, fortiter, gaudenter, ſitibundè, usque dum ad abſolutam conſummationem operis ſui perveniens, etiam ipſa in Manus Æterni Patris ſuſcipiatur. ſequetur verò Dominum per affectus, & effectus Cordis, Oris, Operis, vel hos quos ſubjungo, vel quos Spiritus meliores ſuggeſſerit.

Primus erit, Agnitionis, ſeu Fidei eorum quæ Dominus geſſit, ac pertulit patiendo. 2. Confeſſionis eorundem. 3. Admirationis. 4. Parti-

Participationis seu Condolentiæ. 5. Conjectionis causæ in sua peccata. 6. Doloris, Odii, Execrationis eorum, ut causæ tanti laboris sumptusque Domini. 7. Deprecationis. 8. Propositi fugiendi, & expiandi peccata. 9. Expiationis actualis eorum, in Balneo sanguinis & Meritorum Domini. 10. In Imitatione humilitatis Domini. 11. Obedientiæ. 12. Patientiæ. 13. Mansuetudinis. 14. Charitatis Dei. 15. Dilectionis proximorum etiam inimicorum. 16. Conformationis plenæ cum voluntate Dei. 17. Zeli Gloriæ Divinæ, & salutis proximorum. 18. Desiderii, & studii vitæ æternæ. 19. Amoris JEsu Christi. 20. Constantiæ & perseverantiæ in his omnibus, usque ad mortem, propter Deum. Hi sunt gradus per quos fidelis Anima post JEsum passum ascendere debet, si ad summitatem Scalæ ejus cupit pervenire.

Basil. in 1. Ps. D. Basilius presiùs hosce gradus Animæ numerat, quos proderit cognoscere, & magis etiam decurrere. [Scala (inquit ille) est ascensus ad Perfectionem; culmen est Charitas; Gradus, sunt gradus decem Abrenuntiationis. Primus est, Abdicare terrena, ut cum Apostolis dicat. *Ecce nos reliquimus omnia.* 2. Eadem oblivisci. *Audi filia &c. & obliviscere populum tuum.* 3. Eadem ut stercora odisse & aversari. 4. Parentum, & cognatorum amorem exuere. 5. Odisse Animam suam propter Christum, ut ne de vita quidem sua quidquam affectus sit omnino, etiamsi Mortis habeat responsum. 6. Abnegare suum Judicium, Voluntatem, (Honorem.) 7. Semper mortificare suas cupiditates, ut impleat illud Christi. *Abneget semet-*

semetipsum, & tollat Crucem suam quotidie. 8. Sequi Christum & discere ab eo, *quia mitis est, & humilis corde.* 9. Amare constanter & efficaciter proximos, etiam Inimicos. 10. In quo Dominus visus est, est adhærere Deo, eique in uno Spiritui uniri.

Descendentes per scalam & Ascendentes Passionis Dominicæ, quantum ad Nostrum propositum, sunt Judæi quibus Crucifixus JEsus scandalum: & Gentes quæ crediderunt in eum: & acceperunt potestatem Filios Dei fieri. Sic etiam per Passionem Domini, Judas descendit, Latro ascendit; Diabolus descendit, Homo ascendit. *non enim Angelos, sed semen Abrahæ apprehendit.* Sic quoque per scalam Passionis, Caro nostra, & sensus descendit, Spiritus autem ascendit. *Caro enim non prodest quidquam, sed spiritus est qui vivificat.* Et. *Corporalis exercitatio ad modicum utilis est, pietas ad omnia utilis est, promissionem habens vitæ, quæ nunc est, & futuræ.* Sic quoque ipse Spiritus descendit usque ad contemptum, usque ad odium, ad annihilationem sui per, & propter exemplum Passi Christi, ascendit autem usque ad similitudinem, usque ad consortium, usque ad unionem, & identitatem Passi quoque Christi, *qui enim adhæret Deo, unus spiritus est.* ut dicat. *Vivo autem ego, jam non ego: vivit verò in me Christus.*

Denique, *Christo Confixus sum Cruci: & stigmata Domini mei JEsu Christi in Corpore meo porto.*

Deus Scalæ Passionis Domini innixus est, quia *Deus erat in Christo sibi reconcilians Mundum.* & consummatâ omni Passione, Dominus dixit:

Pater

Pater in manus tuas commendo spiritum meum: & inclinato Capite emisit Spiritum.

Atque hic, & huc, debet esse cursus omnis Animæ currentis post JEsum per scalam Passionis ejus, quàm ille percurrit prior, dans nobis exemplum, ut quemadmodum ille fecit, & nos similiter faciamus, sequamurque eum quàm maximâ vicinitate vestigia ejus, ut tandem apprehendamus eum, teneamusque, nec dimittamus. Alioquin nihil prodest Christum sequi, sinon contingat consequi.

Libet Modum hunc concludere Devotissimi Patris Bartholomæi Saluthii Inventione, quam ille de Domini Passione per modum scalæ conscripsit ad inflammandam devotionem in eandem, & sic se habet. Passio Dominimei JEsu Christi sit semper

1. Mater mea.	Mater mea, parturias me.
2. Sponsa mea	Sponsa mea, amplectaris me.
3. Soror mea.	Soror mea, orna me.
4. Amica mea.	Amica mea, ama me.
5. Dilecta mea.	Dilecta mea, dilige me.
6. Columba mea.	Columba mea, vola ad me.
7. Perfecta mea.	Perfecta mea, perfice me.
8. Unica mea.	Unica mea, posside me.
9. Filia mea.	Filia mea, honora me.
10. Fortitudo mea.	Fortitudo mea, defende me.

11. Schola mea. Schola mea, instrue me.
12. Dulcedo mea. Dulcedo mea, recrea mea.
13. Doctrix mea. Doctrix mea, doce me.
14. Mensa mea. Mensa mea, ciba me.
15. Lux mea. Lux mea, illustra me.
16. Lectio mea. Lectio mea, erudi me.
17. Dux mea. Dux mea, duce me.
18. Camera mea. Camera mea, recipe me
19. Defensio mea. Defensio mea, defende me.
20. Turris mea. Turris mea, absconde me.
21. Oratio mea. Oratio mea, trahe me.
22. Sedes mea. Sedes mea, accipe me.
23. Columna mea. Columna mea, sustenta me.
24. Hospes mea. Hospes mea, hospitare me.
25. Civitas mea. Civitas mea, recipe me.
26. Contemplatio mea. Contemplatio mea, assume me.
27. Domus mea. Domus mea, circumda me.
28. Refectio mea. Refectio mea, refocilla me.
29. Meditatio mea. Meditatio mea, incende me.
30. Socia mea. Socia mea, associa me.
31. Nutrix mea. Nutrix mea, nutri me.
32. Spes mea. Spes mea, conforta me.
33. Fiducia mea. Fiducia mea, assecura me.

34. Consolatio mea.	Consolatio mea, consolare me.
35. Solicitudo mea.	Solicitudo mea, vulnera me.
36. Portio mea.	Portio mea, quieta me.
37. Requies mea.	Requies mea, inebria me.
38. Beatitudo mea.	Beatitudo mea, beatifica me.

Hæc Saluthius.

MODUS XCVI.

NOnagesimus sextus meditandi Passionem Domini Modus esse potest: scrutando & investigando simulque admirando & contemplando arcana fidei nostræ Christianæ, tanquam à Christo Domino nostro per Incarnationem, vitam, & Passionem, atque Mortem mirabiliter reserata, atque manifestata: ita ut quæ ante Christi Domini adventum fuêre valde occulta, & miris modis involuta, atque inumbrata; hæc omnia sint per Christum in luce posita, & ad notitiam omnium fidelium, etiam alioqui rudium, & simplicium deducta: in tantum, ut unus alequis Christi fidelium, majorem notitiam lucemque habeat in rebus & mysteriis fidei, quàm ante Christum habuerint illi, qui erant Magistri in Israel: quod à Domino Nicodemus audivit, qui ad eum venerat nocte, & quod patuit citò post Domini ascensionem, cùm unus Stephanus Levita adolescens prævaluit Spiritu, & sapientiâ, mysteriorumque divinorum cognitione omnibus Doctoribus, Judaicarum Synagogarum

Joan. 3. 10.
Act. 6. 9.

rum: de quo in Actis Apostolicis testimonium est luculentum.

Manifestationis hujus per Dominum nostrum factæ, plurima & expressa valde habemus in sacris literis testimonia. Hujusmodi est illud, quo apud Isaiam Dominus noster dicitur *habere clavem Domûs David super humerum suum, qui aperiet, & non erit qui claudat & claudet & non erit qui aperiat.* quod idem testimonium de se Dominus repetit ipsemet in Apocalypsi. Deinde non aliud sibi vult sæpius repetitus à scriptura Liber intus, & foris scriptus, tam apud Isaiam, quàm apud Ezechielem, præcipuè autem in Apocalypsi, ubi describitur *Liber in dextera sedentis super thronum scriptus intus, & foris, signatus sigillis septem, & nemo poterat neque in cælo, neque in terra, neque subtus terram, aperire librum, donec Agnus qui stabat tanquam occisus venit, & accepit de dextera sedentis in throno librum, quem & aperuit.* Ubi manifestum est, Librum hunc esse Christum Dominum, seu VERBUM Incarnatum, cujus Incarnationis mysterium septem sigillis signatum esse ideo dicitur; quia nimirum tantis tamque sublimibus, & omnem creatum intellectum transcendentibus involucris, difficultatibus, arcanis, atque planè tenebrosis latibulis, ut ad ejus apertionem, hoc est ad ejus cognitionem, & revelationem, nemo ex pure creatis intellectibus, in cælo, in terra subtus terram, sufficerit: donec Agnus (qui est idem ipse, qui est liber signatus) tanquam occisus, & revera occisus, atque oblatus, aperuit librum, & solvit signacula ejus; evoluit scilicet mysteria, & arcana, & involucra omnia ejus: juxta illud.

Isa. 22. 22.

Apoc. 3. 7.

Isa. 8. 1.

Ezech. 2. 9.

Apoc. 5. 1.

Joan. 1. 18. *Unigenitus Filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit.*

Unde idem Dominus noster frequenter se vocavit. *Lucem mundi. Ostium ovium, per quod si quis introierit, salvabitur, & ingredietur & egredietur, & pascua inveniet.* Idcirco etiam hortatus est Judæos. *Scrutamini scripturas, quia vos putatis in illis vitam æternam habere, & illæ sunt quæ testimonium perhibent de me, & non vultis venire ad me, ut vitam habeatis,* & adjecit dicere iisdem. *Nolite putare quod ego accusaturus sim vos apud Patrem; est qui accusat vos Moyses, in quo vos speratis, de me enim ille scripsit.*

Sed nihil potest apertius dici de hac mysteriorum Divinorum, arcanorumque, per Christum Dominum manifestatione, quàm ipsa verba Domini, sæpius hanc in se, & à se factam indicantia. *Dico enim vobis, quoniam adhuc hoc quod scriptum est, oportet impleri in me* (& cum iniquis deputatus est) *Etenim ea quæ sunt de me, finem habent.* tum quia implentur, tum quia manifestantur. Idem planè asserit illa Dominica ad discipulos in Castellum Emmaus euntes adhortatio simul & attestatio. *O stulti & tardi corde ad credendum in omnibus, quæ locuti sunt Prophetæ. Nonne hæc oportuit pati Christum & ita intrare in gloriam suam? Et incipiens à Moyse, & omnibus Prophetis, interpretabatur illis, in omnibus scripturis, quæ de ipso erant.* Ad idem facit illa etiam Domini nostri congratulatio discipulis facta. *Beati oculi qui vident, quæ vos videtis; & aures quæ audiunt, quæ vos auditis. Amen quippe dico vobis, quòd multi Prophetæ, & Reges, & Justi concupiverunt videre, quæ vos videtis, & non viderunt,*

quæ

quæ vos auditis audire, & non audierunt. Et alio loco, licèt breviùs. *Jam non dicam vos servos, sed amicos; quia servus nescit, quid faciat Dominus ejus. Vos autem dixi amicos, quia omnia quæcunque audivi à Patre meo, nota feci vobis.*

Sed de his satis, Restat videre, & ad meditandum proponere, quomodo, & quænam Divinæ circa salutem nostram Providentiæ arcana, & mysteria, per Incarnationem, vitam, Passionem, Mortemque Christi Domini reserata, & in lucem cognitionis fidei producta sunt.

Libet autem rem hanc explicare sub typo libri septem Sigillis primùm quidem signati, deinde per Agnum aperti. Ac inprimis adduco & assigno septem sigilla à Divo Bernardo assignata, quibus noster Liber, nempe Christus, fuit obsignatus; verba Sancti sunt.

Septem quædam arbitror inveniri, quibus maximè celabatur in carne Præsentia Majestatis, ut non posset aperiri Liber, & sapientia quæ latebat agnosci. Sunt autem quæ occurrunt interim. *Matris Desponsatio,* quâ partus Virginis, & conceptionis puritas, velabatur; ita ut hominis fabri filius, fabricator hominis putaretur. I.

Infirmitas etiam Corporis: quâ nimirum plorans, vagiens, lactens, dormiens, & cæteris subjacens necessitatibus Carnis; latebat inter hæc virtus Divinitatis. II.

Sic & *Circumcisionis* signum suscipiens, peccati remedium, ægritudinis medicinam, qui morbum omnem tollere venerat, & peccatum. III.

Et item *In Ægyptum fugiens.* à facie Herodis Reguli, nec Dei filius agnosci poterat, neque Rex cæli. IV.

Quid *Trina illa tentatio inimici,* in deserto, in pinnaculo, supra montem? si filius Dei es V.

(inquit) die ut lapides isti panes fiant. Et item. Mitte te deorsum. Neutrum Christus fecit. ut signaretur liber, & falleretur astutus. Denique eo usque seductus est, ut haberet jam pro constanti, hominem esse purum, & in tantam vesaniam superbia cæca proruperat ut non diceret ultra, si Filius Dei es, sed omnia tibi dabo, si procidens adoraveris me? Sextum est. *Signaculum Crucis.* Ubi pependit inter latrones, & cum iniquis deputatus est Dominus Majestatis. Clausit & *Sepultura* hunc librum: nec ullum omnino signaculum sic obstruxit, sic occultavit magnum Pietatis Sacramentum.

VI.

VII.

Possunt autem alio quodam modo, alia quoque septem Sigilla hujus Divini Libri recenseri. v. g. 1. Sigillum, Figuræ fuerunt. 2. Prædictiones seu Prophetiæ. 3. Sacrificia. 4. Ritus ac Ceremoniæ. 5. Sacramenta. 6. Parabolæ. 7. Opera, effectusque varii, quibus omnibus, & velabatur occultabaturque venturus Christus, & sigillabatur Liber Divinus, atque Mysticus: in Adventu autem, imò Adventu ipso, gestisque Christi, omnia referata sunt, cum tanta claritate, atque plenitudine, ut (quemadmodum supra dixi) hodie minimus fidelium Christi peritior sit in his enucleandis & enarrandis, quàm ante Christi Adventum integra Synagoga Judaica. Quis enim nunc filiorum Ecclesiæ Christi ignorat: quid sibi voluerit Isaac in Monte Moria oblatio, in Ariete cornibus inter vepreta hærente consummata? Quid omnium Gentium benedictio in semine Abrahæ? Quid Melchisedech, Rex & Sacerdos, sacrificium Panis & Vini offerens? Quid Agnus Paschalis, cujus sanguis postibus illitus salvavit primo

primogenitos Israelis? Quid transitus Maris rubri ex Ægypto, in quo Ægyptii perditi, Hebræi salvati? Quod totum tabernaculum? quid manna de cœlo? quid aqua de petra? quid serpens æneus in ligno suspensus? omnes ad eum respicientes, à serpentum veneno sanans? Quid maledictionis hircus, peccatis populi onustus foras in desertum expulsus? Quid Davidis cum Golia Philistæo duellum? Quid Salomon & Templum ejus?

Cui Fidelium hodie non in manifesto est Virgo Concipiens & Pariens Filium? cui nomen Emmanuel? Quis nescit, quis ille Parvulus sit natus & datus nobis, cujus imperium super humerum ejus, & vocatur Admirabilis, Consiliarius, Deus, Princeps Pacis, Pater futuri sæculi? Quis ignorat Novum quod fecit Dominus super terram, quæ nimirum illa sit fæmina, quæ circumdedit virum? Cui ignota est interpretatio, Madentis nunc Areæ, nunc Velleris Gedeonici? Quis nescit quis sit Mons Domûs Domini elevatus in vertice montium? quæ sit Porta Orientalis clausa omnibus, soli pervia Principi? quæ sit virga Aaron, quæ absque radice floruit, fronduit, & fructum protulit? Quis sit Rubus ardens incombustus? Quis nescit quæ sit stella orta ex Jacob. Qui sint Reges Tharsis & Insulæ munera offerentes, Aurum, & Thus deferentes? Quis sit Dux ex Bethleem egressus, qui regat Populum Israel? Quis sit ille vir dolorum, & sciens infirmitatem, quasi leprosus, & percussus à Deo, ac humiliatus? Quis sit ille quasi Ovis ad occisionem ductus, & quasi Agnus coram tondente se mutus, cujus judicium in humilitate sublatum est? Quis sit ille justus cir-

cumventus tanquam inutilis, & operibus impiorum contrarius, improperans eis peccata legis, qui filium Dei se nominavit, gravis iniquis ad videndum, turpissimâ mortè condemnatus? Quod sit illud sacrificium vespertinum? quod Thymiama ex minutissimis pulveribus specierum pretiosissimarum confectum & incensum? Quid quinque Civitates refugii? Quid reditus homicidarum & maleficorum ad Patriam post mortem summi Sacerdotis? Quid ostium in Arcæ Noëticæ latere? Quid Eva de Costa dormientis Adæ ædificata? Quid Noë ebrius & dormiens ac nudatus, à filio nequam irrisus & illusus?

Quis nescit Fidelium, quis sit ille Mors mortis, & morsus inferni? Quis sit ille qui in fortitudine sua descendit in profundum laci, in quo non erat aqua, & populum, qui inibi sedebat in tenebris, luce magna perfudit, & in libertatem beatitudinis æternæ produxit? Quis nescit quis ille Catulus Leonis dormiens, & à nemine præterquam à se ipso suscitatus est? Quis Samson mediâ nocte de somno consurgens, & portas Philistæorum cum postibus effringens, & exportans? Quis nescit quæ sit illa Gloria, & quod Psalterium, atque Cythara exsurgens diluculo?

Denique (ut finem recensendi faciamus) quis ignorat fidelium Christi hodie, viam Aquilæ in cælo? Itemque Auxiliatorem Populi, Ascensorem Cæli? Itemque illum Ascendentem in altum, & Captivam Captivitatem ducentem? Itemque illum Regem Gloriæ, ac Dominum virtutum, fortem ac potentem in prælio, cui jubentur aperiri portæ Justitiæ, & elevari portæ æternales? Itemque illum, cui datæ sunt Gentes in hæreditā-

reditatem, & termini terræ in possessionem, & reget eas in virga ferrea. Item illum Dominum, cujus dies magnus juxta est, & velox nimis? vox diei ejus amara, tribulabitur ibi fortis, dies iræ, dies illa, dies tribulationis, & angustiæ. Qui & congregabit omnes gentes, & deducet eas in vallem Josaphat, & disceptabit cum eis ibi.

Ecce ista sunt sive Sigilla, sive arcana fidei salutisque nostræ, sive Divinæ circa salutem nostram Providentiæ opera, quæ per Incarnationem, Vitam, Passionem, Mortem, Resurrectionem, Ascensionem Domini nostri JESU Christi universa patuerunt, Liberque ille, tantis, totque clausus signaculis, tantis, totque obseptus involucris, apertus est, ita ut merito velum Templi in morte Domini scissum fuerit à summo usque deorsum; tanquam significans, omnia jam Arcana veteris Synagogæ, per Christi mortem patuisse, nec jam oppandi iis velum ultra oportere.

Enimverò præter Arcana scripturarum, præterque mysteria Divinorum circa nostram salutem decretorum & operum: patuerunt adhuc, per ejusdem Domini nostri vitam, Passionemque, alia quædam Sigilla altissimarum, & ab omnibus retrò ante Christum sæculis, nec auditarum, nec visarum, sed neque cogitatarum virtutum, atque Perfectionum, quæ meritò propter sui excellentiam sub imitatemque quasi sub signaculo ante Christum fuerunt, in vita autem & Passione Christi luculentissimè patuerunt; neque patuerunt tantùm, sed etiam operabiles imitabilesque factæ sunt, omnibus volentibus, quarum admirandam, tum celsitudinem, tum arcanitatem, tum etiam honestatem, Dominus ostendere, & exprimere

volens eas Beatitudines vocavit, & non præcepta sed consilia esse voluit.

Quis quæso ante Christum evulgavit. *Beati Pauperes Spiritu, quoniam ipsorum est Regnum Cælorum.* Et. *Si vis perfectus esse: vade, vende omnia quæ habes, & da Pauperibus, & veni sequere me, & habebis thesaurum in cælo.* Et. *Vos qui reliquistis omnia & secuti estis me, in regeneratione, cùm sederit Filius Hominis in sede majestatis suæ, sedebitis & vos super sedes judicantes duodecim tribus Israel.* Et: *Omnis qui reliquerit domum vel fratres, aut sorores, aut Patrem, aut Matrem, aut Uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, Centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit?* Quis ante Christum enuntiavit? *Nisi effi iamini sicut parvuli, non intrabitis in Regnum cælorum.* Et. *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde?* Quis ante Christum in abnegatione suî, in abjectione honorum, in novissimi loci consessusque ambitione, in eâ nuditate, & paupertate, ut nec locum capiti reclinando reliquum habeas, beatitudinem esse ostendit? Absconsa hæc fuêre à sapientibus & prudentibus: revelata autem parvulis, revelata autem per vitam, & Passionem, Exemplaque ac Mores JESU Christi: revelata autem cum adeò efficaci suavitate, suavique efficacitate, ut mox imitatores exsecutoresque haberent.

Quis ante Christum Mansuetudini nesciæ lædi, & irasci, & ulcisci, inesse beatitudinem, & terræ possessionem revelavit, aut sensit? Cùm sensu vulgari, Mansuetudo vel maximè injuriis, rapinis, deprædationibus, & vexationibus exposita sit, ignaviaque ac stupor reputetur? Atqui, alius est Christi sensus, alia Doctrina, alia exempla

pla. *Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, benedicite maledicentibus vobis: & orate pro calumniantibus vos.* Et. *qui te percutit in maxillam, præbe ei & alteram. Et ab eo qui aufert tibi vestimentum, etiam tunicam noli prohibere. Omni autem petenti te tribue, & qui aufert quæ tua sunt, ne repetas.*

Quid apud Homines jucundius risu, lætitiis, & lautitiis, atque consolationibus, & opulentiâ, ac prosperitate? quid contra miserabilius luctu, ploratu, gemitibus, & fletu? At Christus verbo & opere suo contrarium revelavit. *Væ vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram. Væ vobis qui saturati estis, qui esurietis. Væ vobis qui ridetis nunc, quia lugebitis & flebitis.* E contrario autem. *Beati qui nunc fletis, quia ridebitis. Beati qui lugent, quia ipsi consolabuntur.* Christum risisse, nunquam legimus: fleviſſe sæpius: adeò, ut ipsam Passionem suam, Oratione, lachrymis, & clamore valido concluſisse, testetur Apostolus.

In siti & fame Justitiæ, beatitudinem sitam, Christi sensus & doctrina est. Doctrina autem non minus verbo, quàm opere, non minus sermone, quàm Passione propter Justitiam sancita & tradita. Hæc est illa sitis Christi in Cruce, cui & immortuus est. Hæc illa est fames, cui nonnisi ab impletione voluntatis paternæ, levamen satietatis fecit. Ergo Beati qui esuriunt & sitiunt Justitiam Dei: qui eligunt perdere vitam, ne perdant obedientiam. Quibus cibus & potus, & omnis sustentatio atque substantia est obedire Deo, ejusque mandata servare, & in ejus dilectione manere. Quibus gaudium & epu-

latio

latio lauta est saginare Animas suas Divinâ voluntate, bonâ, & beneplacente, & etiam perfecta: exuendo & exinaniendo proprias voluntates, perdendo animas suas, propter Deum, ut vitam æternam inveniant & custodiant illas. *Vere Beati qui nunc esuritis: quia saturabimini.* Justitia siquidem & Dei voluntas cibus est, non tantùm tunc quando impletur, verum etiam quando esuritur: adeò ut ipsa esuries ejus, sit cibatio ejus, sit saginatio ejus: cui nihilominùs offertur & exhibetur Beatitudo æterna, tanquam expletio ejus.

Misericordiam super proximos quoscunque, Beatitudinem esse, certissimamque ad misericordiæ consecutionem methodum, nemo unquam plenius Christo declaravit, ac reseravit, tam verbo, quam opere, atque Passione, & Morte; ad quam una solaque Charitatis suæ Misericordia super nos, Christum perduxit. Vult Dominus misericordiam nostram extendi, tam ad corporales, quàm ad spirituales proximorum necessitates, vult extendi eandem non tantum ad notos, & amicos nostros, verùm etiam ad ignotos, etiam ad eos, qui non habent retribuere nobis; alioqui misericordia nostra gentilem non superabit. Vult quoque extendi nostram misericordiam Dominus etiam ad inimicos, ad malefacientes nobis, ad ingratos, ad maledicentes, ad convitiantes, ad malum pro bono reddentes: ut maledicentibus benedicamus, convitiantes honoremus, malefacientibus bene faciamus, detractores laudemus, inimicos & osores amemus, injurantibus bonum pro malo reddamus, & malum in bono vincamus. Vult

Domi-

Dominus misericordiam nostram extendi usque ad ipsummet Dominum: ita nimirum eam exhibendo quibuslibet proximis, quasi illi non essent illi, sed in eis esset Christus, sed quasi quilibet eorum esset ipse Christus. Denique extendit extendique vult Dominus misericordiam nostram usque ad æmulationem, tum misericordiæ, tum perfectionis, tum naturæ, seu Filiationis Divinæ. Omnem enim misericordiam nostram esse vult, *ut* (inquit) *sitis Filii Patris vestri, qui in cælis est, qui solem suum facit oriri super bonos & malos, & pluit super justos & injustos, & benignus est super ingratos & malos. Estote ergo misericordes, sicut & Pater vester misericors est. Estote perfecti, sicut & Pater vester cælestis perfectus est.* Quis autem ignorat talem per omnia fuisse misericordiam Christi ipsius, imò & multò majorem, atque altiorem: qui solem & imbrem salutis redemptionisque suæ profudit super nos, *per hoc commendans charitatem suam in nobis, quoniam cùm adhuc peccatores & inimici essemus*, imò & cùm deinceps futuri essemus, *pro nobis mortuus est.*

Cordis munditiem beatitudinem esse referavit Christus, & visionem divinam promisit. Quam perfectionem etsi non ignotam habuit antiquitas: Orabat enim David Deum, *Cor mundum crea in me:* eam tamen cordis munditiem, quam Christus verbo & exemplo docuit ac ostendit: nec per somnium (ut ajunt) quis cogitavit unquam veterum. Mundities enim cordis à Christo laudata, adeò esse excelsa & superheroica debet, (adjuta præsertim religione voti) ut non tantum excludat à corde omnia opera,

verba,

verba, cogitationes, imaginationes, sensuumque externorum omnes illecebras, quovis modo etiam alioqui licito, nitorem oblædentes puritatis, & nidorem adflantes integritati: verùm etiam Corpus ipsum ita castificet in obsequium cordis, ut in carne non secundùm carnem militetur, ut instar cælestium incolarum, neque nubant, neque nubantur, sed sint sicut Angeli Dei, casti corpore & spiritu, mundi carne & mente, munditie, non ita quidem sicut Angeli felice, sed quàm Angeli fortiore. tali munditie, quæ non tantùm pro futura in cælis, at etiam propræsenti in terris vita, oculos ad videndum Deum purificet, nomenque melius à filiis & filiabus conferat, demum merito incorruptionis Deo similimum reddat. Deo inquam, non tantùm Virgini ex Virgine Incarnato, sed etiam Deo Trinitati, quoniam Prima Virgo Trinitas est.

Jam verò quid in Pacis amore, studio, custodia, & institutione sublimitates lateat, nemo nunquam cognovit satis ante Christum. Primus omnium Christus beatos pacificos dixit, primus Filios Dei, dignos tanto Patre pronuntiavit: primus etiam Pacificatoris munus in suos humeros, tanto utique muneri solos pares assumpsit, & perfecit. Quis enim hominum aut Angelorum idoneus fuit ad reconciliandum DEUM mundo, & ad pacificandum diffidium mundi, à Deo? Ecce autem Princeps Pacis, & Salomon Pacificus *Christus pro nobis omnibus mortuus est, & ipse est Pax nostra: qui fecit utraque unum, & medium parietem maceriæ* (iræ Dei, & offensæ mundi) *Solvens inimicitias in carne sua, ut duos condat in semetipso in unum hominem faciens pacem,*

cem, & reconciliet ambos in uno corpore, DEO per Crucem: interficiens inimicitias in semetipso. Unde etiam præparavit nobis Evangelium pacis, instituens unum Pastorem se, unumque ovile nos, oves suas; unum caput se, nos verò unum corpus, & membra in uno corpore: edicens nobis: quia in hoc cognoscent omnes, quòd discipuli ejus sumus, si dilectionem ad invicem habuerimus. Atque hoc munus, imò hanc beatitudinem pacificationis, non tantùm commendavit, sed etiam imposuit nobis, *cum omni humilitate, & mansuetudine, & patientia supportemus invicem, in charitate, soliciti servare unitatem Spiritus in vinculo pacis, ut omnes unum simus, sicut Pater in Christo, & Christus in Patre; ut & nos in nobis unum simus.* Nostra ego pacificatio, nostra pacificationis beatitudo, nostra DEI Filiatio, in hoc sita est, ut ante omnia quidem, pacem dilectionis & subjectionis habeamus & servemus cum Deo; deinde pacem & unionem charitatis custodiamus cum omni proximo. *Hoc enim mandatum habemus à Deo, ut qui diligit Deum, diligat & fratrem suum*: adhuc autem & proximos nostros omnes, quod in nobis est, laboremus habere pacem cum Deo, tanquam ipso *exhortante per nos, Reconciliamini Deo.* Insuperque ut studio nostro, ipsi quoque proximi nostri, inter sese propter Deum pacem habeant in nomine Domini, *charitatem & humilitatem invicem insinuantes.* alterque alterius onera portantes, & nemini quidquam debentes, nisi ut invicem diligant, & sic legem Christi adimpleant, quoniam *qui diligit proximum legem implevit.* Atque hæc est Pacificatorum regula: cujus regulæ summum

mum exemplar Christus, cujus beatitudo, est illa, quia filii Dei erunt, & vocabuntur, & Christi fraternitatem sortientur.

Super omnia verò quæ Dominus noster JEsus Christus, mysteria & enarravit, & evulgavit, illud est: *Beati qui persecutionem patiuntur propter Justitiam, quoniam ipsorum est Regnum cælorum. Beati estis cùm maledixerint vobis, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversùm vos, mentientes propter me, gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa in cælis.* Admirabilitatem, altitudinem, abstractionem doctrinæ, virtutis, perfectionisque hujus exaggerare multis nihil attinet: satis sit dicere; Id genus sapientiæ, nunquam ulli in mentem venturum fuisse, nisi Unigenitus Dei, qui est in sinu Patris, illud enarâsset, enarrâsset verò magis factis, quàm dictis, magis ipsâ inauditarum omnis generis calamitatum stupendâ perpessione, quàm exaggeratâ verborum affirmatione. Quâ docendi methodo per exemplar Passionis suæ, tantùm quidem profecit Dominus, Magisterque noster: ut exemplo ejus instructi, non dubitemus gloriari in tribulationibus, gaudere, atque etiam omne gaudium existimare, cùm in varias tentationes, tribulationes, persecutiones inciderimus, ut majorem felicitatem reputemus crucem pro Christo, quàm vitam cum Christo. Ut major sit nobis fames patiendi, quàm beatè vivendi, ut doleamus in patiendo pro Christo æternitatem non esse, sicut gaudendo cum Christo scimus esse. Denique gloriatio nostra hæc est una, à qua absit omnis alia, gloriari in cruce Domini nostri, Christo crucifigi in cruce, ita,

ità, ut ibi sit animarum nostrarum possessio. Nam *in patientia vestra*, (ait Dominus nobis) *possidebitis animas vestras.* Ibi quoque perfectio virtutis nostræ: Nam *virtus in infirmitate perficitur.* Ibi potestas & potentia nostra: nam *cùm infirmor, tunc potens sum.* Usque adeò Dominus JEsus omni genere bonorum atque beatitudinum adimplevit patientiam suam, hoc est, crucem suam: quàm ille pro nobis, gaudio sibi proposito: & confusione, quam furiosissima malitia, malitiosissimusque furor advenire, & inferre potuit, penitus contemptâ, sustinuit, & instar unius perjucundi calicis, populique gratiosi exhausit.

Sunt adhuc complura ejusmodi arcanissima perfectionum & virtutum ornamenta, à Christo nobis patefacta atque resignata, in suæ vitæ Passionisque libro. Ut est Filiatio Dei, & cohæreditatio cum ipso Christo. nam *dedit nobis potestatem filios Dei fieri.* Item *ut simus hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi.* Est etiam tale illud: quia *ille est vitis, nos palmites*, & sine eò nihil possumus facere. Tale quoque illud. *Cùm omnia feceritis, quæ præcepta sunt vobis, dicite servi inutiles sumus*, quod debuimus facere fecimus. Tale illud. *Nolite gaudere in hoc quia dæmonia subjiciuntur vobis*, sed *in hoc gaudete, quia nomina vestra scripta sunt in cælo.* Tale illud. *Nescitis cujus spiritus estis. filius enim hominis non venit animas perdere, sed salvare.* Tale illud. *Nolite timere eos, qui occidunt corpus, post hæc autem non habent quid faciant. Timete eum, qui postquam occiderit corpus, habet potestatem mittere animam in gehennam.* Tale illud. *Caro mea verè est cibus, &*

ſanguis meus vere eſt potus: niſi manducaveritis carnem filii hominis, & biberitis ejus ſanguinem, non habebitis vitam in vobis. Tale eſt illud. *Misericordiam volo & non Sacrificium.* Tale eſt etiam illud. *Si pes tuus aut manus tua, aut oculus tuus ſcandaliſat te, abſcinde, & erue illum, & projice abs te, bonum eſt tibi claudum, mancum, cæcum intrare in vitam æternam, quàm duos oculos, aut manus, aut pedes habentem mitti in gehennam.* Tale illud. *Contendite intrare per anguſtam portam,* quàm anguſta eſt porta, *& arcta eſt via, quæ ducit ad vitam, & pauci ſunt, qui inveniunt eam.*

Tale eſt illud. *Faciliùs eſt camelum ingredi per foramen acûs, quàm divitem intrare in regnum cælorum.* Tale illud quoque. *Quid prodeſt homini, ſi univerſum mundum lucretur, animæ vero ſuæ detrimentum patiatur.* Tale illud. *Omnis qui fecerit voluntatem Patris mei, qui in cælis eſt, ipſe meus frater, & ſoror, & mater eſt.*

Sed enim finienda eſt aliquando hæc enumeratio admirandarum perfectionum Chriſtianarum, quas nobis Chriſtus, quâ verbo, quâ exemplo, in admirabili vitæ Paſſionisque ſuæ libro reſeravit, & ſtylo hominis ſcripta legendaque, operibus autem noſtris, à nobis exprimenda, & exaranda propoſuit.

Quia verò Dominus JEſus, profitetur ſæpius, ſe veniendo in mundum, & vivendo in eo, manifeſtâſſe nomen Patris, hoc eſt Divinitatis ejus, & perfectionum arcana evulgâſſe, ac nota feciſſe hominibus: unamque & ſolam ejus gloriam quæſiviſſe; tum etiam voluntatis ejus exſecutione tanquam ſubſtantioſo & vitali cibo vixiſſe; proderit etiam hunc catalogum Divinarum

rum magnitudinum saltem perstringendo recensere.

Ergo ex libro vitæ Passionisque JEsu Christi scimus. 1. Quia Deus noster est Trinus & unus, Pater & Filius & Spiritus Sanctus, in cujus nomine, & baptisari atque renasci nos oportet ut salvi fiamus. Scimus 2. Quia Pater & Filius unum sunt, & omnia quæ habet Pater Filii sunt, & omnia quæ Filii sunt, Patris quoque sunt. Scimus 3. Quia sic Deus Pater dilexit mundum, ut Filium suum Unigenitum daret, ut mundus salvetur per ipsum. Scimus 4. Quia Pater omne judicium dedit Filio: quia Filius hominis est. Scimus 5. Quia qui fecerit & servaverit sermones Domini JEsu: Pater cælestis diligit eum, & ad eum venient Pater, & Filius, simulque Spiritus Sanctus, & mansionem apud eum facient. Scimus 6. Providentiam Dei infinitam circa nos, adeò ut neque passerculi sint in oblivione coram ipso, ut etiam capilli capitis nostri numerati sint, apud Deum, omnesque gressus nostros, non tantùm corporis, verum etiam animæ dinumeratos habeat. Scimus 7. Altiorem aliam Dei Providentiam (complectendo nomine Providentiæ, Sapientiam, Misericordiam, Veritatem, Justitiam, Charitatem, Liberalitatem, Sustinentiam, & omnem penitus Bonitatem divinam) circa salutem nostram: quam tota Sanctissima Trinitas operata est, & usque modò operatur. Pater quidem Unigenitum Filium suum in mundum mittendo. Filius in mundum veniendo, & carnem nostram ex purissima Virgine sumendo, Spiritus Sanctus Incarnationem Verbi in Virgine, ex Virgine, & cum Vir-

gine operando. Pater propter ſcelus populiſui Filium tradendo, atque diris ſuppliciis percutiendo. Filius ſemetipſum, ſponte ad perpeſſionem omnis humanæ calamitatis, demumque ſupplicii Crucis & mortis offerendo, ſicque pro ſalute noſtra ſeſe hoſtiam & holocauſtum Patri faciendo. Spiritus Sanctus ad ſalutem noſtram conſummandam deſcendendo, in nobis tanquam in templis manendo, nosque ſanctificando, & ſanctificationem hanc fovendo, augendo, totumque Eccleſiæ Chriſti Corpus gubernando, vivificando, conſecrando, gratias omnibus fidelibus, ad operandam ſalutem ſuam elargiendo. Scimus 8. Ex Deo nos habere peccatorum remiſſionem, quinimmo & eorundem aliis remittendorum retinendorumque poteſtatem. Scimus 9. Habere nos præſentem nobiſcum realiter, etſi inviſibiliter Dominum noſtrum JESUM Chriſtum: dicente ipſo. *Ecce ego vobiſcum ſum omnibus diebus, usque ad conſummationem ſæculi.* quæ manſio, non eſt tantùm per gratiam ſanctificantem, ſed etiam per Sacramentalem præſentiam in Euchariſtiæ Sacramento, in quo Deus noſter non ſolùm nobiſcum, & inter nos, ſed etiam in nobis manet, dans nobis carnem ſuam in cibum, & ſanguinem in potum, quo alamur, vegetemur, roboremur, ſaginemur in vitam æternam, cujus pignus, una cum reſurrectione futura, & idem ipſum Sacramentum. Scimus 10. Habere nos ſacrificium admirabile & ineffabile, unà cum Sacerdotio ad illius oblationem deſtinato, in quo offerimus ipſummet Unigenitum Filium Dei: modo per omnia ſtupendo, innovantes & repræſentantes incruentè, cruentem

Chriſti

Christi sacrificium, in cruce pro nobis ab ipso peractum. Quo Sacrificio unico quidem, sed omnia alia sacrificia evincente, & explente, placamus Deum, redimimus peccata, sanctificamus animas nostras, purgatorii pœnas sublevamus: totum humanum genus protegimus, Ecclesiam ditamus, & adjuvamus, Deum & sanctos omnes ejus, honoramus, lætificamusque.

Scimus 11. Christum Judicem venturum ad Judicium in consummatione sæculi, cum virtute & majestate magna & potestate: Judicaturum omnes vivos & mortuos, & dicturum his, qui à dextris ejus erunt justis. *Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi.* illis verò qui à sinistris ejus erunt impiis: *Ite maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & angelis ejus. & ibunt hi in combustionem æternam, Justi autem ibunt in vitam æternam.* Scimus denique 12. Deum esse & fore beatificatorem nostrum, atque adeò beatitudinem ipsam æternam, cum quo regnabimus, & simul regnum ejus erimus: cujus regni non erit finis, in quo regno laudabimus, & amabimus, & superexaltabimus Deum nostrum in sæculorum sæcula, & ultra.

Atque hæc nobis, Unigenitus qui est in sinu Patris, qui Incarnatus & Passus est pro nobis, Sacramenta & arcana revelavit.

Parce, benigne Lector, quod hoc loco metas meas fortè excesserim, & calamo nonnihil indulserim: servire pietati tuæ indulgereque volui: quanquam si materiæ tractatæ ubertatem, dignitatemque dispexeris, justius forsitan copiam explicandi desideres, quam fastidies.

MODUS XCVII.

NOnagesimus septimus Modus Passionem Dominicam meditandi est, de variis & salutaribus Modis Passionem Domini compensandi ipsi Christo.

Fundamentum hujus usûs ac simul meditationis, est notitia Passionis Domini nostri, quæ non tantum complecti debet cognitionem historicam eorum quæ Passus Dominus, verùm etiam conditionum & circumstantiarum inter hæc intervenientium: v. g. Dignitatis, Innocentiæ, Justitiæ, Misericordiæ, Beneficentiæ, Sanctitatis, Potestatis ejus, qui Passus est: è contra Malitiæ, Vilitatis, Odii, Invidiæ, Virulentiæ, Ingratitudinis horum, à quibus passus est. De quibus conditionibus, aliisque pluribus, sicuti & de causis Passionis, in superioribus satis actum est.

Notitiam hanc fides comitari & perficere debet, Fides inquam Divina & supernaturalis, ut nempe credamus, hæc quæ Passus est Dominus noster omnia, & credamus, eum Passum esse Deum-Hominem, ex amore Patris Æterni atque obedientia, ex amore quoque nostri propter Patrem Æternum; ex amore, inquam salutis & Redemptionis nostræ, à morte peccati, à morte corporis, demumque à morte æternæ damnationis; propter eximendos nos à diabolica potestate, propter conciliandos nos Deo, & pro acquirendo nobis Beatitudinis æternæ Regno. Nullo nostro merito apud Deum, imò inter multa demerita nostra. Nullo fructu Christi neque

neces-

necessitate; sed solius charitatis & miserationis ejus super nos; inductione. Tum etiam adimplendæ veritatis figurarum, promissionum, prædictionumque gratiâ : Quæ omnia credenda sunt propter revelationem à prima veritate factam, Ecclesiâ Dei proponente.

Fidem, sequi debet æstimatio & appretiatio eorum, quæ Dominus noster Passus est. Tantus nimirum, & tanta, & pro tantillis, & pro tantis nostris bonis atque commodis; & quibus nulla possit assignari ne quidem in minima proportione æstimatio, ne dum compensatio. Hæc æstimatio, & appretiatio Passionis & eorum quæ Passus est Dominus, quanto erit major & vivacior, & condignior (nulla autem esse unquam potest, poteritve adæquatè condigna, ne quidem ab omnibus Creaturis) tanto nostra, ad, & circa, Passionem Domini, ipsumque Passum Dominum, occupatio, & affectio, erit, & Deo Christoque gratior, atque glorioſior, & nobis salubrior, utilior, meritisque & virtute Passionis ipsius gravidior.

Hanc æstimationem & appretiationem Passionis Domini comitari, & velut fermentare, perficere ac vegetare debet, Amor reciprocus Passi tanta, propter nos tales, tanti Domini, atque Dei nostri. Amavit nos viliores ipsâ vilitate vermiculos, amavit inquam nos charitas, amavit immensitas, & amavit tam ardenter, tam potenter, tam profusè atque prodige: saltem ergo rependamus vicem cum mensura, cum mensura, cum mensura, tamen semper pleniori, semper ardentiori, semper superfluentiori.

Amori porrò & æstimationi, ne forte sit sterilis, adjungatur recompensationis cura, atque recompensatio ipsa, quæ remordebat Davidem cum dicebat. *Quid retribuam Domino, pro omnibus quæ retribuit mihi:* non tantùm dando mihi beneficia sua, sed faciendo etiam beneficium meum semetipsum: & faciendo per Amarum, per Infamem, per Indignam, per Enormem, per Parricidalem, per Ingratissimam, per Excessivam, per infinitis modis exaggeratam, tam ex parte Charitatis Dei, & Christi, quàm ex parte indignitatis nostræ, quàm ex parte virulentiæ furorisque inimicorum, quam ex parte summorum omnemque æstimationem infinities evincentium fructuum suorum, Passionem. Ejus recompensationis modum unum præcipuum, ac tum sibi gratissimum, tum nobis saluberrimum designavit atque demandavit nobis ipse Dominus dicens. *Hoc facite in meam commemorationem.* Significans oblationem Sanctissimi Sacrificii ex pane, & vino, in quo repræsentetur, atque etiam repetatur universa Passio & Mors sua, sacrificiumque cruentum à se in cruce perfectum, esse, & fore sibi convenientissimum, glorioſissimum, gratioſissimumque modum, quo ei Passio sua universa cum morte poterit, ac debebit à nobis usque ad consummationem sæculi recompensari.

Huic modo vicinus, imò conjunctus, atque pars ejus, est Sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti devota, famelica ardens, nec infrequens, semper autem charitate atque humilitate sublimatior, atque perfectior sumptio, & manducatio.

Tertius

Tertius modus recompensationis est; Meditatio atque recogitatio jugis, & quàm fieri potest perennis Dominicæ Passionis. Ad hoc est enim institutum Juge sacrificium Missæ in Ecclesia sua ab ipso Christo, ut nulla dies esset in tota Ecclesia Christi, quâ in hoc Sacrificio non repræsentaretur à Sacerdotibus, & non recoleretur à fidelibus Passio & Mors Domini Salvatorisque nostri. Hoc etiam vult sibi monitum illud Apostolicum. *Recogitate eum, qui talem sustinuit à peccatoribus, adversùm semeti sum contradictionem.* Sicuti & illud aliud, Divinum pariter. *Non recedat volumen legis hujus ab ore tuo: sed meditaberis in eo diebus ac noctibus.* Ad quod meditationis ejusque materiæ genus aspirabat vehementer Beatus Job, dum ita anhelabat: *Quis mihi tribuat auditorem? ut desiderium meum audiat omnipotens, ut librum scribat ipse qui judicat. Ut in humero meo portem illum, & circumdem illum, quasi coronam mihi. Per singulos gradus meos pronuntiabo illum; & quasi Principi offeram eum.* Quibus votis suis Beatus Patriarcha, non solùm vota sua ad meditandam Redemptoris sui Passionem exaggerat, verùm etiam modum, etiam affectum, etiam effectum, & fructum, quo meditaturus sit, eximiè denuntiat: in quo toto negotio æquissimum est, ut eum nos quoque imitemur: non solùm memoriam aut mentem meditatione Passionis Christi occupando, verùm etiam humerorum robore, manuumque labore, sine lassitudine, & requie, dignas Christo Crucifixo operationes, imò verò & Passiones suscipiendo, & sustinendo: cum ea mentis corporisque etiam hilaritate, & promptitudine, ut planè *absit nobis*

gloriari in ullo alio, nisi in Cruce Domini nostri JESU Christi. Sed ipse sit nobis Corona Capitis, ipse merces laboris, ipse præmium sufferentiæ propter ipsum: proficiendo semper in hoc studio: & gradus atque ascensiones in ejus decursu faciendo, superando, transcendendo, ut sic quàm maximè Princeps Crucifixorum *formetur Christus in nobis* ipseque sit sibi veluti munus, ac præmium, & pignus suum in nobis, à nobis.

Præter hos modos Compensationis Passionis Dominicæ, est Gratitudo atque Actio gratiarum: actio inquam, talis scilicet, quæ non solùm animo & memoriâ gratias cogitante, nec solum ore gratias fundente, sed multò magis operatione assiduâ, singulari, exquisitè devotâ & liberali, gratias pro Passione (quæ gratia gratiarum, & omnium fons gratiarum est) exhibente perficiatur. Hoc enim genus, & hic modus gratiarum actionis, tum perfectissimus, tum Christo Domino debitissimus juxta ac gratissimus est. Opera gratiarum actionis præstare, atque (ut nuper dicebam) in humero Passum JESUM, & Passionem circumferre, animo & spiritu gratitudinis indesinentis, nec unquam sibi satisfacientis plenissimo, & ditissimo. Et possunt quidem in censum operum gratiarum actionis venire omnia vitæ nostræ opera, etiam ex se indifferentia (tantummodò non ex se, modove agendi mala & depravata) bonitate intentionis idoneæ imbuta, & sublimata: nihilominùs præcipuum hic locum, primamque gratiam obtinent opera tum Pœnitentiæ emendationisque morum: tum exercitationis virtutum & perfectionis, tum Patientiæ, sive voluntariè susceptarum afflictionum corporis aut animæ,

animæ, ſive etiam aliunde, (à Deo puta, aut à Creaturis, permittente Deo) oblatarum, atque in fortunas, in corpus, in animam, in Spiritum, in honorem, in libertatem noſtram, vel eorum qui noſtri ſunt, incidentium adverſitatum, ærumnarumque. Quarum toleratio cum Chriſtiana magnanimitate, (ſcilicet modeſte, manſuete, humiliter, hilariter, libenter, avidè, & cum guſtu, conſtantia, ampliorumque deſiderio, eorum quoque qui authores fortè ſint, amante, ac omne malum in bono vincente animo) ſuſcepta & perfecta, atque Chriſti Paſſionis amore & imitatione condita, ipſiusque Chriſti guſtui exhibita: ſuperat omne, quidquid præſens vita gratum, pretioſumque Divinæ offerre prævalet Majeſtati.

Quintus Modus Recompenſationis Paſſionem ſuam Domino JESU Chriſto, eſt ille Apoſtolicus, ſive ille quem Paulus Apoſtolus, neque is ſolus, ſed pariter cum omnibus Apoſtolis, & cum his omnes Apoſtolico officio, animo, laboribusque præditi, & exerciti, jam inde à nata Chriſti Eccleſia, usque huc tenuerunt, & ad finem ſæculi tenebunt. Graphice illum Apoſtolus Paulus denarrat, cùm ait. *Nunc gaudeo in Paſſionibus pro vobis*, & (ſeu, quoniam) *adimpleo ea quæ deſunt Paſſionum Chriſti, in carne mea, pro corpore ejus, quod eſt Eccleſia.* Laborare circa converſionem animarum ad Deum, & circa ſalutem perfectionemque converſarum jam, atque credentium in Chriſtum, deſudare, eoque nomine perſecutiones, tribulationes, cruces, verbera, vulnera, mortes, vel exilia, proſcriptiones, maledicta, calumnias, cenſuras, detractiones, irriſiones, oppugnationes, impedimenta, falſa teſtimonia,

monia, & interpretationes, labores, sudores, fatigationes, libenter & infatigabiliter devorare, atque cum Apostolo, filios, iterum iterumque Christo parturire, donec Christus in eis formetur, & crescat in viros perfectos, in mensuram ætatis plenitudinis virtutum suarum: id vere est compensare Passionem suam Christo: imò id vere est supplere & adimplere ea quæ desunt Passionibus, & cruci, atque Morti Christi, desunt autem ad hoc, ut Passio, & Crux, & Mors Christi, ex sese licet per omnia satisfactioni pro toto mundo, quin & pro infinitis mundis superexcessive sufficientissima, tamen quantùm ad suum effectum, & effectûs propagationem, applicetur hominibus re ipsâ, & in Ecclesiam, quæ est Corpus Christi, itemque in Ecclesiæ filios, qui sunt membra corporis, cujus caput est Christus, derivetur; quæ applicatio Passionis & Mortis Christi, atque ejus derivatio in Ecclesiam, & filios Ecclesiæ, non est facta actualiter ab ipso Christo, qui *resurgens ex mortuis, jam ultra non moritur*, neque patitur in semetipso, suaque persona: sed faciendum disposuit, & commisit Apostolis, & eorum Successoribus in Apostolatûs munere, & opere, per omnes gentes, per omnia tempora, quibus annuntiandum fuit, & est, Evangelium simulque Passiones, & Mors, atque Crux Christi, ejusque efficacia applicanda, & derivanda in omnes Ecclesiæ partes, & filios, usque ad sæculi consummationem. Quæ annuntiatio Evangelii atque mortis Christi, applicatioque, & communicatio virtutis & efficaciæ ejus, quia non poterat, neque debebat esse absque laboribus, & tribulationibus, & persecutionibus, & passionibus, cædibusque, tam

Rom. 6. 9.

tam Apostolorum, quàm Apostolicorum Successorum, uti & Christus prædixerat promiseratque, & re ipsâ eventus docuit, & in hanc usque diem docet, ac porrò ad finem mundi docebit, ideo Paulus consors & particeps factus laborum tribulationumque pro nomine JESU Christi, proque conversione gentium, & pro conversis jam ad Christum, nec non pro congregatis ad Ecclesiam Christi, fidenter affirmat de se. *Nunc gaudeo in Passionibus pro vobis, quoniam adimpleo ea, quæ desunt Pasionum Christi, in carne mea, pro corpore ejus, quod est Ecclesia.* Coloss. 1. 20. Passus est Christus redundantissime ad satisfactionem reconciliationemque totius mundi. Passus est Apostolus, omnesque Apostoli, & omnes Apostolorum asseclæ passi sunt, habentque necesse pati, ut ipsa Passionis Christi satisfactio, & efficacitatis ejus communicatio, fiat pervadatque in homines, in gentes, in Ecclesiam, in ejus filios, in membra corporis Christi, cujus caput est Christus. Et omnes quicunque aliquando, & alicubi, annuntiaverint Christum, propterea persecutionem patientur, propterea adimplebunt in carne sua, & in personis suis, ea quæ desunt Passionum Christi, pro corpore ejus, quod est Ecclesia. Christus enim, sicut salutem hominum nonnisi per humiliationem, & exinanitionem sui, non nisi per Passionem crucis & mortem, non nisi per charitatem, quâ animam suam posuit pro nobis adhuc inimicis, peragere voluit, ac re ipsâ peregit: ita hujus ipsius salutis humanæ per se peractæ, in homines derivationem, atque communicationem non aliter peragi voluit, ad usque finem mundi vult, nisi per humiliationes & contemptus, per tribulationes.

nes, & persecutionum passiones, per dilectionem ipsâ morte fortiorem, eorum *qui pro Christo fungerentur & fungentur legatione ad homines, tanquam Deo exhortante per eos: Reconciliamini Deo.*

Quisquis ergo ex Amatoribus Christi, vel pro conversione infidelium quorumcunque ad Christum, vel pro conversione peccatorum ad pœnitentiam melioremque vitam, vel pro conservatione aut promotione bonorum & justorum ad sanctitatem vitæ perfectionemque virtutum, vel pro persuasione amplectendorum consiliorum Christi, vitæque mundo contemptæ, & simul mundum contemnentis; atque crucem Christi amplectentis, & jugiter in corpore suo circumferentis, vel quovis modo in salutem æternam proximorum suorum, docendo, prædicando, confessiones audiendo, rudimenta fidei Christianæ, rudibus tradendo, hæreses & errores confutando, vitæ Sanctæ exempla præbendo, virtutum opera ad ædificationem aliorum faciendo, Dei gloriam promovendo, offensas Dei, legisque ejus Sanctissimæ violationes tollendo, aut impediendo, denique sobriè, justè, & piè vivendo, sicque perseverando, propter Christum crucifixum constanter & ardenter satagit & laborat: is indubitatè adimplet ea, quæ desunt Passionum Christi in carne sua, pro corpore ejus, quod est Ecclesia. *Omnes enim qui pie vivere volunt in Christo, persecutionem patientur*, quod si hi, qui solùm ipsos se piè vivere in Christo curant, ista sors manet, quantò magis omnes eos, qui non solùm semetipsos, sed & quam plurimos alios conten-

dunt

dunt insatiabiliter adducere ad fidem, spem, dilectionem, mortificationem, obedientiam, patientiam, imitationemque Christi crucifixi, privilegium, (sed & præmium) tolerantiæ persecutionum, nec non gratiâ atque gloriâ adimpletionis in carne sua Christi Passionum, eadem conditio exspectat.

His ergo modis potest à quolibet devoto Passionis Christi Meditatore compensari salubriter Passio Christi, ipsâ Passione Christi, seu Passione pro Christo, ad quod enixè constanterque præstandum excitare cujusvis animum meliùs sufficientiùsque nihil ex parte nostra potest, ac debet, quàm ipsa fervens, devota, & frequentata Passionis meditatio.

MODUS XCVIII.

NOnagesimus octavus Passionem Domini meditandi Modus esse potest: Meditando dediscere ex ea Spiritum hujus mundi, persuasionesque amatoribus mundi usitatas: addiscere autem Spiritum Christi verum, & proprium, ut ad normam ejus tum sapiamus, tum vitam præsentem vivamus. Frequens est hæc meditandi Passionem Domini ratio apud Patres, & absolutè breviterque loquar, in hunc ferè potissimum finem, suas de Dominica Passione cogitationes, tractationesque destinare consueverunt. Neque sine justa ratione.

Primò namque certum & indubitatum est, tam ex evidentia rationis & naturæ Dei atque creaturæ; quàm ex assertione Sacrarum literarum, alium & disparem esse Spiritum, sapientiam, sensum-

ſenſumque Dei, à judicio, & ſenſu, Spirituque hominum, & mundi. *Non enim cogitationes meæ* (ait per Iſaiam Deus) *cogitationes veſtræ: neque viæ veſtræ, viæ meæ. Quia ſicut exaltantur cœli à terra, ſic exaltatæ ſunt viæ meæ à viis veſtris.*

Deinde, certum eſt, utrumque hunc ſpiritum, Divinum nempe & Humanum, non tantùm diſpares, & diverſos, ſed etiam adverſos, & planè repugnantes eſſe, ſibi mutuò: ita ut quod Spiritui Divino rectum, hoc humano obliquum: quod ſpiritui humano juſtum, hoc Divino iniquum: quod Spiritui Divino ſapiens, id humano ſpiritui ſtultum ac inſipiens videatur.

Ita porrò hi Spiritus atque ſenſus ſibi ad invicem repugnantes ſunt, ut non alternent in ſenſu ſuo, quaſi contingat alterum eorum nunc rectè, nunc pravè ſentire, & contra, alium ubi prior rectè, hunc pravè, hunc ſanè & rectè ſtatuere: ſed ita ſibi invicem repugnant, ut Divinus Spiritus ſenſusque, ſemper & infallibiliter ſit ſanus, rectus, juſtus, Sanctus: neque omnino poſſibile ſit aliter ſe habere. Mundanus autem, ac humanus ſemper ſit fallibilis & fallax, erroneus, perverſus, vanus, inſipiens, atque inſipientia ipſa, & quem, non ſit poſſibile, rectum eſſe, niſi conſentiat ſubjectusque ſit Spiritui Divino.

Quo fit ut ſecundùm hominem (& idem eſt, ſecundùm carnem, ſecundùm mundum, ſecundùmque diabolum) ſapere, ſit non ſapere, ſed deſipere, ſed errare, ſed falli, ſed pravum, & iniquum, & impium, injuſtumque eſſe. propter nimirum regulam ſapiendi pravam, & iniquam. E contra autem ſit exinde, ut ſecundùm Deum ſapere,

sapere, sit verè sapere, sit verè justum, rectum, prudentem, sapientem, sanctumque esse. Scilicet propter regulam sentiendi verè regulam, & regularum primam.

Inde Sapientia & Spiritus Dei, est Prima Ratio, est Prima veritas, est lux & lex, est Justitia, est Sanctitas, est Vita. Contra, sapientia hujus mundi, sapientia & spiritus hominis seu carnis, est mendacium, est vanitas, est tenebræ, est nox, est mors, est peccatum, est perditio, est stultitia, est insipientia.

Inde illa Sacræ Scripturæ enuntiata frequentissima. *Sapientia hujus mundi, stultitia est apud Deum.* Et *Dominus scit cogitationes hominum.* (Sapientium, habet Paulus) *quoniam vanæ sunt.* Et Christus Petro. *Vade retrò Sathana, scandalum es mihi: non sapis quæ Dei sunt, sed quæ hominum.* Et aliàs discipulis. *Nescitis inquit, cujus Spiritus estis:* tum etiam iisdem disceptantibus, quis eorum esset major, ait: *Reges gentium dominantur eorum, & qui potestatem habent super eos, benefici vocantur. Vos autem non sic, sed qui major est in vobis, fiat sicut minor.*

Quia verò sapientiam & Spiritum Dei inter homines reperire usque adeò rarum, adeò parcum, adeò prope nuspiam licebat: dicente & inquirente scripturâ. *Sapientia vera ubi invenitur? & quis est locus intelligentiæ? Nescit homo pretium ejus, nec invenitur in terra suaviter viventium. Abyssus dicit non est in me: & mare loquitur non est mecum &c.* Et rursum alibi. *Non est qui possit scire vias Sapientiæ, neque qui exquirat semitas ejus. Sed qui scit universa: novit eam.* E contra autem toto ferè mundo diffusa dominabatur sapientia

carnis, & spiritus hominum, & mundi prudentia, cum suo Principe diabolo; nec erat modus, aut ratio, consequenter neque spes salutis aut vitæ: sed omnia occupabant tenebræ, & mors & perditio, & insipientia, & cæcitas, & mendacium, & iniquitas. Ideo tandem *tempora & sæcula hujus ignorantiæ dispiciens*, ac miserans Deus, non amplius, sicut *in præteritis generationibus, dimisit omnes gentes ingredi vias suas, sed misit* Filium suum JEsum in terras, & cum eo Spiritum suum, rectum, sanctum, principalem, Spiritum Filii, Spiritum reconciliationis, & simul Spiritum Sapientiæ, Intellectûs, & Scientiæ: Spiritum Consilii, Fortitudinis, Pietatis, & Timoris Dei. Spiritum quem mundus non potest accipere, neque novit eum, neque scit eum. *Hic est Deus noster, & non æstimabitur alius ad eum. Hic adinvenit omnem viam disciplinæ, & tradidit illam Jacob puero suo, & Israel dilecto suo:* testimonium perhibente illi Patre suo de cælis ac dicente. *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui. ipsum audite.*

Iste itaque Filius Dei, veniens in mundum hunc, & VERBVM caro factum, tanquam Magister à Deo, & lux vera illuminans omnem hominem venientem in hunc mundum, factus est via, veritas, & vita: via quidem in exemplo, veritas in verbo, vita in præmio; omnem doctrinam, per omnia mundi, & carnis, & sensûs & hominum doctrinæ contrariam, tradidit nobis, in omni quidem vita sua, omnibusque operibus vitæ suæ, at super omnia, in extrema clausula, hoc est, in tempore Passionis & mortis suæ.

De

De qua re tanquam supra modum manifesta, & nota in lege Christiana; non libet mea interponere plura verba: libet tamen Augustini præclara apponere sensa. Sic ergo Sanctus Doctor, cum dixisset, quòd Deus *nullo modo* beneficentius consuluit generi humano, quàm cùm ipsa Dei Sapientia, id est Unicus Filius, Consubstantialis Patri, & Coæternus, totum hominem suscipere dignatus est; & *VERBUM Caro factum est, & habitavit in nobis.* Ita enim demonstravit carnalibus, & non valentibus mente intueri veritatem, corporeisque sensibus deditis, quàm excelsum locum inter creaturas, haberet Humana natura, per hoc quod hominibus in vero Homine apparuit: siquidem ipsa natura suscipienda erat, quæ liberanda. Miraculis conciliavit fidem Deo qui erat, passione Homini quem gerebat, post alia enarrat; quomodo hic ipse Deus Homo, contrariam per omnia spiritui carnis, atque mundi viam adinvenit, iniitque ipse, & nobis tradidit, tam in vivendo, sive agendo, quàm in patiendo, atque moriendo. Satellites, inquit; voluptatum divitias, pernitiosè populi appetebant: Pauper esse voluit. Honoribus & imperiis inhiabant? Rex esse noluit. Carnales suos filios magnum bonum putabant? tale conjugium prolemque contempsit. Contumelias superbissimè horrebant? omne genus contumeliarum sustinuit. Injurias intolerabiles esse arbitrabantur? quæ major injuria, quàm justum, innocentemque damnari? Dolores corporis execrabantur? Flagellatus atque cruciatus est. Mori metuebant? Morte mulctatus est. Ignominiosissimum mortis genus crucem

putabant? Crucifixus est. Omnia, quæ habere cupientes non rectè vivebamus, carendo vilia fecit. Omnia, quæ vitare cupientes à studio deviabamus veritatis, perpetiendo dejecit. Non enim ullum peccatum committi potest, nisi dum appetuntur ea, quæ ille contempsit; aut fugiuntur ea, quæ ille sustinuit. Tota itaque vita ejus in terris per hominem, quem suscipere dignatus est, disciplina morum fuit.

Quam disciplinam nisi Homines à Christo Incarnato, Passo, Crucifixo, Mortuo redempti, in Christo renati, Christumque induti, quàm plenissimè, quamque tenacissimè tenuerint, impossibile est eos ad optatam salutem, beatitudinemque pervenire. Si enim Christus Redemptor est sapientia; desipit quisquis cum eo non sapit. Si Christus est via; errat qui aliâ progreditur. Si Christus est veritas; ignorans est qui illi non credit. Si Christus est vita; periit quisquis ad eum non pervenit. Si Christus est *lux*; in tenebris est, qui cum eo non est. Si Christus est Justitia; iniquus est, qui illum non tenet. Si Christus est Pastor; ad lupum pertinet, qui de ovibus ejus non est. Si Christus est Magister: de Schola diaboli est, qui non est discipulus ejus. Denique si Christus caput est; non est de corpore ejus, qui non est membrum ejus, quod si non est membrum ejus; non etiam vegetatur de spiritu ejus. *Qui autem Spiritum Christi non habet, hic non est ejus. Hic Sapientia est, & hic est sensus, qui habet Sapientiam.*

MODUS

MODUS XCIX.

NOnagesimus nonus meditandi Passionem Domini nostri Modus esse poterit; Comparando Passionem Christi, quatuor temporibus anni communis. nempe Veri, Æstati, Autumno, Hyemi. Non est enim insolens apud Sanctos Patres atque interpretes, totam Redemptionis nostræ seriem, atque adeò historiam contemplari in Cosmopœia : itemque Incarnati VERBI mysterium opusque universum, agnoscere inumbratum conditione visibilis & naturalis mundi: ipsa quoque temporum in hoc universo discrimina, in salutis nostræ Authore, operibusque illius cognoscere. Particulam ergo hujusce contemplationis rudiusculè & pro captu nostro sectando, licebit meditando vestigare quatuor ista vulgaris Anni tempora, per similitudinem mysticam, tam in vita, quàm præcipuè specialiterque in Passione Domini.

Ac Primò, nihil vetat Exordiis vitæ Christi Hyemem attribuere: cùm constet revera hyemem mundi, fuisse Natali Domini nostri in mundum destinatam, Christumque de facto hyemali tempore in mundum hunc nascendo prodiisse. Erat verò tunc simul hyems altera rigidior longè, atque immitior, quando nimirum toto terrarum orbe, universum humanum genus, in rigidissimum Idololatriæ & Ignorantiæ Dei gelu creverat; tota filiorum Adæ progenies, in sævissimam simul ac steriliſſimam brumam, vitiosissimæ ac profligantissimæ universim vitæ abierat. Omnes declinaverant, omnes inutiles facti erant. Non erat qui faceret bonum, non erat

usque ad unum. Ipsa quin etiam Judæa gens, in qua sola notus utcunque Deus, & manifestatio legis ac judiciorum, voluntatemque ejus remanebat, vix exiguis, iisque multùm depravatis partibus, veræ pietatis ac religionis tenorem residuum habebat. Quam pigrum frigus tenuerit illum ipsum Dei licèt populum, hinc satis constat, quia & appropinquantis Messiæ adventus, à Prophetis sibi prænuntiatum tempus custodire neglexit, & jam venientem, atque adeò natum eundem, quem Orientalibus Magis, pæne digito in Bethleem ostendebant, ipsi tamen cognoscere, adire, venerari neglexerunt. Talis & illa hyems in Populo Judaico fuit, quæ primos Martyrum flores, tanquam in medio frigore infidelitatis exortos, velut primas erumpentes Ecclesiæ gemmas, persequentibus cum Herode affectis ejus, Animamque Nati Pueri Salvatoris ac sui Regis quærentibus, vecorde pruinâ decoxit. Ipsum verò Christum eadem crudelitatis velut hyemis asperitas, in exilium Ægyptiacum, mediâ nocte compulit. Postquam rediens Angelus, reditumque in terram Israel indicens ait. *Vadein terram Israel: defuncti sunt enim, qui quærebant animam pueri.* quod fuit dicere. *Jam hyems transiit, imber abiit, & recessit.* Denique vita ad Annum trigesimum usque Domini abscondita, quid aliud, nisi veluti hyemali frigore arctata, & occulta fuit?

Vitam Domini nostri ab anno trigesimo, tempori Verno assimilare libet. Tunc enim Dominus noster exiit tanquam qui seminat semnare semen suum: tunc exiit conducere operarios in vineam suam, tunc (inquam) cæpit circuire vicos

Vicos, Castella, Civitates, & prædicare illis Evangelium Regni cœlestis, promulgare populis legem vitæ, atque disciplinæ salutaris & non solvere legem, sed adimplere. Tunc pertransiit ad pœnitentiam adhortando, ab inolitis vitiis dehortando, ad novitatem vitæ vocando, viam Dei in veritate, & mansuetudine docendo, & simul benefaciendo, sanando etiam omnes languores, omnesque oppressos à diabolo, usque dum aliquanti flores apparerent in terra, usque dum regiones albescere jam inciperent ad messem, usque dum partim Apostolorum, partim discipulorum, partim cæterorum fidelium, aliquantulus exstaret numerus, obstrepente invidiâ: *Ecce mundus totus post eum abiit.*

Passionem Domini Nostri: Æstivum tempus cogitemus. In Passione enim sua Christus, Justitiæ ac Misericordiæ Charitatisque suæ, ad summum usque intendit æstum, & in Auge planè solem suum evexit, super bonos & malos, super Justos & Injustos. An non æstas fuit, omnique æstu major æstus ille, quo Dominus Desiderio desideravit Pascha manducare cum discipulis antequam pateretur? Non æstas erat, quando Dominus cùm dilexisset suos qui erant in mundo, usque in finem dilexit eos? Non erat æstas & æstus, quando Dominus à mensa consurgens, vestimenta deposuit tanquam calore exundans, & aquâ in pelvim effusâ, lavit pedes discipulorum ad eos abjectus, & veluti ab humano humilive loco refrigerium captans? Non æstas erat in corde Boni JEsu, quando instituto Sacrificio atque Sacramento mirabili, corporis & Sanguinis, quidquid potuit, quidquid in omni

ſubſtantia ſua habuit, totum cogente charitate profudit pro dilectione? Non eſtas, aut non æſtus ardorque fuit, quando longiſſimum ideoque ſuaviſſimum illum Charitatis, ſermonem? an ardorem? eructavit ipſa illa, quæ ex Deo eſt, Chriſti, ſeu potiùs, Chriſtus charitas? Fuitne illa æſtas & æſtus, quando ingreſſus hortum, montemque myrrhæ, meſſuit myrrham ſuam, avulſus à diſcipulis, & prolixiùs orans, ſtratus ſuper terram; ut nimirum calefaceret eam, refrigeſceret autem, ab ea factus in agonia, factus quoque eſt ſudor ejus ſicut guttæ ſanguinis decurrentis in terram? Æſtusne ille fuit, quo percitus proceſſit obviam hoſtibus, & Judam proditorem amicitiâ & oſculo dignatus, proſtratosque hoſtes verbo ſuo, mox erexit, & ad ſua vincula admiſit? Pergat hunc in modum anima devota per totum Paſſionis JEſu tractum, & æſtum æſtatemque charitatis ejus in ſingulis paſſibus periodisque contempletur, admiretur, veneretur, bibat, eoque deebrietur. Inveniet enim, per ſingula momenta, Charitatem JEſu æſtuantiorem magis magisque fuiſſe, & de JEſu victo victoque ſuo impotentiùs triumphâſſe, usque dum in vertice Calvario, ſupra trabem crucis elevatum, & undique dilectionis notis ſpectandum, ejusdemque clavis cruci affixum, toti cœlo, totique terræ conſpiciendum dedit, quosque, & quantos agere de JEſu amatore triumphos ſibi licuiſſet, & exultabunda, atque gloriabunda, non tantùm non verecundaretur, verum etiam ſuperbiret, & trophæa ſtatueret, ſpoliaque detraheret, ac diſpertiret: dicens. *Hæc eſt præda charitatis David; accipite de benedictionibus ejus.*

Pater

Pater quidem Æternus Animam, Joannes Matrem, Latro Paradysum, Crucifixores Veniam, Centurio Fidem, Spectatores Pœnitentiam, Milites vestimenta, Mortui vitam, Arimathæus Corpus, Cælum Pacem, Mundus Restaurationem, Genus Humanum salutem, Captivi Patrum Spiritûs Libertatem, & simul Æternæ Beatitudinis Possessionem.

Ubicunque steterunt pedes JEsu, ubique Charitas ejus reliquit signa ardoris sui, æstûs sui, violentiæ atque victoriæ suæ. Ubicunque comparuit Amator JEsus, ibi messuit Myrrham primam, ibi botros racemavit, ibi torcula redundantia vino calcavit, ibi opobalsamum sudavit, ibi ascendit in Palmam & fructus ejus apprehendit, ibi Rex Pacificus, magnificatus est vehementer, & apparuit diademate coronatus, ut in die desponsationis & lætitiæ cordis sui, propter filias Hierusalem.

Unde sive cogites, aut contempleris Agoniam & sanguinei sudoris balneas, sive vincula & catenas & verbera, sive furiosas raptationes, sive alapas, colaphos, vulsiones, consputationes; percussiones, sive adjuramenta, falsa testimonia, contumelias, calumnias, opprobria, mendacia, insultationes; sive illusiones, sive Barabbas, sive calumnias, sive flagellationis araturas, sive spinarum aculeos, sive coronas & purpuras, & adorationes, & arundinea sceptra, sive universorum populorum plena ad Crucis mortem suffragia, atque nonnisi pernicie Christi explenda quieturaque odiorum studia, sive damnationis decreta, sive patibuli gestationem, sive fel & acetum, sive nuditatem & verecundiam, sive

clavos & vulnera, & sanguinem & crucem: sive cum iniquis deputationem, & inter eos mediantem principatum, sive postrema linguarum jacula, venenata, & blasphemales injurias cruentificis plagis sæviores, sive sitim atque derelictionem, sive hostium tanquam votis suis abundè potitorum pœnisque suis exsaturatorum victricem lætitiam, sive postremam omnium mortem atque sepulturam. Quidquid horum cogites nonnisi messem æstivam, æstuantis Charitate JEsu cogites: quàm ille demessuit usque ad noviſſimam spicam, usque ad minutissimum granum, ad unicum acinum, atque uvam. Donec omnia horreis divinis illata, & in officinis Redemptionis condita, & famelicâ sitibundâque charitatis ingluvie satiatâ atque saginatâ: ipsa demum, sciens quia consummata sunt omnia, & nihilominùs sitim suam testata, acetoque gustato solata, *Consummatum est*, proclamavit & denuntiavit.

Resurrectio Domini & quæ eam consecuta est multiplex apparitio, ac deinceps in cælos Ascensio, quin & Spiritûs Sancti ad Ecclesiam missio, sessio ad Patris dexteram, & quà mundi, quà specialiter Ecclesiæ ad finem mundi duratura gubernatio, deputetur Autumno ejusque similitudini comparetur. Omnia enim illa quæ Resurgens ex mortuis Dominus egit, & agit, & acturus est, non tantùm ad hujus sæculi finem, sed etiam toto illo futuro sæculo, quod nullum habebit finem, fructus sunt, & collectiones fructuum sunt, quos terra nostra sanguineis laboribus Christi nostri culta, arata, seminata, plantata, rigata, fœcundata, ad incrementum & maturita-

turitatem provecta, dedit, & dat, & dabit Agricolæ cæleſti juxta illud. *Omnia poma, nova & vetera ſervavi tibi, Dilecte mi.* Omnia ſunt vel fructus, vel merces laborum, meritorumque Chriſti, omnia ſunt vel opera, vel propagines operum Chriſti, *donec veniat* ille absque fine *finis; cùm tradiderit Chriſtus Regnum Deo & Patri, cùm evacuaverit omnem principatum, & poteſtatem, & virtutem: quando & poſitos habebit inimicos ſuos ſub pedibus ſuis: ut ſit Deus omnia in omnibus.*

Poteſt autem hæc ipſa Paſſionis Dominicæ comparatio ac meditatio, aliter paulo inſtitui, ſecundùm eadem Anni tempora: ut Paſſio in Horto, ſit Veri ſimilis: quæ apud Annam & Caipham, & totâ nocte geſta ſunt, Æſtatem referant; quæ apud Herodem & Pilatum, Autumni ſimilia ſint. Quæ demum in cruce & Morte, Hyems quædam ſint Paſſionis.

Ea quæ in Horto Paſſus eſt, ver quoddam erant. Præludia enim (eſtò acerbiſſima, & usque ad mortem, usq; ad ſanguinem) præludia tamen & initia tantùm dolorum fuerunt, omnia illa quibus Hortus Humanitatis Chriſti, cum ſuis arbuſculis, atque floribus præambulè arabatur, colebatur, ſeminabatur, rigabatur, ligabatur, circumfodiebatur, transferebatur. Quæ ante horam illam latebant in ſola præſcientia Domini omnium quæ ventura erant ſuper eum: concluſa tanquam in necdum aperta ad germinandum humo; tunc pullulare cœperunt omnia, tunc enim cœpit Dominus JEſus pavere, tœdere, contriſtari, & mœſtus eſſe, tunc pavor mortis irruit ſuper Animam juſti noſtri: tunc Oratio, tunc Calix inebrians, tunc Agonia, tunc Sudor

ſangui-

sanguineus, tunc perfidiæ oscula, tunc Captivitas & vincula venerunt super nostrum Samson. Tunc etiam ignita licèt, abdita tamen aliquomodo Charitas Christi efflorescere, & veluti vernare manifestiùs, & efficaciùs incipiebat, atque primos suos fructus Cælesti Patri offerendo libabat.

Ea quæ Dominus Passus est in *Annæ* & Caiphæ domibus, Examina, Testimonia, Adjurationes, Judicia, Damnationes, Mortis decreta, Conspirationes, Consputationes, Velationes oculorum & faciei, Tunsiones, Vellicationes, Alapæ, Colaphi, Palmæ, omnesque injuriæ noctis, inter fæces satellitum rabidorum, totusque ille nocturnus æstus potestatis tenebrarum, & furoris bullientis, odiique fervor, omnium, at præcipuè Principum, & Sacerdotum. Quo ita æstuabant, atque in tantam agebantur præcipitabanturque festinationem, contemnandi quàm primùm, atq; ex vivis tollendi Christum, ut neq; cœnandi, neque quiescendi sibimet spacium darent, sed eâdem unâque noctis parte traditus, captus, adductus, accusatus, examinatus, judicatus, condemnatus, & nimirum tormentis (juxta illud, *contumelia & tormento irrogemus eum*) quæstionibusque subjectus, illudendus, & affligendus totam per residuam noctem relictus est. Summo deinde mane coacto iterum Concilio, iterum ab universo damnatus, raptim Pilato Præsidi oblatus, traditus, summariò accusatus, calumniis obrutus, odiis fatigatus, ad mortem crucis omni iniquitatis conatu & studio postulatus, demumque adductus est. Revera Domine JEsu *æstuaverunt homines* illi *impii, æstu magno & blasphe-*

Sap. 2. 19.

Apoc. 16. 9.

blaſphemaverunt nomen tuum: neque egerunt pœnitentiam, ut darent tibi gloriam. Sed & tu Domine JEſu toto cordis tui deſiderio æſtuabas patiendum, pro noſtra ſalute, proque Patris tui Obedientia & Amore: ita ut ad ardores æſtusque tuos odia inimicorum tuorum, tarda, & torpentia frigidaque prorſus eſſent, ut pœne aſſiduò malitiæ hoſtili, repetieris illud tuum. *Quod facis, fac citius.* *Joan. 13. 27.*

Ea quæ exinde apud Pilatum, apudque Herodem, & rursùs apud Pilatum, in ejusque Prætorio perpeſſus eſt Dominus, quendam Autumnum videntur referre. Ex tunc enim cunctantiùs & quaſi maturiùs acta videntur omnia. Expendit Præſes Pilatus objecta, invenit, & teſtatus eſt nulla, ac ſoli tantummodo invidiæ & odio ſervientia: reddidit teſtimonium innocentiæ, recuſavit cognitionem iniquæ cauſæ, demum remiſit ad forum dominumque ſuum, Galilæum Civem, ad Galilæum Regem. Ubi ita auditæ accuſationes in Chriſtum, ut tamen durius nihil ſtatueretur in ejus ſanguinem, & ſupplicium. Deinde gradatim ſupplicia proceſsêre, Barabbæ primum compoſitus, ac poſtpoſitus eſt, poſtea correptus flagellis, quaſi pœnè dimittendus: tum actorea pars ad mitiorem partem trahi viſa, vitam & ſanguinem ne peteret. Nihil omiſſum cunctationis ab Judice, quo minùs ad ſententiam feralem accederet. Nihil non maturè, ſedate, absque æſtu, & rabie, denique lotis manibus ad ultimum decretum acceſſum eſt. Et inter hæc bonus quoque JESUS, tanquam vitis fructifera, & botris onuſta vinoque redundans apparuit, vindemiam fecit, torcular

tular calcavit solus, mustum sanguinis per flagella, & verbera expressit. Spinis etiam confixus & punctus, tanquam ad uberiorem, dulciorem que gustui fructum & saporem, & medicinam. Postremò per omnia perfectus vir & Rex dolorum apparuit purpuratus, & coronatus, dolore, & ignominiâ, donec ad desideratissimum regni thronum duceretur.

Hyems Passionis Domini Nostri fuit, gestorum & toleratorum circa crucem, & in cruce, usque ad mortem series: tanquam in hyeme delapsa excusaque sunt ex Arbore Christo, ipsa etiam folia, etiam vestimenta. Ipsi quoque noti & amici recesserunt, & foras fugerunt: consolator quæsitus, nec inventus. Pater ipse Æternus inter derelictores esse voluit, deseruitque Filium uteri sui. Obscuratus est Sol, Luna non dedit lumen suum, Angeli pacis amare flebant; terra mota, petræ scissæ, monumenta aperta, Sancta Sanctorum scisso velo patuerunt. Ad extremum horror hyemis, & gelu mortis invasit Dominum, inclinato Capite tradere coegit Spiritum, & rigentem gelidumque incluſit sepulchro, & insuper obruit grandi lapide advoluto. Et quænam hyems rigidior hyeme mortis, hyeme sepulchri;

O utinam in nobis Christianis efflorescant tandem tandem flores bonarum mentium, atque voluntatum, Sanctorum, & Deo placitorum desideriorum.

Utinam æstuemus verâ & germanâ in Deum ejusque voluntatem, & gloriam, charitate; ut Christo in carne Passo, & nos eâdem cogitatione armati, indicamus implacabile bellum Carni, & San-

Sanguini, Mundo & pompis ejus, diabolo & desideriis ejus.

Utinam crucem Domini amplectamur, & portemus post JEsum, unicam gloriam reputantes, configi cruci ejus, & stigmata ejus in corpore & anima portare.

Utinam, denique, moriatur in nobis omne quod inimicum est Deo, ejusque repugnans voluntati. Et fiat *vita nostra abscondita cum Christo in Deo, ut cùm ille apparuerit vita nostra, tunc & nos appareamus cum ipso in Gloria.*

MODUS C.

CEntesimus meditandi Passionem Domini nostri Modus esse potest: recogitando quomodo Dominus noster in sua Passione atque Morte, tam per Malitiam odiumque Inimicorum suorum; quam per Charitatem suam erga Patris Æterni honorem, & erga nostram salutem, annihilatus, exinanitus, mortuusque est totus. Liber hoc declarare aliquatenus in gratiam pii meditatoris.

Quod ergo attinet ad Inimicorum Christi erga ipsum Malitiam atque Odium: Manifestum est consideranti studia eorum, hanc fuisse primariam & plenariam ejus proprietatem, efficere, ut Christus neque Deus, neque Homo, neque quidquam aliud esset, sed ut nullo modo in rerum natura exstaret; ut annihilaretur, seu in nihilum omnino redigeretur. Quod & effecerunt omnino facto ipso, quantum quidem in ipsis erat.

Ad quod plenius considerandum; Videamus

mus ſtudia, & propoſita voluntatis eorum, odiis omnibus inflammatiſſimæ, quæ quidem ipſe Dominus noſter apud Jeremiam ſibi oſtenſa & cognita fuiſſe teſtatur, dum ait ad Patrem ſuum Æternum. *Tu Domine demonſtraſti mihi & cognovi: tunc oſtendiſti mihi ſtudia eorum.* Quæ verò fuerint illa ſtudia, quæque propoſita, & quo demum exitu terminanda, effectuque ſatianda ex ipſorum voto, mox in conſequentibus denuntiat, & prædicit, per eundem Prophetam ſubdens. *Et ego quaſi Agnus manſuetus, qui portatur ad victimam: & non cognovi, quia cogitaverunt ſuper me conſilia, dicentes: Mittamus lignum in panem ejus, & eradamus eum de terra viventium: & nomen ejus non memoretur amplius.* In quibus verbis, manifeſtè, & expreſsè, Inimici Dei, & Salvatoris noſtri, exprimunt virulentiam ſtudiorum ſuorum ad nocendum, eſſe & fuiſſe tantam, ut contenti non eſſent quantâcunq; Domini afflictione, ſed eam talem eſſe optarent, quæ inprimis eſſet ignominiæ pariter & cruciatûs pleniſſima; Crucis nimirum; quam expreſſerunt illâ phraſi: *Mittamus lignum in panem ejus.* quaſi dicerent, affigamus eum Cruci, ſuſpendamusque in ligno corpus ejus, quod panem vocant, velut præſagientes (quanquam non ex ſuo ſpiritu maligno, ſed ex Divino oraculo) Corpus Domini JEſu, futurum *panem miſſum, & datum, à Patre de cælo, verum, qui dat vitam mundo:* niſi fortè velimus dicere, Corpus Domini noſtri, vel ipſummet Dominum noſtrum, Panem ab eis dici, quòd ejus excarnificatione, atque cruciamentis, præſertim in ligno Crucis, eſſent odia ſua, & furores, ita exſaturaturi, quo-

modo

modo famelici, & fame rabidi lupi, aut canes, aut quicunque alii exsaturantur citò, vel cibo, vel pane; quomodo alicubi Dominus dicit de suis iisdem persecutionibus: *Satiati sunt pœnis meis*, ac si pœnæ suæ, panis eorum fuerint, quibus usque ad ingluviem, & obesitatem saginati, & farti fuerint. Pergunt autem impii furorem pectorum ac studiorum suorum contra Christum explicatiùs enarrare cùm dicunt. *Et eradamus eum de terra viventium:* quasi dicant. Parùm est nobis, Crucifigi à nobis Christum: ampliùs desiderant odia nostra: non quietura, neque sopienda, nisi penitus eraserimus eum de terra communi: ut vestigium ejus superstit inter homines nullum, nulla fibra radicis ejus, nulla vel umbra illius. Ipsa quin & memoria nominis ejus, ex hominum mentibus tollatur & aboleatur, ut nomen ejus non memoretur ampliùs, sed fiat, quasi nunquam eum, aut natura rerum, aut oculus hominis vidisset existentem.

Simillima hostium Christi in Christum studia, sive potiùs odia, ipsimet hostes deprædicant apud Salomonem, cum dicunt. *Circumveniamus justum, quoniam inutilis est nobis, & contrarius est operibus nostris, & improperat nobis peccata legis, & diffamat in nos peccata disciplinæ nostræ. Promittit se scientiam Dei habere, & Filium Dei se nominat. Factus est nobis in traductionem cogitationum nostrarum. Gravis est nobis etiam ad videndum: quoniam dissimilis est aliis vita ejus, & immutatæ sunt viæ ejus. Tanquam nugaces æstimati sumus ab illo, & abstinet se à viis nostris, tanquam ab immunditiis, & præfert novissima justorum, & gloriatur Patrem se habere Deum. Videamus ergo si sermones*

illius veri sint, & tentemus quæ ventura sunt illi, & sciemus quæ erunt novissima illius. Si enim est verus Filius Dei, suscipiet illum, & liberabit eum de manibus contrariorum. Contumeliâ & tormento interrogemus eum, ut sciamus reverentiam ejus, & probemus patientiam illius. Morte turpissimâ condemnemus eum: erit enim ei respectus ex sermonibus illius. Hæc cogitaverunt impii: & hæc postmodum tam opere, quàm sermone præstiterunt, adeò pænè ad unguem, ut dici posset ex Evangeliis hæc assumpsisse, quæ ante Evangelistas omnes tantò ante prolocuti sunt.

Hanc eandem plùs quàm furiosam exitialemque inimicorum Christi enormitatem, ejusque usque ad exterminium affligendi cupiditatem, Beatus Job expressit. Cùm inter alia, in Christi persona, de ejusdem doloribus prolocutus est. *Oppressit me dolor meus, & in nihilum redacti sunt artus mei.* Cujus verbis consonat etiam apud Davidem in persona sua Dominus. *Et ego* (inquiens) *ad nihilum redactus sum, & nescivi.*

Quomodo autem hæc in Scripturis Sacris de hostili in Christum odio prænuntiata, affectu ipso ab hostibus comprobata, inque actum deducta sint, ex Evangelica narratione videamus.

Universaliter ergo in primis loquendo: Impii, & Inimici Domini, quidquid in Domino fuit, totum destruxerunt. quod verò destruere non potuerunt, negaverunt: atque sic nihilominus quantum in ipsis fuit, totum Dominum destruxerunt, corruperunt, in nihilum redegerunt.

Nasciturum in mundum Dominum, nemo

suorum

suorum recepit, sed eum ad stabulum, atque ad bestias rejecerunt; unde & Mater sua coacta est reclinare eum in præsepio, quia non erat ei locus in diversorio.

Natum in mundum: subitò ad necem quæsiverunt atque destinârunt: quam ne evaderet nulli infantium coæternorum pepercerunt, sed ut ipse inter illos unus perditorum occisorumque esset, inauditam post homines natos, parvulorum lanienam perfecerunt.

Ergo in exilio Ægyptiaco profugus, occultus, omnium egens, & inops servatus, succrevitque donec mortui sunt omnes ii, qui quærebant animam ejus.

Reversum ab Exilio, latere ignotum, abjectum, pauperem, fabrilia opera peragentem, obsequia domestica omnia MARIÆ Matri, & JosephoPatri impendentem; planèque occultum ad annum usque trigesimum ætatis permanere opus fuit, ut postmodum Filius fabri, & faber, & Filius Joseph, ac MARIÆ per contemptum diceretur.

Prodiit tandem in publicum, ut putabatur filius Joseph: & rem communem, id est salutem totius mundi agere cœpit: sed simul etiam eodem opere ac tempore, odiorum & persecutionum ostium ei apertum est, & adversarii multi.

Ante omnia negaverunt eum Deum esse: sed neque Dei Filium esse, audire potuerunt, multòque minùs credere. Quin etiam illum neque Hominem Dei, seu Hominem à Deo esse, putarive passi sunt. Itaque quod in ipsis erat, Divinitate eum spoliaverunt, atque si Patrem suum

Deum, ac se Filium Dei appelâsset, blasphemiæ, mendacii, impietatis, mortis denique reum judicaverunt, proclamaverunt, lapidibus obruere tentaverunt, demumque Crucis tandem supplicio necaverunt. Neque hic stetit iniquitas eorum: sed negantes Christum Deum, negaverunt & Incarnatum, seu VERBUM Carnem factum: quâ quidem injuriâ nihil Deo ingratius, nihil Christo injuriosius, nihil Humani generis saluti nocentius, nihil toti universo damnosius, quantum in ipsis erat, fieri potuit.

Quid enim Homine Deo, atque VERBO Carnem induto, vel Magnificentius Deitati, ejusque gloriæ atque Charitati, vel honorificentius Christo, vel salubrius generi humano, vel toti universo visibili invisibilique ornatius & pretiosius? Tolle de natura rerum Deum Hominem: sustulisti Divinæ Charitatis medullam: sustulisti læsæ Majestatis Dignitatisque Divinæ unicam medicinam, sustulisti totius generis humani salutem, sustulisti universi omne unicumque Bonum. Hoc fecit hostium Christi furor, quando in Christi Deitatem debacchatus est. *De bono* (inquit) *opere non lapidamus te, sed de blasphemia; & quia tu homo cùm sis, facis te ipsum Deum.* Et rursum. *Nos* (ajunt) *legem habemus, & secundum legem debet mori, quia Filium Dei se fecit.*

Orbârunt ergo impii & inimici Dei nostri, Deum nostrum, per impietatem suam, & Divinitatis naturali Majestate, & Incarnationis dignatissimâ charitate. Videamus, an saltem eum esse per illorum furiosissima odia licuerit integrum in Innocenti Humanitate?

Ac inprimis attendamus, an, & quam ei honestatem, civilem saltem, reliquerint? & reperiemus, nullum (ut ajunt) pilum boni, honestique hominis, ac Civis residuum feciſſe. Siquidem eum Peccatorem Samaritanum, dæmoniacum, furiosum, insanum, mendacem, Pseudo prophetam, Sacrilegum, legum violatorem, Impium, Ambitiosum, Regni avidum, Seditiosum, Rebellem, Seductorem, Maledicum, & Maledictum, Execrandum, Potatorem, Voracem, Latronum Principem, & homicidis latronibusque deteriorem, vitâ indignum, Mortis reum, Blasphemum, Furciferum, neque commiseratione, neque aspectu, neque appellatione, neque unius saltem diei vitâ dignum reddiderunt. Hanc illi honestatem Christo induerunt, talem illum Civem suffragiis suis fecerunt.

At enim fortasse doctrinam ejus cælestem sapientiamque Divinam, & viam veritatis docentem promptis, paratis, obsequentibusque animis receperunt? Constat namque quia Dominus JEsus, populo illi scelerato, & semini nequam, præcepta vitæ, salutisque æternæ proponebat, ut pœnitentiam agerent, quoniam appropinquâsset Regnum Dei: ut ejus mandata servarent, quatenus ad vitam æternam ingredi possent, ut Deum ex toto corde, & super omnia; proximos verò sicut semetipsos diligerent; ut non irascerentur omnino, ne inimicis quidem, sed ut amarent inimicos suos, benefacerent malefactoribus, benedicerent maledicentibus, orarent pro persequentibus, ut tollerent legis suæ super se jugum suave, & onus leve. Hæc, similiaque ille Doctor Justitiæ, de cælo datus, atque

promissus populum suum edocebat. Porrò Homines illi, planè ac si non hæc, sed his contraria præciperet, ita prorsus his omnia contraria egerent, atque in ipsummet Doctorem Justitiæ exercuerunt. Non tantùm non egerunt pœnitentiam de peccatis, sed potiùs dilexerunt peccata sua, dilexerunt magis tenebras quàm lucem & Christum, licèt non solùm proximum, sed etiam Benefactorem suorum tam corporum quàm animarum, odio habuerunt gratis, beneficienti & voluerunt, & fecerunt pessime, doctrinæ contradixerunt plùs quàm pervicaciter, maledixerunt benedicenti, insidiati sunt innocenti, optima quæque monenti, suadenti, docenti, volenti, pessima quæque, probra, odia, persecutiones, insidias, præcipitia, lapidationes, contumelias, vincula, verbera, vulnera, omnia denique vitæ pericula, usque ad mortem turpissimam objecerunt.

Jam verò viventem illum numquid non sic exagitaverunt, tractaverunt, ut tameneum salvâ vitâ, hominem esse non permiserint? Minimum est, quòd vultum ejus præ filiis hominum speciosum, decorum, & amabilem, velaverunt, conspuerunt, conspurcarunt, contuderunt insuper pugnis, alapis deformârunt, unguibus laceraverunt, genas vulserunt, labia, labraque ruperunt, fauces & dentes concusserunt, formâ spoliaverunt, & exterioris speciei pellisque nihil reliquerunt. Itaque quasi absconditus vultus ejus erat: viderunt eum Prophetæ, & Amantes Animæ, sed non erat ei aspectus, desideraverunt eum, sed quasi leprosum, & ne quidem reputaverunt eum. Unde & ipse Pilatus sic deformem

infor-

informemque videns, ſceleſtæ illi multitudini produxit foras, dicens. Ecce Homo: quod erat dicere. Ecce jam nihil in eo eſt, unde reputari poſſit, debeatve Homo. Nimirum, caput ejus depilatum, lacerum, concuſſum, tumens & livens, ſpinis infixis circumquaque horridum, ſanguinis proprii tabo cerebroque ſtillante infectum. Os lacerum, diſtortum, & inæquale, genæ tumentes, lividæque, oculi ſuccuſſi, & ſuffuſi, nares ruptæ & cruentæ, à percuſſionibus. Mentum lacerum, collum fractum, omnino per omnia nihil habens humanum.

Sed reliquum quoque Corpus Domini minimè humaniùs habitum: totum à planta pedis usque ad verticem, ſanitate & integritate, imò & pelle atque adeo carne quoque deſtitutum, quia deſpoliatum, quia lacerum, lividum, cruentum, vulnere ſuper vulnus conciſum, usque ad oſſa carne revulsâ nudatum, ſanguinis rivi & glomi undique per terram fuſi, pedibus conculcati, & canibus ad linendum derelicti, partes carnis revulſæ, & hac illac per aërem, per circumſtantes, per parietes, per pavimentum ſparſæ. denique quaſi hactenus honorificè ſanguinem ejus tractâſſent, omnium quo poterant loco deteſtatiſſimo, eum perſperſerunt vociferantes: Sanguis ejus ſuper nos, & ſuper filios noſtros. O portentum odii? non humani, ſed neque diabolici, at Judaici, at populi Chriſto inimici.

Quid? quòd venæ, arteriæ, muſculique Corporis diſtracti, atque laceri, & ſoluti? Oſſa omnia dinumerata, lingua, palatum, fauces, guttur, viſcera, fame primum ſitique, deinde felle & aceto paſta & potata ſunt. Manus, pedes, caput,

latus, cor, fauciatum, compunctum, transfixum?

Affixum Cruci, & necdum erectum, tantâ petulantiâ, in os vultumque miserabilem partim conspuerunt, partim calcibus percusserunt, ut prope enecaverint. Sublatum verò in Crucis trabe, medium latronum, & iniquorum, tanquam latronum iniquissimum & caput, statuerunt, aversumque à Civitate, ne ejus oculis, & aspectu, Civitas scilicet macularetur.

Pendenti jam in Cruce improperârunt, insultârunt, exprobrârunt, blasphemaverunt, omnibusque linguæ, & oris maledicentiis, dicacitatibus, scommatis, sarcasmis flagellaverunt, confixerunt, suos quidem animos jucundâ voluptate, Animam verò illius amarissimo dolore, saturaverunt: scelusque suum, omni scelere sceleratius, sicut Sodoma prædicaverunt, in eoque coram oculis ejus ad invicem tripudiantes, & exultantes triumphaverunt.

Et hactenus eum vivere vitam licèt omni morte amariorem permiserunt; sed tandem, tandem, etiam in ejus vitam grassati sunt, eumque ad mortem adactum, vita spoliatum, Animâ de corpore proturbatâ, non hominem ex homine, non Deum Hominem ex Deo Homine, non exsistentem ex existente, nihil & non ens ex ente fecerunt.

Atque huc cursus, huc usque conatus, huc usque furor odiorum & invidentiæ hostium Christi nostri fuit. *Maledictus furor eorum, quia pertinax; & indignatio eorum, quia dura; quia in furore suo occiderunt virum, & fecerunt in eo, quecunque voluerunt, prolongaverunt, atque ad nihilum usque*

usque terminaverunt iniquitatem suam. Bene, atque justè Sanctus Patriarcha maledixit ac detestatus est, furorem odiumque Filiorum & posterorum suorum, benè & justè, nos quoque detestamur eundem tanta cum rabie, rabidaque obstinatione exercitum. At quid nobis faciemus ipsi nos? Nos inquam, Christiani, non peccantes & peccatores, nos bibentes quasi aquam iniquitatem, nos exundare facientes omnem impietatem absque ullo termino: nos iterum iterumque, & millies milliesque iterum Christum crucifigentes in nobismetipsis, & eum ostentui atque contemptui habentes. Nos qui sanguine Christi, vel potiùs Sanguinis Christi pretio, animabus scilicet nostris, profunda inferni replemus: Nos quibus risus jocusque est, salutem à Christo nobis quæsitam, contemnere, negligere, perdere, atque diabolo propinare, offerre, obtrudere. Nos denique qui diabolum Christo præferimus, & cum diabolo, à diabolo infernalem æternamque damnationem, præeligimus, atque præponimus à Christo nobis partæ, acquisitæque æternæ saluti? Quid, inquam, faciemus nobis ipsi nos, aut quid maledictionis obventurum putamus nobis, qui tantam negligimus salutem? Non enim comparatio est malitiæ Judaicæ in Christum, cum nostra in eundem ingratitudine, petulantia, & peccandi enormitate: in immensum major est, magis injuriosa est, magis ingrata est, majore supplicio digna est Christiana quàm Judaica in Christum malitia. Judaicum enim furorem, & furoris totum scelus, admisit Christus, & suâ charitate in obsequium suum, & in exsequendum salutis nostræ totius-

tiusque generis humani consilium adhibuit, adeò ut impiorum illorum manus, quando suo incumbebant sceleri, tunc simul famularentur Redemptori. At verò Christianorum scelera, ad nihil proficiunt, serviuntve Christo: nisi ut cum peccatis peccatoribusque Christianis devolvatur in tartara simul quoque Divinus sanguis à Christo profusus. An verò indigniùs sit, Christum à Judæis ad breve tempus exosum, contemptum, crucifixum, occisum esse; an eundem, Salvatorem creditum, & agnitum à Christianis, cum animabus suismet, in æternam perditionem scelere voluntario devolutum esse: judicent cæli, terræ. & ipsi inferi.

Vidimus quantum Malitiositati odiisque hostium in Christum licuit, qualiterque eorum acerbitate & insatiabili furore ad usque nihilum deductus sit; Jam supereſt ut videamus quid itidem in eo fecit Charitas erga Æternum Patrem, & erga nos propter Patrem.

Atque inprimis dico, quòd nihil prævaluissent ulla inimicorum Christi in Christum odia, nisi ea prior Charitas Christi acceptâsset, & admisisset, suoque consilio, & suo exceſſui, instrumenta esse, ministrareque fecisset. In quem sensum Dominus JEsus Pilato potestatem vitæ & necis ejus apud se proponenti, respondit, *Non haberes potestatem adversùm me ullam; nisi tibi datam esset desuper*, à mea scilicet propria in Patrem, & in Homines propter Patrem Charitate.

Joan. 19. 11.

Hæc Charitas Christi, vocatur ab Evangelista Exceſſus, seu Exceſſiva; ab Apostolo Paulo, nimia; à Davide, copiosa, à Salomone Fortis ut Mors fortiorque Morte, & dura sicut Infernus:

à Joan-

à Joanne in finem usque, finem non habens, ac demum ipsemet Deus : à Christo denique ipso Major omni, & quâ majorem habet nemo.

Hæc Charitas in Christo viguit, abundavit, excessit, ita ei dominata est, ita despoticè eum tractavit, subjectumque habuit, ita de eo impotenter triumphavit, ut aut esse Charitatem, aut Christum esse Deum Hominem ignorâsse, vel oblita esse, vel contemptui habuisse videri, atque ex gestis suis argui possit. Subjugavit ita sibi totum, quantusquantus erat, Christum, ut in Christo nihil reliquerit Christi, sed totum impenderit sibi, hoc est suæ voluntati, potestati, violentiæ, excessui, nimietati.

Explicent hoc primum Apostolica verba, deinde ipsius Christi, ejusque Charitatis opera. Verba sunt Apostoli. *Christus, cùm in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, sed exinanivit semetipsum formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo : factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis.* Non egent dicta Apostoli commentario & explicatione, omnes elucidationes habet, explet, & excedit, dictum illud. *Exinanivit.* Atque hoc videamus in Dei nostri ejusque charitatis operibus. *Philipp. 2. 6.*

1. Incarnatio ejus. Exinanitio fuit. Nam quid tam exinanitum, quàm VERBUM Caro factum, Creator in creaturam formatus?

2. Nasci in stabulo, eò quòd non esset ei locus in diversorio: Exinanitio fuit. & talis quidem, ut beneficentiâ brutorum in præsepio utendo egerit.

3. Circumcidi octavo die. Exinanitio fuit.

hoc

hoc enim facto, stigmate peccatoris signatus est: quod ipsum signaculum subiit, quando baptismo pœnitentiæ ab Joanne ablutus est.

4. Triginta ipsis annis in subjectione & obedientia Parentum occultus, ignotus, abjectus, contemptus vixit, etiam hoc Exinanitio fuit.

5. Quadraginta diebus jejunâsse & postea esuriisse, cum bestiis in deserto vixisse, à diabolo tentatum triplici assultu, insuper à diabolo portatum de loco in locum, inter tam propudiosas & exosas manus, nec non ad sui adorationem invitatum. Numquid non etiam hæc Exinanitio fuit?

6. At enim prædicatione Evangelii, miraculisque omnis generis, beneficiis in populos infinitis, Innocentiâ vitæ, sine ulla omnino culpa, Admirandâ sapientiâ, stupendâ, in morbos, in mortem, in dæmones, in ventos, in marinos fluctus, & tempestates, potestate inclaruit, gloriosus visus, magnificatusque est: nimirum nusquam magis (ante Passionem) exinanitus est. Hîc ille namque per supra dicta omnia nomen acquisivit stulti, dæmonium habentis, in furorem versi, insani, peccatoris, & peccatorum meretricumque amici, Samaritani, blasphemi, seducentis turbas falsarii, & falsi Prophetæ, divinitatem arrogantis & ementientis. Hîc ille amisit Sapientiam, Veritatem, Justitiam, Innocentiam, Pietatem, Religionem, Charitatem, Scientiam, Honestatem, denique omne boni Hominis nomen, omnemque speciem prodegit, ita præcipiente charitate.

Omittamus quòd cùm dives esset, propter nos egenus factus est: & ita quidem egenus & men-

mendicus, ut alienâ miseratione sustentaretur, quâ ipsâ non rarò deficiente, se, suosque non-nisi fame & inediâ sustentaret, eò demum egestatis sese redegit, atque à Charitate redactus est, ut ejus respectu, atque comparatione, vulpeculæ & aviculæ suarum fovearum, suorumque nidulorum possessione eum excederent: denique neque palmum terræ, ubi pedem poneret, neque locum in quo caput reclinare posset haberet: unde & pendulo in cruce capite mortuus est, & alieno in linteo involutus, alieno in sepulchro conditus est. Ad hanc nimirum eum omnium rerum egestatem nuditatemque Charitas adegit.

Jam verò Ingressus ille in Jerusalem super asinam & pullum ejus: ablutio quoque pedum discipulis suis facta à Domino: quid fuit nisi triumphus Charitatis de Christo, ejusque non tantùm gloria, verùm & humilitate. Ascensorem Cæli, curru gloriæ solitum vehi super Cherubim, super asellum locare, & triumphaliter in urbem Regiam ingredi facere: numquid non ludus Charitatis est? porrò ad usque Judæ etiam proditoris pedes lavandos, extergendos, osculandos, amplexandosque Deum-Hominem abjicere: hic major excessus exinanitionis est, quam à diaboli manibus gestatum nuper fuisse. Nam manus etsi diaboli erant, innoxiæ tamen Christi Sanguine erant, & gestando Dominum nulla eum injuria lædebant; at verò pedes Judæ, pedes proditoris, pedes sanguinarii, pedes circa mercaturam vitæ Domini sui inquinati: manibus Christi contrectati, abluti, extersi, amplexu & osculo dignati sunt! O Charitas Christi! ita ne tibi viluit tuus Christus, ut eum subjectum & servum

servum habere Judas proditor fuerit te Judice dignus.

Sed ecce Eucharisticâ in Sacramento atque Sacrificio dignatione, ecquæ major, monstrosior, prodigalior, exinanitivior exinanitio? Si fidei credimus: imò quia credimus: ibi Christus immolatur & sacrificatur totus: quid et autem sacrificari, nisi oblationis actione, ita annihilatoriè quodammodo immutari, ut res oblata suo modo esse desinat, in honorem & recognitionem supremi super omnia dominii ejus, cui fit oblatia, & cui offertur sacrificium? Rursum, quid est Eucharisticum Convivium, nisi Christi in Eucharistia realiter contenti atque præsentis, in cibum potumque Animæ sub speciebus Panis & Vini realis sumptio. Cujusmodi actio naturaliter annihilativa est, seu sumpti in sumentem conversio: estò hic oppositomodò, sumens potiùs in id quod sumptum est, Homo scilicet in Christum consumatur & convertatur. Ad quantas porrò ad quàm varias, infinitas, incogitabiles, incogitabiliterque indignas indignitates Charitas sua Christum suum adegit, tam in hoc Sacrificio, quàm in Sacramento, ad hoc certè neque elocutio, neque cogitatio humana sufficit, & tamen illa ad usque finem mundi duratura est, cum dignatio peractæ in cruce immolationis, solummodò per tres horas duraverit: hîc verò in sacrificio Missæ atque Sacramentali Convivio, sæpe sæpius Dominus noster tantas indignitates subire necesse habeat, quarum una aliqua, omnibus super crucem oblationibus, etsi innumeræ forent, esset indignior immaniorque. Una enim Sacrilega Christi vel

in

in Sacrificio oblatio, vel in Sacramento sumptio, omnem in cruce oblationem per se loquendo, indignitate, & injuriositate supergreditur. Et tamen ad hasce sacrilegales indignitates Christum Charitas sua adegit, usque ad consummationem sæculi. O Charitas quam violenta, quàm imperiosa, quàm excessiva, quàm nimia, quàm exinanitiva es?

Quid verò de Charitate Christi deque ejus in Christum imperiositate dominatuque plùs quàm violento & excessivo in universa ejus Passione, usque ad crucifixionem, & in cruce mortem, dicam, vel afferam? Infinitum esse oporteret in exponendo, sicut infinita voluit esse Charitas in Dominando, & in Domino JEsu ad omnem suum nutum, omneque arbitrium versando. Multa sunt hactenus dicta in superioribus modis & tractationibus, quæ huc valde faciunt, sufficiat nunc à me dici duo hæc, aut tria.

Primùm est. Christi Passionem non tantùm omnibus doloribus hominum hujus vitæ majorem & graviorem fuisse, verùm etiam gravem fuisse sicut dolorem inferni, & quidem cum quodam insuper excessu. Unum horum indubitatum est apud Sacros authores, & Divina Scriptura significat; partim cùm per Job Dominus de se loquitur: *Utinam appendantur peccata mea, quibus iram merui, & calamitas, quam patior, in statera; quasi arena maris, hæc gravior appareret.* Excessit nimirum immensitas dolorum Christi in Passione & cruce, omnem enormitatem gravitatemque peccatorum nostrorum, à Christo in sese susceptorum: partim cùm per Jeremiam ita nos obtestatur dicens. *O vos omnes, qui*

qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor sicut dolor meus: In altero quod dixi, non hoc dico, quasi sentiam & affirmem Christum Dominum inferni pœnas in sua Passione sustinuisse, scio, & profiteor erroneè hoc, & blasphemè dictum, ab aliquibus: sed dico, in Passione Domini nostri reperiri quasdam conditiones, quæ vel habent quandam cum pœnis inferni similitudinem, vel etiam habent aliquem super inferni pœnas excessum, in eoque Immensam Charitatis Christi nimietatem eluxisse. Quod explico hunc in modum.

1. Communi sensu, graviùs, & intolerabiliùs, indigniùsque est Innocentem pati, ea, *quæ* nocentibus sunt debita: at Christus non tantùm fuit Innocens, sed Innocentia ipsa, noxæ omnis propriæ incapax: qui tamen non solùm passus est, ea quæ nocentibus sceleſtisque essent patienda, sed etiam passus est de facto ea omnia, quæ erant sceleſtis (nempe nobis) patienda, & passus est tanquam sceleſtus esset ipse, tanquam omnium sceleſtorum (non tantum sceleratum) caput: passus est pro omnibus sceleſtis, passus denique est ne sceleſti pati deberent. At verò in inferno nemo patitur Innocens, sed omnes noxii & impii: gravior itaque & indignior ex hoc capite fuit Passio Christi, quàm damnatorum in Inferno.

2. Christus etsi descendit ad inferos, ibi tamen nihil passus est: imò agnitus, honoratus, cultus, & adoratus est. At in vitæ suæ extremo, passus est quasi pœnam damni & pœnam sensûs. Et pœnam quidem quasi damni: quia passus est derelictionem à Deo Patre, non quod à Deitatis hypo-

hypostatico consortio, & à Beatifica gloria vivens excluſus ſit, (abſit hoc cogitare) ſed quia à cura & protectione in malis pœnisque ſuis deſolatus & derelictus fuit; & quia humanitate ejus diſſolutâ, fuit etiam diſſoluta unio VERBI, non cum Anima, neque cum corpore, ſed cum ipſo compoſito Homine-Deo: in quo etiam pro tunc ceſſavit Beatifica viſio. Non exſiſtens enim videre Deum non potuit, eſtò ſecundùm Animam ſuam Deum ſemper intuitivè & beatificè vidit. Paſſus eſt quoque pœnam ſensûs tam in Anima, quàm in corpore, & omnibus horum potentiis & partibus. Paſſus quoque eſt Dominus pœnam blaſphemiarum & execrationum Dei, non quas ipſe corde vel ore ſuo protulerit, ſed quas partim protuliſſe, per calumniam dictus, atque ob eas morti addictus eſt, partim quas in eum impiiſſimi hoſtes, impietate plenis faucibus eructârunt.

3. Paſſus eſt Dominus noſter pœnas omnium ſingulorumque peccatorum, etiam remiſſorum, remittendorumque; at damnati non patiuntur pro talibus, ſed ſolùm pro non deletis finali pœnitentiâ.

4. Paſſus eſt Chriſtus pœnas peccatorum omnium, non tantùm ad rigorem Juſtitiæ, verùm etiam ultra condignum: damnati verò nonniſi infra condignum puniuntur. Et eſtò damnati patiantur pœnas æternas quantùm ad durationem earum, nunquam finem habituram: Chriſtus tamen paſſus eſt non quidem æternas, tantas tamen, quæ æternis abolendis non tantùm pares, ſed majores fuerint; unde per efficaciam meritorum paſſionumque Chriſti, æternæ pœnæ,

pœnitentibus nobis condonantur: deinde etiam passus est quasi æternas, quantùm scilicet ad effectum atque fructum æternaturum, nullis unquam, applicationibus (estò mille millia mundorum seu humani generis populorum essent) exhauriendum; quod sine dubio arguit immensitatem quandam passionum Christi, quæ in pœnis damnatorum, neque est, neque esse potest. In hoc ergo sensu & ex huc capite existimo passiones Christi suo modo, & sano intellectu fuisse quasi infernales, & infernalibus majores. Idque propter nimiam charitatem ejus, qui cùm dilexisset nos, usque ad finem dilexit nos.

Alterum quod de nimio, excessivo, exinanitivoque, Charitatis Christi, in Christum dominatu dicere habeo, illud est. Quòd non aliter satiari, explerique, vel potuerit, vel voluerit, quàm per omnia Christum suum exinaniendo, perdendo, annihilando: quod quidem in tota ejus vita egit, tandem verò in morte illius peregit. Etenim exinanitus est à Charitate sua Christus secundùm Deitatem. Quia enim per mortem desiit esse in rerum natura, desiit etiam esse Deus. Exinanitus est quoque secundùm Humanitatem: quia & illa per mortem dissoluta est. Exinanitus est secundùm Deum-Hominem: quoniam Deus-Homo mortuus est: & quamvis VERBUM hypostaticè unitum tam Animæ, quàm Corpori fuit, Christo tamen, seu Deo-Homini unitum non fuit, quia Deus-Homo Christus in rerum natura non fuit. Exinanitus est quoque Christus secundùm Animam, non quoad vivere, sed quoad vivificare, esseque vita corporis, & Hominem Christum constituere.

tuere, & opera vitæ humanæ exercere Anima illa desierit. Exinanitus est etiam Dominus quoad suum Corpus, à quo Anima discessit, & mortuum est, ac nisi specialis protectio VERBI Æterni impedîsset, in statum corruptionis transiret. Exinanitus est Christus secundùm honorem & famam bonam, quia cum iniquis & latronibus reputari, Barabbæ postponi, & per omnia infamis reddi, haberique voluit. Exinanitus est secundùm Sapientiam, Justitiam, Sanctitatem, Religionem, Pietatem, Innocentiam, Veritatem, Potentiam, Humilitatem, Charitatem, omnemque omnino Virtutem, & apud Deum Gratiam. Voluit enim reputari stultus, & insanus, iniquus, & impius, blasphemus, malefactor, seductor, mendax, & Pseudopropheta, consortium cum dæmone habens, nullius ad se, ad aliosve juvandos potentiæ, superbus, ambitiosus, & non tantùm non Deus-Homo, sed neque à Deo Homo. Exinanitus est etiam secundùm omnem exteriorem possessionem. Orbatus quippe Matre, discipulis, amicis, notis, vestimentis, terrâ, omni gente ac populo suo, soli duntaxat cruci affixus, idque nudus, & volatilibus rapacibus in escam, & lacerationem expositus ac datus: denique non Homo, sed vermis, sed excarnificatum per omnia cadaveris frustum, opprobrium, & abjectio, atque execratio factus omnium in sempiternum. Ergo exinanivit semetipsum, ergo exinanivit eum Charitas sua, non solùm ad formam servi à forma Dei; sed etiam à forma servi, ad formam impii, ad formam vermis, ad formam mortui, atque cadaveris. Tantùm nimirum sibi Charitas ejus in eum licere putavit, tan-

tumque etiam in eum prævaluit, quantum potuit, quantum ad satietatem satis superque esse potuit. Dico quantum satis esse potuit: & addo etiam satis esse debuit, atque omnino non ipsâ fuit: attamen Charitati quantum ad ejus excessivam nimietatem, inexplebilemque ardorem, nequaquam satis fuit. Quid enim sibi volunt illa de ejus Charitate dudum prænuntiata, & pronuntiata. *Aquæ multæ non potuerunt exstinguere charitatem, neque flumina obruent illam:* quod est dicere Charitatem DEI nostri in Æternum Patrem, & in nos propter Patrem, nullis quantiscunque excessibus, nullis nimietatibus, nullis exinanitionibus, nullis annihilationibus in Christum inductis, perque Christum exhaustis, saturari, satiari, expleri potuisse, nullisque expletam esse, quin imò omnia quæ Christus jussu Charitatis suæ sive gessit, sive pertulit, licèt usque ad exinanitionem accessit, tamen ista omnia, *levissimæ* quædam guttæ, tenuissimæ atque parcissimæ aquæ, exigui cujusdam calicis, sitim ne quidem satis adspersuri ne dum exstincturi vicem speciemque habentia fuerunt. Irritabant potiùs tantùm sitim, & non explebant. Impatientem ardorem sitis excitabant, & exacuebant, non verò illam obruebant, aut exstinguebant. propter quod profundo licèt exinanitionis vicinus, & jam mox in abyssum Mortis, annihilationisque, & occasûs descensurus, tanquam inchoans desideria, tanquam ferendi ardori impotens, exclamavit. *Sitio.* Implebat scilicet in se Charitas Christi, illud, quod quondam de se protestata, deque ingenio sui pro

Cant. 8.7.

profeſſa fuerat, dicens: *Si dederit homo omnem ſubſtantiam domûs ſuo pro dilectione, quaſi nihil deſpiciet eam.* Et ita eſt omnino, Homo Deus Chriſtus in gratiam, & guſtum, contentationemque ſuæ charitatis, omnem ſubſtantiam domûs ſuæ, à ſumma Deitate incipiendo, & usque in opprobrio maledictoque ſuper crucem mortis deſinendo, impendit, & exhauſit; & nihilominus hanc omnem impenſam, hanc totam jacturam, univerſam hanc prodigalitatem, & exinanitionem, bona Charitas, avara Charitas, inexpleta, & inexplenda Charitas, quaſi nihilum cenſuit, quaſi nihilum deſpexit, *quaſi nihilum & inane reputavit.* *Cant. 8. 7.* *Iſa. 10. 17.*

O Charitas? ergone Chriſtum cum omni ſubſtantiâ domûs ſuæ, tibi, & propter te, in nihilum redactum eſſe: tibi nihilominùs pro nihilo eſt, & pro inani reputatur.

Audite mortales, audite, & intelligite. Sic Deus dilexit mundum, ſic amavit vos, vos quidem peccatores, vos naturâ filios iræ, atque perditionis, vos cùm adhuc inimici & exoſi eſſetis, vos qui etiam poſt omnia ingrati, contemptores, & rebelles futuri eratis, & inſuper etiam eſtis. Sic inquam, Deus dilexit vos, ut omnem ſubſtantiam domûs ſuæ, Domûs Divinæ, Domûs Divino-Humanæ, dederit pro dilectione, pro redemptione, pro ſalute, pro vita, pro beatitudine veſtra æterna. Et inſuper hoc à ſe tam prodigè, tam prodigiosè factum, impenſum, profuſumque quaſi nihilum deſpexit, & deſpicit: ſed eâ lege, ut vos intelligatis, quia pro hoc nihilo ſalvi facti eſtis, à morte æterna: eâ lege, ut vos hoc ni-

hilum, non quasi nihilum, non quasi inane, non quasi inutile, & despiciendum reputeris. Sed ut intelligatis quæ à Deo impensa sunt pro vobis, quæ à DEO donata sunt vobis, quantus Deus propter nimiam suam in vos, & in vestrum bonum charitatem, profudit semetipsum vobis. O terra, terra cordium humanorum, ne operias, ne contemnas, ne conculces, ne negligas, ne nihilum reputes harum tam abundantium gratiarum super te profusionem.

Ex pretio & sumptu, quo æstimatus es: addisce Homo pretium tui: ex Amore quo amatus es, cognosce quantùm amare debeas Amatorem tuum. Ex profusione atque exinanitione totius Dei tui, in Salvationem tui, conjice quantam admetiri debeas DEO tuo dilectionem Dei: quanta cum profusione par, & opus sit te impendi & superimpendi propter amorem, propter voluntatem, propter Dignitatem Dei tui, propter Gloriam & laudem & exaltationem Dei tui.

Utinam Domine JESU amator noster profusissimè atque prodigalissimè, liceat, libeatque universo generi humano, omnibusque ac singulis nobis, profusos, prodigos, exinanitos, perditos, annihilatosque fieri propter te: propter amorem tuum, propter beneplacitum tuum, propter dignitatem & honorem tuum. Si non ad æqualitatem dilectionis in nos tuæ, (quæ nobis impossibilis est, & omnibus simul nobiscum creaturis) at saltem ad imitationem, ad similitudinem, ad semper majorem progressionem, ad nunquam

tama

satiabilem famem, ad unquam fatigandam explendamve cupiditatem, aut conatum æmulandi quàm maximè, & quàm proximè Charitatem in nos tuam.

Habes benevole Lector Centum Modos Passionem Domini Nostri JEsu Christi meditandi. Non te excito, aut provoco ut utendum eis, Satis excitamenti adhibet pietati tuæ ipsa Pretiosa Redemptoris tui Passio, tuusque per omnia devotus, certè obligatus eidem Affectus. Precor Deum ipsum pro nobis passum, ut omnes hi modi, quandocunque eos usurpare placuerit, sint Animæ tuæ, quàm maxime accommodi, saporosi, & proficui: ut quàm maximè crescat, & adolescat in te, vivus, & efficax Passionis & amor, & fructus. Sit Deo amatori nostro, propterque Amorem nostri Passo, Crucifixo, & Mortuo, semper, & ubique, & ab omnibus Major, atque amplior gloria: Nobis autem confusio faciei in hac vita: in altera autem salus, & beatitudo æterna; per eundem Dominum Nostrum JEsum Christum, qui cum Patre, & Spiritu Sancto, vivit, & regnat in sæcula sæculorum. Amen.

CORONIS
Seu
DISSERTATIO,
De perpetua Cruce Christi Domini ab instanti Conceptionis, usque ad instans Mortis suæ.

COronidis loco, subnecto Tractui huic, Dissertationem, seu potiùs Assertionem ejus sententiæ, quæ affirmat.

Quòd Christus Dominus ac Redemptor noster, ab ipso Instanti Conceptionis Incarnationisque suæ, Passus sit per omnem usque vitam suam, usque ad instans mortis.

Probatur hoc Primò ex Sacra Scriptura Veteris Testamenti.

Psalmo 37. 18. dicit Dominus per os David. *Quoniam ego in flagella paratus sum: & dolor meus in conspectu meo semper.* Hieronymus ex Hebræo sic vertit. *Pauper ego, & ærumnosus: ab adolescentia mea, portavi furorem tuum, & conturbatus sum.*

Psalmo 72. 14. *Et fui flagellatus totâ die, & castigatio mea in matutinis.*

Psalmo 87. 16. *Pauper sum ego, & in laboribus à juventute mea.* Legunt alii. *Et exspirans à juventute mea.* apud Augustinum.

Ibidem v. 18. *Circumdederunt me sicut aqua totâ die: circumdederunt me simul.*

Psalmo

Psalmo 30. 11. *Quoniam defecit in dolore vita mea, & anni mei in gemitibus.*

Isaiæ 9. 6. *Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis, cujus imperium super humerum ejus.*

Psalmo 39. 7. *Sacrificium & oblationem noluisti: aures autem perfecisti mihi. Holocaustum & pro peccato non postulâsti, tunc dixi: Ecce venio. In capite libri scriptum est de me: ut facerem voluntatem tuam: Deus meus volui, & legem tuam in medio cordis mei.*

Job. 30. 16. *In memet ipso marcescit anima mea; & possident me dies afflictionis.*

Ibidem v. 27. *Interiora mea efferbuerunt absque ulla requie, prevenerunt me dies afflictionis.*

Hæc similiaque Scripturæ Sacræ oracula, additis tum Patrum, tum aliorum interpretationibus, affirmant satis Animam Christi Domini, in perpetuis doloribus perseverâsse.

Probatur Secundò, ex Sacra Scriptura Novi Testamenti.

Marc. 10. 38. *Potestis bibere calicem, quem ego bibo? aut baptismo, quo ego baptisor, baptisari? Calicem quidem, quem ego bibo, bibetis: & baptismo, quo ego baptisor, baptisabimini.*

Luc. 12. 50. *Baptismo habeo baptisari: & quomodo coarctor, usque dum perficiatur.*

Luc. 9. 31. *Loquebantur excessum ejus, quem completurus erat in Jerusalem.*

Matthæi 2. 11. *Et intrantes domum, invenerunt puerum cum MARIA Matre ejus, & procidentes adoraverunt eum, & apertis thesauris suis obtulerunt ei munera, aurum, thus, & myrrham.*

Hebræorum 10. 5. *Ingrediens in mundum* (Christus) *dicit: Hostiam, & oblationem noluisti: corpus autem aptâsti mihi. Holocautomata pro peccato, non tibi placuerunt. Tunc dixi: Ecce venio. In capite libri scriptum est de me: ut faciam Deus voluntatem tuam. In qua voluntate sanctificati sumus, per oblationem Corporis JEsu Christi semel.*

Marci 10. 32. *Erant autem in via ascendentes Hierosolymam, & præcedebat illos JEsus, & stupebant, & sequentes timebant; & cæpit eis dicere, quæ essent ei eventura.*

Luc. 18. 31. *Factum est dum complerentur dies assumptionis ejus, & ipse faciem suam firmavit, ut iret in Jerusalem. Et non receperunt eum? quia facies ejus erat euntis in Jerusalem.*

Luc. 9. 23. *Dicebat autem ad omnes. Si quis vult post me venire, abneget semetipsum. & tollat Crucem suam quotidie, & sequatur me.*

Matthæi 10. 38. *Qui non accipit Crucem suam, & sequitur me, non est me dignus.*

Luc. 14. 27. *Qui non bajulat Crucem suam & venit post me, non potest meus esse discipulus.*

Ex his, similibusque Domini Nostri ad Crucem à nobis quotidie ferendam exhortationibus, evidens est Christum ipsum eam quotidie tolerâsse, & portâsse, propter nostram salutem, & exemplum.

Probatur Tertiò ex Patribus.

Sanctus Hieronymus illa verba Psalmi 87. 16. *Pauper sum ego: & in laboribus à juventute mea?* explicat. *A tempore Carnis assumptæ.*

Idem Sanctus in Psalmi 38. 18. illa verba. Qui-

Quoniam ego in flagella paratus sum: sic ait. *Præparo me ad sustinendam Crucem, lanceam, fel, acetum, ut per hanc mortem, meo sanguine, redimam populum pereuntem. Quia Christus ad hoc venit, ut Passionem sustineret.*

Sanctus Bonaventura libro de Perfectione vitæ Cap. 6. ita loquitur. *A Prima die Nativitatis suæ, usque ad ultimum diem, mortis suæ, Christus Dominus, semper fuit in Passionibus, & doloribus sicut ipse testatur per Prophetam dicens. In laboribus à juventute mea.*

Sanctus Chrysostomus in Psalmi 37. 18. *Quoniam ego in flagella paratus sum.* Sic commendatur. *Ea enim de causa cum carne in mundum venire sustinuit: quemadmodum ipse precans dicebat. Quid dicam Pater serva me, ab hora hac: sed propterea veni ad horam hanc, & dolor meus in conspectu meo semper. Nostri scilicet commiseratio: propter quam habet perpetuò sua Passionis memoriam.*

Sanctus Bernardus Ponderans verba Isaiæ 9. 6. *Parvulus natus est nobis, & Filius datus est nobis. Cujus imperium super humerum ejus. Crucem* (ait) *quam Imperii nomine significavit, nativitati statim adjungens: quia profectò à nativitatis exordio, Passio Christi exorta est.*

Idem Sanctus alio loco ait. *Volve, & revolve vitam boni JEsu; & non invenies eum, nisi in Cruce; ex quo enim carnem assumpsit, semper in pœna fuit, in amaritudine, & angustia.* *Serm. 2. de Passione Serm. de Passione Cap. 5.*

Ejusdem Sancti notum est dictum illud, *Tota vita Christi, Crux fuit & Martyrium.*

Beatus Laurentius Justinianus, libro de gradibus Perfectionis Cap. 9. sic ait. *Christus à suæ Redemptionis exordio, quo adusque in Cruce confi-*

xus Patri reddidit Spiritum : nunquam pati desit: non sicut cæteri, sed incomparabiliter supra un versos. Longè tamen efficaciùs in Anima, quàm in Corpore, perpessus est dolores maximos, actuales cruciatus, spirituales gladios.

Probatur Quartò ex Authoribus.

Bellarminus Cardinalis interpretans Psalmum 87. 16. *Pauper sum ego, & in laboribus à juventute mea.* Sic commentatur. Ne putarent homines Christi Passionem, trium horarum, aut unius diei tantùm fuisse, revelat hic nobis Spiritus Sanctus, Christum in diebus carnis suæ, nunquam sine passione vixisse. Nam propter Calicem mortis amarissimæ, quem semper ante oculos mentis habuit in omni ætate sua, in laboribus, & ærumnis fuit. Pauper inquit sum ego, & in laboribus à juventute mea: id est: cùm in forma Dei essem beatus, & dives: propter vos homines egenus factus sum, & in laboribus à juventute mea, sive à pueritia mea; quod significat vox hebraica. Poterat etiam verè dicere: ab infantia mea.

Idem Cardinalis libro 2. de Gemitu Columbæ. Cap. 3. tractans de longitudine Passionis Christi. ita loquitur: [Tota vita Christi perpetua Passio & Crucis Passio, dici potuit. Siquidem ab ipsa Conceptionis hora cognovit sibi Crucem esse paratam, eamque libentissimè acceptavit pro honore Patris, pro salute hominum: & semper eam ante oculos mentis sic habuit, ut verè dici posset, toto vitæ suæ tempore in cruce pependisse.]

Idem

Idem Author ibidem ex creberrima Christi Domini adhortatione discipulorum, seu omnium nostrûm ad Crucem à nobis perpetuò bajulandam: rectè concludit ipsummet Christum Dominum totâ vitâ suâ Crucem suam quoque bajulâsse propter salutem nostram.

Cornelius à Lapide ad Lucæ Cap. 12. 50. illa verba Domini. *Baptismo autem habebo baptisari; & quomodo coarctor usque dum perficiatur*, cum præmisisset sensum ex Euthymio. *Velut anxius sum propter tarditatem.* Et ex Theophylacto. *Et quomodo constringor.* id est. *quam solicitus & anxius sum, ac premor donec perficiatur Baptismus meus*, seu Passio & mors pro salute hominum: quo etiam modo Sanctus Ambrosius, Beda, & alii. Arabicus autem. *Et ego coarctor ad perficiendum.* Sanctus Irenæus lib. 1. Cap. 18. legit. *Et valde propero ad illud:* postea hæc subdit. [Moraliter hic nota, quantus fuerit in Christo zelus, quanta charitas, quanta sitis salutis nostræ: utpote quæ tantam in eo sitim Passionis, Mortis, & crucis, licèt tam atrocis excitavit, ut cor ejus inter eam, & inter Passionis moram, quasi inter duos lapides molares in molendino positum arctaretur, & in summas angustias redigeretur, aut velut in torculari situm, angore comprimeretur, et pœnè opprimeretur. Et hoc quidem non fuit in ipso Passionis tempore; jam enim tunc, & calicem bibebat interiorum, & Baptismo baptisabatur exteriorum dolorum de facto: fuit ergo ante Passionem, fuit per totam vitam Christi, ab ipso vitæ exordio: quoniam Christus jam tunc, eâdem prorsus & charitate, & eventurorum sibi scientiâ pollebat, quâ in omni reliqua, & etiam in extrema sua vita. Unde

apud

apud Sanctum Marcum loquitur Dominus de calicis potu, & Baptismi baptisatione: *Potestis* (ait) *bibere calicem, quem ego bibo, & baptismo, quo ego baptisor, baptisari?*

Laurentius de Aponte in Caput 2. Matth. ad V. 11. n. 60. & seq. cùm inquirit, quare tres Magi Christo Nato, inter munera Auri & Thuris, etiam obtulerunt Myrrham. Primum verba Paschasii Ratbodi adducit, de hoc Myrrhæ munere loquentis. [„Per Myrrham, quâ mor„tuorum corpora passim condiebantur, eum „testati sunt, velut ex præsagio humanitùs mo„riturum. Ex quo, si jam tunc voce editâ lo„queretur, poterat ut alibi ipse fatetur, dicere. *quod ad sepeliendum me fecit.* tum de suo subdit. Verè. Nam ex tunc, ex magnitudine amoris, ex obedientia Patris, ex ardore Spiritûs Sancti, pro nobis crucem apprehendit, & mortem est amplexatus. Unde hoc in Spiritu David prævidens, in persona Christi Psalmo 39. 6. ait. *In Capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam, Deus meus volui, & legem tuam in medio* cordis *mei.* Qualis illa voluntas? ut in assumpta humanitate legem novam constituam, humiliter mortem pro redemptione humani generis perferam, ait Incognitus. tum de suo sensu pergit author citatus. Ergo ex tunc quando Incarnatus, hoc in Dei prædestinationis libro legens, sic ardenter, sic amanter, sic efficaciter, sic continuè, hanc est amplexatus legem, ut non in angulo, non in parte, sed in medio cordis eam haberet, quasi cordis animam & Spiritum, quo viveret & alimentaretur cor. Sic ut ex memoriam crucis, ex habitu Mortis viveret, ac respiraret. Moriturus: si

sine

sine memoria mortis; defecturus, si sine memoria Passionis; vivens & motum percipiens vitalem ex sepulturæ memoria, & affectu Passionis. Calefactus, & calorem suscipiens ex sanguine fundendo, ex morte patienda. Hinc voluit, & præordinavit, ut ex tunc jam inde vix natus, Myrrha ei offerretur.

Antonius Gaudier de Perfectionis natura & causis: Parte quartâ, Sectione 12. de duodecimo instrumento Perfectionis. Parte 1. Cap. 5. Dubium non est (ait) quin unicum Christi sacrificium in cruce, Deo abundè satisfecerit, pro toto mundo, cùm vel unica Christi actio potuisset esse satis, ob infinitam Personæ satisfacientis dignitatem: nisi & Deus, & Christus voluisset esse copiosam nostram redemptionem. Verùm si actus internos Christi spectemus: non unius tantùm mortis, vel sacrificii, ad tres horas in cruce, peracti, terminis contineri potuit copiosissimæ redemptionis voluntas, (saltem conditionata) in Christo, quin & pati sæpius pro nobis, & plura perferre ardentissimè desideraret, si vel Deus voluisset, vel opus fuisset. Hoc desiderium habuisse Christum tradidit Sanctus Bonaventura, in meditationibus de Passione Domini, nec videtur posse esse ullum de eo dubium. Nam si rem ipsam consideremus, nihil implicat, nullum omnino inconveniens est, imo & valdè laudabilis est hic actus, & Christo dignus, & non inutilis sed efficax. Nam tanta est Dei Majestas & excellentia, ut nonnisi omni infinito modo satis honorari possit. & fuit quidem sacrificium crucis infinitum, quia tam offerens, quàm hostia erat dignitatis infinitæ, ad poterat addi etiam infinitudo

finitudo durationis, ut saltem quam diu mundus & homines durarent, sacrificium quoque coram Deo appareret. Idem postulabat veluti suo jure, læsa Divina Justitia, ut tot hominum ab initio mundi sibi succedentium continuis peccatis, satis fieret etiam continuâ expiatione sacrificii condigni cruenti. Erat ergo valde rationabile, ut Christus crucis suæ sacrificium ad Deum tum honorandum, tum placandum; (si ita placeret) permanere ad mundi finem peroptaret. Christi etiam inexhaustus erga Patrem Amor, & observantia, & erga nos charitas idem convincunt. Sanctissima enim ejus Anima, in ipso articulo creationis suæ, Dei bonitatem infinitam, erga se, & erga humanum genus, contemplata, immenso amoris æstu, & Dei Gloriam, & hominum salutem, quam Deo cordi tantopere esse videbat, ut ejus procurandæ præceptum imponeret: ita suscepit promovendam, ut inexplicabili prorsus vi amoris & desiderii consumeretur quidlibet agendi, & patiendi, in eum finem. Ut sicut Dei erga se, & erga homines bonitatem & amorem videbat esse infinitum; ita amorem etiam suum, quantum poterat, & intenderet & extenderet. Quare nec paucis illis horis aut unicâ in cruce morte definitus ille est, sed semel mortuus est, ita & millies mori optasset; & quomodo omnium causâ, & pro omnibus mortuus est, ita & unius tantùm causâ (si Pater ita jussisset) copiosissimum ille & paratissimum Amorem, ad tot cruces habuisset; & si ita opus fuisset, non tribus tantùm horis confectum doloribus in cruce pendere, sed etiam idem ad extremum judicii diem pati. Tanta fuit

primi

primi illius amoris efficacia, ut unicus ille satis ad id fuisset. Nec proinde mirum est, si toto vitæ tempore urgebat eum ille amor, ita ut diceret. *Baptismo habeo baptisari: quàm coarctor usque dum perficiatur?* Tantus enim erat Amor, non patiendi tantùm, sed suo se sanguine tingendi, & mergendi, pro nostra salute: ut quælibet ei hora præ Amoris magnitudine, mille anni viderentur, & licèt multa pro nobis & faceret, & pateretur, tamen omnia nihil esse putaret nisi totus mergeretur.„] Hæc supra dictus Author. Qui licèt de amore & desiderio patiendi in Christo loquatur: in idem tamen recidit, & ipsa Passio interior Animæ Christi, dolorque quàm maximus ejus, ex objectis, non tantùm plurimis, sed etiam maximis, semper Animæ illi præsentibus. Quoniam cognitio & præsentia illa non potuit esse sine dolore, tristitia, horrore, aliisque connaturalibus effectis intus in Anima, estò in eos non semper, sed nonnisi quando ipsi placuit, ordinatumque fuit, ad extra prorumperet. Unde illud, quod Matthæus dicit de Christo ad hortum pergente. *Cæpit pavere, tædere, contristari, & mæstus esse.* Non eum sensum habet, quasi nunquam hactenus tristitiam, & metum, doloremve interiorem passus sit, eique tunc primùm hospes veluti ingratus advenerit, id enim cum plena Christi futurorum & præsentium præscientia non cohæret: sed quia illo tempore, à semetipso præordinato, atque adducto, manifestandoque, & patiendo exterius etiam dolori ac mœrori, nec non tœdio destinato, cœpit exteriùs quoque dolere, pavere, tœdere, mœstus esse,

voluntariè atque ſponte propriâ. Ad eum mo
dum, quo de eodem Domino Noſtro dicitu
*Et JEſus proficiebat ſapientiâ, & ætate, & grati
apud Deum, & homines.* Luc. 2. 52. Appareb
enim pro ſuo arbitrio, quando, & quibus vole
bat, ſapiens, & ſapientior, & ſapientiſſimus, i
cet in ſe nonniſi ſemper eſſet ſapientiſſimus, at
que etiam ipſa ſapientia.

Vincentius Caraffa Itinerarii ad Cœlum Pa
te 3. Cap. 6. §. 9. tractans de prærogativis Pa
ſionis Chriſti: unam harum dicit fuiſſe, Co
tinuationem. [„ Cœpit enim à principio Co
„ ceptionis ſuæ Paſſionem ſuam: idque ob no
„ titiam & apprehenſionem internam tum offen
„ ſarum Dei; tum damnationis hominum, tur
Paſſionis & mortis ſuæ ſibi adventuræ: propte
quod loquens Dominus de ſua Paſſione, ſecun
dùm Marcum Evangeliſtam Cap. 10. 38. no
loquitur de illa tanquam futurâ, ſed tanquam d
præſente, & ſibi actu dolorem inferente interi
rem, etſi nondum exteriorem. ait enim Jacob
& Joanni. *Poteſtis bibere calicem, quem ego bibo, &
baptiſmo, quo ego baptiſor, baptiſari?*]

Leonardus Leſſius de Divin Perfect. Lib. 1
Cap. 17. num. 130. & ſeq. Cum recenſuiſſet ali
quas difficultates, Chriſto in Redemptione no
ſtra objectas, ab eoque clarè & diſtinctè cogni
tas, poſtmodum hæc loquitur. [„ Ratio de
„ lendi de peccatis noſtris in ſe ſuſceptis à Chri
„ ſto, eidem fuit duplex. Prior injuria Divin
„ Majeſtati per peccatum irrogata. Altera Di
mnum humano generi inde proveniens. Ce
nebat ille perſpicuè & in particulari, peccat
omnia, & quanta ſingulis, infinitæ illi bonitat
& mi

& majestati fieret injuria, quanta contumelia, quantus contemptus. Cernebat etiam quantum malum sit æterna damnatio, quàm totum genus nostrum sibi per peccatum accersiverat. Hinc dolor excitabatur acerrimus: Magnitudo enim doloris seu tristitiæ, sequitur magnitudinem mali, & perfectionem cognitionis, quâ malum illud apprehenditur. Atqui malum hic erat maximum, tum in ratione culpæ (erat enim pelagus quoddam peccatorum, & abyssus malitiæ contra Divinum Numen) tum in ratione pœnæ: quæ enim major calamitas & afflictio fingi potest, quam æterna damnatio? Apprehensio etiam perfectissima. Multò enim exactiùs singula considerabat, & ponderabat, quàm ulla creatura posset. Itaque oportebat & ipsum dolorem maximum esse: ut qui magnitudini mali, & perfectioni apprehensionis responderit. Unde non dubitaverim affirmare hunc dolorem sufficientissimum fuisse, ad vitam Domino millies eripiendam, si vim suam in Corpus exercere permissus fuisset. Quod enim magnitudo doloris animi, seu mœstitiæ, vitam intercipere, & hominem occidere possit, multis exemplis constat. At dolor, quo Dominus noster de peccatis nostris doluit, longè major fuit, & intensione, & æstimatione, quàm ullus dolor qui in hominem cadere possit. Sed dispensatione factum, ne vis ejus in corpus se proferret, nisi quando, & quantùm Domino videretur. Habebat enim plenissimum omnium affectuum, appetitûs inferioris, & commotionis spirituum, & sanguinis dominium. Fuit hic dolor continuus ab initio Conceptionis usque ad finem vitæ, sicut & apprehensio

peccatorum: quamvis, non ſemper æquè in appetitum inferiorem, & corpus permiſſus ſit redundare, ſed interdum plùs, interdum minùs, prout occaſiones exteriores, & tempus, & locus poſtulabant. Maximè autem ei laxatæ habenæ in horto &c.

Joannes Euſebius Nerembergius lib. 1. de Adoratione cap. 5. tractans de Compaſſione Chriſto Patienti à nobis debita, deque motivis, quæ in Chriſto Paſſo ad eam habemus: ita deinceps pergit.

[Plùs tamen debent nos commovere, quæ „ paſſus eſt per totam vitam in uno membro, ſan„ ctiſſimo ſcilicet corde: cujus dolor immenſus „ fuit à primo inſtanti ſuæ Conceptionis, & duravit quàmdiu vixit. Cor eſt, quod primò excruciatum fuit, & quòd ultimò. Tantò magis doluit Cor ejus, quantò reliquorum omnium membrorum, intolerabiles dolores, in uno illo paſſus eſt, quod eſt omnibus membris delicatius. Non minor afflictio latuit in corde JEſu, ab illo inſtanti (conceptionis) quam habuit in horto, cùm ſudavit ſanguinem per omnia membra. Quemadmodum illic ex vivida apprehenſione dolorum & cruciatuum Paſſionis ſuæ, inſolito & terribili modo afflictus fuit, ſic etiam æquè intensè apprehendit eosdem dolores in utero amantiſſimæ Matris. Cognitio enim Chriſti non fuit imperfecta, eo maximè tempore, cùm negotium noſtræ, redemptionis acceptavit, & propoſita fuit illius intellectui, ſine ulla diſſimulatione, omnis difficultas toleranda & vincenda. Apprehendit ibi intenſiſſimè ſuam Paſſionem, labores innumeros vitæ ſuæ, opprobriæ, & con-

temptus

temptus. Ista afflixit illum ab eo tempore hæc cognitio suæ Passionis, & plùs fortasse quàm in horto, si inæqualitas fiat. Nam in Gethsemani erupit exteriùs sensus doloris, diffususque fuit per omnes artus, ut communicatus in toto corpore angor, minor remaneret in corde: at in utero glorioſissimæ Virginis MARIÆ retentus est totus dolor intrinsecus, in uno membro tenerrimo, scilicet corculo infantis JEsu. Cùm quis lacrymatur, minùs sentit afflictionem, quàm cùm recluditur angor in corde siccis oculis. Sic Christus, dum non sudavit, & sanguinem fudit, plus fortasse doluit, quia nulla particula angoris, evaporata fuit. Oportuit tamen ad nostrum documentum monstrari semel exteriùs, quantum passus est semper interiùs. Continuatus deinde fuit iste mœror per omnem vitam. Perfectissimè, & perspicacissimè, ut in se erant, cognoscebat semper omnia JEsus. Nisi divina dispensatione adjutus fuisset, illo ipso instanti, quo cœpit vivere, mortuus fuisset, præ doloris magnitudine. Ideo maximum & continuum miraculum fuit vita JEsu. „] Hæc nominatus Author, qui etiam interjectis aliquibus, ad idem propositum: sic deinde pergit eodem loco. [„ Habitabat in Christo plenitudo Divinitatis, „ & clara Dei visio illum illustrabat: quæ tamen „ aliquibus affectibus non obstitit; sed disposítum miraculosè fuit, ne per illam, affluentia gaudii totum corpus, & inferiores animi portiones occuparet, ut daret locum dolori, sicut accidit in Passione. At in corde JEsu dolenti pro peccatis nostris, non tantùm dedit locum summæ tristitiæ, sed auxit summopere propter altissimam Dei

offensi cognitionem. Quò enim major fuit Cognitio Dei, majorem dolorem causabat, & Christus solus, multò majorem cognitionem intuitivam Dei habuit, quàm omnia Cherubim, & Seraphim, & reliqui omnes Spiritus, ac simul omnes homines beati. Amor quoque Christi erga Deum offensum, æqualis fuit visioni divinæ majestatis, quare dolor ejus, nec explicari nec cogitari potest. Nam non amisit occasionem patiendi quantum potuit, & decebat. Imò miracula fiebant stupenda, in sua Sacratissima Anima ne impedirentur dolores.] Hæc Nerembergius. Cujus idcirco productius verba adduxi, quia & plenè exactèque exsequitur dolores Christi internos totâ vitâ continuatos, & causas eorum solidè proponit, & objectionibus, quæ huic sententiæ, de magnitudine, & perpetuitate internorum Christi dolorum, ac mœrorum fieri possunt, satisfecit.

Theophylus Raynaudus libro 4. de Christo sect. 2. Cap. 9. à Num. 443. Etsi nonnihil cunctatur agnoscere & afferere in Christo Domino perpetuam Crucem, continuatosque ab instanti conceptionis suæ usque ad Passionem dolores & tristitias exaggeratas: nihilominus ponit fundamenta moderatioris suæ sententiæ, talia, quæ perinde probant & inferunt totius vitæ in Christo Domino acerbissimos Animæ dolores. At primò de Christi desiderio: quo ad patiendum pro nostra salute insaturabiliter arsisse eum agnoscit, ita loquitur. [„Ea fuit æstuositas desiderii „nostræ reparationis in Christo Patiente, ut Cervæ matutinæ à Psalte sit collatus ex ea causa, interprete Augustino. Nihil item in Scriptura crebrius,

brius, horum Christi Patientis desideriorum expressione. Jure autem dixisse videor, hoc desiderium fuisse in Christo insaturabile; quandoquidem cum posset uno suspiriolo, aut genuflexione nos reparare, tamen tam copiosam esse voluit redemptionem, totque sibi optavit incommoda, ut scilicet nostris desideriis, eorumque insatiabilitati mederetur. Eò sanè pertigit hoc patiendi in Christo desiderium, ut etiam mortuus pati voluerit: & quod tunc extinctâ jam vitâ pati sensu præsenti non poterat, desiderio anteriore suppleverit dum adhuc superstes esset.„] Hæc de desiderio Theophilus. Jam de dolore sic affirmat. [„Dolorem sub tempus„ Passionis, & in ipso ejus vestibulo toleratum in„ Anima, ex prænotione omnium simul tormentorum facta, & ex maxima charitate doloris veluti Cote, acerrimum fuisse, & vel æquâsse, vel etiam superâsse quemcunque Christi cruciatum in Passione, ob adunationem simul omnium dolorum intellectu perspicacissimo præconceptam, & perfectissimâ Phantasiæ actione appetitui propositam. Hunc dolorem Animæ Christi, de quo nunc agimus (scilicet in parte inferiore Animæ appetituque sensitivo) acerbissimum & acerrimum, volo secerni à tristitia voluntatem superiorem occupante, ex objectis tristibus, per rationem superiorem exhibitis. Dolor enim Animæ Christi, de quo nunc agimus, per appetitum sensitivum, prælucente phantasiâ exprimebatur, ex redundantia tristitiæ illius superiorem voluntatem quasi mergentis.„] Hæc ille.

Sciendum verò ab hoc optimo scriptore duplicem dolorem tristitiamque Animæ Christi

(extra tempus Passionis) assignari & distinguí Unum, quem Dominus passus sit in voluntate superiori, & appetitu rationali, cui etiam ratio superior, & pluriſſimas, & graviſſimas triſtitiæ dolorisque causas objiciebat, & proponebat. Alterum, quem Dominus sit passus in Appetitu inferioris Animæ partis, videlicet sensitivo, prælucente & proponente objecta hujus doloris phantasiâ.

Eodem l. 4. sect. 2. C. 4. à Num. 225.

Primum dolorem in parte voluntateque rationali, in Anima Christi agnoscit hic Author, fuisse acerrimum atque maximum, sive, ut ille ipse Author loquitur: Meraciſſimum, abyssalem: & licèt expresè ab eo dictum non inveniam, quod totâ vitâ suâ usque ad mortem, à prima Conceptione hoc dolore & triſtitiâ doluerit, nullum tamen etiam reperio negandi fundamentum: neque facilè potest assignari causa, cur potius aliquo tantum, & non toto vitæ Domini tempore dolor hic viguerit in Animæ Christi voluntate.

Alterum Dolorem Author restringit, eumque in Anima Christi fuisse agnoscit tantum sub tempus Passionis, & in ipso ejus vestibulo toleratum, ex prænotione omnium tormentorum simul facta, & ex maxima charitate, doloris veluti Cote. Quem tamen Dolorem sensitivæ partis, refugit agnoscere idem author durâsse per totam vitam Domini nostri antecedentem ab initio. Qua de re nolo litem movere: sufficit enim proposito meo præsenti, agnosci ab authore hoc, dolorem in Animæ Christi voluntate rationali sanè per omnia maximum, totâ vitâ continuatum. Nihil præjudicante visione intuitiva

Dei,

Dei, & gaudio beatifico ejusdem Animæ, & ejusdem voluntatis, quod miraculum semel admissum, non video cur etiam locum habere non potuerit in ejusdem Animæ parte inferiori, sensitivoque appetitu ejus. Cùm magis videatur repugnans: Animæ Christi partem rationalem superiorem & gaudere beatificè de viso intuitivè Deo, & eandem abyssis tristitiæ mergi, ob gravissima, plurima, intellectuque perspicacissimo plenè cognita, & eidem voluntati à ratione superiori proposita: quàm sensitivum appetitum ob proposita sibi a Phantasia tristitiæ objecta tristari, dolereque maximè & simul tamen tum beatificè in rationali appetitu gaudere, tum interdum ad tempus ejusdem inferioris partis gaudio gaudere, si & objectum, & ratio ita ferret. Sed de hoc aliquid infra afferetur ex Cardinali de Lugo, paulò post adducendo.

Cornelium à Lapide jam semel adductum adduco iterum: quia & ipse non est gravatus repetere suam sententiam, & eam argumentis uberioribus confirmare. Igitur in Cap. 26. Matth adversum 37. inter alia sic habet.

[Nota hîc primò in Christo fuisse veram tristitiam: licèt enim ipse ab initio Conceptionis suæ frueretur visione Dei hypostaticè sibi initi, esset que Beatus, & in summo gaudio, tamen summè quoque tristatus est, sed respectu diversorum objectorum saltem formalium: Nimirum Deo supernaturaliter capacitatem Animæ ejus extendente & dilatante per concursum specialem, quo concurrebat cum Anima Christi, ut simul summum gaudium ob visum Deum, & summam tristitiam ob instantem sibi

mortem, suscipere & elicere posset. Ita communiter Theologi, qui refellunt Melchiorem Canum, dicentem, in Christo suspensum fuisse gaudium, quod naturaliter ex visione Dei sequitur, eo tempore, quo fuit Viator, ut dolere & tristari posset. Christus ergo simul fuit & Viator & Comprehensor: ut Viator tristatus & passus est, ut Comprehensor beatus existit, & gaudio plenus. Porrò Christus non tantùm quà Comprehensor, sed etiam quà Viator simul summè gaudebat & dolebat de sua Passione. Dolebat enim de ea secundùm partem Animæ inferiorem, quatenus hæc Passio fuit noxia naturæ; gaudebat de ea secundùm partem superiorem quatenus illa erat à Deo volita, & ordinata ad hominum salutem.

Nota Secundò. Hanc tristitiam non tantùm in appetitu sensitivo, sed etiam in voluntate Christi fuisse, saltem secundùm partem ejus inferiorem, quæ naturaliter respicit & amat bonum naturæ suæ, scilicet vitam & sanitatem, refugit verò oditque mortem, & dolorem, de iisque tristatur. Id ita esse patet ex Christi verbis, dum orans Patrem, ait, *verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* Voluntate ergo suâ naturaliter volebat liberari à morte.

Porrò multæ fuerunt in Christo causæ tristitiæ, ob quas ab initio *Conceptionis*, per omnem vitam, usque ad mortem *continuò summè tristatus est. &c.*

Franciscus Arias de Imitatione Christi lib. 3. Parte 3. Tract 1. Cap. 22. initio. Tractans de Prudentiæ virtute, prout illa stimulat animum, ad operandum bona, cum diligentiâ, atque

que promptitudine, pro oblatis ad id occasionibus: probat hoc exemplis inprimis ipsius Christi ac primùm isto. [Illo ipso temporis puncto, quo Pater Æternus decrevit dari initium Redemptionis Generis humani; subitò Filius Dei de regalis gloriæ suæ sede descendit in istud exilium, & humiliatus, atque nostrâ carne vestitus, verusque homo pro redimendo homine factus est. Et quia redempturus eum erat patiendo pro ipso, ideo in instanti Conceptionis suæ ex Virgine, & postquam creata ejus Anima benedicta, corporique infusa, & personæ Divinæ hypostaticè unita est, incepit statim pati pro homine. Quoniam in illo eodem puncto, vidit illa Anima omnia tormenta, opprobria, & mortem in cruce, per quam illi transeundum patiendo fuit. Vidit & omnia peccata quæcunque homines commiserant, committebant, & commissuri erant, ab initio mundi, usque ad finem. Atque hæc causabant in illa Anima Sanctissima angustias, & tristitias inenarrabiles, & incomparabiles, & durantes usque ad mortem.

Ludovicus de Ponte tomo 1. in Cantica lib. 4. Exh. 4. initio, ubi sic loquitur. [Tertius fasciculus Myrrhæ colligendus supereſt, ex amaritudinibus & doloribus, quos perpessus est Christus Dominus, ex quo in utero Virginis conceptus est, usque dum exspiravit in cruce.] Et post interjecta aliqua. [Sed ulteriùs, quia illum nihil unquam latuit, tunc (infans in utero) perfectissimè cognovit etiam cuncta quæ usque ad mortem crucis passurus erat, ad eaque perferenda pro nobis libentissimè se obtulit. Unde in ipso primo suæ Conceptionis instanti,

plenus

plenus fuit eâ myrrhâ, quàm postea erat paulatim producturus foras. Tunc bibit simul voluntate & affectu totum calicem Passionis, quem successu temporis bibiturus erat per partes.]

Bartholomæus de Amicis libro 2. Meditationum de Sacris Christi Vulneribus. Medit. 7. quæ est de vulneribus Christi Domini internis, in ipso initio ita loquitur. [Considera quomodo Sancta Anima Christi, statim postquam animavit corpus ejusdem, cognovit voluntatem Dei Patris, de redimendo genere humano à peccatis, per ipsius Christi mortem. Ubi simul repræsentati sunt illi omnes dolores & ignominiæ, quas perpessurus erat, repræsentatæ autem non in confuso, sed prorsus distinctè, & quælibet sigillatim. Undè Christus cognoscendo omnes illas pœnas, atque contemptus, & ignominias, vivacissimè, statim in ejus voluntate causata est angustia quædam acerbissima, quæ illum torsit plùs quàm dum in actuali Passione perpessus est dolores extrinsecùs. Externi enim & actuales Passionis dolores adveniebant Domino successivè & unus post alium separatim; at in angustia illa, atque tristitia interna, repræsentati sunt illi omnes simul distinctè, tanquam simare dolorum, & afflictionum irruisset in Sanctissimam illam Animam, eamque inundâsset. Hîc anima mea subsiste & admirare Sanctissimam illam Christi Domini Animam in corpusculo intra viscera materna manentem, simul verò tunc inundatam unâ immensâ afflictione, tanto majore, quantò adhuc tunc erat corpusculo teneriori, & imbecilliori unita.]

Hugo Victorinus relatus à supra dicto auctore

ctore sic loquitur de Christo. [In illo instanti Conceptionis, Divina Voluntas, per justam sententiam mortem dictabat, & Christi Voluntas, per obedientiam, illam sententiam acceptabat]

Aloysius Novarinus lib. de Tributo Divino, trib. 15. ait Dominum non fuisse parcum in sua pro nobis Passione; idque à primo Conceptionis suæ instanti.] Ut supra retuli Modo 63. initio.

Cardinalis de Lugo de Incarnatione disp. 22. sect. 2. de Dolore & tristitia Animæ Christi disputans. Asserit primò num. 15. [De Dolore, certum de fide est fuisse in Christo. *Isaiæ* 53. 4. *Verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit.* qua de causa appellat eum Propheta, *Virum dolorum.* Hoc etiam probant omnia testimonia, quæ dicunt Christum Passum esse. *Lucæ* 24. 26. *Nonne oportuit Christum pati: & ita intrare in gloriam suam.*

Deinde ad Tristitiam (quàm à Dolore distinguit Num. 19.) progrediens, eam sensibilem cum dolore, cumque aliis sensuum molestiis, eidem Christo Domino attribuit.

Dubitat postea, & quærit an Tristitia fuerit solum in appetitu sensitivo, an etiam in voluntate Christi? Num. 20. atque ait quòd [Communis & verissima sententia est, actum Doloris & Tristitiæ fuisse etiam in voluntate Christi, & quidem non solùm in portione ejus inferiori, sed etiam in superiori, Num. 21. Cùm enim hæc sit quæ versatur circa res & rationes æternas, Christus autem tristatus fuerit de fuga discipulorum, & de peccatis hominum, propter offensam Dei: item de morte sua, quæ etiam considerata

secun-

secundùm regulam rationis superioris, erat objectum honestè amabile : non est cur negetur actus tristitiæ in voluntate Christi, secundùm portionem etiam superiorem voluntatis.

Post hæc subdit num. 22. [Difficultas gravior est, quomodo potuerint esse simul in eadem voluntate, actus summæ delectationis, qualem habebat Anima Christi, ortam ex visione beata, & actus vehementis tristitiæ. Hi enim actus videntur esse contrarii inter se, nec posse simul constare, quòd aliquis hilaris sit & tristis, in gradibus intensis.] Huic difficultati respondet in hunc Modum. Num. 26. [Solutio communis est. Gaudium vehemens habere quidem repugnantiam naturalem, cum tristitia: non tamen essentialem, atque adeò ex Divina dispensatione factum esse, ut potuerint esse simul in voluntate Christi, ad hoc ut pateretur pro nobis, non obstante repugnantiâ naturali.] Hanc eandem solutionem referunt ex aliis Theologis, & sequuntur, Suarez in 3. Part. tom. 1. disp. 38. sect. 3. Vasquez ibidem disp. 37. cap. 4. &c. quorum verba hic referre ego supersedeo, cùm Cardinalis eorum sententiam jam retulerit in sua. Quamvis autem Cardinalis non sic explicet, agnoscatve Christum totâ vitâ suâ dolorem atque tristitiam in voluntate, & sensitivo appetitu habuisse: nihil refert; cùm ejus assertio, perinde serviat toti vitæ Christi, sicut alicui ejus parti. Addo præterea: Cardinali, nihil ferè dubii esse de Christi dolore & tristitia in appetitu sensitivo animæ ipsius, præcipuam esse difficultatem, an etiam in voluntate ejusque superiori parte dolor & tristitia fuerit.

Maneat

Maneat ergo certum, in Anima Domini nostri exstitisse dolores & tristitias perpetuas, easque gravissimas ab initio Conceptionis ejus, in mundum, usque ad articulum mortis in cruce.

Quæ autem fuerint sive objecta, sive motiva, sive causæ, quæ hanc perpetuitatem, simulque enormitatem dolorum ac tristitiæ in Anima Christi causaverint, excitaverint, & foverint, libet ex variorum sententiis assertionibusque collecta in unum, hoc loco strictim edisserere, & finem tandem tractatui huic imponere.

Suppositò, quòd juxta doctrinam Fidei Christianæ, Dominus noster JEsus Christus fuerit Deus-Homo & quod in ipso Conceptionis suæ humanæ: ejus humanitas hypostaticè fuerit unita Divinitati, seu Divinæ VERBI Personæ: & quòd ab eodem instanti, Anima ejus intuitivè & beatificè Deum viderit, inque videndo semper perseveraverit; & quòd ab eodem instanti Conceptionis perfectum rationis humanæ usum habuerit, non minusque tunc, quàm in tota reliqua vita atque adeò etiam in præsenti, omnia sciverit, cognitionemque omnium suæ perfectioni congruam, & plenissimam habuerit, rerum tam præteritarum, quàm præsentium, quàm futurarum, quoad omnes circumstantias earum; & quod ex speciali dispositione Dei, Christum ad salutem, redemptionemque generis humani per peccatum perditi, æternæque damnationi, & iræ Divinæ obnoxii, ordinantis: beatitudo Animæ illius visione Dei fruentis prohibita fuit in totam Humanitatem Christi, (uti connaturaliter debebat) dimanare, sed relinquere patibilitatem, atque mortalitatem in eo, utpote per Passionem,

atque

atque mortem negotium salutis humanæ pertu-
cturo. Supposito inquam, hoc quòd retuli to-
to, manifestè sequitur, Christum Dominum sive
Animam ejus perspicacissimè, atque plenissime
habuisse cognita omnia objecta ad Passionem, &
mortem suam pertinentia, omnesque causas,
omnes fines, omnes effectus, omnes condition-
nes, atque circumstantias, omnes uno verbo,
Dei tam absolutas, quàm permissivas, circa se, &
circa vitam, nec non Passionem, mortemque
suam voluntates.

Sciebat ergo Christus Dominus plenissime
suam à Deo, ante omnem meritum suum, exal-
tationem & dignificationem, collatam sibi ab
ipso per unionem Hypostaticam, per visionem
Essentiæ Dei intuitivam, per beatitudinem, gau-
diumque & fruitionem Dei beatificam. Ex hac
scientia, & cognitione plenissima, tantæ suæ di-
gnificationis à Deo, & tantæ Bonitatis, dilectio-
nis, liberalitatisque Dei super se, ortum habuit
in corde Christi, Amor tum appretiativus, tum
affectivus, sive intensivus, seu Theandricus, erga
Deum, universaque, ad omnem ejus circa se vo-
luntatem, & ordinationem, sibi ex tunc jam per-
spectissimam, adhæsio, subjectio, promptitudo,
& festinatio.

Ex eadem scientia ortum quoque habuit in
corde ejusdem Christi, maxima, & planè etiam
Theandrica, ejus erga nos homines, & erga o-
mnem salutem nostram, propter Deum dilectio,
promptitudo, profusio; omnimodaque ad eas
sequendam Dei omnem voluntatem, circa re-
demptionem nostram resolutio & applicatio.

Et

Ex his duobus capitibus scientiæ nimirum & Charitatis Christi, utriusque perfectissimæ atque Theandricæ, promanârunt in Christo Domino, reliquæ omnes ejusdem in vita universa, usque ad mortem affectiones, & in his etiam fuêre timores, dolores, tristitiæ, angoresque interni; qui sicut ab instanti Conceptionis Christi, habuerunt in ipso locum, ita & habuêre actualem, reque ipsa effectum ob specialem prædictam dispositionem, dispensationemque Dei, in Anima Christi, estò beatâ, passibilitatem tamen mortalitatemque relinquentis. Cui etiam nequaquam præjudicabat, imò verò stimulos addebat, Christi Domini, tum erga Deum; tum erga nos propter Deum Charitas, & perficiendæ salutis nostræ alacritas, & aviditas. Cum hac enim consistebat, omnis in redemptione nostra interventura, & jam tunc interveniens, seseque Christi Animæ, & scientiæ, atque Charitati objiciens difficultas. Cujus & plurima & gravissima genera, sive seminaria, fuisse, facilè cuique vel leviter Christi Domini conditionem inspicienti patere potest.

Prima Difficultas, primumque Seminarium dolorum, & tristitiæ, objiciebat se Christo, ex Infinitudine Dignitatis & Majestatis Divinæ, quæ cum læsa, & contempta conculcataque esset, miserum & indignum in modum valdè, à creatura sua vilissima, & ingratissima, scilicet ab hominibus, ejus reparatio, restauratioque, ad omnem usque adæquationem (ne dicam ad excessum) incumbebat Christo Domino: quod onus sanè, plùs quàm gravissimum, difficillimumque fuit, & nullis quantumlibet Gygantes, sed solis dun-

taxat Theandricis humeris supportabile, & satisfactibile erat. Christus Dominus ergo infinitè Dignissimam Dei Dignitatem videns, eamque ab hominibus, (quorum ipse unus jam esset) agnoscens, simulque dolens, ac sartam reparatamque quàm plenissimè cupiens, totum se, totasque vires, & studia sua, in id convertit, ut huic cupiditati suæ, id est, Divinæ Dignitati, quàm plenissimæ, condignissimæque reparationi satisfaceret. Itaque, optabat per secuturam æternitatem huic labori reparationis impendere se totum, si ita Deo placitum esset, ut hac ratione satisfactio sua, non solum ex se ipsa, nec etiam solùm ex satisfaciente se ipso, verùm etiam ex duratione satisfactionis ipsius esset infinita, quòd quia nequaquam statutum vidit: optabat ad finem saltem mundi, & quàm diu duraret genus humanum in hoc sæculo, eidem reparationi Dignitatis Divinæ sese perenniter consecrare ac immolare, quò tali ratione, suam satisfactionem reparationemque Divinæ Dignitatis extendens & intendens quantùm maximè posset, etiam copiosissimè, plenissimè, & condignissimè Deo, ejusque Dignitati deserviret. Cùm autem neque ad finem mundi suos labores passionesque pro reparatione Dignitatis Divinæ, salutisque nostræ durare, adverteret divini esse consilii atque voluntatis: illud cupiditati suæ remedium adinvenit & adlegit: ut non tantùm octodecim horis extremis vitæ suæ pateretur, neque tantùm tribus horis in Cruce pendens, ac moriens, desideria imperiaque charitatis suæ impleret: sed voluit totâ vitâ suâ, à primo limine illius usque ad punctum mortis, perpetuam do-

loris

loris mœrorisque interni quàm exaggeratissimam in corde animoque suo crucem circumferre, ejusque doloris patientiâ Charitatem suam in Dei Dignitatem, & in nostram salutem explere; saturare, & saginare. Quod exageratissimum Christi Domini & votum, & opus, etsi exaggeratè satis erat reparandæ quâ Dei Dignitati, quâ nostræ saluti: nequaquam tamen omni ex parte sufficiebat Charitati, itaque ut illi ampliùs ampliùsque obsequeretur, utque eos quos dilexerat (Deum nimirum, & nos propter Deum) usque in finem diligeret, dilectionemque hanc propagaret, Sacrificium Sacramentumque altaris (nullo intellectu demirandum, nullâ linguâ explicandum) invenit & instituit, in quo perenniter usque ad finem mundi, pro nostra totiusque mundi salute, pro Dei, ejusque Dignitatis exaltatione, immolaretur, cruentaque sua Passio, & Mors, incruentè repararetur, & veluti continuaretur. Hoc ergo primum, & primarium etiam, est seminarium, ut dixi, atque difficultas Dolorifera Christi Domini à primo vitæ instanti usque ad finem ejus.

Altera Difficultas huic vicina, imò hinc emanans fuit: sita in obligatione reparandæ & satisfaciendæ ad omnem rigorem Justitiæ Dei; quæ cùm infinitè læsa & injuriata, damnoque in re sibi maximè debita atque propria, affecta fuisset, infinitam satisfactionem exigebat, qualem, quia nulla creatura, ac ne simul quidem omnis exhibere poterat, sed infiniti valoris, potestatis, dignitatis, opulentiæque personam, quæ id præstaret requirebat, propterea hæc difficultas, cum toto suo, quantumquantum in justitia Dei fuit

II.

pondere, in Christi Dei-Hominis humeros devolvebatur, immensumque & perennem dolorem in ejus Anima operabatur.

III. *Tertia Difficultas* fuit: ex habitu, conditione atque statu violatoris, invasorisque in Divinum Jus & Dignitatem, habituque Rei læsæ majestatis Divinæ, qui Christo imponebatur, & subeundus fuit, ad hoc si vellet, & ad hoc ut posset hominum redemptionem peragere. Fuit hæc Rei & Violatoris Divini Juris & Dignitatis habitûs susceptio; usque adeò Christo Domino gravis, & onerosa, ut suâ gravitate, omnem reliquum onus Passionis quod supportandum erat in opere redemptionis, longè, longissimèque antecederet, & nisi charitatis Christi, atque liberalitas erga Deum, & erga nos propter Deum, amaritudinem hujus statûs mitigâsset, acerbitatem dulcorâsset, onerositatem sublevâsset, turpitudinem honestâsset: poterat Dominus JEsus, ob hanc unicam Redemptioni nostræ penitus renuntiare. Idque etiamsi tantùm unius peccati, atque peccatoris speciem, & vultum suscipere debuisset. Quantò verò magis id poterat facere, debebatque abhorrere, quando & omnium sceleratorum, & simul omnium scelerum habitum induere, speciem, & formam exhibere, reum se gerere, & suppliciis omnium sese exponere, atque supponere, jubebatur? Quid enim magis horrificum, quid magis abominandum, quid magis indignum, quid magis repugnans Dei Personæ atque Dignitati, quàm reum peccati etiam minutissimi, videri, reputari, judicari, damnari speciemque & formam suscipere? Qui ferat substantialem sanctitatem, Innocentiæque

Fon-

Fontem, sordidissimâ peccati, & peccatoris veste indui, cum iniquis, imò Caput iniquorum, non tantùm apud ingratos, impiosque homines, verùm etiam apud ipsam Dei Æterni pietatem, apud ipsum Justitiæ æternæ tribunal statui, reputari, & eo nomine suppliciis, tormentis, morti demum ipsi addici?

IV. *Quarta Difficultas* ex ipsorum peccatorum multitudine & enormitate in Christum se evolvens. Manifestum est enim, immensam quandam immensitatem esse peccatorum & malitiæ, fæditatisque eorum, cui capiendæ, nullus humanus intellectus sufficit, quæque omnem dimensionem, sive latitudinis, sive altitudinis, sive profunditatis, sive longitudinis excedit, ducens initium à primo lapsu Protoplasti usque ad ultimum mundi finem: hujus tanti malitiæ oceani atque abyssi expiatio, & abolitio, ad æqualitatem rigorosam requirebatur, & cùm ea nulli creaturæ possibilis esset, ad extremum Homini-Deo Christo imponebatur, imò imposita est: juxta illud Isaiæ 53. 6. *Posuit in eo Dominus iniquitatem omnium nostrûm.* Quæ impositio, quamvis à Christi Charitate totis viribus cordialis alacritatis excepta est, immanem tamen simul difficultatem menti Christi objecit: quam non semel per voces Prophetarum testatus est: ut cùm Psalmo 21. 1. ait. *Deus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? longè à salute mea, verba delictorum meorum.* quasi dicat Patri Æterno. Id circò me dereliquisti, quia peccata & delicta, quæ in me translata, & mihi imposita suscepi nullam mihi vitæ meæ spem faciunt, nullam viam salutis relinquunt, sed me ad mortem adigunt. Et alibi,

Psalmo 39. 13. *Quoniam circumdederunt me ma quorum non est numerus: comprehenderunt me in quitates meæ.* Verba sunt Christi de peccatis, sibi impositis, & à se assumptis ad satisfaciend pro eis; sed laboriosissimè, sed ærumnosissim atque insuper lethalissimè. Quæ fuit

V. *Quinta Difficultas* Christo objecta etiam primo liminæ vitæ suæ. Jam tunc enim Christ Dominus plenissimâ cognitione cognovit co nem enormitatem pœnarum, & calamitatum, mortis, sibi præparatam & assignatam, tum omni vita sua secutura, tum verò præcipuè in ep logo vitæ, atque in tempore actualis Passio suæ: sciebat quoque jam tunc Dignitatem & ex cellentiam Personæ, atque Innocentiæ suæ: scie bat & teneritudinem complexionis temperie que suæ Theandricæ: sciebat mensuram omn um & singulorum dolorum suorum. Ex hu scientia non poterat non oriri, in tenerrimo co de Hominis-Dei, adæquata cognitioni appre hensio, & tam rationali, quam sensitivo appe tui repræsentatio, ex hac autem amborum haus dubiè proportionata adæquataque afflictio, & angustiatio, atque (ut Dominus ipse loquutu est) Coarctatio. Cujus rei evidens experimen tum fuit in horto, ubi Christus & expertus, & confessus est, Tristitiam animæ suæ fuisse usq ad mortem, cum tam enormibus angustiis, deduci ad agoniam, & ad sudorem sanguineu naturam humanam in Christo tenerrimam opp tuerit. Quæ animi animæque Christi angusti semel quidem tantùm prædictâ occasione in pertum prorupêre, at non solâ hac occasio Animæ Christi in sedêre, verum ex quo in ærum

nar

narum suarum vivacissimam cognitionem Christus venit, venit autem in ipso vitæ suæ limine, ex eo etiam & apprehensionem cognitionis, objectisque cognitis parem, & appetitibus ambobus, repræsentationem atque impressionem adæquatam concepit, totâque deinceps vitâ persensit: esto dispensatoriè eam foras erumpere nonnisi ab Hortensis luctæ initio, & tempore permisit.

VI. *Sexta Difficultas* Christo Domino se objecit ex obligatione à se suscepta pœnitendi atque dolendi in Animo pro nostrûm omnium, omnibus quoque peccatis, super se assumptis, & ad satisfactionem pro eis præstandum â se acceptatis. Omni enim peccatori, sive propria sua peccata, sive aliena quidem sed in se assumpta abolere cupienti, primò omnium agnoscenda peccata deinde pœnitentiæ dolor, & retractatio in animo habenda atque exercenda venit, ac tandem satisfactio exhibenda condigna, exterioribus aliquibus operibus, acceptis illi, cui exhibetur. Proinde & Dominus JEsus hunc ordinem in nostrorum expiatione peccatorum servavit, primò namque reum se, atque peccatoris speciem habitumque gerentem, Deo exhibuit; tum pro omnibus & singulis peccatis, condignum in mente sua, & corde suo dolorem, ac pœnitudinem deprompsit, ac tandem, ad exteriorem quoque Passionem & mortem pro iisdem nostris tanquam suis peccatis accessit. Quantus verò dolor ille pœnitentiæ fuerit in corde Christi, docere potest tum immensa Dignitas, Sanctissimaque Justitia Dei peccatis violata, tum Christi, in Divinum honorem, & nostram salu-

tem Amor, & Zelus, tum indignitas scelerum in Deum patratorum, tantâ eluviè, tantâq; exundatione, ut eis eluendis, nulli oceani, nulli aquarum, estò ex omnis creaturæ lacrymis per omnem æternitatem aggregati gurgities abyssique satis unquam fuerint futuri, sed oportebat Divini ipsius Cordis fontes & cataractas in ablutionem resolvi, atque effundi.

VII. *Septima Difficultas* fuit objecta Cordi Christi Domini ab immanitate soli Christo satis comprehendendæ æstimandæque damnationis æternæ, peccatoribus propter scelera sua indubitanter debitæ, atque etiam irremissibiliter luendæ. Caput erat, & caput se esse sciebat, (quin & amabat) nostrum, Dominus JEsus: nos verò omnes corpus ejus & membra ejus, quorum ille integritatem & salutem curaturus advenerat, & in se susceperat, eamque operam, vitæ salutique propriæ antepositurat: damnationis æternæ malum penitissimè noverat, & suis momentis expendebat: illi obnoxia esse, & fore, membra illa sua evidenter sciebat atque videbat; & quomodo quæso dolore Cordis, intrinseco non tangi, non, inquam, angi, & non cruciari omnibus vitæ momentis poterat? una illa cogitatio: quòd verbi gratiâ; Judas in æternum à Christo alienandus, & nunquam ejusdem corpori reinserendus, sed in sempiternis pœnis demergendus esset: omnibus cruciatibus, omnibus crucibus, omnibus crucis doloribus, gravior fuit, atque intolerabilior. Quem dolorem quàm altè infixum, & quam perpetuò molestum haberet in cordis sui divini penetrabilibus, ipsemet Dominus attestatus videtur. *Nonne ego duodecim elegi vos, &*

unus

unus ex vobis diabolus est. Joannis 6. 71. Et ad Patrem loquens: dum ait. *Quos dedisti mihi, & nemo ex eis periit, nisi filius perditionis.* Joannis 17. 12. Hic Judas Diabolus, gravior Christo fuit, quam Lucifer cum omnibus assectis suis: & in hoc perditionis filio amplius Christus doluit, quàm in tota sua Passione, atque perditione. Magnitudo namque mali, perfecte præsertim cogniti, parem causat doloris tristitiæque magnitudinem. Et cùm malo damnationis æternæ nihil sit gravius, & illud Christo Domino jam inde à Conceptione sua perspectissimum fuit, simulque universam generis humani aggregationem illi obnoxiam, atque destinatam, certissimum exstitit: quis tandem cogitare sufficiet, qualem quantumque Dolorem, ac mœrorem Cor Domini JEsu Christi, ex hoc objecto adeò calamitoso, & nullis lamentis elamentabili, pertulit, & tota quidem vitâ pertulit?

Octava Difficultas dolorifera objecta fuit Christo, ex vilitate, atque indignitate, nec non inutilitate hominum, & in sua quidem ipsorum naturali creataque, & multò etiam magis in peccatrice, peccatoque destructissima, & defædatissima, conditione. *Quid est homo, quod memor es ejus, aut filius hominis, quoniam visitas eum?* ajebat demirans David Psalmo 8. 5. Quid dixisses, mi Propheta, si hominis non memorem, sed propter Hominem, Deum Hominem factum, & pro eo indigna omnia extremaque passum vidisses? Certè tanta Dei propter vilissimos, & nullius frugis usûsque homines, profusio & dejectio, nulli alteri causæ præterquam excessivæ ac nimiæ dilectioni attribui potest. Cur autem adeò VIII.

dilexerit hominem Deus? nullam causam reperire est possibile, nisi in ipsamet dilectione sua alioqui si ad causas ex hominibus respicias, innumeras invenies contemnendi, nullam autem diligendi causam. Dilectio ergo, divino Deo nostri cordi, quatenus quidem à charitate fluxit, dulcissima illi fuit, at quatenus ad vilissimos homines sese ex mandato charitatis exporrexit: acerbissimum eidem cordi dolorem, repugnantiamque ingessit.

IX. *Nona Difficultas* Dolorifera Christo Domino se obtulit, ex ingratitudine, malitiâ, & sterilitate, contemptioneque hominum omnium, qua usuros homines secum prævidebat, & pervidebat Dominus noster, tam vivente se atque conversante se inter illos, tempore viæ suæ mortalis, quàm etiam deinceps post suum in cœlos abitum, usque ad mundi finem. In totius generis humani populo unum alterumve hominem vix Christus scientiâ suâ omniscià videbat, plenè & planè gratum futurum, sumptibus, laboribusque suis à se propter homines impensis, & exhaustis: at verò infinities infinitos videbat, qui similiter infinities infinitis, iisdemque enormissimè sceleratis modis, futuri erant beneficiorum, dolorum, ærumnarum, mortisque suæ, plùs quàm ingrati, plùs quàm contemptores, plùs quàm abjectores, conculcatores, & omnium pessimorum pro omnibus optimis redditores. His tales videre, & Prævidere, & in numerato adeò multos habere, & omnium singulorum scelerum tam ingratitudinem, ingratamque malignitatem pernoscere, & nihilominus ad faciendum eis omnia bona, ad subeundum pro eis, ab eisque

eisque etiam ipsis omnia infanda, amanter, libenter, liberaliter, profusè, prodigeque, Deum-Hominem descendere: quis cogitabit, sibive persuadebit, potuisse hoc absque intimo, absque viscerali, absque incogitabili dolore, mœrore, horroreque cordis JEsu inhærere? *Filios enutrivi & exaltavi, illi autem spreverunt me:* queritur alicubi Dominus apud Isaiam 1. 2. Quid cogitabat, quid ipsum sibi dicebat Cor Boni JEsu, videns ac dicens. Cum in forma Dei essem, exinanivi me ipsum formam servi accipiens. Cùm sine peccato essem, pro omnium peccatis passus sum. Cum essem vita, pro omnium morte mortuus sum: ipsi autem spreverunt me, ipsi autem in semetipsis, iterum, iterum, iterum, iterumque crucifigunt me. De filiorum Heli ingrata victimarum tractatione, dolenter loquens Deus. *Calce abjeciſtis victimam meam.* 1. Reg. 2. 29. Carnes scilicet hircorum, arietum, boum Deo immolatorum. Quid sensit Dominus noster JEsus Christus, pro mundo ceu Agnus ad victimam ducendus atque immolandus: quin & ductus atque immolatus: & tamen ab eodem ingrato mundo, & calce abjiciendus, & in cruce mactandus, reque ipsa crudeliter & abjectus, & mactatus.

X.

Decima Difficultas Doloris in Christi Domini corde Seminarium fuit, ex Hebraici populi ingratitudine, malitiaque erga Christum peculiariter suum, sibi, & ex suo sanguine, speciali Dei munere missum, atque donatum. Itemque ex ejusdem ingratissimi populi propter scelus in Christum commissum abjectione, & repulsâ à Deo, ab omnibus electi populi prærogativis. Fuisse hoc & quidem magni doloris mœrorisque

que Christo Domino Seminarium, tum res ipsa indicat naturâ suâ, tum ipse Dominus, tam per Prophetas, quàm per sua ipsius verba indicavit. Fuit in Domino nostro tenet affectus erga gentem & sanguinem Abrahæ, eò quòd ex eo nasciturus, atque etiam natus erat: expressit hoc apud Jeremiam 13.11. *Agglutinavi mihi omnem domum Israel, & omnem domum Juda: dicit Dominus: ut essent mihi in populum, & in nomen, & in laudem, & in gloriam, & non audierunt.* Et apud Isaiam 1.3. *Cognovit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui, Israel autem me non cognovit, & populus meus non intellexit.* Ibidem v. 24. *Propter hoc ait Dominus Deus exercituum fortis Israel: Heu consolabor super hostibus meis, & vindicabo de inimicis meis.* Expressiùs porrò & affectuosiùs animi sui, & dolorem, & mœrorem, ex ingrati infelicisque populi ejusdem abjectione, & reprobatione indicavit, quando *appropinquans, & videns Civitatem, flevit super illam,* dicens. (Lucæ 19.44. *Quia si cognovisses & tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi: nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis.* Quodsi Paulus Apostolus videnter de suo in populum suum à Deo abjectum affectu loquitur sic. Rom. 9.1. *Veritatem dico in Christo, non mentior, testimonium mihi perhibente conscientiâ meâ, in Spiritu Sancto: quoniam tristitia mihi magna est, & continuus dolor cordi meo. optabam enim ego ipse anathema esse à Christo pro fratribus meis, qui sunt cognati mei secundùm carnem, qui sunt Israelitæ, quorum adoptio est filiorum, & gloria, & testamentum, & legislatio, & obsequium, & promissa: quorum Patres, & ex quibus est Christus secundùm carnem, qui est*

super

super omnia Deus benedictus in sæcula, Amen. Hæc inquam, si Paulus in se persensit ob ruinam populi sui. Non sensit tantò amplius Christus, quanto plus beneficentiæ suæ profudit in populum suum (maximè carnem ex eo sibi assumendo) quàm profundere vel mero desiderio potuit Paulus? Fuit ergo ruina populi, & abjectio, & malitia, atque perditio populi sui, Christo, magna tristitia, & continuus cordis dolor: pro quo & *factus est maledictum: maledictus omnis qui pendet in ligno.* Gal. 3. 13. Deut. 21. 25. Propter hunc dolorem Domini nostri ex scelere ac perditione ob illud populi Judaici: agnoscit Hieronymus illâ oratione Domini ad Patrem in horto. *Pater mi si possibile est, transeat à me calix iste; non dixit transeat à me calix: sed calix iste: hoc est populi Judæorum: qui excusationem ignorantæ habere non potest, habens legem & Prophetas, qui me quotidie vaticinantur.* Levius ergo fuisset Christo, & minus peccatum necis ejus, minorque ob ea damnatio alicujus alterius populi: qui ignorâsset, de cujus sanguine Christus carnem non sumpsisset: in quo passu ei Pilatus exprobrâsset. *Gens tua & Pontifices tui, tradiderunt te mihi.* Joan. 18. 35. Sed neque Christus eidem Pilato dixisset. *Propterea qui me tradidit tibi, majus peccatum habet.* Joan. 19. 11.

Undecimum Doloris interni Christo Domino ab initio vitæ usque ad mortem fuit Seminarium. Exiguitas fructûs, paucitasque salvandorum efficaciter per suam Incarnationem, Vitam, Labores, Miracula, Merita, Virtutes, Cruciatus, Opprobria, Crucem, & Crucis mortem. Sæpe in ore Christi fuit vox illa. *Multi enim sunt vocati,* XI.

vocati, pauci verò electi: quæ cogitatio nunquam non fuit in Christo, nunquam non saucia vitæ Christi. Unde & per Prophetam quærit queriturque. *Quæ utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem?* Psal. 20. 10. Et per alium deprecatur dicens. *Terra non operias sanguinem meum: neque inveniat in te locum latendi clamor meus.* Job. 16. 1. Quomodo enim sine dolore plùs quàm doloroso esse potuit Dominus JEsus: perfectissimè cognoscens Passionem & mortem suam, millenis, imò infinitis mundis si applicarentur salvandis sufficeturam: nihilominus nonnisi paucos electos efficaciter salvaturam: infinitis autem reprobis, propter malitiam eorum, non tantùm non profuturam, sed etiam ad cumulum æternæ damnationis accessuram.

XII. *Duodecima* Doloris interni Domino nostro fuit seges, Amicorum & notorum suorum, inprimis verò Dignissimæ Matris suæ afflictio, atque (uti Simeon vocavit) Doloris gladius, qui Animam ejus pertransiturus erat in omni Passione Filii, si enim eum gladium prævidebat, & prænuntiabat, jam olim adhuc Infante JEsu, Senex Propheta Simeon: quantò magis præsciebat, illo jam etiam tempore Dominus JEsus: cujus Spiritu afflatus de eo prophetabat Justus! Non minùs certè tunc quoque diligebat JEsus Matrem, quàm cùm aspiciebat de cruce ipsum cruci suæ adstantem.

XIII. *Decima tertia* Dolorum internorum Christi Domini materia fuit, prævisi omnes dolores, labores, ærumnæ, cruciatus, quoscunque passuri erant omnes Apostoli, omnesque Martyres, in qui-

quibusque tormentis. Confessores item in suis mortificationibus, afflictionibusque Animi & Corporis, in persecutionibus, calumniis, contumeliis, censuris, detractionibus, jejuniis, vigiliis, paupertate, orationibus. Virgines quoque in certaminibus & defensionibus, & custodis pro castitate. Conjuges in carne non secundùm carnem militantes, in operibus bonis abundare satagantes, hoc mundo tanquam non uterentur utentes, in eleemosynas pauperum bona sua dispergentes, educationi filiorum, administrationi familiarum, & bonorum suorum laboriosè & periculosè insistentes. Præpositi quoque, & in Magistratu curaque aliorum positi, in suis administrationibus, & pro suorum salute, ac securitate, atque profectu, tanquam rationem reddituri pervigilantes. Omnes demum fideles, cum timore & tremore salutem suam operantes, & eam certam facere satagentes, tentationibus quotidie, & dæmonibus, carni quoque & sanguini rebelli, & mundo insidianti resistentes, atque repugnantes, vim & violentiam cœlo facientes. Hos enim omnes & singulos, omnium singulorumque hominum fideliumque suorum, labores, & dolores, Dominus noster JEsus Christus, in semetipso, interno suo sensu, affectioneque, & suscepit, & sensit, dolens, gemens, orans pro omnibus: gratiam, robur, auxilium opportunum, impetrans omnibus. Sciens se esse vitem, nos autem palmites; sciens se esse caput, nos membra; sciens nos absque eo nihil posse facere. Nam si post ascensionem ajebat Saulo: quid me persequeris? qui tamen non ipsum, sed credentes in ipsum persequebatur:

quidni

quidni & totâ vitâ suâ, omnium suorum ærumnas pertulerit; in omnibus eas portantibus, & portaturis, ipse simul portans.

XIV. *Decima quarta* Difficultas, quæ se objiciebat Christi in salute nostra, & dolorem Animæ ejus per totam vitam inseminabat, fuit ex Institutione futura Sacratissimi Sacrificii atque Sacramenti altaris: quam facturus atque subiturus erat, & quam subiturum se noverat, atque etiam statuebat, usque ad mundi finem. In quo suorum operum opere per omnem veritatem maximo, intuebatur perfectissimè Dominus Ipse, quantas subiturus erat, toto isto durantis sæculi, ad usque finem, cursu (ut uno verbo dicam) Indignitates, seu indignissimas suâ Dignitate Divino-Humana, suâ Pietate, Bonitate, atque Charitate, suâ liberalitate, atque miseratione, suâ dulcedine atque benignitate infinitâ, tractationes, per tot sæcula & annos, in tot locis, in tot, & à tot hominibus, tot talibusque modis, plùs quàm sceleratis, plùs quàm impiis, plùs quàm sacrilegis. Audeo dicere hoc unum charitatis, atque dignationis Christi opus, quo se ad omnes in Sacrificio & Sacramento altaris subeundas indignitates resoluit, pluris constitisse, & plus horroris, doloris, mœroris, tergiversationis Christo intulisse, ejusque cordi inculsisse: quàm omnes aliæ ejus ab instanti Conceptionis usque ad finem vitæ, imò quàm omnes aliæ quæcunque abjectiones, humiliationes, perpessiones, excruciationes, cum ipsa crucis morte, intulerunt, incusseruntque.

Plura de Doloribus Domini Nostri interim deque eorum per totam vitam suam perpessione non

non addo. Hæc ut arbitror, sufficiunt probare, sententiam hanc, nec stultitiæ, nec falsitatis, nec temeritatis, nec præsumptionis posse damnari, neque esse contra apertam scripturam: ut alicui pronuntiare visum est.

Septem accommodationes Passionis & Orationis Dominicæ, aliâ quondam occasione conscriptas, his meditandi Passionem Christi modis accensere volui: arbitratus hanc quoque meditandi rationem devotis amatoribus contemplatoribusque Passionis, non ingratam, nec inutilem fore.

ACCOMMODATIO I.

CONferre septem postulationes Orationis Dominicæ, septem effusionibus sanguinis Christi in Passione.

Pater noster qui es in cælis. Oratio & ascensio mentis in Deum, qui cùm peculiariter in Cœlis resideat (estò Cœlum & Terram impleat) idcir-

co Christus Dominus docuit nos hunc in modum orationem nostram inchoare, ut ad Patrem in cœlo manentem corde ingredientes, ibi eidem petitiones nostras exponamus.

Sanguis JEsu Christi ex clavis Cœli: quâ ille omnibus hominibus, cœlum peccato occlusum reseravit. Hanc ergo clavem accipe, & cœlum tibi reserans ingredere, & appropinquans ad Thronum Majestatis Dei cum fiducia, dic Patri cælesti. *Pater noster, qui es in Cælis.*

Ex Evangelica narratione habemus, Christum Dominum septies potissimùm fudisse pretiosum sanguinem suum, ad has effusiones sanguinis conferre potes totidem Postulationes Dominicæ orationis.

Prima Petitio. *Sanctificetur nomen tuum.* Prima sanguinis Christi effusio fuit in circumcisione, octavo à nativitate die, quo etiam Sacrosanctum nomen JEsus à Patre quidem Æterno donatum, à Pretiosissima autem Parente inditum accepit.

Consecrâsti & perfudisti bone JEsu sanctissimum tuum nomen, sanguine tuo: infunde etiam obsecro pretiosum istud nomen tuum, in corda omnium nostrûm, ut in nobis per merita sanguinis tui, semper & ampliùs sanctificetur & magnificetur.

Secunda Petitio. *Adveniat Regnum tuum.* Altera effusio sanguinis fuit in coronæ spineæ impositione, quâ caput Christi Domini crudelissimè confossum, sauciatum, & cruentatum fuit. Hoc cruore Dominus JEsus nobis cœleste regnum mercatus est, fecitque nos Patri Regale sacerdotium.

O Bone

O Bone JEsu adveniat quæso hoc tuum Regnum in nos, & nos in illud: & per merita sanguinolentæ Coronæ tuæ, corona nos æternæ gloriæ coronâ, in beatissimo Regno tuo.

Tertia Petitio. *Fiat voluntas tua, sicut in Cælo & in terra.* Tertia sanguinis effusio fuit in horto, quando inter orandum ad Patrem sanguinem fudit Dominus, submittens se ad omnem voluntatem ejus, & ad ebibendum calicem amarissimæ Passionis atque mortis, sibi à paterna manu pro nobis propinatum.

Da & facô Bone JEsu tuam sanctissimam voluntatem gustabilem, ut semper à nobis, & in nobis perfectissimè impleatur. Resperge sanguinei sudoris tui rore copioso corda nostra, & voluntates nostras, ut plenè, sincerè, æternaliter, voluntati tuæ subjectæ manentes, nullo unquam modo sese ab ea separent.

Quarta Petitio. *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.* Quarta Christi sanguinis effusio, fuit in flagellatione ad columnam: in qua corpus Boni JEsu multis vibicibus, & vulneribus, instar frumenti planè in farinam commolitum; Anima verò Sanctissima pane doloris & amaritudinis saginata fuit.

Da nobis Bone JEsu gustum in pane quotidianæ tribulationis, propter amorem tuæ benedictæ voluntatis: condiens eum nobis condimento tui pretiosi sanguinis: ut nobis omne gaudium sit, pati semper aliquid amarum, à suavissima tua Providentia nobis ordinatum.

Quinta Petitio. *Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* Quinta sanguinis Christi Profusio, fuit in detractione

vestium, ad cruentum vulneratumque Domini JEsu corpus, tenaciter adhærescentium: quæ detractio præter acutissimum dolorem, vulnerumque renovationem, fieri non potuit absque magna & multiplici sanguinis effusione.

O mi JEsu quoties renovamus nos peccatores vulnera tua amarissima, dum ad inolitas revertimur peccata? Attamen tu dissimula inconstantiam nostram, renova autem indulgentiam tuam. Effunde iterum balneum sanguinis tui super iniquitates nostras, propter quam & nos iteratò & iteratò condonamus debitoribus nostris, omnia debita nostra.

Sexta Petitio. *Et ne nos inducas in tentationem.* Sexta effusio sanguinis fuit, quando Christus Dominus noster Cruci affixus & inter latrones deputatus, venenatisque & blasphemis omnium linguis, tanquam signum, cui ab omnibus contradiceretur, expositus fuit.

Assume tibi crucifixum hunc JEsum in scutum contra omnes tentationes, adversitates, periculaque corporis & animæ. Sanguine pedum ejus, ablue & emunda inordinatos affectus tuos. Sanguine manuum ipsius, supple & adorna paupertatem nuditatemque operum tuorum, ut sanguine isto signata, non iram, sed gratiam, nec pœnam, sed mercedem coram oculis Dei inveniant, & de manibus ejus referant.

Septima Petitio. *Sed libera nos à malo. Amen.* Septima sanguinis effusio fuit, in transfixione lateris & cordis Domini JEsu jam mortui, ex quo vulnere exivit sanguis & aqua. Sanguis quidem in pretium redemptionis: Aqua autem in ablutionem omnis peccatoris.

Pete,

Pete, ac impetra te admitti ad hoc balneum, & inibi ablue ac depone omnia inquinamenta cordis tui. Fuge ſicut columba ſimplex, & imbellis à facie rapacium milvorum, ad foramina hujus petræ, & ibi ſecurè inhabitans requieſce, non ſolùm nihil mali formidans, ſed etiam apertum æternæ felicitatis oſtium poſſidens.

ACCOMMODATIO II.

COnferre ſeptem extrema Chriſti in cruce verba cum ſeptem Poſtulationibus Orationis Dominicæ.

Pater noſter qui es in cælis. Crux Chriſti eſt veluti navis, aut pons ſuper mundi & vitæ hujus ſtagnantes aquas ſtratus, in eorum gratiam & commoditatem, qui hanc navem, aut pontem iſtum, ad vitæ ſuæ viam adhibere volunt. Cave exſcendas navem hanc, cave pontem hunc negligas, indubitatè namque diluvium abſorbebit te. Inſiſte potiùs ponti huic perque eum progrediens portum tene, portamque reſera cœleſtem tibi, & coram throno Majeſtatis Dei proſtratus dic toto corde tuo. *Pater noſter, qui es in cælis:* coram Te ego vilis creatura effundo deſideria cordis mei, &c.

Prima Petitio. *Sanctificetur nomen tuum.* Primum verbum Chriſti in cruce. *Deus meus, Deus meus, quare me dereliquiſti.* Semper & aſſiduè Dominus JEſus, cor ſuum ad Patrem Æternum converſum & adhærens, habebat, & tam in proſperis, quàm in adverſis nomen ejus ſanctificabat, nec in cruce pendens, à conſuetudine ſua

cessavit, sed in ipsa etiam amarissima derelictione vocem nihilominus & mentem suam devotissimè, humillimè, fidentissimèque ad Patrem convertit.

O Bone JEsu propter nos in doloribus crucis derelictè, & nihilominus nomen Patris tui sanctificare non oblite, doce me, & mecum omnes servos tuos sanctificare nomen tuum divinum tam in prosperitatibus, quàm in adversitatibus præcipuè autem & nominatim in ultimo agone mortis, à Te non derelinquamur, sed potius omnipotentis dexteræ tuæ auxilio, ita efficaciter confirmemur, conservemurque, sicut fiducialiter ad Te confugientes clamamus, Deus Deus noster, ne derelinquas nos nunc, & in hora mortis nostræ.

Secunda Petitio. *Adveniat regnum tuum.* Aliud Christi in cruce verbum fuit. *Hodie mecum eris in Paradiso.* Quo verbo exaudivit Dominus JEsus latronem petentem ac dicentem sibi, Domine memento mei, cùm veneris in regnum tuum. O admirabile certamen! latro solam suî reminiscentiam mendicat, Dominus verò integrum suum regnum plenamque secum beatitudinem absque ulla dilatione confert.

Et ego licèt repletissima iniquitate creatura tua, obsecro Te liberalissime JEsu, evacua me ab omni amore studioque hujus mundi, & inflamma me inessabili desiderio regni tui; & quandocunque ego petens dico, *Adveniat regnum tuum;* Tu ex bonitate tua semper in vita & morte mihi responde. *Hodie mecum eris in Paradiso* cœlestis gloriæ.

Tertia

Tertia Petitio. *Fiat voluntas tua, ſicut Cælo, & in terra.* Tertium in cruce Chriſti verbum fuit. *Conſummatum eſt.* Totum ſcilicet quidquid in ſcripturis ſcriptum, quidquid à Patre in cœlo decretum de Chriſto fuit. Habes homo, exemplar vivum conſummatæ obedientiæ, ſubjectionisque ad voluntatem Dei. Felix anima quæ ſemper, quæ veraciter, quæ in omni vitæ mortisque articulo dicere poteſt Deo ſuo: Conſummatum eſt Domine univerſum beneplacitum tuum. Exora ergo humillimâ inſtantiâ bonitatem Dei, ut te transformet, nuncquidem in perfectam ſubjectionem, poſtea verò in beatificam fruitionem ſuaviſſimæ voluntatis ſuæ.

Quarta Petitio. *Panem noſtrum quotidianum da nobis hodie.* Quartum Chriſti in cruce verbum. *Sitio.* Quo verbo Dominus JEſus teſtatus eſt, non tam ſitim ſuam corporalem, (licèt & hanc ardentiſſimam paſſus ſit, ob immanitatem, diuturnitatemque pœnarum) quàm potiùs interiorem ſalutis animarum noſtrarum. O mi homo, JEſus præ fame ſitique ſalutis animæ tuæ moritur: & tu nihilominus procraſtinatione tuæ pœnitentiæ, tuæ emendationis, tui profectus excruciare illum non deſinis? Te Deus ardentiſſime ſitit, tu autem ingratiſſimè Deum contemnis? ſiti tandem & ipſe viciſſim Deum. *Hoc enim bonum ſolâ voluntate tibi venale proponitur, cupiditatem ipſam ſui Deus ingentis pretii loco habet. Sitit ſitiri.* Ergo quemadmodum deſiderat cervus ad fontes aquarum, ita ſitias Deum, ita ſitias tuam & proximi ſalutem, in virtute profectum, cum Chriſto conformitatem, cum Dei voluntate unionem. Hic ſit tuus quotidianus

Nazianzenus Orat. 40.

panis, quotidie renovari Spiritu mentis tuæ, & æmulari charismata meliora, te aliosque tecum ad perfectiorem viam Dei trahere & rapere. Non potes meliore viatico ac pane viam vitæ mortisque tuæ instruere, quàm pane assidui in gratia virtutibusque profectûs, quàm alienæ salutis ardenti & laborioso zelo, quàm Sacrosancti Eucharistiæ Sacramenti convivio. Hæc enim omnia sunt Panis electorum Dei.

Quinta Petitio. *Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* Quintum Christi verbum in Cruce. *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* Hoc verbo Dominus JEsus crucifixoribus & interfectoribus suis postulavit & paravit misericordiam apud Patrem. O si quomodo liceat potiri hoc corde, & discere hoc idioma JEsu: ut homines condiscant isto idiomate, condiscant inimicos suos & debitores convincere.

Ecce Domine JEsu innumeros habes crucifixores tuos, ecce habes & me, unum illorum, inter ipsos; impetra quæso nobis omnibus omnium indulgentiam veniamque culparum, præsertim in articulo mortis meæ, propter articulum mortis tuæ, & dimitte mihi omnia debita mea, sicut & ego per gratiam tuam, propter charitatem tuam, dimitto omnibus debitoribus meis omnia debita mea.

Sexta Petitio. *Et ne nos inducas in tentationem.* Sextum Christi verbum in cruce. *Ecce Filius tuus, Ecce Mater tua.* Quo verbo Dominus JEsus Matrem suam juxta crucem stantem, discipulo Joanni, Joannemque Matri suæ commendavit. Nemo potest esse immunis à cruce, qui-

quilibet sub cruce esse cogitur; non tamen omnes sub cruce JEsu sunt, neque omnes, estò sint sub crucè JEsu, subsistunt. Multi sub ea jacent, multi gemunt, multi sub ea tœdio nauseant, multi eam objiciunt. Non est hæc consulta ratio, cruces, tentationes, adversitates, cum murmure, cum ira, cum tœdio tolerare. Stare oportet modestè, quietè, patienter, fortiter, hilariter, famelicè, humiliter, constanter, maximè quando JEsus ipse propter me in cruce pendet, dolet, moritur. Grande utique discrimen est, pendere affixum in cruce; & stare solummodo sub cruce: sufficit tamen si vel hoc solum præstes, tradet te JEsus Matri suæ in filium, & tibi Matrem, Matrem suam. Quæ pretiosior consolatio sub cruce stanti, quod majus subsidium in tentationibus posito, quæ major felicitas, & gratia in quavis adversitate, ac inprimis mortis tempore, quàm habere Matrem JEsu in Matrem suam, esse Matri JEsu in ejus filium, nec unquam dum spiras, deserere JEsu crucem.

Septima Petitio. *Sed libera nos à malo.* Septimum verbum Domini, in cruce. *Pater, in manus tuas commendo Spiritum meum.* Hoc verbo JEsus concluſit vitam & Passionem suam, cumque isto verbo, portas mortis subintravit. Quid tu igitur ô homo tibi desideres & quæras amplius, quàm ut exemplo Christi JEsu commendatâ & traditâ in manus Patris Æterni animâ tuâ, exeas ex hoc misero mundo ad Patrem? Nunc dum licet per vitæ tempus eam tibi apud Patrem Deum para fiduciam. Nunc ama & imple omnem voluntatem Dei. Sic in hora mor-

tis confidenter dices Deo; Pater, in manus tuas commendo spiritum meum.

ACCOMMODATIO III.

CONferre septem loca Passionis Dominicæ, cum septem postulationibus Orationis Dominicæ.

Pater noster qui es in cælis. Passio Salvatoris nostri, est veluti semita ad cœlum & vitam æternam: qua de re certos nos reddidit, ipse Dominus, cùm post Resurrectionem suam, dixit discipulis suis. Oportuisse Christum pati, & ita intrare in gloriam suam. Insiste igitur huic semitæ & tu, ac inter indubitata salutis consequendæ, signa connumera, si quando te Dominus JEsus dignatur participem facere crucis & Passionis suæ.

Prima Petitio. *Sanctificetur nomen tuum.* Primus Locus Passionis Domini est. Mons Calvariæ, in quo Dominus JEsus crucifixus & medius latronum statutus, adimplevit illud promissum suum. *Et ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me ipsum;* ad fidem scilicet notitiamque veri Dei, ad sinceram quoque ejus dilectionem, ad mundi ejusque vanitatum contemptum.

O Bone JEsu, ecce cor meum terræ affixum, amoris proprii, plurimarumque curarum sarcinâ gravatum, affectibus & passionibus immortificatis, inordinatis infectum, ad tuæ Majestatis voluntatisque obsequium rebelle; trahe quæso illud, ad te, omnipotenti gratiâ tuâ, & voluntate, ut Sanctissimum Majestatis tuæ nomen sanctificet, ac veneretur.

Secunda Petitio. *Adveniat Regnum tuum.*

Alter

Alter Locus Passionis Domini fuit; Prætorium Pilati, coram quo Dominus noster Regnum suum spirituale confessus est, & à Pilato Rex nuncupatus, & concupiti regni nomine a Judæis accusatus, eadem de causa ibidem spineo diademate coronatus, purpurâ vestitus, Rex genu flexo consalutatus, sceptro arundineo, consputationibus & alapis dignatus est.

O mi JEsu, quàm magno Tibi constat hoc miserum satis super nos peccatores, & inutilissimos homunciones Regnum! O nullum sinas dominari nobis Dominum, præter Te Domine JEsu Rex vere. Ecce enim superbia dicit nobis; Ego regnabo. Ecce ira dicit; Ego Rex ero. Ecce Avaritia, Invidia, Luxus, Acedia, volunt regnare super nos. Averte mi JEsu hos Reges à nobis: Tu solus esto Rex noster. Tu solus posside nos. Sit regnum tuum, maneatque in nobis & nos in eo. Ut Tu in nobis, & nos Tecum regnemus in sæcula.

Tertia Petitio. *Fiat voluntas tua, sicut in cælo & in terra.* Tertius Locus Passionis Christi, Hortus; In quo Dominus JEsus posteaquam se totum voluntati Paternæ permisit, sponte quoque suâ, suis qui eum ad necem quærebant hostibus obviam venit, seseque obtulit. Non inhibuit Dominum JEsum ab amore & obsequio voluntatis Divinæ gravitas rei imperatæ prorsus gravissima ex omni genere circumstantiarum. Cujus gravissimi oneris effectus, in sudore sanguineo agoniaque mortali patuit, quando instar botri, in torculari pressi vel calcati, omnibus membris ejus guttæ sanguinis decurrentes, in terram emanârunt, estò hæc pressura in sola duntaxat

taxat mentis apprehensione fuerit peracta, & nedum in opus externum re ipsâ producta.

O utinam aliquando in cordibus nostris ita pretiosa, æstimabilisque fiat Divina voluntas, ut illam omnibus rebus, illi autem nullam rem omnino præferamus, propter nullas nostras privatas cupiditates, propter nullas humanas rationes, eam transgrediamur, sed potiùs eam semper plenè toto cordis conatu exsequamur, illi conformemur, in illam transformemur, illi ad instar Domini JEsu libenter, fortiter, constanterque adhæreamus, & subjiciamur.

Quarta Petitio. *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.* Quartus Locus Passionis Christi fuit Cænaculum, in quo postquam se Dominus JEsus, ad usque discipulorum pedes lavandos abjecisset, stupendumque illud humilitatis magisterium facto, & verbo exhibuisset: deinde sub speciebus panis & vini Corpus & Sanguinem suum fidelibus suis, in cibum & potum animabus salutarem obtulit, & reliquit.

O verè dilexisti nos Domine JEsu usque in finem? O homo, ecce Deus tuus, exhaustis omnibus liberalitatis suæ modis, totum se tibi impendit, & quidem in cibum etiam potumque impendit, idque eò solùm, ut tu vicissim te illi impendere ne graveris. Et audes etiam nunc moras nectere, audes iniri rationes accepti & dandi? Nunquid credis plus te daturum Deo, dando te ipsum, quàm accepisti ab eo, accipiendo illum ipsum? Pro! monstrum humanæ, seu stultitiæ, seu sterilitatis, quæ dans se Deo, & accipiens Deum sibi, etiam veretur ne fortè plùs dederit quam acceperit? Redde igitur, redde te Deo tuo, & red-

& redde totum, redde guttam, & accipies mare; redde granum, & accipies acervum; redde atomum, & accipies universum: redde nihil, & accipies totum. Permitte te Providentiæ Dei, qui semetipso pascit, & nutrit, & saginat te, sine ut vicissim pascatur, nutriatur, sagineturque te, profectu tuo, amore tuo, desiderio tuo. Si Panis ejus, qui est panis tuus, etiam enim Deus esurit à te ipsum te, sicut & tu mendicas à Deo ipsum se, panem quotidianum.

Quinta Petitio. *Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos, &c.* Quintus Locus Passionis Christi Domus Caiphæ Pontificis fuit: ubi Dominus noster falsò accusatus, malignè judicatus, injustè innocens ad mortem damnatus, crudeliter totâ nocte, tormento & contumeliâ interrogatus est. Numera & tu quoties in omni vita tua, Deus justo suo judicio invenit te reum mortis, & tamen usque hodie pepercit tibi oculus ejus: & misericordia Dei fecit, quòd nec dum in inferno habitet anima tua. Nonne supplicabis ardentissimè huic Amori tuo, ne abbreviet, amoveatque à te misericordiam suam, sed propter omnes injurias illas, quas propter te in domo Caiphæ totâ nocte sustinuit, condonet tibi iniquitates tuas, obliviscaturque injurias suas, donetque tibi cor misericors, & injuriarum facilè constanterque obliviscens, ut ita proximi debitores tui referant à Te veniam debitorum suorum: sicut tu optas & petis tibi à Deo referre condonationem debitorum tuorum.

Sexta Petitio. *Et ne nos inducas in tentationem.* Sextus Locus Passionis Christi Palatium Herodis Regis, in quo Dominus JEsus, Majestas utique suprema, & Sapientia Æterna, pro stulto,

pro

pro ridiculo, pro insano reputatus est, & fatuorum morionumque albâ veste indutus, omnium sannis & jocis expositus est. Sic scilicet vera virtus, humilisque ac pauper innocentia, apud homines præsertim sæculi hujus pullos, & mundi Sapientes, æstimatur insania & sine honore, derideturque justi simplicitas, ab his qui astuti sibi videntur. Sed venient dies, quibus serò errorem cognoscentes, ipsi contra se sententiam ferent dicentes, & præ angustia spiritûs gementes. Ergo nos insensati, erravimus à via veritatis. Neminem igitur pauperem despexeris, neminem justum, & innoxium abjeceris, neminem derelictum deserueris, neminem simplicem & rectum irriseris unquam; omnium enim horum causa derelicta est Deo, & ipse causas eorum intuetur, simul ac tuetur. Quodsi te ob Dei aut virtutis negotium, studiumve contemni, fatuumve reputari contingat, gloriare in isto nomine, & peculiarem id, Dei erga te favorem reputa. Etenim qui propter JEsum despicitur, hic ab JEsu coram Patre Cœlesti ejusque Angelis prædicatur.

Septima Petitio. *Sed libera nos à malo.* Septimus Locus Passionis Christi, sepulchrum, in quo Dominus JEsus de cruce depositus, maternis delibutus lacrymis, sepultus est. Non deposuit se ipsum de cruce Dominus, neque sponte suâ eam deseruit, non interrupit cursum Passionis suæ, non à tramite Paternæ voluntatis deflexit, donec in sepulchro clausus quiesceret. Vade, & tu fac similiter, tuis laboribus in via virtutis perfectionis, operumque bonorum, in bajulatione crucis Christi, & persecutionum propter justi-

justitiam, sola mors, solumque sepulchrum faciat finem. Quamdiu tempus mercaturæ est, negotiari ne desine, dum tempus habes bonum operare, donec vesper mortis adveniat, labora in vinea Domini, usque dum accipias diurnum denarium, in præsenti quidem gratiæ, & meriti, in futuro autem gloriæ & præmii: usque dum dicat tibi spiritus, ut requiescas à laboribus, à tentationibus, à conflictibus tuis, usque dum detur tibi merces magna nimis in manus, possessio scilicet omnis boni, & securitas ab omni malo in æternum.

ACCOMMODATIO IV.

ACcommodando septem Petitiones Orationis Dominicæ, totidem convulnerationibus Christi Domini.

Pater noster qui es in cælis. Dominus JESUS Christus noster est in Cœlo Mediator & Advocatus apud Patrem: cujus in omnibus necessitatibus nostris vultui assistit pro nobis, ostentans ei vulnera, quæ pertulit pro nobis in corpore suo, & veluti ad Patrem ita perorans. Quoniam ego vulnera ista, propter obedientiam tuam, & propter salutem humanam pertuli, non ergo pereant hi, quos adeò pretioso lytro redemi, &c. Ea propter Dominus JEsus, etiam in glorioso corpore prodiens è sepulchro, reservavit nihilominus præcipua manuum, pedum, & lateris vulnera, ut ejus ad Patrem interpellatio pro nobis efficacior, & salus redemtioque nostra certior quodammodo fieret. Ad hæc ergo vulnera confuge, hæc Patri Æterno repræsenta, ex his

auxilia

auxilia salutis pro me, his te ab justa ira vindicta que Dei protege.

Prima Petitio. *Sanctificetur nomen tuum.* Prima Convulneratio Capitis Christi Domini à spinea corona, quâ sacratissimum Christi caput multipliciter, & profundè lethaliterque convulneratum, proposuit simul universo mundo spectandum, verum Christum sive Unctum Domini, non oleo quopiam, sive unguento, sed sanguine proprio. Hujus tam pretiosæ copiosæque unctionis cum capite, simul facti sunt participes etiam capilli, hoc est, fideles & amatores omnes Christi. Esto & tu unus ex capillis JEsu oleo pretiosissimi sanguinis intinctus, sed ita ut inhæreas capiti, neque à capite decidas, nequete dolosa Dalila abradat. Indecorum quidem est capiti capillis nudari, sed & capillo nullum pretium est avulso à capite. Ornant & vestiunt capilli caput suum, orna & tu caput tuum JEsum, moribus & actibus tuis, sanctificeturque *nomen* ejus ex omnibus sanctis operibus tuis.

Secunda Petitio. *Adveniat regnum tuum.* Secunda Convulneratio dextræ manûs Christi, ad quam manum Dominus JEsus latronem bonum pœnitentem & confitentem habens, eundem de cruce in Paradisum ac Regnum suum transtulit. Ne invide bonam fortunam latroni fortunato. Sed tamen, eandem tibi ipsi desidera, & postula. Sic Dominum tuum, estò crucifixum, estò crucifixus, semper confitere, ut te suâ dexterâ, propter amorem tui vulneratâ, complectens ac benedicens, introducat in Paradisum, & in Regnum suum.

Tertia Petitio. *Fiat voluntas tua, sicut in cælo*

& in terra. Tertia Convulneratio, dextri Pedis Christi, qui propterea vulneratus est, ut semitæ vestigiaque & ambulationes cordium nostrorum, merito sanguinis ejus, nec non doctrinâ & exemplis illius corrigerentur, & in exsecutione voluntatis Divinæ erudirentur. Ampliùs ergo ne jam exerres, neque declines in partem malam, propriæ tuæ voluntatis, sed ita exsequere omnia, quæcunque Deus tuus vult, sicut exsequuntur Sancti omnes in Cœlo, sicut exsequebatur cor ipsius JEsu in hac vita, sicut exsequitur ipsemet Deus omne beneplacitum suum in perpetuam gloriam suam.

Quarta Petitio. *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.* Quarta Convulneratio lateris JEsu, per cujus apertionem emanavit thesaurus Sacramentorum, & penu omnium spiritualium alimentorum, quibus animæ nostræ cibari, nutriri, & saginari delectabiliter salubriterque possent in omnem vitæ æternitatem.

Dulcis JEsu admitte animam meam ad hunc aquæ vivum fontem, hoc est ad lateris cordisque tui amabilem scaturiginem, ut ex ea sugat cibum, potumque salutarem Sacramentorum tuorum, hauriat exinde panem quotidianum supersubstantialem, ac cœlestem, quo in labore peregrinationis hujus vitæ confortetur, donec per auxilium gratiæ tuæ, feliciter ad patriam perveniens inibi fruatur Te, Pane vitæ æternæ, quo nutriuntur omnes Sancti, & Electi tui in Cœlo.

Quinta Petitio. *Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* Quinta Convulneratio totius corporis, in flagellatione

illa crudeli, in qua Dominus JEsus, ob multitudinem plagarum, à planta pedis ad verticem Capitis vulneratus, & veluti in unum quoddam perpetuumque vulnus, totum per corpus immutatus est.

Tua hæc imago est, ô Anima mea, tui est verissima effigies, tu es à tuis iniquitatibus convulnerata, & tantùm non in ipsam iniquitatem immutata, cumulatum est vulnus tuum, super vulnus, nimirum peccatum peccato superadditum, en tamen in promptu medicina est. Ex integro scilicet saucius JEsus, ad integram sanitatem tuam. Sana Bone JEsu, sana omnium peccatorum meorum vulnera, vulneribus membrorum tuorum: dele omnes iniquitates meas, copiosâ & redundante redemptione tuâ: & ego vicissim deleo de corde meo, omnes offensas, omniaque debita inimicorum, ac debitorum meorum sincerâ dilectione tuâ.

Sexta Petitio. *Et ne nos inducas in tentationem.* Sexta Convulneratio, Sinistri Pedis Christi. Sinister pes cordium nostrorum est propensio ad malum voluntatum nostrarum, hunc pedem ad lapidem offendimus, quàm frequenter, tam & periculosè, hoc pede appropinquamus usque ad portas mortis; ideo amator animarum nostrarum JEsus, sinistrum pedem suum transfigi voluit, ut corda nostra ex diaboli laqueis expediens illa post se incedere faciat, & per semitas Justitiæ gradientes, usque in regione vivorum eadem constituat.

Septima Petitio. *Sed libera nos à malo. Amen.* Septima Convulneratio Sinistræ manus Christi. Tremendo privilegio, an veriùs gladio obarmata est,

est, sinistra manus Domini: ad sinistram enim ipsius stabunt hædi ab ovibus separati, hoc est reprobi, & impii omnes, æternæ damnationis fulmineam sententiam exspectantes.

O mi JEsu; ergone hunc in finem sinistra tua vulnerata est, ut ex ea non salutifer sanguis, sed igneus damnationis furor stillet super peccatores? transfer dulcis & pie Domine JESU, transfer nos peccatores licèt, redemptos tamen tuos, à sinistra tua, ad dexteram tuam, & nos libera à malo, à peremptorio nimirum decreto furoreque tuo. Non audiamus à Te Domine amarum illud verbum: Ite maledicti: sed potius sonet in auribus nostris, vox tua illa dulcis. Venite benedicti, &c.

ACCOMMODATIO V.

ACcommodando septem Petitiones Orationis Dominicæ totidem comitibus, seu totidem condimentis Passionis Christi.

Pater noster qui es in Cælis. Considera Dominum JEsum esse nostrum exemplar & speculum, tam vivendi seu agendi, quàm patiendi in præsenti vita, quod speculum in omni quidem vita & opere Domini, at potissimùm & luculentissimè in Passione ipsius eluceścit. Converte itaque & defige oculos tuos in speculum istud, inspice, & secundùm illud fac, attendens diligenter, ne qua ex parte dissimilem te Christo Domino effingas. Frustra enim obstrepit Deo, *Pater noster qui es in cœlis*, ille, qui JEsum Crucifixum non effixit in se, qui non portat stigmata

Domini JEsu in se, qui Passionis ejus socios non adscivit ad sese.

Prima Petitio. *Sanctificetur nomen tuum.* Primus JEsu Patientis socius & Comes fuit, Contemptus, vilipensio, inhonoratio, & omnis gloriæ detractio. Totus vitæ Christi Domini decursus istiusmodi sociis familiaribusque fuit stipatus: attamen Patienti illi vel maximè frequens adfuit, adeò, ut in quovis momento & articulo Passionis suæ usurpare potuerit Dominus verba illa sua? *Ego honorifico Patrem meum, vos autem inhonorastis me.* Et tu ergo ô homo, propter contemptum JEsum, elige & desidera contemni. Hic tibi sit unicus honor, hæc tua maxima veneratio atque glorificatio, & exultatio, propter honorem, propter voluntatem, propter amorem, propter imitationem, despecti vilificatique JEsu, despici, contemni, vilificari. Dignus est utique Deus Dominus noster, ut nos alioqui naturâ vilissimi servi ejus, propter honorem ipsius, per omnia vilificemur, estò ille nostri causa nullatenus contemptus foret, quantò verò magis par est, nos penitus penitusque exinaniri, atque pulverisari nunc, quando videmus propter amorem nostrî Deum nostrum usque adeò contemptibus saginatum, opprobriisque saturatum, & prorsus per omnem suam capacitatem expletum. O verè dignum & justum est, ut per contemptiones vilificationesque nostras, honorificetur, & exaltetur Deus noster, sanctificeturque nomen sanctum ejus.

Secunda Petitio. *Adveniat Regnum tuum.* Secundus JEsu Patientis socius fuit, Paupertas. Mendicitas, Nuditas. Hunc socium JEsus habuit

buit ab ipsa Nativitate sua, quæ adeò mendicitatis plena fuit, ut stabulo & præsepi, & fæno, à jumentis emendicato, utendum illi fuerit. Ea tamen paupertas ultimam suæ perfectionis soliditatisque metam, in Passione demum & morte assecuta est. Pendens enim in cruce amabilis JEsus, re ipsa atque veritate demonstravit, sese & volucribus, & vulpeculis, esse ac mori pauperiorem atque nudiorem. Habent enim istæc animantia nidos suos, foveas suas, , in quibus quiescere & fovere se possunt: at JEsus neque ubi caput reclinaret, neque ubi moreretur, neque ubi demum sepeliretur, locum suum habuit. Assume tu quoque, ô homo, juxta status vitæque tuæ conditionem, mendicitatem & nuditatem JEsu in Comitem. Esto Pauper spiritu, esto nudus ab omni, ad te, & creaturas omnes affectu, esto solutus à superfluarum, à commodarum, à necessariarum etiam rerum cura, esto liber ab omnibus amoribus, & studiis, & possessionibus & proprietatibus earum rerum, quæ Deus non sunt. Sis ditissimâ; hoc est, nudissima Paupertate stipatissimus, & tunc adveniet tibi Regnum Patris, audiesque à Domino verbum illud: *Beati Pauperes Spiritu, quoniam ipsorum est Regnum Cælorum.*

Tertia Petitio. *Fiat voluntas tua, sicut in cælo & in terra.* Tertius Christi Comes Infirmitas, Coactio, & Impotentia. Etsi enim Dominus oblatus est, quia ipse voluit: & nemo tollebat ab eo animam ejus, sed ipse pro potestate atque voluntate ponebat, iterumque sumebat illam, nihilominus in omni Passione sua videri volebat planè impotens & insufficiens, tam ad effu-

giendum, quàm resistendum Passioni & inimicis videri volebat Prudentiâ sagacitate, consilio potentiâ, æquitate denique adversariorum suorum captus, convictus, coactus, superatus, & omnia tormenta, mortemque ipsam passus. Usque adeò Dominus JEsus, suæ tum ad Dei Patris voluntatem absolutæ subjectioni, tum suæ pro nobis patiendi, debitaque nostra ad novissimum quadrantem exsolvendi cupiditati indulsit, ut Passionem suam per omnia summa & acerba exaggeratam, omnis verò absolutè mitigationis, & solatii, imminutionisque expertem esse voluerit: eaque de causa, totam suam voluntatem, potestatem, sapientiam, libertatem, à se ablegarit, omnemque illam, non tantum Patris Æterni placito, & honori, verùm etiam hostium suorum arbitrio, & potestati, tanquam instrumentis, consilio, & decreto Dei famulantibus permiserit: adeò ut verissimè dictum fuerit à Propheta. *Fecerunt in eo, quæcunque voluerunt.* Et iterum: *Satiati sunt pœnis meis.* Et rursus. *Factus sum sicut homo sine adjutorio.* Atque hæc demum est vera fames sitisque patiendi; talis debere esse Patientia perfecta amatorum & imitatorum Christi Passi; ut nimirum sic pati velint, sic patiantur, quasi nocentes, estò innocentes; quasi impotentes ad resistendum, estò sufficientes & validi; quasi juste ac debite, estò contra jus & fas, non comminantes, non resistentes, non malum pro malo reddentes, sed malum in bono vincentes, inimicos excusantes, defendentes & vero corde amantes, atque inter benefactores & amicos reputantes. Hujusmodi Patientia opus perfectum habet, hujusmodi Patientia

Marc. 9. 12.
Job. 16. 11.
Ps. 87. 5.

tientia, Charitatis & Humilitatis est, hujusmodi Patientia ab amore proprio, à vanitate, & superbia procul est, hujusmodi Patientia Christi Patientiæ æmula, vicina, & socia est.

Quarta Petitio. *Panem nostrum quotidianum, da nobis hodie.* Quartus JEsu in Passione socius fuit. Labor, Fatigatio, Debilitatio, Defatigatio. O quanto labore laboratum, sudatumque est à Domino JEsu, ut exiret à nobis nostra rubigo, & ferrugo! O quanti constitit! quantarum fatigationum messis Christo Domino fuit, tum obedientia ad Patris Æterni voluntatem, tum conatus elaborandi nostrûm omnium æternam salutem! Et Adamo quidem dictum est. *In sudore vultûs tui vescéris pane tuo.* Noster autem Redemptor toto corpore sanguinem sudare, omnem carnem suam innocentissimam, plagis, livore, vulneribus convestire, totum sanguinem profundere, vitam ipsam animamque ponere necesse habuit, ut abominandam scabiem fœditatemque peccatorum nostrorum elueret ac eraderet, æternæ autem felicitatis vestem nobis indueret. Et post hæc omnia nos tamen homunciones ad laborem sicut volucres ad volandum natos, pro salute nostra æterna tantillum laborare sudareque piget. Et quis est qui ad sanguinem usque peccato resistat? quis est qui velit servire Christo usque ad defatigationem? *Gen. 3. 19.*

O laborioſe & nostrî causa defatigate JEsu, sudore tuo quæso dulces nobis levesque fac omnes labores & fatigationes nostras, propter voluntatem & gratiam tuam, propter exaltationem & gloriam tuam, propter salutem, & per-

fectionem nostram, & fratrum nostrorum, æternam.

Quinta Petitio. *Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* Quintus JEsu in Passione fuit Socius, Sterilitas, Infructuositas. Post tantos enim sumptus, post tantos labores, quos Dominus JEsus nostræ saluti, ac redemptioni impendit: quibusque mille mundorum millia redimere, salvare, ac æternæ gratiæ, gloriæque opibus ditare supra modum poterat, nihilominus exiguum valde numerum electorum, ex non minùs tremendo, quàm justo Patris Æterni decreto accepit, teste ipsomet Domino JEsu dicente toties. *Multi vocati, pauci verò electi:* quasi diceret. Multi quidem sanguine meo redempti, pauci tamen efficaciter salutem adepti. Cùm Dominus JEsus terris relictis Cœlos conscenderet, quingentos vix fideles discipulosque suos reliquit: heu quàm exigua messis, tam copiosæ sementis, quam ipsemet Dominus JEsus, utique non insipiens agricola & seminator, sparserat!

Matt. 22. 14.

O JEsu quàm parcos & raros nunc quoque fructus laborum tuorum colligis, quantam sterilitatem retribuunt tibi etiam nunc Animæ nostræ? licet eas tu, tam crebrò, tamque copioso sanguinis, ac meritorum, & gratiarum tuarum imbre perpluis, & inundas. O Anima mea redi aliquando ad cor, & computa aliquando sumptus Domini tui, super te, debitorum tuorum rationes collige, vide quantis obstricta sis, quam solvendo minimè sis, in quantis te accusant? clama procidens ad Dominum: Miserecordiam habe in me, & antiqua debita mea, errata sce-

ta sceleraque mea, sterilitatem ac infructuositatem meam, condona mihi, ego autem deinceps cum gratia tua, uberiores fructus, bonorum operum, fructus virtutum sanctarum, fructus sanctitatis, & justitiæ, fructus honoris, & gloriæ tuæ afferam.

Sexta Petitio. *Et ne nos inducas in tentationem.* Sextus Passionis Dominicæ Comes fuit, Ingratitudo, quàm Dominus JEsus enormiter & extreme grandem gravemque pertulit, nominatim ab illo, sibi dilecto, & electo Judæorum populo: ab eo enim postinfinita, eaque singularia beneficia, solidam ingratissimi animi mercedem recepit. Quos ille honoravit & exaltavit, ab ipsis contemptus, & despretus est; quos, miraculis editis, sanavit, ab his vulnere, super vulnus concisus est; quibus vitam dedit, ab iis crudeliter occisus est; retulit ab eis pro amore odium; pro beneficiis maleficia; pro benedictionibus, maledicta; pro sincero, & paterno affectu, hostiles dolos, & fraudes, & molestias. O quàm durus fuit hic Comes ingratitudinis, beneficentissimæ, & ad benè de aliis merenduin, promptæ, ac natæ, Christi indoh! Sed nunquid non idem prorsus condimentum, largitatis, ac beneficentiæ suæ, reportat etiam à nobis Dominus JEsus? Nonne quantò ille in beneficiis, super nos, profusior, tantò magis nos, in ipsum ingrati? Ideo etiam angustatur manus largitatis divinæ super nos, ideo parcior nobis liberalitas gratiæ Dei, ideo subtrahitur nobis in tentationibus robur, in periculis protectio, in difficultatibus auxilium, in dubiis lumen veritatis, in arduis spei firmitas, in frigore fervor charitatis. Vin-

cimur ab hostibus, tam visibilibus quàm invisibilibus, damur in derisum, & opprobrium, his, qui oderunt nos: quia relicta est nobis domus nostra deserta, quia per ingratitudinem nostram Bonitas & Largitas Dei, procul est repulsa. Oportet itaque reddere grates, pro gratiis Deo, si volumus habitare in beneficentia, & protectione Altissimi; oportet etiam ingratis nostris benefacere propter Deum. ut ingratitudine satiati JEsu socii efficiamur, utque fiamus filii Patris nostri, qui pluit super justos, & injustos, & Solem suum oriri facit, super bonos, & malos: qui denique pro istis ipsis, sanguinem fudit, animamque suam posuit, à quorum manibus, & furore, illum fudit, illamque posuit.

Septima Petitio. *Sed libera nos à malo, Amen.* Septimus JEsu Patientis socius fuit. Dolor, & Cruciatus: quem, etsi totâ vitâ suâ, adjunctum sibi habuit, peculiariter tamen ille JEsum in Passione comitatus est, adeò, ut ea de causa, vir, & quasi Rex; aut verius, Regnum dolorum vocatus sit. Quia enim super Dominum JEsum posuerat Pater iniquitates, omnium nostrûm, idcirco etiam disciplina pacis nostræ, idcirco omnis pœna, & castigatio omnium, & singularum iniquitatum nostrarum, venit, & incubuit super eum. Quare secundùm multitudinem, & magnitudinem, peccatorum nostrorum, quæ in se Christus susceperat, multitudinem etiam, & magnitudinem, castigationum, suppliciorumque, consequenter dolorum, & cruciatuum æqualem, immo longè superiorem suscepit, atque sustinuit. Ergo jam quisquis voles, metire, & penetra abyssum hanc dolorum JEsu Christi

Christi quod si minimè prævales, hinc saltem disce, & comprehende, ex quibus, & ex quantis, tandem malorum, & dolorum abyssis, tu sis per dolores JEsu Christi, extractus. Ut enim tu non habitares cum ardoribus sempiternis, ut non saliereris igne, ut non viveres in combustione, & morte æterna, Dominus & Redemptor tuus, JEsus, *venit in altitudinem maris*, dolorum, & *tempestas* Ps. 68. 3. Passionis, atque cruciatuum *demersit eum.*

ACCOMMODATIO VI.

COnferendo septem injuriosas Christi Domini compellationes: quas ab inimicis in Passione retulit, septem postulationibus Orationis Dominicæ.

Pater noster qui es in cælis.]

Considera Christum Dominum esse verissimam & ipsissimam Dignitatem Excellentiamque tum rerum omnium, tum maximè fidelis populi sui Christiani: non ob id solùm, quia ille est per Christum, ab æterna illa damnationis, & proscriptionis infamia liberatus; neque ob id tantùm, quia idem populus est per Christum cohæres Regni cœlestis institutus: verùm etiam ob id, quia omnes nationes Christianæ nihil habent, unde veriùs, justiùs, sinceriùsque gloriari possint, ac debeant, quàm ex JEsu Christo Crucifixo, contempto, inhonorato. Hic est germanus genuinusque sensus totius Christianæ Ecclesiæ, cum Apostolo Paulo affirmatè dicentis. *Mihi absit gloriari, nisi in Cruce Domini nostri JEsu Christi.* Ad Gal. 6. 14. Et tu ergo si inter Christianæ Ecclesiæ, veros filios numeraris, nefas ducito gloriari in aliquo, præter

præter JEsum Crucifixum : sed ille unus ac solus, tibi sit honor totus, ille dignitas omnis, ille tituli omnes, ille amplitudines omnes, laudes atque Majestates. Sit Judæis scandalum, Gentibus stultitia, & Tibi cum omnibus electis Virtus Dei & Sapientia, & excellentia, & omnis Decor.

Prima Petitio. *Sanctificetur nomen tuum.* Primum Patientis JEsu Cognomen fuit, Blasphemus, & impia de Deo indignaque loquens. Retulit hoc Cognomen Dominus JEsus, verus & consubstantialis Dei filius, *candor lucis æternæ*, tum ante Passionem, tum præcipuè Passionis tempore : adeò ut hanc præcipuam causam, prætenderint Judæorum Primores, mortis Christi, *Blasphemavit :* exclamat Caiphas, *ecce nunc audistis blasphemiam*, quid vobis videtur? at illi (universum scilicet Concilium) exclamaverunt. *Reus est mortis.*

Sap. 7. 26.

Matt. 26. 65.

Matt. 26. 66.

O mi JEsu tu in omni super terras vita tua id unum solumque præcipuè laborâsti, *ut manifestares Patris tui nomen hominibus, ut honorificares Patrem tuum*, & clarificares super terram : & ecce nihilominus, tanquam in Deum injurius atque blasphemus reputaris ; appellaris, mortique addiceris : ita etiam Christi servorum conatus omnes, labores, sumptus omnes, consilia, apparatus omnes, quantò puriùs, sincerius, fructuosiùs, in exaltationem divini nominis & in propagationem gloriæ ipsius, diriguntur, exercenturque : tantò in deterius & obliquius à linguis, censurisque de vulgo, & etiam non de vulgo hominum detorquentur. Sed talium hæc est consolatio singularis, quòd vestibus, insignibusque sui Imperatoris induantur: ejusque titulo-

titulorum participes fiant, & nomen Dei revera vitâ factisque suis sanctificantes, à mundo tamen, & filius mundi probrum & improperium reportent.

Secunda Petitio. *Adveniat regnum tuum.* Secundum Christi Passi Cognomen. Ambitiosus Regnique appetens, falsus Rex. Ea propter Coronâ spineâ redimitus, purpurâ indutus, sceptro arundineo, genuflexionibusque illusoriè ornatus, & Rex consalutatus est. Eapropter etiam ad Crucem (quæ pœna ambitûs fuit) damnatus, inter latrones medius, ut latronum Rex statutus, denique Rex Judæorum scripto appellatus est. Ita Rex æternæ Gloriæ, tanquam Rex æternæ infamiæ, ab hominibus illusus est. Ita Rex Regum ad proprium Regnum pervenire voluit. Ita Rex & Deus noster nobis Regnum emereri cœleste, nosque suum Regnum facere præelegit. Nos autem, pro quam testudineo passu vestigia Regis hujus nostri sectamur! prô quàm puerili futilique labore, ad æternum Regnum pervenire conamur! Clamamus quidem voce frequenter: *Adveniat regnum tuum*, sed opere vicissim reclamamus, Recede à nobis Regnum Dei.

Tertia Petitio. *Fiat voluntas tua, sicut in Cælo & in terra.* Tertium Cognomen Passi JEsu, Seditiosus. Commovens populum. Subvertens gentem, &c. Atque hæc prima primariaque fuit Christi apud Pilatum, per Principes Judæorum accusatio. Hac etiam de causa Barabbam magis, quàm JEsum petierunt dimitti, vitâque donari, ostensuri scilicet incomparabiliter JEsum magis seditiosum esse, quàm Barabbas fuisset. Hoc

Cogno-

Cognomen acquisivit Christus, per hoc, quia tam verbis, quàm factis, omnes homines ad agnitionem, amorem, subjectionem, impletionemque Divinæ voluntatis perducebat. Estque id hodieque usitatissimum in mundo. Si enim obedire velis magis Deo, quàm hominibus: si majorem habeas rationem conscientiæ, legis divinæ, æqui & veri, quàm humanarum phantasiarum; illico tibi seditiosi, arrogantis, filii Belial, & sine jugo, inobedientis, turbatoris pacis, nomen cognomenque subeundum est. Sed nimirum antiquitùs Sancti Dei homines obloquutoribus istis obstruebant os, dicentes: *Si justum est in conspectu Dei vos potiùs audire, quàm Deum, judicate.* Et rursum. *Obedire oportet Deo magis quam hominibus.* Usurpavit id ipsum & Dominus JEsus. *Sicut mandatum dedit mihi Pater: sic facio.* O Sanctam & laudabilem hanc arrogantiam, adhærere Deo, insistere ejus voluntati, honorare magis Deum, quàm idolum respectuum humanorum. Quis det ad hanc seditionem commovere omnes gentes, ut conculcato idolo (quid dicent) omnes uno corde, ore, opere, dicant Deo semper; *Fiat voluntas tua, sicut in Cælo & in terra.*

Quarta Petitio. *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.* Quartum Cognomen Domini JEsu Patientis fuit, Malefactor, & per omnia improbus, & cujus vita fuerit malè agere, atque *sicut aquam iniquitatem bibere.* O mare omnis bonitatis probitatisque Domine JEsu, qui peccatum non fecisti, in cujus ore dolus, in cujus corde iniquitas, reperiri non potuit: cui testimonium perhibuit turba dicens.

Bene

Bene omnia fecit : huccine tandem reciderunt omnia, ut malefactor, & per omnia nequam appelleris ? Consolamini justi, & benefacientes omnes, nisi grana bonorum operum vestrorum terræ invidiæ, & maledicentiæ insepeliantur, & oblocutionum, censurationumque fimo lapidentur, & obruantur, nullum fructum afferent, sed ipsa sola sterilia remanebunt : quod si in linguis, & censuris humanis fuerint macerata, & mortificata, afferent sine dubio æternitatis fructum, etiam centesimum. Indubitatissimum enim uberrimæ in Cœlo messis signum est, copia detractorum in mundo. Idcirco Dominus suis imitatoribus dicebat. *Beati eritis cùm maledixerint vobis homines, & dixerint omne malum adversùm vos, mentientes, propter me, gaudete & exultate, quia merces vestra multa est in Cælo.* Da igitur nobis Domine panem hunc, semper quotidianum in hac vita, confectum ex detractionibus & censuris hominum, in crastino autem, hoc est in altera vita da nobis panem, ex gratia & gloria tua æterna, præparatum.

Quinta Petitio. *Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* Quintum Cognomen Christi Patientis fuit, Reus est mortis, debet mori, filius perditionis & mortis. Verè Domine JEsu dignus, & reus, & Filius eras mortis, qui factus es pro nostris peccatis hostia & oblatio, super quem, positæ sunt iniquitates omnium nostrûm, ut in Te, & per Te expientur, usque ad exsaturationem Justitiæ Paternæ. Propter hoc autem nos ex filiis iræ, facti sumus filii gratiæ ; ex filiis mortis, filii vitæ ; ex filiis damnationis, facti sumus filii regni, & beatitu-

dinis :

dinis: ita ut illa Dei justitia, quæ antea nobis debebat pœnas, & supplicia, jam ob merita, solutionemque tuam, facta sit nobis debitrix vitæ, mercedis, & præmiorum æternorum. Idcirco illi non quasi petentes, sed veluti exigentes dicimus. *Dimitte nobis debita nostra, &c.*

Sexta Petitio. *Et ne nos inducas in tentationem.* Sextum JEsu Patientis Cognomen fuit, Pseudopropheta, Seductor, Falsarius. Quod Cognomen, ita serviebat Domino JEsu, sicut soli convenit nox, aut igni frigus. Vocatus est nihilominus isto nomine Dominus noster, tam ante, quam post mortem: Et quidem ideò quia falsitates, dolos, errores, deceptiones hominum refellebat, & coarquebat. Veritatem autem prædicabat, & prædicebat. Dilexerant nimirum homines magis tenebras, quàm lucem, nec volebant ad eam accedere, ut non arguentur opera eorum, quæ utique erant mala, quod ipsum & hodie reperire non est difficile: homines enim si male agunt, qui putrescunt ut jumenta in stercore suo, vocant tenebras lucem, & lucem tenebras, bonum malum, & malum bonum, doctrinam veritatis, & placitum divinæ legis, & Sanctorum monita, & exempla, non verentur falsitatis, hypocryseos, superstitionis arguere, fatuitates appellare, huic sæculo, & his moribus minimè convenire. Semper scilicet Deus hominibus Seductor est, semper Pseudopropheta; nemini minùs quàm Deo credunt, immo scelera sua, & pravæ voluntatis nequitias, obstinationesque, ac duritias cordis appingunt Deo, interim verò totos se ad arbitrium fingunt diaboli: & mercede data conducunt, coguntque dæmones

in

in perniciem ſuam: gloriantur cùm malè fecerint, exultant in rebus peſſimis ſuamque in obſequium diaboli propenſionem, facilitatem, fidelitatem prædicant.

O Veritas JEſu, qui verax Magiſter es, & viam Dei in veritate doces, aperi & detege dolos iſtos nobis; ne inducas nos in tentationem, ne deſeras nos in laqueis & decipulis diaboli, ſed emitte lucem tuam, & veritatem tuam, & aſſere nos in libertatem filiorum tuorum.

Septima Petitio. *Sed libera nos à malo, Amen.* Septimum Cognomen Paſſi JEſu, Latro & latronibus pejor, latronumque Princeps. Abunde hunc ſuum, de Domino JEſu, ſenſum demonſtrarunt, quando illi Barabbam ſeditioſum, homicidam, & latronem præpoſuerunt, quando illum cum iniquis deputârunt, quando illi patibulum proprium bajulandum impoſuerunt, quando illum latronum publicorum morte, interque latrones medium, interfecerunt. Neque diſſimulavit id contumeliæ Dominus JEſus, quod ad comprehendendum ſe accinctis Judæorum miniſtris, & ipſismet Primoribus dixit: tanquam ad latronem exiſtis, cum gladiis comprehendere me. Talia ſunt humana judicia: eum qui ab omni injuria corporis mentisque homines liberat, latronem, & omnis mali humani authorem fecerunt, & tanquam revera talem, turpiſſimâ, crudeliſſimâ, latronumq; propriâ morte affecerunt. Hæc eſt omnium piorum unica conſolatio. Non eſt ſervus major Domino ſuo, ſi Dominum, latronis titulo ornârunt, ſervis quidni idem cognomen imponant. Si Patrem familias Beelzebub, Samaritanum, dœmonium habentem, inſanum, in furorem

rorem versum, veneficum appellârunt; quanto magis domesticos ejus paribus coloribus depingent.

Da Domine JEsu nos fieri participes, tecum omnis humani maledicti propter te: & libera nos ab experimento omnis interni, & æterni mali propter eundem Te.

ACCOMMODATIO VII.

ACcommodando septem Effectus, sive fructus Passionis Christi, totidem Postulationibus Orationis Dominicæ.

Pater noster qui es in Cælis. Considera Passionem Domini Salvatoris nostri, esse inexhaustum quoddam gazophilacium, ex quo cuicunque (modo libeat) licet haurire omnem bonorum abundantiam, omnem meritorum, gratiarum, virtutum, auxiliorumque, tam externorum, quàm internorum copiam. Nemo justè queri potest, se vel arceri ab hoc thesauro, vel parum quidpiam participare, vel pauperem esse: omnia enim bona, tam in copia, quàm & in aperto sunt, ad hoc unum ut hauriantur; & quidem quàm copiosissimè, avarissimè, assiduissimè hauriantur. Quàm enim JEsus totus vulneratus est, tam iste thesaurus totus plenus, totus apertus, & expositus est. Sibi ergo imputet, quisquis parùm, quisquis rarò, quisquis timidè, quisquis nihil hausit. Solus enim ille hinc expellitur, qui se negligentem, & per hoc & indignum hauriendo exhibet. Namque cætero ille commodissimè copiosissimèque participat, quisquis abrenuntians peccatis & jugum cupiditatum suarum pravarum excutiens, & suasque voluntates abnegans, crucifixo JEsu se con-

conformat, voluntati Dei totum se submittit, proprii honoris & amoris conculcator, Deum insatiabiliter exaltat, meritis Christi sese ditat, virtutibus exornat, æternæ beatitudinis hæreditate sese dignum idoneumque reddit. Hoc autem quicunque vult præstare, admodum facilè præstabit, modo gratiæ Dei non desit, & posteaquam semel inceperit, usque in finem perseveret.

Prima Petitio. *Sanctificetur nomen tuum.* Primus Fructus Effectusque Passionis Christi est. Fides, Spes, Charitas. Sine quibus virtutibus, nullo modo salus æterna à nobis acquiri potest. Hæc enim est totius nostri ædificii Spiritualis structura, dimensio, & norma. Hoc est illud, quo Sanctificare nomen Dei nostri debemus, ac possumus. Hoc illud etiam est, quo uno, ac Solo Dei laus, & gloria, in mentibus nostris radicatur, & germinat. Credere in Deum, ejusque notitiam veram habere: in ejus auxilio, spem omnem collocare, deque ejus gratia, & manu liberali, salutem præstolari, & ad extremum eundem, super omnia toto corde amare, æstimare, & ab hoc nunquam deficere. Quod totum ex meritis, Domini nostri JEsu Christi, per Passionem, ac mortem, quæsitis habemus. Immo verò nihil nos ita illuminat, inque cognitionem Dei ducit, nihil ita revelat divina mysteria, nihil ita spem roborat, & in Deum firmat, nihil ita in nobis charitas flammam auget, & exaggerat, sicut JEsus crucifixus, sicut Passio cruenta Salvatoris nostri. Hauri ergo, ô homo, de istis fontibus, de istis thesauris, de istis Gazophilaciis, vulnerum Salvatoris? hauri, inquam, lumen fidei in Deum, robur fiduciæ in Deo, ardorem & efficaciam charitatis erga Deum. Si hinc ista non hauris, frustra aliunde speras, & quæris.

Secunda Petitio. *Adveniat Regnum tuum.* Ab Fructus Effectusque Passionis Christi est. Gra & Amicitia, & Charitas Dei, in nobis manen nosque Deo amabiles reddens. Quæ Gratia, i nostra & Sanctitas, & Justitia ; hæc nos facit D Regnum, hanc mendicamus, quando advenire nos Dei regnum rogamus : hæc est sementis vi æternæ, hæc est jus ad hæreditandum Regnu cæleste. Ipsa est præcipuus flos mercedum, cr entis laboribus Christi repensarum, hanc quand nobis meritis suis acquisivit, hoc ipso nos De reconciliavit, hoc ipso nos Regnum Deo, & no bis Deum fecit.

O verum & beatum Dei Regnum, adveniat tandem in nos, & mane in nobis in æternum. O pretiosissime thesaure, in agro Humanitatis Chri sti JEsu defosse, & absconditе, sed per vulnera, & Passionem ejusdem effosse, & in lucem producte & à prudentissimo mercatore, impendio totius substantiæ suæ, nobis empte, atque quæsite: Dona dulcis JEsu nobis hunc thesaurum, & illi nos, illumque nobis serva, ut eum semper possi dentes, ejusque bonis fruentes, eundem trans feramus nobiscum, usque in vitam, usque ad hæ reditatem æternam.

Tertia Petitio. *Fiat voluntas tua, sicut in Cœ & in terra.* Tertius Fructus effectusque seu me ritum Passionis Christi, sunt auxilia actualia ad implendum voluntatem Dei, & ad præstandu opere omnia ad salutem, immo & perfectionem tam necessaria, quàm parata semper. Quia enim volenti ad vitam ingredi, opus est observatione mandatorum Dei ; hæc autem nostris propriis viribus non fit, absque divino auxilio, Dominu JEsu

JEsus postquam nos magisterio suo, de divina voluntate edocuisset; postquam nobis in ejus amore, & executione, exemplo præivisset, etiam auxiliorum, ad ejus impletionem, necessariorum, indubitatam copiam, nobis per suam Passionem & mortem promeruit, & obtinuit. Inde omnis cogitatio bona & sancta, omnis nostræ voluntatis ad bonum affectus, omnis executio boni operis, omnis in bono perseverantia, omne peccati odium, & fuga, & emendatio, ab auxilio Dei est, ex meritis Christi est: quæ auxilia meritaque, à Christo ita derivamus, sicut palmites à suâ, in qua sunt vite, trahunt succum, vitam, incrementum, fructumque suum.

O viva & vera Vitis Bone JEsu: serva in te nos palmites tuos purgatos, vivos, crescentes, fructuosos, abundanter, & perenniter fac nos. Sine te enim arescimus, præscindimur, & in ignem mittimur, & ardemus. Palmiti namque aut vitis debetur, aut ignis: ut ergo in igne non simus, in te vera vite simus. O caput nostrum nobilissimum: dirige nos in viam rectam mandatorum Dei: ut sic in te, ita & in nobis impleatur semper, bona, beneplacens, & perfecta voluntas.

Quarta Petitio. *Panem nostrum quotidianum, da nobis hodie.* Quartus Effectus Fructusque Passionis Christi fuit, Sacramentum corporis & sanguinis Domini, quo in præsenti vita, animæ nostræ aluntur, confirmantur, & saginantur, ut robustiores, & vegetiores effectæ, dilatato, & impinguato, per charitatem corde, currant in via Spiritûs, usque ad bravium vitæ æternæ. Hoc Sacramentum pretiosissimum, non solum habet in se virtutem, & merita, Passionis, & mortis

Christi, sed insuper etiam continet in seipsum met Christum, omnem scilicet substantiam ejus Corpus, sanguinem, vitam, animam, divinitatem omnia bona, & virtutes, & gratias, & merita ejus plane sicut in fonte habentur rivuli, sicut in sole habentur radii, sic in gazophilacio habentur thesauri, sicut in anima habentur, vita, potentiæ, opera. Grandis est hic & inæstimabilis fructus Passionis, mortisque Christi, qui pro omnibus illis liberalissimè communicatur, à quibus dilectissimo per incensa & inexpleta desideria corde concupiscitur. Mira res sane, quod pro totius mundi pretio non daretur homini, hoc pro devoto, humili, & ignito desiderio, largissimè profunditur. Congrega igitur totius mundi cupiditates, desideria, & avaritias, illasque desiderando Sanctissimo Sacramento impendens dic: *Panem nostrum quotidianum*, nobis, sanguine & corpore, Filii tui Unigeniti conditum, Domine, da nobis hodie, da semper, da in tempore mortis nostræ.

Quinta Petitio. *Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* Quintus Fructus Effectusque Passionis Christi est Remissio & abolitio peccatorum nostrorum omnium. Ut enim in mari rubro, sic deleti sunt demersique omnes Ægyptii, ut non remanserit ex eis ne unus quidem; ita in Passionis, & mortis Christi JEsu cruentissimo mari, deleta sunt omnia peccata nostra, descenderunt sicut plumbum, in profundum oblivionis divinæ, unumque ex eis in conspectu ejus non remansit. O fortunatum diluvium, in quo filii quidem Dei, abluti, & salvati; diabolus autem, & peccata demersa sunt, & de-

& delata. In hoc balneo, diebus singulis, lava cor tuum, anima mea, & expurga ab eo, omnes iniquitates ejus: nominatim, omnem iram, omne fraternum odium, omnem vindictæ cupiditatem, omnem injuriarum, offensarumque memoriam, ut liberè, sincereque oculos tuos, levare possis, ad illum Dominum tuum, qui pro te pendens in cruce, oravit pro crucifixoribus suis, docuitque te sic orare. *Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.*

Sexta Petitio. *Et ne nos inducas in tentationem.* Sextus Fructus Effectusque Passionis Christi est, Debellatio infernalis Tyranni, qui potestatem suam cruentam non minùs, quam iniquam, in omne genus nostrum, exercebat, ob quam etiam, ab ipso Redemptore nostro, vocatus est, Princeps hujus mundi, vocatus est fortis, armatus, custodiens atrium suum, & spolia sua in pace. Hunc sanguinarium Tyrannum Dominus JEsus vicit, & debellavit, virtutem ejus contrivit, ipsum alligavit, & vasa, spoliaque diripuit, Passione, cruce, & morte suâ, usque adeò, ut jam modò, prædo, & draco, & Leviathan iste, sit ludibrio pueris puellisque Christi, & illudant ei alligato, tanquam aviculæ implumi, & enervi, & retia tentationum ejus, faciliùs quàm aranearum fila, perrumpere valeant, & ex eis victoriæ suæ trophæa, in Domino gloriantes statuant. Inde experimur legiones tartareas universas, ad unicum crucis signum, instar timidissimarum diffugere avicularum, aut captarum. Quocirca quisquis non tantùm vult non timere, à facie Tyranni hujus, sed etiam cupit, super aspidem, & basiliscum ambulare, & leonem draconemque istum

conculcare, scuto Passionis Christi, sese communiat, & circumdet, quo fiet, ut omnes vires, conatus, fraudes, assultusque diaboli, in risum & ludibrium Cœlitibus, in confusionem, & ejulatum inferis, & victoriam, & præmium, & gloriam sibi convertat.

Septima Petitio. *Sed libera nos à malo, Amen.* Septimus Fructus atque Effectus Dominicæ Passionis est, Eliberatio nostra, Immunitasque à pœnis, tum inferni, tum purgatorii, tum etiam, (si divinæ opi non desimus) ab ipsis, hujus vitæ. Omnes nascimur naturâ filii iræ, & pabula infernalis ignis, sed illos infernales ardores sempiternos, sanguis Christi extinxit, emundans nos ab omni iniquitate, & satisfaciens, justitiæ Dei, pro omni nostro, tam culpæ, quàm pœnæ reatu, ac debito. O quantam ergo injuriam, contumeliamque faciunt JEsu Christo Passo, & Crucifixo, omnes peccatores, qui habentes exstinctum sanguine Christi infernalem ignem, eum tamen ipsi, denuo, cupiditatum suarum effrenium æstu, in contemptum Dei, in gaudium diaboli, in nutrimentum inferni, reaccendunt, seseque incendiorum illorum, sempiternum pabulum exhibent.

O JEsu pro nobis Passe, & mortue, libera nos ab hoc malo: & da, ut sanguinis Passionisque tuæ usu, & fructu, & merito, incendium infernale, tam nobis ipsis, quàm omnibus proximis nostris exstinguamus; nunquam illud, seu nobis ipsis, seu proximis restauremus, sed potiùs unanimiter omnes, æternâ beatitudine dignos idoneosque facere, te adjuvante connitamur.

IN

IN PASSIONEM DOMINI MEDITATIONES QUADRAGINTA SEX

JUXTA NUMERUM DIERUM QUADRAGESIMÆ,

MEDITATIO I.

FERIA 4. CINERUM.

Lotio pedum, Institutio Eucharistiæ. Exhortatio.

1. NOn habebat Christus quod lavaret in se ante mortem, reperit in aliis. Voluit ostendere neminem esse tam lotum, hoc est Sanctum, qui non indigeret ut saltempedes, hoc est affectus, sensualitatisque delicta lavet. Et pœnitentia quidem semper agenda est, sed maximè ante mortem imminentem, ingruensque Dei judicium, urgenda. O Domine, ampliùs lava me, etiam ab occultis meis. Delicta juventutis meæ ferventioresque concupiscentias & ignorantias meas ne memineris, sed dele iniquitates meas semper, ut possim ante te sine culpæ & pœnæ obligatione vivere. Adauge ergo in me Spiritum Contritionis semper. Gratias etiam age Christo quòd te abluerit & abluat sæpe, non aquâ, sed sanguine.

2. HOc est, ait Christus, Corpus meum, quod pro vobis tradetur. Meum est, sed tradetur vobis, & pro vobis, modo vobis proportionato, pro naturæ vestræ exigentia, pro dispositionis singularitate. Intellige; quodammodo in tua potestate esse fructus, quos, & quantos voles, ex Eucharistia, imò ex omnibus Sacramentis percipere, quantùm te disponis; quàm capax vas cordis affers, tantum sumis. Sed quid est quod iturus ad Passionem, Eucharistiam Sacram instituit? an quia tibi pugnæ sunt, cum natura, cum malis habitibus, & Passionibus, parare voluit tibi auxilium, & præbere pharmacum?

cum? Vide quæ sit causa, quòd toties Corpus Christi sumens, tamen effrenes indomitasque passiones habeas? deinceps dignius hoc Sacramentum tractare proponas. Sat bene tractat, qui ejus sumptione proficit.

3. EXhortator ad dilectionem mutuam Christus, nihil enim prodest Corpus exteriùs Dei causâ affligere, charitatem autem mutuam deserere, multos invenies, qui carnem graviter atterunt, pauciſſimos autem, qui in communitate viventes aliorum mores tolerare, aliisque moribus propriis molesti non esse sciant; cogita particulares casus, & personas, quibus tu vel alios ferre non soles, vel aliis ipse molestus es, & emenda te in iis, disceque ita esse (juxta Christi petitionem) unum cum omnibus, sicut Filius cum Patre Æterno unum est. Frustra enim appetes uniri Deo, nisi fueris unitus cum proximo; & sicut propter servandam unitatem cum Deo; ita & propter servandam pacem cum proximo multa subeunda sunt, quæ nollet caro.

FERIA 5. POST CINERES.

2. *Egressus Vrbe. Tristitia, Relicti discipuli.*

1. NOn vult JEsus ad nostram Redemptionem capi & rapi in urbe; & tu si vis animam tuam redimere à peccatis, occasiones, conversationes, tumultus fuge. Cogita, in quæ peccata, quibus occasionibus sæpiùs graviùsque cadis, & quomodo ex istis cœnaculis ac domibus egrediaris dispice, & accurata fac proposita.

2. IN itinere, ex urbis egressu, occupat Christum pavor, tœdium, tristitia, condole, & contristare cum Christo, & scito, quòd si ser-

si servire volueris Deo, Christumque sequi, & à te ipso, tuisque sociis desciscere, reluctantem sis experturus naturam, consuetudinem, reprehensores, linguas, unde tœdia, tristitiæq; nascentur. Sicut autem Christus pergit hæc sentiens, & tu nolis Christo magis esse delicatus, sed sta in timore, & præpara animam.

3. RElinquit Discipulos Christus, tu tamen Christum ne desere, imò pete ab illo, ut te secum assumere, & spectatorem, ac si placet consortem etiam Passionis suæ esse velit; hoc ut assequaris, cura esse fervens ut Petrus, purus ut Joannes, simplex & sincerus ut Jacobus. Et omnino hîc statue per totam hanc Sanctam Quadragesimam Christum Dominum patientem animo sequi, observare, imitari, compati; postulans ab illo, ut tibi lumen, fervorem, constantiam donet, quo multa in Christo patiente cognoscere, exprimere in te, in omnibus autem coram ipso perseverare possis.

FERIA 6.

3. *Oratio, Calix, Sudor sanguineus.*

1. DIsce à Christo, quomodo debeas, & quando orare Christum; in maximis desolationibus maximè Christus orat, ferventissimè, diutissimè, humillimè, resignatissimè: tu contra, non nisi tunc oras, quando deliciis spiritualibus affluis; in oratione es tam incircumspectus, præsumens, piger, vagus, rarus, Quanquam est etiam alius tuus scopulus; ut ad orationem non recurras, nisi quando necessitas te cogit, quando autem quies est, & securitas, facillimè orationem negligis.

2. In-

2. INfirmæ suæ condescendens Christus naturæ, calicem Passionis auferri petit à se, & tamen rationali parte promptissimè illum acceptat, petitque non suam sed Patris fieri voluntatem. Orat ergo pro se, contra se, quod petit auferri, hoc poscit impleri. Disce & tu in pugnis interioribus te gerere debitè, nec attendere quid caro possit, sed quid spiritui expediat & prosit. Quidque ratio, & Deus, & superior velit. O si induere conareris affectum illum JEsu Christi, quo ille oblatum à Patre per manus confortantis Angeli Passionis calicem hausit, & jam tunc absorbuit, ut tu quoque Crucem, Dolorem, contemptumque tui pro Christo assumere, & sustinere, eâdem illâ aviditate, & constantia velis. Nemo enim Christo melior patiendi Magister, utinam & tu sis discipulus saltem bonus.

3. SUdat Christus, putas præ deliciis, & otio? Quin & tu te resolvis & tandem statuis Christo servire usque ad defatigationem, non ausim proponere usque ad sanguinem Domine JEsu, sed si tuæ voluntati placet, fiat. O anima non potes sudare sanguinem tuum pro Christo fundendo, suda saltem Christi sanguinem colligendo. Sanguis Christi, perfectio tua, Sanguis Christi, salus animarum. Guttæ sanguinis Christi, sunt minimæ occasiones merendi, & Deo placendi, quæ ideo guttæ, quia videntur parvæ, ideo sanguis, quia à Christi sanguine habent, ut rectè usurpatæ ad vitam æternam possint prodesse. Guttæ sanguinis Christi inspirationes bonæ, quòd enim à Deo dentur meruit Christus suâ Passione. Hunc omnem san-

ſanguinem ſi curâſti, ſanguineum Chriſti ſudorem collegiſti, ideo pretium laboris à Chriſto ſperare potes, ſed heu ſanguinis Chriſti ſudor factus eſt decurrens in terram, in vanum, &c.

SABBATO.

4. *Dormitio diſcipulorum. Obviatio hoſtibus. Oſculum.*

1. ORante & agoniſante JEſu, dormiunt diſcipuli. Sic ſcilicet, quando Deus maximè pro ſalute noſtra excubat, nos peccamus, nos tepiditati, nos torpori & offenſis Dei indulgemus, quaſi Chriſtus ideo ſatagat, ut nos nihil agamus: nec veremur amarum illud verbum. Simon dormis? ſic non potuiſti unâ horâ vigilare mecum? O ſurge anima mea, exſurge à mortuis iſtis operibus, tepidè, negligenter, fruſtra, factis, & in luce, ſicut filium lucis decet ambula.

2. SCiebat Chriſtus feſtinare Judam & Judæos cum miniſtris ad ſe capiendum, feſtinat ergo & ille, nec cedit, imò procedit obviam, & præcedit amore furorem, ſciens licet omnia quæ ventura erant ſuper eum. Ubi tua virtus ô homo, ſi quid triſte, vel à longè, vel falſò præſagit animus, ſi quæ confuſionis ſuſpicio ſe prodit, illicò latibula excuſationum, prætextuum, conſultationum, diſſimulationum, impatientiæ vindictarum, quæruntur. Nunquid hoc eſt dicere, ſurgite eamus, ecce occaſio patiendi, confuſionis, meriti, laboris? Examina te, quoties occaſiones hujusmodi à Divina manu oblatas rejicis?

3. Tan-

3. TAntopere Christus amica sanctarum animarum amat oscula, ut vel falsò, vel fictè accedentium admittat suaviationes; & quantò putas libentiùs acceptaret, à sincero, puroque fervore charitatis profectas? Gloriatus est coram Elia de Achabi quanquam minùs sincera pœnitentia, Deus. O si, vel semel liceat dare veri amoris osculum Christo! O si ne semel contingat Christum Iscarioticè osculari; sed quoties (eheu!) sic dedi? quoties jam soleo illo modo dare? Exere affectus anima mea, sed humiles, sed solidos, sed amorosos, & illis JEsum complectere, & tuis castis oculis Judæ osculum deterge, quodsi oris osculo, indignam te (merito) putas, pedes oscularе, lambe vestigia pedum ejus.

DOMIN. 1. QUADRAGESIMÆ.

5. *Casus hostium, Captivitas Christi, Fuga discipulorum.*

1. VErbo JEsus prostravit universas hostium phalanges. Eheu! quis sustinebit judicantem, quem nemo sustinere potest patientem. Potuit Judas sustinere lavantem pedes, admittentem ad osculum, dantem sui Corporis Sacramentum, amici nomine compellantem, proditionis signum exprobrantem: non potuit, quod re ipsâ esset, de se confitentem. Scilicet omnes alios vultus Dei, peccator eludere potest, germanam Dei faciem non potest; facies hæc, est ipsum Esse. Ego sum, ait, qui vos creavi, qui Patres vestros ex Ægypto eduxi. Ego sum in quem cadere non potest infirmitas. Ego sum à quo totum vestrum dependet esse. Ego sum solus, & extra me alius non est ullus,

& ut

& ut sciatis quòd vos non possitis, nisi quantum ego concedo. Cadite &c. Ut quid ergo scelera sceleribus cumulas homo, & tepiditatem auges negligentia? An nescis quòd qui te judicat Dominus est? Audi sæpe Christum ingeminantem. Ego sum Creator tuus, Redemptor tuus, Judex tuus, Punitor tuus, quomodo servis Creatori, amas Redemptorem, times Judicem? tu autem quid? potes quidem dicere. Ego sum factura tua, redemptus tuus, reus tuus, sed num potes dicere? Ego sum servus tuus, fidelis tuus; non potes? cura ut possis.

2. CAptivus Christus in manibus hostium gemit, & compateris illi? meritò; sed vide ne etiam in tuis vinculis gemat. Posuisti, aut accepisti illum in specie panis, quàm puro corde, quàm humili ardentique affectu? Vide quomodo Christus te tractetur, num non ut ab his Judæis, num etiam pejus? Judas tradito Christo, præcepit militibus; tenete, ducite cautè, tenes tu, an ejicis? ducis cautè, an tractas inverecundè? Et quid prodest Christum recipere, si non retines; quid juvat retinere, indignè autem tractare? Captivat Christum, qui viam Dei & veritatem in iniquitate detinet, nec ad justitiam erudit multos, quos potest, quos tenetur.

3. FUgiunt Discipuli, quia ad Passionem ventum est. Compatere derelicto Jesu, ex intimis medullis, audiens illum indignissimè haberi ab hostibus, deseri à discipulis. Disce quid possint ex se homines, etsi alias cum Christo conversari assueti, etsi aliàs ferventes? Cogita quàm sæpè, quàm facilè, in leviori, quàm præsens est, occasione, à Christo recedis, & turpiter fugis?

fugis? Dole de tua inconstantia, & te de tua infirmitate humilia, illud autem Christi robus, quo ille in hac captivitatis suæ hora abundabat, à Christo devotè postula, ut ei colligari, cum eo ad præsides trahi, calumnias & cruciatus pati possis.

FERIA 2.

6. *Annæ examen, Alapa, Responsio.*

1. EXaminatur JEsus, nec dedignatur subire, judex omnium, censuras impiorum. Tu ita superbus es, ut tua opera nullam mereri censuram, aut reprehensionem putes, nullius judicio putes esse subjicienda. Recole quàm tu piger es, & perfunctorius, in tuæ conscientiæ examine. Disce sic vivere, sicque te semper gerere, ut possis cum Christo dicere. Ego palàm locutus sum, & in occulto locutus sum nihil, cogitavi nihil, feci nihil, cujus testem conscriumque habere metuam. Disce sic vivere, ut purissimus divinitatis ille oculus, omnia intimè internoscens, nihil in te reprehensibile inveniat.

2. PRÔ! quod istud ad aures fulmen verberat? inflicta Christo alapa est anima mea, & tu non tota exhorresis, pioque stupore palles? Sic scilicet dissimulamus sæpe dum Christo injuriam fieri videmus. Sed videsne in gratiam humanam favoremque Principum impactam esse Christo alapam hanc? Heu respectus humani! quàm frequenter ego vestra causa Christum in faciem cædo, à bono resilio, malum committo! Rubet vultus Christi, ah dolor! sed quidsi, non tam rubet à pugno servi, quàm à contemptu meo? certè scimus honestos homines magis pudere repelli, quàm percuti.

3. QUis crederet hucusque perventurum Deum-Hominem abjectionis, ut ceret homini vili. Quid me cædis? mea te c mitas à cedendo avocare debuerat, satis aliun afflictus, & affligendus sum; quid me cæd Non ait tamen. Homo, serve impie, quis tu qui me cædis? &c. Anima mea non tu etiam c Christo dices huic servo, ejusque suppari quid Christum cædis? Senti aliquantulam p tem doloris & confusionis hujus, quam Chris sustinet, & quæ Christo extorsit hæc verba, q tot alii cruciatus, & indignitates non extorse Non protulit illa Christus, ut argueret, sed commiserationem inveniret. Vide quoties dicit anima, quoties conscientia, Regula, Cha tas, Obedientia, Paupertas, quid me cædis?

FERIA 3.

7. *Caiphas, Falsi testes, Adjuratio.*

1. APud Annam Christus examinatur de rebu veris, apud Caipham obruitur falsis, sed quomodo in eo, in quo verum malum non fuit falsum inveniretur? Non est consilium contra Dominum cùm stat ante Judices, quando ipse venerit ad judicandum & sederit, quis illud in veniet? quis respondebit ei unum pro mille? Humana judicia & sententias non time, nec ju stitiam tuam desere, quam cæpisti tenere; il nocens es, illum time judicem, qui in lucern scrutatur etiam Jerusalem. Vide qualis in h parte sis?

2. FAlsis testimoniis Christus accusa ideoque absolveretur potiùs si esset ap eos causa, qui veritatem scire, & non potiùs n noce

nocentiam opprimere vellent. O quàm frequenter accidit etiam iis qui proficere alioquin in bono student, ut non tam resilire à malis consiliis, quàm ea fucatis coloribus palliare, effictaque dictamina conscientiis suis, per vim obtrudere soleant? Sæpe injurias vindicant, & zelare pro bono communi se dicunt: dicunt non ideo se narrare, ut detractum famæ sit, sed quia minùs sibi probatur, ut caveant alii, quia res nota est. Disce non cuilibet spiritui credere, sed proba spiritus utrum ex Deo sint, & omnia tua facta, ad sensum horæ mortis, limamque judicii Divini explora. Non enim potest male judicare, qui judicii sui timet habere scrutatorem & interpretem Deum.

3. ADjuratur Christus per Deum vivum, & facit pro nominis divini reverentia, dicitque id audientibus hostibus, quod sciebat extremæ sibi fraudi futurum. Quin tu fidenter adjuras etiam Christum ligatum. Adjuro te ut dicas mihi, si tu es Christus: quem ego sequor, cui ego servio? scio te esse, scio per fidem, & intellectum, sed scire volo per affectum, & per altiorem quendam, quem magis tuis Sanctis communicare gaudes sensum. Adjuro te mi JEsu per Deum vivum, per tuam, inquam, Divinitatem, ut dicas mihi verbum, quo cognoscam te in luce tua, ut sciam te, & amem te, ut sciam me scire, & me amare te, & ambulare coram te corde sincero & perfecto, prout par est in gradu excellenti, & heroico; utque sciam, quantum adhuc desit mihi. Petes à Christo spiritûs prudentiam, quo Christum & scias ipse, & aliis no-

veris annuntiare opportunè, fructuosè, sedulò efficaciter.

FERIA 4.

8. *Scissio Vestium Caiphæ, Blasphemiæ, mortisque reus proclamatur.*

1. INvidia quò non deducat? ad actus etiam pudendos & indignos se, sed qui invidia est non videt, eum tamen cui nocere vult, & modum nocendi videt. Commune, & pejus pestimis malum, à quo etiam magnorum rari liberi sunt, imò si qui illi obnoxii, hi maximè. Et tamen fraudulentum: omnia alia se esse potiùs quam invidiam simulat; commissum est officium, applicatur ad aliquid, successit bene negotium, laudatur alter, habetur ejus ratio: quid fit? in corde stulti nascitur invidia, sed zelo Dei, & boni communis induta: itaque mox extenuantur dotes proximi, allegantur mores præteriti, aut eventus, deteguntur defectus, carpuntur bona, & quid non? Quem diligit Dominus liberabitur à malo isto; tu anima supplica Christo.

2. QUi ne perderet obedientiam perdidit vitam, qui adjuratus per Deum ob tanti nominis majestatem, verbum verum quidem, sed tamen sibi mortiferum dixit, qui non suam sed Domini voluntatem fieri petiit, qui ab à Patre duodecim legiones rogare potuit, propter Patris tamen obedientiam noluit, is blasphemasse Deum dicitur. Frequens talis occasio patiendi in communitate, ubi laudandus quis erat ibi culpatur. In hac materia, quomodo te gerere soleas, diligenter dispice, quomodo debeas, Christo disce.

3. Re-

3. REus est mortis Dominus JEsus anima mea, reus omnino; quia cùm dilexisset te, tradidit semetipsum pro te, quia in finem dilexit te, morti addictam mortis ream, mortuam; an non qui tangit picem, coinquinabitur ab ea? Falsò conciliabulum istud clamat Christum mortis reum; clama tu verè: Reus es mortis Domine JEsu, descendisti de cœlo, incarnatus es, vixisti, laborâsti, captus es, omnia facere & pati decreviisti, pro salute mea: verbum autem tuum; quantò magis decretum? quomodo potest transire? reus es mortis. At tu anima mea, non es rea amoris, non amabis amorem istum Christi, qui illum fecit reum mortis tuæ, & pro te? Imò ama, & ad mortem usque amare ut possis Christo supplica. Dignus est enim morte, qui JEsum non diligit mortuum pro se.

FERIA 5.

9. *Sputa, Velamen, Verbera.*

1. DAmnatus à Pontificibus, conspuitur à Satellibus JEsus, heu me quàlis contumelia? Vultum Angelis desiderabilem & terribilem conspuunt homines vilissimi & pessimi. Heu! quàm sæpe ad ductum Dominorum peccare pergunt subditi & præeuntibus majoribus suffragantur, sequunturque minores. Formidanda res præesse, imò & magnum esse; si magnus & malus es, magnus peccator es; non enim tibi soli peccas, sed multis, quos tuo exemplo audaciores facis ad disciplinam solvendam, ad negligenda bona; sic vive, tuo ne exemplo alius causam vel minimam peccandi sumat: anima tua, pro anima ejus. Væ mundo à scandalis, sed magis væ scandalis ipsis,

maximùm autem væ magnis scandali datoribus. Hactenus Religionis disciplina Virgo fuit, tu primus eris, qui illam prostitues, scandalumque facies?

2. VElamen Vultui Christi impositum est. An ut quo sputorum irreverentissima sordes detergat, habeat? an suam ipsius spurcitiem impietas spectare horret? An piissimo Christi vultu moveri, atque mansuefieri se sentiens impiorum animus, pius ne fieret timuit, ideoque Christi faciem velavit? O anima! velamen Christi vultui nunquam objice, sed ut vel peccantem te aspiciat JEsus, velis; proderit tibi, sicut profuit Petro. O si tu vultûs Christi velamen esse potuisses anima mea, ut sputa barbarorum haurire, & ictus excipere, Christoque servire potuisses!

3. VErberatur, & de Percussore prophetare jubetur, quasi sit mendax tua Veritas, ô æterna veritas! sed scilicet quasi per risum stultus operatur malum. O cor, si pium es, hic est occasio pietatis; profectibus tuis isthæc petra tunditur, ut tu fugere mel possis, oleumque impinguans caput colligere; cur quæso non proficis ô anima, quid te ad Sanctitatis, hoc est, ad constantis ac fructiferæ virtutis studium adducet; si hæ Christi ignominiæ in oculis tuis, ab ipso toleratæ pro te, non adducent?

FERIA 6.

10. *Negatio Petri, Cantus Galli, Respectus Christi.*

1. OQuàm miseri sunt profectus nostri, & quam infirmæ soliditates nostræ? Ille Petrus, qui Christum præ æstimationis magnitudine, à lotione pedum arcebat, cum quo præ fervo-

fervore, in carcerem, in mortem, vel solus ire audebat, jam Christum notum sibi esse, cum juramento, & anathemate, ac detestatione pernegat! Planè hoc apud me frequentissimum. Nunc mire Majestatem Dei revereri, & statim eandem levissima de causa obliviscì ac offendere. Non nosti Petre hominem istum? verè eum non noras, si enim cognovisses, non negâsses.

2. NEgat Petrus, cantat gallus; scilicet, quando homo peccat, conscientia & velut canis custos in foribus peccatum adest. Sed cantus galli Petrum non convertit, neque etiamsi peccatum contra peccatorem est, semper illum emendat, verùm Deus est, qui peccata remittit, & converti peccatores facit. Superiores, concionatores, galli sunt; peccant homines, galli canunt, canunt inquam, quia consonè, appositè, harmonicè, pro ingenio, & captu dicunt, sed solus Deus fingit animos, & loquitur ad cor.

3. SOl terram respicit, tot oculis quot radiis, per idque varia producit. Respexit Christus Petrum, & convertit in fletum petram, amarè quidem Petrus flevit sibi, sed dulciter Christo. Vide quomodo Christus amet animas; tam malè habebatur ipse, & tamen Petrum aspiciebat atque convertebat. Rem Christo gratam facere vis? animam tuam, animas aliorum, ad amaros pro culpis fletus provoca; sic enim Dolores Christi multùm leniviśti. Roga JEsum, ut te frequenter hoc aspectu aspiciat. Verè enim sanitas in portis, hoc est, oculis ejus, & aspectus ejus emissiones aquarum. Respice & tu Christum, efficacis imitationis desiderio frequenter, respice ut ames, ut compatiaris, ut sequaris, ut desideres, gratias agas, imiteris.

SABBATO.

11. *Totius noctis blasphemiæ.*

1. REvoca in memoriam omnia, quæ istâ nocte Christus ab impiissimis illis passus est, & simul revoca totius mundi, & tua inprimis, quibus occultiùs & fædiùs Divinam Majestatem offendisti, scelera, & ea pœnis Christi conferens, illaque harum causam esse agnoscens, amarissimè quantùm potes culpas tuas defle, dolores & ignominias Christi in te ipsum transfer, & pœnas tuis luere statue, & contende. Sæpe etiam Deum deprecare pro istis peccatis, quæ vel fœdiora, vel tibi occultiora sunt, nec pro tuis solum, sed pro omnibus illis aliorum peccatis, quæ sunt magis probrosa, occulta, sine pœnitentia, vel ob negligentiam, vel ob ignorantiam culpabilem, relicta.

2. REcogita quanta hominum talium multitudo, qui ex ignorantia Deum graviter offendunt, & existima talia peccata esse nocturna ista Christi supplicia; & quid hic facies? ora pro augendo fidei lumine in mundo, ora pro dandis Ecclesiæ Apostolicis viris, ora pro versione infidelium, pro emendatione Christianorum. Te ipsum, quâ potes ad hunc laborem Domino offer, accingere, & præparare stude. Condole Christo, quòd etiam hodie, in hac nocte gravissimas scelerum pœnas, apud impios homines quasi luat, eumque cum potens sit, & velit, roga, ut hanc noctem quàm efficacissimè discutiat.

3. PErpende Christi Excellentiam, injuriarum hujus noctis magnitudinem, & longitudinem; excita in te compassionem sensibilem, de tantis injuriis tali personæ inflictis

ctis. Amoris intensos erga Christum affectus elice. Singulas injurias Christi, actu compensa, conformari Christo, aliquâ tui submissione, & contemptu constitue, & totâ hac v. g. de illius infelicis noctis lachrymabilem memoriam animo retine.

DOMIN. 2. QUADRAGESIMÆ.

12. *Concilium matutinum, Condemnatio secunda, Judæ Pœnitentia.*

1. MAnè facto adducitur iterum ad Concilium JEsus, & statuitur ante Principes Judæorum, examinatur iterum, & an sit ipse Christus interrogatur, Christus JEsus in Sacramento est quasi vinctus in concilio. Examina diligenter anima mea vinctum illum, quem verba Sacerdotalia de cœlo evocant, & sub speciebus velut in carcere collocant, manus verò in altari, tanquam in concilio proponunt, non tamen superbe, sed humiliter, quære ex illo dicens. Si tu es Christus dic nobis? Multum proderit tibi responsio JEsu, si respondere dignabitur, & quidni dignetur tibi dicere ad honorem suum, quod respondit Judæis ad perniciem suam. O JEsu mi, si tu es Christus dic nobis, dic intellectui, ut te sciat; voluntati ut amet; dic toti Ecclesiæ, ut te honoret; toti mundo, ut credat, & tibi serviat, hosque Passionis tuæ contemptus compenset.

2. SEd quid adhuc desideramus testimonium, cùm ipsi audiamus de ore tuo piissimè JEsu, quod tu sis Christus Filius Dei? Condemnant te Judæi propter vocem hanc: at ego te Salvator mi, veritas mea, & misericordia

mea, amo, & laudo, & toti mundo annuntiare cupio; Quòd tu sis Christus. O anima mea videsne tu Christum Dei Filium, tuî causâ sic afflictum & humiliatum? audis damnatum? videsne denuo vinctum? cur ergo non ingemiscis ad tale spectaculum? cur non & tu vinciri, astringi votorum, diligentiæ, ac mortificationis arctioribus quotidie vinculis gaudes? Vide an molesta sit tibi disciplina? Quid respondebis Christo objicienti; Ego vincior, tu vincire non vis?

3. O Judicia tua JEsu tremenda, judicans ipse ab impiis, & tamen simul judicas impios; fertur contra te mortis iniqua sententia, & tamen tu quoque judicium terribile supra impios pronuntias. Judicas Petrum negantem & salvas; judicas Judam pœnitentem, & damnas. ut converteretur, nec Petrus, nec Judas meruit; reperisti tamen tu in sapientia tua, unde Petrum salvares; & in justitia invenisti, unde Judam perderes. Excita in te anima mea timorem vincti hujus JEsu, castum, & filialem; quoniam vides in manu ejus claves vitæ & mortis, & roga, ut nunquam circa te clavibus mortis, semper autem vitæ utatur, simulque videne tua pœnitentia sit, sicut Judæ.

FERIA 2.

13. *JEsus in prætorio. Stat ante præsidem. Silet.*

1. ADduci JEsum ad Prætorium, nihil est aliud, quàm velle Deum habere in conscientia, perturbationibus obnoxia: vel, velle Christo quietè servire in multorum inutili conversatione. Non quiescit JEsus in prætorio, nec locum habet in

in corde passionato. Ejice prius turbam, quæ Christum deridet, & tunc Christum introduc. Cogita quibus præcipuè turbationibus moveaˉris? ac quæ in te vitia regnent? quibus inventis, ea ad JEsum adduc, & ipsum, Judicem miseriæ tuæ statue, ut misertus tui sanet te.

2. STetit JEsus ante præsidem. ô quâ vultûs, morumque modestiâ stetit? stetit sanè tanquam coram eo, in quo potestatem agnoscebat Supernam. Tu vide, quomodo stes, quomodo ambules coram Deo tuo, Præside tuo, Fratribus tuis? Non est (ait prædo animarum) Deus in conspectu eorum, nunc interibunt; quid ni intereat Homo (Religiosus) quoties de Deo non cogitat, quandoquidem aut bestia, aut diabolus est? Disce, vel sic te gerere coram Christo, quomodo se Christus gessit coram Præside Pilato.

3. TAces mi JEsu: nec ad accusationes hostium respondes. O si me silentium tuum silere doceat, quando consistit peccator, hoc est, peccandi occasio, adversùm me. O! si sileant mihi inquietudines omnes cordis mei, vanæ & stultæ, ut soli vacem tibi, & os cordis mei loquatur animæ meæ, magnitudinem mirabilium operum & dolorum & contemptuum tuorum? O! si cor meum discat esse fidens in te Deum suum, tibique causam suam derelinquere, & omnem cogitatum suum jactare in te, cui est cura de se. Vide, quàm sæpe, & quibus occasionibus labàris per linguam?

FERIA 3.

FERIA 3.

14. *Mittitur Herodi, Gaudet Herodes, multis interrogatur.*

1. CHristus captivus, ligatusque, stipatusque turmis, calumniatorum, obit tribunalia & Palatia Principum, & Præsidum, & Regum. Mi JEsu! quid hoc rei est? olim cùm te vellent facere Regem turbæ, fugiebas; cùm te patibularium facere volunt, Regibus te præsentas? Non poteras ordinare, ut ad unum adductus judicem ab eo damnareris, sed omnibus præsentari volebas? An sic nostrum triumphas fastum, qui ad honores cæci ruimus, à contumeliis verò, maximè verò in conspectu magnatum refugimus, nihilque ducimus acerbiùs, quàm confundi, aut detractum nobis esse coram honoratis, & multis? An potiùs delectabant amorem tuum illæ confusiones & vincula, itaque velut gloriabundus, aulas Principum oberras, & de te ipso triumphas! O me infelicem, qui ab hoc JEsu Spiritu absum longissimè? Aliquando te offende, aliquando confunde anima mea Christi causâ, & hic occasionem ac tempus designa.

2. QUàm sæpe dolente ac Patiente Christo, gaudet Herodes? nempe (ait Christus) mundus gaudebit, vos autem amici mei, contristabimini. Sed quid est, quòd viso JEsu gaudet Herodes? an quia videt Patientem? Olim audito, quòd esset Christus natus, turbatus est Herodes, quidni nunc viso eodem captivo gaudeat? Tanta est benignitas tua piissime JEsu, ut etiam ad impios non venias, quin eis gaudium, aut saltem gaudii veri radicem (si tibi obsequi vellent) afferas. Et cur ego de te tam rarò gaudeo,

deo, nisi quia te non cognosco, tibi non obsequor, tibi non constanter inhæreo, sed facilè ad temporanea delabor? Non prosunt sua Herodi gaudia de Christo, quia importuna Christo; compati sibi Christus volebat, non de sui visione frivolum gaudium haberi. Sperabat signum à Christo fieri videre, quia non videbat ipsum Christum ante se, signum cui contradicebatur, fieri. Infelix quem illud signum non movebat, quod aspiciebat. O quanta, quàm mira signa in Christo, ante Herodem, stante, Anima mea, tu illa scrutare, cognosce, mirare, sequere, ut autem id possis, Christum deprecare.

3. INterrogatus multis Christus ab Herode tacet, accusatus ab Judæis constanter, constantius tacet. Spernendum se hujus silentii causâ sciebat, nihilominus tacet. Ad quid hæc taciturnitas Domine JEsu? O tempus tacendi, tempus loquendi! inutilis quæstio, falsa accusatio, sat bene solvitur, & refutatur silentio. At quàm rara hæc mihi ignotaque virtus, tacere tunc posse, quando silentium meum stultitia reputatur? Piissime JEsu, siluisti Herodi inepta interroganti, responde mihi, semper, & nunc utilia abs te poscenti. Responde mihi quantas habeo iniquitates? quid adhuc mihi deest, quàm longè sim à te? quid debeam tibi? quo tu dignus es? quid retribuam tibi pro omnibus, quæ retribuisti mihi? Hæc dum quæro abs te mi JEsu, responde mihi, & confer necessaria ut placeam tibi.

FERIA 4.

15. *Spernitur, illuditur, induitur ab Herode.*

1. SPernit Herodes JEsum, ille qui erat gavisus de viso JEsu, nempe quòd ad pravitatem suam

suam abuti non poterat JEsu. Quoties & ego sic sperno Christum, quem ante colui, spe terreni & caduci commodi, alicujusque solatioli, qui frustratus, Christum, & pietatem abjicio, & bona opera negligo, & quod non gratis servierim Deo, offendo. Sprevit Herodes Christum; hæc indignitatem, sed quid faciam mihi, cui hoc usu patitilimum, inspirationes Dei ad bonam & ad perfectam vitam negligere; quid est videre JEsum & spernere, nisi agnoscere Dei voluntatem, & non sequi?

2. NEc spreviſſe satis est, etiam illusione opus. O majestas, tibine illuditur? O reverentia cœlestium Potestatum JEsu? quem vel ipse Æternus Pater præ reverentia exaudit, atque clarificat, hunc viles homunculi illudunt. Heu me, quàm in me faba cuditur! verbulum unum, signum suspicioſum, meo honori oppositum, noto, ferre non possum, iras, minas, detractiones, inquisitiones spero, hoc certe JEsus non fecit, quod tu, JEsu scilicet fidelis servus facis. Conare, Domino, & propone Christo, has illusiones rependere æstimationibus.

3. SEd enim bene est; tandem bona causa triumphat, & innocentiæ candor emicat; sanè dum mali justos irrident, commendant. Noli affligi ô juste, si quid adversi aliquando accidit, si adversarius persequitur sine causa, non est difficile in oculis Dei, tribulationes tuas, vertere in consolationes. Sed, quid mihi, & consolationi, mi JEsu, tu pateris, ego solatia omnio. Nolo solatia, tuam potiùs amplector, illusionem, & stultus tecum reputari malo, quàm cum mundo sapiens. O JEsu hoc dictamé intimè pene-

penetrare concede, verè enim hæc meditari, hæc exsequi, hæc quærere, hæc amare, est sapientia quæ trahitur de occultis, abscondita sapientibus, revelata autem parvulis, mansuetis, humilibus.

FERIA 5.

16. *Remittitur Christus Pilato, Pax inter Herodem & Pilatum, Nil invenit in Christum.*

1. Remittit Christum Pilato, aulica nequitia; tanquam nihil cum eo sibi velit esse negotii. Onimis verè dictum: Exeat aulâ, qui vult esse pius. Aularum servi non possunt esse servi cælorum, & cur multi festinant ad odorandum aulicas ollas, etiam ii, qui scilicet toti mundo dixerunt vale? Remittit Pilato Christum, quisquis bonum, quod ipse agere potest, aut poterat, alteri faciendum relinquit. Juvandus est peccator? & laborare piget, & pergere: pergat aliquis alius; quid iste facit, nisi Christum Pilato remittit? vocat ad emendationem Deus hodie, ego cras me polliceor facturum, an non Christum Pilato remisi? O Piissime JEsu non pigeat me tui, non me tuæ conversationis tœdeat, in singulas horas & momenta tibi inhæream, & nunquam te à me remittam. Quomodo id cures, & cur negligas? dispice.

2. Inter Herodem & Pilatum Pax est, at non inter ipsos & Christum; impii, semper contra Dominum, & contra Christum ejus, concordes; impietas enim non esset, si faveret pietati. Age, amicos tuos dispice, & ea quæ tibi sunt amica; eane quæ inimica Christo? ordini, Pietati, disciplinæ, superiori, conscientiæ? si ita est, Herodem Pilato conciliatum scias. O mi

JEsu

JEsu sint mihi omnium inimicitiæ propter te dulces, amicitiæ omnium sine te omnes amare, qui tuus est, jungatur mihi; qui non est tecum, contra me sit. Nolo amicum non tuum. Vide an alicubi ob metum humani odii negligas obsequium Deo?

3. NIhil invenisti Pilate in JEsu? malè quæsivisti, invenisses si non malum in eo, sed bonum quæsiisses; ipse enim est plenus gratiâ, & veritate, in eoque sunt omnes thesauri sapientiæ, & scientiæ Dei. Quanquam mi JEsu non est in te bonum quærendum, sed à te accipiendum; in mari non quæritur aqua, sed hauritur, & in sole lucem nemo scrutatur, sed usurpat. Quocirca verè olim per Prophetam dicebas. Quid invenerunt, inquit, in me Patres vestri iniquitatis? etenim Pilatus testatur se nihil mali invenisse in te. Hoc si ita est Domine JEsu, (verè autem est) cur te tam facile, tam levi de causa deserimus, quasi aliquid extra te inventuri simus melius te? Anima mea, dic Piissimo JEsu, ante Pilatum stanti. Mihi autem adhærere Tibi Bone JEsu, bonum est. Tu gloriatio mea. &c.

FERIA 6.

17. *Tu es Rex? A temetipso? Quid fecisti?*

1. QUærit ex Christo Pilatus, An sit Rex Judæorum? Non usurpabas mi JEsu titulum hunc, quin imò oblatum fugiebas, sed calumnia hostium affingebat tibi, ut te reum apud Pilatum facerent, & odiosum, cruceque dignum. Heu mihi, quàm impatiens sum in aliorum de me oblocutionibus, non affinguntur mihi crucem merentia crimina, non sanguis & vita petitur,

tur, non raptor ad tribunalia impiorum, verbum tantùm est, suspicio sola est, quæ me pœnè ad rabiem torquet. O si tanto Christi exemplo pati discam, & in calumniis gaudere, & objectores earum modeste tolerare.

2. MItis JEsus respondet Pilato: A temetipso habes, quòd me Regem voces, an ab aliis? si à te, quibus argumentis id dicis? si ex aliorum sensu, quomodo id illi probant? Non ex me sed ex illis, qui me dicunt esse, quære unde probent esse. Sed mi JEsu à temetipso hoc dicis, an innocentia tua hoc poscit? pati volebas, sed non debebas; itaque quæ objecta sunt diluis, non tamen te supplicio eximis. Hæc nempe vera est innocentia, carere culpâ, refellere calumniam, subire pœnam & exercere patientiam. Talem patientiam disce anima mea; Hoc est enim ut socium Christi pati? Hoc Passiones Christi exprimere. Talem Patientiam JEsu da animæ meæ.

3. INdignatur Pilatus ad Christi responsum, & amare exprobrat. Gens tua, & Pontifices tui tradiderunt Te mihi, quid feçisti. O JESU priùs mori contingat, quam sæculares spiritualium subditos prælatorum exexemplo, depravatos, dicentes, & exprobrantes audire: Gens tua, & Pontifices tui, tradiderunt te mihi Christe, hoc est, docuerunt me quomodo deberem peccatis crucifigere te. Sed tu ô Pilate quid quæris ex Christo? quid feciſti; quin potiùs quæris ex illo,

quid non fecit? Ipse est per quem omnia fa
cta sunt, & sine quo factum est nihil: tu au
tem quæris quid fecit? Hoc quod te video Do
mine JEsu vinctum ante Præsidem, accusatum
pessimè tractatum, captum, venditum, tu
hostibus vallatum, quid sibi vult? quid est
quid fecisti? An hæc est abyssus charitatis tuæ
an hæc peccatorum meorum malitia? an hæc
est gentibus stultitia, Judæis scandalum, ele
ctis verò tuis virtus & sapientia? O JEsu m
aperi oculos meos, ut sciam, Quid fecisti?

SABBATO.

18. *Regnum meum non est de hoc mundo. Ad hoc natus sum. Quid est Veritas?*

1. O JEsu Regnum tuum non est de hoc mundo, quid ergo nos adhuc in mundo degimus, si de tuo regno non sumus? O utinam adveniat ad nos etiam Regnum tuum, aut tolle nos de mundo, & ad tuum transfer regnum. Hic te despice anima, de mundo es, an de Christi regno? quid in te non mundanum, verba, studia, mores, nonne amas, & amplecteris ea, quæ mundus amat? nonne honor tibi tuaque æstimatio curæ? non contemni negligique fugis? quod si ita est, tuum certè regnum de hoc mundo est: vel potiùs tu de mundi regno es: proinde de Christi regno non es. Eheu quid prodest Christi regnum cognoscere, sed non habere?

2. A

2. AD hoc natus es, mi JEsu, ut testimonium perhibeas veritati tuæ, veritati nostræ. & quando credemus tandem tibi? di fidemus nobis? Perhibe mi JESU testimonium cordi meo de veritate, ut in lumine spiritus tui, cognoscam quid sis tu, quid sim ego? quid debeam tibi, quia pateris tanta pro me? quanti æstimare Passionem tuam debeo? quantùm adhærere veritati tuæ, descisçere autem à vanitate, & veritate mea me convenit? O si scias & tu homo ad quid natus sis! an ut de die in diem graviùs Deum offendas? an ut quotidie tepore tuo Christo vomitum moveas? an ut ore & labiis & veste servus Dei sis tantùm, non magis autem ut servias Deo, in spiritu, & veritate, & testimonium perhibeas veritati Christi, coram pusillis, magnisque simul? Et quomodo tuo satisfacis officio?

3. QUid est veritas? Grandis quæstio, & quam proponere potuit, audire non potuit, quia non meruit, Pilatus. O infelicem! qui veritatem aspiciens non vidit: sciebat quòd per invidiam tradidissent eum, nullam inveniebat in Christo causam, innocentem justumque proclamat, nec tamen veritatem videbat. O infelicem! qui veritatem quæsivit veritatem non invenit! O Æterna Veritas, quæram te, inveniam te, agnoscam te, diligam te, audiam te, servem te! O si in omnibus meis motionibus quæram quid est veritas? O si in omnibus veritatem intendam? & nunquam diligam vanitatem, neque un-

quam quæram mendacium. Sed heu! quoties vel ipse me ipsum fallo, quoties vana adulatoria, ab aliis libenter audio, & vanam vanitatem à vanis aucupor, magnumque aliquid reperisse me puto, si vanitatem assequor.

DOM. 2. QUADRAGESIMÆ.

19. *Quem vultis dimitti. Persuaserunt plebi. Non hunc.*

1. NOn tibi indignitate ipsâ indignior videtur ista optio ô anima mea? JEsus Barabbæ componitur, & quis sit vitâ dignior ambigitur! Siccine Domine contemptus es? Siccine te abjicere voluisti? quid misero me fiet, qui contemni, qui abjici nolo? At quid dicam, ipse ego ipse tales Christi comparationes instituo! Peccandum est, aut JEsu Christi gratia abstinendum: utriusque occasio est: & ego *infelix* deliberо, quid facto sit opus? quod, quid aliud est, quàm querere ex meis Passionibus & cupiditatibus: Quem vultis vobis dimitti? Ostulta cogitatio, nonne ipsum JEsu sanctitatis nomen rapit, ad hocque adigit, ut Christum totimundo præferas? O infelix, præfer Christum, millies, prompte, omnibus omnino rebus, præsertim in præsentia Sanctissimi Sacramenti constitutus.

2. PRincipes Sacerdotum persuaserunt plebi JEsum perdere, Barabbam liberare. Sic à majoribus orta est iniquitas, & tanta quidem

dem iniquitas: persuaserunt non solùm dicto, sed magis exemplo, non solùm JEsum Barabbæ postponere, sed ad mortem etiam poscere, & cum tumultu vocumque invalescentia perdere. Vide, quantum possit authoritas & potestas in abusum detorta. Vide, ne unquam in Christi perniciem & contemptum vertas persuasionem tuam, authoritatem tuam, exemplum tuum.

3. O Pater Æterne, non hunc perde, sed Barabbam; quid enim hic mali fecit? Non placet tibi ô Pater Æterne hæc postulatio, quia utique non expedit nobis: ergo vertimus & dicimus. Non hunc dimitte, sed Barabbam; illum, inquam, Patrem nostrum antiquum, debitorem & fugitivum tuum, captivum draconis, universalem homicidam. alioqui, si fuerit hic dimissus, non poterimus nos salvi fieri, sanguine enim hujus agni lavari nos oportet, si mundi esse debemus. Non hunc ergo Pater Æterne dimitte, non hunc, quia expedit ut unus homo moriatur pro populo, & non tota gens pereat. Sed tu quoque ô homo diligenter nota, quem de duobus dimittas, dimitte nequitiam à te, sed non JEsum; sit apud te liber JEsus, malitia verò victa & necata, coarctata, & quasi in carcerem missa. Porrò, cùm audis ô homo posci ne dimittatur JEsus, sed magis ut crucifigatur postulari à Judæis, adhære constanter Christo tuo, cujus sanguinem & vitam peti, quem ad Crucem advertis postulari, & contristare de tam tristi ser-

mone, aut etiam si vis, petitâ ab JEsu licentiâ gaude, quòd istâ Christi retentione, & captivitate, tua libertas transfigatur; pro quare Christo gratias age.

FERIA 2.

20. *Quid faciam de JESU. Quid enim mali fecit? Tolle, Crucifige eum.*

1. AUdisne anima quid Pilatus quærat? scilicet, Ecquidnam faciat de JEsu? O Pilate! O Judex! quid facies de JEsu? si reus? convince, & damna. Si innocens? dimitte, & libera. cur ab accusatore quæris, quid de eo facias? Da tu consilium anima mea Pilato, & persuade quid facere debeat de JEsu, an forte dubitas te quidquam profecturam consilio tuo? te igitur ipsam, aliosque, quos attinet, instrue, quid facias, quid faciant de JEsu. Multùm feceris, si quidquid illi in te displicet, à te rejeceris, si JEsum ad cor mundum, humiliatum, contritum, inflammatum induxeris. Si doloribus Christi participaveris, crucem & ignominias ejus non erubueris? hoc de JESU facto, contentus erit. O si hæc tibi quotidiana esset quæstio, quid faciam hodie? quid hac horâ, quid hac occasione de JEsu? quem enim decet scire, quid facere debeat de JEsu nisi socium JEsu?

2. QUid enim mali fecit? obtrudit, crucem boantibus Judæis Pilatus, sed quid

quid quæris ab his Pilate, quid mali fecerit JEsus, qui JEsum non ideo perdi volunt quia malus est, sed ideò potiùs quia bonus est. Malus nunquam bonum odit quia malus, sed quia bonus est, & quòd contrarius operibus ejus. Itaque in Christo Judæis non est crimen malum esse, sed bonum esse, & quia illi mali, iste bonus, ideo illum crucifigi volunt, tanquam sibi malum, quibus bonum videtur se malos esse, & quia semper malis bonus est malus, utpote contrarius. At tu anima quidni quæris à te ipsa peccante, vel in peccatum inclinante, ingratitudinemque in JEsum committere festinante: Quid mali mihi fecit JEsus, quia peccavi, quia peccare meditor? Item, quid mali fecit, ut in eum peccem? imò quid boni mihi non præstitit, quid non præmii promisit, si non peccem, & ut non peccem, utque hoc in gratiam ejus faciam? denique quid non minatur mihi mali, ut non faciam malum?

3. O Corda saxea & stuporis furorisque plenissima? Heu quorsum non ascendit furor malorum ubi semel frenos excussit! non pudor, non ratio, non conscientia, non authoritas, non omnis causæ, quæ prætexi posset absentia, retrahit à nefando odio, ab immani invidia. Vide ô homo quanti sit invigilare semper mortificationi passionum, quantumcunque illæ domitæ & pacatæ videantur. Sed, quid audio Bone JEsu? te crucifigi, te tolli volunt de medio populi, isti quos tantis affeciisti bonis, quos nullis affeciisti malis? O mi JEsu,

tolle me, crucifige me tecum, affige me crucidolorum, ignominiarumque tuarum, ut gaudeam in omni adversitate, ac potissimùm ut ab his contemni libenter feram, quibus à me aliquid benè fit.

FERIA 3.

21. *Nihil tibi & justo illi. Lotio manuum. Sanguis ejus.*

1. NIhil tibi & Justo illi. Etiam somniantes liberant JEsum, quantùm in ipsis est: at nos, & somniantes, & vigilantes, crucifigi poscimus, imò ipsi crucifigimus. O homo disce ab hac Ethnica Pilati uxore, scire subterfugere occasiones, nec te immiscere causis & peccatis aliorum: quando ergo vides alios peccare, contendere, murmurare, quiritari, præsertim de aliis, ac Majoribus: dic tibi *ipsi*. Nihil tibi & justo illi.

2. LAvat manus Pilatus, & tamen contra conscientiam JEsum damnat innocentem se ab justi sanguine vocat: fuisset, nisi voluntati, & importunitati impiorum cessisset. Habuit scientiam, non habuit exsequendi constantiam. Et quàm multi tales, qui sunt extrà compositi, quieti, sedati, honesti, loquentes bona & pia, sed tamen non fugientes peccata, & in occultis committentes multa, quæ famæ aliorum nocent, quæ repugnant votis, quæ externis moribus sermonibusque non concordant!

dant? Heu me, nam ego quoque homo sum, blandiri mihi, insultare aliis solitus, lavo me aforis, inquino intus. Mi JEsu, lava me totum intus & foris, & quasi nivem dealba.

3. QUæ hæc rabies impiorum istorum, ut sanguinem Christi sumant non super se tantùm, sed etiam super filios suos? Mi JEsu! à tam resoluta in malum impietate erue me. Sed quàm acerbo sensu doloris sauciatum est cor tuum piissime JEsu, quando tam infernales, & sanguinis tui sitientes voces audisti? Gloriare tu anima, & gratias Christo immensas age, quòd sanguis ejus sit super te, quòd omnia quæ habes habereve potes bona, à sanguine Christi habeas, quòd majora sint Christi merita, quàm tua peccata; hoc te sanguine lotam, & purpuratam memento, & eum in te, aliisque tuis similibus honora.

FERIA 4.

22. *Christi ante flagellationem nudatio.*

1. VIde quò adduxeris Christum anima mea peccatis tuis? Qui terras graminibus, arbores foliis, cœlum stellis vestivit, ipse propter te hodie nudatus est in oculis mundi, ille qui est amictus lumine sicut vestimento, qui indutus est fortitudine, qui pulchritudinem & decorem induit, ille formosus in stola sua, modo nudus est. Considera quoties tu illum nudum constitueris in corde tuo? Quoties te

gratiâ ejus exuisti? quoties merita ejus calcâsti toties illum nudâsti. O ingrata anima, Deus parentes tuos peccatores, noluit nudos à se e paradyso ejicere, tu Christum Dei filium, a te denudas. Nescis, JESUM plus doler quando te suis donis per peccatum nudatam v det, quàm quando ipse nudus fuit? O! si o nare animam tuam, & aliorum proximor assuescas. Christus enim ornatur, dum anim ornatur; siquidem ille pro ejus ornamentis n dari voluit.

2. PAupertatem spiritûs, veram illam, & tantopere Christo amatam, totâque vitâ honoratam virtutem, & sponsam concupiscis? ad hoc exemplar te compone. Nudus est JEsus, & nudum se esse, propter te factum toti mundo ostendat: & tibi misero grande ac grave videbitur carere superfluis! O si etiam disceres carere necessariis! quantò paucioribus eges, tantò minus terrenus es; aliquando te resolve, & nudus esse propter Christum incipe. Non tibi sit pudori vilis vestitus, pauper lectus, modicus cibus, tenuis & misera supellex, nulla tui opinio, æstimatio, cura. Male vestiri paupertas non potest, quantò nudior, tantò cultior, tantò etiam magis debite, & statui suo convenienter vestita; & revera probatum est, facilius nihil omnino haberi, quàm aliquid vel minimùm. En Christus à te petit, & exemplo præit, ut omnia propter ipsum re ipsa, rejicias, tergiversaberis?

3. O oculi

3. O Oculi si mundi, si sinceri, si sani estis? innubem solem aspicite dum licet: non diu enim licebit quippe mox erubescet sanguine: nunc in candorem illum vos intendite, quem jam jam rubicundum aspicietis. Nunc se amor vobis nudum spectandum exhibet, spectate; mox velatum videbitis vestitumque, sanguine scilicet suo purpuratum. Desiderabitis illum videre tunc, sed non erit ei aspectus. O mi JEsu contemplari te cupio, sed oculis careo, da illos mihi, ut videam & cognoscam te in plenitudine lucis, in candore nuditatis ut participem de nuditate tua, & purificer puritate tua, sciamque tibi nudare cor meum, ab omnibus quæ terrena sunt, quæ vana sunt, quæ fervorem meridiei non referunt. O! quis det in simplicitate, & sinceritate cordis, te diligere, te potiri, tibi jungi!

FERIA 5.

23. *Alligatio ad columnam.*

1. QUi terras alligavit in nihilo, qui ventos velut in utre concluſit, qui arenam posuit terminos maris, nunc eundem ipsum impii ad columnam alligaverunt. Funes peccatorum meorum, quibus ego à tartareo illo carnifice stringebar, circumplexi sunt te mi JEsu, & ego, tantùm abest tam immani commovear ut spectaculo, deque peccatorum meorum vinculis tibi detrahendis cogitem, ut potiùs vincula vinculis, hoc est, peccata peccatis addam. O me im-

impium! te à carnificibus ad columnam alligari indignor, & nihilominus vincula tibi ex peccatis meis necti, atque augeri patior. Cum tamen si ego non peccassem, sciam te vinctum nunquam non futurum fuisse. Si quis ergo doles Christum vinctum esse, tolle peccatum ab anima, & Christum solvisti.

2. FUnes ceciderunt mihi in præclaris: funes mei hæreditas mea, hi ceciderunt mihi in præclaris, mi JEsu, tunc, quando per te præclarissima totius creaturæ gemma mihi est restituta & reddita. Reddita autem non vulgari quopiam modo, sed verè in præclaris, in doloribus scilicet tuis, in vinculis tuis. O quanti æstimandi sunt mihi funes tui, hoc est, dolores tui Domine JEsu, quibus mihi hæreditas mea cælestis, quam ego vivendo luxuriosè, abeundo peregrè decoxeram, restituta est? O! quàm cautè hæreditas hæc mihi, & curanda, & servanda est, quæ tanti constat quæsitori meo, ut pro funibus hæreditatis meæ debuerit ille sustinere funes Passionis suæ!

3. ALligatus est JEsus, & in flagella paratus; tu solutus quasi onager incedis, renuens alligari, refugiens flagellari. Hoc scilicet est dilecto conformari, hoc est in myrrhæ collibus versari, hoc est fasciculos myrrhæ colligatos offerre. Ah mi JEsu! quàm multi te contemplamur nudatum, alligatum, flagellis subjectum, quàm pauci tamen propter te, tecumque nudari, alligari, flagellari gaudemus.

mus, aut contenti sumus! Da humillime JEsu, qui in Passionis tuæ hora, singulis momentis, novo fervore, novos dolores, pro me subibas, ut ego singulis momentis, recenti spiritu, tibi servire, & novis modis me tibi, tuæque columnæ, & cruci, alligare, tibique placere, & conformari studeam, ut omnes inventiones meæ, tuæ inserviant dilectioni, imitationi, possessioni.

FERIA 6.

24. *Flagellatio Christi.*

1. CRudele spectaculum, & dignum ad quod sol exhorrescat, intremiscatque terra. Certè angeli pacis amarè flebant, Regem Angelorum flagellari aspicientes. O indignissimam tragædiam, rerumque catastrophen! servi Dominum, subditi Regem, homines Deum, creaturæ Creatorem, impii Innocentem flagellant; injustè, quia sine ulla causa; indignè, quia tantam personam; ingratè, quia eum à quo tanta bona acceperunt; crudeliter, quia cum tanta animi rabie, maximoque patientis dolore; ignominiosè, quia publicè; & sordido supplicii genere. O! quàm multæ doloris causæ, & circumstantiæ, quibus tamen ego nihil moveor ut cessem à peccato, ut exeam de tepore, ut Regi meo in Passionibus conformer. Heu! quàm multa flagella peccatoris, si tam multa innocentis? Si hæc in viridi ligno faciunt, in arido quid fiet? si Christi fla-

sti flagellatio à matutinis totâ die, nonne peccatorum erit per totam æternitatem?

2. O Quàm durè tractanda est mihi caro mea rebellis, siquidem Christus tam immaniter affligi suam innocentissimam patitur? Et carni quidem Christi nihil opus erat tanta; pati mea caro longè plura merita sustinere, utpote quæ debuerit in æternis ardoribus ardere. O si pondus sensualitati detrahere, si illam jugiter, discretè affligere, si illam prudenter confundere, animæque regimini subjicere sciam, & velim? Quis unquam hosti petenti ignem, quo ille combusturus sit domum exhibitoris ipsius, concessit? quid porrò ego facio, quando sensualitati in cibo, potu, somno, jocis, mollitie, indulgeo, quàm flammam hosti meo, quâ ille me ipsum exurat, concedo, quam obsessis hostibus victualia, & voluptuosa etiam (proh dementiam!) suppedito? hoc non est expugnare, sed confirmare hostem. Disce ab JEsu tractare carnem, verbere, fame, siti, inediâ, fatigatione, frigore, neglectu, duritie, asperitate, hoc enim est verè carnem odisse secundùm mundum, amare secundùm Deum.

3 Videsne Anima mea JESUM, amorem tuum, illum modò candidum, jamjam sanguinis purpurâ rubicundum, totum plagis lividum, vulneribus saucium, sanguine cruentum, dolore exhaustum, ignominiâ abjectum, totum denique alium? sic alligatum? Sic tractatum

tum, offer Æterni Patris conspectibus, ut saltem propter tam miserum spectaculum misereatur tui, & totius mundi. Offer ipsum JEsum, ipsimet JEsu, & per ista ejus vulnera misericordiam posce, dolens quòd ejus tantis doloribus hactenus gratam te non exhibueris. Offer Spiritui sancto, & pete, ut te ob hunc talem JESUM illuminare, purificare, accendere, confirmare in bono, præservare à malo semper pergat. Immisce te & suppone plagis JEsu, quæ jam in ipso locum non habent amplius, & eas tu excipere concupisce. Convertere, vel converti appete, in lachrymas tam copiosas, ut iis balneum abluendo Christo, balsamum illinendis ejus vulneribus suppeditare possis. Roga JESUM ipsum, & amorem ejus, ut velit subtrahere, concursum carnificibus istis, ne ipsum flagellare possint.

SABBATO.

25. *Purpurea chlamys. Corona spinea.*

1. NIhil opus erat, ô milites, hac purpurâ JEsum vestiri, quem jam flagella carnificum vestiverant suo sanguine, an quia crudelitatis pudebat, tegenda fuit, an quia quem indueratis vestrâ crudelitate, lubebat etiam vestire ludibrio? an iste est mos peccatorum, ut lancinent Christum sceleribus, interea tamen, vel hypocritis illudant moribus, vel sacrilegis integant velaminibus, vel per impudentiam glorientur, & triumphent de iniquitatibus? O homo videsne

ne qualem veſtem Chriſto circumdederis? quæ illa fæda, quam ſpurca, quàm vilis! Hæccine illa innocens ſtola prima quam ipſe tibi in Baptiſmo contulit? ideone contulit, ut eam ita dares? O ingrate, redi ad Patrem, ſupplica ut prodigo, ut tibi proferri jubeat ſtolam primæ primæ ſimilem, ut te ſcilicet gratum, ſanctum perfectum in oculis ſuis faciat.

2. QUid tibi & ſpinis mi JEſu, gratiæ caput tuum, caput gloriæ ſpinis horret? Heu ſpinæ! pungitis, & planè ac ſi in creatorem injuriam eſſetis conditæ, ſic affligitis caput Majeſtatis. At enim, non ſpinæ culpandæ ſunt, ſed humanæ malitiæ. Ego Chriſti corona ſum, ſed ſpinea, pulchro nomine, laudabili profeſſione, Sancto inſtituto glorior & appellor, ſed non vivo, non reſpondeo, non ſum quod dicor. Ager ſum, ſed ſpineus, & Chriſto tantùm tribulos parturio, ſcilicet ſuper te mi *JEſu* verum illa Patris noſtri maledictio: Maledicta terra in opere tuo, ſpinas & tribulos germinabit tibi; reſpice JEſu dolores tuos præſentes, & fructus ſurgentes: nonne ſpinæ omnia? Heu me, ſi etiam in his maledictis terris connumeror?

3. MI JEſus vita præſens, vita ſpinea eſt; ego illam ſtultus auream puto; plus meam cogito & cupio. Quod putem, patet, quia amo: quod cupiam patet, quia in hac vita pati recuſo: quam ſi ſpineam ſcirem, preſſuras ejus ferrem, & moleſtam eſſe non mirarer, imò mirarer non eſſe. Quis calcavit ſpinas, & non

est sauciatus? quis vixit in hoc mundo & non est afflictus? Ecce te oportuit pati mi JEsu, ego autem eximi volo à punctúris, qui tamen hæreo in spinis. Pungant me mi JEsu propter te spinæ vitæ hujus, & non teneant, ut sic cupiam compati nunc tibi, possim autem postea cohabitare tibi! Da, ut plus delecter spinis tuis, quàm mundi rosis, sit mihi omnis consolatio mundi spinea, sit mihi omnis afflictio propter te rosea. O utinam hoc sentiam in me quod video in te.

DOMINICA 4.

26. *Arundo. Genuflexio. Consputatio.*

1. ARundo in Christi manu quid est? nisi omnia esse arundinea & nullius frugis in conspectu Dei? quid est? nisi omnia tam facile à Deo annihilari, & immutari posse, quàm facilè arundo moveri, frangive potest? Arundo ista contumelia Christi est. O! si sciret cujus in probrum cooperetur; quantum sibi metueret; in cujus manu est, ei probrum facit; quid audaciùs, & indignius si sensus & ratio subesset? Sed ô peccator! de te scilicet fabula narratur, qui licet arundo sis, licèt in manu Christi sis, tamen non vereris esse Christo Redemptori tuo contumelioſus & probrosus. Quàm facile frangitur arundo, tam facilè perdi potest peccator à Deo: & nihilominus inflaberis tu arundo vento agitata? ô palea à tritico

segregata! sceptri te putas esse vice, cum arundo sis, & quidem arundo in manu Christi, fragilis confractu, igni nata, pondere & valore cassa, nullatenus solida, Spiritui Sancto te exhibens minimè tractabilem, sed refractoria, rebellis, immota ut saxum, &c.

2. QUæ ista tam subita mutatio? qui modo spinis coronabatur, jam coram illo genuflectitur! an talis hæc genuflexio qualis Coronatio? nescit proficere nisi in pejus malitia, & qualem fecit Regem coronando, talem adorat & salutat genuflectendo; Nempe Regem dolorum te fecerunt mi JEsu, ideo dolore plenas afferunt salutationes. Quid hinc mihi documenti bone JEsu? primùm quidem, honores quos ego tibi exhibeo, sæpè tibi dolori & illusioni esse, ob suas imperfectiones, defectus, inconstantias. Deinde doces me quid præstare debeam tibi pro passionibus tuis, scilicet honorem, subjectionem, reverentiam, ut sic veros tuos honores, & ignominiosos dolores meis qualibus, qualibus in gloriam tuam obsequiis rependere coner. O Anima mea disce & assuesce Christo hæc exhibere quàm creberrimè, quàm accuratissimè, potissimum vero in Sanctissimo Sacramento quàm frequentissimè, humillimè, ferventissimè: salutationes, visitationes, genuflexiones, prostrationes exhibe.

3. O Rex probrorum, vultusne tuus sordium, & sputorum receptaculum est! O stupor super stupores: JEsus sic se se abjicere

jicere potuit, ut in suum vultum illum Theandricum, quem Dei persona faciebat, & sua dignitate Divina per unionem Hypostaticam ornabat, exspui permittat? Proh superbia quousque locum habes in mundo? Cur tanto pudefacta spectaculo, ad inferna præceps non ruisti? humiliavi me aliquando? nunquam tamen ut Christus. Esto faciam ego me infernalium etiam sordium, feciumque sentinam: nunquid Christi humilitatem æquabo? Et tamen ah quam rarò repugnanterque humilior? quam refugio, & non vero contumelias ac confusiones! quam facile mihi complaceo, quam libenter laudes meas opto &c.

FERIA 2.

27. *Ecce Homo.*

1. ASpice Anima mea opus manuum tuarum, tibi per istud (Ecce) propositum. Si nescis quid feciisti? Ecce homo, ecce opus tuum, ecce JEsus fædus est, & fædatus, & saucius, & vulneratus: non est illi species, neque decor! non est illi aspectus: vermis est, & non homo: tu feciisti talem, quia peccasti. O infelix non te commovet spectaculum hoc? non exhorresces enormitatem malitiæ tuæ? non duceris pœnitudine super tantâ nequitiâ tuâ in unigeniti Dei Filii JEsu Christi contemptione? Si quis patrem tuum sic tractasset, non indignareris illi? si tu Amicum tuum, vel Patrem tuum sic tractasses, non te malitiæ tuæ puderet? non

omni ratione conareris, tam impium facinus digna pœnitudine delere? Nunc ergo aspice frequenter hominem hunc Anima mea: & execrare opus tuum, detestare peccata tua, deprecare JEsum sic abs te tractatum.

2. VIdisti Anima mea quid feceris in homine isto, vide etiam quid ipse fecerit in seipso? Fuit Deus, ecce jam homo: fuit jam dives, ecce jam pauper? fuit innocens, ecce accusatus & punitus; fuit Rex, ecce ludibrium; fuit homo, ecce vermis. O quàm copiosum spectaculorum theatrum, tibi modo in isto uno homine proponitur? Vis humilitatem? ecce homo humilis; vis patientiam? ecce homo patiens, & patientiæ portentum; vis obedientiam? ecce homo obediens; quidquid vis, ecce homo omnium tibi exemplar, Magister, speculum. & heu! nunquid tu talis homo es? nunquid esse debes? nunquid conaris? vis scire qualis homo esse debeas? Ecce homo. Vis scire qualis futurus eras homo, si hic homo, non fuisset propter te talis factus homo? Ecce homo.

3. ECce Homo. Ah quid qualisve factus propter me! ego autem quid tandem feci hactenus ac facio propter illum? & quid me facere, feciſseque jam decuit, propter talem Deum hominem? O quando me resolvam resolutione seriâ, ut tandem serviam Christo usque ad defatigationem, ad Passionem, ad abjectionem, ad annihilationem? O quando nihil in me

me vivet, erit, eminebit aliud, nisi hic homo? Heu quousque istum terrenum hominem, non hominem, sed jumentum portabo? quando induam illum cælestem hominem, qui secundùm Deum creatus est, non de terrâ terrenus, sed de cælo cæleſtis? Mi JEsu, qui factus es propter me homo, & talis homo: da mihi, ut aliquando desinam esse, talis, qualis sum homo: incipiam autem tibi esse, per omnia mihi possibilia, similis homo.

FERIA 3.

28. *Unde es tu? Non haberes potestatem. Majus peccatum habet.*

1. MIrabilis hæc interrogatio. Unde es tu? eamque & tu ad JEsum usurpa, ex eoque reverenter, & humiliter quære: Mi JEsu, unde es tu? scio quod sis à Deo, quod à Deo processisti, & venisti, scio quod sis homo conceptus de Spiritu Sancto, natus de Virgine, sed hoc non quæro abs te mi JEsu, illud quæro, unde es tu, tu sic saucius, sic illusus, sic abjectus, sic sanguinolentus? Unde es tu in tantis injuriis tam mitis, in tantis doloribus tam patiens, in tantâ desolatione tam constans? Nec mirare quod ego quæram hoc, etenim quærunt illi, qui in te semper desiderant prospicere, Angeli: sedent & dicunt. Quis est iste qui ascendit de Edom, & de Bosiâ, tinctus sanguine &c. An à peccatis meis, & iniquitatibus meis, talis factus es? An ita plagatus es in domo eorum

qui diligebant te? an bonitas naturæ tuæ fec te, in tantis malis tam bonum; tam manſue tum, tam mitem; Unde es tu Anima mea, peccatrix olim, modo mundior, tu olim va modò firmior, tu prona quondam in malu modo conſtantior, nec ſic averſa à bono? Non ne id habes à JEſu Chriſti ſanguine? & qu retribuis?

2. INdignationem Pilato movit ſilentiu Chriſti, jactabat poteſtatem vitæ & necis, ſed Chriſtus animosè ferociam repu dit, & ait; non haberes poteſtatem adverſu me ullam, niſi tibi datum eſſet deſuper. Hoc eſt humiliari ſcire, ſub potenti manu Dei, hoc eſt ipſas etiam injurias acceptare, non tanquam à malefactore, non tanquam ab injurioſo, ſed tanquam à manu Dei venientes. Nec eſt ulla efficacior fructuosè ſuſtinendi injurias ratio, quàm cogitare, ſibique perſuadere, quod Deus poteſtatem fecerit injurianti, injuriam faciendi. Quis verò audebit nolle id ſuſtinere, quod intelligit Deum, ut ſibi accidat vel permittere, vel etiam præcipere? Dominus Deus hoc mihi ſub titulo injuriæ humanæ miſit, ego mancipium Dei mei illud non acceptabo?

3. VErè majus peccatum eſt, Chriſti abſolutum eſſe tam ſæpè, tam copioſo ſanguine, nec tamen dignè Chriſto, Chriſteque ſanguine vivere? majus enim peccatum eſt in magnâ gratiâ minus bonum eſſe, quàm

in parvâ gratiâ valde malum esse, sicut enim ubi abundavit delictum abundat gratia; ita ubi gratia abundavit delictum sæpè abundat; Unde etiam in die Judicii remissius erit terræ Sodomorum quam domui Juda. quare? utique quia si in Tyro, & Sydone factæ fuissent virtutes istæ, quæ factæ fuerant in Judæâ, in cinere & cilicio pœnitentiam egissent. Nunc ergo tu Capharnaum quæ à Deo usque ad cœlum exaltaris, vide ne usque ad inferos superbia tua detrahitur. Et quis tam sanctus erit, cui vel ipsa sanctitatis & justitiæ gratia, terrorem timoremque hunc non incutiet?

FERIA 4.

29. *Ecce Rex vester. Regem vestrum crucifigam. Non habemus Regem.*

1. HIccine Rex tuus ô Anima mea? an te pudet exprobrationem hanc Pilati audire? an potiùs gloriæ tibi ducis, talem te Regem habere? si ita est, dic ergo omnibus tuis sensibus, affectibus, motibus: Ecce Rex vester, huic vos conformate, huic vos submittite. O ira, ecce Rex tuus mansuetissimus, cur te non regis? ô cupiditas, ecce Rex tuus moderatissimus, cur te non inhibes? ô lingua, ecce Rex tuus tacitissimus, cur te non frænas. ô caro, ecce Rex tuus mortificatissimus, cur te non affligis? si ille Rex vester, utique vos subditi; si ille talis Rex, cur vos non tales subditi? vide, & aliquando intellige anima mea, qualem te deceat esse sub tali Rege.

2. REgem vestrum crucifigam? an hoc absurdum Pilate? ô si scires illum etiam Regem tuum esse, & Regem Regum tum diceres, Regem meum, Regem Regum crucifigam! sed quin tu magis absurdum reputas homo, Regem tuum JEsum, in tuo corde crucifigere? Non solis peccatis gravibus crucifigitur Christus, sed etiam quibusvis imperfectionibus, deliberatis peccatis, immortificationibus, scandalis, verbositatibus, tepiditate, inconstantiâ, neglectu proficiendi, neglectu aliorum salutem, Christique gloriam promovendi. Horum si quando se dat occasio, tu vide quid agas? potiùs dicas, itane vero mi JEsu, ego te Regem meum crucifigam! in cruce pendere sinam? &c.

3. NOn habemus Regem. Quæ ista libertas & emancipatio? an justo non est lex posita: facit enim ea quæ legis sunt naturaliter, & non ideo quia præcepta lege, sed quia honesta per se, quia placita Deo! ô Beata anima, quæ ita comparata est, ut sine Rege regatur, sine regula vivat ad regulam, quam intra servitii divini limites, non timor, non præmium, sed charitas, sed gratia, sed natura, sed sancta roborataque consuetudo detineat, talis anima dicere potest: Non habeo Regem nisi amorem; quocunque feror, amore feror. Amor meus, pondus meum; etsi Deus meus non præcepisses, etsi non promisisses præmia, non comminatus esses pœnas, non conferres beneficia, ego servire tibi vellem, voluissem, & volo

& volo JESU; tuus Amor, tibi complacendi desiderium, sit Rex meus, Cæsar meus, pondus meum.

FERIA 5.

30. *Major tumultus. Si hunc dimittis. Barabbæ dimissio.*

1. QUantò magis Pilatus laborat pro JESU; tantò ampliùs furunt, & tumultuantur Judæi contra JEsum. Quis est iste tumultus, dum JEsus est liberandus? An non est ista interior pugna, quam sentit homo, dum à consuetudine prava consurgere, & quasi à vinculis & morte JEsum eripere contendit? abjicienda est occasio peccati, resistendum cupiditati, sustinenda, vel condonanda injuria, subeunda confusio? prô! quanti tumultus in corde? vis illos sedare? sic age. Constitue una ex parte JEsum, hunc Regem dolorum, ex altera parte illam occasionem, illam injuriam, illam confusionem, & cogita quam partem deceat te eligere & præferre? JEsumne, an aliam? & nonne JEsum præferes?

2. SI hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Ultima hæc est machina Pilato expugnando à Judæis admota, & quidem (proh fortunam!) feliciter. Ille Pilatus, quem tumultus, quem Principum authoritas, non commoverant ad damnationem Christi, hunc unicum verbum pervertit. Et quod istud ver-

bum? nisi illud nefandum, & pudendum Quid dicent? Illud inquam, hominibus placendi ac satisfaciendi desiderium. O respectus humani! qui soli, & semper, JEsum, etiam omni ratione repugnante, nihilominus iniquissimis, & funestissimis addicitis supplicio. O cæcæ visiones! ô non respicientes respectus! quanta est vestra vulgò in animos hominum potestas! propter vos nihil agitur bonum: vos facitis ut mala negligantur, sed malè; vos facitis ut bona omittantur, non benè. Et quæ potest esse magis mala improbitas, quàm unico hominum aspectui, gratiæ, favori, judicio, Deum postponere universum? Hæc certè est injuria super omnes injurias, quæ Deo possunt irrogari.

3. SIc expugnatus Pilatus statim dimittit Barabbam. Impossibile scilicet est hominibus satisfacere, & servire Christo: necesse est omnino, aut Christum, aut Barabbam solvi. O mi JEsu! quoties ego Barabbam dimisi liberum, te verò morti addixi, & ad crucem duxi? quanquam & tu mi JEsu, hoc ipsum in tua Passione egisti propter me, me me enim ire jussisti liberum, te autem mortis crucis obtulisti vinctum; extraxisti me de luto fæcis, & ipse in limo profundi hæsisti. Comedi ego uvam acerbam, tui autem dentes stupuerunt; pacis meæ disciplina cecidit super te: & quid ego retribuam tibi, nisi hostiam laudis, gratiarum actionis, amoris, & etiam vicissitudinis? ut scilicet si quando, aut offen-

den-

dendus tu, aut Barabbas propriæ meæ voluntatis mortificandus, hunc potiùs malim affligi, & me pro te contemni, quàm te à me offendi: ut sicut tu pro salute mea prostituisti omnia tua, ita & ego pro gloria tua exponam famam, exponam vires, exponam commoditates, exponam vitam, sanguinem, omnia. &c.

FERIA 6.

31. *Damnatur JEsus ad Crucem.*

1. DAmnatur JEsus. Quid mihi fiet? si justus non salvatur, impius & peccator ubi parebunt? Audite impii, qui Dei judicium ita contemnitis, ac si illud futurum non crederetis; potuit innocentia damnari apud iniquos; nequitia apud justum Judicem DEUM non damnabitur? Invenit Pilatus quomodo damnaret JESUM non inveniet DEUS, quod damnet in peccatore? Et non times DEUM ô homo: tot tantorumque scelerum conscius? Damnari non vis à DEO? damna te ipsum coram Deo.

2. DAmnatur JEsus. O damnationis rei! caput erigite; damnatur enim salus & vita, ad vitam vestram & salutem instaurandam. Damnatur innocentia, respiret noxius; in salutem enim ejus est ista damnatio. JEsus non solùm accusatur, non solùm vituperatur, non solùm examinatur, non solùm judicatur, sed etiam damnatur: tu te extra censuram,

ſuram, extra reprehenſionem, extra inquiſitionem, extra admonitionem, extra judicium, extra damnationem eſſe vis? Non eſt poſſibilis iſte humilitatis gradus, imò tantò altior, quantò rarior; videas in multis, multos altos humilitatis gradus; hunc non item, niſi in valde perfectis, & ad JEſu Chriſti mores bene conformatis.

3. DAmnatur JEſus, tu abſolvi deſideras? In eodem judicio ab eodem Judice, JEſus damnatur, ſolveris autem tu, quis de JEſu diſcipulum, & non potiùs Barabbæ ſodalem vocet? An non ſi Patremfamilias Beelzebub vocaverunt, tantò magis domeſticos ejus? quomodo ergo tu placere potes mundo, ut non diſpliceas Chriſto? Certiſſimum ſignum eſt, te Chriſto diſſimilem eſſe, ſi te mundus ſuâ ſententiâ abſolvit. Tunc verò Chriſto ſimilis es, quando te mundus, eodem quo Chriſtum loco reponit, quo autem loco Chriſtum mundus ponit? loco damnationis, odii, perſecutionis, crucis, purgamenti, ſtultitiæ, ſcandali, peripſematis; es tu hoc eodem apud mundum loco? ſpera te prope ad Chriſtum acceſſiſſe; proinde plùs ama mundi odia, quàm ſtudia; Etenim ſi placueris mundo, omnino neceſſe erit, te diſplicere Chriſto.

SAB-

SABBATO.

32. *Traditur voluntati Judæorum. Exutus chlamyde. Suâ Veste induitur.*

1. DAmnatus JEsus traditur voluntati Judæorum, manibus autem carnificum. Hic cogita anima mea JEsum, in manibus ac potestate tua esse, ut eum vel crucifigas, vel à crucis morte liberes. Ecquid potiùs ages? non te ad pedes JEsu abjicies? & per omnia jura & sacra testaberis, te ejus sanguinem amare, dolere ejus dolore, & in crucifixionem ejus nullo modo consentire? Nolo, nolo: protestor mi JEsu, nolo mortem tuam.

2. POstquam JEsus damnationis nuntium audisset, sine dubio immensas Patri Æterno egit gratias, quòd se adduxisset in horam hanc damnationis, quâ posset in honorem ejus, in salutem verò hominum mortem crucis appetere, obtulitque illi suam illam damnationem, ad tollendam Adæ, posteritatisque ejus condemnationem, non solumque non incusavit injustitiam sententiæ, sed inusitatâ quâdam cordis hilaritate, amorisque fervore, illam auscultavit, & ad Crucis trophæum festinavit, longè alacriùs, quàm solent ii, quibus aut regii fasces, aut triumphales pompæ decretæ sunt, jucundo quodam animo memoriam futuræ illius diei recolere solent & exspectare. Vide jam quas tu gratias Deo in contemptibus agas? quomodo te divinis obsequiis, honoribusque offeras

offeras? quomodo aspera, aut etiam iniqua aliorum de te judicia auscultes? quomodo formides timore præscitæ confusionis?

3. DUcendus ad mortem JEsus, ut cognoscereretur ab omnibus, chlamyde exuitur, sua veste induitur. Quis nostrûm (qui scilicet imitationem Christi jactamus) qui subiturus aliquid in conspectu hominum omnis generis, præsertim sibi notorum, non dico infame, crudeleque; sed vel aliquantùm indecens, ac vile, subiturus aliquid confusionis, depellendi turus de opinione doctrinæ, ingenii, virtutis, generis, industriæ, non cupiat non agnosci? En JESUS alienas vestes ponit, suas sumit, agnosci in sua vilitate, & ignominia vult, & ab omnium ora, oculosque, inter latrones ad crucis patibulum pergit. O JEsu, quando tandem hoc germano Spiritu tuo implebor? quando ita crucis & confusionis tuæ fame, & siti cruciabor, ut eam non solùm non fugiam, sed etiam quæram, & per omnes circumstantias ultro mihi augeam, & aggravem? JEsu! per viscera tua peto, da mihi famem hanc ardentem, assiduam, efficacem: volo statim, volo hodie, semper in omnem crucis ferendæ, & ignominiæ subeundæ augendæque occasionem imminere.

DOMIN. 5. SEU, PASSIONIS.

33. *Crux Christo imposita & bajulata.*

1. O Quàm non æquis donamur, tu piissime JEsu, & ego vilissimus homuncio, par-

partibus? Tibi hodie crux mea: mihi caro tua: ego paravi tibi, & imposui crucem, tu parâsti mensam in conspectu meo. O Amor JEsu! quid non excogitas? mihi debebatur crux: tu autem amor dedisti illam Christo pro me, ipsum autem Christum in Sanctissimo Sacramento adducis mihi. Mi JEsu, quo te sensu, quo gustu, quâ fame, recipiam? nolo aliam præter illam, quâ tu crucem oblatam tibi suscepisti, & amplexus es. Mansuetissime JEsu, per illud cor tuum suavissimum te rogo, instilla mihi affectum illum tuum crucis tuæ, ut illo ipso, semper erga te, erga Sanctissimi tui corporis Sacramentum, nec non erga crucem tuam ferri velim, & possim, & gaudeam.

2. CRux Christo imposita, est onus peccatorum nostrorum in agno peccata mundi tollente: est opus nostræ redemptionis, est præceptum Patris, est principatus ejus super humerum ejus, est contemptibile lignum, quo in diluvio solvamur; JEsus autem crucem bajulans quid est, nisi spectaculum Patris, victima mundi, botrus torcular suum portans, seu illi impositus. Imperator armatus, scutum hominum, ara simul & victima: vexillifer, & antesignanus, omnes ad se sequendum provocans: Christianorum Stemma, sigillum, prototypon, Adam sub ligno vetito non carpens, sed solvens fructum ejus. Ex his omnibus carpe tu fructum imitationis, gratiarum actionis, admirationis, compassionis, gaudii. Non tam probrosum est Christo crucem suam ferre, quàm

quàm peccatis Christianorum offendi; ob crucem sibi impositam non est iratus; ob peccata quantis nos malis non affecit, & pergit afficere Ecclesiam quotidie? quomodo vel ipsum sui Sanctissimi corporis Sacramentum ab Hæreticorum Turcarumque pedibus calcari sinit? scilicet intolerabilior illi Crux peccatorum est, quam quævis alia; quoniam ne illam ferret, istam pertulit, & perfert.

3. BAjulat crucem JEsus, jam fractus, & destitutus viribus, præ fame, siti, vigilia, vexatione, flagellis, verbere, doloribus, contumeliis, itineribus, hostium odio, statione tam longâ, similior mortuo quàm vivo; & nihilominùs quasi integer esset viribus, Crucem suam tulit, & funesto illi oneri, humeros miserabiles supponit. Ubi meæ deliciæ & delicati nimiùm labores? vix tantillo fatigor labore; jam mei rationem haberi, jam meliori compensari tractatione, jam majori existimatione rependi cupio; quietos annos velut emeritus exigo, immunitates ab ordinariis postulo. Hoc scilicet est crucem suam etiamsi fortè fatigatus sis, exemplo JEsu ad extrema adducti subire? imò hoc est etiam vix acceptam projicere, & pondus ejus fastidire. O JEsu da mihi heroicum tuum fervorem, ardentissimamque sitim, avidissimam famem tuam, in appetendis subeundisque doloribus & contemptibus propter te, quæ nunquam langueat, nunquam expleatur, nunquam dicat, sufficit; sed potius affer, affer, ampliùs Domine, ampliùs.

FERIA 2.

34. *Mulieres sequentes. Lamentantes consolantur.*

1. COnsidera, quomodo totâ fremente contra Christum Judæorum gentiliumque turbâ, eumque ad mortem deducente, repertæ nihilominùs sint aliquot animæ, quæ illum sic tractatum flerent, & lamentarentur; & quidem fœminæ erant, naturâ timidæ, fragiles, contemptibiles; sic scilicet infirma & stulta, & contemptibilia mundi elegit Deus ad suam sapientiam, & relictis potentibus, magnatibus, sapientibus, superbis, donat infirmis & abjectis sentire posse mysteriorum suorum sensus, eorumque dulcedine pasci. Quis discipulorum ausus est tantùm, quod audent hæ modicæ fœminæ hoc tempore? nempe Deus singillatim fingit corda hominum, & ex quibus vult instrumentum sibi format aptum suis operibus, quod gnarum suæ ineptiæ, bona Deo, mala sibi tribuere sciat. Hinc videas rudes vulgò homines, plus suavitatis in orando experiri quam doctos; imperitos faciliùs & feliciùs magna etiam exsequi, quàm peritos & versatos; scilicet Deus magis præsto est iis, qui se ejus auxilio magis egere sentiunt. Itaque & tu si vis promptum auxilium Dei experiri, nihil te esse posseque practice agnosce; quantò melius id in te de te senseris, tantò celeriùs ac robustiùs juvaberis.

2. LAchrymis compassionem super Christum ostendunt, hæ miserabiles Sanctæ matronæ, & quidem illæ in JEsu nihil fortè aliud præter purum hominem calamitosum, nuper in aliquos suorum beneficum, nunc vero indignissimè habitum, & turpissimæ morti destinatum agnoscebant. Quid jam me hoc, quod verè est, de Christo credentem, facere addecet, cùm illum tam indignè tractatum video? & quidem cùm me in causa esse agnosco? prô pudor, & duritia cordium! quàm sæpè vincimur à mulierculis, & rudibus, & sæcularibus, & occupatis hoc mundo? nos scilicet viri spirituales, sapientes, Deo devoti? quot ego totâ vitâ meâ, imò hoc anno, in Christi gratiam, in laudem Dei lacrymas fudi? & quid dicam, quot adii pericula, labores pertuli, onera sustinui.

3. ONunquam frustra in Christi compassionem profusæ lachrymæ? plorant mulieres, vertitur JEsus, & suî oblitus, alienum fletum solatur. O quam promptus est ad beneficia repetenda JEsus; quàm tardus idem, ad vindicandas injurias; tot accepit in Passione sua injurias, neminem tamen ultus est; unicum accepit compassionis affectum, mox rependit. O miram JEsu suavitatem! O raram gratitudinis virtutem in nobis, & præsertim erga Deum! utinam illam discam ab JEsu!

FERIA

FERIA 5.

35. *Beatæ steriles. Montes cadite. Si in viridi.*

1. BEatæ steriles animæ, quæ peccatis suis Christo mortis causam non præbuerunt, vel leviorem præbuerunt; quisquis est magnus est: ego autem talis non sum, qui super multitudinem arenæ maris peccavi. Utinam sterilior essem, aut planè sterilis ad peccandum, ut beatus hodie abs te, JEsu, essem? & quando tandem pigebit me, offendere te? quando tandem renuntiabo perfectè omni non sólùm malitiæ, sed etiam vanitati, tepiditati, imperfectioni? Beata illa sterilitas, quæ frenans concupiscentiam, domans irascibilitatem, emendans malitias, supplens ignorantiam, fetum peccatorum extinguit, & concepta suggestionum pravarum semina elidit. Istam sterilitatem animæ meæ quando tribues mi JEsu! ô quare non modo, quare non hac horâ finis turpitudini meæ?

2. MOntes cadite super nos. quorsum iste imber mi JEsu? formidanda hæc pluvia est. Sed tamen justitia tua DEUS, sicut montes Dei: & quis sustinebit eam, quando congregabis gentes, & disceptabis cum eis? Duplices montes habet Deus, alii sunt suavitatis, alii severitatis. Primi sunt, mons Misericordiæ, mons Gratiæ, mons Exspectationis ad pœnitentiam, mons Beneficentiæ, mons admonitionis, inspirationis, vocationis, mons Paternæ

ternæ correptionis, mons promissionum æternarum: Beati verò montes, & optandi, qui utinam cadant super nos; & obruant nos, absorbeantque ad salutem. Secundi montes sunt. Mons Justitiæ, mons Vindictæ, mons reprobationis, mons tribulationum, & pœnarum: mons iræ & furoris, mons exprobrationis, mons damnationis æternæ, & ardorum sempiternorum. O montes graves, & intolerabiles, quorum memoriam recolens Job, ne ipsius quidem memoriæ eorum pondus ferre valuit. Illos priores montes, qui nunc negligunt, qui dejiciunt, qui dissipant, complanant, quando in mortis, & Judicii die, posteriores montes imminere sibi, & impendere videbunt, tunc primùm clamabunt: O montes pietatis, montes sancti, montes benigni, cadite super nos: at serò. Nunc, nunc hos montes excipiam, ut illos non timeam Domine JEsu.

3. VErè virens lignum Christus, qui de florente Virga, Virgine sancta excrevit; nunquam virore caruit, nunquam illum deperdidit, nunquam imminuit, sed potiùs sicut lignum plantatum secus decursus aquarum, ne folium quidem dimisit, fructum vitæ semper in tempore suo dedit. Virens lignum Christus, solus inter omnia ligna sylvarum, & ariditatem & sterilitatem non admittens, unde etiam nec securim nec ignem metuens. Unde autem in viridi isto ligno tanta faciunt! an hoc est severitatis exemplum Divinæ, quod ipsa proponit, ideo, ut sapiente flagellato, & innocente punito, pesti-

pestilens sapiat, & peccator pœnitentiam agat: quoniam si naturalibus ramis non est parsum, quomodo parcetur adoptivis? Si ego adhuc in virente ætate tam sum tepidus, & delicatus religiosus, quid fiet in ætate fractiore? Si tot præventus, & vallatus gratiis, tamen cado, quantùm caderem, si illis carerem!

FERIA 4.

36. *JEsus sub Cruce deficit. Simon portare cogitur.*

1. JEsus sub Cruce deficit. Docet, crucem patientiæ, abjectionis, mortificationis, laboris, pro Christo & animarum salute, ad defectionem usque esse portandam: cadere & mori sub Cruce Christianum, Religiosum, JEsu socium decet, abjicere illam non licet. JEsus sub cruce deficit, tu non deficies adhuc sub peccato, & à peccato? non deficies à libera, & soluta, & tepida vita? JEsus sub tua Cruce deficit, ne tu sub ejus unquam deficias jugo. Infirmitas enim ejus tua est confirmatio; ne accusa gravitatem & onera Christianæ vitæ, spiritualis vitæ, nondum te illa ad defectionem pressit, sicut tua vita mala Christum pressit, nondum vitam Christi & Crucem, ad defectionem virium portâsti; & estò portaveris: portavit & JEsus propter te, prior te; non dignus est ut posterior tu portes pro illo? JEsus fert Crucem usque ad defectionem, non te pudet mollitiei tuæ? digitus dolet, caput afflictum

est, debilitas invasit, jam eximi à communibus officiis, & pro te suppleri poscis. Robusti Spiritûs non est hæc natura; opprimi potest, quiescere non potest. JEsus sub Cruce deficit, & miraris mi JEsu, nos illam horrere, nos sub illa cadere infirmos, quæ te Gigantem oppressit? auge gratiam, da Patientiam; ideo enim ut gravitatem Crucis pertulisti, ut nobis alleviaretur. JEsus sub cruce deficit, ejusque ponderi succumbit; sed succumbendo cruci pondus ademit, horrorem & ignominiam detraxit; levitatem verò, sanctitatem, honorem indidit. Hinc tanti ad illam concursus, quos alioqui JEsus non futuros videbat, nisi ipse illi suas vires ademisset, cœlestes verò proprietates impressisset.

2. DUm JEsus sub cruce deficit, Simon de villa veniens eam subit; mirum est, cur JEsus qui hactenus nullius pœnæ socium habere voluit, ad solius crucis societatem admisit, & ut crucem Simon pro se, & post se ferret permisit? An tanta est crucis gravitas, ut ei ferendæ JEsus ipse par non fuerit? an potiùs tanta omnibus crucem ferendi incumbit necessitas, ut nullus ab ea se excusare possit, sed velit nolit eam ferre debeat? An tanta est etiam ejus suavitas, ut eam JEsus abundè persentiens, in alios etiam effundi voluerit, & ab aliis gustari? An ostendere voluit crucis fructum non sibi, sed aliis esse applicandum; applicandum autem non manentibus in villa, seu mundum amantibus, sed exeuntibus de villa, scilicet mundum contemnentibus.

3. Si-

3. SImoni Cyreneo de villa, Crux imponitur, post JEsum portanda, cur non alicui magnatum? cur non alicui sapientum? alicui discipulorum? Simon quærendus erat? quia solus Simon cruci ferendæ idoneus est: quem scilicet, non pudeat subjici alteri, qui non innitatur prudentiæ suæ, qui non solum spiritualis vitæ professione glorietur, qui non ideo Christum sequatur, ut ditior, sed ut melior fiat; uno verbo qui obedire sciat Deo, & omnibus propter Deum: ille dignus est Cruce Christi. O Simon, quàm invidenda sors contigit tibi, vel coacto? O si mi JEsu tuo id mihi contingat munere, ut Crucem tuam subire, post te ferre, ferre autem libenter, hilariter, avidè, imò etiam superbè possim, & velim? quodsi tam ineptus sum, & tanti amoris Crucis tuæ incapax: cogi volo, mi JEsu. Saltem capax ero coactionis, si non sum voluntatis.

FERIA 5.

37. *Vinum myrrhatum Gustat* JESUS. *Non tamen bibit.*

1. NOvercalem animum, & odium plus quàm insatiabile, quod neque benefacere sine tormento novit: præbet vinum myrrhatum, crucifigendo Christo, tanquam eum confortare, aut alienare à sensu doloreque mortis volens, sed ne illa misericordia crudelis non esset, fel admiscet. O crudelitas? si à doloris sensu alienare vis, cur fellis amarore crucias?

An propinare odium Christo, quo furebas, volebas? sed quia non poteras, ideo in symbolum & signum odii vel propinabas? An rimabaris viscera Christi, quæ sola à tua rabie adhuc immunia restabant? nullum sensum Christo & membrum reliqueras inviolatum; lingua supererat, hæc igitur erat felle crucianda. Molesta erat forsan illa Christi tantis in doloribus patientia, & taciturnitas, felle carere videbatur lingua illa, & cor illud, ergo vel adventitio tingenda erat, ut saltem sic ad asperitatem & querelas proliceretur.

2. GUstat JEsus de felle, quia hoc opus erat ad cruciatum gulæ. O Infelix sensualitas, & ciborum delicioforum appetentia, quæ Christo fellis præbet pocula. at ego miser, & ingratus, hoc Christi cruciatu ad gulæ mortificationem non excitor, sed post tot in vita spirituali transactos annos adhuc tentationi quotidie succumbo carnali. O fel Christi, quando tamen mihi sapies, quando incentiva ista deliciarum, ignisque bestialis pabula perfectè detestabor & excutiam? JEsu mi, per fellis abs te gustati acerbitatem, da mihi hostis hujus perfectam, constantem, æternamque debellationem. Mihi ciborum delicias, sibi felli amarorem JEsus reservavit? sic bonus pastor & Pater sibi subtrahit, ut me pascat.

3. NOn bibit JEsus vinum myrrhatum, quia confortari noluit ad crucis cruciatum. Nudus ab omni omnino solatio & auxilio pati, & mori

& mori Christus voluit, ut sua Passio plena, & solitaria, & sincera, nullique commoditati permixta esset. Et tu anima mea quando discès, quando assuescès omni exui solatio, & merum Passionis Christi calicem gustare? Renuntia ex nunc in conspectu JESU Christi, omnibus solatiis, quæ percipis ex convictu, ex amicis, ex commoditate, sanitate, successu aliorum, amore & cura, habitatione, talentis. &c.

FERIA 6.

38. *Ventum ad locum mortis. Detrahuntur Vestes. Crucifigitur JEsus.*

1. AD locum mortis venit vita; ut ad locum vitæ venirent mortui; & forte ideo moriente, in loco illo Christi surrexerunt mortui, & venerunt in sanctam civitatem; ut quid ergo in loco mortis adhuc hæres homo? cur non festinas migrare ad regionem vitæ? Venit JEsus ad locum mortis, cur tu fugis locum & occasionem mortificationis? Non stetit Adam primus in loco vitæ, ideo stetit secundus in loco mortis, cur tu stulte primum potiùs, quàm secundum Adam æmularis? Piissime JEsu, gratiæ tibi, qui me à monte mortis, ad montem vitæ, terramque viventium trahis, & transfers; confirma, & radica me in hoc loco Sancto, & monte sanctificato, ut nunquam ad regionem morientium convertar animo.

2. DEtrahuntur veſtes Chriſto crucifigendo, an non potuit veſtitus JEſus crucifigi? potuit, ſed crux veſtitos non amat; faciliùs eſt in paupertate Chriſti nihil, quàm vel minimùm quietè poſſidere. Exue te homo, exue omnibus, non ſolùm ſuperfluis, non ſolùm utilibus, ſed etiam quantùm potes neceſſariis. Opus tibi aliquibus eſt, ſed crux illa non admittit, abjice. Quod non admittat, perfectos crucis amatores aſpice, pares tibi, meliores te, juniores, poſteriores te, egentiores te, carent quibusdam, quibus tu carere non potes; non te pudet deteriorem eſſe illis, quibus exemplo eſſe debueras? Non te pudet pauperiores alios videre, facere, eſſe velle, quàm te; cùm tamen tu plus illis ad puritatem paupertatis obligatus ſis? ſi in cruce nudus non es? in cruce verè non es; quia plenè in cruce non es, hoc enim quod retines, eò plus de cruce diminuit, quò plùs ſolatii terreni permittit. Nudos perfectè vult Crux, nudos ſolatio privato, ſolâ vitâ communi contentos; ſi in cruce nudus non es? ubi eris? aut in cruce, aut in inferno perfectè nudari debes? elige, ubi potiùs velis. Adam cùm guſtâſſet ex ligno vetito, indutus eſt. JEſus guſtaturus de ligno Crucis & tormento, exutus eſt: an ideò, ut ſicut ille cùm guſtaſſet nudum ſe vidit; ita JEſus guſtaturus nuditate ſuâ veſtire illum voluit!

3. TOtâ vitâ ſuâ JEſus crucem portaverat ab inſtanti conceptionis ſuæ, tandem crucifigitur, & eidem configitur. Hoc eſt

est proficere, hoc est quotidie meliorem fieri, scilicet crucem quotidie plus amare, semper mortificationem sui, plùs anhelare. Semper sensualitatis fomenta sibi subtrahere. Crucifigitur JEsus, quando crucifigêris tu? tu inquam, qui tam pridem crucem amplexus es? qui tantopere aliis crucifixionem sui suades? qui te crucifixum esse ostentas, qui alios crucifigis, qui alios crucifixos tantopere vis: & non esse, indignaris? Crucifigitur JEsus, amor ille meus: & cur ego non sum? an ego melior sum eo, quem amo? O quando tibi assimilabor, Amor mi? quando tibi configar? gloriatur quidam magnus crucifixi amator, se Christo confixum esse cruci: quasi dicat; Christum crucifixerunt milites, at non solum, etiam me cum illo, quoniam ubi amor meus est, & ego necessariò sum, siquidem anima magis ibi est, ubi amat, quàm ubi animat. Item propter me, mihi, in meum bonum, Christus cruci affixus est; at ego quoque propter Christum & Christo crucifixus sum. Præterea, Christus cruci affixus est clavis, at ego Christo; Christum in cruce tenent clavi, me Christus; denique quod est crux Christo, hoc est Christus mihi, confixus est Christus cruci, ego Christo tanquam cruci. O mi JEsu, configantur tibi alii ut diviti, ut pulchro, ut suavi, ut potenti, ut mirabili, ut glorioso, ut triumphanti: ego non sic configi tibi cupio, sed tibi ut abjecto, ut pauperi, ut humili, ut nudo, ut dolenti, ut contempto, ut contumeliis affecto, ut crucifixo. Sapias aliis, in aliis, mihi absit gloriari nisi in cruce tua, absit me scire aliquid

quid in mundo, nisi te, & quidem non aliter quàm crucifixum.

SABBATO.

39. *Titulus, Elevatio, Latrones.*

1. CHristum crucifigi, & titulum affigi, quid est? quàm peccare, & peccatum prædicare? & quoties glorianur in rebus pessimis? si quem confudimus, si vexavimus, si irrisimus, si contristavimus, si in faciem restitimus, veluti rem bene gestam aliis referimus, quod, quid est aliud? quàm titulum Christo crucifixo apponere? Christus crucifixus, titulum sibi adscribi, & nomen addi volebat: qui miraculis coruscans, nomen suum fileri ab his, quos sanabat, jubebat: & ego non sic: ego aliquid mali subii, aliquid probrosi? fileo & latere ipso: boni aliquid conatus sum? neminem nescire volo.

2. COnsurge tu, qui evangelisas Sion, super montem ascende, elevare, quousque sola terra, sola Hierusalem dolores tuos, & portenta virtutum, amorisque tui spectat? spectet etiam aër, spectet orbis; Anima mea, quæ est ista, & cui usui parata machina, quàm elevari conspicis? An hoc pacto scelus suum Israel toti mundo patefecit, & tanquam Sodoma prædicavit? An ignominiæ dolorisque causâ attollitur? an ut tu quo tandem currere, quò confugere possis habeas; exponitur? An liber amoris, humi-

humilitatis, patientiæ, paupertatis, doloris, ignominiæ, tibi legendus expanditur? Elevatur JEsus crucifixus à terra in altum: quousque ergo tibi anima cruces tuæ parvæ, humiles, & quasi terrenæ sunt? & quando generosa & ardua perpeti incipies?

3. JESUS cum latronibus: te pudet agere cum vilibus. JEsus cum sceleratis deputatus est, te pudet humilibus & contemptis accensèri. JEsus inter latrones est, ut inter Angelos & homines, inter reprobos & prædestinatos. Maledicit unus, defendit alter latro Christum, salvatur unus, perit alter, prô! quid hoc? non ambo æque vicini Christo? non ambo crucifixi? audi ô homo, Religiosus es, in cruce es, cum Christo es? sed nondum securus es? Non in cruce pendere, sed Christum agnoscere, defendere, adorare, prædicare, latroni saluti est. Non in Religione esse, sed inibi bonum esse, saluti est. Et de Cruce, & de claustro, itur ad tartara. O JESU: quid prodest te sequi, si non contingat consequi? O JEsu Crux tua, professio scilicet vitæ hujus, ad salutem mihi sit, non ad ruinam, suffigar cruci spirituali, sed verè Religiosus sim, sed verè moriar tecum, sed non extra te.

DOM.

DOM. PALMARUM.

40. *Vestes Christi. Omnis generis blasphemiæ. Oratio Christi pro crucifixoribus.*

1. NUdus Christus in Cruce pendet? vestimenta ipsius in oculis ejus aut scinduntur, aut sorte obtinentur. Quid est Christum nudum relinquere in Cruce, vestes autem rapere? animæ curam negligere, corpus verò & externa curare, imitationem Christi Crucifixi, & Passiones doloresque ejus refugere: speciosò autem servitutis ejus titulo gloriari, & veste contegi, & ob hoc solum exteriùs Christum sectari, ut honor habeatur, ut curà victûs, vestitûs, habitationis, aliarúmque necessitatum non sustineatur. Nudus etiam tunc Christus pendet, vestes verò ejus rapiuntur, quando, quod gratiæ Dei opus est, tamen industriæ humanæ propriæ attribuitur; quando etiam, quod tu bene fecisti: alteri, vel ab altero imputatur: patitur hoc Christus in Cruce patere & tu, solamque facti conscientiam, Deo reserva. Vestes Christi, servi ejus sunt, has aliquando Christus relinquere videtur, quando tribulari, vel à sanctitate eos cadere permittit. Quare autem dividuntur vestes Christi, nisi quia non sunt crucifixæ cum Christo; ita ergo & servi Christi, si cum Christo in Cruce essent, dividi ab ipso non possent. Dividuntur autem à Christo ante crucifixionem, quia rarissimus est, qui cum Christo possit sustinere tentationem & mortificationem. Hinc Dominica in

Palmis

Palmis Christo stratæ sunt vestes, in Passione verò eidem suæ detractæ, quia scilicet triumphanti Christo & faventi multi sunt servi, ab afflicto verò, etiam sui discedere, non erubescunt. Rarus sanctus in tribulatione Christo conjunctus.

2. SI Filius DEI es, descende de cruce. Alios salvos fecit se non potest. Sine; videamus an veniat Helias liberans eum. Christus Rex Israel descendat de cruce, & credimus ei. Confidit in Deo, liberet eum nunc, si vult: salvum fac temetipsum & nos. Hæ, & infinitæ aliæ, ab omni hominum genere in Christum, in Crucifixum jactatæ sunt blasphemiæ. Nullo tempore Christus plures legitur blasphemias, quàm pendens in cruce, pertulisse. An ideo quia linguæ peccata, hac ultimâ coronide Christum affligere & à Christo expiari debebant? An quia ubi ultimas Christus exserebat patientiæ vires, extremasque ducebat mansuetudinis lineas, mox mox manum de tabula ablaturus, ibi maximè ad impatientiam, & indignationem, fraude dæmonis occasiones præbebantur? An quia inchoata bene, & acta fortiter, ut quoque perficiantur constanter, præcipuè est allaborandum, quippe fini maximè Diabolus invidet, & calcaneo potissimùm insidiatur. Cautus ergo esto, tantò magis, quantò magis appropinquans fini, vel vitæ, vel operum, vel officiorum. Item tantò magis Dei laudibus, & servitiis incumbe, quantò plures tibi adversarii con-

consurgunt, & quanto magis opera tua hominibus displicent. Scito etiam extremam Sanctorum, & Perfectorum vitam, ordinariè tribulationibus & tentationibus, inprimis verò detractionibus infestari, ad hoc ergo te præpara & obarma, quantò eris Sanctior, quantò perfectiùs Crucem Christi conscenderis, tantò magis linguis aliorum, & domesticorum lacetaberis.

3. O Ineffabilis dulcedo cordis piissime JEsu! O vocem ab initio mundi non auditam! O Dignam Dei Filio Patientiam! mansuetudinem, charitatem! Ad vocem istam creatus est quasi denuo mundus, alioquin ob scelus necati Filii Dei periturus. Ad vocem istam magis, quàm ad ipsius Crucifixi spectaculum mollita sunt saxa, excitati mortui, exultavit terra, erubuit mundus, quòd tantam impietatem in tantam pietatem commisisset. O vocem omnibus Christianis, & præcipuè Perfectionis studiosis medullitus ediscendam! O si tu anima mea aliquantum tibi præfigas temporis, ut admirabilis hujus precationis vim, sensum, originem, proprietates, effectus, quàm solidissimè, fructuosissimè, efficacissimè consideres, ediscas, usurpare consuescas; JEsus orat pro hostibus, excusat crucifixores, tu eos, qui tibi minùs satisfaciunt ægriùs ferre audebis? Pete à Christo, cor Christi erga inimicos tuos.

FERIA 2.

FERIA 2.

41. *Hodie mecum eris. Mater juxta crucem. Ecce filius. Ecce Mater.*

1. COnsidera quàm ferventer conversus sit iste bonus latro ad Christum, qui tam optandam Promissionem obtinere, & dignus cœlo evadere potuit. Vide te ipsum, quàm tu pridem in hac Cruce vitæ Religiosæ Christi causâ pendes? necdum tamen mereris audire à Christo, Hodie mecum eris: quòd scilicet non tam ferventer converteris. Et non te pudet, quòd Publicani, peccatores, & latrones præcedunt te ad Regnum Dei? quantum dedecus est audire dum latroni dicitur, Hodie mecum: te autem formidare ne dicatur tibi: Nunquam mecum eris. Cur ergo non aliquando peccata, & vitiosos mores deseris? cur non resoluto animo Crucem Christi amplecteris?

2. COnsidera Anima mea, Matrem hanc supra modum mirabilem, juxta crucem Filii consistentem. O mare æneum vere magnum, mare quidem ob amaritudinum copiam, æneum, ob animi tantam in luctibus & doloribus firmitatem! O Mater admirabilis & miserabilis, magna est velut mare contritio tua, & non est qui misereatur tuî. O stupenda Mater, quæ Christum JEsum Filium parturit iterum, sed non ad vitam, verùm ad mortem,

non cum exultatione, sed cum dolore; non in stabulo, sed in Cruce; non in nocte, sed in meridie. O admirabile & lachrymosum puerperium! O dura Maternitas, quæ hac lege paris, ut prolem amittas, & cujus parere, est Filio carere! O Anima mea, mirare mecum hanc tam modestam in dolore, tam constantem in adversis, tam quietam in tanta perturbatione, tam misericordem in compatiendo, tam mitem in condonando, tam resignatam in Dei voluntatem, tam magnanimam, in honore suo propter Filium crucifixum prostituendo. Pete supplex à Matre ista dotes istas, ardenter illi conformari concupisce, ex corde illi compatere, & modo, quo Filio suo illa compatitur.

3. ECce Filius tuus: Ecce Mater tua. O voces miras, Mortaliumque cordibus optatissimas. Filium effici virginis: quid dulcius? Matrem habere MARIAM, quid securiùs? O Mater non dedignare nos filios, quoniam Deus non est dedignatus te Matrem, impares tibi sumus nos, sed & Deus te infinitè dignior. Facta tamen es tu Mater Dei propter nos, fias igitur Mater nostra propter Deum, peperisti nobis Deum, parias nos Deo. Non est hæc indigna dignitate tuâ prærogativa, ut fias Mater universitatis, quæ es Mater Majestatis. Facta eras Mater Dei, quando de Spiritu concepisti, facta es Mater omnium post DEUM, quando à Filio vocem istam,

Ecce

Ecce Filius tuus, audisti; die igitur nunc etiam Virgo Sancta, illud tuum solenne, Ecce Ancilla Domini, fiat mihi Fili mi secundùm verbum tuum. O Anima mea, accipe ex hac hora Matrem hanc in tua; ut sit deinceps Mater tua. ad illam filiali affectu accurre, illam filiali affectu venerare, illam filiali affectu dilige: illi filiali affectu, fide, assiste, adhære. O MARIA: ecce tu Mater mea; da, & effice, ut sim ego dignus te Filius tuus.

FERIA 3.

42. *Tenebræ totius terræ. Derelictio.*

1. COnsidera, crucifixo Christo solem obscuratum in meridie, in plenilunio. Ita scilicet dum Christus peccato crucifigitur, omnes hominis justitiæ, omnis gratiæ splendor, omnis dignitas supernaturalis & meritum ab anima depellitur. Tenebris istis cæcitas Judaici populi signatur, quæ hodieque durat; designatur cæcitas gentilium, in qua vivebant, & ni Christus moreretur, perituri erant; designatur & enormitas omnis peccati, præsertim verò crucifixi Dei, ad cujus sceleris aspectum Sol exhorruerit, & mortem mundo induxerit, tanquam sepulturus æternis tenebris, tanti sceleris memoriam. Ohe? horruit Sol peccatum: nos non horrescimus, imò patramus; vide, quoties in te talis obscuratio solis

contigerit, quando currebas bene, quando Spiritus Dei adfluebat, quando securus gratiæ Divinæ vivebas, in meridie ipso ad tenebras æternæ calamitatis devolutus? O! quando digne exhorrescis, hanc præsumptuosam tuam securitatem, quæ te velut cæcum in foveam peccati detrudit?

2. SOl obscuratus est, & tenebræ per totam terram factæ sunt Christo dolente. Usque modò dolet, patiturque Christus, in peccatorum animabus. O tu! si Sol es, quare non contristaris? quare Christi injuriis non condoles? quare non quantùm in te est peccata tam in te, si de horum numero es, quàm in aliis impedis, & dolores Christi mitigas? An te obscurari pudet, propter leniendos dolores Christi? & cur non puduit obscurari Christum propter destruendam damnationem tuam? An pretiosior tibi honor tuus, quàm Christo suus? An major apud Christum tu, quàm Christus apud te?

3. DEUS Deus meus: ut quid me dereliquisti? verè dicis piissime JESU, & justè quereris, cur derelictus sis; quanquam non est vox & quæstio ista velut ignari, non est indignantis, velut irati: nec est conquerentis velut offensi; sed est magnitudinem doloris opportuno tempore efficaciter declarantis, & se verè pati, ac sentire grandia ostendentis. Derelictus enim eras Domine JESU, non quod

quod dissoluta esset unio illa naturalis & essentialis personarum, & naturæ Divinæ; aut illa Hypostatica unio naturæ humanæ cum Persona Verbi; aut unio gratiæ & voluntatis, aut unio gloriæ, & beatificæ secundùm partem superiorem visionis: sed quod dissoluta fuit unio protectionis, quæ ad breve tempus rupta fuit, ut locum oblatio cruenti sacrificii haberet, pro nostra redemptione. Placuit siquidem Patri, Verbo, & Spiritui Sancto, ad exsequendum commune decretum permittere, ut vis humanæ infirmitatis, & possibilitatis, in te ad tempus prævaleret, & sic transigeretur illa hora, de qua olim dixeras ipsemet. Hæc est hora, & potestas tenebrarum. Sic igitur derelictus es, quia permissum est à Deo, ut humana tua natura, absque omni consolatione acerbissimos dolores perferret. Sed quid dices anima, quando de cruce pendens JEsus clamabit ad te: O anima mea, O mea creatione, mea tantâ & tali redemptione, ut quid derelinquis, ut quid dereliquisti me, affixum propter te, ne possem derelinquere te? quid ad hæc respondebis illi?

FERIA 4.

43. *Sitio. Spongia aceto plena porrecta Christo.*

1. SItio clamat JEsus; ô quanta vis illius sitis fuit! quæ hanc vocem expressit; natu-

ralis fuit, violentissima fuit, ex summis longissimisque cruciatibus, & ex multis, ac copiosis sanguinis effusionibus, ex continua octodecim horarum pœnæ, & jactatione, fatigatioque contracta fuit. O quibus tibi austeritatibus corrupta tua natura, impotensque gula frenanda est, cùm videas JEsum, tanta siti affligi voluisse humanitatem suam?

2. SEd est alia piissime JEsu sitis tua gravior, & suavior; sitis scilicet animarum nostrarum, quas videbas pauculas salvandas, etsi tu tam copiosum sanguinem pro eis fudisses. Itaque cupiens plures salvari, cupis etiam plus pro illis, si ita Patri placeret, cruciari. Itaque clamas, sitio; quasi dicas, quia plures animas meo sangine efficaciter salvari cupio, ideo plures cruciatus & pœnas sitio; quasi dicas: Attendite animæ, quantùm diligam vos, tot jam licet perpessus propter vos, adhuc tamen dolores propter vos sitio. quasi dicas. Attendite iram, & odium hostile: tu expleviśti te pœnis meis, & satiâsti, at ego nondum. Sitio. tu jam fatigatus ô fruor, at meus amor adhuc sitit, & clamat, Sitio. O verè aquæ multæ non possunt exstinguere charitatem! ô animæ Christianæ, ô mea anima cur tam crudelis es? cur tuo profectu sitim JEsu non revelas? cur animas, quas ita sitit, JEsus non sitis? O si posses obtinere, impetrare, experiri, sitim illam JEsu, quâ ille animas, quâ tuam animam, quæsivit, sitivit, curavit? Vi-

dete

dete Christiani, quid sitiatis? vide tu anima, quid sitis? patine pro Christo? laborare pro Christo? contemni pro Christo? an potiùs quiescere, honorari, bene habere? & vide quid te deceat, ita sitiente Christo?

3. SPongia aceto plena in siti Christo porrigitur. Natura humana spongia est, acetum corruptio. Natura ergo humana corrupta Christo propinatur sorbenda, quando illi præceptum datur de ipsa in Cruce redimenda, ideoque sumpsisse legitur acetum, quia & infirmitatem naturæ, & passionem pro homine pertulit. Liceat quoque mihi piissime JEsu, gustare de aceto tuo aliquando, hoc est, dolores, contemptusque tuos subire propter te, & sic amori tuo conformari, nec usque ad mortem de crucis, & humiliationis studio remittere.

FERIA 5.

44. *Consummatum est.*

1. ECquid consummatum est Domine JEsu? peccatum Juda, an peccatum meum? Heu quis scit, an non completa mensura malitiæ meæ, & succedat impœnitens cor, & reprobus sensus? O JEsu, libera me à consummatione ista, & serva me opus manuum tuarum; quia quæ utilitas tibi ex tanto sanguine tuo, pro me fuso; si periero nihilominùs in peccato

meo? Tu autem anima mea, time peccare, & quaslibet imperfectiones, præsertim deliberatas, seriò & constanter vitare propone,

2. QUid consummatum est Domine JEsu? an vita tua, & opus redemptionis nostræ, quod dederat tibi Pater ut faceres illud? verè, nec jota unum præteriisti, ex omnibus quæ audieras à Patre; & ego quando ad tantam consummationem, perfectionemque virtutis me resolvam, ut minimum apicem de voluntate tua, nutuque, & inspiratione mi JEsu non præteream? ut examussim exsequar omnia quæ requiris à me, ut quàm perfectissimè cupiam, & connitar placere tibi? scio id non esse virium mearum, sed auxiliorum tuorum. Tu ergo mi JEsu consummationem hanc operare in me, & usque ad ultimum anhelitum vitæ meæ, conserva illam, & adauge mihi.

3. QUid consummatum est Domine JEsu? Dolores tui, Passio tua, tempus potestatis in te inimicorum tuorum, charitas tua? Ita sanè: omnia transierunt, consummata sunt, perfecta sunt, præcipuè autem caritas tua, quâ cum dilexisses nos, usque in finem dilexisti, à summo inchoasti amare nos, & non nisi in summo desiisti, dilexisti nos in finem, quia in Sacramento reliquisti nobis corpus tuum, usque ad consummationem sæculi; dilexisti etiam in finem, quando idem, Corpus tuum, in dolores, & mortem ipsam tradi-

disti

disti pro nobis, ita ut tuæ Passionis efficacia, ad finem mundi, infinitis peccatis nostris, non sit exhaurienda. O utinam propter te omnia diligam! adducam ad te omnes animas, tuo sanguine redemptas! omnia aspera, & abjecta, & vilia sustineam propter te, & propter amorem tui, & propter salutem animarum, pretioso sanguine tuo redemptarum!

FERIA 6.

45. *Anima commendata. Mors, Miracula. Apertum latus.*

1. COnsidera JEsum consummatis omnibus, cum clamore valido clamantem voce magnâ, inclinato capite, humili, & ardenti, plenâque amoris, & reverentiæ in Patrem oratione, spiritum, & animam suam, manibus Æterni Patris commendare, & mori. O miraculum super omnia miracula! ô calamitatem super omnia calamitosa, quæ mundo nunquam contigerunt! JEsus mortuus est, & pulcherrimus ille nexus purissimæ carnis, cum Sanctissima Anima, dissolutus est; sublatum est Individuum ex humano genere maximum, & excellentissimum; flos & corona naturæ humanæ, mundi & omnis creaturæ decus, pretiosissimumque margaritum. O damnum damnis majus! O damnum, quod scelus humanum facere potuit, reparare sola omnipotentia poterit! damnum, cui mundus universus com-

parari non potest, damnum, cujus solius inflictione deicidium puniri poterat, nisi per illud commissum esset. Defle hoc damnum anima mea, & ad deflendum omnes creaturas convoca.

2. NOn est convocando opus: sponte veniunt: en terra mota est, en petræ scissæ, velum ruptum, en mortui surrexerunt. Perculit damni hujus acerbitas etiam rupes, pertigit ad cadavera, & in lymbum, sensumque emortuis dedit, & tu non percelleris? O te saxis duriorem, & mortuis magis mortuam animam! mota est terra mortuo Christo, tu etiamnum segnis, in torpore hæres? ruptæ sunt petræ, tu quando efficaciam, tam copiosi, & pretiosi, in te fusi JEsu Christi sanguinis, emollesces, & in manibus Dei tractabilis evades? scissum est velum à summo usque ad deorsum, & detexit Sancta Sanctorum; tu quando peccata confessione detreges? quando cor contritione scindes, quando pretium sanguinis Christi, & viam vitæ, toti, quantùm in te est, mundo evulgare conaberis? Monumenta aperta sunt, cur tu imporum corda, per claves pœnitentiæ, & prædicationis, Christo patefacere pigritas? surrexerunt mortui, & ad Sanctam Civitatem venerunt: tu quare non surgis, quare alios non excitas, quare ad Civitatem Sanctam, Christi sanguine jam expugnatam, & apertam non festinas, non trahis, non compellis? Moriente vitâ surgunt mortui, scilicet turbata

bata sunt omnia, & in præposteras abiêre leges. Mors non aliter occiditur, aut vincitur, nisi cùm ad vitam ducitur; quod enim est mors vitæ, hoc vita morti; & sicut per lucem tenebræ, per tenebras lux occiditur, ita pernicies vitæ mors, pernicies mortis vita est: periit vita, revixit mors, atque hac ratione mortuo Christo prodierunt mortui ad vitam. Mortuus est JEsus propter te? tu quando mori incipies tibi propter JEsum? Vide quos effectus producat hæc mors Christi? quando illum incipies resuscitare in te, in aliis? Vide an tuâ culpâ, an tuâ negligentiâ, non sit mortuus Christus, etiamnum in te, & in aliorum cordibus? Mortuus est JEsus clamans, orans, caput inclinans, Patri Spiritum tradens & committens, lachrymas fundens. Disce à Christo mori Christiane, ad mortemque te præparare. Clamor est pœnitentia & contritio: Oratio, est veniæ postulatio, & auxilii contra luctas cum dæmonibus imploratio: caput inclinatum, animus est divinæ misericordiæ, & meritis Christi innixus, & confisus. Comploratio & lachrymæ, satisfactio est. Denique Patris compellatio, & Spiritûs in manus ejus commendatio, nihil conscium sibi mentem, & Deum videre desiderantem significat. Sic mori te JEsus docuit; sed si mori vis, quomodo mortuus est JEsus: vive, quomodo vixit JEsus.

3. APertum est latus Christi, ingredere; Cor Christi cupis? patet porta.

Sed

Sed adhuc illud non habes, tibi, tuæque desidiæ imputa. Et quid est habere cor Christi? inter pericula vivis, cur latus Christi non intras? ingredere anima mea, ingredere confidenter, in hanc officinam bonorum, & donorum, & gratiarum; si times? ibi abscondere: si nuda es? ibi vestire. Si egena es? ditare. Si ægra? sanare: si rudis? erudire: si frigida? calescitor: si maculata? lavator: si fessa? quiescito: Hîc habita anima mea, hîc spira, hîc vive, extra hoc latus nihil tibi placeat, nihil luceat, nihil sapiat, nihil vivat. O JEsu, permitte me ingredi in latus tuum, permitte me in hoc divinitatis palatio, in hac sanctitatis sede, in hac amoris officina, in hoc gratiarum gazophylacio habitare; & da gratiam, ut in eo dignè possim degere, vivere, morari in æternùm.

SABBATO.

46. *Depositio, Unguenta, Sepultura.*

1. TAndem accingere anima mea, & JEsum tuum de Cruce depone; quousque enim illum in Cruce imperfectionum tuarum extendes? Considera has Cruces, detestare illas, & emendationem propone. Non seipsum Christus deposuit, sed deponi ab aliis voluit: perseverandum enim est in bonis, & in voluntatis Divinæ impletione, neque pro tuo libitu cessandum, sed quamdiu placet Deo, manendum, & patiendum; quod si molestum est, & pro-

probrosum, cogita, non esse molestius dolore mortis, nec ignominiosius supplicio Crucis.

2. DEposuisti de Cruce JEsum? non est satis; unge insuper, & mundâ syndone involve; unguenta tua, devotio voluntatis, puritas cordis, fervor orationis, stabilitas cogitationis, in Deum defixio mentis, vigor Spiritûs, sublevatio à terrenorum sapore, non solùm animæ, sed etiam corporis, sinceritas intentionis, constantia boni operis, denique jugis recogitatio & imitatio Crucis Christi & Passionis. His unguentis JEsum unge, & places; sed unde hæc tibi unguenta? pyxides aromaticas quære. En apotheca plena & instructa JEsus ipse, tot pyxides hîc, quot vulnera, sanguis ejus, dolor ejus, mors ejus, hoc est unguentum ejus, hinc sume unguenta, hæc effunde: nec metue repulsam, in hos usus exposita sunt; securus adi, sume, utere. O anima cur ergo hæc vulnera non amas, non usurpas, non oscularis, non nocte, dieque cogitas. non tibi efficaciter, & medullitus imprimis? JEsu, tui hoc muneris est, tu dona.

3. SI unxisti JEsum, etiam sepeli. Sepulchrum JEsu cor tuum: saxeum sit contra peccata & tentationes durum, cavatum tamen, excisum & novum, quia mundum & purificatum, & à turbis passionum secretum & liberum. Ibi sepeli JEsum anima mea, scilicet pactum æternum cum JEsu ini, quòd nempe illi

illi servire, ipsum toto corde amare, memoriam Passionis ejus semper in corde habere, virtutes ipsius seriò imitari, in tequè exprimere, secundùm cor JEsu cor tuum dirigere, aliorum corda ad JEsum adducere, ipsique in perpetuum addicere velis. Mi JEsu, mane in me sepultus! & ut tantò securiùs quiescas, sigillum vulnerum tuorum appone, custodiis tuis cor meum circumda, ut fiat in pace locus tuus, quo maneas apud me quietus & tutus ad mortem.

Amen.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

V . F .
C . DRUZ. RICKI .
TOM . III .

Th
2573

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

G: Druz:
Bicki
oper: ascet:
Tomus III
N: V
58